

Puls Polski Od miesiący bez deszczów. Jest sucho, jak kiedyś na Węgrzech

Afera zondacrypto nie jest wypadkiem przy pracy. To model tej branży

Istnieje nowe życie – losy osób, które straciły pracę • Walczą o elektrownię atomową • Kolejna książka Sławomira Gortycha

Nr ISSN 2353-6152
Nr indeksu 350-206

magazyn

Piątek
24.04.2026
Nr 95

Gazeta WROCLAWSKA

www.gazetawroclawska.pl
Cena 6,50 zł
(w tym 8% VAT)

Bóg nie jest sędzią piłkarskim

| CZYTAJ STR. 16-18

Czy piłkarze często grzeszą?
Z jakich zachowań na stadionie i poza nim kibice powinni się spowiadać?
Rozmowa z ojcem Wiesławem Dudkiem, kapelanem piłkarskiego Śląska Wrocław



FOT. ARCHIWUM PRYWATNE O. WIESŁAWA DUDKA

Jasnowidz wskazał, gdzie trzeba szukać telefonu zamordowanej 11-latki w Jeleniej Górze

| CZYTAJ STR. 12



FOT. ALINA GERAK

Kilka lat mieszkańcy Sadkowa walczyli z planami budowy we wsi wielkiej fermy krów. Jest finał!

| CZYTAJ STR. 5

W MAGAZYNIE Puls także:
o karczmach sądowych w rejonie Karkonoszy, które czekają na ratunek;
o tym, dlaczego film Stanisława Barei „Poszukiwany, poszukiwana” wciąż cieszy się powodzeniem
Dzisiaj TELEMAGAZYN



REKLAMA

0211496057



W życiu liczy się SZCZĘŚCIE



Daj mu szansę i graj!



Graj w punktach LOTTO, w aplikacji i na lotto.pl

18+



TYDZIEŃ Z NASZĄ GAZETĄ

GAZETA WROCŁAWSKA
● przy SOBOCIE
tłumaczy, radzi, bawi...PONIEDZIAŁEK
● DODATEK SPORTOWY
Wyniki, tabele i analizyWTOREK
● PULS BIZNESU
Przepisy prawne, opinieŚRODA
● MAGAZYN ZDROWIE
Jak zadbać o siebie i bliskichCZWARTEK
● POD PARAGRAFEM
Historie kryminalnePIĄTEK
● PULS POLSKI
Reportaże i publicystyka

ZAMÓW PRENUMERATĘ: „GAZETA WROCŁAWSKA” z dostawą do Twojego domu lub biura. Tel. 71 72 76 237, e-mail: bok.prenumerata@polskapress.pl

Janusz Michalczyk

JAK BYĆ DOBRYM
CZŁOWIEKIEM?

Takie pytanie zadał na jednym ze swoich ostatnich wykładów filozof Tomasz Stawiszyński, po czym sformułował dość lakoniczną odpowiedź: należy być użytecznym dla innych. Niech nas nie zmyli jej pozorna banalność, bo Stawiszyński zaproponował niespodziewane odniesienie - mianowicie sytuację wspólnego spędzania świąt przez rodzinę, w której niektórzy są religijni, a inni - nie. Zanim pójdziemy dalej, przypomnijcie sobie, jak to wyglądało u Was podczas niedawnej Wielkanocy.

Sugestia Stawiszyńskiego jest taka, że niereligijni powinni schować swoją niewiarę do kieszeni, bo najważniejsze jest poczucie wspólnoty. Nie zgadza się z takim podejściem Karol Fjałkowski. Dla niego to dowód na hipokryzję i brak powagi. Taki racjonalista (ateista) łamiący się opłatkiem lub maszerujący ze świeconką do kościoła nie różni się od typowego katolika, który na co dzień sam nie wie, w co wierzy, zaś religijność sprowadza do uczestniczenia w rytuałach. Fjałkowski mówi twardo: jeśli nie wierzysz, to nie obchodź świąt, a będziesz żył w zgodzie z samym sobą; szanuj przekonania bliskich, ale niech oni szanują twoje poglądy.

Paradoksalnie, to samo, tyle że z katolickich pozycji ogłosił parę lat temu Marcin Matczak, który skrytykował niewierzących, że obchodzą święta - ubierają choinkę i śpiewają kolędy bez żadnej głębi religijnej. Dla niego takie zachowania są niepoważne, bo dorośli postępują bezrefleksyjnie jak dzieci; bez troski bawią się, by nie powiedzieć - błaznują. I Fjałkowski, i Matczak nie akceptują ewentualnych wyjaśnień, że świętowanie Bożego Narodzenia czy Wielkanocy jest wyrazem szacunku dla narodowych tradycji albo kontynuacją ludowego zwyczaju, gdyż takie postawienie sprawy uznają za zwykłą wymówkę.

Teraz moglibyśmy się pospieszać, czy większą wadą współczesności jest brak odwagi ludzi, by ujawniać swoje przekonania, czy raczej kompletne zagubienie i pomieszanie pojęć. Podnieśmy nieco poprzeczkę. Moim zdaniem, dobrym człowiekiem nie jest ten, kto bywa grzeczny, miły, życzliwy. Jesteś dobry, gdy masz poukładane w głowie, potrafisz być szczery, nie odczuwasz nienawiści, a jak coś schrzaniasz, to przeprosisz i naprawisz w miarę możliwości. A święta niech każdy spędza, jak chce...

”

Na treningach na Majorce starałam się nie spieszyć podczas wymian. Tenis się zmienia i trzeba rozwijać swoją grę

Iga Świątek, tenisistka

Legniczanie nagrodzili
powieść „Głos z piekła”Piotr Krzyżanowski
Legnica

Nagrodę wręczono w Sali Królewskiej Akademii Rycerskiej podczas gali konkursu, który promuje autorów i książki związane z historią, kulturą i współczesnością Legnicy.

Słynny wrocławski autor kryminałów Marek Krajewski zdobył nagrodę Legnickiej Książki Roku 2025 za powieść „Głos z piekła”. Autor, znany z mrocznych powieści, osadzonych m.in. na Dolnym Śląsku, tym razem sięgnął po historię, która ponownie prowadzi czytelnika przez świat zbrodni, tajemnic i nieoczywistych tropów. Marek Krajewski po raz pierwszy „wysłał” komisarza Eberharda Mocka do niemieckiej Legnicy, by prowadził śledztwo w pałacu Czerniewice. Tłem są mocne wątki psychologiczne i filozoficzno-religijne. Mock rezyduje w jednym z najlepszych hoteli legnickich w Rynku, jeździ zabytkowymi uliczkami miasta, współpracuje z legnicką policją...

Kapituła konkursu nominowała w tym roku sześć publikacji, które w różny sposób opowiadają o historii, pamięci i tożsamości regionu. Obok nagrodzonego „Głosu z piekła” znalazły się w tej grupie książki literackie, jak i opracowania dokumentalne oraz wspomnie-



Marek Krajewski, autor powieści „Głos z piekła”, ze statuetką zwycięzcy konkursu Legnicka Książka Roku 2025

niowe. Wśród nich m.in. tom poetycki Anny Podczaszy „Tu”, powieść Stanisława Srokowskiego „Ruska miłość”, publikacja „Strefa Destrukcji: ekshumacja 1981-86” oraz książka „Zapisany we wspomnieniach: legnicki przemysł z czasów PRL” pod redakcją Marii Kubasik. Każda z nich dotyka innego

fragmentu lokalnej historii i doświadczeń mieszkańców.

Konkurs Legnicka Książka Roku, pod patronatem Prezydenta Miasta Legnica, od lat przypomina, jak silnie literatura, słowo drukowane potrafi opowiadać o miejscu i jego ludziach. To także sygnał dla czytelników, bo jakie tytuły warto sięgnąć.

ZDJĘCIE DNIA

Przed Dworcem Głównym we Wrocławiu IPN upamiętnił wczoraj 83. rocznicę akcji AK w Breslau. Eksplozował tu ładunek wybuchowy w walizce, gdy na peronie zatrzymał się pociąg z urlopowanymi żołnierzami Wehrmachtu. Zginęło czterech Niemców. Jak podkreślają historycy, znaczenie tej akcji wykraczało poza wymiar militarny. Był to psychologiczny cios wymierzony w poczucie bezpieczeństwa Niemców. Akcję przeprowadziła grupa „Zagra-Lin” - elitarna jednostka AK, działająca poza krajem. MP

HOROSKOP

Wodnik (20.01 - 18.02)
Dzień sprzyja działaniu i szybkim decyzjom. Horoskop dzienny radzi uważać jednak na impulsywność, bo może to przynieść straty...

Ryby (19.02 - 20.03)
Spokój będzie Twoją siłą. Horoskop na dziś radzi skupić się na relacjach - ktoś bliiski może potrzebować rozmowy.

Baran (21.03 - 19.04)
Komunikacja przyniesie sukces, ale unikaj plotek. Horoskop dzienny na piątek mówi, że przed Tobą dobra chwila na naukę i rozwój osobisty.

Byk (20.04 - 20.05)
Emocje mogą dziś falować, znajdź czas na odpoczynek. Horoskop dzienny mówi, że dom i rodzina dadzą Ci poczucie bezpieczeństwa.

Bliźnięta (21.05 - 21.06)
Twoja charyzma będzie przyciągać ludzi, horoskop na dziś radzi jednak pamiętać o pokorze i słuchaniu innych.

Rak (22.06 - 22.07)
Szczegóły będą kluczowe. Horoskop dzienny na piątek mówi, że precyzja zaprocentuje, choć możesz poczuć lekkie zmęczenie...

Lew (23.07 - 22.08)
Harmonia w relacjach możliwa, jeśli postawisz na szczerość. Horoskop dzienny radzi unikać odkładania decyzji.

Panna (23.08 - 22.09)
Intensywne emocje mogą prowadzić do przełomów. Horoskop na dziś to wskazówka, by zaufać intuicji, ale nie działać zbyt pochopnie.

Waga (23.09 - 22.10)
Optymizm doda Ci energii do działania. Horoskop dzienny na piątek mówi, że dzień sprzyja planowaniu podróży lub nowych projektów.

Skorpion (23.10 - 21.11)
Praca przyniesie satysfakcję, jeśli zachowasz konsekwencję. Horoskop dzienny radzi nie zapominać o równowadze.

Strzelec (22.11 - 21.12)
Kreatywność będzie na wysokim poziomie. Horoskop na dziś wróży, że przed Tobą dobry moment na pomysły i nietypowe rozwiązania.

Koziorożec (22.12 - 19.01)
Intuicja poprowadzi Cię właściwą drogą. Horoskop dzienny na piątek radzi znaleźć chwilę dla siebie i unikać nadmiernego stresu.



FOT. PAWEŁ RELIKOWSKI

PRZEGLĄD MINIONEGO TYGODNIA

CZWARTEK, 16.04

Zuchwały napad

Ponad 251 tys. zł i 15 tys. funtów zrabowali czterej bandyci, którzy w środę napadli we Wrocławiu na samochód przewożący pieniądze z kantoru do banku – podała policja. Sprawcy zablokowali dwoma samochodami konwój z gotówką, a po kradzieży udało im się uciec.

Droższa woda

Z 15,09 zł/m³ na 18,07 zł/m³ podniesiono w Legnicy cenę zimnej wody z kranu. Legnickie Przedsiębiorstwo Wodo-

ciągów i Kanalizacji tłumaczy podwyżkę rosnącymi kosztami utrzymania całego systemu. Podano też, że w kwietniu 2029 r. woda będzie kosztować w Legnicy 20,60 zł/m³.

PIĄTEK, 17.04

Rekord na kolei

W marcu Koleje Dolnośląskie przewiozły 2 526 096 pasażerów. To o ponad 6% więcej (czyli ok. 152 tys. osób) niż podczas poprzedniego rekordowego miesiąca – października 2025 r. To efekt zakupów taboru i remontu torów – w dużym stopniu za pieniądze

Unii. Łącznie Unia Europejska przeznaczyła na rozwój kolei na Dolnym Śląsku ponad 1,6 mld zł.

SOBOTA, 18.04

Toyota szuka pracowników

Toyota Motor Europe uruchomi koło Dworca Głównego we Wrocławiu nowe centrum technologiczne Toyota Digital Hub, które docelowo ma zatrudnić blisko 200 specjalistów IT. Nabór już trwa. Nowy hub będzie odpowiadał za rozwój oprogramowania dla samochodów marek Toyota i Lexus w całej Europie.

NIEDZIELA, 19.04

Zawyżają ceny

Na Dolnym Śląsku działa około 560 stacji paliw. W ciągu pierwszych dziesięciu dni obowiązywania nowych przepisów dot. cen funkcjonariusze Dolnośląskiego Urzędu Celno-Skarbowego skontrolowali 517, czyli około 92 procent stacji. W 35 przypadkach wykryto nieprawidłowości w cenach. Stacje (zwykle małe, prywatne), przekraczały limit o 1-4 grosze na litrze.

PONIEDZIAŁEK, 20.04

Na Szajnochy znów biblioteka

Pomysł Ossolineum i Uniwersytetu Wrocławskiego zakłada wymianę budynków: gmachu dawnej Biblioteki Uniwersyteckiej przy ul. Szajnochy i budynku Ossolineum przy ul. Sołtysowickiej (dziś siedziba Działu Nowych Druków Ciągłych). W planach jest kontynuowanie tradycji bibliotecznych na ul. Szajnochy, a także otwarcie na szeroko rozumianą kulturę. Realizacja do 2029 roku.

„Nie” dla kopalni

Mieszkańcy gminy Świerzawa złożyli skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu na gminę. Uważają, że władze lokalne łamiąc prawo forsują budowę kopalni bazaltu „Jurczyce I” francuskiego koncernu Colas. Rada gminy najpierw podjęła uchwałę przeciwko inwestycji, a ostatnio się z niej wycofała. Mieszkańcy bronią unikatową Krajinę Wygasłych Wulkanów przed degradacją przez ciężki przemysł wydobywczy.



FOT. ARCHIWUM PPG

Rodzice zamontowali czujnik jakości powietrza przy SP 80 we Wrocławiu

WTOREK, 21.04

„Drugi Tomasz Komenda”?

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu podtrzymał decyzję Sądu Penitencjarnego we Wrocławiu o przedterminowym, warunkowym zwolnieniu Jarosława Sosnowskiego z więzienia. Mężczyzna spędził za kratami 21 lat i 5 miesięcy, skazany za zabójstwo i usiłowanie gwałtu na 26-letniej kobiecie, do którego się nie przyznaje. Był skazany na 25 lat. Do zarzutów przyznał się tylko raz,

po zabraniu na komisariat. Twierdzi, że zanim podpisał dokumenty, miał być bity i zastraszyany przez policjantów. Teraz Wielkopolein zapowiada walkę o dobre imię i chce wykazać niewinność w Sądzie Najwyższym.

Referendum nie będzie

Komisarz wyborczy odrzucił wniosek o referendum ws. odwołania burmistrza Trzebnicy Marka Długozimy. Trzeba było zebrać 1899 podpisów wyborców. Inicjatorom udało się zebrać 2373. Ale 707 podpisów (29,7 proc.) okazało się nieprawidłowych. Zabrakło więc 233 podpisów, aby zorganizować głosowanie.

ŚRODA, 22.04

Stawy uratowane

Karkonoski Park Narodowy kupił Stawy Podgórzyńskie k. Jeleniej Góry. Nieruchomość dotychczasowy właściciel wystawił na sprzedaż za prawie 50 mln zł. Chodzi o 120 ha, w tym 22 stawy, restaurację i dom.

Zebrał GCH



FOT. OPERA WR / WOJCIECH PALACZ

Premiera „Julietty” Bohuslava Martinů w Operze Wrocławskiej. Kolorowy, zrobiony z rozmachem spektakl

REKLAMA

0011504496

TAURON Festiwal Kwiatów i Sztuki

ODYSEJA CZASU
ZAMEK KSIĄŻ W WAŁBRZYCHU

30.04 - 3.05

WAŁBRZYCH 1426-2026

MECENAS ZAMKU KSIĄŻ

nasz REGION

GÓRA
Policjanci i celnicy zlikwidowali nielegalny salon gier. Podczas przeszukania lokalu policjanci i celnicy zabezpieczyli cztery automaty do gier hazardowych oraz 4 500 zł gotówki. Zatrzymano 31-letniego mieszkańca Góry.

LUBIN
Wszedł do mieszkania byłej partnerki i zaatakował nożem 35-latek ciężko ranił przebywającego w mieszkaniu mężczyznę, a potem uciekł. Jednak po chwili znalazła go policja i trafił do aresztu. Ranny leczy się w szpitalu.



WAŁBRZYCH
44-letnia kobieta ukradła plecak gościa hotelowego. W plecaku były przedmioty za 4 tys. zł. Kobieta ukradła też filiżanki, karafkę i poduszkę z hotelu za 1 tys. zł. Szybko ujęła ją policja, a mienie wróciło do właścicieli.

FOT. POLICJA WAŁBRZYCH

Szkoły będą rekrutować młodych sportowców

Aneta Kolesińska
Wrocław

Wrocławskie szkoły podstawowe szykują rekrutację do klas sportowych. Do wyboru będzie osiem różnych klas, w tym lekkoatletyczna i o profilu szermierczym.

Rekrutacja do klas sportowych we wrocławskich szkołach podstawowych na nowy rok 2026/27 tym razem ma być prostsza. Ofertę szkół rodzice znajdą w jednym miejscu, a zapis będą online.

Osiem klas sportowych - kiedy rekrutacja?

- W klasach sportowych stawiamy na to, żeby dzieci mogły odkrywać sport. Uczą się przy tym, że nauka i aktywność fizyczna mogą iść w parze. Nawet jeśli dzieci nie zostaną



FOT. UM WROCŁAW

W tym roku klasy sportowe powstaną w 16 wrocławskich podstawówkach

przyszłymi sportowcami to sport przydaje się w życiu, bo uczy systematyczności, zaangażowania i wytrwałości - mówi Oliwia Zacharasiewicz, dyrektorka Szkoły Podstawowej nr 72 przy ul. Trwałej.

Nabór dotyczy klas IV. W tym roku w 16 szkołach powstaną 22 klasy sportowe. Do wyboru będzie osiem dyscyplin:

- piłka nożna,
- ręczna,
- siatkówka,

- koszykówka,
 - pływanie,
 - tenis ziemny,
 - lekkoatletyka,
 - szermierka.
- Cała oferta jest w jednym miejscu, dzięki czemu ro-

dzice mogą łatwo porównać szkoły i wybrać najlepszą. Można wskazać trzy placówki, w tym jedną jako pierwszego wyboru - mówi Marcin Miedziński, zastępca dyrektora Departamentu Edukacji.

Harmonogram rekrutacji - ważne daty

Młodzi sportowcy oprócz czterech standardowych godzin wychowania fizycznego tygodniowo będą mieć od 6 do nawet 12 dodatkowych godzin treningów sportowych tygodniowo.

Rekrutacja rusza 4 maja, a wymogiem będą egzaminy sprawnościowe.

Pamiętajcie o aktualnych zaświadczeniach lekarskich, potwierdzających brak przeciwwskazań do uprawiania sportu.

Deklarację o przystąpieniu do próby sprawności fizycznej w systemie elektronicznym należy złożyć od 4 do 15 maja.

1 - 12 czerwca - Egzaminy sprawnościowe,

17 czerwca - Ogłoszenie listy kandydatów zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych (godz. 13:00),

17 czerwca (od godz. 13:00) - 22 czerwca (do godz. 15:00) - termin składania rezygnacji,

24 czerwca (godz. 13:00) - ogłoszenie listy kandydatów zakwalifikowanych i odrzuconych.

Rekrutacja odbywa się online na stronie rekrutacja.edu.wroclaw.pl. Wniosek można złożyć przy użyciu profilu zaufanego. Jeśli ktoś go nie ma, może złożyć dokumenty w szkole. Dostęp do opisu oferty w Internecie mają wszyscy.

REKLAMA

0011484422



Dolnośląskie Centrum Hurtu Rolno - Spożywczego S.A.

Wjazd ulicą Giełdową lub Tyniecką
Cennik i szczegółowe informacje dotyczące zasad
i godzin wjazdu na:

www.dchrs.com.pl

Wrocławski Rynek Hurtowy

zaprasza na zakupy
do domu i ogrodu!

W asortymencie:

- sezonowe i całoroczne kwiaty cięte
 - kwiaty doniczkowe
- rośliny rabatowe, sadzonki, krzewy i drzewka
- artykuły ogrodnicze
 - akcesoria florystyczne
 - donice i doniczki
 - artykuły dekoracyjne

W Sadkowie nie będzie wielkiej fermy krów

Michał Perzanowski
Wrocław

Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę inwestora i wydał prawomocny wyrok ws. planowanej fermy mlecznej na tysiąc krów. Mieszkańcy Sadkowa wygrali wieloletnią walkę.

21 kwietnia NSA postawił ostateczną kropkę w jednym z głośniejszych sporów inwestycyjnych w okolicach Wrocławia. Sąd oddalił skargę inwestora - polskoholenderskiej firmy Hedro Farms - tym samym podtrzymując wcześniejszy wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego i definitywnie przekreślając plany budowy przemysłowej fermy krów mlecznych w Sadkowie (gm. Kąty Wrocławskie). Wyrok jest prawomocny.

Ferma w centrum wsi

Zaczął się kilka lat temu, gdy mieszkańcy Sadkowa dowiedzieli się o planach rozbudowy gospodarstwa rolnego w centrum wsi. Firma Hedro Farms zamierzała przekształcić je w przemysłową fermę mleczną zdolną pomieścić do celowo nawet 1000 sztuk by-



Mieszkańcy Sadkowa przez pięć lat protestowali, slali pisma, by zablokować inwestycję, która mogłaby zrujnować im życie

dła. Istniejące budynki miały zostać zaadaptowane na obory, a inwestor miał wybudować m.in. zbiorniki na gnojowicę - dwa mające po 3700 m3 pojemności i jeden 320 m3, a obornik miał być magazynowany na płycie obornikowej o powierzchni 150 mkw. Inwestycja miała stanąć zaledwie kilkaset

metrów od zabudowań mieszkalnych, szkoły i przedszkola. Dla wielu mieszkańców było to nie do zaakceptowania.

Czego się obawiali?

Wiosną 2021 roku powołali stowarzyszenie „Stop przemysłowej hodowli krów Sadków” i rozpoczęli walkę. Składali pro-

testy, organizowali demonstracje, a sprzeciw na piśmie zanieśli nawet przed Sejm. Wskazywali przede wszystkim na:

- uciążliwy smród - przeważające wiatry z południowego zachodu miały kierować odór bezpośrednio na zabudowania wsi oraz odległe o cztery kilometry Pietrzykowice,

- ryzyko skażenia wód gruntowych gnojowicą,
- hałas i nasilony ruch ciężkich samochodów dostawczych,
- obecność insektów oraz zagrożenie dla lokalnego ekosystemu,
- spadek poziomu wód gruntowych w rejonie.

Przełomowym momentem w sprawie okazała się zmiana stanowiska Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu. Początkowo, w marcu 2021 roku, sanepid wydał opinię pozytywną, zalecając jedynie stosowanie odpowiednich zabezpieczeń. Jednak po tym, jak władze gminy Kąty Wrocławskie zleciły niezależną analizę firmie Ekolog - która potwierdziła obawy mieszkańców - stacja sanitarna zrewidowała swoje stanowisko i wydała opinię negatywną pod względem higienicznym i zdrowotnym.

- Nasza opinia nie jest obligatoryjna dla władz Kątów Wrocławskich, ale niewątpliwie będzie ona wzięta pod uwagę - mówiła wówczas Mirosława Tomczyk z Sanepidu.

Władze gminy Kąty Wrocławskie zleciły niezależną analizę firmie Ekolog, która potwierdziła obawy mieszkańców.

Choć opinia nie miała charakteru wiążącego, stała się ważnym argumentem w kolejnych etapach postępowania. Firma Hedro Farms nie komentowała publicznie zmieniającej się sytuacji - przedstawiciele spółki przez długi czas byli niedostępni dla mediów.

Sądy przyznały rację mieszkańcom

Zebrane dowody, opinie środowiskowe i ekspertyzy sanitarne okazały się wystarczające. Wojewódzki Sąd Administracyjny wydał decyzję niekorzystną dla inwestora. Ten jednak nie złożył bronii i zaskarżył wyrok do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

NSA rozwił ostatnie nadzieje Hedro Farms - skarga została oddalona, a wyrok WSA utrzymany w mocy. Gigantyczna ferma krów w Sadkowie nie powstanie.

REKLAMA

0011488246

„Pamiętajcie o ogrodach”

Kiermasz Ogrodniczy

na Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych PARTYNICE

25-26 kwietnia 2026

- NIESPOTYKANY WYBÓR ROŚLIN - ODMIANY ZNANE I POSZUKIWANE
 - NOWOŚCI, ROŚLINY KOLEKCJONERSKIE, TRAWY, BYLINY, CEBULE KWIATOWE
 - DRZEWA I KRZEWY OWOCOWE I OZDOBNE, ELEMENTY WYPOSAŻENIA I MAŁEJ ARCHITEKTURY
 - WSZYSTKO NA DZIAŁKĘ I DO OGRODU
 - A DO SPIŻARNI - MIODY I REGIONALNE SPECJAŁY
- P** PARKING

WSTĘP WOLNY / www.kiermaszogrodniczy.info

ZAPRASZAMY: 25.04 /sobota/ w godz. 9-17 • 26.04 /niedziela/ w godz. 9-17

Sąd: topless w paradzie glinoludów, to była forma artystycznej ekspresji

Alina Gierak
Jelenia Góra

Chodzi o Święto Ceramiki w Bolesławcu w 2024 roku. Podczas parady glinoludów, aktywistka Monika Tichy wystąpiła topless. Oburzyło to prezydenta miasta i policję. Sprawa trafiła do sądu.

Monika Tichy, aktywistka działająca na rzecz kobiet i grup LGBT, została oskarżona o nieobyczajny wybrzyk. Jej udział topless w paradzie glinoludów pod tęczowym banerem „Wszyscy jesteśmy z tej samej gliny” wzbudził oburzenie prezydenta Bolesławca Piotra Romana. Stwierdził: „Mielismy pewien element prowokacji w czasie parady. Niestety, niektóre matki z dziećmi musiały dzieciom oczy zasłaniać, odwracać głowy, ale mam nadzieję, że sprawcy zostaną ukarani” i zgłosił sprawę na policję. Wydarzenie zyskało rozgłos w całej Polsce. Środowiska artystyczne śledziły postępowanie



Parady glinoludów to jedna z atrakcji Święta Ceramiki w Bolesławcu



Monika Tichy (trzecia od lewej) świętuje umorzenie sprawy

nie w sprawie „cycków w glinie” i nie kryją satysfakcji z wyroku sądu w Bolesławcu.

Rozprawa odbyła się 21 kwietnia przed Sądem Rejonowym w Bolesławcu. Monice Tichy groziła nagana lub grzywna do 1,5 tys. zł. Sąd umorzył sprawę z uwagi na „brak bezprawności czynu”. Sąd przytoczył argumentację Moniki Tichy. Jej ciało całe pokryte było gliną. Parada w tej formie była

zgłoszona, miała wymagane zgody, a organizatorzy uprzedzili o przemarszu uczestniczkami w stroju topless.

Aktywistka wyjaśniała, że glina, z której słynie bolesławiecka ceramika, jest kluczowym elementem kultury miasta. Hasło „Wszyscy jesteśmy z tej samej gliny” nawiązywało do biblijnego opisu stworzenia człowieka właśnie z gliny. Nagość miała symbolizować au-

tentyczność i powrót do pierwotnej tożsamości, wolnej od narzuconych społecznie ról i masek. Był to performance, który miał na celu podkreślenie uniwersalności natury ludzkiej.

Ważnym argumentem był fakt, że w poprzednich latach w paradach glinoludów w Bolesławcu brały udział uczestniczki topless i nikogo to nie gorszyło. Wręcz przeciwnie

były nagradzane za artystyczne przesłanie.

Sąd umorzył sprawę stwierdzając, że Monika Tichy nie naruszyła powszechnie przyjętych norm obyczajowych i nie wywołała zgorzienia. Widzowie parady mogli spodziewać się takiego przekazu artystycznego.

Jestem zaskoczona, że tak szybko poszło z rozprawą. Byłam przygotowana na to, że

będę musiała argumentować, czym jest wolność sztuki i wolność wypowiedzi twórczej - mówiła mediom po rozprawie Monika Tichy.

Jej zdaniem istotnym czynnikiem przy jej oskarżeniu było to, że działa na rzecz równouprawnienia i osób LGBT i że wystąpiła pod tęczowym banerem. Za rządów PiS takie działania piętnowano.

Wyrok jest nieprawomocny.

REKLAMA

0011504452



Otwórz się
na WIĘCEJ!

DOŁĄCZ DO NOWOCZESNEJ FIRMY,
KTÓRA ZAPEWNI CI ROZWÓJ I STABILIZACJĘ.

Zatrudnimy specjalistów w działach:

- Utrzymania Ruchu i Automatyki
- Technologii
- Jakości
- Sprzedaży
- Zarządzania Produkcją
- Administracji

Oferujemy:

- Pracę w zakładzie produkcyjnym w Ujeźdźcu Małym pod Wrocławiem
- Bezpłatną stołówkę
- Bony i paczki świąteczne
- Dofinansowanie do kształcenia (szkoły, studia, kursy, szkolenia)
- Bilety na koncerty oraz mecze Panthers Wrocław
- Prywatną opiekę medyczną LUXMED
- Kartę Multisport
- Ubezpieczenie na życie
- Atrakcyjny program poleceń pracowników

Poznaj szczegóły:

tarczynski.praca.pl

726-665-555

rekrutacja@tarczynski.pl

Plażing wśród śmieci? Posprzątajmy, żeby tak nie wyglądała majówka

Jerzy Wójcik
Wrocław

Gdyby nie sprzątanie organizowane przez społeczników nad Zalewem Mietkowskim, śmieci byłoby więcej niż odcinków z czystym piaskiem. W najbliższy weekend rusza kolejna taka akcja.

Nadchodząca majówka przyciągnie tłumy nad Zalew Mietkowski. Ci, którzy pojedą w okolice wsi Borzygniew, ośrodka sportów wodnych i restauracji nad wodą, mogą nie zauważyć problemu - tam teren jest sprzątany przez zarządzających. Natomiast ogromna większość dzikiej, ogólnodostępnej linii brzegowej, jest przerażająco brudna.

Opony, części samochodowej karoserii, odpady budowlane, pozostałości po grillowaniu i biwakowaniu, niezliczone ilości szklanych i plastikowych butelek, worki ze śmieciami.

Tak wygląda najbliższa okolica Zalewu Mietkowskiego. A jest to wyjątkowy obszar przyrodniczy, część Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”, a od strony Domanic teren objęty jest ochroną programu Natura 2000, jako ważne siedlisko ptaków wodnych.



W 2025 roku okolice Zalewu Mietkowskiego sprzątno dwukrotnie. Dzięki społecznikom, wywieziono tony śmieci

- To już szósty rok, kiedy - najpierw jako nieformalna grupa, a od 2023 roku jako stowarzyszenie „Z wiatrem pod prąd” - organizujemy sprzątanie Zalewu Mietkowskiego - mówi prezes Małgorzata Goś.

Właśnie jutro (25 kwietnia) rusza kolejna edycja. Niestety, bez zarządcy zbiornika - Wód Polskich. Organizatorzy sprzątania zapraszali urzędników do podstawienia choćby jednego kontenera na śmieci, sprezentowania sprzątającym dzieciom drobnych gadżetów i udziału w samym wydarzeniu. Dostali

odmowną odpowiedź i są zbulwersowani taką postawą. WP tłumaczy, że nie mają takich możliwości...

W sobotę o g. 10:30 można dołączyć do akcji Razem Sprzątajmy Zalew Mietkowski w jednym z punktów w:

Borzygniewie, przy ośrodku sportów wodnych, Mietkowie, przy moście na Bystrzycy, Maniowie Małym, przy plaży, Chwałowie, na przystanku autobusowym, Domanicach, pod numerem 28.

Termy Uniejów świętują 18. urodziny!

NOWE OTWARCIE TERM UNIEJÓW JUŻ 16 MAJA 2026

NA SCENIE WYSTĄPIĄ WYJĄTKOWI ARTYŚCI

W 2026 roku Termy Uniejów obchodzą swoje osiemnaste urodziny, a takich okazji do świętowania nie można przegapić. Już 16 maja swoje podwoje otworzy nowa letnia strefa rekreacji.

To wyjątkowe wydarzenie będzie doskonałą okazją do spędzenia niezapomnianego dnia wśród nowych atrakcji oraz relaksu w basenach i strefie saun.

Już od godz. 10.00 zapraszamy wszystkich miłośników wodnych przygód chętnych do odkrycia zupełnie nowych elementów. W ramach zakupionego biletu goście mogą korzystać z bogatej oferty basenów, strefy saun, nowej letniej części oraz wziąć udział w wyjątkowym koncercie, który umili ten niezwykły dzień.

Na scenie wystąpią znani i lubiani artyści dobrani tak, żeby trafić do każdej grupy. Patrycja Markowska, Julia Żugaj oraz zespół Zakopower - to oni uświetnią nowe otwarcie Term Uniejów. Muzyczne emocje potrwać do późnych godzin nocnych.

A jakie atrakcje czekają na naszych gości? Od września 2025 trwają prace nad zagospodarowaniem terenu oraz urzeczywistnieniem tego, co do tej pory można było oglądać tylko na wizualizacjach.

Nowa letnia część kompleksu, która zajmuje obszar prawie hektara w kierunku mostu na drodze krajowej nr 72, zapętnia się kolejnymi elementami i już 16 maja zaprezentuje się w pełnej krasie.

Wśród nowych atrakcji znajduje się flume ride, czyli kolejka wodna, która z pewnością dostarczy niezapomnianych wrażeń. To rodzaj atrakcji w parkach rozrywki, gdzie łódki poruszają się po torze z wodą, rozpędzając się grawitacyjnie, pokonują zjazd i zakręty, kończąc zjazd wпадnięciem do wody.

Dla amatorów wodnych atrakcji powstał zespół nowych zjeżdżalni, które na pewno zachwycą fanów szybkich

MAJ 16 2026

TERM UNIEJÓW! 18 URODZINY

NOWE OTWARCIE TERM UNIEJÓW!

NIE PRZEGAP DNIA PEŁNEGO ATRAKCJI!
Kup bilet specjalny i przeżyj niezapomniane chwile!

W CENIE:

- KONCERTY
- STREFA BASENOWA
- STREFA SAUN
- NOWA LETNIA
- STREFA REKREACJI

WEJŚCIE OD 10:00
(MOŻLIWOŚĆ KORZYSTANIA ZE WSZYSTKICH ATRAKCJI)

START IMPREZY - 17:00
(koncerty) **BAWIMY SIĘ DO PÓŁNOCY!**

IMPREZĘ POPROWADZI **Agnieszka Hyży**

Miejsce: Kompleks termalno-basenowy
„Termy Uniejów” - **NOWA LETNIA STREFA REKREACJI**

Więcej informacji oraz bilety na:
termyuniejow.pl

Partnerzy wydarzenia: **ZET**, **polsat**, **radio ŁÓDŹ**

Organizatorzy wydarzenia: **UNIEJÓW** Uzdrowisko Termalne, **Termy UNIEJÓW**

zjazdów. Każda zjeżdżalnia to osobna przygoda.

A wśród nich:
- „Spiralny Tornado”
- „Wyścigowe Duo”
- „Adrenalina Max”
- „Family Fun”

Ogród wody - laboratorium zabawy i nauki to największa edukacyjna atrakcja nowej części kompleksu z eksponatami naukowymi, które pomogą zrozumieć wiele naukowych zjawisk. Czym jest wir wodny, jak

działa siła wody, jaka jest nasza waga w wodzie, jak zrozumieć siłę oceanu - to wszystko i wiele więcej w nowej strefie.

Dla najmłodszych Gości przygotowano także naukę jazdy

elektrycznymi minijeeпами, co z pewnością stanie się hitem wśród dzieci. Na małych kierowców czeka 25 elektrycznych jeeatów z zakrętami i rondem, jak prawdziwe miasteczko ru-

„Termy Uniejów, znane z doskonałej jakości wód termalnych i relaksacyjnych stref, teraz wchodzi w nową erę rozrywki. Obchody 18. urodzin z pewnością będą wyjątkowe.”

chu przystosowane dla dzieci w wieku 4-11 lat, szutrowa nawierzchnia i mnóstwo zabawy.

To nie wszystko w temacie elektrycznych pojazdów. Mały zbiornik wodny znajdujący się na terenie, stał się miniaturowym portem, po którym pływać będą ekologiczne łódki elektryczne. Nasi Goście będą podziwiać krajobraz z perspektywy wody oraz korzystać z ogólnodostępnego pomostu.

Co dla starszych? Zewnętrzny klub fitness z profesjonalnym sprzętem, gdzie aktywności na świeżym powietrzu będą łączyć przyjemne z pożytecznym. Strefy: cardio, siły, zdrowe plecy, funkcjonalna oraz wolnych ciężarów, na pewno znajdą swoich amatorów.

W ramach inwestycji powstała duża strefa relaksu z plażą trawiastą wyposażoną w leżaki oraz zielony labirynt - idealne miejsce na rodzinną zabawę w chowanego. Żywopłoty w dwóch wysokościach, z mineralnymi ścieżkami w kolorze złoto-beżowym, dostępne są dla różnych grup wiekowych. Dla miłośników gier edukacyjnych prawdziwą gratką w tej strefie będą szachy terenowe - giganty. Na planszy 6x6 metrów, z metroowymi figurami zostaną rozegrane niejedne partie entuzjastów tego typu rozrywki.

Termy Uniejów, znane z doskonałej jakości wód termalnych i relaksacyjnych stref, teraz wchodzi w nową erę rozrywki. Obchody 18. urodzin z pewnością będą wyjątkowe.

Nocny rajd po Karpaczu Policja zatrzymała awanturników ze stolicy

Michał Perzanowski
Wrocław

Dwóch Warszawiaków (62 i 66 lat) wywołało w Karpaczu awanturę. Mężczyźni razem biesiadowali, a potem jeden jeździł autem po pijanemu, drugi zaś mu to auto uszkodził.

Policjanci z Karpacza i Kowar zatrzymali dwóch mieszkańców Warszawy w wieku 62 i 66 lat po nocnej awanturze, do której doszło 21 kwietnia około godziny 4.30 przy jednym z pensjonatów w Karpaczu. Z ustaleń funkcjonariuszy wynika, że mężczyźni przyjechali na wypoczynek. Podczas wspólnego spotkania i spożywania alkoholu doszło

jednak do kłótni, która przerozdziła się w szarpaninę.

- 66-latek, mając około 1,5 promila alkoholu w organizmie, wsiadł do samochodu i nim jeździł. Z kolejącego 62-letni znajomy zniszczył pojazd, powodując straty oszacowane na co najmniej 8 tysięcy złotych. Uszkodzona została m.in. szyba i reflektor - mówi podinsp. Edyta Bagrowska z Komendy Miejskiej Policji we Wrocławiu.

Obaj mężczyźni zostali zatrzymani i trafili do policyjnego aresztu. Nietrzeźwemu kierowcy grozi do 3 lat więzienia, kara grzywny oraz zakaz prowadzenia pojazdów. Z kolei sprawca zniszczeń może usłyszeć wyrok do 5 lat pozbawienia wolności.

Zamknęli bar w dużym szpitalu. Skarżą się nie tylko pacjenci

Monika Fajge
Wrocław

Jedyny ogólnodostępny bar w szpitalu na Borowskiej został zamknięty. Dostęp do ciepłej zupy czy herbaty nie mają pacjenci, a zwłaszcza odwiedzający, którzy spędzają tu wiele godzin.

Przez oddziały Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego przy ul. Borowskiej we Wrocławiu przewija się ponad 100 tys. osób rocznie. Do tego pacjenci przyszpitalnych poradni. Wśród „stałych bywalców” są też bliscy chorych, którzy przyjeżdżają w odwiedziny. Mogli liczyć na ciepły posiłek w szpitalnym bufecie. Można też było napić się kawy czy herbaty. Niewielki bar na I piętrze został jednak zamknięty. Pacjenci są oburzeni.

- Co prawda szpitalne jedzenie jest całkiem smaczne i ja nie narzekam, ale może komuś innemu nie odpowiada. Kiedyś był tu bar, można było „dojadać”, jeśli komuś brakowało albo posiłki nie smakowały. Teraz pozostają kanapki albo słodkie bułki ze



FOT. ILLUSTRACJINE/ANNA KACZMARZ

Niewielki bar na I piętrze został zamknięty. Zamiast ciepłego posiłku, bułka ze sklepiku. Pacjenci są oburzeni.

sklepiku - mówi pani Irena, pacjentka neurologii.

- A co mają zrobić odwiedzający chorych, którzy nierzadko spędzają tu wiele godzin? - pyta zdenerwowana pani Ewa z Wrocławia. - Nie można każdego dnia zapychać się wyłącznie bułką. Mam wrażenie, że to nikogo z władz szpitala nie obchodzi.

- A lekarze, pielęgniarki i personel? Przecież bez baru oni również są pozbawieni ciepłych po-

- Moloch, który nawet nie ma mapek, gdzie pacjent ma iść, jak się po tych budynkach porusza, to na dodatek człowiek jest skazany na tamtejsze jedzenie. Przecież tam leży kilka tysięcy ludzi! Mają alergię, jakieś problemy np. gastryczne. Teraz są skazani wyłącznie na łaskę i niełaskę szpitalnej garkuchni. To jest masakra - mówi Tadeusz z Góry.

Bar znajdował się w szpitalu uniwersyteckim, w budynkach Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. Monika Kowalska, rzecznik prasowy uczelni uspokaja: - Został zamknięty z przyczyn od nas niezależnych. Musieliśmy rozpisac konkurs na nowego najemcę. Konkurs został już rozstrzygnięty, finalizujemy formalności - wyjaśnia.

Kiedy bufet znów będzie otwarty? To kwestia tygodni?

- Myślę, że tak. Po zakończeniu spraw formalnych, najemca będzie zapewne chciał zrobić nowy wystrój, ale to nie powinno zająć dużo czasu. Bar jest ważny nie tylko dla pacjentów, ale także dla pracowników szpitala. Zależy nam, żeby działał - zapewnia Monika Kowalska.

0011514108

Z żalem zawiadamiamy, że 21.04.2026 r.
w wieku 78 lat zmarła

ś†p

Krystyna Brejnak

z domu Gomółka

lekarz stomatolog

Uroczystości pogrzebowe odbędą się
w czwartek, 30.04.2026 r. o godz. 11.30
na cmentarzu przy ul. Bardzkiej we Wrocławiu.

Rodzina

0011514698

Z ogromnym smutkiem przyjęliśmy wiadomość
o śmierci naszego Kolegi

**Arkadiusza
Dobrzynieckiego**

historyka sztuki, wieloletniego kustosa w Gabinetie Grafiki
Muzeum Książąt Lubomirskich
w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich,
kuratora wystaw, autora licznych publikacji,
wybitnego znawcy sztuki śląskiej
i nieustraszonego jej popularyzatora.

Był człowiekiem o niezmierniej życzliwości
i niezrównanym poczuciu humoru.

Rodzinie i Bliskim
składamy wyrazy współczucia.

Dyrekcja, koleżanki i koledzy
z Ossolineum



REKLAMA

0011486419

ZAKŁADY POGRZEBOWE

● **„ABEL”** – Zakład Pogrzebowy, bezgotówkowa organizacja pogrzebów i kremacji. Całodobowe przewozy zmarłych z domu, szpitali, hospicjum. Tel. całodobowe, kom. 502-922-708, 71/355 92 23 ul. Św. Wincentego 10 A.

● **„ADORIA”** Usługi Pogrzebowe. Tanie, profesjonalnie i bezgotówkowo. Całodobowy odbiór ciała z dowolnego miejsca. Pożegnania i kremacje. Obsługa ekskluzywnym karawanem. Biuro na terenie cm. Osobowice 59a - wszystkie sprawy w jednym miejscu. Tel. całodobowy 71 352 52 05 lub 503 33 83 84.

● **„ANUBIS”** – kompleksowe usługi pogrzebowe - profesjonalnie - bezgotówkowo. Dom Pogrzebowy, biuro i własna kaplica i chłodnia, organizowanie pożegnań przed kremacją oraz czuwanie przy zmarłym przed pogrzebem tradycyjnym

w godzinach dogodnych dla klienta. Wrocław, ul. Szpacza 32/34, tel. 71 350 01 01 całodobowy. Biuro: Wrocław, ul. Dubois 20, Wróblowice, ul. Stawowa 5. Całodobowe przewozy zmarłych kraj i zagranicą. Załatwianie formalności również w domu klienta. Telefony całodobowe 71 328 83 85, 723 030 303.

● **„ARCHON”** – Zakład Pogrzebowy tel. 71 332 60 60 – całodobowe przewozy zmarłych. Własna chłodnia i kaplica, rozliczenia bezgotówkowe, wyrabianie aktów zgonu i wszystkich formalności ZUS i USC. Obsługa ceremonii pogrzebowych ekskluzywnym karawanem Mercedes Pilato gratis.

Nasze oddziały: Włodkowica 37, Hallera 112, Bogusławskiego 33, Traugutta 67, Skłodowskiej-Curie 49, Kietczowska 90 (cm. komunalny), Krzywoustego 287, Trzebnicka 67,

ul. Grabiszyńska 101, ul. Zaporoska 83, www.zaklad-pogrzebowy.com.pl

● **„WITWICCY”** Zakład Usług Pogrzebowych, Producent Trumien. Całodobowy przewóz zmarłych. Rozliczamy ZUS, KRUS, WBE, MSWiA w zakładzie. Własna chłodnia. Kompleksowo. Solidnie! Wrocław Borowska 254 - naprzeciw Akademii Medycznej, Wrocław Kościuszki 67/1a – róg Gwarnej, Krzyżowice ul. Główna 14 gm. Kobierzyce, Sobótka ul. Św. Anny 19/1, 71/889-00-60, www.zakladpogrzebowy24.pl

● **CAŁODOBOWE PRZEWOZY ZMARŁYCH** dla miasta Wrocławia i Dolnego Śląska. Najniższe ceny. Tel. 502-922-708, 71 322-60-16.

● **KREMATORIUM – ARCHON**, ul. Kietczowska 90, tel. 71 345 73 43

- całodobowo. Kompleksowe usługi kremacyjne i pogrzebowe, ustalanie terminów. Całodobowy odbiór osób zmarłych z domu, szpitali, hospicjów. www.krematorium.wroclaw.pl

● **MIĘDZYNARODOWE PRZEWOZY ZMARŁYCH**, tel. 71/332-60-60 – całodobowo. Przewóz zmarłych i prochów z państw całego świata. Załatwiamy wszelkie pozwolenia i formalności. Posiadamy licencję na transport zmarłych z Francji. www.zaklad-pogrzebowy.com.pl

● **ROCH** – Zakład Pogrzebowy, bezgotówkowo, kompleksowo. Całodobowe przewozy zmarłych z domu, szpitali, hospicjum. Tel. całodobowe 71/322 60 16, kom. 502-922-708, Wrocław, ul. Św. Wincentego 10 a (dawna Obrońców Pokoju).

Dziś pożegnamy

Pogrzeby 24 kwietnia

● **GRABISZYN**

Wanda Rudecka g. 9.00
Krystyna Nowak g. 10.00
Janina Kalinowska g. 11.00
Tomasz Karpiński g. 12.00
Marianna Grygiel g. 13.00

Bogdan Płudowski g. 14.00
Michał Szczepański g. 15.00

● **OSOBOWICE**

Odon Sokołowski g. 8.40
Marek Krzysztof Stelmasiński g. 9.20
Matylda Hrynek g. 10.00
Anna Sicińska g. 10.40
Jan Tobała g. 11.20

Maria Felicja Zandecka g. 12.00
Renata Monika g. 12.40
Dorota Kuszniar g. 13.20
Andrzej Kaczkowski g. 14.00
Wiesław Kondratowicz g. 14.40
Mariusz Krawczyk g. 15.20

● **PSIE POLE**

Dariusz Wróblewski g. 10.00
Józef Ziobro g. 11.00
Adam Ambros g. 12.00

Zarząd Cmentarzy Komunalnych,
pl. Strzelecki 19/21, 50-224 Wrocław

Czy powstanie komisja śledcza w sprawie Zondacrypto?

Oprac. Karolina Wrońska
Warszawa

Marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty jest zdania, że sprawa Zondacrypto to wymarzony materiał na komisję śledczą, ale trzeba to jeszcze spokojnie przemyśleć.

Według niego jednym z ciekawych pytań, na które mogłaby odpowiedzieć komisja śledcza, jest to, dlaczego mimo posiadanej wiedzy prezydent Karol Nawrocki wetował ustawy w sprawie rynku kryptoaktywów. Marszałek podkreślił, że rząd ostrzegał o zagrożeniach, była też o nich mowa podczas niejawnych obrad Sejmu.

- Ustawa ws. kryptoaktywów została dwa razy zawetowana i chcę powiedzieć jasno i precyzyjnie: to jest po prostu odpowiedzialność pana prezydenta Nawrockiego. Doprowadził do tego, że ludzie tracą w tej chwili pieniądze, oszczędności. Nie ucieknę od tej odpowiedzialności - podkreślił marszałek Sejmu.

Marszałek Czarzasty uważa, że „komisja śledcza powstanie wtedy, kiedy partie, które tworzą koalicję, zdecydują, że to jest dobry pomysł i że trzeba to zrobić”. Zaznaczył też, że nie było do tej pory rozmowy o komisji śledczej w gronie liderów koalicji rządowej.

Czarzasty pytany, czy będzie chciał spotkać się w tym gronie i przedstawić postulat powołania komisji, podkreślił, że nie traktuje tego w tej chwili jako rzeczy priorytetowej. - Spokojnie, trzeba to przemyśleć - zaznaczył.

Prezydenckie weta

Sejm w ubiegły piątek ponownie nie odrzucił weta prezydenta Karola Nawrockiego do ustawy o kryptoaktywach. Było to już drugie podejście Sejmu do odrzucenia weta prezydenta do ustawy o rynku kryptoaktywów.

Pierwszy raz prezydent zawetował ustawę na początku grudnia ub.r. i podczas głosowania w tym samym miesiącu Sejm nie odrzucił weta. Rząd zdecydował się wtedy na po-

nowne wniesienie do Sejmu tej samej ustawy; została ona uchwalona, a następnie ponownie zawetowana przez prezydenta w lutym br. Ta ustawa różniła się od tej wcześniejszej jedynie wysokością maksymalnej stawki opłaty za nadzór KNF nad tym rynkiem.

O tym, że największa polska giełda kryptowalut może mieć poważne problemy z płynnością, pisały na początku kwietnia media. Analiza, do której dotarły money.pl i Wirtualna Polska, ujawniła spadek rezerw bitcoinów giełdy Zondacrypto o 99 procent. Użytkownicy zgłaszają problemy z wypłatą środków - podali dziennikarze.

Deklaracja prezesa PKOl

Wczoraj Radosław Piesiewicz, prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego (PKOl) powiedział na antenie RMF FM: Jeżeli do 30 kwietnia, tak mówią zapisy, do nas, do PKOl, nie wpłyną środki, mam podstawę do tego, żeby zerwać umowę i ta umowa zostanie zerwana bezkosztowo, bez żadnych per-

Ustawa ws. kryptoaktywów została dwa razy zawetowana (...): to jest po prostu odpowiedzialność pana prezydenta Nawrockiego

turbacji dla PKOl. I natychmiast znikną z siedziby PKOl.

Jak przyznał, ostatni kontakt z prezesem Zondacrypto Przemysławem Kralem miał w zeszłym tygodniu i ten zapewnił go, że wszystko jest w porządku. Teraz - przekazał Piesiewicz - „esemesy nie dochodzą”.

Zaznaczył, że podpisując umowę sponsorską z Zondacrypto, działał w dobrej wierze i dochował wszelkie staranności. Jak dodał, sam inwestował w tę giełdę i stracił. Na pytanie, ile, odparł, że dużo.

Giełda od paździenika jest sponsorem generalnym PKOl. Zgodnie z umową siedziba PKOl zmieniła nazwę na „zondacrypto Centrum Olimpijskie”, a w lutym na budynku pojawił się wielki neon reklamujący sponsora. PAP

BIURO BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO

Prof. Cenckiewicz rezygnuje



Prof. Sławomir Cenckiewicz odchodzi z funkcji szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego. Uzasadził swoją decyzję tym, że rząd Donalda Tuska nadal nie przyznaje mu poświadczeń umożliwiających dostęp do informacji niejawnych. Rezygnacja została przyjęta przez prezydenta Karola Nawrockiego.

RADA EUROPEJSKA

Premier Tusk na Cyprze

Premier Donald Tusk przybył wczoraj rano na Cypr, gdzie bierze udział w nieformalnym posiedzeniu Rady Europejskiej. Przywódcy UE omówią m.in. sytuację międzynarodową, w tym konsekwencje wojny na Bliskim Wschodzie.

Dzisiaj po godz. 9 odbędzie się spotkanie przywódców z przewodniczącą Parlamentu Europejskiego Robertą Metsolą,

a następnie sesja robocza Rady Europejskiej. Według Centrum Informacyjnego Rządu głównym tematem rozmów będzie sytuacja międzynarodowa, w tym wojna w Ukrainie oraz wydarzenia na Bliskim Wschodzie i związane z nimi kryzys energetyczny. Podczas posiedzenia odbędzie się też dyskusja w sprawie unijnego szczytu na lata 2028-2034.

MATERIAŁ INFORMACYJNY T-MOBILE POLSKA

0011508267

Jak działa dezinformacja klimatyczna? Już nie zaprzecza zmianom klimatu

Debata o klimacie coraz rzadziej dotyczy tego, czy zmiany klimatyczne faktycznie zachodzą, a coraz częściej odnosi się do tego, czy warto coś z nimi robić. I właśnie w tej przestrzeni panoszą się dziś dezinformacja klimatyczna. Nie krzyczą, nie zaprzeczają nauce. Raczej zaskarżają wątpliwości. Te z kolei mają swoją cenę - i to bardzo konkretną. Dlatego właśnie jednym z filarów działań na rzecz klimatu jest dziś walka z dezinformacją. Taki jest cel kampanii „Klimat bez fejków” stworzonej z okazji Dnia Ziemi.

Raport przygotowany przez UNEP/GRID-Warszawa, w ramach kampanii T-Mobile, nie pozostawia wątpliwości. Większość Polek i Polaków dostrzega, że zmiany klimatu są realnym zagrożeniem, jednak aż 52% z nich uważa, że wynikają one głównie z naturalnych procesów, mimo że naukowy konsensus mówi coś innego.



Ta rozbieżność nie wynika wyłącznie z braku wiedzy. To efekt funkcjonowania w środowisku informacyjnym, w którym fakty mieszają się z opiniami, a interpretacje często zastępują dane.

Koszty dezinformacji

Dezinformacja rzadko daje gotowe odpowiedzi na zadawane pytania. Częściej wprowadza element niepewności, jednak i ona ma bardzo realne konsekwencje. Gdy nie jesteśmy pewni, czy transformacja energetyczna ma sens, odkładamy decyzje: o inwestycji w odnawialne źródła energii, o modernizacji domu, o zmianie

sposobu korzystania z energii. Podobnie działają firmy i instytucje - wstrzymują projekty, czekają na „lepszy moment”.

„To się nie opłaca” - mechanizm narracji kosztowej

Jedną z często stosowanych narracji w debacie o zmianach klimatu jest odwoływanie się do wysokich kosztów działań klimatycznych. Transformacja klimatyczna bywa w tym ujęciu przedstawiana jako proces kosztowny, obciążony ryzykiem i prowadzący do nierównomiernego rozłożenia obciążeń finansowych. Taki sposób komuni-

kowania koncentruje uwagę odbiorców na bezpośrednich wydatkach, z którymi mogą się oni łatwo utożsamić. W Polsce dyskusja na temat klimatu często odnosi się do kwestii takich jak rachunki za energię, koszty ogrzewania czy ceny paliw. W efekcie w mniejszym stopniu uwzględniane są koszty braku działań, które są trudniejsze do zauważenia, rozłożone w czasie i mniej jednoznacznie przypisywane konkretnym decyzjom lub zaniechaniom.

Erozja zaufania

Równie istotnym skutkiem dezinformacji jest spadek zaufania do naukowców i ekspertów. Choć 77% Polaków deklaruje zaufanie do nauki, jednocześnie wielu uważa, że naukowcy są zależni od swych źródeł finansowania. Podobny problem dotyczy instytucji publicznych i biznesu. W efekcie mamy sytuację, w której brakuje wiarygodnego punktu odniesienia. Każda informacja może zostać zakwestionowana. Jest to szczególnie groźne w obszarze, który wymaga długofalowego planowania i szerokiego poparcia społecznego.

Jak unikać dezinformacji? 5 porad

Czy da się samodzielnie demaskować dezinformację i zaprowadzić trochę porządku w informacyjnym chaosie? Jak najbardziej!

1. Sprawdź źródło. Nie każda informacja w internecie jest rzetelna - nawet jeśli wygląda profesjonalnie. Zadaj sobie pytanie: „kto to opublikował? Czy to instytucja, naukowiec, czy ekspert, którego doświadczenia nie możesz potwierdzić?”. Jeśli nie możesz łatwo znaleźć autora lub organizacji - zachowaj ostrożność.
2. Zatrzymaj się na chwilę. Dezinformacja działa na emocjach - szczególnie na złości, strachu lub oburzeniu. Jeśli coś wywołuje silną reakcję, to sygnał, żeby sprawdzić to dokładniej. Nie udostępniaj informacji od razu. Daj sobie minutę i ją sprawdź.
3. Sprawdź datę i kontekst. Często prawdziwe informacje są używane w niewłaściwym kontekście. Zadaj sobie pytanie: „kiedy to się wydarzyło? Czy dotyczy tego samego kraju lub sytuacji?”. Stare dane i zdjęcia mogą wyglądać jak nowe.
4. Szukaj więcej niż jednego źródła. Jeśli informacja jest prawdziwa, zwykle pojawia się w kilku wiarygodnych miejscach. Sprawdź, czy inne media lub instytucje potwierdzają tę informację oraz czy pojawiają się różne opinie ekspertów. Jedno źródło to za mało.
5. Uważaj na proste odpowiedzi na złożone problemy. Zmiana klimatu to złożony temat - jeśli ktoś oferuje jedną prostą przyczynę lub jedno proste rozwiązanie, warto zachować ostrożność. Sygnały ostrzegawcze: „To wszystko wina jednej rzeczy”, „Nikt wam tego nie powie”, „To ukrywana prawda”.

Dowiedz się więcej na stronie klimatbezfejkow.pl

Komisja prawna w PE zagłosowała za uchyleniem immunitetu Obajtowskiemu, Jakiemu, Braunowi i Buczkowskiemu

Oprac. Anna Nagel
Bruksela

Komisja prawna JURI w Parlamencie Europejskim opowiedziała się w czwartek za uchyleniem immunitetu europosłom PiS. W następnym kroku nad uchyleniem zagłosuje cała izba.

Aby immunitety zostały uchylone, wnioski w tej sprawie musi przegłosować Parlament Europejski na posiedzeniu plenarnym.

Członek komisji prawnej JURI, europoseł Lewicy Krzysztof Śmiszek poinformował, że komisja nie miała żadnych wątpliwości co do tego, aby uchylić immunitet czterem polskim europarlamentarzystom.

- W przypadku pana Grzegorza Brauna nie tworzy żadnych wątpliwości, że blokowanie drogi podczas uroczystości w Jedwabnem upamiętniającej masakrę polskich Żydów jest to coś, co nie mieści się w żadnych kategoriach debaty parlamentarnej czy rozmowy

politycznej - powiedział Śmiszek. - W przypadku pana Obajtka blokowanie wolności pracy, zakazywanie dystrybucji być może kontrowersyjnego, ale jednak legalnie działającego tygodnika w Polsce nie znajduje zrozumienia wśród europejskich parlamentarzystów - wymieniał. - A jeśli chodzi o pana Jakiego, to jest to prywatny akt oskarżenia, który sędzia wniósł przeciwko niemu (...). Jeśli ktoś, polityk szczególnie, używa mocnych słów, oskarża sędziego o działania niezgodne z prawem albo zarzuca mu brak profesjonalizmu, to musi się liczyć z konsekwencjami - dodał europoseł Lewicy.

Jak dodał, w przypadku europosła Konfederacji Tomasza Buczka chodzi o naruszenie nietykalności cielesnej uczestniczki jednej z demonstracji.

Uchylenie immunitetu nie oznacza uznania europosła za winnego, a jedynie umożliwia krajowym organom sądowym prowadzenie dochodzenia lub procesu sądowego. PAP

Na Litwie, przy granicy z Polską, powstanie poligon

Oprac. Karolina Wrońska
Litwa

Sejm Litwy przyjął wczoraj ustawę o utworzeniu poligonu w Kopciowie przy granicy z Polską. Poligon jest ważny m.in. dla wzmocnienia obrony wschodniej flanki NATO.

„Zagrożenie ze strony Rosji dla Europy i konieczność zapewnienia gotowości litewskich sił zbrojnych zmuszają nas do podjęcia zasadniczych działań w celu wzmocnienia zdolności obronnych kraju” - argumentował minister obrony Robertas Kaunas, cytowany w komunikacie resortu.

Kopciowo leży w pobliżu tzw. przesmyku suwalskiego - wąskiego pasa ziemi łączącego państwa bałtyckie z resztą NATO przez terytorium Polski. W przypadku konfliktu to jedyna droga lądowa, którą można przerzucić wsparcie do Litwy, Łotwy i Estonii. Rozpoczęcie ćwiczeń na nowym poligonie planowane jest już w 2028 r., a strzelnice mają powstać do 2030 r.



FOT. LECH MUSZYŃSKI

W obecnej chwili Polska nie planuje budowy poligonu przy granicy z Litwą - zapewniło MON

Teren poligonu obejmie około 14,4 tys. hektarów. Będą się tam odbywać ćwiczenia i szkolenia wojskowe z udziałem 3,5-4 tys. żołnierzy, czyli brygady. Większe ćwiczenia mają być organizowane pięć razy do roku i trwać do 10 dni, a przedsięwzięcia o mniejszej skali - regularnie. Władze Litwy zakładają, że w tych ćwiczeniach będą brali udział również żołnierze z Polski.

W związku z decyzją o budowie poligonu zostanie wycięte około tysiąca hektarów lasu, gdzie obecnie znajduje się prawie 2 tys. działek prywatnych.

Lokalni mieszkańcy i aktywiści na rzecz ochrony środowiska od kilku miesięcy protestują przeciwko planom rozwoju infrastruktury wojskowej na tym obszarze. Na czwartek po południu zapowiedziano kolejny protest przed Sejmem w Wilnie.

Polski wiceminister obrony Paweł Bejda ogłosił w drugiej połowie marca, iż litewski poligon w Kopciowie nie będzie rozbudowywany po polskiej stronie. Wiceminister oznajmił, że rząd w Warszawie nie jest tym zainteresowany.

W reakcji na tę wypowiedź politycy litewscy, m.in. poseł Ri-

mantas Sinkevicius, przewodniczący sejmowej Komisji Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony, zapewnili, że strona polska - jeśli wyrazi taką wolę - będzie mogła w pełni korzystać z nowego poligonu.

„Polska popiera plany dotyczące rozbudowy infrastruktury poligonowej sojuszników, w tym plany Litwy” - oświadczyło następnie polskie MON.

Na stronie internetowej MON dodano, że deklaracja „dotycząca ewentualnego wsparcia wojsk litewskich przez polskich specjalistów zajmujących się infrastrukturą, jest aktualna” i „jeśli w przyszłości Wojsko Polskie otrzyma zaproszenie do udziału w ćwiczeniach na poligonie na Litwie, to weźmie w nich udział”.

Poinformowano także, że „w obecnej chwili Polska nie planuje budowy poligonu przy granicy z Litwą”. „Wojsko Polskie posiada dziś wystarczającą liczbę poligonów, na których prowadzone są szkolenia krajowe oraz szkolenia z udziałem wojsk sojuszniczych” - zapewniło MON.

REKLAMA

0011512393

CHINARA ALIZADE PATRYK WALCZAK GEORGES BIZET GIANNI MELFI

CARMEN
BALETT

26.04.26
SALA AUDYTORYJNA WCK, WROCLAW

KUP BILET:
WWW.CARMENBALETT.COM

REKLAMA

0011507020

ZAKŁAD NARODOWY IM. OSSOLIŃSKICH MUZEUM PANA TADEUSZA OSSOLIŃSIUM

ZANIM
PAN TADEUSZ
STAŁ SIĘ EPOPEJĄ

30.04.2026-31.05.2026

MUZEUM PANA TADEUSZA
RYNEK 6, WROCLAW

Polska bez deszczów od miesiący

Str. 14-15



PULS

#213

ŚLAD WSKAZAŁ JASNOWIDZ

Pięć miesięcy od zamordowania 11-letniej Danusi na miejscu zbrodni znaleziono telefon dziewczynki. Tam, gdzie wcześniej szukała policja

Alina Gierak

Bliscy ofiar zbrodni, ludzie zaginionych, osoby znajdujące się w sytuacjach krytycznych lub szukające odpowiedzi na pytania dotyczące przyszłości, w desperacji, poczuciu, że nie wszystko zostało wyjaśnione, zwracają się o pomoc do jasnowidza. Tak zrobili rodzice 11-letniej Danusi, którą zamordowano pięć miesięcy temu w Jeleniej Górze. Poprosili jasnowidza Krzysztofa Jackowskiego o pomoc w namierzeniu telefonu dziewczynki. I znaleźli go. W miejscu, który wskazał Jackowski.

Jasnowidz: Odnalazłem telefon ofiary – Danusi z Jeleniej Góry

Krzysztof Jackowski, najślynniejszy polski jasnowidz, w swoich mediach społecznościowych kilka dni temu zamieścił film, w którym opowiada o odnalezieniu telefonu 11-letniej ofiary, Danusi z Jeleniej Góry. Cytuje także list, który dostał od mamy dziewczynki.

„Rodzina Danusi zwróciła się do mnie, bo nie można było odnaleźć telefonu 11-latk. Policja wcześniej przeszukała dokładnie cały teren” - relacjonuje jasnowidz.

Jackowski opisuje, że poczuł, iż sprawczyni miała ten telefon w ręku.

„Potem długo nie miała do niego dostępu, bo odrzuciła go przed siebie, do wody. Stało się to między 20. a 40. metrem od miejsca zdarzenia. Telefon jest w wodzie” - przekazał rodzinie jasnowidz.

„Mamusiu. Jesteś niezłomna. I za to cię podziwiam”

Jackowski opowiada, że wkrótce potem otrzymał od mamy dziewczynki list z podziękowaniami. Kobieta opisuje, jak wypożyczyli z mężem wykrywacz metali i szukali telefonu córki nad strumykiem oraz w wodzie.

- Mąż odnalazł telefon w warstwie mułu. 20 metrów od miejsca zabójstwa i 40 metrów od kładki nad strumykiem, przy której Danusia skręcała do domu - opisywała mama 11-latk.

Dodała jeszcze wzruszające wspomnienie. Dzień przed tragedią Danusia powiedziała jej: „jesteś niezłomna. I za to cię podziwiam”.

Policja: szukaliśmy telefonu przez kilka dni

Odnaleziony w mule przy strumyku, przy miejscu śmierci dziewczynki, telefon komórkowy jej rodzice przekazali policji.

Edyta Bagrowska z jeleniogórskiej policji potwierdza, że w niedzielę (19 kwietnia) mama Danusi przyniosła na komendę telefon córki. Nic nie mówiła o okolicznościach jego odnalezienia.

- Tuż po tragedii przeszliśmy dokładnie cały teren. Policjanci powrócili tam jeszcze kilka razy. Szukali telefonu Danusi w wodzie oraz koło strumyka. To były bardzo dokładne poszukiwania - podkreśla Edyta Bagrowska.

- Telefon został zabezpieczony i przekazany do Sądu Rodzinnego celem powołania biegłego. Specjalista określi, czy uda się odzyskać dane zawarte w urządzeniu - dodaje policjantka.

Jasnowidz ostatnią deską ratunku

Mundurowi, gdy nic nie znaleźli, ostatecznie odpuścili sprawę zaginionego telefonu. Rodzice Danusi nie dali za wygraną. Kontynuowali poszukiwania i sięgali po różne metody. Zwrócili się, jak wiele innych osób dotkniętych tragedią, do jasnowidza.

Krzysztof Jackowski jest najślynniejszym polskim jasnowidzem. Zawsze podkreśla, że największą satysfakcją są dla niego podziękowania za pomoc. Na swojej stronie internetowej publikuje ich wiele jako „dowody jasnowidzenia”. Najczęściej proszony jest o pomoc w odnalezieniu osób zaginionych. Ludzie, którzy zgłaszają się do jasnowidza z Człuchowa, czują, że są już pod ścianą. Jasnowidz jest dla nich, po policji i prywatnych detektywach, ostatnią deską ratunku.

- Policja nie zwraca się do jasnowidzów po pomoc. Ale rodziny ofiar, bliskich osób zaginionych, często to czynią - przyznaje Edyta Bagrowska.



Krzysztof Jackowski wskazał, że telefon znajduje się 20-40 metrów od miejsca tragedii. Ojciec Danusi, idąc za tymi wskazówkami, odnalazł telefon w mule przy strumyku



Marsz Ciszy upamiętniał Danusię

Profesor sceptyczny

Prof. Tadeusz Tomaszewski, kierownik Katedry Kryminalistyki Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, w wywiadzie dla „Polityki” sceptycznie odnosi się do korzystania z usług jasnowidza. „(...) jasnowidztwo nie jest dyscypliną naukową, nie można przyjmować opinii na nim (...). Nie ma możliwości rozwiązania wszystkich spraw kryminalnych. A ponieważ chce się uzyskać jakieś informacje, to korzysta się z „ostatniej deski ratunku” (...). Głównym in-

spiratorem wprowadzania jasnowidzów do spraw dotyczących zaginięć czy podejrzeń zabójstwa, gdy nie można znaleźć zwłok, są osoby bliskie, rodzina” - czytamy w rozmowie profesora Tomaszewskiego z Violetta Krasnowską w „Polityce”.

Tragedia w Jeleniej Górze

11-letnia Danusia, uczennica Szkoły Podstawowej nr 10 w Jeleniej Górze, została zamordowana 15 grudnia 2025 roku. Ciało dziewczynki odnaleziono nad potokiem w po-

blizu domów jednorodzinnych i szkoły, przy ścieżce, którą dzieci wracały do domów.

Danusię zamordowała 12-latk, uczennica tej samej szkoły.

Ewa Węglarowicz-Makowska, rzeczniczka Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze, zawiadamiając pięć miesięcy temu o tej wstrząsającej tragedii, podała, że na ciele 11-latk były rany spowodowane ostrym narzędziem. Śledczy zabezpieczyli na miejscu zbrodni nóż - „finkę”, którym zadano ciosy.

17 grudnia 2025 roku sędzia Agnieszka Makowska, wiceprezes Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze poinformowała, że sprawa zabójstwa Danusi została utajniona. Wiadomo jedynie, że odbyło się posiedzenie sądu z udziałem 12-letniej sprawczyni.

- Sąd zastosował wobec nieletniej środek tymczasowy - informowała sędzia. Nie wyjaśniła, o jaki środek tymczasowy chodzi.

Marsz Ciszy, debata o bezpieczeństwie dzieci, spotkania z rodzicami

Jeleniogórzanie nie zapomnieli o tej tragedii. Starają się, by słowa mamy dziewczynki „Ta śmierć nie może być po nic”, inspirowały do działania na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.

Rodzice, pedagodzy, psychiatrzy zawiązali w tym celu grupę Kolektiv Dobro Dzieci.

- Chcemy, aby każdy głos dzieci i nastolatków został usłyszany, a ich bezpieczeństwo stało się priorytetem dla dorosłych i wszystkich instytucji publicznych - mówili członkowie Kolektivu o swojej inicjatywie.

W styczniu zorganizowali w Jeleniej Górze Marsz Ciszy upamiętniający Danusię. Wśród haseł, które wyrażały cele i powody zorganizowania marszu, na pierwszy plan wysuwało się jedno „Ratunku”. To było ostatnie słowo Danusi. Portret dziewczynki w mundurku harcerskim nieśli członkowie i przyjaciele jej rodziny. Oni także szli na początku marszu, wspierając się wzajemnie i dodając otuchy. Wzięły w nim udział setki osób. Nie tylko z Jeleniej Góry. Wiele z nich przyszło z dziećmi. Wszyscy podkreślali, że przyjechali specjalnie, by pokazać, że łączą się w bólu z rodzicami dziewczynki i by nie musieli się bać o swoje dzieci.

Kolejnym działaniem Kolektivu i samorządu jeleniogórskiego była debata o bezpieczeństwie dzieci i młodzieży. Spotkanie z ekspertami uzmysłowiło zgromadzonym, że nie mają błędnego pojęcia o słownictwie, zainteresowaniach młodego pokolenia, kim są ich idole i co robią w sieci.

Ta tematyka jest kontynuowana na spotkaniach, warsztatach i wykładach organizowanych przez Kolektiv. Najbliższy zaplanowano na 11 maja o godz. 18.00 w Teatrze im. Cypriana Kamila Norwida w Jeleniej Górze. Łukasz Gierak, prezes Fundacji Hejt OFF, wykładowca akademicki, trener edukacyjny, na spotkaniu „TikTokowi patoinfluencerzy czy patointeligencja?” opowie, kim są idole młodzieży i nastolatków. Spotkanie to pomoże zrozumieć zarówno pozytywne aspekty, jak i zagrożenia czyhające na dzieci w sieci, takie jak cyberprzemoc czy presja związana z rywalizacją.

ZONDACRYPTO. OTO SCHEMAT OSZUSTWA

Afera zondacrypto nie jest wypadkiem przy pracy. Nie jest też, jak będą nam wmawiać lobbyści i internetowi katechiści bitcoina, „smutnym incydentem”. Przeciwnie: jest właśnie modelem tej branży. Jest jej streszczeniem

Michał Piękoś

W jednej historii dostajemy wszystko: zaginionego założyciela, spółki rozrzucone po różnych jurysdykcjach, opowieści o portfelach z setkami milionów dolarów, do których nikt niby nie ma klucza, klientów ustawionych w kolejce po własne pieniądze, śledztwo prokuratury i wreszcie ten nieusuwalny smród półświatka, który ciągnie się za kryptowalutami od początku ich istnienia.

Znajome do bólu

Prokuratura Regionalna w Katowicach podała już, że szkoda w sprawie wynosi obecnie nie mniej niż 350 mln zł, a liczba pokrzywdzonych idzie w setki i rośnie.

Najbardziej groteskowe jest to, że w tej historii wszystko brzmi do bólu znajomo. Prezes Przemysław Kral tłumaczył, że rezerwy spółki są w bitcoinach, w portfelu, do którego klucze ma zaginiony przed laty Sylwester Suszek. Był on twarzą i współtwórcą giełdy BitBay (później przekształconej w zondacrypto). Jego nagłe zaginięcie w 2022 roku stało się symbolem nieprzejrzystości i potencjalnych powiązań tego sektora z przestępczymi interesami. Jest kluczowy, bo wiele wątków obecnej afery – od losów majątku po narację o „zaginionych kluczach do portfeli” – bezpośrednio odwołuje się do jego osoby i niewyjaśnionej roli w całym systemie.

Mówimy więc o sytuacji, w której firma chce, byśmy uwierzyli, że opiera swoje bezpieczeństwo na aktywach, do których sama nie ma dostępu. W normalnym sektorze finansowym takie wyznanie byłoby polityczno-biznesowym samobójstwem. W krypto ma uchodzić za techniczny detal, za pech, za niezrozumiałą dla profanów specyfikę rynku. Tymczasem to nie żaden detal, lecz sedno problemu. Kryptowaluty od początku sprzedawano jako emancypację od instytucji, ale w praktyce stały się emancypacją od odpowiedzialności. Gdy bank gubi pieni-

dze klientów, odpowiada bank. Gdy giełda krypto „gubi klucz”, okazuje się, że nie odpowiada nikt. I właśnie dlatego ten biznes kocha ludzi, którzy w zwykłej bankowości nie przeszliby nawet przez recepcję.

Portfel bez dostępu

W sprawie zondacrypto najbardziej niepokoi nie tylko sama skala możliwych strat, ale konstrukcja całej opowieści. Bo jeśli firma naprawdę utrzymuje, że jej rezerwy zależą od dostępu do portfela kontrolowanego przez człowieka zaginionego od lat, to znaczy, że albo przez lata nie miała żadnych sensownych procedur bezpieczeństwa, albo właśnie próbuje opakować coś znacznie brzydszego w technologiczną nowomowę. Moneyp.pl zwracało uwagę, że prezentowany portfel z 4500 bitcoinami faktycznie istnieje, ale budzi poważne wątpliwości, bo ostatnie ruchy na nim miały miejsce w 2016, przed zniknięciem Suszka. A sam portfel nie tłumaczy, co stało się z późniejszymi środkami klientów. Innymi słowami: nawet jeśli portfel jest prawdziwy, nie wyjaśnia bieżącej dziury. To tak, jakby właściciel lombardu tłumaczył brak gotówki zdjęciem sejfów sprzed dekadę. Ale to nie jest nawet jego sejf.

Cały ten spektakl powinien wreszcie zakończyć infantylną dyskusję o tym, czy kryptowaluty są „przyszłością finansów”. Nie, nie są. Są raczej przyszłością wymówek.

Kiedy kolejna platforma się sypie, słyszymy ten sam zestaw zaklęć: run na wypłaty, zewnętrzny atak, przejściowe problemy z płynnością, niezrozumienie mediów, polityczna nagonka. A potem przychodzi brutalna proza: niewypłacalność, brak segregacji środków, znikające aktywa, spóźnione komunikaty i armia klientów odkrywających, że „wolność finansowa” oznacza tyle, iż zostali sami ze swoim problemem.

Polska dostała już zresztą kilka takich lekcji, ale z uporem maniaka postanowiła niczego się

nie nauczyć. Przypadek BitMarketu z Olsztyna powinien być wystarczający, by na zawsze przestać mówić o kryptogieldach w tonie startupowej egzotyki. W lipcu 2019 r. Prokuratura Okręgowa w Olsztynie wszczęła śledztwo dotyczące doprowadzenia klientów giełdy do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Kilka dni później Tobiasz N., współwłaściciel BitMarketu, został znaleziony martwy w lesie pod Olsztynem z raną postrzałową głowy. Śledczy informowali potem, że nie stwierdzili udziału osób trzecich, ale sam fakt pozostaje porażający: kolejna wielka polska historia krypto kończy się nie bilansem i audytem, tylko śmiercią, śledztwem i setkami poszkodowanych. Jeśli w jednej branży kolejne „przygody biznesowe” kończą się trupem, zaginięciem albo postępowaniem karnym, to nie mamy do czynienia z innowacyjnym sektorem, tylko z rynkiem podwyższonego kryminalnego ryzyka.

To nie pierwszy raz, gdy Polacy oglądają ten sam mechanizm w innym opakowaniu. Afera Amber Gold była klasyczną piramidą finansową, w której klienci stracili około 700 mln zł, a realnie odzyskano zaledwie ułamek tej kwoty. Dziś – ponad dekadę później – sprawa wciąż się ciągnie, a była wiceprezes firmy nadal zmagają się z konsekwencjami, bo skala zobowiązań jest tak ogromna, że ich spłata w praktyce graniczy z fikcją. Mechanizm jest identyczny jak w kryptogieldach: obietnica zysków, brak realnych zabezpieczeń, przepływ pieniędzy między podmiotami i w końcu moment, w którym system się zapada – zostawiając klientów bez środków, a organizatorów z czasem, by zniknąć, rozmyć odpowiedzialność albo przeczekać.

Wokół Sylwestra Suszka od dawna unosił się dokładnie ten sam mrok. Nie chodzi już nawet o legendę „króla kryptowalut”, ale o to, że z jego otoczenia wyłaniał się obraz branży tworzonej przez vatowskich oszustów, słupy i szermurki układy,



Wspólny mianownik jest zawsze ten sam: brak przejrzystości, mit założyciela, asymetria wiedzy, technobelkot zamiast odpowiedzialności

W najnowszych doniesieniach wokół sprawy zondacrypto powracają wątki prania pieniędzy, niejasnych przepływów i grup przestępczych przewijających się przez wcześniejsze reportaże oraz obecne śledztwa. Widać wzór, który powtarza się z maniakalną konsekwencją: gdzie pojawia się wielki kryptomajątek, tam po chwili pojawiają się mafijne pieniądze, agresywni „inwestorzy”, prawnicy od zacierania śladów i ludzie, którzy na pytania odpowiadają albo groźbą, albo próbą przekupienia dziennikarzy.

A reszta świata...

Ktoś powie: dobrze, ale Polska ma swoje patologie, a za granicą to przecież dojrzały rynek. Otóż nie. Najbardziej widowiskowym symbolem tej epoki pozostaje OneCoin i jego twórczyni Ruja Ignatova, Bułgarka z niemieckim obywatelstwem, celebrowana przez lata jako „Cryptoqueen”. FBI umieściło ją na liście dziesięciu najbardziej poszukiwanych zbiegów, zarzucając udział w oszustwie na miliard dolarów. Jej współnik Karl Sebastian Greenwood dostał w USA 20 lat więzienia. Jedną z najbardziej reklamowanych „kryptowalut” świata okazała się gigantycznym scamem, sprzedawanym ludziom pod szyldem technologicznej rewolucji. To ważne nie dlatego, że OneCoin było wyjątkiem, lecz dlatego, że obnażyło mechanizm: najpierw charzmatyczna twarz, potem armia akwizytorów i influencerów, na końcu puste pudełko po wielkich obietnicach.

Podobny mechanizm widać w historii kanadyjskiej QuadrigaCX. Tam też mieliśmy legendę o człowieku, który jako jedyny kontrolował dostęp do środków. Po zagadkowej śmierci Geralda Cottena firma ogłosiła, że nie może dostać się do portfeli z kryptowalutami klientów. Brzmi znajomo? Owszem. Tyle że Ontario Securities Commission zakończyła tę historię druzgocącym wnioskiem: upadek Quadrigi wynikał z oszustwa popełnionego przez samego współ-

założyciela i CEO, a to, co się stało, było „staromodnym oszustwem owiniętym w nowoczesną technologię”. Trudno o lepszą definicję całego sektora. Blockchain jest tutaj jak błyszcząca folia wokół spleśniałego towaru. Niby nowa ekonomia, a w środku ta sama stara metoda: pieniądze klientów nie są tam, gdzie im obiecano, tylko tam, gdzie łatwiej je ukryć, przepalić albo przesunąć.

Jeszcze bardziej spektakularny był przypadek FTX, przez lata przedstawianego jako dowód, że krypto może być eleganckie, profesjonalne i kompatybilne z establishmentem. Sam Bankman-Fried chodził na konferencje, udzielał wywiadów, fundował politykom datki, nosił aurę ekscentrycznego geniusza. A potem SEC zarzuciła mu oszukiwanie inwestorów i ukrywanie transferu środków klientów FTX do Alameda Research, zaś w 2024 r. został skazany na 25 lat więzienia za przywłaszczenie miliardów dolarów klientów. W tym właśnie jest cały komizm i groza kryptowalut: branża tak dumna ze swojej „decentralizacji” nieustannie kończy na najbardziej prymitywnym modelu centralizacji ryzyka. Wszystko zależy od kilku ludzi. Jeśli kłamią, kradną albo obstawiają cudzymi pieniędzmi własne zakłady, klient może sobie co najwyżej napisać płacziwy wpis na forum.

Był też Celsius, jedna z tych platform, które miały zapewnić zwykłym ludziom wyższe zyski niż skostniały sektor bankowy. W praktyce SEC zarzuciła Celsiusowi i Alexowi Mashinsky'emu oszustwo, wprowadzanie klientów w błąd i manipulację, a FTC oskarżyła firmę o zwodzenie konsumentów oraz roztrwonienie miliardów dolarów depozytów użytkowników. Znów: nie mówimy o jakimś marginesie rynku, tylko o jednym z jego najbardziej rozpoznawalnych podmiotów. Gdy słyszę po tym wszystkim, że „nie można oceniać całego sektora po jednostkowych aferach”, mam ochotę zapytać: po ilu jeszcze mili-

ardach, po ilu jeszcze bankructwach i po ilu jeszcze tysiącach poszkodowanych ta seria przestanie być „jednostkowa”?

Można dołożyć turecki Thodex. Platforma padła w 2021 r., jej założyciel uciekł do Albanii, a potem doszło do kolejnych aresztów w sprawie. Ostatecznie Faruk Fatih Özer został w Turcji skazany za oszustwo. Można wrócić do Mt. Gox, największej niegdyś giełdy bitcoina, której upadek po utracie setek tysięcy bitcoinów na lata stał się symbolem anarchii i nieprzejrzystości rynku. Można wreszcie przywołać dziesiątki mniejszych „exit scamów”, o których nie pamięta już nikt poza ofiarami. Wspólny mianownik jest zawsze ten sam: brak przejrzystości, mit założyciela, asymetria wiedzy, technobelkot zamiast odpowiedzialności i pieniądze klientów traktowane nie jak powierzony depozyt, tylko jak paliwo do gier.

Technologiczny raj przestępców

To wszystko nie dzieje się obok technologii. To dzieje się dzięki niej i dzięki ideologii, która ją obudowała. Przez lata wciśkano nam, że kryptowaluty są remedium na zepsucie tradycyjnych finansów, że uwolnią człowieka od banków, pośredników i państwa. W praktyce uwolniły raczej oszustów od prostych pytań. Skąd są te pieniądze? Gdzie są rezerwy? Kto ma kontrolę nad kluczami? Jak wygląda segregacja aktywów klientów? Kto odpowiada, gdy platforma przestaje wypłacać? Jak działa nadzór, gdy właściciel jest w Monako, spółka w Estonii, aktywa w Szwajcarii, a klienci w Polsce? Na większość z tych pytań zondacrypto odpowiada marketingiem, a gdy marketing nie wystarczy, odpowiada histerią o „atakach na wolność”.

I dlatego skandal z zondacrypto trzeba czytać nie jako odrębny skandal, lecz jako ostateczny dowód w sprawie. Dowód, że kryptobiznes od początku był wymarzoną środowiskiem dla brudnych pieniędzy, przestępczego kamuflażu i agresywnej spekulacji. Dowód, że pod cekinami sponsoringu, konferencji i influencerskich tyrad siedzi ta sama stara logika: cudzy kapitał, prywatny zysk, rozmyta odpowiedzialność. Dowód, że gdy państwo zbyt długo zachwyca się „innowacją”, kończy jako statysta przy kolejnym wielkim przekręcie. A przede wszystkim dowód, że dla zwykłego człowieka rynek krypto nie jest dziś żadną drogą do emancypacji, tylko jednym z najbardziej niebezpiecznych miejsc, w jakie można zanieść własne oszczędności. Po BitMarketecie, OneCoin, Quadrigie, FTX, Celsiusie, Thodexie i aferze zondacrypto naprawdę nie trzeba już więcej dowodów. Trzeba tylko wreszcie przestać udawać, że to wszystko są przypadki. To nie są przypadki. To jest model biznesowy.

– Ostrzeżenia o suszy nie biorą się znikąd. Choć prognozy zapowiadają gwałtowne ulewy, sytuacja w glebie i rzekach pozostaje trudna. Powinniśmy jednocześnie uczyć się życia z suszą i z coraz bardziej niszczącymi opadami nawalnymi – mówi hydrolog, prof. Paweł Rowiński

Anita Czupryń

PROF. PAWEŁ ROWIŃSKI: W WIELU CZĘŚCIACH KRAJU ZACZYNAJEMY MIEĆ POWAŻNE NIEDOBORY WODY

W ostatnich dniach w Polsce pojawiły się ostrzeżenia przed suszą hydrologiczną. Wydał je Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej m.in. dla zlewni Warty w województwach łódzkim i śląskim oraz Liswarty w opolskim. Z drugiej strony prognozy pogody zapowiadają krótkie, gwałtowne ulewy. Co właściwie dzieje się dziś z Polską i jak to rozumieć?

Rzeczywiście to może być trudne do zrozumienia, bo te komunikaty pozornie są sprzeczne. Odniosę się najpierw do samej suszy, bo ten rok jest pod tym względem specyficzny. Nie jest inny niż dawniej, ale jest inny niż w ostatnich latach. Pamiętamy przecież, że zimą mieliśmy jednak sporo śniegu, a zwykle wiosną narzekamy, że pokrywy śnieżnej nie było i w związku z tym roślinie zagrożenie suszą. Na tę sytuację trzeba jednak patrzeć kompleksowo. Owszem, mieliśmy najpierw bardzo ciepły grudzień, a potem styczeń przy niższej temperaturze, jakie pamiętają z dzieciństwa osoby dojrzałe. Nie było w tym nic nadzwyczajnego, ale w ostatnich latach zdążyliśmy się już odzwyczaić od zim, które były jednocześnie mroźne i śnieżne. To jednak tylko jeden element. Śniegu faktycznie było sporo, natomiast jeśli spojrzymy na statystyki opadów, okaże się, że styczeń był w gruncie rzeczy dość suchy. Kiedy policzy się, ile opadów spadło nad Polską, widać, że było ich znacznie poniżej średniej. Zatem mimo zalegającego śniegu styczeń okazał się miesiącem suchym. Śnieg trochę to rekompensował, bo uwalniał wodę przez dłuższy czas, a około 80 procent Polski było nim pokryte, więc na pewno nie weszliśmy w początek roku

z taką suszą jak w latach ubiegłych. Tyle że potem przyszły już mniej korzystne okoliczności. Szczególnie jeśli mówimy o marcu i kwietniu, to praktycznie nad Polską nie było opadów. Przez cały marzec w naszym kraju do niedawna opadów było bardzo mało. To spowodowało, że znowu pojawiły się znaczne deficyty wody i weszliśmy w okres suszy. I właśnie do tego zaczynamy się przyzwyczajać. Takie krótkotrwałe zawirowania pogodowe mogą być gwałtowne, czasem niebezpieczne, czasem prowadzą do podtopień czy lokalnych zalań, ale nie rekompensują deficytów wody w gruncie. Dlatego ostrzeżenia przed suszą nie biorą się znikąd. To są obserwacje tego, co dzieje się w glebie. Widać, że w wielu częściach kraju zaczynamy mieć niedobory wody. Pewnym miernikiem tego, co dzieje się w przyrodzie, są także nasze rzeki. W przeważającej części notują one stany niskie, czasem średnie, bardzo rzadko wysokie. Sytuacja hydrologiczna wygląda więc mniej więcej tak, jak ją opisałem; ostrzeżenia przed suszą są niestety uzasadnione.

Doprecyzujmy: czym właściwie jest susza hydrologiczna? IMGW mówi właśnie o suszy hydrologicznej, ale słyszymy też o suszy rolniczej czy po prostu o długich okresach bezdeszczowych. Jak odróżnić te zjawiska?

Może nie zanudzajmy czytelników ścisłymi definicjami, ale spróbuję to uporządkować. Zaczę od suszy atmosferycznej – to po prostu długotrwały brak opadów. Zwykle jednak nie mówimy tylko o samym deszczu, lecz łączymy to także

z temperaturą, bo kiedy jest długo bez opadów, a do tego utrzymuje się wysoka temperatura i niska wilgotność powietrza, wtedy mamy do czynienia z tym, co nazywamy suszą atmosferyczną albo meteorologiczną. Jeśli po takiej suszy atmosferycznej zasoby wody w glebie są już na tyle małe, że nie zaspokajają potrzeb roślin, wtedy mówimy o suszy glebowej. To właśnie ten moment, kiedy zaczyna się problem dla roślin i dla rolnictwa. Do tego dochodzi jeszcze susza hydrologiczna, o której pani wspominała. Mówimy o niej wtedy, gdy obserwujemy obniżenie poziomu wód w rzekach i jeziorach. Kiedy pojawiają się niżówki, możemy mówić właśnie o suszy hydrologicznej. Jest jeszcze bardziej zaawansowany etap, kiedy zaczyna obniżać się poziom wód gruntowych. To kolejny stopień rozwoju suszy hydrologicznej. W Polsce co jakiś czas mamy do czynienia właściwie ze wszystkimi tymi typami, ale teraz szczególnie groźne jest to, że przechodzimy do suszy glebowej. To oznacza problem dla rolnictwa: w glebie jest mało wody, a właśnie wchodzimy w okres wegetacji, więc teraz tej wody naprawdę bardzo potrzebujemy.

Często słyszę od ekspertów, że jednym z największych problemów w Polsce jest nie tyle sam brak opadów, ile brak

**BUDOWANIE NASZEJ ODPORNOŚCI,
ZARÓWNO NA SUSZĘ, JAK
I NA POWÓDŹ, OZNACZA TAKŻE
ZMIANĘ SPOSOBU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO KRAJU**

zdolności do zatrzymania wody. Nawet jeśli pojawiają się krótkie, gwałtowne ulewy, to taka woda nie zasilą ani gleby, ani zasobów wodnych w taki sposób, jakiego potrzebujemy. Na czym dokładnie polega ten problem?

Pani pytanie łączy w sobie kilka wątków. Jeden dotyczy krótkotrwałych opadów w czasie suszy. Kiedy gleba jest przesuszona, zeskorpowała, twarda, to rzeczywiście woda nie wnika w nią głęboko. Po prostu spływa po powierzchni, następuje szybki spływ powierzchniowy. Nie ma więc w tym paradoksu: silny opad po długim suchym okresie niewiele pomaga glebie. Często prowadzi za to do wezbrań, bo woda szybko trafia do rzek, pojawiają się podtopienia, a sama gleba nadal nie zatrzymuje jej w wystarczającym stopniu. To jest również efekt zmieniającego się charakteru opadów w Polsce. Coraz częściej opady trwają krótko, ale są bardzo intensywne, a jednocześnie wydłużają się okresy suche. To odwrotność tego, do czego byliśmy przyzwyczajeni kiedyś, gdy deszcz potrafił padać przez wiele dni. Bywał uciążliwy dla ludzi, ale rolnicy byli zadowoleni, bo taka woda spokojnie i skutecznie wsiąkała w glebę. To jest jedna część odpowiedzi. Druga dotyczy samego zatrzymania wody. To już kwestia gospodarowania wodą, czy to w skali państwa, czy lokalnie.

Musimy uczyć się zatrzymać wodę tam, gdzie spada. Taka rozproszona retencja jest dziś niezwykle istotna. Kiedy mówimy, że sobie z tym nie radzimy, to dlatego, że nadal zatrzymujemy tej wody za mało. Oczywiście warto dodać, że zachodzą też pozytywne zmiany. Uczymy się tego, powstają różne programy, są państwowe zachęty do zatrzymywania wody, również na poziomie gmin i poszczególnych regionów. Coś się więc dzieje, ale dzieje się zbyt wolno i na zbyt małą skalę. I to jest właśnie problem.

Dlaczego z krajobrazu pogodowego znika ten zwyczajny deszcz, który siąpi przez cały dzień i spokojnie wsiąka w ziemię, a coraz częściej zastępują go nagle, gwałtowne ulewy? To znak zmiany klimatu?

Absolutnie tak. Każdy wzrost temperatury o jeden stopień powoduje, że atmosfera może wchłonąć o około 7 procent więcej wilgoci. Ta wilgoć się gromadzi, a kiedy dochodzi do nasycenia, uwalnia się w postaci intensywnych, gwałtownych opadów, najczęściej właśnie deszczów nawalnych. Polski klimat zaczyna przypominać ten, który kilkadziesiąt lat temu obserwowano bardziej na południu Europy, choćby na Węgrzech. Można powiedzieć, że pod względem klimatycznym trochę przesuwa się na południe. Ocieplenie klimatu wyraźnie wpływa więc na charakter opadów. A jeśli do tego dochodzi jeszcze wyższa temperatura, mamy dodatkowy efekt: szybsze parowanie. To z kolei jeszcze bardziej sprzyja suszy.

Na ile za ten nowy rytm odpowiada sama atmosfera, a na ile człowiek: osuszanie mokradeł,

prostowanie rzek, betonowanie miast, melioracja podporządkowana szybkiemu odprowadzaniu wody? Co tu działa najgorzej?

Wymieniła pani bardzo ważne elementy. Mamy tu splot dwóch czynników. Z jednej strony przyrodniczych. Po pierwsze: jesteśmy w takim miejscu Europy, w którym i tak nie mamy szczególnie dużych zasobów wody. Nad Polską zatrzymuje się jej znacznie mniej niż w wielu innych krajach Europy. To jedna sprawa. Do tego dochodzą zmiany klimatu, które, choć mają charakter przyrodniczy, to przecież są przede wszystkim skutkiem działalności człowieka. One wywołują te efekty, o których już mówiliśmy. Ale prawdą jest też to, że przez długi czas dominował u nas taki paradigmat gospodarowania wodą, zgodnie z którym należało ją jak najszybciej odprowadzać wszędzie tam, gdzie zalegała. Nie lubiliśmy błota, nie lubiliśmy mokradeł, wodę chcieliśmy odprowadzić do rzek, a najlepiej jak najszybciej do morza, bo wydawało się, że to najprostszym sposobem ochrony także przed powodzią. Stąd prostowanie rzek, skracanie ich biegu i wszystkie te działania, o których pani wspominała. Do tego dochodzi jeszcze urbanizacja. Miasta są coraz gęściej zaludnione i zagospodarowane w taki sposób, że przybywa powierzchni uszczelnionych. Wracamy więc do tego, o czym mówiliśmy przed chwilą: woda po betonie bardzo szybko spływa do rzek, zamiast być zatrzymana na miejscu. Można więc powiedzieć, że sami sobie w pewnym sensie pomogliśmy w pogłębianiu tego problemu. Właśnie dlatego tak ważne jest inteligentne i mądre gospodarowanie



FOT. LUKASZ GDAK

Prof. Rowiński: Żle wyglądamy w Polsce z prostej przyczyny: u nas tej wody, zwłaszcza powierzchniowej, jest po prostu mało

rowanie wodą. W Polsce pojawia się coraz więcej programów, które skłaniają do innego projektowania miast, do myślenia o terenach zielonych i o takich rozwiązaniach, które wodę zatrzymują. Tyle że ten proces nadal przebiega zbyt wolno. A budowanie naszej odporności, zarówno na suszę, jak i na powódź, oznacza także zmianę sposobu zagospodarowania przestrzennego kraju.

Raporty klimatyczne i analizy Europejskiej Agencji Środowiska pokazują, że w Europie nasilają się zarówno susze, jak i epizody bardzo intensywnych opadów. Jak to konkretnie przekłada się na Polskę? Jak wyglądamy na tle innych krajów Europy?

Żle wyglądamy z prostej przyczyny: u nas tej wody, zwłaszcza powierzchniowej, jest po prostu mało. Istnieje taka statystyka, może nie idealna, ale często używana, która pokazuje, ile wód powierzchniowych przypada na mieszkańca w ciągu roku. I według niej mamy mniej więcej trzykrotnie mniej wody niż wynosi średnia w innych krajach Unii Europejskiej. To nie jest wskaźnik, który mówi wszystko, ale dobrze pokazuje skalę problemu. A kiedy dochodzą do tego procesy, o których pani mówiła i które opisują zarówno raporty agencji europejskich, jak i raporty IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change, czyli Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu - red.), to ob-

raz staje się jeszcze bardziej niepokojący. Charakter opadów wyraźnie się zmienia: przez długi czas jest sucho, a kiedy deszcz już się pojawia, bywa bardzo intensywny i krótki. W Polsce obserwujemy dokładnie to samo. Pod tym względem nie różnimy się od reszty Europy. Dlatego właśnie co jakiś czas mamy do czynienia z katastrofalnymi powodziąmi, jak choćby w 2024 roku w rejonie Nysy Kłodzkiej i na terenach sąsiednich. A przecież mimo tej powodzi nie był to rok szczególnie mokry, przeciwnie, był bardzo suchy. To pokazuje, że o skali strat coraz częściej decyduje nie suma opadów, ale gwałtowność samych zjawisk. I to nie jest wyłącznie polska specyfika. Kiedy podobne opady nawalne występowały w Niemczech czy Belgii, tam również nie potrafiono sobie z nimi poradzić. Skutki były katastrofalne: ogromne straty materialne i ofiary w ludziach. Mamy też w pamięci obrazy z 2024 r. z Walencji. Gwałtowność zjawisk to coś, do czego musimy się przyzwyczajać i z czym musimy nauczyć się żyć. Można powiedzieć, że w Europie zmiany klimatu wyostwiają problemy, które już mamy - tam, gdzie jest już sucho będzie jeszcze bardziej sucho.

Co dziś najbardziej niepokoi pana jako hydrologa? Czy jest to sucha gleba, niski stan rzek, obniżający się poziom wód

gruntowych czy może to, że te wszystkie zjawiska zaczynają się na siebie nakładać?

My, hydrologi, musimy patrzeć na to kompleksowo. Zresztą kiedy mówimy o gospodarowaniu wodą, również musimy myśleć o nim w sposób zintegrowany. Dlatego zawsze podkreślam, że nie możemy próbować rozwiązywać tylko jednego problemu, przygotowywać rozmaitych rozwiązań, technicznych czy nie-technicznych, na przykład dla przeciwdziałania skutkom suszy, a jednocześnie zapominać o ochronie przeciwpowodziowej. To wszystko jest ze sobą powiązane. Zresztą trochę już dziś o tym rozmawialiśmy: po długich okresach suchych przychodzą powodzie. Musimy więc przygotowywać się na to wszystko jednocześnie. Do tego dochodzą problemy z jakością wody, które przybierają na sile podczas zjawisk ekstremalnych. Kiedy pyta mnie pani, co najbardziej mnie martwi, to odpowiem, że przede wszystkim to, że wraz ze zmianą klimatu wszystkie te procesy ulegają intensyfikacji. Zjawiska, które mają charakter gwałtowny, stają się coraz silniejsze. I prawdę mówiąc, obrona przed tym staje się coraz trudniejsza. Dlatego budowanie naszej odporności społecznej na zjawiska katastrofalne powinno być jednym z priorytetów państwa. W Polsce zjawiska katastrofalne to przede wszystkim powódzie i susze. Na ich tle wszystkie inne za-

grożenia mają zdecydowanie mniejsze znaczenie.

Coraz częściej słyszymy, że Polska stepowieje. Rzeczywiście tak jest? W sklepach ogrodniczych pojawiły się oliwki, niektórzy żartują, że warto już dziś je sadzić, to za 20 lat będziemy mieli gaje oliwne. Naprawdę należy w tym kierunku, czy słowo „stepowienie” brzmi za mocno?

Powiedziałbym tak: to są publicystyczne określenia. Na pewno nie obserwujemy jeszcze w Polsce procesu stepowienia. Natomiast obserwujemy te zjawiska, o których już mówiliśmy, czyli coraz dłuższe okresy suche. Polska jest krajem deficytowym pod względem wody w wielu aspektach, ale mamy na przykład stosunkowo zasobne wody gruntowe, a to daje nam pewien poziom bezpieczeństwa. Dużo wody jest też w sposób naturalny zatrzymane w krajobrazie, wciąż mamy przecież wiele jezior. Oczywiście wraz ze zmianami klimatu możemy obserwować różne zjawiska, w tym zmianę szaty roślinnej. Na przykład w pewnym momencie w Polsce może być coraz mniej świerków, bo to gatunek, który m.in. potrzebuje sporo wody. To zresztą jest bardziej skomplikowany proces, bo na poziomie kraju dochodzą przykładowo silne wiatry nie sprzyjające temu gatunkowi. Zmiany klimatyczne uruchamiają bardzo wiele takich procesów, natomiast stepowienie jest zjawie-

niem dużo dalej posuniętym. Myślę więc, że musimy uważać na słowa, żeby bez potrzeby nie straszyć społeczeństwa. Mamy wystarczająco dużo sygnałów alarmowych.

Co roku jeżdżę nad Biebrzę obserwować ptaki. Kiedyś mówiło się o bagnach biebrzańskich, dziś coraz częściej można tam chodzić suchą stopą. Można odnieść wrażenie, że dawny krajobraz Polski znika: łąki i rozlewiska, które potrzebowały wilgoci, zaczynają wysychać, ptaki, które kiedyś przylatywały tam regularnie, dziś pojawiają się tylko na chwilę albo znikają zupełnie. To prawda, ale to nadal nie jest jeszcze stepowienie. Natomiast na Biebrzy mieliśmy ogromne problemy z pożarami, właśnie w wyniku braku opadów i suszy. Lasy biebrzańskie w tamtej okolicy również mocno ucierpiały od ognia. Podobnie wygląda sytuacja w układzie narwiańskim, w wielokorytowym systemie Narwi, na obszarze Narwiańskiego Parku Narodowego. Tam również coraz rzadziej widzimy tę przyrodę, do której byliśmy przyzwyczajeni. Ten wielokorytowy, piękny, unikalny, anastomozujący system rzeczny coraz rzadziej pokazuje wodę w swoich licznych korytach. Tak więc oczywiście, zmiany są widoczne.

Jak może wyglądać Polska za 10-20 lat? Będzie krajem o innym pejzażu niż ten, który pamiętamy z dzieciństwa?

Myślę, że to są jednak procesy bardziej długotrwałe i że perspektywa 10-20 lat jest jeszcze zbyt krótka, by mówić o bardzo wyraźnych, łatwo dostrzegalnych zmianach krajobrazu. To będzie raczej dłuższy proces. Ale oczywiście, jeśli zmiany klimatyczne będą postępować - a będą, to, jak już mówiliśmy, szata roślinna może się zmieniać, krajobraz również, bo przyroda będzie musiała sobie z tym jakoś poradzić. Ale ja jestem też optymistą i myślę, że my również się uczymy. Na przykład gospodarowanie wodą będzie wyglądało inaczej, bardziej w zgodzie z naturą. Nauczymy się tego, o czym cały czas tu mówimy: zatrzymać wodę tam, gdzie spada, a nie tylko w wielkich zbiornikach retencyjnych. Nauczymy się też mądrej ochrony przeciwpowodziowej. Szukajmy więc również tych bardziej optymistycznych elementów, wynikających z wiary w mądrość człowieka. To byłaby moja odpowiedź.

A co pana dziś najbardziej irytuje w publicznej rozmowie o suszy?

Po pierwsze, to, że czasami zbyt łatwo folgujemy sobie w fantazjach i w bardzo skrajnych poglądach, czy to w jedną, czy w drugą stronę, na temat ochrony i gospodarowania wodą. W komentowaniu tych spraw trzeba zachowywać rozsądek. I wydaje mi się, że najlepiej byłoby, gdyby te wszystkie komentarze były oparte na wiedzy, bo tego czasem w debacie po prostu brakuje. Pojawiają się różne niepotwierdzone informacje czy sady, które nie mają oparcia w faktach i w coraz większej wiedzy naukowej. Dlatego zachęcałbym do tego, żeby to była debata, jak mówią Brytyjczycy, evidence based, czyli oparta na tym, co zostało udowodnione albo rzeczywiście zaobserwowane.

CV



Prof. dr hab. Paweł Rowiński
Członek rzeczywisty PAN, dyrektor Instytutu Geofizyki Polskiej Akademii Nauk, przewodniczący zarządu Europejskiego oddziału Międzynarodowej Asocjacji Badań i Inżynierii Środowiska Wodnego (IAHR), Prezes ALLEA - Europejskiej Federacji Akademii Nauk.

PAN BÓG NIE JEST SĘDZIĄ PIŁ

Czy piłkarze często grzeszą? Z jakich zachowań na stadionie i poza nim kibice powinni się spowiadać? Z jakimi problemami przychodzą do księdza sportowcy? No i czy piłkarz może się modlić do Boga: „Panie Boże, proszę, żebyśmy my wygrali, a oni przegrali”? Z ojcem Wiesławem Dudkiem, franciszkaninem, kapelanem piłkarskiego Śląska Wrocław, rozmawia Robert Migdał

Robert Migdał

Czy ojciec gra w piłkę nożną?

O. Wiesław Dudek: Moja największa przygoda z piłką to czasy seminarium w Kłodzku. Rozgrywaliśmy wtedy dziesiątki meczów - z policją, lekarzami, wojskiem... Raz wygraliśmy, raz przegrywaliśmy, ale to właśnie tam uczyłem się, że najważniejsze jest to, co dzieje się między ludźmi na boisku. Dziś, choć serce wciąż rwie się do gry, zdrowie postawiło mi wyraźną granicę. Problemy z nogami i PESEL zmusiły mnie do „zawieszenia korców na kołku”. Przyjąłem to jednak jako nowe zadanie. Skoro nie mogę już biegać po murawie, moją rolą jest wspieranie drużyny modlitwą, obecnością i dobrym słowem. Moje nogi odpoczywają, ale serce wciąż gra w tym samym zespole.

Na jakiej pozycji ojciec grał na boisku? W ataku? W obronie? A może stał na bramce?

Najlepiej czułem się w obronie. Może to wynika z mojego charakteru i posługi kapelana? W życiu duchowym też staram się „bronić” serc moich podopiecznych przed tym, co złe. Ale przyznam, że jak nadarzyła się okazja, to i pod bramkę przeciwnika lubiłem pognać.

Grał ojciec w habicie czy w stroju sportowym?

Na boisku stawiałem na wygodę. Zakładałem normalny strój sportowy: kotki i koszulki - najczęściej, co nikogo nie zdziwi, w barwach Śląska Wrocław. Habit to moja „codzienna zbroja”, ale na murawie potrzebowałem swobody. Choć, nie przeczę, zdarzało mi się zagrać mecz w habicie: wtedy widok zakonnika biegnącego w habicie zawsze budził na twarzach kibiców oglądających mecz szczery uśmiech.

Na boisku emocje sięgają niekiedy zenitu, bywa nerwowo. Czy zdarzyło się ojcowi w czasie meczu „rzucić mięsem”?

(uśmiech) Jestem człowiekiem z krwi i kości. Kiedy ktoś mnie faulował albo traciłmy bramkę przez głupi błąd, czu-



O. Dudek: Dla mnie stadion to nie tylko miejsce sportowej rywalizacji, ale przede wszystkim miejsce spotkań z ludźmi

łem taką samą sportową złość, jak każdy inny zawodnik. Adrenalina robi swoje. Jednak formacja zakonna nauczyła mnie trzymać język na wodzy. Zamiast przekleństwa, częściej pod nosem mruczałem krótkie: „Panie Boże, daj mi cierpliwość” albo po prostu ciężko wzdychałem.

A czy zdarzało się ojcowi źle pomyśleć o zawodniku z przeciwnej drużyny?

Przez ułamek sekundy pewnie tak, ale starałem się to od razu gasić. Po faulu wolałem podać rywalowi rękę i pomóc mu wstać. To był mój najważniejszy „mecz” - żeby nawet w ferworze walki nie przestać widzieć w drugim człowieku brata.

Ojciec, żeby tak każdy piłkarz zachowywał się na boisku jak ojciec, to mecze by wyglądały zupełnie inaczej... Mówi ojciec, że już nie grywa, ale na mecze nadal chodzi. Lubi to ojciec?

Dla mnie stadion to nie tylko miejsce sportowej rywalizacji,

ale przede wszystkim miejsce spotkań z ludźmi. Jako kapelan nie jestem tam tylko po to, by oglądać grę, ale by być blisko zawodników i kibiców. Emocje, które towarzyszą meczom, są niezwykle szczerze - tam nie ma miejsca na udawanie. Lubię tę energię, moment, gdy cały stadion oddycha tym samym wydarzeniem. To dla mnie przedłużenie posługi - bycie tam, gdzie są ludzie, w ich radościach i smutkach.

Co jest w tym fascynującego?

Nieprzewidywalność i wspólnota. W piłce nożnej, tak jak w życiu, dopóki piłka w grze, wszystko jest możliwe. Widzę w sporcie piękną metaforę duchowości: dyscyplinę, dążenie do celu, podnoszenie się po porażkach. Fascynuje mnie też to, jak sport potrafi łączyć pokolenia - na trybunach widzę dziadków z wnukami, co przypomina mi moje własne dzieciństwo. To niesamowite, jak jeden klub może stać się sercem całego miasta.

Od dziecka ojciec interesuje się piłką nożną?

Tak, ta pasja towarzyszy mi niemal od zawsze. Wychowałem się na Podkarpaciu, w Nowej Sarzynie, i to tam, na meczach lokalnej Unii Nowa Sarzyna, uczyłem się sportowych emocji. Pamiętam te niedziele, gdy cała miejscowość żyła meczem. Jeździłem też z tatą do Mielca - w tamtych czasach Stal Mielec była potęgą, grała w europejskich pucharach. Te wyprawy z ojcem zaszczepiły we mnie miłość do futbolu, która przetrwała nawet wtedy, gdy przywdziałem franciszkański habit.

Wcześniej Unia Nowa Sarzyna, potem Stal Mielec, a od kiedy ojciec kibicuje Śląskowi Wrocław?

Moja relacja ze Śląskiem Wrocław stała się szczególnie bliska od 2012 roku, kiedy oficjalnie rozpocząłem posługę jako kapelan klubu. To był wyjątkowy rok dla klubu - zdobył mistrzostwo Polski - więc wejście w tę rodzinę było bardzo radosne. Oczywiście, jako franciszkanin z prowincji św. Jadwigi, która ma tu swoje korzenie, Wrocław zawsze był mi bliski, ale to te ostatnie 14 lat bezpośredniej pracy z drużyną sprawiło, że moje serce bije w barwach „Wojskowych”. Dziś Śląsk to dla mnie nie tylko drużyna, to moi bliscy.

A jak to się stało, że ojciec został kapelanem Śląska Wrocław?

Moja przygoda ze Śląskiem Wrocław zaczęła się niepozornie. W 2012 roku piłkarze zaczęli odwiedzać mnie indywidualnie w klasztorze na Karłowicach. Kierował ich do mnie Jarek Szandrocho, klubowy fizjoterapeuta i mój parafianin. Szukali zwyczajnej rozmowy i wsparcia. Gdy spotkania stały się regularne, padło oficjalne pytanie: „Ojciec, może zostałby ojciec naszym kapelanem?”. Uznałem, że warto być bliżej nich w chwilach największych sportowych emocji. Po uzyskaniu zgody władz zakonnych i kurii objąłem tę funkcję. Trwam w tym do dziś: towarzyszę

im podczas meczów, spowiadam, rozmawiam, a przede wszystkim - po prostu jestem obok.

Pamięta ojciec pierwszą wizytę w szatni?

Doskonale pamiętam. Szatnia jest dla zawodników sacrum, strefą najwyższego skupienia. Przyjęto mnie bardzo życzliwie, choć z początku czuć było zaniepokojenie nową sytuacją. Szybko jednak zrozumieliśmy, że nie jestem tam od oceniania czy wywierania presji. Stałem się kimś, przed kim mogą się otworzyć nie tylko jako piłkarze, ale przede wszystkim jako mężowie, ojcowie itp.

Na czym polega rola kapelana drużyny piłkarskiej?

To przede wszystkim bycie „bratem” dla każdego w klubie - od zawodników i sztabu, aż po pracowników administracji. Kapelan się nie narzuca, on towarzyszy. Chce być jak latarnia: nie steruje statkiem, ale wskazuje światło, gdy robi się ciemno. Moja obecność na stadionie przypomina, że poza wynikiem sportowym i tabelą istnieje jeszcze inny wymiar życia: ludzki, duchowy i wieczny.

Czy jest też ojciec spowiednikiem i powiernikiem?

Tak, pełnię obie te role. Sakrament pokuty to fundament, ale często wszystko zaczyna się od zwykłej rozmowy. Jestem powiernikiem tajemnic, których piłkarze nie zawsze mogą wyjawiać trenerowi czy kolegom z drużyny. W świecie wielkich pieniędzy i ogromnej presji potrzebują kogoś, kto nie będzie ich oceniał przez pryzmat strzelonych bramek czy błędów na murawie, ale spojrzy na nich po prostu jak na drugiego człowieka.

Radzi ojciec na przykład, jak lepiej żyć?

Staram się nie tyle dawać gotowe recepty, co inspirować do szukania głębszych wartości. Piłkarze to często młodzi ludzie, którzy stają przed wielkimi pokusami i wyzwaniem. Rozmawiamy o tym, jak budo-

wać trwałe relacje, jak być dobrym mężem czy ojcem oraz jak zachować pokorę w sukcesie i godność w porażce. Pokazuję im, że bycie „wartościowym zawodnikiem” to nie tylko technika, ale przede wszystkim silny kręgosłup moralny.

Piłkarze szukają u ojca wsparcia i pocieszenia w trudnych chwilach?

Sport to sinusoida - raz jesteś na szczycie, raz na dnie. W trudnych chwilach, takich jak ciężkie kontuzje, koniec kariery czy kryzysy osobiste, wiara staje się dla nich ogromnym oparciem. Także kibice podchodzą do mnie, prosząc o modlitwę w intencji swoich rodzin. Nie „czaruję” rzeczywistości - nie obiecuję, że modlitwa zapewni wygraną 3:0. Obiecuję za to, że Bóg daje siłę, by przejść przez każdą, nawet najtrudniejszą życiową rozgrywkę. Daję im nadzieję, która wykracza poza końcowy gwizdek.

Zdarza się, że ojciec - jako fan Śląska - modli się o... zwycięstwo Śląska?

Często słyszę to pytanie i zawsze odpowiadam z uśmiechem: „Pan Bóg nie jest sędzią piłkarskim ani bukmacherem”. Gdybym modlił się o wynik 1:0 dla nas, a kapelan drużyny przeciwnej o ich wygraną, to co miałby zrobić Pan Bóg? Moja modlitwa ma inny kierunek. Modlę się przede wszystkim o zdrowie i bezpieczeństwo, by nikt nie doznał kontuzji, bo dla piłkarza nogi to narzędzie pracy i utrzymania rodziny. O ducha czystej gry - by zawodnicy potrafili szanować przeciwnika i sędziogo nawet w najwęższych emocjach. O dobre wykorzystanie talentu - proszę Boga, by potrafili pokazać na boisku to, co wypracowali na treningach, by ich trud przyniósł owoce. Oczywiście jako kibic całym sercem chcę, żeby Śląsk wygrał, ale jako kapelan wiem, że wynik na tablicy to nie wszystko. Czasem porażka uczy pokory i buduje charakter mocniej niż łatwe zwycięstwo. Modlę się więc o to, by zawodnicy po meczu mogli

KARSKIM ANI BUKMACHEREM

spojrzeć w lustro i powiedzieć: „Dałem z siebie wszystko - jako człowiek i jako sportowiec”.

A piłkarz może się modlić do Boga: „Panie Boże, proszę, żebyśmy my wygrali, a oni przegrali”?

Modlić można się o wszystko, bo Pan Bóg chce słuchać o tym, co mamy w sercu - nawet o naszych najbardziej dziecięcych pragnieniach. Jednak Bóg to nie automat do spełniania życzeń, a stadion to nie miejsce, w którym Pan wybiera sobie ulubieńców. Tłumaczę to w prosty sposób: Bóg kocha też „tamtych”: po drugiej stronie boiska stoją tacy sami młodzi ludzie. Oni też mają rodziny, też ciężko trenowali i pewnie też mają mamę, która modli się o ich wygraną. Czy Pan Bóg miałby kochać nas bardziej tylko dlatego, że mamy inne barwy na koszulkach?

Słyszałem, że ojciec radzi sportowcom: módl się „za kogoś”, a nie „przeciw komuś”.

Bo modlitwa o czyjąś porażkę podsztyta jest niechęcią, a Bóg jest miłością. Dlatego uczę zmiany intencji: zamiast „Niech oni przegrali”, mówmy: „Panie Boże, daj nam być dziś lepsi niż od nich, pozwól nam w pełni wykorzystać nasze szanse”. Wynik to sprawa ludzka: Panu Bogu bardziej zależy na tym, jakimi ludźmi zjedziemy z boiska niż na tym, co pokaże tablica wyników. Często powtarzam: „Módl się o siłę do walki, a o wynik powalcz nogami”. Podsumowując: prośba „Panie, spraw, byśmy wygrali” jest ludzka i piękna w swojej pasji. Ale modlitwa o to, by inni przegrali, jest już niepotrzebna. Pan Bóg nie kibicuje przeciwko nikomu. On kibicuje nam wszystkim, byśmy w tym sportowym trudzie stawali się lepszymi ludźmi. Pamiętam, gdy jako dziecko w Nowej Sarzynie sam o to prosiłem przed meczem Unii. Ale z czasem, przez lata spędzone w zakonie, zrozumiałem, że Pan Bóg ma ważniejsze zadania niż pilnowanie, do której bramki wpadnie piłka. On pilnuje przede wszystkim tego, żebyśmy w tym wszystkim nie zgubili serca.

Czy zdarza się, że ojciec modli się wspólnie z piłkarzami przed meczem?

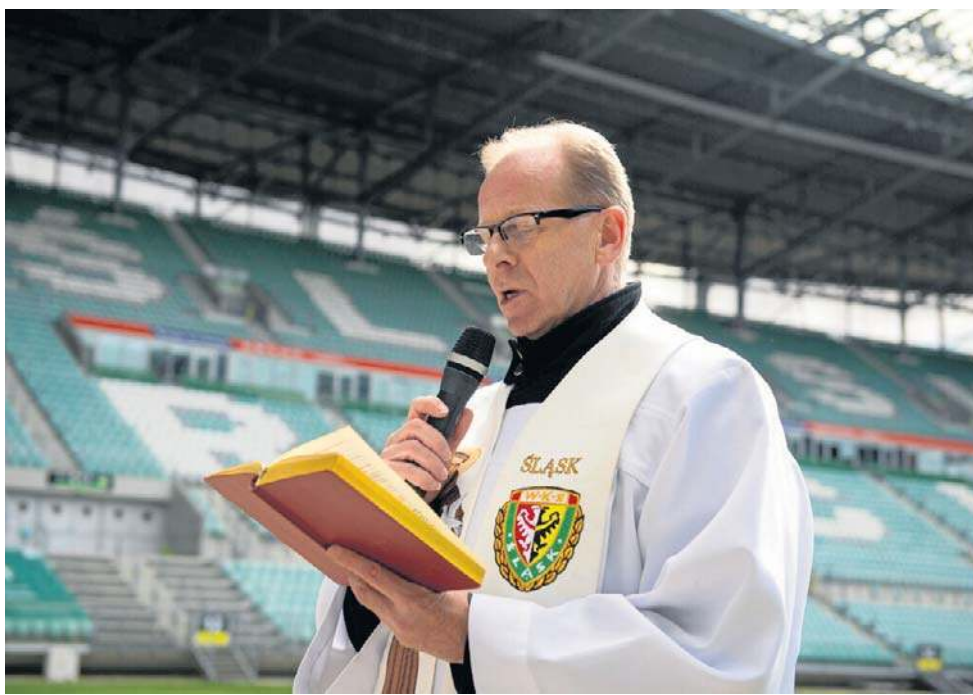
Wspólna modlitwa to ważny element przedmeczowej obecności, choć zawsze odbywa się ona w pełnym porozumieniu z trenerem i sztabem szkoleniowym. To oni zarządzają czasem i emocjami w szatni, dlatego moja obecność jest wpleciona w ich strategię przygotowań. Takie chwile miały miejsce

m.in. za czasów trenera Tadeusza Pawłowskiego, Jana Urbana czy u Jacka Magiery. To trener decyduje, kiedy jest ten moment, by na chwilę zatrzymać sportową maszynę i pozwolić każdemu - w sposób dyskretny i dobrowolny - zebrać siły duchowe przed wyjściem na murawę. Moja obecność jest ofertą, a nie przymusem. Szanuję to, że w drużynie są osoby o różnym stopniu wiary, a czasem i różnych wyznań. Co ciekawe, nawet zawodnicy, którzy na co dzień trzymają się z dala od Kościoła, w tym specyficznym momencie szukają duchowego skupienia. W tym czasie każdy zawodnik, na swój sposób, buduje w sobie wewnętrzną siłę. Ja jestem tam po to, by im w tym pomóc, szanując rytm pracy narzucony przez sztab.

Wielu piłkarzy głośno mówi o swojej wierze w Boga, wchodząc na murawę - robią znak krzyża, gdy strzelą gola, pokazują palcem do góry, dziękując Bogu. Jak ojciec patrzy na gesty religijne na boisku?

Widzę te gesty często i patrzę na nie z dużym szacunkiem, ale i duszpasterską czujnością. Dla wielu zawodników - zwłaszcza z Ameryki Południowej czy Afryki, ale i dla wielu naszych rodaków - znak krzyża przed gwizdkiem to nie rutyna czy talizman, lecz akt zawierzenia. To krótka modlitwa: „Panie Boże, oddaj Ci ten czas, chroń mnie i daj mi siły”. To publiczne przyznanie, że nie wszystko zależy od mięśni i techniki. Tłumaczę jednak, że te gesty muszą iść w parze z życiem. Znak krzyża na boisku zobowiązuje do tego, by po faulu nie przeklinać i nie traktować przeciwnika jak wroga. Cieszy mnie, gdy wiara nie jest ukrywana. W dzisiejszym świecie ci młodzi, wysportowani ludzie pokazują, że wiara to nie słabość, lecz fundament. To też sygnał dla kibiców - gest idola może być impulsem do pomyślenia o własnej relacji z Bogiem. Często mówię: „Żegnaj się nie po to, żeby wygrać, ale po to, żebyś pamiętał, dla kogo grasz”. Stadion to specyficzna „parafia” - ma swoją liturgię, pieśni i emocje. Moim zadaniem jest dbać o to, by w tym zgiełku nikt nie zapomniał o tym, co najważniejsze: o człowieczeństwie i o tym, że po każdym meczu Pan Bóg czeka na nas z tą samą miłością.

Jak wygląda taki „zwykły dzień” kapelana drużyny piłkarskiej? Rozmawia ojciec ze sportowcami tylko o sporcie?



O. Dudek: Patrzę na kibiców przede wszystkim jak na ludzi, którzy mają ogromną pasję

Jako franciszkanin mam oczywiście swoje obowiązki zakonne w klasztorze, ale kiedy jestem w klubie, mój czas należy do nich. Zwykle pojawiają się na Oporowskiej - to najlepszy moment, żeby zamienić z kimś kilka słów „w biegu”. Nie zawsze są to rozmowy o teologii. Czasem rozmawiamy o rodzinie, o tym, jak dzieci rosną albo o zwykłych troskach. Moim zadaniem jest „bycie pod ręką”.

Czuje się ojciec częścią Śląska Wrocław?

Odpowiem bez wahania: czuję się częścią tej rodziny. Po 14 latach posługi w Śląsku Wrocław - i 38 latach w zakonie, co nauczyło mnie bycia we wspólnocie - trudno byłoby czuć się inaczej. Gdyby zawodnicy postrzegali mnie jako kogoś obcego, „urzędnika w habitach”, nigdy by mi nie zaufali. W sporcie mówi się o duchu drużyny - ja czuję się częścią tego ducha. Przeżywam porażki tak samo mocno, jak oni, i cieszę się z każdego gola. Jestem z nimi „na dobre i na złe” - nie tylko wtedy, gdy świętujemy sukcesy, ale przede wszystkim wtedy, gdy jest ciężko. Kiedy wchodzę i słyszę: „Szczęść Boże, Ojczel!” czuję, że jestem u siebie. Nie jestem tam „z zewnątrz” - jestem jednym z nich, tyle że moją „pozycją” jest dbanie o to, co niewidoczne dla oka: o ich dusze i spokój serca.

Piłka nożna, kibicowanie, to nie tylko czysta gra, z zasadami, z miłością do bliźniego. Część kibiców to „kibole”, których zachowanie - delikatnie mówiąc - bywa kontrowersyjne...

Moje podejście opiera się na franciszkańskim hasle „Pokój i Dobro”. Na stadionie spotykam cały przekrój społeczeństwa - od rodzin z dziećmi po grupy kibiców bardzo żywiołowych, a czasem, jak to pan ujął, kontrowersyjnych. Nigdy nie odwracam od nich wzroku. Patrzę na kibiców przede wszystkim jak na ludzi, którzy mają ogromną pasję. Ta pasja bywa czasem nieoszlifowana, wyrażana w sposób gwałtowny, ale to wciąż wielkie zaangażowanie serca. Moja rola nie polega na pełnieniu funkcji policjanta czy moralizatora, który grozi palcem. Staram się być dla nich świadectwem - moją obecnością, spokojem, uśmiechem. Często podchodzą do mnie ludzie, których na pierwszy rzut oka nikt by o religijność nie podejrzewał. Proszą o błogosławieństwo, o modlitwę za kogoś bliskiego w szpitalu albo po prostu chcą uścisnąć dłoń. Pod tymi „groźnymi” barwami klubowymi często kryją się wrażliwi ludzie z bagażem trudnych doświadczeń.

Wielu „kiboli” jest agresywnych, wulgarnych...

Nie popieram agresji czy wulgaryzmów - to jasne. Ale wierzę, że Ewangelia ma docierać wszędzie, nie tylko do grzecznych osób w ławkach kościelnych. Jeśli moja obecność na stadionie sprawi, że choć jeden kibic przez chwilę pomyśli o Bogu albo powstrzyma się od złego słowa, to znaczy, że warto tam być. Stadion to miejsce wielkich emocji, a ja jestem tam po to, by te emocje miały szansę spotkać się z duchowym pokojem.

Mówi ojciec, że jest powiernikiem, a dla wielu spowiednikiem... Z jakimi problemami przychodzą piłkarze i kibice?

Problemy piłkarzy nie różnią się tak bardzo od problemów każdego z nas, tylko skalą presji jest inna. Najczęściej przychodzą z troskami rodzinnymi. Sportowiec to nie robot. Jeśli w domu dzieje się coś złego, na boisku to widać. Kolejny temat to lęk przed przyszłością. Kariera piłkarza jest krótka i jedna kontuzja może zmienić wszystko. Przychodzą z pytaniem: „Co dalej, Ojczel? Kim jestem, jeśli nie będę mógł grać?”. Wtedy moją rolę jest przypomnienie im, że ich wartość nie zależy od sprawności nóg, ale od tego, jakimi są ludźmi.

Proszą o modlitwę przed meczem - licząc na sukces - lub po porażce, żeby Bóg dał im siłę przetrwać trudne chwile?

Tak, ale rzadko jest to prośba o „magiczne” wsparcie wyniku. Przed meczem proszą o spokój serca i opanowanie nerwów. Po porażce natomiast szukają pocieszenia. W sporcie porażka bywa publicznym upokorzeniem - tysiące ludzi cię ocenia, czasem hejtuje. Moim zadaniem jest zdjąć z nich ten ciężar, powiedzieć: „Przebraliście mecz, ale nie przegraliście życia. Jutro też wstanie słońce”.

A czy są takie momenty w czasie posługi, że czuje się ojciec bardziej potrzebny niż trener?

Nigdy nie stawałem się w roli konkurenta dla trenera. On odpowiada za strategię, kondycję i wyniki - czyli za to, co dzieje się „tu i teraz” na murawie. Ja

natomiast jestem od tego, co kryje się wewnątrz człowieka. Są jednak chwile, gdy trener musi być wymagającym szefem, a ja mogę być wyrozumiałym ojcem. W sytuacjach głębokiego kryzysu - gdy drużyna seryjnie przegrywa, gdy wkrada się zwątpienie i wzajemne oskarżenia - trener często musi użyć twardych słów, by pobudzić zespół do walki. Moja obecność staje się wtedy przeciwagą, bo ja nie rozliczam ich z błędów technicznych. Moja rola staje się kluczowa, gdy pojawia się beznadzieja. Kiedy zawodnik czuje, że zawiodł wszystkich i boi się podnieść głowę. Albo gdy przychodzi dramaty osobiste: śmierć kogoś bliskiego, choroba, rozpad rodziny. W takich chwilach taktyka meczowa przestaje mieć znaczenie. Wtedy człowiek potrzebuje nie szkoleniowca, lecz kogoś, kto go wysłucha i przywróci mu nadzieję. Czasem żartobliwie mówię, że trener dba o to, by biegali szybciej, a ja o to, by wiedzieli, po co i w jakim kierunku biegać przez życie. W chwilach największych zwątpień, gdy stadion huczy od krytyki, mogą po prostu odetchnąć i poczuć, że ich wartość jako ludzi nie spadła wraz z wynikiem meczu.

Czy piłkarze często grzeszą?

Piłkarze to ludzie tacy sami, jak my - nie są ani większymi świętymi, ani większymi grzesznikami niż reszta społeczeństwa. Ich słabości często wynikają z ogromnej presji i emocji, które są nieodłącznym elementem tego zawodu. Bywa to gniew na boisku, pycha w chwilach wielkich sukcesów czy paraliżujące zwątpienie w trudnych momentach. Żyją w świecie wielkich pieniędzy i jeszcze większych pokus, co na pewno nie ułatwia drogi do świętości. Jednak każdy z nich, tak jak każdy z nas, toczy codzienną walkę o to, by po prostu być lepszym człowiekiem.

A często spowiadają się ze swoich grzechów?

Jako ksiądz obowiązuję mnie bezwzględna tajemnica spowiedzi, więc o szczegółach i statystykach mówić nie mogę. Powiem jednak tak: sakrament pokuty jest naturalnie obecny w życiu klubu. Są zawodnicy, którzy czują potrzebę regularnego oczyszczenia serca, szczególnie przed ważnymi wydarzeniami w życiu osobistym. Bardzo często jednak wszystko zaczyna się od zwyczajnej rozmowy. Czasem taka „spowiedź” odbywa się nie na konfesjonale, ale „tu i teraz” na murawie. Ja

Ciąg dalszy na str. 18

Dokończenie ze str. 17

sjonalne, lecz podczas spaceru czy w zaciszu klubowych pomieszczeń. To są te wyjątkowe momenty, gdy piłkarze zdejmują maski „twardzieli” i stają w pełnej prawdzie przed Bogiem i samym sobą.

Rozmawia z nimi ojciec o Bogu? O wierze?

Rozmawiamy o Bogu, który nie jest sędzią z gwizdkiem, ale miłosiernym Ojcem. Często pytają: „Dlaczego mnie to spotkało?” - np. przy kontuzji - albo „Jak mam wybaczyć komuś, kto mnie skrzywdził?” Moim zadaniem jest pokazać im, że wiara to nie jest zbiór zakazów, ale siła, która pomaga przetrwać najgorszy mecz życia. Pan Bóg kocha ich tak samo, gdy strzelają hat-tricka i gdy strzelają samobójczą bramkę.

A w czasie tych rozmów kapelan - piłkarz, jakiego ojciec daje rady sportowcom?

Moja „tatyka” dla nich opiera się na trzech prostych radach. Po pierwsze: pokora. Pamiętaj, skąd przyszedłeś. Dzisiaj nosisz drogą koszulkę, ale kiedyś byłeś chłopcem z małego miasteczka, który marzył o piłce. Sukces jest ulotny, charakter zostaje na zawsze. Po drugie: dyscyplina ducha. Tak jak trenujesz ciało, trenuj też duszę. Modlitwa to taki trening mentalny, który daje spokój, jakiego nie kupisz za żadne pieniądze. Po trzecie: wierność. Bądź wierny barwom, ale przede wszystkim bądź wierny swoim wartościom, rodzinie i Bogu. Na końcu kariery nikt nie będzie cię pytał o statystyki, ale o to, jakim byłeś mężem, ojcem i kolegą z szatni. Powtarzam: „Grajcie tak, żebyście po meczu nie musieli się wstydić przed Bogiem, kibicami i samym sobą”.

Rozmawiacie też o problemach, z jakimi borykają się piłkarze w życiu prywatnym?

Najczęściej zawodnicy potrzebują wsparcia w sprawach, o których kibice nie mają pojęcia. Pod markową koszulką kryją się te same lęki, co u każdego z nas. Przychodzą, gdy w rodzinie dzieje się coś trudnego: choroba bliskiej osoby, kryzysy małżeńskie czy trudności wychowawcze. Sportowiec na emigracji (a mamy wielu obcokrajowców) często czuje się samotny w swoich problemach. Przychodzą, gdy tracą poczucie własnej wartości. W świecie sportu jesteś tak dobry, jak twój ostatni mecz. Gdy forma spada, pojawia się ogromny lęk i pytanie: „Kim jestem, jeśli nie idzie mi w piłce?”. Wtedy należy pomóc im odnaleźć fundament w Bogu, który kocha ich za to, kim są, a nie za to, jak grają.

Pewnie tak samo, jak nie zawsze jest kolorowo w życiu ro-

dzinnym, to tak samo nie zawsze wszystko jest „OK” w samej drużynie. Zdarzają się spory, kłótnie, niesnaski...

W drużynie moje wsparcie duchowe jest potrzebne, gdy pojawiają się napięcia i konflikty. Szatnia to grupa młodych, ambitnych ludzi - tam aż iskrzy od egoizmu i rywalizacji. Zawodnik, który ciężko trenuje, a siedzi na ławce, czuje ogromną gorycz. Rozmawiamy wtedy o cierpliwości i o tym, jak nie pozwolić, by złość zniszczyła ich od środka. Gdy wyniki są słabe, zaczyna się szukanie winnych. Należy wtedy tonować nastroje. Przypominać o braterstwie - to bardzo franciszkańska wartość. Mówię: „Możecie mieć różne charakterystyki, ale na boisku musicie być jak jedna rodzina”. Podsumowując: w sprawach prywatnych jestem ich powiernikiem, a w sprawach drużynowych strażnikiem pokoju. Często powtarzam im, że spokój w domu to 50% sukcesu na boisku. Dlatego te rozmowy o życiu prywatnym są dla ich formy sportowej równie ważne, co trening.

Piłkarze wiedzą, że mogą ojcu zaufać, że to, co między wami zostało powiedziane, zostanie na zawsze tylko między wami...

Dyskrekcja to fundament, na którym buduję zaufanie od 2012 roku. W klubie piłkarskim, który jest pod nieustanną obserwacją kamer, mediów i kibiców, zawodnicy żyją w szklanej pułapce. Moja tajemnica jest dwupoziomowa. Po pierwsze, jest to tajemnica sakramentalna - jako spowiednika wiąże mnie absolutna pieczęć sakramentu. To, co pada w konfesjonale, zostaje między Bogiem, mną a zawodnikiem. Nie ma od tego żadnych wyjątków. Po drugie, tajemnica powiernika - nawet podczas zwykłej rozmowy przy kawie zawodnicy wiedzą, że jestem jak „czarna dziura” - informacje wpadają do mnie i nigdy nie wychodzą na zewnątrz. Piłkarze muszą mieć pewność, że jeśli przyznają się do słabości, lęku czy problemu w domu, to ta informacja nie zostanie wykorzystana przeciwko nim w negocjacjach kontraktowych czy przy ustalaniu składu na mecz. Moje 38 lat w zakonie franciszkańskim nauczyło mnie, że ucho kapelana musi być otwarte, ale usta - jeśli chodzi o cudze sprawy - zamknięte na klucz. To daje poczucie bezpieczeństwa, którego w dzisiejszym świecie sportu bardzo brakuje.

Co na stadionie i poza nim jest grzechem? Bo przecież słyszymy wiele razy, jak wyglądają mecze i czas przed nimi i po nich: ustawki kibiców, bicie innych, wyzywanie np. „Arka Gdynia (ku...)a świnia”, palenie rac na stadionach? Sprzedawanie meczów?



Na zdjęciu z o. Dudkiem m.in. trener reprezentacji Jan Urban i Jarosław Szandrocho, legendarny masażysta Śląska

Ewangelia nie przestaje obowiązywać po przejściu przez stadionowy kołowrotek. Grzechem jest po prostu to, co uderza w drugiego człowieka i niszczy szacunek. Na co najczęściej zwracam uwagę? Przede wszystkim na przemoc i agresję. „Ustawki” czy bicie kogoś to jawne zaprzeczenie miłości bliźniego. Narażanie zdrowia - swojego i innych - dla „honorowych” bójek niszczy ducha sportu, który przecież powinien nas łączyć, a nie dzielić. Po drugie, na wulgaryzmy i nie-nawieść, bo słowo ma ogromną moc. Można dopingować „za” swoją drużyną całym sercem, nie będąc przy tym wulgarnym wobec rywali. Wyzwiska to grzech języka, który zamiast budować wspólnotę, sieje niepotrzebną niechęć. Po trzecie, na brak odpowiedzialności. W przypadku rac kluczowe jest bezpieczeństwo. Jeśli ich użycie łamie prawo i stwarza realne zagrożenie dla ludzi na trybunach, to narażanie bliźniego na niebezpieczeństwo staje się problemem moralnym. Bycie kibicem to piękna pasja, ale w tym wszystkim najważniejszy jest człowiek. Moim zadaniem jest przypominać, że szacunek do drugiego, nawet w innym szalik, to fundament - zarówno w sporcie, jak i w wierze.

Co ojciec mówi takim „kibolom”, którzy w nosie mają te zasady?

Moje przesłanie jest proste: nie zostawiajcie sumienia przed bramą stadionu. Można być fanatycznym kibicem i kochać Śląsk Wrocław całym sercem, ale w tym wszystkim trzeba najpierw pozostać człowiekiem. Jeśli Twoja pasja sprawia, że w Twoim sercu rodzi się czysta nienawiść do kogoś tylko dlatego, że nosi inny szalik, to jest to moment, w którym musisz się zatrzymać. Bo miłość do klubu nigdy nie powinna być silniejsza niż szacunek do drugiego człowieka.

A jak już kibice zgrzeszą, to za co mogą nie dostać rozgrzeszenia? W Kościele nie istnieje „czarna lista” grzechów stadionowych,

które są niewybaczalne. Bóg jest gotowy wybaczyć wszystko, bo Jego miłosierdzie nie ma granic. W sakramencie pokuty bariera nie leży po stronie Boga, ale czasem po stronie człowieka. Jako spowiednik nie mogę udzielić rozgrzeszenia nie z powodu ciężaru winy, ale wtedy, gdy brakuje trzech fundamentów szczerzego nawrócenia: np. brak żalu w sercu, jeśli ktoś np. mówi: „Pobiłem człowieka i zrobiłbym to jeszcze raz, bo na to zasłużył”, zamyka drogę Bożej łasce. Sakrament nie może się dokonać, jeśli nie ma w nas uznania, że wyrządzone zło po prostu było złem. Po drugie, brak woli zmiany: spowiedź to nie „czyszczenie licznika”, by móc zacząć grzeszyć od nowa. Jeśli ktoś traktuje to jak rytuał, a w sercu już planuje kolejne akty nienawiści czy przemocy, brakuje tu szczerego postanowienia poprawy. To musi być decyzja o powrocie na dobrą drogę. I po trzecie, gdy jest brak chęci naprawienia szkody u kogoś, kto zgrzeszył. To kluczowy moment, także w kontekście stadionu. Nie można szczerze powiedzieć „przepraszam Boga”, nie chcąc naprawić tego, co się zniszczyło. Warunkiem doświadczenia Bożego Miłosierdzia jest chęć zadośćuczynienia za wyrządzone krzywdy. Zawsze powtarzam: „Pan Bóg nie potrzebuje naszych idealnych życiorysów, potrzebuje tylko naszych szczerych serc”.

Co ojciec mówi takim grzesznikom?

Zawsze powtarzam: „Bóg na ciebie czeka, ale nie wejdzie do twojego serca siłą, jeśli drzwi są zamknięte od środka nienawiścią”. Jako franciszkanin wiem, że nawrócenie to proces. Czasem muszę przypominać, że Boże miłosierdzie to nie jest tylko „wybaczenie bez zobowiązań”, ale wielka szansa na zmianę życia. Jeśli widzę, że ktoś jest jeszcze zbyt mocno uwięziony w gniewie, mówię: „Wróć, kiedy naprawdę poczujesz, że chcesz spróbować przestać nienawidzić. Będę się modlił, byś zwołał Bożemu miłosierdziu zacząć w Tobie pracować”.

Gazeta Wrocławska
Piątek, 24.04.2026

Dla mnie stadion to miejsce, gdzie walka o zbawienie jest tak samo zacięta, jak ta o ligowe punkty. Nie jestem tu, by kogokolwiek przekreślać, ale by pomagać kibicom pilnować, żeby ich pasja do klubu nie stała się ich przekleństwem, ale drogą do bycia lepszym człowiekiem.

Czy zawodowe granie w piłkę może bardziej zbliżyć do Boga, czy od niego oddalać? Chodzi mi np. o pokusy związane z bogactwem, bycie gwiazdą, która wielbią tłumy?

To pytanie o to, jak człowiek radzi sobie z ciężarem sukcesu. Moim zdaniem zawodowy sport to potężne rekolekcje w przyspieszonym tempie - może zarówno wynieść człowieka na szczyty duchowości, jak i stać się pułapką. Pokusy są ogromne i nie ma co tego ukrywać. Wielkie pieniądze w bardzo młodym wieku, poczucie bezkarności, bycie „idolem”, któremu kłaniają się tłumy - to wszystko karmi pychę. A pycha to pierwszy krok do tego, by uznać, że Pan Bóg nie jest mi do niczego potrzebny, bo sam jestem bogiem na boisku. Taki blask fleszy bywa oślepiający i sprawia, że człowiek traci z oczu to, co naprawdę ważne. Z drugiej strony, sport uczy pokory i dyscypliny jak mało co. Piłkarz co tydzień staje przed sądem opinii publicznej. Jednego dnia jesteś wielbiony, drugiego - po jednym błędzie - wygwizdany. To brutalnie uczy, że chwała ludzka jest ulotna. Wielu zawodników właśnie w tym doświadczeniu „pustki” sukcesu odnajduje Boga. Widzą, że ani drogi samochód, ani tysiące lajków nie dają spokoju serca, który daje modlitwa. To - jak zachowuje się piłkarz, który osiągnął sukces - to sprawa bardzo indywidualna, ale zależy głównie od dwóch rzeczy. Po pierwsze od tego, „co wyniósł z domu”. Jeśli chłopak wyniósł z rodziny - tak jak ja z moich stron na Podkarpaciu - wartości, szacunek do pracy i drugiego człowieka, to „sodówka” rzadziej uderza mu do głowy. Po drugie, od otoczenia, w którym żyje, z kim się spotyka na co dzień. Dlatego tak ważna jest rola kapelana. Staram się być dla nich „kotwicą”. Przypominam im: „Dzisiaj jesteś gwiazdą, ale przed Bogiem jesteś takim samym człowiekiem, jak ten pan, który sprząta trybuny”. Pieniądze i sława to tylko narzędzia. Możesz ich użyć, by zbudować mur wokół siebie albo by zbudować coś dobrego dla innych. Piłka nożna to dar, talent od Boga - pytanie tylko, czy będziesz wielbił ten dar, czy dawcę tego daru.

Ostatnie tragiczne wydarzenie - śmierć trenera Jacka Magiery - to czas, w którym piłkarze, kibice potrzebują większego,

duchowego wsparcia? Rady? Pocięszenia?

Nagle odejście „Magica” wstrząsnęło nami wszystkimi. Widzę tę żalobę wszędzie. Szanuję każdy sposób przeżywania tej straty, ale czuję, że w obliczu takiej tragedii bardziej niż medialnej przepychanki o to, kto znał Jacka bardziej i lepiej, potrzebujemy dziś ciszy i modlitwy. Ja wybieram cień. Moim zadaniem nie jest budowanie pozycji na tej tragedii, lecz towarzyszenie tym, którzy w spokoju szukają pocieszenia. Jacek ufał Bogu bez wystawiania wiary na pokaz i to jest jego testament: żyć tak, by być dumnym ze swojego człowieczeństwa. Jako kapelan chcę po prostu przy nich być. Chcę, by ta lekcja kruchości życia umocniła w nas braterstwo. Wrocław i Warszawa pożegnały go z honorami, a my - w ciszy serc - musimy nieść dalej to, w co Jacek wierzył najbardziej: siłę dobrego słowa i dialogu.

Czy pamięta ojciec najbardziej poruszającą rozmowę z piłkarzem, kibicem, trenerem - taką, którą do dzisiaj ojciec pamięta?

Przez lata było ich wiele, ale jedna szczególnie zapadła mi w pamięć. Odwiedził mnie w klasztorze zawodnik, który, będąc u szczytu sławy, wewnętrznie czuł się kompletnie rozbity. Usiedliśmy w ciszy, a on po chwili wyznał: „Ojcie, wszyscy widzą we mnie idola, a ja czuję się jak oszust, bo w domu sobie nie radzę”. Pod maską sukcesu krył się lęk przed rozpadem rodziny i poczucie winy, że kariera odebrała mu to, co najdroższe. Płakaliśmy wtedy razem. To nie była rozmowa o taktyce, ale o fundamentach życia - o tym, że brawa na stadionie nie ulecą ran w sercu. Zrozumiałem wtedy jeszcze mocniej, że jestem po to, by przypominać tym chłopakom, że są ludźmi, a nie produktami marketingowymi. Do dziś pamiętam ulgę na jego twarzy, gdy po spowiedzi pojął, że Bóg daje mu szansę stać się przede wszystkim dobrym mężem i ojcem, a nie tylko świetnym piłkarzem.

A jakaś rozmowa z kibicem, którą do dzisiaj ojciec wspomina?

Pamiętam poruszające spotkanie z ojcem, który na stadion przyszedł nie dla wyniku, lecz by poczuć bliskość zmarłego syna. „Tylko tutaj czuję, że on wciąż ze mną jest” - wyznał. Ta wspólna, cicha modlitwa na pustych jeszcze trybunach uświadomiła mi, że dla wielu to miejsce niemal sakralne, przepelnione osobistymi historiami.

Rozmawiał: Robert Migdał

Chcesz kupić agregat? Sprawdź, zanim będzie za późno. Pobierz poradnik bezpieczeństwa

Awaria prądu potrafi sparaliżować codzienność w kilka sekund. Agregat prądotwórczy daje poczucie kontroli i pozwala utrzymać działanie najważniejszych urządzeń, ale tylko wtedy, gdy korzystamy z niego właściwie. Energetycy ostrzegają: jeden błąd może kosztować zdrowie, a nawet życie.

Zaczyna się niewinnie. Mruga światło, milknie lodówka, router traci zasięg. Ale bywają urządzenia, od których działania zależy czyjeś życie. Czasem to tylko kilka minut, ale po burzy, silnym wietrze czy uszkodzeniu linii energetycznych prądu może nie być znacznie dłużej. Czasem zdarzają się też planowe wyłączenia – konieczne, gdy energetycy prowadzą prace na sieci. W takich sytuacjach wiele osób myśli o jednym rozwiązaniu: **agregacie prądotwórczym**.

To urządzenie potrafi przywrócić namiastkę normalności. Dzięki niemu działa oświetlenie, w domu jest ciepło, nie rozmraża się jedzenie, można sprawdzić w telefonie, co dzieje się na świecie. Agregaty są dziś wykorzystywane nie tylko w domach jednorodzinnych, ale też w firmach i instytucjach – wszędzie tam, gdzie przerwa w dostawie energii oznacza realne straty lub zagrożenie bezpieczeństwa.

Ale jest też druga strona tej historii.

Bo choć agregat daje poczucie kontroli, **jego niewłaściwe użycie może być bardzo niebezpieczne** – zarówno dla właściciela, jak i dla energetyków pracujących przy usuwaniu awarii.

Nie wszystko podłączysz i nie wszędzie ustawisz

Pierwszy błąd? Myślenie, że agregat „pociągnie cały dom”. Nie pociągnie.

Suma mocy wszystkich urządzeń zwykle przekracza możliwości agregatu. Dlatego przed zakupem warto odpowiedzieć sobie na proste pytanie: **co naprawdę musi działać?** Najczęściej jest to ogrzewanie, lodówka, oświetlenie i router. Ekspertki przypominają, że moc agregatu powinna być **o około 25 proc. większa** niż łączna moc urządzeń, które chcemy zasilac.

Drugi błąd bywa jeszcze groźniejszy – podłączanie agregatu „na skrót”. Metoda „na wtyczkę”, czyli do zwykłego gniazdka w ścianie. To może doprowadzić do porażenia prądem, uszkodzenia instalacji, a nawet **oddania energii do sieci**, która powinna być wyłączona. To ogromne za-

grożenie dla służb pracujących przy naprawie.

Bezpieczne rozwiązania są tylko dwa: – zasilanie całej instalacji przez **specjalny przełącznik sieć-agregat**, – albo podłączenie wybranych urządzeń **bezpośrednio do agregatu**.

Tlenek węgla nie daje drugiej szansy

Jest jeszcze coś, o czym wielu zapomina – **miejsce pracy agregatu**.

Nigdy nie powinien pracować w garażu, piwnicy lub innym zamkniętym pomieszczeniu. Spaliny – szczególnie tlenek węgla – są śmiertelnie niebezpieczne. Agregat musi pracować **na zewnątrz**, na stabilnym podłożu, z dala od okien i drzwi.

Lista zasad jest dłuższa: kontrola paliwa, ochrona kabli, niepozostawianie urządzenia bez nadzoru, tankowanie tylko po wyłączeniu i ostygnięciu. To nie są drobiazgi – to działania, które decydują o tym, czy agregat zadziała wtedy, gdy będzie naprawę potrzebny.

Prąd wraca – i co dalej?

Równie ważny jest moment, kiedy zasilanie wraca. Wtedy obowiązuje konkretna procedura: wyłączamy urządzenia w domu, przełączamy instalację, dopiero potem wyłączamy agregat i wracamy do zasilania z sieci.

Pośpiech może skończyć się kosztowną awarią.

Wspólna sprawa bezpieczeństwa

Bezpieczne korzystanie z agregatów to nie tylko kwestia indywidualna. To element bezpieczeństwa całych społeczności.

Dlatego TAURON Dystrybucja wspólnie z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim i Strażą Pożarną prowadzi kampanię „**Wspólnie dla bezpieczeństwa: agregaty prądotwórcze w sytuacjach kryzysowych**”. Jej cel jest prosty: pokazać mieszkańcom, samorządom i instytucjom, **jak korzystać z agregatów mądrze i bez ryzyka**.

Agregat może być sprzymierzeńcem w trudnych chwilach – pod warunkiem, że wiemy, jak go używać.

Pobierz praktyczny poradnik

TAURON Dystrybucja przygotowała prosty, zrozumiały po-

radnik dla właścicieli domów jednorodzinnych: <https://www.tauron-dystrybucja.pl/wspolnie-dla-bezpieczenstwa>

Bez technicznego żargonu, krok po kroku wyjaśnia, jak działać bezpiecznie, gdy pojawi się przerwa w dostawach prądu.

Burza?
Brak prądu?

POBIERZ PORADNIK

Poznaj 8 kroków do bezpiecznego korzystania z domowego agregatu prądotwórczego!

TAURON
DYSTRYBUCJA

W książce „Święto Karkonoszy” zbrodnia nie jest najważniejsza. Najważniejsi są ludzie i ich losy w świecie, w którym jedni odchodzili, a drudzy próbowali nauczyć się mówić o cudzym miejscu: mój dom.

Anita Czupryn

SŁAWOMIR GORTYCH: DOM BEZ HISTORII NIE BYŁBY PRAWDZIWYM DOMEM

Jako pisarz i mieszkaniec Dolnego Śląska, zna pan odpowiedź na pytanie, kiedy obce miejsce staje się domem?

Oswajanie obcego miejsca aż do momentu, gdy będzie można o nim powiedzieć „mój dom”, to proces tak indywidualny i mocno zależny od wielu środowiskowych zmiennych, że nie będę w stanie podać jednej uniwersalnej odpowiedzi na pytanie „kiedy?”. I mówię to zwłaszcza jako mieszkaniec Dolnego Śląska. Znam bowiem rodziny, które o tej ziemi z pełnym przekonaniem mówiły „mój dom” już w pierwszym pokoleniu, a są takie, w których nastąpiło to dopiero w kolejnym lub kolejnych pokoleniach. Znów – spoglądając z dolnośląskiej perspektywy – myślę, że dużo zależy od historii i indywidualnych doświadczeń człowieka, który przybył w „obce” miejsce. Inaczej bowiem będzie je oswajał ten, kto został tu przesiedlony wbrew własnej woli, albo ten, kto w czasie wojny doznał jakichś krzywd z niemieckich rąk – taki ktoś z dużą dozą prawdopodobieństwa do końca życia nie zaakceptuje w pełni nowego miejsca. Ten zaś, kto przyjechał tu dobrowolnie, kto przyjął propagandę o „powrocie do macierzy” piastowskich ziem – oswoi nowy dom łatwiej.

Pana najnowsza książka „Święto Karkonoszy” opowiada o zbrodni i tajemnicy, ale też pisze pan o tym momencie, kiedy ludzie przychodzą na cudzą ziemię i próbują nazwać ją domem. Co dla pana było najważniejsze: zbrodnia, historia czy ludzie?

Nie zwykłem rozdzielać ludzi od historii, bo według mnie to nie są niezależne pojęcia. Nie ma ludzi bez historii i historii bez ludzi, zatem: dla mnie najważniejsza jest historia ludzi. Zbrodnia pojawia się w tle. Nie mówię, że jest nieistotna, natomiast w koncepcji moich książek nie stanowi ona głównego

wątku. Chodziło mi bowiem o to, żeby czytelnik nie sięgał po powieść wyłącznie po to, by odpowiedzieć na pytanie „kto zabił”, ale po to, by poznać historię, która w znacznej mierze oparta została na prawdziwych wydarzeniach. Zbrodnia stanowi więc dla mnie przyczynę do przedstawienia znacznie większej i szerszej opowieści – w przypadku „Święta Karkonoszy” jest to historia dwóch pokoleń, które spotkały się na Dolnym Śląsku w 1945 roku: ostatniego pokolenia mieszkających tu Niemców, których czekało wysiedlenie, i pierwszego pokolenia Polaków, którzy przyjeżdżali zajmować ich domy. Takie zjawisko – bezprecedensowa w swojej skali i prędkości wymiana ludności całego regionu – jest z punktu widzenia pisarza niesamowicie bogatym źródłem refleksji. Zarówno tych przerażających i smutnych, jak i tych krzepiących, niosących nadzieję.

Co było pierwszym impulsem do napisania tej powieści?

Trafiłem na spisane przez pewnego wopistę wspomnienia przygód, jakie spotkały go w Karkonoszach w pierwszych latach po drugiej wojnie światowej. Była to niesamowicie inspirująca lektura. Czym innym jest bowiem czytać historyczne opracowania o tym, jak wyglądało życie na Dolnym Śląsku w 1945 roku i później, a czym innym spojrzeć na ten okres oczami konkretnej jednostki. Przeczytałem o tym, co w tamtym czasie takiego nowo przybyłego na te ziemie osadnika cieszyło, czego się obawiał, z jakimi problemami przyszło się mu mierzyć. Wkrótce potem sięgnąłem więc do lektury wspomnień innych Polaków, którzy przybyli w Karkonosze tuż po wojnie, i zaczął mi się z tego wyłaniać niesamowicie ciekawy, a jednocześnie bardzo różnorodny, momentami rzekłbym nawet: niespójny obraz tamtych lat. Oczywiście

ście, pewne wątki przewijały się przez wspomnienia bardzo wielu osób i można powiedzieć o nich, że były wspólne. Zdarzały się jednak też refleksje bardzo odmienne, mimo iż traktujące na te same tematy. Jedną z takich spornych spraw było chociażby pojęcie domu, od którego zaczęliśmy rozmowę. Niektórzy Polacy pisali, że gdy w 1945 roku przybyli do Hirschbergu, przyszedł Jeleniej Góry, czuli tu „polskość” bijącą niemal z każdego zakamarka. Inni zaś twierdzili, że przez wiele lat wciąż czuli się tu obco i niepewnie. I to chyba najlepszy dowód na potwierdzenie tezy, że osvajanie jest procesem bardzo indywidualnym. Ale – podsumowując – to właśnie ta różnorodność wspomnień była dla mnie jeszcze silniej-

szym impulsem, żeby opowiedzieć o tamtych latach. Bo to było pisarskie wyzwanie. Opisać coś, co we wspomnieniach ludzi jest spójne i jednorodne – to nie jest wielkim problemem. Zmierzyć się natomiast z czasami, które, zależnie od punktu widzenia, są wspomniane w tak różny sposób, oddać całą paletę barw i opinii – to już nie było takie proste. Ale w pisaniu właśnie o to chodzi, żeby za prosto nie było.

W posłowiu pisze pan, że „Święto Karkonoszy” zrodziło się z potrzeby opowiedzenia o losach pokolenia pradziadków, którzy przybyli na te tereny po wojnie. Napisał pan tę powieść, żeby nie zapomnieć o prawdziwym charakterze tego miejsca?



Sławek Gortych: Wiem już, że historii do opowiedzenia jest więcej niż czasu danego mi tu na ziemi. Co nie zmienia faktu, że opowieść tak dużo, jak życie i zdrowie mi będzie pozwalać

Napisałem tę powieść po to, żeby tę historię odkryć przed czytelnikami, którzy mogli nie tyle o niej zapomnieć, co zwyczajnie nigdy o niej wcześniej nie słyszeć.

Na ile pańska własna rodzinna czy osobista relacja z Dolnym Śląskiem wpływa na to, jakie historie wybiera pan do opowiedzenia i z jakiej perspektywy na nie patrzy?

Wpływa w sposób zasadniczy, piszę wszak o miejscu, które uważam za swój dom. Idzie za tym z jednej strony pewna swoboda pisania (nikt nie zarzuci mi, że nie znam lub nie rozumiem tematyki, którą poruszam, bo „nie jestem stąd”), a z drugiej duża odpowiedzialność, bo skoro piszę o własnym domu, czyli tym, co jest dla mnie najwyższą świętością, nie mogę sobie pozwolić na historyczne niedopatrzania, fabularne nieściśności, czyli kolokwialnie mówiąc „prześlizgnąć się po temacie”.

Czy w tej książce musiał pan coś przemilczeć, chociaż kuśiło pana, aby więcej opowiedzieć?

Nigdy nie zdarzyło mi się w tej ani żadnej innej książce czegośkolwiek przemilczeć. Wychozę z założenia, że – choć opowiadam o naprawdę trudnych czasach i jest w tej historii wiele elementów bolesnych czy nadal nieco tabuizowanych – moje pisanie nie miało by sensu, gdybym coś próbował przemilczeć. Przemilczenie wyklucza szczerłość – a szczerłość leży u podłoża moich książek. I pewnie ta szczerłość jest powodem kontrowersji, które czasem wokół tych powieści się pojawiają – piszę przecież o historii Dolnego Śląska, a jest to historia, w której splata się wiele wątków polskich, niemieckich i czeskich. Zrozumienie tego, że Dolny Śląsk, wbrew temu, co chcieliby widzieć niektórzy, nie jest ziemią, która ma tylko polską, piastowską historię, ale jest to region, na którego rozwój i krajobraz mocno wpływali przez wieki także Niemcy i Czesi, jest kluczem do stanięcia w prawdzie i wyzbicia się konieczności „przemilczenia”.

Ma pan poczucie, że ludzie, którzy mieszkają na Dolnym Śląsku, mogą już dziś powiedzieć, że są u siebie, czy nadal jest to region noszący pamięć po dawnych mieszkańcach? Podejdę do tego z punktu widzenia logiki. Teza zawarta w pytaniu zakłada, że mamy dwie możliwości, między którymi występuje operator logiczny „lub”. To znaczy: prawdą jest, że dziś Dolnoślązacy są u siebie LUB prawdą jest, że nadal żyje pamięć po dawnych mieszkańcach. Ja natomiast uważam, że prawda zachodzi tylko wtedy, gdy obie możliwości są speł-

nione i jedna wynika z drugiej. To znaczy: dopiero gdy poznamy i zrozumiemy historię naszej ziemi, gdy będziemy pamiętać o dawnych mieszkańcach, gdy to zaakceptujemy, będziemy mogli powiedzieć, że jesteśmy u siebie. Pu-entując: tak, mam poczucie, że ludzie na Dolnym Śląsku są u siebie – właśnie dlatego, że pamiętają o historii swojej ziemi. Dom bez historii nie byłby prawdziwym domem. I nie miałby przyszłości.

Czy są na Dolnym Śląsku tematy, o których, pana zdaniem, wciąż mówi się za mało albo mówi się o nich zbyt powierzchownie?

Myślę, że Dolny Śląsk przeżywa obecnie renesans, jeśli chodzi o możliwość – i wykorzystanie tej możliwości – by opowiadać o swojej historii.

Powiedział pan kiedyś, że Karkonosze są w pana książkach pełnoprawnym bohaterem. Co takiego mają te góry, czego nie mają inne miejsca i co najmocniej pana w nich pociąga?

Są to góry o wyjątkowej i bardzo bogatej historii. Odpowiada za to przede wszystkim ich lokalizacja – w samym sercu Europy, u styku wpływów polskich, czeskich i niemieckich, a więc też u styku zupełnie różnych, przez wieki nierzadko walczących ze sobą, kręgów kulturowych. Dość powiedzieć, że w czasie ostatnich tysiąca lat swojej historii Karkonosze podlegały i stolicy w Krakowie, i w Warszawie, ale też w Berlinie, Pradze czy Wiedniu. Są to góry na tyle dostępne, że ludzie zaczęli osiedlać się w nich i wędrować przez nie już setki, tysiące lat temu, a z drugiej strony – na tyle potężne i nieprzewidywalne pogodowo, że przez wieki budziły wśród podróżnych szacunek i jednocześnie grozę. I myślę, że ta pozorna sprzeczność – dostępność i jednocześnie niebezpieczeństwa, które czyhały w Karkonoszach na wędrowców – także odpowiada za ich wyjątkowość.

Urodził się pan niedaleko Karkonoszy, właściwie się w nich wychowywał. Pamięta pan swoją pierwszą naprawdę ważną wyprawę w Karkonosze?

Oczywiście. Myślę, że pierwszą ważną wyprawą była, nomen omen, właśnie ta pierwsza. Tata zabrał mnie jako kilkulatek na wędrowkę na Śnieżkę. Pamiętam przede wszystkim poczucie inności wyprawy w góry od tych spacerów czy wędrowek po nizinach, które znałem dotychczas. Wyprawa w góry – no właśnie – to była wyprawa, prawdziwa przygoda. Wiązała się z wysiłkiem, ale jednocześnie wyjątkową nagrodą w postaci niezwykłych widoków z miejsc, które przemierzaliśmy.

W pana domu rodzinnym historia była czymś żywym, obecnym w rozmowach, wspomnieniach, rodzinnych opowieściach? Czy sam musiał pan nauczyć się jej słuchać i ją wydobywać?

Szczęśliwie, historia w moim domu była czymś naprawdę żywym. I to chyba sprawiło, że zainteresowałem się nią już jako dzieciak - jeszcze w przedszkolu - i stała się jedną z moich najważniejszych i nieprzemijalnych pasji. Na tyle, że nawet doświadczenia nauki historii w szkole podstawowej nie były w stanie tej pasji zabić (śmiech).

Czego o górach nauczyli pana rodzice?

Przed wszystkim pokazał mi, że to miejsce, w którym na uważnego wędrowca może czekać naprawdę wiele fascynujących przygód. Trzeba tylko mieć oczy i uszy szeroko otwarte i dać się poprowadzić Duchowi Gór. No - a już tak zupełnie pragmatycznie - nauczyli mnie też, że odpowiedzialny człowiek, ruszając w góry, musi być do wędrowki przygotowany: plecak, zapas ubrań na załamanie pogody, raczki na zimę, kijki, umiejętność oszacowania, czy dana trasa przy danych warunkach pogodowych jest realna i bezpieczna do przejścia.

Co bardziej pana interesuje: te tajemnice, które potwierdzają dokumenty, czy te, które istnieją w pamięci, w cudzych opowieściach?

Interesują mnie jedne i drugie, natomiast najważniejsze są dla mnie te istniejące w pamięci. Mam bowiem poczucie ich ulotności, niejakiej misji, że jeśli je zignoruję, nie umieszczę ich w powieściach, nie opiszę w posłowiach, to być może one przepadną. A są zbyt cenne, bym na to pozwolił.

W posłowiach lubi pan wyjaśnić, co było prawdą, a co fikcją. To ukłon w stronę czytelnika czy chodzi o coś innego?

Po pierwsze, wynika to z poczucia uczciwości względem czytelnika. Nie chciałbym doprowadzić do sytuacji, w której ktoś po lekturze będzie musiał oceniać na podstawie własnej intuicji albo, nie daj Boże, AI, które wątki fabuły oparłem na prawdziwych wydarzeniach, a które są wytworem mojej wyobraźni. Moim marzeniem było, aby swoimi powieściami spopularyzować historię, a nie gmatwać w niej i ją zakłamywać, dlatego uważam, że czytelnikowi, który otrzymał w książce mieszankę prawdy i fikcji, wyjaśnienia się należą. Po drugie, piszę posłowania, by pokazać czytelnikom, jak bardzo historia Dolnego Śląska jest nie-

BEZPRECEDENSOWA W SWOJEJ SKALI I PRĘDKOŚCI WYMIANA LUDNOŚCI CAŁEGO REGIONU JEST Z PUNKTU WIDZENIA PISARZA ŹRÓDŁEM REFLEKSJI

zwykła. Założę się bowiem, że gdyby nie posłowania, nie które sensacyjne wątki moich powieści ludzie mogliby uznać za wytwór mojej fantazji. A tak - mają posłowie i mogą zobaczyć: „Wow, to zdarzyło się naprawdę! Ten człowiek rzeczywiście żył, tamten zamach miał miejsce, ten skarb istniał, tamto schronisko wciąż stoi...”. A gdy pojawi się takie pozytywne zaskoczenie, wtedy jesteśmy już o krok od obudzenia w człowieku chęci poznawania: Karkonoszy, ich krajobrazów, historii... I o to chodzi!

W Karkonoszach jest jeszcze wiele historii do opowiedzenia. Pan już wie, ile ich jeszcze w sobie nosi?

Przy zbieraniu materiałów do każdej kolejnej powieści zazwyczaj trafiam na różne dodatkowe wątki, niezwykle historie czy biografie. Spisuję je wtedy w swoim zeszycie z pomysłami „do wykorzystania w przyszłości”. Nota-

tek i pomysłów przy każdej kolejnej powieści przybywa tam w tempie wykładniczym, a potem, gdy siadam do tworzenia scenariusza kolejnej książki, ubywa ich w tempie liniowym. W efekcie na tym etapie - gdy oddałem do druku piątą książkę - wiem już, że historii do opowiedzenia jest więcej niż czasu danego mi tu na ziemi. Co nie zmienia faktu, że opowiem tak dużo, jak życie i zdrowie mi będzie pozwalać.

Czy potrafi pan jeszcze pojechać w Karkonosze i po prostu w nich być, czy to już jest niemożliwe, bo od razu włącza się w pana zawód pisarza?

Od blisko roku mieszkam jedną nogą w Karkonoszach i mam poczucie, że im więcej tu jestem, tym bardziej „jestem”. Szczęśliwie, żaden „zawód” mi się nie włącza.

Wyobraża pan sobie siebie jako autora powieści, gdzie ak-

cja rozgrywana jest nie w Karkonoszach?

Wyobrażam sobie na ten moment, żeby w przyszłości napisać też książkę, której akcja będzie toczyć się gdzieś na Dolnym Śląsku, ale poza Karkonoszami. W innych górach albo na przykład w moim rodzinnym Bolesławcu. Nie wyobrażam sobie natomiast wybrać się gdzieś poza Dolny Śląsk, ale - jeszcze raz podkreślę - nie jest to reguła, której zamierzam trzymać się za wszelką cenę przez całe życie. Może za kilka lat pojawi się taki temat czy pomysł, który sprawi, że odbędę literacki „wypad” poza Dolny Śląsk. Pożyjemy - zobaczymy.

Cieszy pana, że po pana książkach rośnie popularność Karkonoszy, że przyjeżdża tam coraz więcej ludzi?

Oczywiście. Czasem ktoś pyta mnie, czy nie obawiam się, że czytelnicy zniszczą Karkonosze, że je zdeptają. Odpowiadam wtedy, że tego nie obawiam się ani trochę. Wierzę bowiem, że ten, kto sięgnął po „Schroniska...”, dowiedział się o Karkonoszach na tyle dużo, że przyjedzie tu z szacunkiem do Ducha Gór i świądomością, jak wiele pięknych miejsc - poza Śnieżką, która przeżywa w ostatnich latach zatrzęsienie turystów - jest do odwiedzenia. Oraz z wiedzą, jak odwiedzać je mądrze,

to znaczy - bezpiecznie przygotowanym do panujących na szlakach warunków i z szacunkiem do prawdziwego władcy tych gór - przyrody. To, czego nierzadko się obawiam, to zalew turystów nieświadomych, którzy przyjeżdżają do koszmarnych, wyrastających jak grzyby po deszczu apartamentowców - molochów. Obawiam się ludzi idących w góry w klapkach, bez mapy, którzy śmieją, są głośni, którzy nie słyszeli o rączkach, a zimą pakują się na zamknięte szlaki, ściągając zagrożenie na siebie i ratowników GOPR, którzy potem muszą ruszać takim ludziom na pomoc. Ale na ten typ „turysty” nie znajduję obecnie żadnego cudownego remedium.

KSIAŻKA



Sławek Gortych,
„Święto Karkonoszy”,
Wydawnictwo: W.A.B.
Premiera 5 maja

REKLAMA

0311504494

Wrocław nie marnuje: Razem dla Ziemi

Zapraszamy na Piknik Ekologiczny

#WROCLAW
NIEMARNUJE

🕒 26 kwietnia 2026 r.
(niedziela)
godz. 12:00–16:00

📍 Ogród Staromiejski
im. Mikołaja Kopernika
przy ul. Teatralnej

Zapraszamy wszystkich Wrocławian,
a w szczególności miłośników czworonogów, na
wyjątkowe wydarzenie plenerowe! Przygotowaliśmy
mnóstwo atrakcji, darmowe warsztaty i ogromną dawkę
przydatnej wiedzy.

Nie marnuj okazji na świetną
zabawę – dołącz do nas
26 kwietnia!



ZWOLNIENI Z PRACY. SZOK, PSYCHIATRA I NOWE ŻYCIE

Anna, fizjoterapeutka z Torunia, straciła pracę w przychodni po tym, jak pochwaliła się szefowej swoim ślubem. Macieja firma zredukowała tuż przed jego wejściem w ochronę przedemerytalną. Ola wyleciała z drogerii niesłusznie podejrzana o kradzież. Traumą przeżyli, ale się podnieśli. Wszyscy pierwszy raz w życiu byli u psychiatry

Małgorzata Oberlan

Minęło już trochę czasu, ale poczucie krzywdy w sobie nadal noszę. Znalazłam nową pracę w zawodzie i to w dobrym środowisku. Utratę pracy w przychodni jednak odchorowałam. Musiałam korzystać z pomocy psychiatry - mówi Anna, fizjoterapeutka z Torunia.

Nieprzedłużona. Historia Anny z przychodni zdrowia

Anna kocha swój fach. Fizjoterapia to dla niej coś więcej niż tylko wyuczony zawód czy źródło zarobku. Wydawało jej się, że w tej publicznej przychodni w Toruniu jej zaangażowanie jest doceniane. Była chwalona przez przełożonych, wysyłana na szkolenia. Radość z pracy - owszem - psuła jej ogólnie słabą atmosferę w tej placówce i powtarzające się spięcia dyrektorki z pracownikami. Przez dłuższy czas jej bezpośrednio to jednak nie dotyczyło.

- W tej przychodni (i przecież nie jest to w Toruniu tajemnicą) dyrektorka postanowiła rządzić „twardą ręką”. Wszyscy pamiętają takie sytuacje, jak np. śledzenie przy pracy dyrektorki w kamerach, o której godzinie ludzie wychodzą z pracy dzień przed majowym weekendem, a potem robienie afery z pięciu minut urwanych 6 z dniówki - wspomina Anna.

Tak zwani „wszyscy zorientowani” wiedzieli też, jak twierdzi Anna, że szczególnie na cenzurowanym są młode matki (zwolnienia na dzieci!), potencjalne matki i generalnie ludzie biorący zwolnienia, opiekę nad bliskimi etc.

- Co mnie spotkało konkretnie? „Nie chwal się ślubem” - ostrzegali mnie koledzy z dłuższym stażem. A ja się pochwaliłam i pracę straciłam. Zamiast przedłużenia umowy, a liczyłam już na taką na czas nieokreślony, nastąpiło „nieprzedłużenie”. Bez konkretnej argumentacji, wytłumaczenia. Jak grom



Utrata pracy to jedno z najbardziej stresujących doświadczeń życiowych i to niezależnie od tego, czy posadę tracimy po roku czy 20 latach

DO PSYCHIATRY. RZADZIEJ IDZIEMY, NIŻ DEKLARUJEMY

Jak rozumiana, oceniana i przeżywana jest pomoc psychologiczna, psychoterapeutyczna i psychiatryczna w Polsce? Odpowiedzi na to pytanie szukali autorzy raportu, przygotowanego przez Instytut Psychologii PAN w ramach projektu „Psychologia dla Społeczeństwa”. Wynika z niego, że skala błędnych przekonań wśród Polaków pozostaje znacząca: 45,5 proc. badanych uważa, że tylko osoby z poważnymi chorobami psychicznymi potrzebują profesjonalnego wsparcia, 35,8 proc. traktuje psychoterapię jako równoważną rozmowę z kimś bliskim, a 39,3 proc. sądzi, że studia psychologiczne umożliwiają przepisywanie leków psychotropowych. Z badania wynikało, że z usług psychologa w ogóle kiedykolwiek korzystało 27 proc. dorosłych Polek i Polaków, 12 proc. - z pomocy psychoterapeuty, a 24 proc. - psychiatry. Jednocześnie aż 54 proc. badanych deklarowało, że z powodu dyskomfortu psychicznego rozważało skorzysta-

nie z profesjonalnej pomocy, podczas gdy faktycznie zrobiło to 38 proc. Najczęściej deklarowane bariery w korzystaniu z pomocy psychologicznej mają charakter wewnętrzny i społeczny, a nie tylko systemowy (dostępność). Dla 54 proc. badanych istotną przeszkodą była chęć samodzielnego rozwiązania problemu, 44 proc. wierzyło, że trudności „same miną”, a 34 proc. uznawało, że tak naprawdę nie ma problemu. Istotną barierą okazała się również niechęć do mówienia o emocjach i myślach (47 proc.), obawy dotyczące metod leczenia, w tym skutków ubocznych leków (44 proc.), a także lęk przed oceną społeczną. Około 35 proc. badanych obawiało się bycia postrzeganym jako „wariat”, odczuwało wstyd lub obawę przez uznanym za „słabego”.

(Za: „Polacy boją się pomocy psychologicznej”? Sławomir Skomra, 22.02.2026 r. Polityka Zdrowotna.com.pl)

z jasnego nieba - opowiada fizjoterapeutka. Jest pewna, że prawdziwą przyczyną było to, że „zaraz jako kolejna zajdzie

wciążę i będzie brała zwolnienia”.

Co było dalej? Szok, niedowierzanie, poczucie ogromnej

krzywdy i niesprawiedliwości. Stany depresyjne i psychiatra - pierwszy raz w życiu. Ale potem - powrót do życia.

- Dziś pracuję w swoim zawodzie w placówce opiekuńczej, tak to nazwijmy. Niepublicznej, założonej i prowadzonej przez ludzi z pasją. Dopiero w takim środowisku, wraz z upływem czasu i nabierania dystansu widzę, jakim toksycznym miejscem była ta przychodnia - kończy Anna. Poczucie krzywdy jednak jej nie opuściło.

Zredukowany. Maciej z dużej firmy

- Widzieliście Macieja? Normalnie, inny człowiek! Uśmiechnięty, taki promienny wręcz. Dobra aura... Aż trudno to określić - tak dziś o koledze z pracy mówią ci, którzy w firmie zostali. Jemu wręczono wypowiedzenie, ale po kilku miesiącach to on zaraża świat pozytywną energią.

Firma jest duża, znana nie tylko w Toruniu i kolejny rok „restrukturyzowana”. Proces ten, w odczuciu załogi, polega na systematycznej redukcji etatów w ramach „optymalizacji zatrudnienia”. Innego pomysłu na ratowanie statku dryfującego po mierzłach pracownicy u prezesów nie widzą.

Maciej pracujący w tej firmie od ćwierćwiecza był jednak ostatnim, którego koledzy wskazaliby jako kandydata do zredukowania. Profesjonalny w każdym calu, niezwykle doświadczony, dyspozycyjny. A jednak... Podczas ostatniej optymalizacji zatrudnienia to właśnie jego zredukowano. Nie zdążył wejść w okres ochronny przedemerytalny. - Do dziś nie wiem, dlaczego ja - tak naprawdę. Miałem w sobie nie tylko ogromne poczucie niesprawiedliwości, ale też takiej wielkiej niemocy. Poczucie, że nic tak naprawdę od ciebie w pracy i w życiu nie zależy. Bo mimo starań, dokonań, kwalifikacji, doświadczenia i tak dalej - i tak może paść na ciebie - opowiada Maciej.

Nigdy nie myślał, że kiedyś trafi do gabinetu psychiatry. A trafił. Nie kryje, że po pierwsze, by przy okazji brutalnego ciosu ze strony firmy „sobie pochorować”. Przy okazji niejako okazało się, że pomoc jednak się przyda.

- Jestem z tego pokolenia (urodzeni w latach 60.), które przywykło z najróżniejszymi problemami radzić sobie samemu. Bez obciążania nimi nawet najbliższych. Generalnie u pani psychiatry mogłem się wygadać i uporządkować myśli. Coś, co kiedyś robiło się w gronie przyjaciół. A dziś? Tempo życia i relacje ludzkie tak się pozmiały, że można mieć wielu znajomych, ale przyjaciół jak na lekarstwo - mówi Maciej.

Sam ocenia, że pewnie dla swojej lekarki był nietypowym pacjentem. Nie zapomni jej nieudawanej radości, gdy zgłosił chęć zakończenia wizyt, bo

po prostu nie będzie już miał na to czasu - znalazł nową pracę. A posadę znalazł w branży, dzięki szerokiej siatce znajomych i marce fachowca, wypracowanej przez lata. Teraz Maciej chodzi po świecie z tą dobrą aurą, którą zadziwia dawnych kolegów z dryfującej po mierzłach firmy.

Zlikwidowana. Ola z sieciowej drogerii

Przypadek Oli jest nieco inny, bo to młoda osoba i w tej sieciowej drogerii w Toruniu pracowała niecałe 2 lata. Utrata pracy zabolowała ją jednak tak samo mocno jak tych, którym żegnać się z posadą przychodziło po wielu latach. Tym bardziej, że wcześniej doświadczyła niesprawiedliwego traktowania. - Te dwie mały mnie załatwiły - z gorzkim uśmiechem wspomina dziś Ola. - Koleżanka i zastępczyni kierowniczki posadziły mnie o kradzież kosmetyków. Absolutnie niesprawiedliwie. Uknuły spisek i potem wszystko się wyjaśniło dzięki monitoringowi i wewnętrznej kontroli, ale co to był za stres...

Z podejrzeń w oczach kierownictwa Ola została oczyszczona, ale „przepraszam” ze strony spiskujących nigdy nie padło. Sytuacja wsklepie uspokoiła się na jakieś dwa miesiące. A potem... Potem były zmiany, które w tej sieci powtarzają się regularnie: jedne lokalizacje sklepów (nie tylko w Toruniu) się wygasza, otwierając jednocześnie też nowe placówki.

- Dziewczyny zostały przeniesione do innego sklepu, a moje stanowisko pracy dziwnym trafem zostało zlikwidowane. Jestem pewna, że pozbyto się mnie przez tę całą aferę z kosmetykami i robienie ze mnie złodziejki - mówi Ola.

Najpierw dopadły ją wściekłość i złość. Potem apatia. Bezsenność. Brak apetytu - na jedzenie, działanie, życie w ogóle. Wreszcie: brak siły, by wstać z łóżka. Wtedy wkroczyły do akcji siostra i przyjaciółka, bo partner Oli przekaż jej do szukania fachowej pomocy nie zdołał. Ostatecznie pomogły i farmakoterapia, i psychoterapia.

- A dziś? Tak się leczyłam z tej depresji, że aż zaszałam w ciążę. Nie, nie z psychiatrą (śmiech), tylko z moim Bartkiem. Wcześniej to w ogóle takiego scenariusza nie brałam pod uwagę, bo praca, rozwój, pieniądze... A teraz jesteście szczęśliwi. Wszystko się jakoś poukładało. Bartek awansował i dużo lepiej zarabia. Ja teraz pięknie i dekoruję torty w domu, na zamówienie. Będzie dobrze - kończy Ola. Dodaje, że zakupów w wiadomej sieci drogerii nie robi i robić nie zamierza. Wybrała sieć konkurencyjną. Ale poczucie krzywdy zostało... ©

PS Imiona bohaterów tekstu zostały zmienione.



Czas ucieka. Gdzie trafi Twój PIT?

Wystarczy wpisać Wrocław w danych podatnika!

Rozlicz PIT we
WROCŁAWIU

Brak meldunku?
Wystarczy, że tu mieszkasz!

Zmiana urzędu
nic Cię nie kosztuje.

Zostawiasz podatki
tam, gdzie żyjesz.



WROCŁAW
SIĘ ZMIENIA



Urząd Miejski
Wrocławia

Więcej na:

www.wroclaw.pl/rozliczPIT

Wydobycie węgla brunatnego się zmniejsza, bloki węglowe będą stopniowo wyłączane, czas ucieka, a Bełchatów czeka na tę ważną decyzję. Kto wie, czy nie ważniejszą niż ta, która przed laty pozwoliła tu uruchomić górnictwo-energetyczne zagłębie dostarczające dziś 20 procent energii elektrycznej w Polsce. Teraz walka toczy się bowiem o przetrwanie i choć muzyka wciąż gra, nasuwa się pytanie, czy ten Titanic powoli nie tonie. Chyba że uratuje go elektrownia atomowa.

Jeszcze kilka lat temu wieść o tym, że w okolicach Bełchatowa mogłaby powstać elektrownia atomowa, wzbudzała u wielu jeśli nie strach, to niepokój i niedowierzanie. Dziś wzbudza nadzieję. Na to, że dzięki temu Bełchatów przetrwa, a nawet będzie się rozwijał. Inie tylko Bełchatów, ale cały region łódzki, który wtopi się w łańcuch dostaw i powiązań gospodarczych. Na razie wszyscy czekają na decyzję rządu, gdzie stanie druga w Polsce elektrownia atomowa: w Bełchatowie czy w Koninie?

Dlatego dziś wszystkie ręce są już na pokładzie. O atomie w Bełchatowie mówią lokalni samorządowcy, popierają ich koledzy z wielu sąsiednich samorządów w Łódzkiem, władze wojewódzkie, część parlamentarzystów, wielu przedstawicieli świata nauki i biznesu, już nie tylko tego lokalnego. Podpisują deklaracje poparcia, organizują konferencje, nadzwyczajne sesje, spotkania, lobbują w Warszawie, wysyłają pisma, tworzą projekty. Radni chyba wszystkich już powiatów w województwie podjęli uchwały bądź stanowiska popierające to przedsięwzięcie. Na Politechnice Łódzkiej deklarację poparcia przyjęło również wspólnie: środowisko naukowe, politycy i reprezentanci samorządów. W styczniu w Bełchatowie zorganizowano wyjazdową, nadzwyczajną Sesję Sejmiku Województwa Łódzkiego, która zgromadziła samorządowców, polityków, naukowców i przedstawicieli świata biznesu. To wówczas podpisano deklarację popierającą budowę atomu w Bełchatowie, a wcześniej powołano stowarzyszenie „Tak dla atomu w Bełchatowie”.

Atom to jedyna szansa

Wszystko po to, by pokazać moc poparcia do umieszczenia elektrowni atomowej w okolicach Bełchatowa, ale też uświadomić negatywne skutki, jakie przyniesie likwidacja kopalni i elektrowni bez ciągu dalszego. A te będą niewyobrażalne. Dziś tylko w kopalni, elektrowni Bełchatów i spółkach zależnych pracuje około 12 tys. ludzi, a to nie wszyscy, bo cały region pośrednio związany jest z energetyką.

- W mojej ocenie ścieżka od węgla dla atomu jest jedyną

BELCHATÓW: ALBO BĘDZIE ATOM, ALBO NIE BĘDZIE NIC

Elektrownia atomowa to „być albo nie być” dla Bełchatowa. Chęci są, atuty są, tylko decyzji wciąż nie ma. Za to jest silny konkurent do budowy drugiej atomówki – Konin

Magdalena Buchalska-Frysz

szansą, by ta społeczność utrzymała status życia - prof. Łukasz Bartela z Politechniki Śląskiej nie pozostawia złudzeń. I apeluje, że to właśnie jest ten czas na przygotowanie się do konkretnego działania.

W walce o atom w Bełchatowie są oczywiście związkowcy. Przedstawiciele związków zawodowych działających w ramach PGE GIEK napisali list do premiera Donalda Tuska, naciskając, by w końcu zapadła decyzja o lokalizacji drugiej w Polsce elektrowni atomowej. Bo Bełchatów nie jest w tym wyścigu sam - podobne marzenia ma Konin i właśnie te dwie lokalizacje są brane pod uwagę. List podpisali reprezentanci 30 organizacji związkowych, czyli wszystkich z koncernu. A przecież nie zawsze związkowcy w Bełchatowie mówili jednym głosem.

- Musimy zrobić wszystko, by Bełchatów nie stał się drugim Wałbrzychem - mówią dziś.

W latach 90. XX wieku Wałbrzych przeszedł drastyczną transformację - po szybkiej likwidacji kopalni węgla kamiennego z bogatego ośrodka górnictwa stał się biednym miastem z wysokim bezrobociem i zapaścią społeczną.

Bełchatów z pewnością ma atuty: lokalizacja w centrum Polski, wykształcona i doświadczona kadra techniczna, zasoby ludzi do pracy, którzy teraz zatrudnieni są w kopalni i elektrowni Bełchatów oraz spółkach zależnych. Po tych właśnie firmach pozostanie cała infrastruktura techniczna, zaplecze, sprzęt i gotowe możliwości wyprowadzenia mocy. Badania już teraz wskazują, że elektrownia atomowa może tu powstać. Choćby dlatego, że nie było tu nigdy tak silnych wstrząsów, które, według prawa jądrowego, wykluczałyby lokalizację bełchatowską.

Elektrownia atomowa nie byłaby zresztą posadowiona doładnie w miejscu obecnej, ale w jej pobliżu. Musiałaby być przesunięta o kilka kilometrów od krawędzi wyrobiska, by zwiększyć bezpieczeństwo.

PGE GIEK obala też zarzuty o braku odpowiedniej ilości wody do chłodzenia reaktorów. I wskazuje kilka źródeł, w zależności od wybranej technologii:



Dziś Bełchatów to wciąż serce polskiej energetyki. Dwanaście bloków produkuje około 20 procent krajowej energii elektrycznej. Ale jeśli szybko nie zapadną decyzje o lokalizacji tutaj elektrowni jądrowej, po 2038 roku nie będzie tu nic

system odwodnienia kopalni, czynne ujęcie wody na Warcie w Zakrzówku Szlacheckim, nieczynne, ale gotowe do uruchomienia ujęcie w Bronisławowie oraz potencjalne kolejne ujęcie na Warcie w Osjakowie.

Kolejny ważny czynnik to rozwinęta sieć przesyłowa.

Rok 2030 - wtedy zacznie się wygaszanie

Dziś Bełchatów to wciąż serce polskiej energetyki. Dwanaście bloków produkuje około 20 proc. krajowej energii elektrycznej. Kopalnia wydobywa rocznie ok. 30 mln ton węgla, a elektrownia produkuje moc mogącą zasilić kilka dużych miast. Tyle że zasoby się kurczą, a świat stawia na nowe technologie. Już w 2030 roku rozpocznie się stopniowe wygaszanie bloków Elektrowni Bełchatów, a ostatni blok ma zostać wyłączony w 2036 roku. Złoża też powoli się kończą: aktualnie zasoby to 210 mln ton węgla. Niewykluczone, że kopalnia będzie wydobywać jeszcze węgiel pod obwodnicą Kleszczowa, gdzie zalega około 90 mln ton. Decyzji jeszcze nie ma. To mogłoby przedłużyć pracę bełcha-

towskiej elektrowni, ale nie dłużej niż do 2038 roku.

- Czas się kończy, energii wkrótce zacznie brakować - podkreśla Arkadiusz Błaszczak ze Związku Zawodowego „Kadra” w KWB Bełchatów. - Bełchatów idealnie wpisuje się w projekt elektrowni atomowej, póki ma jeszcze zaplecze techniczne, socjalne, ludzkie, które może pociągnąć tak wielką inwestycję. Ma atrybuty energetyczno-techniczne, stąd nasz apel, by w końcu przestać mydlić oczy, tylko podjąć decyzję ostateczną do tego, by finalizować projekt elektrowni jądrowej.

Jak płynnie przejść do atomu

Jak mówią związkowcy, na powstanie elektrowni atomowej potrzeba w Bełchatowie około 15 lat. I jak dodają, właśnie mniej więcej tyle funkcjonować będzie górnictwo.

- Jesteśmy w stanie wpisać się w ten cały proces, by nie trzeba było zwalniać ludzi. Chodzi właśnie o to, by płynnie przejść do elektrowni jądrowej - mówi Błaszczak. - Widzieliśmy to podczas wizyty we Francji, gdzie

projektu. Rozmowy prowadzone są z partnerami amerykańskimi, francuskimi, kanadyjskimi. Drugi proces dotyczy właśnie wyboru lokalizacji.

Podobne badania wykonano też w Koninie. Jak pisał Marcin Maliński na portalu Konin Nasze Miasto, ich wyniki też są pozytywne. Więc która lokalizacja ma większe szanse?

- Na dziś powiem, że 50 na 50 procent - odpowiada dyplomatycznie dyrektor Paweł Gajda.

Tymczasem politycy chętnie szafują atomem na spotkaniach z mieszkańcami. Podczas wizyty w Piotrkowie Tryb., jesienią ubiegłego roku, premier Donald Tusk powiedział do mieszkańców:

Dzisiaj mogę z pełną świadomością i odpowiedzialnością powiedzieć, że jeśli według wszystkich analiz, które kończymy w tej chwili, zapadnie decyzja o drugiej lokalizacji elektrowni jądrowej, to Bełchatów jest na pierwszym miejscu tej listy.

Kilka miesięcy później poseł Przemysław Czarnek obiecywał atom w Koninie, jeśli PiS wróci do władzy...

Decyzja to jednak dopiero początek tej skomplikowanej drogi. Później przyjdzie czas na proces związany z badaniem oddziaływania inwestycji na środowisko i w końcu uzyskania pozwolenia na budowę. Na ten etap potrzeba kolejnych kilku, minimum czterech lat. W tym czasie ruszyć będą mogły prace przygotowawcze. Jak ocenia Paweł Gajda, bardzo wstępne szacunki zakładają rozpoczęcie budowy około 2032 roku. A ta szacowana jest na około 8 lat, ale - jak zaznacza Paweł Gajda - tu znów ma znaczenie wybór lokalizacji czy technologii.

Kto zbuduje atomówkę?

Zatrudnienie w kopalni i elektrowni Bełchatów jest systematycznie ograniczane. Optymistyczne założenia są takie, iż większość obecnych pracowników mogłaby budować elektrownię atomową, a część później pracować w elektrowni jądrowej. Waldemar Lutkowski z zarządu PGE GIEK mówi, iż zakłada się, że ze spółki do etapu tworzenia elektrowni jądrowej trafić może około 8-10 tysięcy osób.

Oczywiście w międzyczasie część załogi odejdzie na emeryturę. Nieoficjalnie szacunki wskazują, iż można się spodziewać, że do 2035-2038 roku będzie to jedna czwarta, może jedna trzecia załogi.

Dziś więc wszystko kręci się wokół pytania o to, czy Bełchatów dostanie drugą szansę, a jeśli nie?

- Jesteśmy zdania, że uda się tu ulokować drugą elektrownię atomową - mówi z nadzieją Arkadiusz Błaszczak z „Kadry”. - A jeśli tego nie zrobimy, no to mamy Wałbrzych...

Większość tutejszych ludzi to przyjezdni, którzy przybyli tu za pracą. I albo wyjadą, albo pozostaną na tej pustyni.

Bełchatów - Konin pół na pół

Obecnie realizowany jest proces związany z wyborem technologii czy finansowaniem tego

MATERIAL INFORMACYJNY LPP

0211479482

Polska firma mocno przyspieszyła rozwój nad Bałtykiem. Tak buduje swoją pozycję w regionie

Ponad 40 nowych salonów w ciągu roku, 155 sklepów w trzech krajach i coraz mocniejsza pozycja polskiej grupy odzieżowej w regionie. Kraje bałtyckie stały się dla LPP, właściciela pięciu brandów, dynamicznym polem wzrostu, ale za tą ekspansją stoi nie tylko tempo otwarć.

Ekspansja nad Bałtykiem weszła na nowy poziom
Litwa, Łotwa i Estonia to niewielki region, ale dla gdańskiej spółki LPP wyraźnie na dynamicznie rosnący obszar zagranicznego rozwoju. W ciągu ostatnich 12 miesięcy firma znacząco przyspieszyła tam ekspansję, szczególnie za sprawą marki Sinsay. Dziś w trzech krajach bałtyckich działa już ponad 150 salonów wszystkich pięciu brandów spółki, a więc również Reserved, House, Mohito i Cropp, a łączna powierzchnia handlowa przekracza 125 tys. mkw.

Najmocniej widać to na Litwie. W ostatnim roku otwarto tam 22 nowe sklepy Sinsay, a łącznie marka działa już w 45 lokalizacjach. Równolegle rozwijano sieć także na Łotwie i w Estonii, wzmacniając obecność całej grupy w regionie. Skala robi wrażenie nie tylko w liczbie salonów, ale też w tempie dojścia do obecnej pozycji. Dla blisko 6-milionowej populacji trzech państw gęsta i dobrze zaplanowana sieć sprzedaży oznacza realną bliskość z klientami i budowanie pozycji. Firma podkreśla, że chce utrzymać wysokie tempo także w 2026 roku, ale również jeszcze mocniej koncentrować się na jakości wzrostu. Chodzi o selektywny wybór lokalizacji i coraz uważniejsze dopasowanie do potrzeb lokalnych rynków.

Za sklepami stoja rekordowe wyniki i mocne zaplecze
W 2025 roku grupa osiągnęła ponad 23 mld zł przycho-



dów, poprawiła rentowność na wszystkich kluczowych poziomach i utrzymała dwucyfrowy wzrost zarówno w kanale offline, jak i online. To właśnie ta kondycja finansowa daje dziś firmie przestrzeń do dalszego przyspieszania za granicą. Nie dziwi więc, że LPP zadebiutowało w ubiegłym roku na sześciu kolejnych rynkach – w Kosowie, Albanii, Azerbejdżanie, Mołdawii, Uzbekistanie i Gruzji.

W 2025 roku wydatki na inwestycje (tzw. CAPEX) wyniosły rekordowe 3,2 mld zł, z czego ponad 1,3 mld zł trafiło na rozwój zaplecza logistycznego i automatyzację. – Pozytywny bilans ubiegłego roku, zwłaszcza na poziomie zysku, cieszy nas tym bardziej, że został wypracowany przy bardzo ambitnym tempie rozwoju i rekordowych inwestycjach. Strategia przyjęta rok temu wymagała od nas pełnej mobilizacji

i doskonałości operacyjnej w każdym obszarze – od stabilności finansowej, przez logistykę, po technologię – komentuje Marcin Bójko, wiceprezes zarządu LPP. Za wzrostem stoją nie tylko dobre lokalizacje i popularność marki, ale też zaplecze, które pozwala szybko obsługiwać rosnącą sieć sprzedaży i rozwijać ją bez proporcjonalnego wzrostu kosztów operacyjnych. W krajach bałtyckich ten model działa

szczególnie dobrze, bo pozwala szybko budować zasięg i rozpoznawalność, a jednocześnie testować, gdzie i w jakiej skali warto rozwijać się dalej.

Sinsay jest motorem wzrostu, ale firma patrzy szerzej

Marka Sinsay rośnie najszybciej, przyciąga klientów w nowych lokalizacjach i staje się punktem wejścia na kolejne rynki. W 2025 roku liczba sklepów Sinsay przekroczyła 2300, a początek 2026 roku przyniósł kolejny rekord. W ostatnim tygodniu stycznia firma otworzyła aż 91 nowych sklepów tej marki w 87 miastach w 19 państwach, powiększając powierzchnię handlową o ponad 59 tys. mkw. w zaledwie siedem dni. Dla polskiej firmy to kolejny dowód, że zagraniczna ekspansja to coś więcej niż miejsce na mapie, to realne budowanie pozycji w oparciu o dobre know-how, którego spółce bałtyckich ten model działa

REKLAMA

0211479540

LONDYN **KUOPIO** **OSKEMEN** **ABU DHABI**

5457 KM
4693 KM

Polska firma, międzynarodowy sukces!

**5 MAREK
46 KRAJÓW
3700 SKLEPÓW**

LPP | RESERVED | CROPP | HOUSE | MOHITO | **sinsay**



WÓJT GMINY RUDNA

59-305 Rudna; Plac Zwycięstwa 15 woj. dolnośląskie

ogłasza przetarg ustny nieograniczony na zbycie

poz. 1. nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej w miejscowości Mleczno oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 62/32 o powierzchni 0,1498 ha, dla której Sąd Rejonowy w Lubinie Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą LE1U/00065247/0.

CENA WYWOŁAWCZA NIERUCHOMOŚCI (CENA NETTO) - 97 000,00 zł
WADIUM 20 000,00 zł

Na sprzedaż działki został przeprowadzony przetarg 11 grudnia 2025 roku, który zakończył się wynikiem negatywnym.

poz. 2. nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej w miejscowości Chobień oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 466/24 o powierzchni 0,1967 ha, dla której Sąd Rejonowy w Lubinie Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą LE1U/00032629/2.

CENA WYWOŁAWCZA NIERUCHOMOŚCI (CENA NETTO) - 77 700,00 zł
WADIUM 15 000,00 zł

Na sprzedaż działki zostały przeprowadzone przetargi 16 października 2025 roku oraz 16 stycznia 2026 roku, które zakończyły się wynikiem negatywnym.

poz. 3. nieruchomości gruntowych niezabudowanych, położonych w miejscowości Mleczno oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki nr 62/30 i 63/23 o łącznej powierzchni 0,1565 ha, dla których Sąd Rejonowy w Lubinie Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste LE1U/00065246/3 i LE1U/00075232/5.

CENA WYWOŁAWCZA NIERUCHOMOŚCI (CENA NETTO) - 102 000,00 zł
WADIUM 20 000,00 zł

Przeznaczenie nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Sposób zagospodarowania – zgodnie z przeznaczeniem w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

poz. 4 nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej w miejscowości Nieszczęce, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 23/1 o pow. 0,1387 ha, dla której Sąd Rejonowy w Lubinie Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą LE1U/00033375/3.

CENA WYWOŁAWCZA NIERUCHOMOŚCI (CENA NETTO) - 22 000,00 zł
WADIUM 4 000,00 zł

Przeznaczenie nieruchomości:

- w planie zagospodarowania przestrzennego – brak planu,
- w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – tereny z przewagą użytkownika rolniczego oraz teren zieleni objętej formami ochrony przyrody, a także teren z przewagą zabudowy jednorodzinnej lub zagrodowej oraz obiektów usług i produkcji niekoludujących z funkcją mieszkaniową,
- wg rejestru gruntów - grunty orne (IIIa),

Sposób zagospodarowania: zgodnie z przeznaczeniem w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Termin zagospodarowania nieruchomości – z dniem przeniesienia prawa własności.

Nieruchomości będące przedmiotem licytacji wolne są od wszelkich długów i obciążeń oraz nie są dzierżawione.

Warunki przystąpienia do przetargu:

1. Przetargi odbędą się w następujących terminach: poz. 1 o godz. 9.00, poz. 2 o godz. 9.15, poz. 3 o godz. 9.30, poz. 4 o godz. 9.45 w dniu 28 maja 2026 r. w sali konferencyjnej Urzędu Gminy w Rudnej przy Placu Zwycięstwa 15.
2. Wadium należy wpłacić w pieniądzu do dnia **25 maja 2026 r.** na konto Urzędu Gminy w Rudnej BS Rudna nr 51 8669 0001 0151 6397 2000 0031 (wpłata oznacza wpływ środków na konto gminy).

Przed otwarciem przetargu należy okazać komisji przetargowej dowód wpłaty wadium.

Pełna treść ogłoszenia o przetargu zamieszczona jest na stronie internetowej Urzędu Gminy Rudna www.biprudna.pl w zakładce informacje.

„POSZUKIWANY,

Schemat pod hasłem „Chłop przebrał się za babę” z różnymi efektami funkcjonuje w historii komedii od czasu narodzin kina. Nic zatem dziwnego, że po pomysł sięgnął także specjalista od absurdów PRL-u – Stanisław Bareja. Minęły 53 lata od premiery jednego z jego najbardziej rozpoznawalnych i lubianych filmów, czyli „Poszukiwany, poszukiwana”

Wojciech Obremski

Któż nie zna historii Stanisława Marii Rochowicza, pracownika muzeum, który, niesłusznie oskarżony o kradzież obrazu, musi ukrywać się w kobiecym przebraniu jako pomoc domowa, póki nie namaluje kopii zaginionego płótna?

Początkowo film miał nosić tytuł „Kariera Stanisława Marii R.”, zaś jego twórcy mieli wątpliwości, czy scenariusz nadaje się na ekran – myśleli bardziej o scenie teatralnej. A skoro przy scenariuszu jesteśmy, został on napisany przez Bareję (który, jak stwierdził, miał dość błahych i słodkich filmów w stylu „Żony dla Australijczyka”) wraz z Jackiem Fedorowiczem, zaś pomysł na niego podsunęła reżyserowi jego żona Hanna Kotkowska-Bareja. Otóż pracując jako historyk sztuki w Muzeum Narodowym, usłyszała historię rzekomego zaginięcia rzeźby dłuta Alfonsa Karnego. Artysta zabrał dzieło ze sobą, ale fakt ten nie został pokwitowany przez dyrektora, toteż rzeźbę uznawano za zaginioną, a podejrzanie padło na młodą pracownicę muzeum. Mało tego: w owym czasie państwo Barejowie zatrudniali niania do opieki nad dziećmi, co również miało wpływ na filmową postać Marysi. Inspiracją miały być też zapiski pewnej kobiety, która – nie mogąc znaleźć

po studiach pracy w swoim zawodzie – zatrudniła się jako pomoc domowa.

Za brzydka lub zbyt przysadzista
Pozostało pytanie, kto zagra głównego bohatera. Zdecydowano, że będzie to Janusz Gajos lub współscenarzysta filmu Jacek Fedorowicz, któ-

rych ubrano w damskie stroje i umalowano. Efekt?

– Panie charakteryzatorki robiły co mogły, ale... To, co zobaczyłem w lustrze, było przerażające. Patrzyła na mnie stara, brzydka, mało brzydka: odrażająca kobieta lekkich obyczajów. Z czarnym zarostem, który podczas wszystkich zabiegów zdążył wyrosnąć i przebić warstwę podkładu. Decyzja była oczywista – Marysię może grać każdy, tylko nie ja. (...) – wspominał Jacek Fedorowicz. Podziękowano także Januszowi Gajosowi, który miał odznaczyć się zbyt przysadzistą sylwetką. – Rzec można, że porażkę musieliśmy wraz z Gajosem przyjąć z odpowiednią pokorą – dodał Jacek Fedorowicz. Postawiono więc na Wojciecha Pokorę.

– Nie chciałem grać tej roli. Miałem świeżo w pamięci Lemmona i Curtisa z „Pół żartem, pół serio”. Byłem pewien, że lepiej już nie można zagrać i nie trzeba. Ale Staszek Bareja nie dawał za wygraną. Wydzwaniał i przychodził do nas dniami i nocami. Nie mówiąc o reżyserze, scenografie, operatorze, którzy mnie nachodzili i mówili: „Wojtek, tylko ty, tylko ty”. W końcu moja żona powiedziała: „Weź tę rolę, bo inaczej nie dadzą nam spokoju!” – opowiadał po latach Wojciech Pokora. Mimo zgody, aktor za nic w świecie nie chciał zakładać damskich ubrań. Któryś z filmowców wpadł jednak na pomysł, by Pokora grał odziany w rzeczy swojej żony, na co ten przystał. Mimo to miał żalować swojej decyzji jeszcze przez długie lata. – Posiadając obecną wiedzę, na pewno nie przyjąłbym tej roli. Zapisła się ona w pamięci Polaków, ale i sprawiła, że nie mogłem się uwolnić

od łatki Marysi. Wielokrotnie ludzie krzyczeli za mną na ulicy: „Te, Maryśka!” albo wołali na plaży: „Marysiu, zupa ci kipi!”. To była etykieta, której nie mogłem się pozbyć. I zresztą nigdy na dobre jej się nie pozbędę. Niechaj będzie i tak – mówił aktor w rozmowie z Krzysztofem Pyzią w książce „Z Pokorą przez życie”. Pokora wspominał również, że przez kilka następnych lat dzwonił do niego różni ludzie z propozycją zatrudnienia go w charakterze pomocy domowej, przez co musiał trzykrotnie zmieniać numer telefonu. – Nieustannie też dzwonił domofon; jak ktoś wracał z nocnej zabawy i przechodził obok naszego domu, to czuł się w obowiązku zadzwonić i zapytać o Marysię. Już nawet nie chcę mówić, co było na ulicy – opowiadał Wojciech Pokora.

Ręka Tyma, spalone kotlety i donos

Rolę żony Rochowicza początkowo zaproponowano Stanisławie Celińskiej, która jednak odmówiła, gdyż obawiała się, iż przez nie najlepszą renomę Barei, jaka wówczas go otaczała, mogłaby nie dostać w przyszłości ról u takich reżyserów, jak Kazimierz Kutz (to on ukuł niesławny termin „bareizm”, oznaczający twórczość o nikłej wartości) czy Krzysztof Zanussi. Panią Rochowiczową zagrała więc Jolanta Bohdał, a prócz niej na ekranach widzimy całą plejadę ówczesnych gwiazd rodzimego ekranu. Są to między innymi: Jerzy Dobrowolski, Bohdan Łazuka, Mieczysław Czechowicz, Wiesław Gołas, Jan Kobuszewski i wielu innych. Mało kto wie, że w filmie wystąpił też Stanisław Tym, a raczej... jego ręką.

POSZUKIWANA”



FOT. CC

Prócz głównego komicznego wątku, jakim były losy Stanisława vel Marysi, film dał okazję Barei ukazania przedstawicieli różnych warstw społecznych dekady Gierka

Jak do tego doszło? Otóż Tym odwiedził pewnego razu na planie Jerzego Dobrowolskiego, wcielającego się w „wiecznego” dyrektora. Jako że aktor chciał zrekomensować sobie koszty dojazdu, zapytał Bareję, czy nie znalazłaby się dla niego jakaś mała rólka, za którą dostałby dniówkę. Reżyser zgodził się i obsadził go w roli osoby, która w czołówce filmu stempluje obraz. Widać jednak tylko dłoń Tyma.

W scenie, w której Marysia smaży kotlety bez tłuszczu, Pokora rzeczywiście przypalił mięso. Zdenerwowało to Bareję, który oznajmił, że pokaze, jak to się robi, po czym... spalił kotlety na węgiel. Zaś podczas kręcenia sceny, w której Marysia nokautuje inżyniera Rawicza, przez co ten spada ze schodów, kierownik produkcji Jan Szymański stwierdził, że ze względów oszczędnościowych zrezygnuje z kaskadera, osobiście go zastępując. W efekcie został poważnie kontuzjowany. A pamiętny moment, w którym bohater(ka) próbuje wy-

ciągnąć z wody wielkiego psa swoich pracodawców, Pokora przypłacił pogryzieniem przez zwierzę oraz... zniszczeniem bielizny i sukienki.

Niektóre sceny powstawały w mieszkaniu państwa Barejów. Pewnego razu do drzwi zapukali kontrolerzy skarbowi, twierdząc, iż dostali anonimowy donos, jakoby reżyser remontował sobie mieszkanie na koszt filmu. Owszem, prace remontowe były, jednak w innej części budynku, a Bareja miał na wszystko faktury. Kontrolerzy więc przeprosili, a anonimowa donosicielka przestała być anonimowa - okazała się nią sąsiadka, a zdradził ją specyficzny krój czcionki maszyny do pisania, na którym napisała donos.

Prócz głównego komicznego wątku, jakim były losy Stanisława vel Marysi, film dał okazję Barei ukazania przedstawicieli różnych warstw społecznych dekady Gierka. Był to pierwszy film reżysera, w którym obśmiewał peerołowską codzienność, co wkrótce stało się jego znakiem

rozpoznawczym. Mamy tu nierozgarniętego dyrektora („Mój mąż? Mąż jest z zawodu dyrektorem!”), produkującego pokątnie alkohol profesora, badającego „zawartość cukru w cukrze” czy nowobogackich prywaciarzy i ich rozpieszczonego do granic synalka.

Zero tolerancji dla „wyszydzenia władzy”

Film powstawał głównie w Warszawie, jednak początkowa scena dziejąca się w Muzeum Narodowym została nakręcona w pałacu w Koźłowie, w województwie lubelskim. Zaś kamienica, w której mieszkali państwo Rochowiczowie, mieściła się w stolicy przy ulicy Grzybowskiej 46. „Mieściła się”, gdyż w 2025 roku ją wyburzono, ku niezadowoleniu wielu fanów filmu. A co do reżysera, jego także widzimy na ekranie; Bareja wcieliła się bowiem w mężczyznę, któremu pod koniec filmu główny bohater przejeżdża autem po stopie.

Premiera filmu „Poszukiwany, poszukiwana” odbyła się 22 kwietnia 1973 roku. No i się zaczęło. - Po kolaudacji ówczesny szef kinematografii radził mi, żebym poszukał sobie zajęcia w telewizji, może w krótkim metrażu - wspominał w 1981 roku w wywiadzie dla tygodnika „Film” Stanisław Bareja.

Z kolei pisarz Jerzy Jesionowski oskarżył Bareję o „humor niskich lotów i nadmierne wykorzystywanie stereotypów”, podkreślając, że nie będzie tolerancji dla wyszydzenia władzy w twórczości filmowej. Inne recenzje były w podobnym tonie - w zasadzie tylko Ewa Nurczyńska z łódzkiego tygodnika „Odgłosy” dopatrywała się pozytywów. „W ostatnim epizodzie spotykają się Jerzy Dobrowolski z Wojciechem Pokorą. No i stało się: za ten, tym razem i scenariuszowy i aktorski popis, można darować i resztę” - pisała dziennikarka.

Dla odmiany obraz doceniono za oceanem: w 1974 roku został wyróżniony podczas festiwalu Queens Council of the Arts w Nowym Jorku. Zresztą i nad Wisłą radował się znakomicie, a kina pękały w szwach.

„Poszukiwany, poszukiwana” pozostaje jedną z najbardziej kultowych polskich komedii tamtych lat i mimo pięciu dekad na karku nie starzeje się. Wręcz przeciwnie: kolejne emisje zapewniają mu nowe pokolenia fanów.

REKLAMA

0111476356

CENTRUM HANDLOWE
ASTRA

**RODZINNIE? GDZIE?
W CENTRUM
HANDLOWYM
ASTRA!**

*bo u Nas każdy
znajdzie coś dla siebie.*



**W-w, ul. Horbaczewskiego 4-6
SUPERMARKET SPOŻYWCZY**

pon - sob czynne w godz. 8⁰⁰ - 21⁰⁰

POZOSTAŁE CZĘŚCI OBIEKTU

pon - sob czynne w godz. 9⁰⁰ - 20⁰⁰

ASTRA w C.H. TGG ul. Słubicka 18

SUPERMARKET

pon - sob czynne w godz. 8⁰⁰ - 20⁰⁰

NAJBLIŻSZA NIEDZIELA HANDLOWA

26 kwietnia 2026 w godz. 9⁰⁰ - 18⁰⁰

ZNAJDŹ NAS NA



WWW.ASTRA.WROC.PL





Karczma sądowa w Marczycach popada od lat w ruinę

FOT. DOLNOŚLĄSKI WOJ. KONSERWATOR ZABYTKÓW (2)

KARCZMY SĄDOWE CZEKAJĄ NA RATUNEK

To były miejscem spotkań mieszkańców, a także siedziby lokalnej władzy. Tu odbywały się sądy, ale można było też zjeść, przenocować i zabawić się. Na Dolnym Śląsku są karczmy zagospodarowane i są takie, które ledwo się trzymają. Jest szansa, by je uratować.

Alina Gierak

Karczmy sądowe to dawny typ zajazdu, pełniący funkcję lokalnego centrum administracyjno-sądowego. Szczególnie popularne były na Śląsku w XVII-XVIII wieku. Oprócz funkcji gastronomicznej i noclegowej, było to miejsce, gdzie sołtys lub starszyzna wiejska rozstrzygała spory sąsiedzkie, zbierali podatki i ogłaszali wyroki.

Karczmy te stanowiły również miejsce rozrywki, wesel oraz pełniły funkcję lokalnego forum wymiany informacji. Znajdowały się zazwyczaj w środku wsi. Podróżni chętnie je odwiedzali bowiem prócz jadła i napojów oferowały zwykle niedrogie noclegi.

Na ratunek karczmie sądowej w Marczycach

Dawna karczma w Marczycach, wsi nad zalewem Sosnowka, jest jednym z najstarszych zabytków architektury przysiółkowo-szachulcowej w regionie. Budynek datowany jest na rok 1716 (na portalu), jednak z dużym prawdopodobieństwem jest on znacznie starszy. Od lat pozostaje nieremontowany, bo właściciele nie stać na kosztowny remont zabytku.

Z pomocą przyszedł dolnośląski wojewódzki konserwator zabytków. - Ze względu na ograniczone możliwości właścicieli, a przede wszystkim unikatowy charakter budynku w skali Dolnego Śląska,

podjęto nietypową, ponadstandardową próbę wsparcia przez służby konserwatorskie. Obejmuje ona realną pomoc w przygotowaniu inwentaryzacji, badań konserwatorskich, dokumentacji projektowej oraz późniejsze wsparcie na etapie pozyskiwania funduszy na zabezpieczenie konstrukcji i realizację prac - wyjaśnia Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Spotkanie w tej sprawie już się odbyło. Wykonano skan 3D budynku, punktowe badania rezystografem oporowym, umożliwiające analizę gęstości drewna oraz diagnostykę stanu zachowania konstrukcji, a także dokonano analizy architektonicznej budynku,

wskazując jednocześnie na wcześniejsze - o ponad wiek - rzeczywiste datowanie obiektu.

Pierwszym etapem ratowania zabytku będzie przygotowanie dokumentacji inwentaryzacyjno-projektowej, obejmującej również wyniki przeprowadzonych badań.

Szansa dla karczmy w Miskowicach

Więcej szczęścia miała Karczma Książęca w Miskowicach koło Lubawki z pocz. XVI wieku. Właśnie trafiła w ręce nowych właścicieli.

- Planujemy przywrócić jej historyczny kształt, dawną funkcję i dostosować do współczesnych potrzeb.

TE KARCZMY SĄDOWE URATOWANO

Najstawniejsza karczma sądowa w Karpaczu znajdowała się na miejscu obecnej gospody „Bachus”, przy ulicy Konstytucji 3 Maja. Jej istnienie, potwierdzają zapiski z 1602 roku. Przez XVIII wiek, właścicielami karczmy była rodzina Exnerów. Po drugiej stronie ulicy, znajduje się lipa sądowa, pod którą dawniej obradowano. Drzewo uznano za pomnik przyrody.

Kolejna karpacka karczma sądowa, znajdowała się w obecnym Karpaczu Górnym. Dzisiaj znajduje tu hotel „Morskie Oko”.

Trzeci z miejscowych relikwów dawnego sądownictwa, znajduje się w Karpaczu, w budynku, zlokalizowanym przy dzisiejszej ulicy Kolejowej 14, gdzie obecnie urządzono pensjonat.

W byłej karczmie sądowej we wsi Wolimierz mieści się Dom Gościnny „Przydębnie” i wielu gości spędza tu swój wolny czas, bawiąc się w sali gdzie odbywały się rozprawy.

W Wojanowie, w byłej karczmie sądowej mieści się świetlica wiejska

W Chromcu w dawnej karczmie sądowej także jest świetlica wiejska

W Bukowcu budynek ładnie odnowiony i jest w rękach prywatnych

W Uniemyślu okazała drewniano-murowana budowla z konstrukcją wieńcowo-przysłupową została wzniesiona w II połowie XVIII wieku i była siedzibą dziedzicznych sottsów wsi. Obecnie karczma stanowi siedzibę Sudeckiej Stacji Terenowej Klubu Przyrodników.



Karczma w Miskowicach będzie uratowana

FOT. AGATA ROME FB

Trzymajcie kciuki za powodzenie tego projektu - dzielą się radością na profilu społecznościowym.

Karczma Książęca jest jednym z najciekawszych przykładów budownictwa ludowego w Sudetach. Znajduje się u podnóża niewielkiego wzniesienia zwanego Książęcą Kostką (605 m n. p. m). Zasadnicza część budynku powstała w XVII wieku.

Według lokalnych podań na miejscu obecnej karczmy, już w 1012 roku miał znajdować się dwór myśliwski czeskiego księcia Michała, właściciela ziem trutnovskich i żacłéńskich. W drugiej połowie XVIII wieku (1772 lub 1774 roku) budowla została grun-

townie przebudowana przez architekta J.C.Bönscha.

Ciekawostką jest fakt, że w 1810 roku w tym właśnie miejscu spotkali się potajemnie czołowi pruscy politycy: minister, baron Karl von Stein i przebywający na emigracji minister spraw zagranicznych, książę Karl August von Hardenberg.

Prawdopodobnie w karczmie powstały szkice reformy Prus w obliczu klęski z wojskami Napoleona. Dla upamiętnienia tego wydarzenia wystawiono pomnik na wzgórzu Książęcej Kostki. Niestety uległ on zniszczeniu, zachowały się jedynie porzucane granitowe płyty i przewrócony krzyż.

REKLAMA

0011503981



Śmietanka Polska 12%

Subtelny akcent
do Twoich dań

Śmietanka Polska 18%

Niezawodna klasyka
w kuchni



**Śmietanka Polska.
Mistrzynie w kuchni.**

Śmietanka Polska 30%

Idealna do kremów
i deserów

Śmietanka Polska 36%

Gwarancja trwałych
dekoracji



www.mlekovita.com.pl

[mlekovita_pl](https://www.instagram.com/mlekovita_pl)

[mlekovita](https://www.facebook.com/mlekovita)



JAJA GRUBEGO

Hasło utworzą litery z pól ponumerowanych u dołu od 1 do 7.

POZIOMO: 1) pasuje do kija i do Macropusa, 5) gryz dość atrakcyjny, 8) naśladowano koguta, ale cicho i delikatnie, 9) muza w pasie, 10) pole z zakrętu, 11) głos w Peszcie, 13) Rosjanin z Ludmiłą, 16) nadprzyrodzone zjawisko Armii Krajowej, 18) morska i przynosowa, 19) rodzaj muzyki i dziejowe okresy = broń, 21) adres gospody „Pod Lutym Turem”, 22) modna na Eli, 23) nie zgadzał się z romantykiem, 27) pluskwiak na deskach, 29) miłośny lub fach, 30) mebel z fosy, 31) deser zachęcający do dobijania się, 32) w gospodarstwie żywi ciało, w budyzmie ducha.

PIONOWO: 1) gdzie on, ten cham, egipski władca?, 2) starofrancuski rycerz lub Jeanne Marie, 3) chusta

paryskiego przestępcy, 4) gorzkie biadania, 5) tu w konarach, 6) przestarzałe małżeństwo, 7) pasuje na głowę i do portmonetki, 12) tak naciska, 14) tynk w spółce (śledziokształtna), 15) różne wody, 17) rządzona czas jakiś przez Perona, 20) starszy i młodszy pisali w Rzymie, 24) smakołyk drogówki, 25) smaży ludzi, 26) najlepsi w dracie, 28) wioził amatorów złotego ru-na.

● Rozwiązanie z 10.04.2025 r.

Hasło: BRATEK

POZIOMO: pożoga, cypel, ruch, Arden, Powął, nastroje, rwetes, rozeta, Jasło, kuper, owad, izotopy, Edyta, liman, Baltona, migi, organ, sygnety. **PIONOWO:** pumpiernik, żółwie, Arkansas, chart, padło, lance, stront, rozkop, jętka, tuje, arianin, prym, wyboje, dywany, Orbis, oblig, Dior, tama.

1		2		3		4		5		6		7
			8									
9									10			
	4			11			12					
							13		14		15	
16			17				18					1
			19		20							
						6						
22												
				5								
							23	24		25		26
27	28											
								29				
					30							
31												3

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

WIEŚCI NIE Z TEJ ZIEMI

SANDRA KUBICKA

Spoglądała w gwiazdy

Od orzeczenia rozwodu modelki z Aleksandrem Milwitem-Baronem minęło niewiele ponad miesiąc. Tymczasem fotoreporterzy „Super Expressu” przyłapali ją na wieczornej randce w centrum Warszawy. Kubicka spotkała się z młodym mężczyzną o imieniu Adam. To twórca cyfrowy z Sopotu, miłośnik podróży i luksusowych samochodów, grający w golfa i tenisa. Znajomi określają go mianem „młodego multimilionera”. Para pojawiła się w chińskiej restauracji, w której spędziła blisko trzy godziny. Po kolacji Kubicka nie zamówiła taksówki - razem z Adamem przeszli jeszcze spory kawałek, od czasu do czasu spoglądając w gwiazdy. Modelka odprowadziła znajomego na jedno z nowych osiedli i dopiero stamtąd odjechała.

ZOFIA ZBOROWSKA

Nie jest cukierkowata

Aktorka jest od 2019 roku żoną znanego siatkarza Andrzeja Wrony. W tym czasie para doczekała się dwóch córek: Nadziei i Jaśminy. Teraz w wywiadzie dla podcastu Magdy Molek Zborowska przyznała, że narodziny dzieci były trudnymi momentami w jej małżeństwie. - My nie jesteśmy takim cukierkowym małżeństwem, że wszystko jest gładko, pięknie. Zawsze powołuję się na moją koleżankę Anię Czartoryską - Niemczycką, mamę czwórki, która mówi, że każde dziecko to kryzys. Nie znam chyba pary, która po urodzeniu dziecka nie miałaby większego lub mniejszego kryzysu. To jest przewartościowanie wszystkiego, wywalenie wszystkiego o 180 stopni. Absolutnie warto jest wchodzić w ten kryzys, żeby była jasność, ale jest to na pewno trudne doświadczenie - podsumowała.

EDYTA GÓRNIAK

Pracowała za darmo

Piosenkarka była zameżna tylko raz - przez pięć lat z perkusistą ze swego ze-



Mery Spolsky zdementowała plotki o tym, jakoby łączyło ją coś więcej z Marcinem Prokopem

społu Dariuszem Krupą. Owocem tego związku jest jej dorosły już syn Allan. Małżeństwo okazało się dla niej traumatycznym doświadczeniem, więc wraca do niego często w swoich wywiadach. Ostatnio w rozmowie w programie „Portret” wyznała, że były mąż tuż przed rozwodem przepisał na siebie jej firmę i przejął konto bankowe. - Byłam świeżo upieczoną mamą, w dodatku samotnie wychowując dziecko, która została bardzo mocno poturbowana, której najbliższy, zaufany człowiek odebrał cały majątek, blokując karty kredytowe. (...) Zostałam sama z dzieckiem bez pieniędzy, bez niczego, musiałam pożyczać na jedzonko dla niego. (...) Przez pół roku pracowałam za darmo, pieniądze szły na konto, do którego nie miałam dostępu - powiedziała.

ANNA LEWANDOWSKA

Nauczy, jak kopać

Choć celebrytka osiągnęła już spory sukces w biznesie, nadal tworzy nowe projekty. Od kilku miesięcy pracowała nad nową metodą treningową i wreszcie obwieściła, na czym będzie ona polegała. „Kick The Barre” to połączenie elementów pilates z karate i baletem. „Metoda ta integruje precyzję i grację baletu z dynamiką i siłą sztuk walki, wzbogacając charakterystycznym kopnięciem, które wyróżnia ją na tle tradycyjnych treningów. Stwo-

rzona z myślą o współczesnych kobietach - silnych, świadomych i wszechstronnych - metoda oferuje niskointensywny, ale niezwykle efektywny trening wspierający rozwój siły, kontroli oraz pewności siebie” - czytamy w opisie. Metoda będzie miała swoją premierę podczas czterodniowego obozu treningowego na Ibizie pod koniec maja. Cena 3050 euro (około 13 tys. zł) za pokój jednoosobowy.

MERY SPOLSKY

Zdementowała plotki

Po tym jak Marcin Prokop ogłosił rozstanie z żoną, pojawiły się głosy na temat jego rzekomo bliskiej relacji z Mery Spolsky. Artystka błyskawicznie zaprzeczyła tym insynuacjom, występując w programie „Dzień Dobry TVN”. Rozmowa dotyczyła głównie jej przemiany - artystka opowiadała o utracie wagi, aktywności fizycznej i zmianie stylu życia. W pewnym momencie powiedziała jednak: Ja tutaj na tej kanapie przyszedłem zdementować wszelkie plotki o moim romansie z Marcinem Prokopem. Ponieważ jestem z Mateuszem Golisem, który jest operatorem, z którym robimy razem klipy i sesje zdjęciowe. Nie ukrywam, że to on był dla mnie motywatorem, żeby zakochać się w sporcie. Bo on kiedyś trenował szermierkę zawodowo i tak mi zaszczylił to przyzwyczajenie.

Mistrzowie Fotografii. Oto pierwsi liderzy. Zagłosuj na najlepsze zdjęcie lub... prześlij swoje i wygraj wycieczkę do Hiszpanii!

Katarzyna Adamczyk
katarzyna.adamczyk@polskapress.pl

Poniżej prezentujemy 10 zdjęć, które dotąd zebrały największą liczbę głosów w swoich powiatach i już teraz przyciągnęły uwagę, emocje odbiorców. Wśród autorów mogą być przyszli Mistrzowie!

Nie wszystko trzeba uchwycić perfekcyjnie, żeby było piękne. Czasem wystarczy dobre światło, czasem wycucie chwili, a czasem po prostu serce do patrzenia! W plebiscycie Mistrzowie Fotografii od początku chodzi właśnie o to - o takie zwykłe, a przecież niezwykle kadry. Takie, które są wystudiowane, ale

i takie, które powstają w biegu, na spacerze, w drodze do pracy. Aparatem lub telefonem.

Po sukcesie poprzednich edycji wracamy z kolejną odsłoną plebiscytu Mistrzowie Fotografii. Akcji, w której najważniejsze jest spojrzenie, bo liczy się to, co potrafimy zobaczyć - i jak potrafimy to poka-

zać. Spośród nadesłanych prac Czytelnicy i Internauci wybierają laureatów - tych, którzy zdobędą tytuły Mistrzów Fotografii 2026. Na zwycięzców czekają wspaniałe nagrody, ale dla wielu równie ważna jest możliwość pokazania swojej twórczości szerokiej publiczności. Dlatego poniżej prezentujemy

10 zdjęć, które jak dotąd zdobyły największą liczbę głosów w powiatach. To kadry, które już teraz przyciągnęły uwagę i emocje. Za nami dopiero drugi tydzień głosowania, więc wszystko może się jeszcze zmienić, bo wystarczy jedno ujęcie, jeden głos, jeden impuls... Czasem tyle wystarczy,

by zmienić kolejność i wyłonić kolejnych liderów, ale dziś warto zatrzymać się przy tych zdjęciach i zobaczyć świat oczami ich autorów. To bardzo różne zdjęcia. Czasem to coś prostego, co trafia w punkt. Czasem kadr, który po prostu zostaje w pamięci. Trochę codzienności, trochę emocji...



Adam Okonkowski, powiat średzki



Patryk Mrozicki, powiat kłodzki



Katarzyna Bylica, Wrocław



Justyna Trznadel, powiat głogowski



Małgorzata Chlipa, powiat kamiennogórski



Aleksander Dzedzic, powiat dzierzoniowski



Katarzyna Bieniasz, powiat lwówecki



Maciej Bierut, powiat ząbkowski



Rafał Popławski, powiat górski



Krzysztof Chwiałkowski, powiat lubiński

DROBNE

Jak zamieścić ogłoszenie drobne?

Telefonicznie: 800-472-852, 71/37-48-249
Przez internet: ibo.polskapress.pl
e-mail: ogloszenia.wroclawska@polskapress.pl

W Biurze Reklamy:

Biurowiec: **Wrocław**, ul. Świętego Antoniego 2/4
tel. 71/37-48-249, 71/37-48-132
Czekamy od poniedziałku do piątku w godz.: 8.00-16.00

Gazeta WROCLAWSKA

BIURA W REGIONIE:

Jelenia Góra, tel. 797 607 853
Legnica, tel. 514 800 870
Syców, tel. 514 800 969
Lubin, tel. 514 800 969
Wałbrzych, tel. 502 499 983
Głogów, tel. 798 751 830
Świdnica, tel. 502 499 983

BIURA WSPÓŁPRACUJĄCE:

ARPRO Sp. z o.o. Al. Kasztanowa 20, tel. 71/341-23-53
DAMAK'S ul. Kniaziewiczza 23 B, tel. 71/341-07-87
EUROPARTNER Centrum Ogłoszeń Prasowych Wrocław, ul. Stefana Czarnieckiego 13, tel. 71/789-44-00 -03
PRESTIGE ul. Kościuszki 128a, tel. 693-693-737
SEBAMAR ul. Sienkiewicza 43, tel. 71/321-29-04
SUNPRESS Biuro Ogłoszeń Prasowych Plac Pereca 3 lok. 1 B, tel. 71/785-55-23

Nieruchomości

MIESZKANIA - KUPIĘ

KUPIĘ garaż, mieszkanie, tel. 504-358-452.

KUPIĘ każde, got. w 24 h, 500-002-486

Kupię mieszkanie zadłużone, z trudnym lokatorem, komornikiem, udziały. Gotówka, 883-402-202

KUPIĘ udział w mieszkaniu 500185254.

MIESZKANIA - WYNAJMĘ

POSZUKUJĘ do wynajęcia mieszkania, pokoju tel. 504-358-452.

POŚREDNICTWO

Pomogę sprzedać Ci bezpiecznie Twoje mieszkanie. 798-447-467.

Handlowe

ANTYKI

ANTYKI, stare obrazy, meble, starocie - kupię, 660-532-696.

MATERIAŁY BUDOWLANE

PRODUCENT cegły budowlanej pełnej kl. 20 i dziurawki kl. 5, 600-773-046, www.cegielniasiedleszczany.pl

Motoryzacja

CZĘŚCI WYPOSAŻENIE SPRZEDAM

SPRZĘGŁA-NAPRAWA Szczęki hamulcowe - wymiana okładzin. Świdnica. www.metalowiec.com Tel. 728-493-565.

Praca

ZATRUDNIĘ

SPRZĄTANIE klatek schodowych oraz posesji, Wrocław, tel. 515-144-576.

W gospodarstwie mlecznym, z doświadc. - zamieszkanie, 517-433-784

Usługi

AGD RTV FOTO

Domowa naprawa telewizorów LED, LCD; 71/351-60-02, 502-175-735.

BUDOWLANO-REMONTOWE

A-Z remonty. Tanio! 502-974-900.

ELEKTRYCZNE inst. Pomiar. 71/351-15-15, 603-867-128.

ELEKTRYCZNE Pogotowie 71/351-15-15, 603-867-128.

MALARZ, gładzie bezpył. 730-325-737

REMONT express! 576-843-659.

ROLETKI, żaluzje, moskitiery, okna, rolety, drzwi. Montaż, produkcja, naprawa, tel. 71/341-83-03.

INSTALACYJNE

ANTENA absolutnie profesjonalnie, tel. 603-867-128, 71/351-15-15.

Awarie - Hydraulik - 505-087-474.

HYDRAULICY taniej 694-724-672

HYDRAULIK 24h, awarie 505-982-689.

Hydraulik natychmiast 500323373

OGRODNICZE

OGRODY, drzewa, 576-843-659.

PORZĄDKOWE

ZWALCZANIE pluskwy, 660-811-020.

PRZEPROWADZKI

TANIO 508-287-106, 71/784-55-63.

STOLARSKIE

Tapicerstwo tanio 601-892-927.

TRANSPORTOWE

WYWÓZ starych mebli, 660-811-020.

ZABEZPIECZAJĄCE

AWARIE zamków, montaż, serwis drzwi antywłam. 501-104-158.

INNE

KUCHNIE junkersy piece 609-528-079.

Turystyka

KRAJ - GÓRY

Beskidy turnusy 60+ w maju od 1050 zł dostępny masaż leczniczy / dowóz, tel.: 501-642-492.

PROMOCJA - pobyt - 95 zł ze śniadaniem. TYLICZ k/Krynicy G., pok. z łaz.+TV, bilard, parking, 730-007-166

KRAJ - MORZE

DANA - USTRONIE MORSKIE. Tanie wczasy z wyżywieniem dla Seniorów. 601-585-510 www.danaustronie.pl

Różne

KASA za stare książki 609-643-399

Rolnicze

INNE

NAWOZY NPK, MG, S, N 6%, P 16%, K 28%, S 9%, MG 7% Cena 2.150 zł/tona, 500-669-621

Towarzyskie

WANDY, 505-353-547.

REKLAMA

0011513346

AGENCJA MIENIA WOJSKOWEGO

DYREKTOR ODDZIAŁU REGIONALNEGO AGENCJI MIENIA WOJSKOWEGO WE WROCŁAWIU
działając zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
informuje, że

w siedzibie przy ul. Sztabowej 32 we Wrocławiu został wywieszony na okres 21 dni (od dnia 24.04.2026 roku do dnia 15.05.2026 roku) **wykaz nr 34/2026** obejmujący najem lokalu użytkowego o powierzchni 207,43 m², położonego przy ul. Preflicza 37 we Wrocławiu, dz. nr 32/7, AM-17, obręb 0028-Grabiszyn, woj. dolnośląskie. Dodatkowe informacje na temat nieruchomości można uzyskać w Agencji Mienia Wojskowego we Wrocławiu przy ul. Zwycięskiej 39, pok. nr 28 lub pod nr tel. 71 710 72 79.

ODDZIAŁ REGIONALNY AMW WE WROCŁAWIU
ul. Sztabowa 32, 50-984 Wrocław
tel. 71 710 72 00, fax 71 710 72 01
e-mail: wroclaw@amw.com.pl; www.amw.com.pl

REKLAMA

0011498567

Dolnośląska Fundacja Rozwoju Ochrony Zdrowia

Zapraszamy do wsparcia naszych podopiecznych

To takie proste!

1,5%

KRS 00000 50135

Bezpłatny program PIT na dolfroz.com

REKLAMA 0011504893

Stacja demontażu pojazdów
ZŁOMUJGRATA.PL

KASACJA POJAZDÓW

64-100 Lasocice k. Leszna
ul. Wschodnia 36A (przy S5)

500 545 500

AUTOREKLAMA

motofakty.pl

Motoryzacja na wysokich obrotach

motofakty.pl

REKLAMA

0011459132

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW
tel. 600 609 606

Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

SPORT

www.sportowy24.pl

Nie potknąć się na czerwonej latarni ligi i wrócić do gry o puchary

Piotr Janas
x.com: @Piotr_K_Janas

Dziś o godz. 18 KGHM Zagłębie Lubin zainauguruje 30. kolejną PKO Ekstraklasę. Jeśli wygra z Bruk-Bet Termalicą Nieciecza, znów stanie się wiceliderem - przynajmniej na kilka godzin.

Zagłębie Lubin wpadło w pewien dołek z formą i musi szybko się otrząsnąć, by nie stracić szans na europejskie puchary. Przypomnijmy: w tym roku zarówno mistrz jak i wicemistrz Polski zagrają w eliminacjach Ligi Mistrzów. Wszystko dzięki znacznej poprawie miejsca PKO Ekstraklasy w ligowym rankingu UEFA. To oznacza, że zespoły z miejsc 3. oraz 4. zagrają w eliminacjach Ligi Konferencji, ale jeśli wśród powyższych znajdzie się zdobywca STS Pucharu Polski - co wciąż jest możliwe, gdyż w zaplanowanym na 2 maja finale Górnik Zabrze zagra z Rakowem Częstochowa - to w el. LK zagra zespół z 5. miejsca, ponieważ wygranie Pucharu Polski da przepustkę do el. Ligi Europy.

Jest zatem o co się bić, a na kim przełamać ostatnią niemoc, jak nie na niemalże pogodzonej już z degradacją Bruk-Bet Termalicy Nieciecza? Popularne Słonie zamykają tabelę i na pięć meczów przed zakończeniem sezonu tracą aż 11 oczek do pierwszego bezpiecznego miejsca. Marzyć nikt im nie zabroni, ale Zagłę-

bie z tej klasy rywalem po prostu musi wygrać.

Dla Miedzioch to jeden z ostatnich domowych meczów w tym sezonie. Czy łączony z Benficą Marcel Reguła i spółka staną na wysokości zadania? Transmisja w Canal+Sport 3. ©

30. KOLEJKA PKO EKSTRAKLASY

Dziś: KGHM Zagłębie Lubin - Bruk-Bet Termalica Nieciecza (godz. 18, Canal+Sport 3), Jagiellonia Białystok - Górnik Zabrze (g. 20:30, Canal+Sport, Canal+Sport 3).
Jutro: Korona Kielce - GKS Katowice (g. 14:45, Canal+Sport 3), Lechia Gdańsk - Raków Częstochowa (g. 17:30, Canal+Sport 3), Cracovia - Pogoń Szczecin (g. 20:15, Canal+Sport 3).
Niedziela: Wisła Płock - Radomiak Radom (g. 12:15, Canal+Sport 3), Widzew Łódź - Motor Lublin (g. 14:45, Canal+Sport 3), Lech Poznań - Legia Warszawa (g. 17:30, Canal+Sport Premium, Canal+Sport 3, TVP Sport).
Poniedziałek: Piast Gliwice - Arka Gdynia (g. 19, Canal+Sport 3, Canal+Sport 5).

1. Lech Poznań	29	49	51-41
2. Jagiellonia Białystok	29	46	47-35
3. Górnik Zabrze	29	46	41-33
4. Wisła Płock	29	45	32-27
5. KGHM Zagłębie Lubin	29	44	42-34
6. Raków Częstochowa	29	43	41-36
7. GKS Katowice	29	43	42-40
8. Motor Lublin	29	39	39-43
9. Lechia Gdańsk	29	38	56-52
10. Radomiak Radom	29	37	45-43
11. Legia Warszawa	29	37	34-32
12. Korona Kielce	29	37	36-35
13. Cracovia	29	37	34-37
14. Pogoń Szczecin	29	37	39-44
15. Piast Gliwice	29	36	35-39
16. Arka Gdynia	29	34	30-50
17. Widzew Łódź	29	33	34-37
18. Bruk-Bet Termalica	29	25	34-54



Mecz z Termalicą może być jedną z ostatnich okazji, by zobaczyć w akcji Marcela Regułę w barwach Zagłębia

WYNIKI LOSOWAŃ LOTTO

ŚRODA, 22.04

Multi Multi - godz. 22:00
6, 7, 9, 11, [13], 15, 17, 23, 26, 30, 41, 42, 44, 54, 60, 62, 63, 73, 78, 79
Mini Lotto
18, 23, 29, 38, 40

Kaskada - godz. 22:00

1, 3, 8, 10, 11, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 23
Ekstra Pensja
10, 13, 21, 30, 32 + 3
Ekstra Premia
3, 5, 25, 28, 30 + 2

CZWARTEK, 23.04

Multi Multi - godz. 14:00
4, 8, [14], 16, 22, 29, 30, 36, 38, 39, 41, 42, 47, 49, 51, 54, 57, 61, 76, 77
Kaskada - godz. 14:00
3, 5, 6, 7, 8, 11, 14, 16, 17, 19, 22, 24

KRÓTKO



KOSZYKÓWKA
Święta wojna na zakończenie małego kryzysu Śląska?
W sobotę (godz. 17:30) Śląsk Wrocław w ramach 28. kolejki Orlen Basket Ligi zmierzy się na wyjeździe z Anwilem Włocławek. W zależności od tego, jakim rozstrzygnięciem zakończy się ten mecz, będzie można powiedzieć, że starcie z odwiecznym rywalem przytrafiło się WKS-owi w najlepszym lub najgorszym momencie. Śląsk jest po dwóch porażkach (z Tasomix Rosiek Stalą Ostrów Wielkopolski i AMW Arką Gdynia). Ewentualne zwycięstwo nad Anwilem mogłoby poprawić morale przed ostatnimi spotkaniami w rundzie zasadniczej Orlen Basket Ligi. Porażka sprawi, że kibice zaczną się zastanawiać, czy WKS wciąż należy zaliczać do grona kandydatów do mistrzostwa Polski. (DF)

ORLEN BASKET LIGA

28. KOLEJKA
Wczoraj: Miasto Szklka Krosno - Orlen Zastal Zielona Góra (zakńczony po zamknięciu wydania).
Dziś: Arriva Lotto Twarde Pierniki Toruń - Górnik Zamek Książ Wałbrzych (g. 20:15, Polsat Sport 2).
Jutro: Energa Czarni Słupsk - Energa Trefl Sopot (g. 15:00, YouTube), Anwil Włocławek - WKS Śląsk Wrocław (g. 17:30, Polsat Sport 2), Tasomix Rosiek Stal Ostrów Wielkopolski - Dzikie Warszawa (g. 18:00, YouTube), King Szczecin - MKS Dąbrowa Górnicza (g. 19:30, YouTube).
Niedziela: Legia Warszawa - AMW Arka Gdynia (g. 12:30, Polsat Sport 2), PGE Start Lublin - Tauron GTK Gliwice (g. 17:30, Polsat Sport 2).

1. King Szczecin	27	46	+47
2. Legia Warszawa	27	46	+186
3. Arka Gdynia	27	44	+100
4. Śląsk Wrocław	26	44	+144
5. Trefl Sopot	27	44	+115
6. Dzikie Warszawa	27	43	+181
7. Anwil Włocławek	27	42	+93
8. MKS Dąbrowa Górnicza	27	42	+64
9. Stal Ostrów Wlkp.	27	42	-39
10. Zastal Zielona Góra	27	41	+73
11. Górnik Wałbrzych	27	41	-62
12. Twarde Pierniki Toruń	26	36	-54
13. Start Lublin	27	36	-206
14. Czarni Słupsk	27	35	-134
15. GTK Gliwice	27	32	-270
16. Miasto Szklka Krosno	27	31	-238

Pięć meczów prawdy. Pierwszy w Mielcu



Śląsk Wrocław nie zawsze radzi sobie z rolą faworyta, a będzie nim w sobotę w Mielcu

Piotr Janas
x.com: @Piotr_K_Janas

W sobotę o godz. 19:30 wszyscy trzej dołnośląscy pierwszoligowcy zagrają o ligowe punkty. Drugi w tabeli Śląsk Wrocław jedzie do Mielca, a Chrobry Głogów zmierzy się z Polonią w Warszawie.

Wchodzimy w absolutnie kluczową fazę sezonu. Do zakończenia kampanii 2025/26 pozostało pięć kolejek i każda z nich może mieć fundamentalny wpływ na końcowy kształt tabeli. O ile kiepsko punktującej na wiosnę Wiśle Kraków już tylko cud może zabrać bezpośredni awans, o tyle w grze o drugie miejsce wciąż są co najmniej cztery zespoły: Śląsk Wrocław, Chrobry Głogów, Wieczysta Kraków i Polonia Warszawa. Nadziei na bezpośredni awans wciąż nie można też odmawiać Ruchowi Chorzów i Miedzi Legnica.

Największe szanse ma WKS, który wyprzedza 3. Chrobrego o trzy oczka, ale by nie roztrwożyć przewagi musi wgrzać z niżej notowanymi rywalami, co nie zawsze mu się udaje. Dobitnie pokazało to ostatnie spotkanie ze Zniczem Pruszków na Tarczyński Arenie, zakończone remisem 2:2. Teraz znów Wrocławianie będą faworytami, aczkolwiek Stali Mielec lekceważyć nie można. Mielczanie w ostat-

nich tygodniach są w bardzo dobrej formie. Podopieczni dobrze znanego na Dolnym Śląsku trenera Ireneusza Mamrota wygrali 5 z 7 ostatnich meczów i są na dobrej drodze, by utrzymać się na zapleczu PKO Ekstraklasy, co jeszcze dwa miesiące temu wydawało się niemal niemożliwe.

Jeden rabin powie, że Stal wygrała z Odrą Opole, GKS-em Tychy i Stalą Rzeszów, ale z drugiej strony potrafiła wykorzystać słabszy moment Pogoni Grodzisk Mazowiecki, a nawet Wieczystej Kraków(!). Drugi zwróci uwagę na fakt, że zeszłoroczny spadkowicz w tym bardzo dobrym dla siebie okresie przegrywał z wyżej notowanym Ruchem Chorzów oraz Chrobrym Głogów przed tygodniem. Nie zmienia to jednak faktu, że w sobotni wieczór spotkają się dwa zespoły, które są w wysokiej formie.

Śląsk Wrocław na Podkarpacie pojedzie bez wyłączonego z gry już do końca sezonu Patryka Sokołowskiego. Pod znakiem zapytania stoi też występ Marca Llinaresa, ale cała reszta podopiecznych Ante Šimundžy powinna być gotowa do gry. Spotkanie to będzie można oglądać na antenie TVP3 oraz w internecie: w aplikacji TVP Sport oraz na stronie www.sport.tvp.pl

W równoległe rozgrywanym spotkaniu 7. w tabeli Miedź Legnica zagra na wyjeździe z Pogo-

nią Siedlce, a w jednym z najciekawiej zapowiadających się meczów 30. kolejki, Chrobry Głogów zmierzy się z Polonią w Warszawie. Zwłaszcza ta ostatnia potyczka będzie miała niezwykle istotne znaczenie dla układu tabeli. Wszystkie te mecze (oddzielnie lub w transmisji łączonej) dostępne będą na sport.tvp.pl oraz w aplikacji TVP Sport. ©

30. KOLEJKA BETCLIC 1 LIGI

Dziś: Znicz Pruszków - Górnik Łęczna (godz. 18), Wisła Kraków - Puszcza Niepołomice (g. 20:30).
Jutro: ŁKS Łódź - Stal Rzeszów (g. 14:30), Pogoń Siedlce - Miedź Legnica (g. 19:30), Polonia Warszawa - Chrobry Głogów (g. 19:30), Stal Mielec - Śląsk Wrocław (g. 19:30).
Niedziela: Wieczysta Kraków - GKS Tychy (g. 14:30), Odra Opole - Polonia Bytom (g. 17).
Poniedziałek: Ruch Chorzów - Pogoń Grodzisk Mazowiecki (g. 18).

1. Wisła Kraków	29	58	63-29
2. Śląsk Wrocław	29	51	57-42
3. Chrobry Głogów	29	48	41-28
4. Wieczysta Kraków	28	44	54-40
5. Polonia Warszawa	29	44	45-43
6. Ruch Chorzów	29	43	42-40
7. Miedź Legnica	29	43	47-48
8. Pogoń Grodzisk Maz.	28	42	45-42
9. Puszcza Niepołomice	29	41	39-35
10. ŁKS Łódź	28	41	42-41
11. Stal Rzeszów	29	39	41-47
12. Polonia Bytom	28	38	42-36
13. Odra Opole	29	38	28-33
14. Pogoń Siedlce	29	33	29-32
15. Stal Mielec	29	29	41-55
16. Górnik Łęczna	29	26	35-49
17. Znicz Pruszków	29	24	32-56
18. GKS Tychy	29	21	35-62

Małysz ogłosił rezygnację. Tajner nowym prezesem PZN?

Zbigniew Czyż
redakcja@polskapress.pl

SKOKI NARCIARSKIE. **Adam Małysz nie będzie kandydował na drugą kadencję prezesa Polskiego Związku Narciarskiego. Legendarny skoczek w czerwcu zakończy swoją pracę w roli szefa PZN.**

Potwierdziły się nasze informacje, które przekazywaliśmy jako pierwsi, że Adam Małysz lada dzień podejmie decyzje odnośnie do swojej przyszłości.

Prezes wziął urlop na podjęcie decyzji

- Prezes przez ostatni tydzień przebywał na urlopie, miał przemyśleć wszystkie potencjalne za i przeciw i zapewne wkrótce podejmie decyzję. (...) Chcielibyśmy, aby tę decyzję ogłosił jak najszybciej, bo od tego też zależą przygotowania do innych strategii, które chcemy wdrażać - mówił nam sekretarz generalny Polskiego Związku Narciarskiego Tomasz Grzywacz.

Na ostateczną decyzję byłoby znakomitego skoczka po tych słowach nie musieliśmy długo czekać. W środę wieczorem w rozmowie z Pol-satem Sport Adam Małysz przekazał, że nie wystartuje w wyborach zaplanowanych na połowę czerwca.

- Moja wizja tego, jak to ma wyglądać, nie jest spójna z zarządem, więc moja decyzja jest na nie. Nie będę kandydował - poinformował „Orzeł” z Wisły.

Od pewnego czasu Małysz wielokrotnie przekazywał, że pierwsza kadencja w roli sternika PZN sporo go kosztowała. Z tego powodu nie był przekonany, czy będzie ubiegał się



Stary i najpewniej nowy prezes PZN Apoloniusz Tajner oraz aktualny jeszcze sternik polskich nart Adam Małysz

o kolejną. Wspominał o hejcie w internecie i przypuszczanych na niego atakach, nie tylko w mediach.

Małysz poddał się przez biurokrację

- Jest wiele za, ale jest też wiele przeciw, żebym kandydował na kolejną kadencję. Pod kątem sportowym chciałbym, pod kątem biurokracji i tego, co często się dzieje w naszym środowisku, to nie. Najgorsze jest, gdy zaczyna się atak i hejt. I nawet nie mówię tutaj o kibicach czy dziennikarzach. Niejednokrotnie dostawałem po uszach, że coś nie funkcjonuje, a de facto to

chciałbym być po drugiej stronie i pojechać z zawodnikami na zawody, a nie siedzieć prawie do północy i podpisywać dokumenty. Niestety, u nas w kraju wszelka dokumentacja w dalszym ciągu zabiera bardzo dużo czasu - powiedział nam Małysz.

Wszystko wskazuje, że Tajner wróci

Wszystko wskazuje na to, że jego następcą Małysza będzie dawny szef polskiego narciarstwa Apoloniusz Tajner, który kilka dni temu na antenie Eurosportu przekazał, że chce ubiegać się ponownie o fotel prezesa PZN.

- Tak, będę kandydował. Namawiała mnie do tego grupa delegatów - powiedział.

Tajner był prezesem PZN w latach 2006-2022, a w przeszłości trenerem Małysza, z którym świętował wielkie sukcesy. Teraz będzie prawdopodobnie jedynym zgłoszonym kandydatem, który wystartuje w wyborach.

Za czasów Tajnera PZN rozkwitł

- Apoloniusz Tajner jest legendą Polskiego Związku Narciarskiego zarówno jako trener, jak i prezes. Za jego czasów nastąpił największy rozkwit i rozwój związku. W związku z tym, jeżeli na tym stanowisku nie pozostałby Adam Małysz, to sądzę, że akurat Apoloniusz Tajner jest osobą, która sprawdzi się na tym stanowisku - powiedział nam sekretarz generalny PZN Tomasz Grzywacz.

Kadry trenerskie pozostaną bez zmian

Na środowym posiedzeniu związku nie zapadły ostateczne decyzje dotyczące trenerów oraz poszczególnych kadr na nowy sezon, choć pierwotnie taki był plan. Te mają zostać ogłoszone 28 kwietnia. Wstępnie wiadomo, że kadry trenerskie pozostaną bez zmian; nie jest jeszcze pewne, jak będą wyglądać zestawienia reprezentacji A i B.

Nie wiadomo, czy w strukturach PZN zostanie Adam Małysz, który za kadencji Tajnera był dyrektorem sportowym. Walny zjazd sprawozdawczo-wyborczy PZN odbędzie się najprawdopodobniej 13 czerwca.

Zwycięski gol Yamala okupiony ciężką kontuzją i dłuższą przerwą w grze

Jacek Kmieciak
redakcja@polskapress.pl

PIEK NOŻNA. **Barcelona wygrała ligowy mecz z Celtą Vigo 1:0, ale okupiła to kontuzją swojej największej gwiazdy Lamine'a Yamala.**

Yamal w 40. minucie wykorzystał rzut karny, który sam wywalczył, dając Barcelonie prowadzenie 1:0. Jednak tuż po strzale z 11 metrów położył się na murawie i zgłosił problemy zdrowotne. Nie był w stanie kontynuować gry, ale zszedł z boiska o własnych siłach i udał się prosto do szatni. Jeszcze przed zakończeniem meczu opuścił stadion i pojechał do szpitala. 18-letni skrzydłowy doznał naderwania ścięgna podkolanowego. Jego powrót na boisko może potrwać około pięciu tygodni, co wiązałoby się z opuszczeniem nadchodzącego El Clasico w LaLiga z Realem Madryt oraz początku mistrzostw świata 2026.

Po meczu pomocnik Barcelony i reprezentacji Hiszpanii,

Pedri, odniósł się do kontuzji kolegi i wyraził nadzieję, że Yamal nie będzie długo pauzował.

- Mam nadzieję, że Lamine opuści jak najmniej czasu. Jutro przejdzie badania i zobaczymy, na czym polega problem. Życzę mu wszystkiego najlepszego i mam nadzieję, że zachowa spokój, bo jest jeszcze młody - stwierdził Pedri.

Kilkanaście minut przed kontuzją Yamala uraz wykluczył z dalszej rywalizacji także jego kolegę z drużyny, Portugalczyka Joao Cancelo.

Po trafieniu Yamala mecz został wstrzymany na kilkanaście minut, bo służby medyczne ruszyły na trybunę, aby udzielić pomocy osobie, która zasłała. Hiszpańska „Marca” doniosła, że doszło u niej do zatrzymania akcji serca, ale lekarzom udało się ją przywrócić.

Po wznowieniu rywalizacji wynik już się nie zmienił. Polacy z Barcelony - Robert Lewandowski i Wojciech Szczęsny - oglądali spotkanie z ławki rezerwowych.

©©



Załamany kontuzją Lamine Yamal schodzi z boiska przed przerwą meczu Barcelona - Celta Vigo (1:0)

Sparta jedzie do Grudziądza. Może być jeszcze trudniej niż w Gorzowie

Dawid Foltyniewicz
dawid.foltyniewicz@polskapress.pl

ŻUŻEL. **W niedzielę Betard Sparta czeka wymagające wyzwanie. Wrocławianie zmierzą się na wyjeździe z Bayersystem GKM-em Grudziądz.**

Za Betard Spartą dwa starcia z zespołami z województwa lubuskiego, które miały zupełnie różny scenariusz. Wrocławianie na inaugurację sezonu rozgromili na Stadionie Olimpijskim Stelmet Falubaz Zim-

lona Góra 64:26. Potyczka z Gezet Stalą miała natomiast wyjątkowo zacięty przebieg, ale ostatecznie podopieczni Piotra Protasiewicza triumfowali również w Gorzowie Wielkopolskim (46:44).

Teraz poprzeczka najprawdopodobniej powędruje wyżej, bowiem WTS czeka spotkanie na trudnym terenie, czyli w Grudziądzu. Miejscowy Bayersystem GKM w ubiegłym sezonie po raz pierwszy w swojej historii cieszył się z awansu do najlepszej czwórki PGE Ekstraligi. Taki

wynik rozbudził apetyty Roberta Kościechy oraz jego zawodników. Choć eksperci nie wskazują „Gołębi” w gronie drużyn, które powalczą w tym roku o medal, bez wątpienia stać ich na niespodzianki, szczególnie na własnym stadionie.

Specyficzny grudziądzki tor w ostatnich latach był atutem Bayersystem GKM-u, ale w 1. kolejce sezonu 2026 ta teza się nie potwierdziła. Gospodarze długo męczyci się z Gezet Stalą i ostatecznie zremisowali 45:45. Analizując

przebieg meczu, paradoksalnie bardziej zadowoleni z wywalczenia punktu powinni być Grudziądzanie.

Betard Sparta na własnej skórze przekonała się, że nie można lekceważyć Bayersystem GKM-u. W ubiegłorocznym rewanżu o brązowy krążek PGE Ekstraligi ekipa z Wrocławia przegrała w Grudziądzu 44:46. Dolnośląska drużyna nadziei na lepszy wynik w niedzielnym meczu może upatrywać w tym, że gdy liderzy spiszą się poniżej oczekiwań, na wysokości za-

dania mogą stanąć zawodnicy drugiej linii. Tak było w Gorzowie Wielkopolskim, gdzie nieskuteczność Artioma Łaguty została zrekompensowana dobrym występem Bartłomieja Kowalskiego.

Mecz Bayersystem GKM Grudziądz - Betard Sparta Wrocław rozpocznie się w niedzielę o godz. 19:30. Transmisja na antenie stacji Canal+ Sport.

3. KOLEJKA PGE EKSTRALIGI

Dziś: Krono-Plast Włóknierz Częstochowa - PRES Grupa Deweloperka Toruń (godz.

18:00, Canal+ Sport), Orlen Oil Motor Lublin - Stelmet Falubaz Zielona Góra (godz. 20:30, Canal+ Sport).

Niedziela: Fogo Unia Leszno - Gezet Stal Gorzów (godz. 17:00, Canal+ Sport), Bayersystem GKM Grudziądz - Betard Sparta Wrocław (godz. 19:30, Canal+ Sport).

1. Motor Lublin	2	4	+60
2. Sparta Wrocław	2	4	+40
3. PRES Toruń	2	2	-20
4. Unia Leszno	2	2	+26
5. GKM Grudziądz	1	1	0
6. Stal Gorzów	2	1	-2
7. Falubaz Zielona Góra	1	0	-38
8. Włóknierz Częstochowa	2	0	-66

©©

pestka

2026



XVII
festiwal teatrów i kultury awangardowej
idiom: [ON_OFF]

29.04
02.05
Jelenia Góra

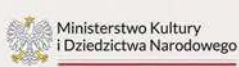
www.festivalpestka.pl



e-teatr.pl



odra



nowy świat

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.



teatr lalek



teatralny





REKLAMA

0411464487

NASZA
WĘDZARNIA



WYROBY TRADYCYJNE

SŁUP 1B, 59-424 MĘCINKA 603-719-774

NASZA WĘDZARNIA

ZAPRASZAMY W KAŻDĄ SOBOTĘ
DO NASZEJ RZEMIEŚLNICZEJ MASARNI,

W KTÓREJ WYTWARZAMY TRADYCYJNE WYROBY TAKIE JAK:

• SZYNKA • BOCZEK • KIELBASA • SERY • PASTRAMI • KONSERWY
ORAZ WIELE INNYCH PRODUKTÓW BEZ CHEMII Z KRÓTKIM SKŁADEM.

PRZYGOTOWUJEMY WYROBY NA WESELA I INNE UROCZYSTOŚCI.



w naszym mieście



Laureaci nagrody
„Człowiek
Człowieki”

STR. 8

FOT. PARAFIA KOLEGIACKA

#święto 2026

Nadchodzi Dzień Hutnika

Jak będzie
on obchodzony
w KGHM?

STR. 4-5



FOT.PIOTR KRZYŻANOWSKI

#MARINA SŁAWA

Twoje miejsce
nad Jeziorem Sławskim

STR. 10



REKLAMA

0011464646



APARATY SŁUCHOWE

DIAGNOSTYKA SŁUCHU DZIECKA

Kompleksowa
DIAGNOSTYKA SŁUCHU DZIECI:

- ▶ Videootoscopia
- ▶ Tympanometria
- ▶ otoemisja akustyczna
- ▶ ABR, ASSR
- ▶ Zaburzenia Przetwarzania Słuchowego



ZBADAJ SWÓJ SŁUCH I BEZPŁATNIE

przetestuj aparat słuchowy
u siebie w domu

FONMED
APARATY SŁUCHOWE
od 1997



GŁOGÓW, ul. Kościuszki 15 F ☎ 76 835 05 01, 888 748 707 www.fonmed.pl
(budynek przy wjeździe do szpitala po byłej aptece)

TO JEST PRODUKT MEDYCZNY, UŻYWAJ GO ZGODNIE Z INSTRUKCJĄ I ETYKIETĄ

02

#hallo

24.04.2026

Dziś Światowy Dzień Zwierząt Laboratoryjnych oraz Międzynarodowy Dzień Solidarności Młodzieży. To piątek, który jest również okazją do obchodów Europejskiego Dnia Śniadania

JAKO ROWERZYSTA SPOTYKAM SIĘ Z AGRESJĄ KIEROWCÓW SAMOCHODÓW
PIOTR ZELT, AKTOR

naszemiasto.

ADRES REDAKCJI

50-073 Wrocław,
ul. św. Antoniego 2/4
tel. 71 374 81 51; 71 374 81 61
redakcja.wroclaw@naszemiasto.pl

REDAKTOR PROWADZĄCY

Bożena Kończal
bozena.konczal@polskapress.pl

PROJEKT GRAFICZNY/DYR. ART.

Tomasz Bocherński

BIURO REKLAMY

50-073 Wrocław,
ul. św. Antoniego 2/4
tel. 71 374 81 29; 71 374 82 09

BIURO OGŁOSZEŃ

67-200 Głogów, ul. Stodowa 8
Aneta Siviak, tel. 798 751 830,
aneta.siviak@polskapress.pl

WYDAWCA

Polska Press Sp. z o.o. 02-672 Warszawa,
ul. Domaniewska 45, tel. 22 201 41 00

PREZES ZARZĄDU POLSKA PRESS GRUPY

Zenon Nowak

DRUK

Drukarnia Sosnowiec
41-203 Sosnowiec Milowice, ul. Baczyńskiego 25a

DYSTRYBUCJA

tel. 71 37 48 111
prenumerata@gazeta.wroc.pl

Materiałów nie zamówionych nie zwracamy.

w sieci



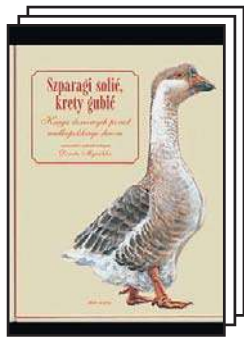
Wiosną w Parku Słonecznym na Koperniku w Głogowie jest prawie jak w Japonii! Wszystko za sprawą alei wiśniowych drzew, które o tej porze roku są obsypane pięknymi, różowymi kwiatami. Warto wybrać się tam na spacer, albo zajrzeć na <https://glogow.naszemiasto.pl/to-nie-japonia-to-piekny-glogow-w-parku-kwitnie-aleja-wisni-jest-cudnie-warto-tam-pojsc-zobaczcie-zdjecia-i-film/gh/c1p2-28930481>

FOT. GRAZYNA SZYSZKA

#książki

Czytanie książek to prawdziwa przyjemność. Te poniżej polecamy na każdą porę roku

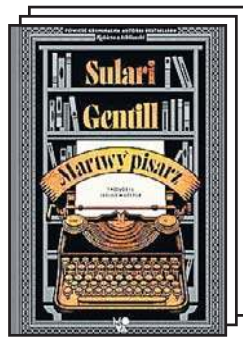
#opr. Bożena Kończal



**„SZPARAGI SOLI, KRETY GUBIĆ”
OPRACOWANIE I WSTĘP:
DOROTA MYCIELSKA
ILUSTRACJE:
HELENA STIASNY**

Księga domowych porad wielkopolskiego dworu, a w niej jak przyrządzić lemoniadę z pozioemek, a jak wybory pasztet? Czym czyścić jedwab, jakie róże posadzić na klombie i jak pozbyć się myszy? Stylowo zilustrowane połączenie książki kucharskiej i poradnika sprzed 150 lat odpowie na pytania każdego, kto zajmuje się kuchnią i domem – a przy tym pozwoli zajrzeć w barwną codzienność dawnego ziemianstwa dworu.

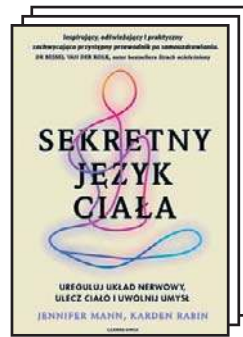
WYDAWNICTWO DWIE SIOSTRY



**„MARTWY PISARZ”
SULARI GENTILL
(TŁUM. JANUSZ MAĆCZAK)**

Theodosia Benton rezygnuje z kariery prawniczej i pojawia się w progu mieszkania swojego brata z dwiema walizkami i niedokończoną powieścią. Dzięki znajomości z Danem Mudrochem, intrującym autorem bestsellerów, przed Theo uchylają się drzwi sekretnego literackiego świata, do którego wstęp mają tylko nieliczni. Doświadczony pisarz poświęca jej czas i uwagę, a przyszła debiutantka postanawia powierzyć mu swój największy skarb: manuskrypt powieści. Niedługo później Mudroch zostaje brutalnie zamordowany.

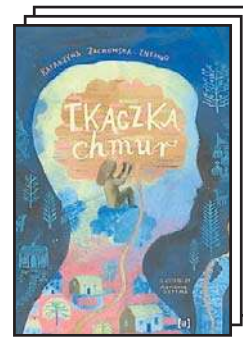
WYDAWNICTWO MOVA



**„SEKRETNY JĘZYK CIAŁA”
REGULUJ UKŁAD NERWOWY,
ULECZ CIAŁO I UWOLNIJ
UMYSŁ
JENNIFER MANN
KARDEN RABIN**

Cierpisz z powodu stresu, stanów lękowych lub nieprzepracowanej traumy? Twój układ nerwowy mógł utknąć w trybie przetrwania, wpływając na całe twoje życie. Dysregulacja układu nerwowego objawia się m.in. przewlekłym lękiem, wypaleniem, zmęczeniem, złością czy wycofaniem. Jennifer Mann i Karden Rabin, specjalistki w pracy z umysłem i ciałem, wskazują kluczowe kroki prowadzące do regulacji układu nerwowego.

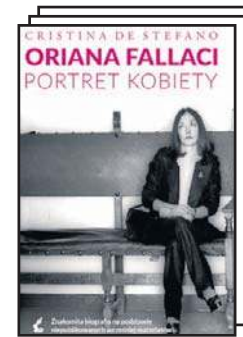
WYDAWNICTWO CZARNA OWCA



**„TKACZKA CHMUR”
KATARZYNA JACKOWSKA-
ENEMUO,
MARIANNA SZTYMA**

Baśń o nieuchronności śmierci, o stracie, o chorobie, o tym z czym trudno się pogodzić bez względu na to ile mamy lat. Wraz z jej bohaterem poznajemy wiele emocji, które przeżywa chłopiec w walce z Rzeką Smutku, Wściekłym Lasem czy Otchłanią Rozpacz. Chłopiec staje się bardzo bliski czytelnikowi. Mistrzowska narracja pozwala dziecku wraz z opiekunem na wspólne odczuwanie smutku i złości. Opowieść, dzięki której możemy zmierzyć się i oswoić najtrudniejsze emocje, często głęboko skrywane.

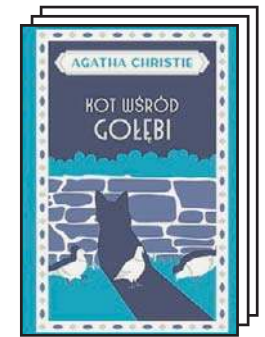
WYDAWNICTWO ALBUS



**„ORIANA FALLACI. PORTRET
KOBIECY”
CRISTINA DE STEFANO**

Opowieść o kobiecie, która przeprowadziła historyczny wywiad z Lechem Wałęsą. Przebojem weszła do świata dziennikarstwa zdominowanego przez mężczyzn. Odkryła Amerykę lat 50., zaprzyjaźniła się z gwiazdami Hollywood i kosmonautami z bazy NASA. W latach 60. zamieszkała w Nowym Jorku, żeby być stale w centrum świata informacji. W 1967 roku jako jedyna włoska dziennikarka pojechała do Wietnamu, by wreszcie pisać o polityce na swój sposób. Stawiła czoła najpotężniejszemu człowiekowi tamtej epoki, Kissingerowi.

WYDAWNICTWO SONIA DRAGA



**„KOT WŚRÓD GOŁĘBI”
AGATHA CHRISTIE**

W Meadowbank, prestiżowej szkole dla dziewcząt, nie można narzekać na nudę. Ale zamordowanie nauczycielki zdecydowanie przekracza to, co mieści się w standardach placówki. Zbrodnie, zaginione osoby i klejnoty, szantaże, intrygi, szpiegdy i niespodziewane wizyty – żadna z tych atrakcji nie była przewidziana w planie lekcji. I ktoś mógł przypuszczać, że w tak szacownym miejscu nie każdy jest tym, za kogo się podaje?

Na pomoc Herkulesa Poirota trzeba poczekać, ale gdy już przybędzie, to wraz z nim wreszcie pojawi się szansa na odkrycie sekretów.

WYDAWNICTWO PUBLICAT

W ogniu tradycji i nowoczesności. **Święto hutników** – współczesnych alchemików KGHM

W KGHM Polska Miedź S.A. hutnictwo to nie tylko proces technologiczny, lecz zawód o silnej tożsamości, oparty na tradycji, wiedzy i odpowiedzialności. Każdego roku 4 maja, w dniu św. Floriana – patrona ludzi pracujących z ogniem i żywiołem – hutnicy obchodzą swoje święto. To moment szczególny dla całego Zagłębia Miedziowego, które od dekad rozwija się wokół hut i ich załóg.

Hutnicy są nazywani współczesnymi alchemikami. Tak jak ich średniowieczni po-

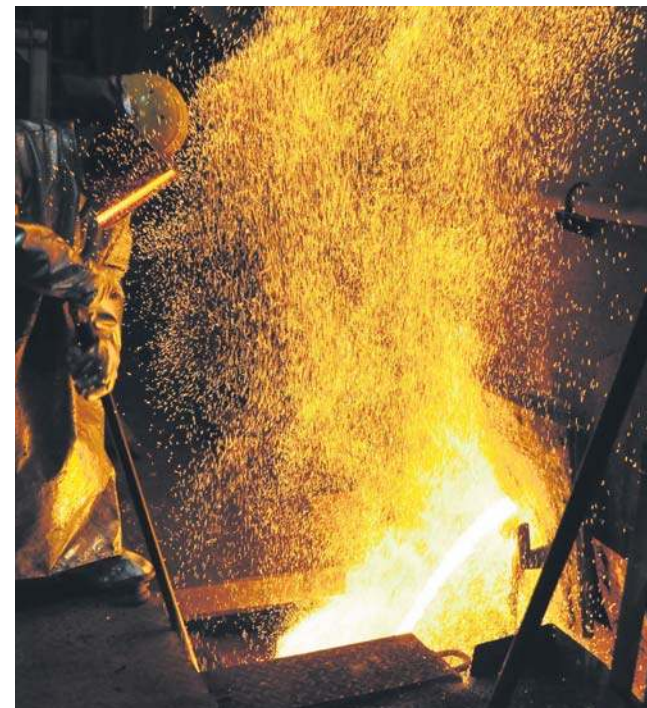
przednicy, potrafią z surowca wydobyc czystą wartość – dziś nie w tajemnych pra-

cowniach, lecz dzięki nowoczesnym instalacjom technologicznym. Ich codzienna praca wymaga precyzji, doświadczenia i odpowiedzialności, a ogień, z którym pracują, jest jednocześnie narzędziem i wyzwaniem. To właśnie dlatego św. Florian – zapewniający ochronę i wspierający odważnych –

od pokoleń pozostaje bliski hutniczej tradycji.

Dzień Hutnika w KGHM ma charakter zarówno uroczysty, jak i wspólnotowy. Obok oficjalnych akademii, podczas których wyróżniani są najbardziej zasłużeni pracownicy, święto wypełniają wydarzenia integrujące załogi i ich rodziny. Tradycyjne karczmy piwne i combry babskie, których scenariusze pozostają pilnie strzeżoną tajemnicą, są symbolem branżowej kultury i dystansu do samego siebie – cech, które od lat budują siłę hutniczego środowiska.

To święto jest także okazją do przypomnienia, że hutnictwo w KGHM to nowoczesny przemysł oparty na najwyższych standardach. Huty Polskiej Miedzi należą do światowej czołówki, a ich działalność została potwierdzona prestiżowym certyfikatem Copper Mark, który świadczy o odpowiedzialnej produkcji i dbałości o środowisko. W tym sensie Dzień Hutnika łączy dumę z trady-



cji z przekonaniem, że zawód hutnika – choć jeden z najtrudniejszych – pozostaje zawodem przyszłości.

Świętując Dzień Hutnika, KGHM oddaje hołd ludziom,

którzy każdego dnia oswoją ogień, łącząc wiedzę z doświadczeniem i – niczym współcześni alchemicy – zamieniają surowiec w fundament nowoczesnej gospodarki.



DZIEŃ HUTNIKA

Szanowni Państwo, Koleżanki i Koledzy,

Dzień Hutnika to jedno z tych świąt, które w sposób szczególny przypomina nam, kim jesteśmy jako firma i skąd wywodzą się siła oraz tożsamość KGHM. To dzień głęboko zakorzeniony w tradycji, pielęgnowanej od dziesiątek lat przez pokolenia.

Z tej okazji, w imieniu Zarządu KGHM, wszystkim hutnikom i strażakom składam serdeczne podziękowania oraz wyrazy najwyższego uznania za codzienną, odpowiedzialną i wymagającą pracę.

W roku 65-lecia istnienia KGHM szczególnie dziękuję wszystkim tym, którzy z Polską Miedzią związali znaczną część swojego życia zawodowego, współtworząc jej historię i dorobek. To dzięki Państwa pracy, odpowiedzialności i wzajemnemu zaufaniu możemy się rozwijać i patrzeć w przyszłość z przekonaniem o sile naszej firmy.

Z okazji Państwa święta, życzę przede wszystkim bezpiecznej pracy, zdrowia i spokoju. Niech każdy dzień przynosi poczucie sensu i dumy z dobrze spełnionych obowiązków, a wysiłek i zaangażowanie spotykają się z należnym uznaniem.

Życzę także stabilności oraz przekonania, że Wasz zawód, oparty na wiedzy, doświadczeniu i odpowiedzialności, od 65 lat współtworzy historię Polskiej Miedzi i pozostaje jej ważną częścią także dziś.

04.05.2026

Remigiusz Paszkiewicz, Prezes Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.



www.kghm.com

Obchody rozpoczną się 4 maja w Głogowie, 8 maja główne uroczystości w Lubinie, 23 maja rodzinny festyn z okazji

Święty Florianie miej ich pod opieką, czyli nadchodzi Dzień Hutnika 2026 r. w KGHM

WYDARZENIA

Tegoroczne obchody Dnia Hutnika rozpoczną się 4 maja od złożenia kwiatów przy pomniku św. Floriana, patrona hutników i strażaków, przed Hutą Miedzi Głogów.

#red.

Główne uroczystości z udziałem władz KGHM zostały zaplanowane na 8 maja. Tegoroczna Akademia będzie wyjątkowa, gdyż zainauguruje obchody 65-lecia KGHM.

Program obchodów Dnia Hutnika będzie obfitował w widowiskowe wydarzenia i spotkania dla mieszkańców regionu. Powodem do hucznego świętowania będzie dodatkowo 55-lecie Huty Miedzi Głogów.

CO W PROGRAMIE OBCHODÓW

Główne uroczystości tegorocznego święta zostały zaplanowane na piątek, 8 maja. Rozpoczną się o godz. 9.00 przed siedzibą spółki w Lubinie od powitania zarządu firmy i dyrektorów naczelnych hut przez orkiestrę hutniczą z Głogowa i grupę mażorettek.

O godz. 13.30 w Miejskim Ośrodku Kultury w Głogowie rozpocznie się uroczysta akademia, podczas której wręczone zostaną odznaczenia państwowe i odznaki branżowe „Zasłużony dla KGHM Polska Miedź S.A.”. Tegoroczna akademia będzie miała charakter jubileuszowy, ponieważ zainauguruje obchody 65-lecia KGHM. Dzień zakończy się tradycyjnymi imprezami: karczmą oraz combrem, które odbędą się w Głogowie. Uroczysta Msza Święta w intencji hutników i ich rodzin zostanie



Temperatura w piecu hutniczym przekracza 1400 stopni Celsjusza.

FOT. PIOTR KRZYZANOWSKI



odprawiona w niedzielę 10 maja o godz. 12.30 w Kolegiacie w Głogowie.

ŚWIĘTUJE CAŁY REGION

Dzień Hutnika to nie tylko ważne wydarzenie dla KGHM, lecz także okazja do wspólnego świętowania dla mieszkańców regionu. Podobnie jak w poprzednich latach zaplanowano wiele wyjątkowych atrakcji.

23 maja Huta Miedzi Głogów zaprosi pracowników, ich rodziny oraz przyjaciół na hutniczy festyn z okazji 55-lecia istnienia. Wydarzenie rozpocznie się o godz. 12.00 na stadionie Chrobrego Głogów. Natomiast

REKLAMA

0011510986



Z okazji dnia Świętego Floriana

– patrona strażaków, hutników, kominiarzy, garncarzy i piekarzy – składamy wyrazy uznania oraz serdeczne życzenia wszystkim, którzy z oddaniem wykonują swoją pracę.

Niech każdy dzień przynosi Wam satysfakcję – zarówno w życiu zawodowym, jak i prywatnym, a Święty Florian otacza opieką Was i Wasze rodziny, przynosząc zdrowie, spokój i pomyślność.

Przewodniczący Rady

Grzegorz Stroński



Wójt Gminy Kotla

Kamila Suchocka-Szperlik



55-lecia istnienia Huty Miedzi Głogów, a 30 maja Huta Miedzi Legnica zaprosi na festyn sportowo-rekreacyjny



W hutach KGHM pracuje około 3600 osób.

30 maja Huta Miedzi Legnica organizuje festyn sportowo-rekreacyjny na boisku KS „Konfeks”. Start o godz. 11.00.

Tradycyjnym elementem obchodów są dni otwarte organizowane przez Hutę Miedzi Legnica. W tym roku odbędą się one 25 kwietnia, 16 maja i 13 czerwca 2026 r. w godzinach 9.00-13.00.

NAJWIĘKSZY POTENCJAŁ HUTNICZY MIEDZI W UE

KGHM jest największym producentem miedzi w Europie i należy do elitarnego grona 10 największych producentów miedzi na świecie.

Do KGHM należą trzy huty zlokalizowane na Dolnym Śląsku:

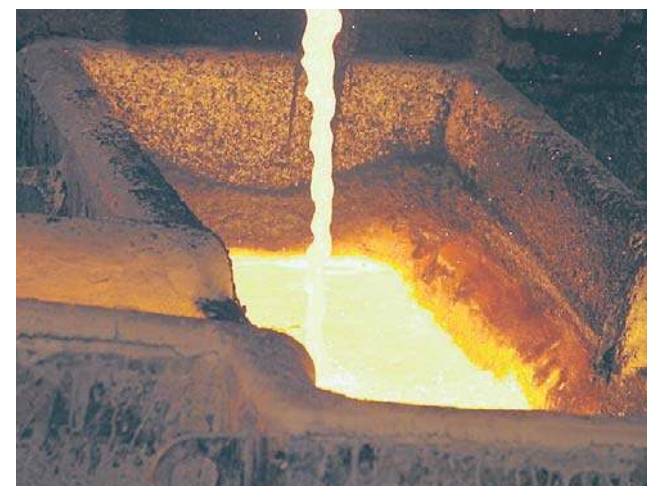
- Huta Miedzi Głogów
- Huta Miedzi Legnica
- Huta Miedzi Cedynia -Walcownia.

Potwierdzeniem efektywnej i zgodnej z najwyższymi standardami produkcji hutniczej miedzi jest prestiżowe wyróżnienie Copper Mark, przyznane wszystkim hutom należącym do KGHM. W hutach Spółki pracuje ponad 3600 osób.

Źródło: KGHM



W HM Głogów miedź wytapia się w oparciu o technologię jednostadialnego przetopu w piecu zawieszonym.



Oprócz miedzi, srebra i złota w hutach KGHM produkowane są: ołów surowy i rafinowany, kwas siarkowy, siarczan niklowy, oraz selen

FOT. PIOTR KRZYŻANOWSKI

REKLAMA

0011512719

W DNIU ŚW. FLORIANA

- Hutnikom i Strażakom, Piekarzom i Kominiarzom

- nieustającej opieki Waszego patrona
oraz zdrowia i szacunku, jakiego godna jest
Wasza ciężka praca

Wojciech Zubowski

Poseł na Sejm RP



Zapraszam do odwiedzenia strony www.wojciechzubowski.pl oraz Biura Poselskiego w Głogowie ul. Poczdamska 1

złoża miedzi

Prace wiertnicze w jednym miejscu trwają średnio od 3 do maksymalnie 6 miesięcy.

KGHM planuje odwierty w gminie Kotla. Prace ruszają za kilka tygodni

POSZUKIWANIA

KGHM przygotowuje się wykonania odwiertów służących udokumentowaniu złóż miedzi. Celem jest potwierdzenie wartości złóż i możliwości ich zagospodarowania.

Grażyna Szyszka

Tym razem KGHM będzie wiercić na terenie gminy Kotla. Pierwszych sześć otworów wiertniczych zaplanowano w pobliżu miejscowości:

- Skidniówek,
- Skidniów,
- Ceber,
- Zabiele.

ROBOTY RUSZAJĄ ZA KILKA TYGODNI

Rozpoczęcie prac planowane jest na przełom kwietnia i maja br. W kolejnych latach - w okresie 2027-2028 na terenie gminy Kotla Polska Miedz planuje wykonanie maksymalnie do 13 odwiertów.

- Wszystkie prace prowadzone będą z poszanowaniem prawa, na podstawie przyznanych koncesji Ministerstwa Klimatu i Środowiska, pozwoleń, uzgodnień i opinii samorządu, z dbałością o komfort mieszkańców i ochronę środowiska - za-

pewnia KGHM i wyjaśnia, że jest to dokończenie prac eksploracyjnych rozpoczętych w latach 70. XX wieku.

Wyznaczone na odwierty tereny to zgodny z przyznanymi koncesjami, naturalny kierunek rozwoju Polskiej Miedzi.

Pod wykonanie zaprojektowanych otworów doбира się zazwyczaj kilka alternatywnych nieruchomości sąsiadujących ze sobą, zapewniających zachowanie przyjętej siatki wierceń. Same roboty wiążą się z czasowym zajęciem działki na podstawie umów najmu zawartych z właścicielami.

KGHM PRZYWRÓCI DZIAŁKĘ DO STANU SPRZED WIERCENIA

Prace wiertnicze w jednym miejscu trwają średnio od 3 do maksymalnie 6 miesięcy. Po zakończeniu podlega rekultywacji tj. przywróceniu do stanu pierwotnego.

Obok otworów wiertniczych, w ramach prac koncesyjnych zaplanowano wykonanie powierzchniowych pomiarów geofizycznych. Prace te są pracami krótkotrwałymi, nieinwazyjnymi w grunt i wiążą się z rozstawieniem sond pomiarowych i czujników rejestrujących. Po wykonaniu pomiaru, sprzęt jest usuwany.

KGHM realizuje program odtwarzania i przebudowy drzewostanów w regionie

Z okazji Dnia Ziemi w rejonie huty posadzono 4 tys. drzew

AKCJA

Włączając się w obchody Światowego Dnia Ziemi, wolontariusze z KGHM ponownie spotkali się w okolicach Huty Miedzi Głogów, by posadzić około 4 tysiące drzew.

red./ESG

Młode dęby i buki w przyszłości będą zaspokajać zapotrzebowanie tlenowe mieszkańców regionu oraz wspierać lokalną bioróżnorodność.

Rodzinna akcja sadzenia drzew na stałe wpisała się do kalendarza Wolontariuszy KGHM, integrując pracowników i ich bliskich wokół troski o zieleni Zagłębia. W tym roku 100 uczestników akcji wspólnymi siłami przeprowadziło nasadzenia w rejonie Huty Miedzi Głogów. Wydarzenie było także wyjątkową okazją dla najmłodszych - mogli zdobyć praktyczne umiejętności związane z ochroną przyrody, ucząc się rozpoznawania gatunków drzew, technik sadzenia i znaczenia lasów dla lokalnej bioróżnorodności.

LASY POLSKIEJ MIEDZI

Akcje nasadzeń z udziałem wolontariuszy to nie jedyne „źródło” nowych drzew. KGHM od lat realizuje program odtwarzania i przebudowy drzewostanów w regionie - w ubiegłym roku Spółka posadziła około 200 tys. drzew i 6 tys. krzewów.

Wiosną tego roku na terenach leśnych wokół Huty Miedzi Głogów oraz na obszarze użytku ekologicznego posadzonych zostanie około 100 tysięcy sztuk sadzonek drzew i krzewów leśnych. To kolejny etap przebudowy drzewostanów



Takie akcje to inwestycja w zdrowie, lasy to bowiem naturalne filtry powietrza.

nów topolowych, zapoczątkowanej w 2005 roku na obszarze dawnej strefy ochronnej Huty Miedzi Głogów. Średnio na 1 ha odnawianej powierzchni przypada ok. 7 tysięcy sadzonek.

KGHM zarządza ponad 1 340 ha lasów - największe kompleksy znajdują się przy Hucie Miedzi Głogów i Hucie Miedzi Legnica. Na szczególną uwagę zasługują tzw. „Łęgi Głogowskie” - obszar międzywała Odry o powierzchni ponad 600 ha.

Tereny zarządzane przez KGHM tworzą tu cenną przyrodniczo przestrzeń: gnieździ się ptactwo, występują drobne zwierzęta ziemno-wodne, a roślinność rozwija się wyjątkowo bujnie. Jednymi z najbardziej znanych mieszkańców są sokoły wędrownie - para tych ptaków wybrała komin Huty Miedzi Głogów na swoje miejsce lęgowe.

NATURALNY FILTR POWIETRZA

Lasy wokół oddziałów Polskiej Miedzi działają jak naturalny filtr powietrza. Drzewa pochłaniają dwutlenek węgla i pomagają ograniczyć część zanieczyszczeń. Dlatego KGHM systematycznie zastępuje nasadzenia topolowe gatunkami długowiecznymi - przede wszystkim dębami i bukami - które skutecznie wspierają produkcję tlenu i stabilność ekosystemu. Lasy w Polsce pochłaniają rocznie ponad 40 milionów ton dwutlenku węgla, co stanowi istotny wkład w walkę ze zmianami klimatycznymi.

Szacuje się, że 1 hektar lasu w ciągu doby może wytworzyć około 700 kilogramów tlenu - to dzienne zapotrzebowanie dla ok. 2500 osób. W przyszłości tereny leśne KGHM, liczone łącznie, mają zaspokajać dobowe zapotrzebowanie tle-

nowe blisko trzech i pół miliona osób. Dodatkowo, lasy nie tylko produkują tlen, ale także regulują wilgotność powietrza i temperaturę, co jest szczególnie ważne podczas fal upałów czy suszy. Obecność lasów obniża lokalne temperatury o kilka stopni i chroni glebę przed erozją.

Lasy odgrywają też ważną rolę w pochłanianiu dwutlenku węgla (CO2). Z badań wynika, że jedno drzewo może pochłaniać rocznie ok. 6-7 kg CO2, a 1 hektar lasu równoważy roczną emisję spalin czterech samochodów osobowych. Oznacza to, że lasy zarządzane przez KGHM w ciągu roku pochłoną ilość spalin porównywalną z emisją ponad 5 tysięcy pojazdów. Dodatkowo lasy są siedliskiem dla wielu gatunków zwierząt i roślin, wspierając lokalną bioróżnorodność.

REKLAMA

0011509340

Drodzy Strażacy, Hutnicy i Kominiarze

w dniu Waszego święta składamy wyrazy uznania i szacunku za trud wkładany w wypełnianie obowiązków zawodowych, jednocześnie życzymy zawodowej i życiowej satysfakcji oraz wszelkiej pomyślności każdego dnia.

Przewodniczący Rady
Gminy Grębocice
Marek Pakiet



Wójt Gminy
Grębocice
Roman Jabłoński

#relaks

Wiosenne atrakcje w polkowickim aquaparku

NOWOŚCI

W Aquaparku Polkowice wiosna rozpoczęła się z przytupem. Wprowadzono nowe udogodnienia dla gości, takie jak sprzedaż internetowa czy bilet 3-godzinny.

opr. red.

Już jutro, czyli w sobotę 25 kwietnia miłośnicy głębokiego relaksu będą mogli oderwać się od rzeczywistości podczas Festiwalu Dźwięku. Pierwsza edycja festiwalu spotkała się ze sporym zainteresowaniem i zebrała same pozytywne opinie. Zapewne nie inaczej będzie i tym razem. Niesamowity Patryk Kmieć gwarantuje wyjątkowe doznania zmysłowe i najwyższą jakość artystyczną.

Festiwal dźwięku zaplanowano na sobotę (25.04). Początek o godzinie 22. Bilety można kupić w kasie basenowej lub przez Internet.

NOWY BILET 3-GODZINNY

Od 1 kwietnia do 22 czerwca w Aquaparku można kupić bilet 3-godzinny. Nowa oferta to ukłon w stronę osób szukających złotego środka między krótkim treningiem pływackim a długim, całodniowym wypoczynkiem. Za 180 minut nieograniczonej zabawy w aquaparku zapłacimy teraz 48 złotych. Sprzedaż biletów także przez Internet

Od marca wybrane usługi dostępne w polkowickim aquaparku można kupić przez Internet. Ma to usprawnić obsługę i zwiększyć komfort osób odwiedzających obiekt.

Po wejściu na stronę internetową aquaparku wystarczy wybrać interesującą usługę, dodać ją do koszyka i opłacić zamówienie.

Po finalizacji transakcji bilet lub potwierdzenie rezerwacji trafia na adres email klienta, co pozwala na wejście do obiektu bez dodatkowych formalności. Źródło: Aquapark Polkowice



Za 3 godziną wizytę w aquaparku zapłacimy teraz 48 zł

WYDARZENIA

Ponad 150 zawodników i trenerów zostało wyróżnionych podczas gali podsumowującej rok sportowy w Głogowie. Gratulujemy wyróżnień!

#Grażyna Szyszka

Głogów sportem stoi. Było to dobrze widać na gali podsumowującej sportowy rok 2025, podczas której wyróżniający się zawodnicy z 20 klubów odebrali pamiątkowe tabliczki.

W czwartek, 16 kwietnia br., prezydent miasta nagrodził w sumie 154 zawodników i trenerów z wielu dziedzin, w tym piłki nożnej, ręcznej, siatkówki, pływania, sztuk walki, kolarstwa, boks, tenisa, crossu, a nawet pływania synchronicznego.

PODZIĘKOWANIA DLA SPORTOWCÓW I TRENERÓW OD PREZYDENTA MIASTA

Rocznie z budżetu miasta na sport przeznaczanych jest około 10 mln zł. Wspierane są zarówno kluby profesjonalne, jak i amatorskie.

- W Głogowie dość często organizowane są imprezy o wysokiej randze, ale jeszcze więcej jest takich, na które jeżdżą nasi sportowcy i przywożą wiele medali - powiedział Rafał Rokaszewicz, prezydent miasta. - Serdecznie wam za to dziękuję, bo reprezentując nasze kluby na zewnątrz, stajecie się ambasadorami Głogowa i go promujecie.

Gala z wyróżnieniami głogowskich zawodników została zorganizowana w Miejskim Centrum Integracji „Jubilat”. Poprowadził ją Leszek Wspaniały, a uświetnił występ młodych głogowianek ze Studia Talentów przy MOK.

FOT. 123RF

Gala sportu odbyła się 16 kwietnia w Miejskim Centrum Integracji „Jubilat”

Poznaliśmy sportowe oblicze Głogowa

Młodzi sportowcy oraz trenerzy zasłużyli na słowa uznania i pamiątkowe wyróżnienia



FOT. GRAŻYNA SZYSZKA



Uroczystość przyciągnęła wielu zainteresowanych osiągnięciami sportowców

FOT. GRAŻYNA SZYSZKA

REKLAMA

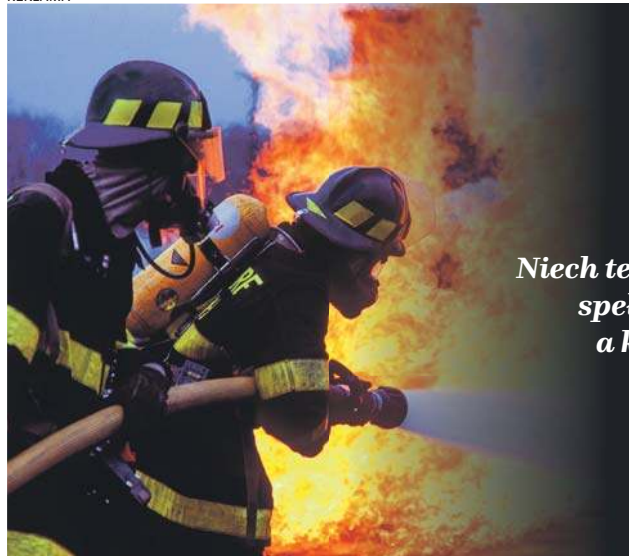

0011461581


Z okazji

Dnia Strażaka i Hutnika

składam najserdeczniejsze życzenia:
szczęścia, satysfakcjonującej i bezpiecznej pracy
oraz zadowolenia w życiu osobistym.

Niech ten wyjątkowy dzień będzie źródłem siły w życiu codziennym,
spełnieniem oczekiwań i planów osobistych i zawodowych,
a każdy kolejny niech przynosi poczucie bezpieczeństwa,
spokoju i pewności jutra.

 **Michał Wnuk**
Starosta Głogowski
wraz z Zarządem Powiatu

wyróżnienia



Teresa Długosz oraz Zdzisław Błażejowski od lat angażują się w pomaganie wszystkim potrzebującym wsparcia.

FOT. PARAFIA KOLEGIACKA

Głogowianie laureatami prestiżowej nagrody „Człowiek Człowiekowi”

WYDARZENIE

Głogowianie Teresa Długosz oraz Zdzisław Błażejowski odebrali nagrodę „Człowiek Człowiekowi”. Uroczysta gala odbyła się we wtorek, 14 kwietnia.

Grażyna Szyszka

To była podniosła, ale i ciepła uroczystość. Mieszkańcy Głogowa Teresa Długosz oraz Zdzisław Błażejowski odebrali nagrodę „Człowiek Człowiekowi”.

To nagroda diecezji zielonogórsko-gorzowskiej, przyznawana za szczególne osiągnięcia w działalności dobroczynnej i bezinteresownej służbie drugiemu człowiekowi.

Laureatów wybiera kapituła, zaakceptowana przez biskupa diecezjalnego, którą tworzą osoby z różnych środowisk naukowych, społecznych i życia kulturalnego i duchowieństwa.

TEGOROCZNI LAUREACI

Teresa Długosz jest prezeską Parafialnego Zespołu Caritas natomiast Zdzisław Błażejowski, podobnie jak pani Teresa, od lat z wielkim oddaniem an-

gażuje się w pomoc potrzebującym, wspierają ubogich i samotnych.

STATUETKĘ WRĘCZYŁ BISKUP TADEUSZ LITYŃSKI

Uroczystość odbyła się we wtorek, 14 kwietnia w parafii pw. Pierwszych Męczenników Polskich w Gorzowie Wielkopolskim. Statuetkę wręczył bp ks. bp. Tadeusz Lityński.

- To dla naszej wspólnoty parafialnej wielki powód do dumy i piękne potwierdzenie, że dobro, życzliwość oraz codzienna troska o bliźnich mają ogromną wartość. Cieszymy się, że osoby tak mocno związane z życiem naszej wspólnoty parafialnej są dostrzegane i doceniane za serce wkładane w służbę drugiemu człowiekowi - informuje parafia kolegiacka w Głogowie.

UMACNIAJĄ IDEĘ DOBROCZYNNOŚCI

Głównym przesłaniem nagrody jest szerzenie zasady miłości bliźniego poprzez nagradzanie ludzi, którzy swoją postawą i działaniem rozpowiastają i umacniają ideę dobroczynności w diecezji.

Dotąd w dwudziestu dwóch edycjach nagrody wręczono ponad 150 statuetek.

W tej części miasta zaplanowano domy czynszowe i TBS-y

Głogów uszczelni kanalizację na Ostrowie Tumskim

INWESTYCJE

Już wkrótce ruszają prace na Ostrowie Tumskim. Głogów inwestuje w szczelną i bezpieczną kanalizację. Setki metrów rur i dziesiątki studni do modernizacji.

Grażyna Szyszka

W kwietniu ma się rozpocząć duża inwestycja głogowskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji, ramach której uszczelnione zostaną sieci kanalizacyjne na Ostrowie Tumskim. Zabezpieczy to sieć m.in. w wypadku zagrożenia powodziowego.

W tej inwestycji odnowione zostaną ponad 2 kilometry sieci kanalizacyjnej a 113 studni kanalizacyjnych będzie uszczelnionych.

JAKIE ULICE OBEJMĄ PRACE

Ważny dla funkcjonowania naszego miasta oraz bezpieczeństwa jego mieszkańców projekt obejmie ulice:

- Kamienna Droga,
- Spokojna,
- Dobra,
- Mała,
- Cicha,
- Grodzisko,
- Dzieci Głogowskich,
- Novaresse.

JAKI JEST CEL

- Cały Ostrów Tumski, który jest obecnie skanalizowany, będzie miał doszczelnione sieci. Chodzi przede wszystkim o poprawę bezpieczeństwa w przypadku zagrożeń powodziowych czy wysokich wód podpowierzchniowych. Otwiera nam to też dalsze możliwości rozwoju Ostrowa Tumskiego - mówi prezydent Rafał Rokaszewicz.



Cały Ostrów Tumski, który jest obecnie skanalizowany, będzie miał doszczelnione sieci.

FOT. GRAŻYNA SZYSZKA

PRACE BEZ WYKOPÓW I NAJCZĘŚCIEJ WIECZOREM

Jak informuje PWiK, prace wzdłuż DK 12 prowadzone będą systemem bezwykopowym, który polega na wyścieleniu wewnętrznych ścian kanałów rękawem termoutwardzalnym, który po dopasowaniu i utwardzeniu uszczelnia rurociąg i przejmuje obciążenie istniejącego kanału.

- Ta metoda pozwala na szybsze prowadzenie prac i znacząco ogranicza utrudnienia dla mieszkańców. Dodatkowo będziemy się starać je prowadzić w godzinach wieczornych, aby nie zakłócać ruchu samochodowego - mówi Wojciech Borecki, prezes PWiK w Głogowie.

Całkowita wartość inwestycji wynosi około 4,4 mln zł, z czego blisko 3,5 mln zł to dofinansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie

na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 w skrócie FenIKS.

Dzięki realizacji tego projektu mieszkańcy tej części Głogowa zyskają bardziej niezawodny, bezpieczny i odporny na ekstremalne zjawiska pogodowe system kanalizacyjny. Uszczelnienie zmniejszy ryzyko awarii oraz ograniczy koszty związane z usuwaniem skutków podtopień. Prace mają się zakończyć w marcu 2027 roku.

ZAMIESZKAĆ W PIĘKNYM, NASTROJOWYM MIEJSCU

Ostrów Tumski, piękny, choć przez lata zapomniany zakątek Głogowa ma szansę stać się nową, atrakcyjną dzielnicą mieszkaniową. W planach jest budowa TBS-ów i budynków czynszowych. Tym bardziej, że na Nowym Piastowie kurczą się już miejskie tereny pod budownictwo. Gdy powstanie drugi

most i obwodnica miasta, przez co na Moście Tolerancji zmniejszy się ruch, tereny te mogą się stać wyjątkowo atrakcyjne.

W sumie, na drugim brzegu Odry, naprzeciwko starówki, na zagospodarowanie czeka kilkanaście hektarów ujętych w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. Miasto trochę zmienia tam układ ulic.

Ostrów Tumski to nie jest łatwy teren, bo przez lata był zdegradowany. Tam, między innymi, wywożono gruz ze Starego Miasta, który porósł krzakami i drzewami. Ale trzeba przyznać, że teren jest piękny i wdzięczny, z dostępem do mariny i Zatoki Kolegiackiej. Gdy za jakiś czas główna ulica czyli Kamienna Droga i most na Odrze zostaną odciążone, to powstanie tam dobre miejsce do życia.

REKLAMA

0011462310

LECZYMY:

- ❖ Odciski, modzele
- ❖ Wrastające paznokcie
- ❖ Brodawki wirusowe
- ❖ Infekcje paznokci
- ❖ Pękające pięty
- ❖ Badania mykologiczne
- ❖ Badania bakteriologiczne
- ❖ Badania pasożytnicze - nużeniec, świerzb
- ❖ Badania genetyczne w kierunku łuszczycy i łuszczycowego zapalenia stawów
- ❖ i inne schorzenia stóp

POMAGAMY W ZESPOLE STOPY CUKRZYCOWEJ



PodoMedica

PodoMedica
Gabinet Podologiczny
mgr inż. Anna Rzewuska
tel. 570 863 777

ul. Batalionu Zośka 15/3f, 59-220 Legnica

Dzieci będą bardziej kreatywne

OŚWIATA

W Przedszkolu Publicznym nr 20 i Żłobku Miejskim nr 2 w Głogowie powstały nowe przestrzenie dla najmłodszych. To Sala Doświadczania Świata i Klockoteka.

red.

Teraz dzieci mogą cieszyć się kreatywną zabawą w nowoczesnych, inspirujących miejscach. Sale powstały dzięki zaangażowaniu pracowników obu placówek, które



Maluchom spodobały się nowe sale.

FOT. UM GŁOGÓW

mieszczą się w jednym budynku.

- Gratuluję świetnej inicjatywy, która jeszcze bardziej uatrakcyjni ofertę PP 20 i Żłobka nr 2 dla najmłodszych mieszkańców naszego miasta. Bo takie właśnie są dziś nasze przedszkola, nowoczesne, dobrze wyposażone, z pracownikami pełnymi różnorodnych pomysłów. Jak bardzo trafiony był to pomysł, widać było po twarzach dzieci, które wzięły udział w otwarciu - powiedział prezydent miasta Rafał Rokaszewicz.

REKLAMA

001149769



W Grębocicach Przedszkole jak marzenie

W Grębocicach otwarto nowe, nowoczesne przedszkole przy ul. Parkowej. Inwestycja za ponad 14,6 mln zł zapewni komfortowe warunki dla 150 dzieci.

Przedszkole jak marzenie w Grębocicach

Grębocice mają nowe, piękne i nowoczesne przedszkole. Obiekt z dużym placem zabaw stanął przy ul. Parkowej. W poniedziałek, 30 marca, na otwarcie zaproszono przedstawicieli władz dolnośląskich i powiatowych, KGHM, postów, a także gospodarzy gmin sąsiednich.

Gości witał gospodarz gminy, Roman Jabłoński. Ze sceny ośrodka kultury, na której przedszkolaki dały piękny występ, dziękował wszystkim za pomoc w realizacji tego ważnego dla gminy zadania.

– Kiedy zapadła decyzja o wybudowaniu przedszkola, kierowniśmy się tym, by podstawa edukacji odbywała się w jak najlepszych warunkach – mówił wójt. – Żeby dzieci otrzymały to, co najlepsze, a przedszkole im to daje – jest nowoczesne, przestronne, widne. Jestem przekonany, że panie pracujące w tym obiekcie wykorzystają go jak najlepiej.

Placówka będzie wizytówką gminy Grębocice

Historię grębocickiego przedszkola, które od 2015 roku nosi imię Jana Brzechwy, przypomniała dyrektor placówki, Elżbieta Kaleta.

– Przedszkole jest i będzie wizytówką naszej gminy. Bardzo

dziękuję panu wójtowi za tak funkcjonalne, nowoczesne i przyjazne miejsce dla naszych przedszkolaków – dodała.

Do Grębocic na otwarcie przyjechała też Ewa Skrzywanek, Dolnośląska Kurator Oświaty, której obiekt bardzo się spodobał.

– Nowe przedszkole to radość, to oznacza, że są dzieci i rośnie młode pokolenie – powiedziała, dodając, że w ostatnich latach otwarcia takich placówek nie zdarzają się już często.

Nowoczesne przedszkole dla 150 dzieci

Budowa nowej placówki trwała niespełna półtora roku. Ogrzewane pompą ciepła przedszkole z pięcioma oddziałami może przyjąć 150 dzieci.

W budynku znajdują się:

- 6 sal dydaktycznych,
- sale rehabilitacyjne,
- sala doświadczeń i eksperymentów,
- nowoczesna kuchnia.

Całkowita wartość zadania wyniosła ponad 14,6 mln zł, z czego 8 mln zł gmina pozyskała z Rządowego Programu Polski Ład. Kolejne 6 mln zł dołożył KGHM. Wykonawcą inwestycji była firma BERGER Bau Polska z Wrocławia.



Zabytkowym obiektem interesował się zakon, ale do transakcji niestety nie doszło

Cena spadła, a na dolnośląski pałac Krzysztofa Rutkowskiego chętnych brak

ZABYTKI

Byli zainteresowani z Francji i nawet polski zakon. Ostatecznie jednak nikt nie kupił dolnośląskiego pałacu Krzysztofa Rutkowskiego.

Grażyna Szyszka

Znany detektyw Krzysztof Rutkowski wciąż nie może znaleźć chętnych na swój pałac w Szczepowie koło Głogowa. Zabytkowy obiekt jest wystawiony na sprzedaż od kilku lat. Początkowo za cenę blisko 10 mln zł. Obecnie to 8,5 mln, ale chętnych jak na razie brak.

Obiekt, choć piękny, wymaga gigantycznych nakładów. Ma w sumie około 70 pomieszczeń na trzech piętrach. Są też trzy sale bankietowe. Pałac stoi w zabytkowym parku o powierzchni 13 hektarów. Do nieruchomości przynależy też 19 hektarów ziemi.



Krzysztof Rutkowski kupił pałac 2016 roku. Już wówczas obiekt był w kiepskim stanie.

RUTKOWSKI: PAŁAC SPODOBAŁ SIĘ ZAKONOWI NA SIEDZIBĘ
Detektyw zapytany o to, czy pałacem w Szczepowie był ktoś zainteresowany, twierdzi, że tak. I to nawet zza granicy, między innymi z Francji.

Dodaje, że obiekt spodobał się nawet jakiemuś polskiemu zakonowi, który przymierzał się, aby zrobić w nim swoją siedzibę, ale ostatecznie się wycofał. Sprawa rozbiła się o cenę. - To piękne, historyczne miejsce, z ogromną tradycją, ale wymaga sporych nakładów. Wiem, że ma duży potencjał, dlatego sprzedawanie go fragmentarycznie, czyli osobno pałac, osobno ziemię, nie byłoby dobrym posunięciem. Apeluję więc do wszystkich, którzy podobałoby się zadaniu i go uratowali, niech się zgłoszą. Jest o czym rozmawiać, także w sprawie ceny. Usiądziemy do stołu bez kantów i się dogadamy - mówi Krzysztof Rutkowski.

Pałac w Szczepowie powiat głogowski, gmina Żukowice - został wzniesiony na przeło-

mie XVIII i XIX wieku dla rodu von Schlabrendorf. W połowie XIX wieku poddano go modernizacji. W otoczeniu pałacu znajdują się mury oficy pochodzące z tego samego okresu.

Wejście na dziedziniec prowadzi przez budynek bramny, ozdobiony kartuszem herbowym z herbami: rodu von Otterstedt (po lewej) oraz rodu von Schlabrendorf (po prawej).

Wokół pałacu rozciąga się park krajobrazowy, otoczony ceglany murem.

Ród von Schlabrendorfów mieszkał w majątku do 1945 roku. Zniszczony pod koniec II wojny światowej, został wyremontowany w 1965 z przeznaczeniem na ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy.

Obiekt zaliczany jest do najciekawszych na tych terenach. W parku występują cenne, tropikalne okazy, np. jodła nikko, cyprysniki, kłęk kanadyjski, orzech czarny i wiele innych.

Krzysztof Rutkowski kupił pałac 2016 roku. Już wówczas obiekt był w kiepskim stanie. Nie minęło dużo czasu, a wystawił go na sprzedaż.

Jak nam wówczas tłumaczył, nie może go odrestaurować, bo nie ma na to czasu. Dziś portalowi glogow.naszemiasto.pl właściciel zabytku mówi to samo i dodaje, że jak

na razie, jako właściciel ponosi tylko same koszty.

- Wydałem prawie 100 tysięcy złotych na zabezpieczenie pałacu przed zniszczeniem i płacę podatki, które rosną. Teraz rocznie to jakieś 20 tysięcy złotych. Poza tym bardzo aktywnie inwestujemy w Tajlandii. Kupiliśmy tam piękny apartament i jesteśmy w trakcie za-

kupu domu. Polska, jest w tym momencie dla nas mało atrakcyjnym miejscem do życia. W Tajlandii, gdzie jest ciepło i piękna przyroda, chcemy spędzać z rodziną zimę - wyjawia naszej redakcji Krzysztof Rutkowski. Ulubione miejsce detektywa i jego rodziny to teraz kurort wypoczynkowy Pattaya w Tajlandii.

REKLAMA

0011513017

MARINA SŁAWA

HOTEL TAWERNA PORT

Obierz kurs na Marinę Sława.



www.marinaslawa.pl

Recepcja:
+48 (68) 350 00 00

Adres:
ul. Odrodz. Woj. Polskiego 21, Sława

HOTEL



KOMFORTOWE POKOJE | SPOTKANIA BIZNESOWE
INTEGRACJE FIRMOWE | PRZYJĘCIA RODZINNE
WESELA... I TO WSZYSTKO Z WIDOKIEM
NA JEZIORO SŁAWSKIE

TAWERNA



WYJĄTKOWA KUCHNIA PRZEZ CAŁY ROK | NIEZWYKŁE
WNĘTRZA | CAŁOROCZNY TARAS WIDOKOWY
NIEPOWTARZALNE PRZYJĘCIA PEŁNE SMAKU
PORTOWE WSPOMNIENIA

PORT



PONAD 500 m² POMOSTÓW | 50 JEDNOSTEK
PŁYWAJĄCYCH DOSTĘPNYCH DLA KAŻDEGO
REJSY PO JEZIORZE | ŻEGLARSKIE EVENTY
FIRMOWE | WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU
SPORTOWEGO

REKLAMA

0011479615

Kiermasz wielkanocny w Grębolicach 2026

– lokalne rękodzieło, świąteczne smakołyki i konkursy dla całej rodziny

Klimat Wielkanocy w Grębolicach. Były tradycyjne smakołyki, rękodzieło, palmy, pisanki i konkursy dla całej rodziny. To już 13. edycja gminnej imprezy, na którą zaprasza wójt Roman Jabłoński.

Wielkanocny kiermasz w Grębolicach Świąteczne przysmaki, ozdoby, rękodzieła, wiejskie jaja, a do tego muzyka i sztuka – w Grębolicach w Niedzielę Palmową (29.03) już po raz 13. zorganizowano imprezę pod nazwą „**Kiermasz tradycji wielkanocnych i święta dla wszystkich zmysłów**”.

Na straganach w parku stanęło około **20** wystawców, m.in. KGW, lokalne stowarzyszenia, kluby seniora, sołectwa oraz osoby indywidualne.

Pyszny żurek i domowy bigos

Sporym powodzeniem cieszył się żurek ugotowany przez powstałe niedawno **KGW „Słoneczniki”** z dwóch sołectw **Bucze i Czerńczyce**, w którym działa 28 osób.

– *Ugotowałyśmy 20 litrów, wyszedł nam bardzo smaczny i dobrze nam schodził*
– chwaliła pani Beata, przewodnicząca koła.
– *To nasza druga impreza. Zaczynamy prędko działać, więc na pewno będziemy uczestniczyć w kolejnych.*

Na straganach był też pyszny domowy bigos, którym zainteresował się także wójt **Roman Jabłoński**.

– *Nie ukrywam, że jest tu wiele różnorodnych smaków i wszystko jest bardzo dobre. Patrząc na frekwencję wystawców i odwiedzających, muszę przyznać, że impreza jak zwykle się udała. No, może pogoda mogłaby być lepsza* – powiedział.

Podczas kiermaszu rozstrzygnięto także kilka konkursów:

- na najpiękniejszą palmę wykonaną przez sołectwa,
- na babkę wielkanocną,
- na zajęczka z recyklingu,
- na najpiękniejszą pisanekę.

Były też zabawy i warsztaty dla najmłodszych.



Odmień niewielki balkon w kilka godzin. Te rozwiązania są tanie, modne i praktyczne

Mały balkon, wielki efekt. Meble i dekoracje, które robią wielkie wrażenie

ARANŻACJA

Mały balkon w bloku może stać się wyjątkowy. Wystarczy odrobina kreatywności i kilka sprawdzonych trików, aby stworzyć miejsce do odpoczynku.

#M. Czuba-Skarzyńska

Marzysz o bujnej zieleni na swoim balkonie, ale ograniczony metraż wydaje się przeszkodą? Nic bardziej mylnego! Nawet niewielka przestrzeń może stać się prawdziwą oazą. Postaw na pelargonie na balkonie i inne letnie kwiaty, które będą cieszyć oko aż do pierwszych przymrozków.

Aby maksymalnie wykorzystać potencjał balkonu w bloku, zrób sprytną ekspozycję roślin. Dekoracyjne pnącza, zioła, kwiaty i rośliny doniczkowe mogą zdobić nie tylko parapet, ale także ściany, balustrady i sufit. Zamiast zajmować miejsce na podłodze, zawieś doniczki i podwieszane kwietniki, które

pięknie wyeksponują zieleni i nie zagrażają przestrzeni.

Najlepsze pomysły na kwiaty na małym balkonie:

- zawieś wiszące doniczki i kwietniki - zamontuj je na hakach pod sufitem lub przy balustradzie, aby dodać aranżacji lekkości.

- zamocuj skrzynki balkonowe - umieść je na poręczy, aby stworzyć kaskadę kwiatów, nie zabierając miejsca na podłodze.

- stwórz pionowy ogród - wykorzystaj ściany, montując półki, drewniane kratownice na doniczki lub ażurowe regały - to idealne rozwiązanie dla wąskich balkonów.

- postaw roślinne przesłony - wysokie donice z pnączami lub gęstą roślinnością osłonią balkon od wiatru i będą stanowić osłonę na balkon przed ciekawskimi spojrzeniami sąsiadów.

Aranżacja małego balkonu w bloku wcale nie musi oznaczać, że musisz zrezygnować z komfortu. Wystarczy, że dobierzesz funkcjonalne meble,



FOT. WESTWING

które nie zajmują zbyt wiele deficytowego miejsca. W 2025 roku będą królować rozwiązania kompaktowe, modułowe i składane, które nie zagrażają

dostępnej przestrzeni. Zanim podejmiesz decyzję zakupową, zastanów się, czy wybrane stoliki i siedziska nadają się gabarytowo do wymiarów twojego

balkonu. Najlepsze meble na mały balkon, m.in.:

- wiszący fotel-kokocin - komfortowe siedzisko, które nie zajmuje miejsca na podłodze.

- składany leżak czy fotel - lekki i łatwy do przechowywania;

- stolik mocowany do balkonowej balustrady - oszczędność przestrzeni i wygodne miejsce na filiżankę kawy, książkę czy laptopa;

- regał balkonowy w wersji slim - idealny jako kwietnik lub miejsce do przechowywania;

- komplet składanych mebli - kompaktowy stolik i krzesła, które łatwo schowasz, gdy nie są używane;

- siedziska chowane jeden w drugim;

- pufy z funkcją przechowywania - miejsce do siedzenia i ukrycia drobiazków;

- stolik na balkon ze składanym blatem;

- skrzynia balkonowa ze schowkiem i poduszką - wygodne siedzisko z dodatkową przestrzenią na balkonowe akcesoria.

Dzięki takim rozwiązaniom nawet najmniejszy balkon może stać się wygodnym miejscem do odpoczynku i relaksu.

AUTOREKLAMA

strefa
AGRO

Grunt to biznes.

strefaagro.pl



REKLAMA

0011484021



Nadleśnictwo Głogów

Nadleśnictwo Głogów jest zainteresowane zakupem lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia.

Osoby i instytucje, które chcą sprzedać swoje grunty leśne lub te przeznaczone do zalesienia, proszone są o składanie wniosków do biura Nadleśnictwa Głogów (ul. Sikorskiego 54, 67-200 Głogów) lub przesłanie ich na adres mailowy: glogow@wroclaw.lasy.gov.pl

Wniosek powinien zawierać następujące informacje:

1

Lokalizacja gruntów (numer działki ewidencyjnej, obręb ewidencyjny, gmina).

2

Rodzaj użytku gruntowego i jego powierzchnia.

3

Numer Księgi wieczystej założonej dla przedmiotowego gruntu.

4

Przeznaczenie gruntu w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego gminy, a w przypadku jego braku MPZP przeznaczenie w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W przypadku braku MPZP istotną będzie także informacja, czy dla gruntu wydana została decyzja o warunkach zabudowy.

5

Cena gruntu - określona w oparciu o wycenę rzeczoznawcy majątkowego.

➤ Zakup gruntów poprzedzony będzie weryfikacją stanu prawnego (istnienie obciążeń, sporów granicznych itp.). Grunt będzie także weryfikowany pod względem spełniania warunków do nabycia określonych w art. 37 ustawy o lasach.

➤ Osoby zainteresowane sprzedażą lasu zapraszamy do kontaktu z Nadleśnictwem Głogów pod numerem telefonu 76 836 59 93 od poniedziałku do piątku w godz. 7.00-15.00.

REKLAMA

0011510716

Nadleśnictwo Sława Śląska

serdecznie zaprasza na wydarzenie pod nazwą

„Łowy w Puszczy Tarnowskiej”,

które odbędzie się

16 maja 2026 roku

na terenie Nadleśnictwa Sława Śląska,
w Leśnictwie Dąbrówno,

w Zespole przyrodniczo-krajobrazowym Gaj Wandy.

Gaj Wandy to urokliwe miejsce, niesamowite połączenie sosnowych lasów oraz alei kasztanowców, które w okresie maja zakwitają i przełamują swoją bielą zieleni otaczającej ich Puszczy Tarnowskiej!



Fot. Artur Niedzielski

Serdecznie zapraszamy!

Więcej informacji o Wydarzeniu na:
FB Nadleśnictwo Sława Śląska,
Lasy Państwowe

GAJ WANDY	NADLEŚNICTWO SŁAWA ŚLĄSKA	51°50'51,8"N 15°54'59,3"E
ŁOWY W PUSZCZY TARNOWSKIEJ HISTORIA LASAMI SŁAWSKIMI PISANA		
ATRAKCJE Osada Słowarzyzenie Rekonstrukcja Historycznej Działalności Pokaz konny APOLINARSKI GROUP Oprawa muzyczna: Aizdaja Leśna Osada Edukacyjna		
GDZIE? PUSZCZA TARNOWSKA GAJ WANDY LEŚNICTWO DĄBRÓWNO		
KIEDY? 16 MAJA 2026 ROKU 12:00-16:00		
ORGANIZATOR		WSPÓLORGANIZATOR
PARTNERZY		

#ogród



Dobrze pielęgnowane kwiaty mogą kwitnąć nawet do października

FOT.BMK

Postaw na bratki są łatwe w uprawie i długo kwitną

RADY

Bratki ogrodowe to świetny sposób na ożywienie domu, balkonu czy tarasu. Warto wiedzieć, jak o nie dbać, aby pięknie kwitły aż do października.

#opr. bmk

Bratki to kwiaty, które lubią chłód - najlepsza jest dla nich temperatura 15-18 stopni Celsjusza. Bardzo ważne jest też utrzymanie stale wilgotnego podłoża - bratkom należy zapewnić

regularne, umiarkowane podlewanie. Nie wolno jednak lać wody po liściach i kwiatach - może to przyczynić się do powstawania chorób.

Bratki warto sadzić w towarzystwie innych kwiatów - żonkili, hiacyntów, stokrotek czy prymulek.

Kupione wczesną wiosną bratki warto przystosować do warunków, w mają być uprawiane. Ogrodnicy radzą codziennie wznosić bratki na kilka godzin na zewnątrz, aby się zahartowały, a następnie przenosić z powrotem do domu.

Niektórzy myślą akcję wspierania ubogich z akcją pozbywania się śmieci

Głogowska społeczna szafa. Świetny pomysł na pomaganie zderzył się ze smutną rzeczywistością

AKCJA POMOCY

Stare garnitury, poźółkłe koszule, balowe suknie - takie rzeczy trafiają do społecznej szafy w Głogowie. A nie o to chodziło, pomysłodawcy akcji pomocy.

Grażyna Szyszka

Przypomnijmy: społeczną szafę wykonał głogowianin Paweł Szubert, pracownik Huty Miedzi Głogów. Za zgodą Bartosza Kubiaka, kierownika CPOBiU, postawił ją przed budynkiem, w którym dawniej mieściła się Izba Wyrzeźwień.

Szafa miała służyć jako punkt, w którym jedni zostawiają dobrą, czystą odzież i buty, a inni - ci w potrzebie - mogą wybrać dla siebie to, czego potrze-



Pomagajmy z szacunkiem dla innych

FOT. GRAŻYNA SZYSZKA

bują. Opisywana przez media akcja spotkała się z dużą aprobatą Głogowian, ponieważ chęć dzielenia się z innymi jest budująca. Niestety, oprócz rzeczy faktycznie przydatnych, ludzie zostawiają tu na przykład stare garni-

tury z czasów PRL-u, koszule z poźółkłymi kołnierzykami, a nawet balowe suknie.

Kierownik CPOBiU, Bartosz Kubiak, przyznaje, że w ośrodku również funkcjonuje punkt z odzieżą dla osób bezdomnych

i wydawało mu się, że nic nie jest już w stanie go zaskoczyć. Okazuje się jednak, że się mylił.

- Znalazłem w szafie plastikowe klapki z praktycznie urwanym bokiem, które nadawały się jedynie do wyrzucenia - mówi. - Po co przynosić takie rzeczy?

Kierownik dodaje, że szafa społeczna to miejsce wsparcia, które powinno być traktowane z szacunkiem wobec osób potrzebujących. To także wspólna przestrzeń, o którą wszyscy powinniśmy dbać. Jej obecny stan pokazuje jednak, że nie zawsze tak jest.

- Zostawiamy tylko czyste, zadbane i nadające się do ponownego użycia ubrania. To naprawdę ma znaczenie dla osób, które z tej pomocy korzystają. Pomagajmy mądrze i z szacunkiem - wtedy ta inicjatywa ma prawdziwą wartość.

REKLAMA

0011511690



OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Grębobocice

informuje

o zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Grębobocice oraz na stronie internetowej:

www.grebobocice.com.pl

wykazu nieruchomości:

- Zarządzenie nr 69.2026 z dnia 22.04.2026 r., przeznaczonych do dzierżawy w trybie bezprzetargowym.

REKLAMA

0011507116



OGŁOSZENIE Wójta Gminy Radwanice

stosownie do art. 35 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. 2024 poz. 1145 z późn. zm.) informuję, iż w siedzibie Urzędu Gminy Radwanice przy ul. Przemysłowej 17, a także na stronach internetowych urzędu na okres 21 dni począwszy od dnia 31.03.2026 wywieszony został wykaz obejmujący nieruchomości przeznaczone do zbycia: dz. 32/28 obr. Jakubów oraz dz. 94/32 obr. Radwanice.

Wójt Gminy Radwanice
/-/ Paweł Piwko

REKLAMA

0011509663

MECZ TOWARZYSKI PARTNERSKICH GMIN

GINA GRĘBOCICE I DUBĂSARII VECHI (MOŁDAWIA)

**SPARTA
GRĘBOCICE**

VS

**FC HAIDUC
DUBĂSARII VECHI**

PIĄTEK

24.04.2026

16:00

ZAPRASZA WÓJT GMINY GRĘBOCICE

W TRAKCIE MECZU
ZBIÓRKA PIENIĘDZY
DLA **BARTKA**

Razem możemy
więcej!
Każda złotówka
ma znaczenie!

Grębobocice
Przyjazna Gmina

Mięso, ryby, kiełbasa, a może warzywa i owoce? Pomysłów na grilla jest mnóstwo. Warto poeksperymentować!

Majówka otwiera sezon na dania z grilla

KUCHNIA

Pierwsza majówka tuż-tuż, warto się więc do niej przygotować. Czas wyciszyć grillowe akcesoria i odszukać sprawdzone przepisy na smakołyki.

#Katarzyna Sklepek

Grillowanie to ulubiona plenerowa rozrywka i forma spędzenia wolnego czasu wielu Polaków. Grilla można rozpałcić w przydomowym ogródku czy rozstawić na tarasie. W mieszkaniu można skorzystać z grilla elektrycznego, który idealnie sprawdzi się też podczas niesprzyjających warunków pogodowych.

Aromat i smak grillowanego mięsa i ryb zależy od jakości produktu, właściwego sprzętu, odpowiedniej techniki przyrządzenia i doboru przypraw.

Grillować można każdy rodzaj mięsa - wybór zależy od upodobań smakowych. Czas pieczenia różni się w zależności od wybranego rodzaju i wielkości mięsa i ryby, przed wrzuceniem na ruszt kawałki powinny osiągnąć temperaturę otoczenia.



W tym roku na grillową biesiadę zaprosimy tylko najbliższych

FOT. 123RF

Na grilla nadają się ryby morskie i słodkowodne. Dobrym wyborem jest łosoś, pstrąg, dorsz, halibut, tuńczyki i dorada - najlepiej świeże, surowe. Duże ryby można grillować w formie steków, mniejsze w całości w folii aluminiowej lub w specjalnym koszyczku.

Mięso i ryby warto serwować w towarzystwie grillowanych warzyw. Najlepiej sprawdzają się cukinia, bakłażan, papryka, ziemniaki, pieczarki, kurkudza, marchewki i cebula, ale można też próbować na przykład szparagów.

Warzywa należy umyć i pokroić w słupki lub talarki, a na-

stępnie umieścić na specjalnej tacce lub w folii aluminiowej i grillować od 4 do 10 minut w zależności od produktu. Poza kukurydzą większość warzyw nie nadaje się do grillowania w całości. Warzywa z rusztu można podawać w formie sałatki lub oddzielnie, doskonale komponują się z sosami na bazie jogurtu, z dodatkiem ziół lub ulubionych przypraw.

Karkówka z grilla

SKŁADNIKI: 1 KG KARKÓWKI,
2 BIAŁE CEBULE
MARYNATA:

2 ŁYŻKI MIODU,
2 ŁYŻKI OCTU WINNEGO,
2 ZĄBKI CZOSNKU,
1 ŁYŻKA STARTEGO IMBIRU,
1 ŁYŻKA POSIEKANEJ CHILI,
1 ŁYŻECZKA SŁODKIEJ PAPRYKI MIELONEJ,
1 ŁYŻECZKA GORCZYCY,
3 ŁYŻKI OLIWY Z OLIVEK,
SÓL, PIEPRZ

WYKONANIE:

Mięso myjemy, osuszamy, oczyszczamy i kroimy na plastry o grubości około 1,5 cm. Czosnek obieramy, drobno siekamy i rozcieramy nożem, aby uwolnił aromat. Wszystkie składniki marynaty mieszamy do uzyskania jednolitej konsystencji. Mięso umieszczamy w hermetycznym pojemniku na żywność i obtaczamy dokładnie w marynacie. Cebule kroimy w piórka i mieszamy z mięsem i marynatą. Pudełko zamykamy wieczkiem i zostawiamy w lodówce na kilka godzin.

Rozpalamy grill i smarujemy ruszt niewielką ilością oliwy, aby mięso się nie przypałało. Grillujemy po kilka minut z każdej strony.



Grillowane potrawy dobrze jest ułożyć na aluminiowych tackach

FOT. 123RF



Dania z grilla nie są skomplikowane, ale mają wyjątkowy smak i aromat

FOT. 123RF

Grillowane skrzydełka

SKŁADNIKI:
1 KG SKRZYDEŁEK KURCZAKA,
2 ŁYŻKI CUKRU TRZCINOWEGO,
3 ŁYŻKI OLEJU,
3 ŁYŻKI KETCHUPU,
2 ŁYŻKI PRZYPRAWY DO KURCZAKA,
1 ZĄBEK CZOSNKU,
CHILI, 1 ŁYŻECZKA SOLI

WYKONANIE:

Skrzydełka myjemy i osuszamy. Przygotowujemy marynatę: olej mieszamy z ketchupem oraz przeciśniętym przez praskę czosnkiem i przyprawami. Do marynaty wkładamy skrzydełka i dokładnie je w niej obtaczamy. Zostawiamy do zamarynowania na 2 godziny. Po tym czasie skrzydełka układamy na tacce i umieszczamy na kratce grilla. Grillujemy z obu stron, przekładając co jakiś czas skrzydełka.

Kiszka z bakłażanem i szparagami

SKŁADNIKI:
KISZKA ZIEMNIACZANA,
SZPARAGI,
KRAŻKI BIAŁEJ CEBULI,
BAKŁAŻAN

WYKONANIE:

Kiszka ziemniaczaną układamy na tacce do grillowania. Przed pieczeniem kiszkę powinniśmy nakłuć w kilku miejscach wykałaczką, aby w trakcie pieczenia nie popękała jej. Gotujemy na ciepło z cytryną pokrojoną na cząstki.

Co jakiś czas powinniśmy delikatnie ją obracać.

Następnie dodajemy krawki cebuli, plastry bakłażana i szparagi. Całość grillujemy aż się apetycznie przyrumieni.

Łosoś w ziołach

SKŁADNIKI:
3 FILETY Z ŁOSOSIA,
SOK Z 1/2 CYTRYNY,
3 ŁYŻKI MIĘKKIEGO MASŁA,
2 ŁYŻECZKI POSIEKANEGO KOPERKU,
2 ŁYŻECZKI POSIEKANYCH LISTKÓW MIĘTY,
2 ZĄBKI CZOSNKU,
SÓL, PIEPRZ

WYKONANIE:

Łososia delikatnie oczyścić i osuszyć. Skropić sokiem z cytryny, oprószyć solą i pieprzem. Kłaść na rozgrzanym ruszcie i grillować z obu stron po kilka minut. W między czasie do miękkiego masła dodać obrany czosnek przeciśnięty przez praskę, posiekany koperek i listki mięty. Całość dokładnie utrzeć. Gotowy filet ułożyć na talerzach i połączyć czosnkowym masłem.

PS. Do grillowania przydadzą się szczyptę do przekładania mięsa - najlepiej z rączką, która nie przewodzi ciepła. Nieoceniony okaże się także dobry, ostry nóż - do nacinania kiełbas, krojenia mięsa i innych tego typu czynności. W przypadku niektórych potraw (żeby nie spadły z rusztu) nieocenione okażą się aluminiowe tacki do grillowania.

SMACZNEGO! ©©

REKLAMA

0011510235

Legnica, czas na tańsze tankowanie!



Nieprzerwanie od 2010 roku napędzamy przedsiębiorstwa Polaków, oferując najniższe ceny, elastyczne terminy dostaw i najlepsze możliwe paliwo na rynku.

📍 Aleja Piłsudskiego 70, 59-220 Legnica

🌐 www.azarex.pl 📱 AZAREX.Paliwa





TIGGO4

Nowa hybryda
już od **95 900 zł**



Zużycie paliwa/energii i emisja CO₂ wg WLTP. Szczegóły na <https://www.cherypolska.pl/>

Dostępny wkrótce w nowym salonie
CHERY GRUPA WRÓBEL

ul. Legnicka 67, 59-300 Lubin

Zadzwoń: 777 100 555

V O L V O

Oferta
poruszająca miasto

Volvo XC40
już od 595 zł netto mies.



V-MOTORS

Lubin, Legnicka 69A, (76) 745 96 00
Wrocław, Al. Brücknera 55, (71) 780 09 00
www.vmotors.volvocars-partner.pl



tygodnik
GŁOGOWSKI

www.glogow.naszemiasto.pl

Nr 17/95



FOT. KGHM

KGHM
SREBRO Z POLSKI
W ŚWIATOWEJ
CZOŁÓWCE
NASZA HUTA
PRODUKUJE
GRANULAT
I SZTABKI
str. 3

ŚRODOWISKO

Policja tropi podpalacza. Niszczy drzewa

Ktoś wierci w pniach otwory,
do których wkłada nasączone
łatwopalną cieczą szmaty **str. 3**

Nr ISSN 2353-6152
Nr indeksu 350206



ŚLŹBA ZDROWIA

Protest w szpitalu
był częścią akcji
ogólnopolskiej.
Związkowcy apelują
do rządu **str. 9**

FOTOREPORTAŻ

Gala Sportu
Wyróżnienia
dla 154 zawodników
i 20 trenerów
str. 30



FOT. GRAZYNA SZYSZKA

REKLAMA

0011464646



DIAGNOSTYKA SŁUCHU DZIECKA

Kompleksowa
DIAGNOSTYKA SŁUCHU DZIECI:

- ▶ Videootoscopia
- ▶ Tympanometria
- ▶ otoemisja akustyczna
- ▶ ABR, ASSR
- ▶ Zaburzenia Przetwarzania Słuchowego



ZBADAJ SWÓJ SŁUCH I BEZPŁATNIE

przetestuj aparat słuchowy
u siebie w domu

FONMED
APARATY SŁUCHOWE
od 1997



GŁOGÓW, ul. Kościuszki 15 F ☎ **76 835 05 01, 888 748 707** www.fonmed.pl
(budynek przy wjeździe do szpitala po byłej aptece)

TO JEST PRODUKT MEDYCZNY, UŻYWAJ GO ZGODNIE Z INSTRUKCJĄ I ETYKIETĄ

Janusz Michalczyk



Kto ma prawo zabijać złoczyńców?

Serce kontra rozum, emocje przeciw rozsądkowi. Chyba każdy w pierwszym odruchu uzna strzały w Bystrzycy Kłodzkiej za akt sprawiedliwości, choć przecież po to wymyślono policję, by zwykły obywatel nie musiał sięgać po broń. Przypomnę, że w tym miasteczku instruktor strzelectwa wpakował pięć pocisków z karabinka automatycznego w młodego mężczyznę, zakłócającego z kompanami spokój na osiedlu. Podobno ofiarą była znana z terroryzowania mieszkańców.

Wszystko wskazuje na to, że w czekającym nas procesie instruktora strzelectwa wiele zależeć będzie od interpretacji prawa do obrony koniecznej. Po zmianie ustrojowej, na początku lat 90., głośna była w Polsce sprawa kobiety, która w pobliżu własnej posesji zastrzeliła mężczyznę na słupie energetycznym. O ile dobrze pamiętam, facet chciał ukraść druty, odciął prąd, zgłosił światło. Adwokat przekonywał, że kobieta poczuła się zagrożona, wzięła strzelbę, wyszła z domu, zauważyła gościa na słupie i strzeliła do niego, bo uznała, że szykuje się do napadu. Od tego czasu mieliśmy wiele podobnych zdarzeń i za każdym razem sędziowie musieli skrupulatnie odmierzając winę tych, którzy zabili.

Przypomnijcie sobie emocje podczas oglądania filmu „Życzenie śmierci” z Charlesem Bronsonem w roli architekta, który po osobistej tragedii spaceruje nocami i zabija przestępców. Wzbudził tak żywą reakcję u widzów, że nakręcono cztery kolejne, układające się w serię o samorzutnym mścicielu. Nie ma przypadku w tym, że motyw zemsty w układzie „porządny obywatel kontra bandzior” należy do jednych z najbardziej popularnych w kinie czy literaturze. A to dlatego, że łatwo nam utożsamić się z krzywdzonym człowiekiem, niejako wejść w jego skórę, poczuc strach o bliskich i nieodpartą chęć wyrównania rachunków ze złoczyńcą. Jednocześnie rzecz rozpatrywana na chłodno, przedstawiana w przemyślanych dziełach kultury, jawi się jako niejednoznaczna i nieoczywista.

Clint Eastwood w filmie „Gran Torino” pokazał inną reakcję na zło. Grana przez niego postać ma odwagę, by przeciwstawić się gangowi prześladowającemu migrantów z Azji. W krytycznej sytuacji przychodzi do prowadzącego, markuje sięgnięcie po pistolet, tamten bez namysłu strzela, co kończy się aresztowaniem. Bohater oddaje życie powodowany przyjaźnią i solidarnością. Tak, to fikcja. Piękna i trudna do wyobrażenia w życiu. Potwierdza jednak intuicję, że prawo do zabijania powinno być mocno limitowane.

LEGNICA

Zapraszają na smaczne śniadania

Przy ulicy Kościuszki 17/1 w Legnicy ruszyła Śniadalnica Poranna - lokal, który stawia na rzemieślniczą jakość i nowoczesne podejście do porannych posiłków.

Goście mogą spróbować aromatycznych jajek po turecku, sycącej szakszki czy wypiekanych na miejscu bajgli. Dla fanów lżejszych sma-

ków przygotowano puddingi chia, smoothie oraz sezonowe sałatki, a miłośnicy słodkości docenią autorskie tiramisu.

Pieczyno pochodzi z rzemieślniczej piekarni, a kawa z wyselekcjonowanej palarni z Podkarpacia. W dni robocze można tu zajrzeć w godz. 7.30-16.30, a w soboty w godz. 8-14.

Majowe obchody Dnia Hutnika

Grażyna Szyszka
Głogów/Lubin

Główne uroczystości zaplanowano na 8 maja w Miejskim Ośrodku Kultury w Głogowie. Będą też festyny dla pracowników i zwiedzanie legnickiej huty.

KGHM podał plan obchodów Dnia Hutnika 2026. Rozpoczną się one 4 maja od złożenia kwiatów przy pomniku św. Floriana, patrona hutników i strażaków, przed Hutą Miedzi Głogów. Tegoroczna Akademia będzie wyjątkowa, ponieważ rozpocznie obchody 65-lecia KGHM. Powodem do hucznego świętowania będzie również 55-lecie Huty Miedzi Głogów.

Główne uroczystości z udziałem władz KGHM zostały zaplanowane na 8 maja. Rozpoczną się o godz. 9 przed siedzibą spółki w Lubinie od powitania zarządu firmy i dyrektorów naczelnych hut przez orkiestrę hutniczą z Głogowa i grupę mażorettek. Z kolei o godz. 13.30 w MOK-u w Głogowie rozpocznie się uroczysta akademia, podczas któ-

rej wręczone zostaną odznaczenia państwowe i odznaki branżowe „Zasłużony dla KGHM Polska Miedź SA”. Dzień zakończy się karczmą oraz combrem w Głogowie.

Hutniczą tradycją jest też uroczysta Msza święta w intencji hutników i ich rodzin. Zostanie ona odprawiona w niedzielę, 10 maja o godz. 12.30 w głogowskiej Kolegiacie.

Dzień Hutnika to okazja do wspólnego świętowania dla mieszkańców regionu. Podobnie jak w poprzednich latach z tej okazji zaplanowano szereg atrakcji.

Już 23 maja Huta Miedzi Głogów zaprosi pracowników, ich rodziny oraz przyjaciół na hutniczy festyn z okazji 55-lecia istnienia. Wydarzenie rozpocznie się o godz. 12 na stadionie Chrobrego Głogów.

30 maja Huta Miedzi Legnica zaprosi na festyn sportowo-rekreacyjny na boisku KS „Konfeks”. Start o godz. 11.

Dni otwarte organizowane przez Hutę Miedzi Legnica w tym roku odbędą się 25 kwietnia, 16 maja, 13 czerwca. Zwiedzanie w godz. 9-13.



FOT. ARCHIWUM SP 2/ZDJĘCIE ARCHIWALNE

JUBILEUSZ

65-lecie SP nr 2 w Głogowie

Szkoła Podstawowa nr 2 obchodzi jubileusz 65-lecia. W piątek, 24 kwietnia, zaprasza dawnych uczniów i byłych pracowników na spotkanie. Jubileuszowa gala rozpocznie się o godz. 10.

- Serdecznie zapraszam wszystkich dawnych uczniów, nauczycieli oraz pracowników szkoły. Będzie też czas na zwiedzanie placówki, spotkania oraz wspomnienia przy naszych kronikach, które zostaną wystawione - zaprasza Iwona Matyjas, dyrektorka SP 2.

Tego dnia szkołę będzie można zwiedzać w godz. 8-14. Jeśli ktoś nie zdąży, będzie miał taką możliwość również w poniedziałek, 27 kwietnia.

W SP 2 uczy się dziś około 500 młodych mieszkańców Głogowa. Przez ponad pół wieku szkołę opuściły tysiące absolwentów. Okazuje się, że spora grupa z nich wciąż utrzymuje kontakt ze swoją dawną placówką.

Na stronie glogow.naszemiasto.pl prezentujemy ponad sto zdjęć ze szkolnego archiwum.

TO NIE JAPONIA, TO PIĘKNY GŁOGÓW! W PARKU KWITNIE ALEJA WIŚNI



FOT. GRAZYNA SZYSZKA

Wiosną aleja drzew w Parku Słonecznym na Koperniku jest bardzo popularnym miejscem. Nic dziwnego - drzewa wręcz uginają się pod ciężarem pięknych, różowych kwiatów. Warto zobaczyć tę aleję, bo kwitnące wiśnie robią ogromne wrażenie. Kwiaty są duże (nawet po kilka centymetrów) i rozwijają się przed pojawieniem się liści. Dodatkowo delikatnie pachną. Niemal każdy przechodzień zatrzymuje się tam na chwilę, podziwia widok i robi zdjęcia. Cudne wiśnie stanowią też tło do sesji zdjęciowych dla całych rodzin. Oprawą dla wiśni jest kwitnący na biało, równie piękny żywopłot z tawuły. Grażyna Szyszka

ŚRODOWISKO W PNIACH ROBI DZIURY I WPYCHA ŁATWOPALNE SZMATY

Policja na tropie podpalacza drzew

Grażyna Szyszka
Głogów

Ktoś systematycznie niszczy drzewa rosnące nad Odrą. W pniach wiercone są otwory, do których wkładane są nasączone łatwopalną cieczą szmaty. Policja prowadzi dochodzenie.

Od kilku tygodni ktoś podpala drzewa w Głogowie i robi to w perfidny, zaplanowany sposób. W pniach drzew najpierw wywierca otwory, a następnie wpycha do nich szmatę nasączoną łatwopalną cieczą. Całość przykrywa drobnym chrustem.

Podpalacz upodobał sobie okazy rosnące nad Odrą. Pierwsze takie pożary na Placu Festynowym miały miejsce w marcu. Kilka dni temu mieszkaniec Głogowa, spacerujący z psem, znalazł kolejne przygotowane do podpalenia drzewo - tym razem na terenie tzw. zimowego portu przy ulicy Topolowej nad Odrą.

Zainteresowały mnie równo ułożone przy drzewie suche patyki i kora. Gdy je odsunąłem, z wywierconej dziury wyciągnąłem cuchnącą ropą szmatę - opowiada pan Mariusz, który znalazł sfoto-



Spacerowicz natrafił na drzewo przygotowane do podpalenia

grafował i zgłosił policji. - Wyślano tam nawet patrol, ale na niewiele się to zdało.

Miasto zgłosiło sprawę na policji

Zdjęcia wykonane przez pana Marcina widziała też kierowniczka działu komunalnego urzędu miejskiego, Magdalena Wojtowicz.

- Sprawę zgłosiliśmy już wcześniej policji, ale sami również byliśmy w terenie, prze-

prowadziliśmy wizję lokalną i wykonaliśmy dokumentację zdjęciową. W sumie nad Odrą spalono cztery drzewa. To samosiewy, ale rosną w naturalistycznych formach na terenie, w który miasto nie ingeruje. Miejmy nadzieję, że uda się ustalić i zatrzymać podpalacza - podkreśla urzędniczka.

Stara lipa na cmentarzu

Ostatnie podpalenia nie są jedynymi przypadkami niszczenia drzew przez mieszkań-

ców Głogowa.

Magdalena Wojtowicz przypomina, że kilka lat temu ktoś celowo zniszczył starą, około stuletnią lipę rosnącą na zabytkowym cmentarzu przy ulicy Legnickiej.

Co się stało? System korzeniowy drzewa został przewiercony i do środka najprawdopodobniej wlano preparat Roundup. Niestety, sprawcy nie ustalono.

Program Majówki 2026 w Głogowie

Grażyna Szyszka
Głogów

13:00, 15:00, 17:00 - rejsy statkiem Laguna.

Rejsy Laguną, festiwal food trucków i potańcówki pod gwiazdami. Przed nami pierwsza, choć króciutka majówka.

Tegoroczna majówka coraz bliżej. I choć wolnych dni nie będzie za wiele, bo 1 maja przypada w piątek, już teraz warto zaplanować wypoczynek.

Miasto przygotowało plan wydarzeń od 1 do 3 maja. Dla tych mieszkańców, którzy nie wybierają się za miasto, przedstawiamy program imprez i wydarzeń, na które warto się wybrać.

1 maja Święto Pracy

11:00 - Śladami dawnej twierdzy - zwiedzanie fortyfikacji - start Centrum Informacji Turystycznej, ul. Koszarowa 1.

MARINA

16:00 - 17:00 - „Bezpiecznie nad wodą” - pokazy ratownictwa na wodzie i pierwsza pomoc na ładzie.

16:00 - 18:30 Warsztaty dla dzieci: plastyczne, modelarskie, eksperymenty naukowe.

18:00-20:00 Projekcja filmu „Czas Odry”, wręczenie nagród „Viadrus” dla osób i organizacji działających na rzecz Odry, prelekcje.

20:30-22:00 Koncert zespołu „Skippers”.

2 maja Dzień Flagi

07:30 - Spływ kajakowy z Głogowa do Nowej Soli - Plac Festynowy, zapisy na: www.zwiedzak.pl.

10:00 - Dzień Flagi RP - Uroczystość patriotyczna przy Pomniku Józefa Wybickiego.

11:00 - Msza Święta za Ojczyznę - Kościół pw. NMP Królowej Polski (os. Kopernik)

11:00 - Rejs statkiem Laguna do Nowej Soli.

15:30 - Zwiedzanie Zamku Książąt Głogowskich i Kolegiaty - start przy Zamku.

3 maja Rocznicą uchwalenia konstytucji 3 Maja

10:00 - Uroczystość patriotyczna przy obelisku upamiętniającym uchwalenie Konstytucji 3 Maja.

14:00 - Spacer z przewodnikiem - Bulwar Nadodrzański kiedyś i dziś. Start - Nęptun.

Bulwar Nadodrzański - Letni festiwal dmuchańców i food truck.

Atrakcje kilkudniowe

1-3 maja od 12:00 - Letni festiwal dmuchańców i food trucków

1-3 maja 15:00 - Piana Party
1-2 maja od 18:00 do 21:00 - Potańcówka pod gwiazdami.

Srebro z Polski w światowej czołówce. KGHM po raz kolejny znalazł się w rankingu wśród największych producentów tego kruszcu

Grażyna Szyszka
Lubin

Polska Miedź w rankingu World Silver Survey 2026 zajęła drugie miejsce. Srebro KGHM, formie granulatu i sztabek, produkuje HM Głogów.

W tegorocznej edycji rankingu „World Silver Survey 2026” Grupa KGHM po raz kolejny zajęła drugie miejsce wśród największych producentów srebra. W 2025 roku Grupa wyprodukowała 1347 ton tego cennego kruszcu.

Polska Miedź zajęła zarazem pierwsze miejsce w kategorii „największych kopalń srebra na świecie”. W tym samym zestawieniu Polska zajęła siódme

siłą pozycję wśród kluczowych graczy globalnego rynku srebra.

KGHM od lat buduje przewagę nie tylko skalą produkcji, ale także technologią i efektywnością odzysku metali szlachetnych.

- To nie jest jednorazowy sukces, tylko efekt konsekwentnie budowanej przewagi operacyjnej i technologicznej. KGHM od lat rozwija model, który pozwala nam maksymalnie wykorzystywać potencjał naszych zasobów i utrzymywać pozycję w globalnej czołówce producentów metali nieżelaznych, w tym srebra - skomentował Remigiusz Paszkiewicz, Prezes Zarządu KGHM Polska Miedź S.A.

W 2025 roku produkcja srebra w Grupie KGHM osiągnęła poziom 1347 ton. Srebro dostarczane jest w formie granulatu

do zakładów jubilerskich oraz metalowych produkujących stopy z zawartością Ag.

Srebro w formie gąsek (sztabek) trafia z kolei w znacznej części do instytucji finansowych. W lipcu 2025 roku KGHM wprowadził do swojej oferty srebro w formie sztabek o mniejszych gramaturach: od 1 uncji do 1000 gram.

- Wyniki World Silver Survey są potwierdzeniem najwyższej jakości naszej produkcji oraz standardów, jakie wdrożyliśmy w hutach KGHM. To także efekt doświadczenia i eksperckiej wiedzy naszych zespołów. Produujemy srebro najwyższej jakości, które znajduje uznanie na globalnych rynkach - podkreśla Mirosław Laskowski, Wiceprezes ds. Produkcji KGHM Polska Miedź S.A.



Cenny kruszec produkuje HM Głogów

Produkcja srebra w KGHM odbywa się w Hucie Miedzi Głogów, gdzie od 1993 roku działa Wydział Metali Szlachetnych. Jego zadaniem jest odzyskiwanie obecnych w rudzie miedzi

metali szlachetnych - srebra i złota. Znajdują się one w tzw. „czarnym błocie”, czyli szlamie anodowym powstającym podczas elektorafinacji miedzi. Po zakończeniu procesu produk-

cji srebro metaliczne w postaci granulatu oraz gąsek (sztabek) ma zawartość Ag 99,99 proc.

Około 72 proc. światowej produkcji srebra metalicznego powstaje jako produkt uboczny wydobycia rudy innych metali. Srebro, ze względu na unikalne właściwości fizyczne, wykorzystywane jest w przemyśle elektronicznym i elektrotechnicznym, w medycynie, optyce, energetyce, jubilerstwie oraz wielu innych branżach. Ma także zastosowanie w najnowszych rozwiązaniach technologicznych, między innymi w infrastrukturze, motoryzacji i fotowoltaice. Przemysł zużywa ok. 58% światowej produkcji srebra. Jest to również ceniony kruszec inwestycyjny. Światowa produkcja górnicza srebra w 2025 r. wyniosła ponad 26 tys. ton.

REKLAMA

0011512409



Grębocice, dnia 23.04.2026 r.

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

Zgodnie z Zarządzeniem nr 33.2026 z dnia 25 lutego 2026 r. w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do zbycia w trybie przetargu ustnego nieograniczonego oraz Rozporządzenia RM z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 2213)

**Wójt Gminy Grębocice
ogłasza
I przetarg ustny nieograniczony
na sprzedaż nieruchomości gruntowej zabudowanej:**

Położenie nieruchomości Księga wieczysta	Nr działki	Pow. w ha i użytek	Przeznaczenie nieruchomości w miejscowym planie i sposób jej zagospodarowania	Cena wywoławcza [zł]	Wadium [zł]
Żabice 6A obręb Rzeczyca	95/1 95/3	0,05 (Bi) 0,0232 (Bz)	Teren dla budynków użyteczności publicznej Centrum wsi, nieruchomość gruntowa zabudowana budynkiem świetlicy wiejskiej, budynek w dobrym stanie technicznym, powierzchnia zabudowy 63 m ² (pow. użytkowa 53,74 m ²)	120 000,00 (zwolnione z podatku VAT) (sto dwadzieścia tysięcy)	12 000,00

Termin i miejsce przetargu

Przetarg odbędzie się w siedzibie Urzędu Gminy w Grębocicach - pokój nr 6 - w dniu 27 maja 2026 r. o godzinie 10.00.

Wadium

Wadium w pieniądzu należy wpłacić na konto Urzędu Gminy Grębocice nr konta 81 1160 2244 7191 0000 5684 0226 w nieprzekraczalnym terminie do dnia 21 maja 2026 r., w tytule przelewu wpisać: „wadium Żabice 6A”. Za datę wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy Urzędu Gminy Grębocice.

Obciążenia nieruchomości

Działka nr 95/1 w części o powierzchni 12,1 m² jest obciążona umową użyczenia nieruchomości zawartą dnia 14.06.2013 r. na okres 20 lat ze Związkiem Gmin Zagłębia Miedziowego w Polkowicach.

Nabywca nieruchomości zobowiązuje się do ustanowienia nieodpłatnej służebności przesyłu na czas nieoznaczony - na rzecz Gminy Grębocice.

Informacje dodatkowe

Szczegółowe informacje o przetargu zawarte są w pełnym ogłoszeniu o przetargu wywieszonym na tablicach ogłoszeń sołectwa Żabice i Rzeczyca oraz Urzędu Gminy Grębocice, a także opublikowane na stronie internetowej Urzędu Gminy www.grebocice.com.pl, w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.grebocice.com.pl, a także udzielane są w Urzędzie Gminy Grębocice pok. nr 6, tel. 76 83 25 308.

AUTOREKLAMA

REKLAMA

0011511690

strefa
BIZNESU.pl

Know-how
w dobrym biznesie

strefabiznesu.pl



OGŁOSZENIE

**Wójt Gminy Grębocice
informuje**

o zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Grębocice oraz na stronie internetowej:

www.grebocice.com.pl

wykazu nieruchomości:

– Zarządzenie nr 69.2026 z dnia 22.04.2026 r., przeznaczonych do dzierżawy w trybie bezprzetargowym.

Widać już uliczkę,

Grażyna Szyszka
Głogów

Stare boisko zniknęło bez śladu, a w jego miejscu powstaje parking i nowa osiedlowa infrastruktura. Prace w rejonie Matejki i Sikorskiego są mocno zaawansowane.

W błyskawicznym tempie idą prace przy przebudowie terenu w rejonie alei Wolności, Matejki i Sikorskiego. Wspólną inwestycją prowadzą tam miasto i SM Nadodrże.

Roboty rozpoczęły się pod koniec lutego, a po starym, zniszczonym boisku nie ma już śladu. Widać już parking na 53 miejsca (w tym dwa dla osób z niepełnosprawnościami) z wjazdem od strony garaży, a część osiedlowej drogi ma już ułożoną kostkę i chodnik.

Od kilku dni drogowcy pracują przy uliczce przy blokach od strony alei Wolności. Powstała tam nowa zatoczka parkingowa oraz chodnik. W miejsce wyciętych drzew pojawią się także nowe nasadzenia.



Mieszkańcy osiedla widzą szybkie postępy inwestycji

Wielu chętnych na płatne miejsce

Jak już informowaliśmy, główny parking, który należy do SM Nadodrże, będzie ogrodzony, oświetlony i wyposażony w szlaban. Ale postój będzie płatny.

Na razie właściciel nie podaje konkretnej stawki, ale aktualna wysokość opłat

na innych osiedlach wynosi 165 zł miesięcznie. Spółdzielnia zaznacza, że kalkulacja kosztów dla nowej inwestycji zostanie wykonana po jej zakończeniu.

- Zakładamy, że nie powinna odbiegać wysokością od aktualnych cen - wyjaśnia rzeczniczka SM Nadodrże Lidia Chyb-Rodak.

Głogów uszczelni kanalizację

Grażyna Szyszka
Głogów

Już wkrótce ruszą prace na Ostrowie Tumskim. Miasto inwestuje w szczelną i bezpieczną kanalizację. Setki metrów rur i dziesiątki studni do modernizacji.

Jeszcze w kwietniu ma się rozpocząć duża inwestycja głogowskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji, ramach której uszczelnione zostaną sieci kanalizacyjne na Ostrowie Tumskim. Zabezpieczy to sieć m.in. w wypadku zagrożenia powodziowego.

W ramach inwestycji odnowione zostaną ponad 2 kilometry sieci kanalizacyjnej a 113 studni kanalizacyjnych będzie uszczelnionych.

Jakie ulice?

Ważny dla funkcjonowania naszego miasta oraz bezpieczeństwa jego mieszkańców projekt obejmie ulice: Kamienna Droga, Spokojna, Dobra, Mała, Cicha, Grodzisko, Dzieci Głogowskich, Novarese.

- Cały Ostrów Tumski, który jest obecnie skanalizowany, będzie miał doszczelnione sieci. Chodzi przede



Wojciech Borecki, prezes PWiK

wszystkim o poprawę bezpieczeństwa w przypadku zagrożeń powodziowych czy wysokich wód podpowierzchniowych. Otwiera nam to też dalsze możliwości rozwoju Ostrowa Tumskiego - mówi prezydent Rafael Rokaszewicz.

Prace bez wykopów i wieczorami

Jak informuje PWiK, prace wzdłuż DK 12 prowadzone

będą systemem bezwykopowym, który polega na wyścieleniu wewnętrznych ścian kanałów rękawem termoutwardzalnym, który po dopasowaniu i utwardzeniu uszczelnia rurociąg i przejmie obciążenie istniejącego kanału.

- Ta metoda pozwala na szybsze prowadzenie prac i znacząco ogranicza utrudnienia dla mieszkańców. Dodatkowo będziemy się starać je prowadzić w godzinach wieczornych, aby nie zakłócać ruchu samochodowego - mówi Wojciech Borecki, prezes PWiK w Głogowie.

Całkowita wartość inwestycji wynosi około 4,4 mln zł, z czego blisko 3,5 mln zł to dofinansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 w skrócie FenIKS.

Dzięki realizacji tego projektu mieszkańcy tej części Głogowa zyskają mniej zawodny, bezpieczny i odporny na ekstremalne zjawiska pogodowe system kanalizacyjny. Uszczelnienie zmniejszy ryzyko awarii oraz ograniczy koszty związane z usuwaniem skutków podtopień.

Prace mają się zakończyć w marcu 2027 roku.

chodniki i parking



Według planu prace mają się zakończyć w połowie roku

Zainteresowanie miejscami jest duże. Do 16 kwietnia złożono 68 podań, w tym

Zainteresowanie miejscami jest duże. Złożono 68 podań, w tym 58 od mieszkańców spółdzielczych bloków

58 od mieszkańców spółdzielczych bloków, którzy będą mieć pierwszeństwo w przydziale miejsc. Pozostałe złożyli członkowie wspólnot mieszkaniowych.

Zrobią losowanie

O tym, kto otrzyma miejsce, zdecyduje losowanie. - Odbędzie się ono po zakoń-

czeniu prac, a decyzja o dacie terminu zostanie podjęta przez Radę Osiedla Śródmieście, gdyż parking znajduje się na terenie mienia do wspólnego korzystania i to Rada Osiedla za ten teren odpowiada. Rada Osiedla przeprowadzi także samo losowanie - informuje rzeczniczka SM Nadodrze.

Rondo zastąpi niebezpieczne skrzyżowanie na ważnej trasie

Grażyna Szyszka
Głogów

Mieszkańcy i kierowcy od dawna na to czekali. Niebezpieczne krzyżówka na trasie Kotła - Głogówko (DW 319) zostanie zastąpiona rondem.

Ważne skrzyżowanie na DW 319 zostanie przebudowane na rondo. Mowa o krzyżówce Kotła - Głogówko, na której dochodzi do bardzo niebezpiecznych wypadków, także śmiertelnych. To droga o dużym natężeniu ruchu, łącząca Głogów ze Sławą.

Dobrymi wiadomościami na temat inwestycji podzielił się poseł głogowski Łukasz Horbatowski, który przyznał, że nie byłoby to możliwe, gdyby nie współpraca zarówno radnych wojewódzkich, jak i samorządów lokalnych.

- Zabiegi o przebudowę skrzyżowania na rondo trwały od dawna. I niebawem powstanie, bo właśnie została zatwierdzona jego koncepcja - powiedział poseł Horbatowski.

Więcej szczegółów na temat inwestycji zdradził radny wo-

wódzki Mateusz Jędrachowicz. Przyznał, że jest już wybrany wariant przebudowy z rondem o średnicy 35 m.

- Uzgodnienia wykonano wspólnie z lokalnym samorządem. Po tym, jak wykonawca przekazał je do DSDiK, która jest zarządcą drogi, w najbliższych tygodniach zostanie ogłoszony przetarg. - informuje radny.

Z postępu zadania cieszą się wójt gminy Kotła Kamila Suchocka-Szperlik oraz Dorota Młodecka z zarządu powiatu głogowskiego, która podkreśla, że rondo spowolni ruch na dro-



Rondo w tym miejscu ma mieć 35 metrów średnicy

REKLAMA

0011512732



WÓJT GMINY RUDNA

59-305 Rudna; Plac Zwycięstwa 15 woj. dolnośląskie

ogłasza

przetarg ustny nieograniczony na zbycie

poz. 1. nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej w miejscowości Mleczno oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 62/32 o powierzchni 0,1498 ha, dla której Sąd Rejonowy w Lubinie Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą LE1U/00065247/0.

CENA WYWOŁAWCZA NIERUCHOMOŚCI (CENA NETTO) - 97 000,00 zł
WADIUM 20 000,00 zł

Na sprzedaż działki został przeprowadzony przetarg 11 grudnia 2025 roku, który zakończył się wynikiem negatywnym.

poz. 2. nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej w miejscowości Chobienia oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 466/24 o powierzchni 0,1967 ha, dla której Sąd Rejonowy w Lubinie Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą LE1U/00032629/2.

CENA WYWOŁAWCZA NIERUCHOMOŚCI (CENA NETTO) - 77 700,00 zł
WADIUM 15 000,00 zł

Na sprzedaż działki zostały przeprowadzone przetargi 16 października 2025 roku oraz 16 stycznia 2026 roku, które zakończyły się wynikiem negatywnym.

poz. 3. nieruchomości gruntowych niezabudowanych, położonych w miejscowości Mleczno oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki nr 62/30 i 63/23 o łącznej powierzchni 0,1565 ha, dla których Sąd Rejonowy w Lubinie Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste LE1U/00065246/3 i LE1U/00075232/5.

CENA WYWOŁAWCZA NIERUCHOMOŚCI (CENA NETTO) - 102 000,00 zł
WADIUM 20 000,00 zł

Przeznaczenie nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Sposób zagospodarowania – zgodnie z przeznaczeniem w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

poz. 4 nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej w miejscowości Nieszczyce, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 23/1 o pow. 0,1387 ha, dla której Sąd Rejonowy w Lubinie Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą LE1U/00033375/3.

CENA WYWOŁAWCZA NIERUCHOMOŚCI (CENA NETTO) - 22 000,00 zł
WADIUM 4 000,00 zł

Przeznaczenie nieruchomości:

- w planie zagospodarowania przestrzennego – brak planu,
- w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – tereny z przewagą użytkowania rolniczego oraz teren zieleni objętej formami ochrony przyrody, a także teren z przewagą zabudowy jednorodzinnej lub zagrodowej oraz obiektów usług i produkcji niekolidujących z funkcją mieszkaniową,
- wg rejestru gruntów - grunty orne (IIIa),

Sposób zagospodarowania: zgodnie z przeznaczeniem w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Termin zagospodarowania nieruchomości – z dniem przeniesienia prawa własności.

Nieruchomości będące przedmiotem licytacji wolne są od wszelkich długów i obciążeń oraz nie są dzierżawione.

Warunki przystąpienia do przetargu:

- Przetargi odbędą się w następujących terminach: poz. 1 o godz. 9.00, poz. 2 o godz. 9.15, poz. 3 o godz. 9.30, poz. 4 o godz. 9.45 w dniu 28 maja 2026 r. w sali konferencyjnej Urzędu Gminy w Rudnej przy Placu Zwycięstwa 15.
- Wadium należy wpłacić w pieniądzu do dnia **25 maja 2026 r.** na konto Urzędu Gminy w Rudnej BS Rudna nr 51 8669 0001 0151 6397 2000 0031 (wpłata oznacza wpływ środków na konto gminy).

Przed otwarciem przetargu należy okazać komisji przetargowej dowód wpłaty wadium.

Pełna treść ogłoszenia o przetargu zamieszczona jest na stronie internetowej Urzędu Gminy Rudna www.biprudna.pl w zakładce informacje.

INWESTYCJE DZIECI ZACHWYCONE NOWYMI SALAMI W PLACÓWCE EDUKACYJNEJ

Nowe przedszkole w Białoleńcu otwarte

Grażyna Szyszka
Pęcław

Nowoczesne sale, lepsze warunki i radość najmłodszych - w Białoleńcu otwarto nowe przedszkole. To ważna inwestycja dla gminy Pęcław.

W Szkole Podstawowej im. Polskich Olimpijczyków w Białoleńcu otwarto nowe przedszkole. Powstało ono w przebudowanej części szkolnego budynku i jest w pełni przystosowane do aktualnych wymagań bezpieczeństwa. Przedszkole ma trzy oddziały oraz salę multimedialną. Placówka może przyjąć blisko 80 dzieci.

Na otwarcie dzieci wystąpiły w programie artystycznym i wierszykami dziękowały za ładne sale.

- Reakcja dzieci, gdy pierwszy raz weszły do przedszkola, była fantastyczna. Miały wielką radość w oczach, wszystkiego chciały dotknąć. Cieszymy się, że będą mogły korzystać z tych nowo wyremontowanych po-



Dzieci z Białoleńki mają powody do radości. Więcej zdjęć na: glogow.naszemiasto.pl

mieszczeń, dlatego bardzo dziękuję wszystkim, szczególnie pani wójt, za to, że pomimo drobnych przeszkód

po drodze udało się tę inwestycję zrealizować - powiedziała Anna Tryka-Klecha, dyrektorka szkoły.

W uroczystości, oprócz władz gminy, radnych i szefów jednostek, a także Joanny Brodowskiej z biura posła KO

Łukasza Horbatowskiego, obecni byli wicestarosta Jeremi Hołownia oraz wicewojewoda dolnośląski Artur Jurkowski - były, wieloletni wójt gminy Pęcław, za którego kadencji rozpoczął się remont pod przedszkole.

- Cieszy fakt, że baza się poprawia i że doczekaliśmy się pięknych warunków. Bywam na otwarciach podobnych inwestycji w bogatszych gminach, ale tutaj największym bogactwem zawsze byli ludzie. Gratuluję pani wójt do końca tego zadania - powiedział.

Artur Jurkowski odszedł z gminy w 2024 roku, a budynek przedszkola był wówczas w trakcie remontu.

- Ta część, która za moich czasów była przygotowana, została przez panią wójt przebudowana i teraz robi ogromne wrażenie. Nie było wtedy wyjść ewakuacyjnych, co teraz jest świetnie rozwiązane. Brakowało środków, by dokończyć przedszkole, a pani wójt udało się je zdo-

Zadowolona z inwestycji jest Dorota Jewniewicz, wójt gminy Pęcław, która podkreśla, że nie było to łatwe zadanie

być, za co jej dziękuję i gratuluję - dodał.

Zadowolona z inwestycji jest Dorota Jewniewicz, wójt gminy Pęcław, która podkreśla, że nie było to łatwe zadanie. - Problemów było sporo, ponieważ to stary budynek, który musieliśmy dostosować do norm bezpieczeństwa. Po audycie okazało się, że musimy wykonać wyjście ewakuacyjne. Zrobiliśmy też rekuperację, czyli wentylację budynku, dociepliliśmy strop, a dach został wymieniony. Dzieci mogą już bezpiecznie korzystać z przedszkola.

Koszt przebudowy przedszkola wyniósł około 630 tys. zł. Gmina pozyskała te środki w całości z Ministerstwa Edukacji Narodowej.

„Głos z piekła”

RED
Legnica

Marek Krajewski został uhonorowany tytułem Legnickiej Książki Roku 2025 za publikację „Głos z piekła”. Uroczystość odbyła się w Sali Maneżowej legnickiej Akademii rycerskiej.

Znany z mrocznych kryminałów osadzonych na Dolnym Śląsku autor tym razem sięgnął po historię, która ponow-

nie prowadzi czytelnika przez świat zbrodni, tajemnic i nieoczywistych tropów. Nagrodę wręczono w Sali Królewskiej Akademii Rycerskiej podczas gali konkursu, który promuje książki związane z historią, kulturą i współczesnością miasta.

Dodajmy, że kapituła konkursu nominowała w tym roku sześć publikacji, które w różny sposób opowiadają o historii, pamięci i tożsamości regionu.

KRÓTKO

GŁOGÓW

Zapisz dziecko na bezpłatną naukę pływania

KGHM zaprasza do udziału w wiosennej edycji zajęć organizowanych w ramach programu społecznej odpowiedzialności EKO-Zdrowie.

Oferta skierowana jest do dzieci w wieku 5-10 lat, które będą mogły wziąć udział w bezpłatnych lekcjach nauki pływania. Zajęcia odbędą się w Chojnowie, Głogowie oraz Legnicy.

W każdym z miast przewidziano udział dla 90 dzieci, podzielonych na trzy 30-osobowe grupy. Zajęcia poprowadzą wykwalifikowani instruktorzy z regionalnych klubów pływackich, którzy nauczą podstawowych technik pływania oraz zasad bezpiecznego zachowania w wodzie.

Szczegółowe informacje i zapisy na zajęcia:

- w Chojnowie uksdelfineklegnica.pl tel. 539 618 821
- w Głogowie piastglogow.com.pl tel. 517 794 920
- w Legnicy wankan.com tel. 601 768 450

Teraz zbudują łącznik ulicy Rzemieśniczej z Transportową

Grażyna Szyszka
Głogów

Na osiedlu Piastów Śląskich ruszy budowa kolejnego etapu ul. Rzemieśniczej. Powstanie łącznik z ulicą Transportową. Umowa już podpisana.

Miasto rozpocznie wkrótce kolejną drogową inwestycję. Chodzi o kolejny etap na ulicy Rzemieśniczej. Inwestycja pozwoli na stworzenie łącznika tej ulicy z Transportową - na wysokości zajezdni KM Głogów. Dodatkowo fragment połączy się też z ulicą Geodezyjną i Mechaniczną.

Przetarg na roboty wygrała firma PBD z Głogowa, z którą prezydent miasta podpisał już umowę.

- To ważne zadanie, które poprawi sytuację komunikacyjną w tym rejonie miasta. Mówimy o wykonaniu nowej jezdni i zjazdów oraz chodnika i odwodnienia drogi. W ramach zadania powstanie też odpowiednie oświetlenie budowanego fragmentu jezdni - wyjaśnia Rafał Rokaszewicz, prezydent miasta.



Ulica będzie mieć łącznik z Transportową

Nowy fragment drogi będzie miał długość 157 metrów. Firma PBD wybuduje go za nieco ponad 994 tys. zł.

Ulica Rzemieśnicza znajduje się w pobliżu ul. Mechanicznej. Nazwą ulicy uczczono z pewnością wkład, jaki głogowscy rzemieślnicy mają w rozwój miasta. Jak pisze Janusz Chutkowski („Dzieje Głogowa”), w zrujnowanym wojną mieście czynnych było

26 warsztatów. Jako pierwsi swoje zakłady otworzyli m.in.: mechanik Feliks Popławski, piekarze Władysław Jakubczak i Stanisław Witczak, kominarz Władysław Chudy, masarz Stanisław Krzyżanowski i ślusarz Franciszek Szatkowski. Odbudowali na swój cech dom przy Wałach Chrobrego, ale w latach 50. władze przeznaczyły go na kino Bolko.

REKLAMA 0011504919

Stacja demontażu pojazdów
ZŁOMUJGRATA.PL

KASACJA POJAZDÓW

64-100 Lasocice k. Leszna
ul. Wschodnia 36A (przy 55)

500 545 500

AUTOREKLAMA

motofakty.pl

Motoryzacja na wysokich obrotach

motofakty.pl

REKLAMA 0011459123

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW

tel. 600 609 606

Wszystkie formalności zafatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

MAJÓWKA

GŁOGÓW 2026

29 KWIETNIA 12⁰⁰ - Dzień Flagi z Przedszkolakami

1 MAJA

11⁰⁰ Śladami dawnej
Twierdzy - zwiedzanie
fortyfikacji
start Centrum Informacji Turystycznej,
ul. Koszarowa 1

MARINA:

16⁰⁰ – 17⁰⁰ **“Bezpiecznie nad wodą”**
- pokazy ratownictwa na wodzie
i pierwsza pomoc na łódzie

16⁰⁰ – 18³⁰ **Warsztaty dla dzieci:**
plastyczne, modelarskie,
eksperymenty naukowe

18⁰⁰ – 20⁰⁰ **Projekcja filmu “Czas
Odry”, wręczenie
nagród “Viadrus”
dla osób i organizacji
działających na rzecz
Odry, prelekcje**

20³⁰ – 22⁰⁰ **Koncert zespołu
“Skippers”**

13⁰⁰, 15⁰⁰, 17⁰⁰ **Rejsy statkiem Laguna**

2 MAJA

07³⁰ **Spływ kajakowy
z Głogowa
do Nowej Soli**
- Plac Festynowy,
zapisy na www.zwiedzak.pl

10⁰⁰ **Dzień Flagi RP -**
Uroczystość patriotyczna przy
Pomniku Józefa Wybickiego

11⁰⁰ **Rejs statkiem
Laguna
do Nowej Soli**

11⁰⁰ **Msza Święta
za Ojczyznę**
- Kościół pw. NMP Królowej
Polski (os. Kopernika)

15³⁰ **Zwiedzanie
Zamku Książąt
Głogowskich
i Kolegiaty**
start - Zamek

3 MAJA

10⁰⁰ **Rocznica uchwalenia
Konstytucji 3 Maja**
Uroczystość patriotyczna przy obelisku
upamiętniającym uchwalenie Konstytucji 3 Maja

14⁰⁰ **Bulwar Nadodrzański
kiedyś i dziś - zwiedzanie**
start - Neptun

BULWAR NADODRZAŃSKI

1-3 maja | od 12⁰⁰

**Letni festiwal
dmuchańców
i food trucków**

1-3 maja | 15⁰⁰

Piana Party

1-2 maja | 18⁰⁰-21⁰⁰

**Potańcówka
pod gwiazdami**



MUZEUM
ARCHEOLOGICZNO
HISTORYCZNE
W GŁOGOWIE

GŁOGOWSKA
KOLEGIATA



Kodkrowa

PWIK w Głogowie
sp. z o.o.



TWIERDZA
GŁOGÓW



SECEYBEL EVENTS
technical partner

Fundacja
VIADRUS

Neptun
ORGANIZATOR FESTIWALU FORTYFIKACJI



„Widzę, słyszę i akceptuję” – pod tym hasłem ulicami Głogowa przeszedł 16 kwietnia Niebieski Marsz. W wydarzeniu wzięły udział dzieci ze szkół i przedszkoli

Niebieski Marsz w ramach Miesiąca Świadomości Autyzmu w Głogowie



Organizatorem Niebieskiego Marszu jest Szkoła Podstawowa nr 12 z oddziałami integracyjnymi

W wydarzeniu wzięły udział m.in. prezydent miasta Rafał Rokaszewicz i starosta głogowski Michał Wnuk

Protest w głogowskim szpitalu

Grażyna Szyszka
Głogów

Od poniedziałku w szpitalach powiatowych trwa ogólnopolski protest pod hasłem „Czarny tydzień”. Do akcji dołączył szpital w Głogowie.

To protest zorganizowany przez Ogólnopolski Związek Pracodawców Szpitali Powiatowych, który od wielu wielu alarmuje, że obecna polityka finansowania ochrony zdrowia doprowadza szpitale do załamania i realnie zagraża bezpieczeństwu pacjentów.

Powody protestu

Ogólnopolski Związek Pracodawców Szpitali Powiatowych wydał oświadczenie, w którym podkreśla m.in. brak rozliczeń za 2025 rok, ograniczanie finansowania nadwykonań oraz zaniżone wyceny świadczeń, które oznaczają, że zdecydowana większość szpitali powiatowych kończy rok stratą, a skumulowane wyniki liczone w skali kraju sięgają miliardów złotych.



Ubrani na czarno lekarze, pielęgniarki i pracownicy administracji stanęli przed szpitalem w Głogowie

„Jednocześnie setki szpitali mają zobowiązania wymagalne liczone w miliardach, a w wielu placówkach poziom zadłużenia przewyższa wartość aktywów, co oznacza ryzyko utraty płynności” - czy-

tamy w oświadczeniu związkowców.

Obawy związkowców dotyczą też groźne według nich nowe zapowiedzi NFZ dotyczące ograniczenia finansowania AOS i rehabilitacji oraz

zmiany zasad rozliczania badań TK, RM, gastrokopii i kolonoskopii.

Organizatorzy protestu zaznaczają, że problem nie sprowadza się do jednego zarządzenia NFZ, ale jest wynikiem

szerszej polityki państwa: oczekiwania „leczenia za pół ceny” przy ciągłym zbyt niskim finansowaniu systemu i braku czytelną strategii dla szpitali powiatowych. Często oznacza to zarządzanie szpi-

talami z miesiąca na miesiąc, między wypłatą pensji, opłatami za media a utrzymaniem dyżurów i diagnostyki.

W Głogowie dzielą obawy

W Głogowie na tablicach informacyjnych przy oddziałach zostały wywieszane plakaty z hasłem przewodnim protestu: „Szpitalne łóżko poczeka, choroba nie”.

- W pełni rozumiemy i podzielamy obawy środowiska szpitali powiatowych dotyczącej sytuacji finansowej ochrony zdrowia - mówi Beata Bugała, rzeczniczka głogowskiego szpitala.

I dodaje: - Problemy z niedoszacowaniem świadczeń, rosnącymi kosztami funkcjonowania oraz obowiązkowymi wzrostami wynagrodzeń są również wyzwaniem dla naszej placówki, dlatego Głogowski Szpital Powiatowy przyłącza się do ogólnopolskiego protestu szpitali powiatowych.

W środę w ramach protestu zorganizowano o godz. 11.45 w całej Polsce symboliczną „minutę ciszy”.

FOT. GRAŻYNA SZYSZKA

REKLAMA

0511452495



SPOŁEM PSS W GŁOGOWIE ZAPRASZA

ZAKOPANE – APARTHOTEL PRESTIGE & SPA

KLIENCI POSIADAJĄCY KARTĘ SPOŁEM ZA POBYT W POKOJU
DELUX 404 OTRZYMAJĄ BONY NA ZAKUPY W NASZYCH SKLEPACH.

Szczegóły na stronie internetowej: www.glogow.spolem.org.pl

Spolem
COOP GŁOGÓW



Podczas uroczystego apelu uczniowie poznali historię szkoły, a także byli świadkami zmiany sztandaru na nowy. Teraz w centralnym miejscu, zamiast słońca i planet, znajduje się popiersie patrona szkoły – Mikołaja Kopernika

Szkoła Podstawowa nr 10 w Głogowie świętuje 45-lecie. Jest nowy sztandar



Ważne chwile dla młodzieży ze Szkoły Podstawowej nr 10 im. Mikołaja Kopernika

O historii powstania szkoły, jej znaczeniu dla miasta opowiedziała młodzieży dyrektor Joanna Ołówek

Akcja „Przynieś oponkę za sadzonkę”



Pod takim hasłem Nadleśnictwo Głogów zorganizowało akcję ekologiczną. Za opony wręczano drzewka



Były sadzonki świerkowe, lipy, jarzębiny, dzikiej czereśni ptasiej, jawora, klonu, graba oraz leśnych grusz i jabłoni



Drzewek starczyło dla każdego, bo Nadleśnictwo przygotowało blisko trzy tysiące sadzonek

AUTOPROMOCJA

ibo TWOJE DOMOWE BIURO OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia drobne
w Twojej gazecie przez
Internetowe Biuro Ogłoszeń.
Bez wychodzenia z domu.

ibo.polskapress.pl



PLOTKI

JULIA WIENIAWA Kompleksy

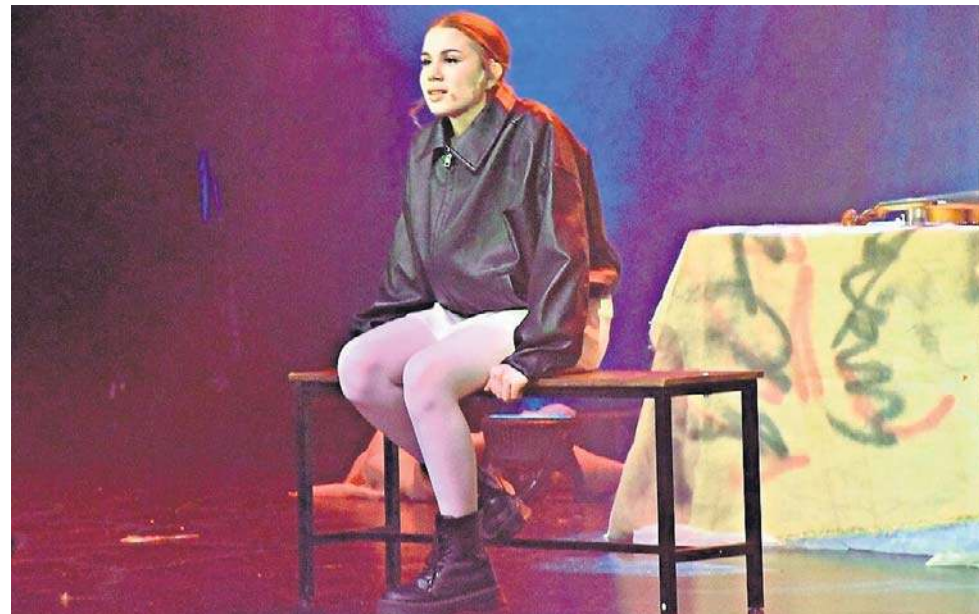
Opublikowała w mediach społecznościowych kilka zakulisowych fotografii z pierwszego półfinału „Mam Talent!”. Tego dnia zaprezentowała się w obcisłym body, ozdobionym kryształkami. Wśród komentarzy internautów nie zabrakło nieprzyjemnych wpisów, krytykujących jej figurę. W odpowiedzi na nie, Wieniawa napisała: „I jak tu potem nie wpaść w kompleksy. Najgorsze jest to, że wiele z tych komentarzy napisały kobiety. Tak jakby nie wiedziały, że istnieje coś takiego jak hormony, które szczególnie w czasie dużego stresu platają figle i np. zatrzymują wodę”.

ANNA CZARTORYSKA Rozczarowana

Aktorka w rozmowie z „Vivą” zdradziła, że dowiedziała się o tym, że wywodzi się ze znamienitego rodu, kiedy miała cztery lata. Mieszkała wtedy z rodzicami w Holandii i znalazła w domu list adresowany do jej taty, w którym tytułowano go „Prince Czartoryski”. Poprosiła go więc o wyjaśnienia. Wtedy tata wyznał jej, że jest „księżniczką na Klewaniu i Żukowie herbu Pogoń Litewska”. - Księżniczki znałam tylko z bajek. Sądziłam, że mieszkają w zamkach i że kochają się w książkach na białych koniach. Odkrycie, że sama jestem księżniczką, było, co by nie mówić, jednak jakimś rozczarowaniem - przyznała.

MARCIN PROKOP Nowy rozdział

W miniony wtorek dziennikarz poinformowała na Instagramie, że rozstał się z żoną - Marią Prażuch-Prokop. Rozwód przebiegł w przyjacielskiej atmosferze, czego dowodem ma być zdjęcie, na którym Prokop obejmuje byłą żonę. Para była ze sobą ponad 20 lat i ma już dorosłą córkę Zofię. Przyszli małżonkowie poznali się na imprezie u znajomych. Wkrótce potem byli już razem i powitali na świecie córeczkę. Później rzadko udzielali się razem publicznie, stroniąc od odsłaniania życia prywatnego w mediach. W informacji o rozstaniu, Prokop napisał: „Dla niektórych rozwód to koniec wspólnego świata. Dla nas - był początkiem nowego. Innego, ale bardziej dopasowanego do tego, kim dzisiaj jesteśmy i dokąd osobno szczęśliwie zmierzamy. „Dobre rozstanie” brzmi jak oksymoron, ale - jak się okazuje - jest całkiem możliwe”.



FOT. GRAZYNA SZYSZKA

„W pętli ciemności” - poruszający monodram studentów

Monodram „W pętli ciemności”, przygotowany przez studentów działających w kole naukowym Instytutu Nauk Społecznych głogowskiej PANS, miał premierę w środę, 22 kwiet-

nia, na scenie MOK. Z trudną tematyką dotyczącą przemocy, bólu, hejtu i krzywdy zmierzyła się 16-letnia Hanna Dubowska, uczennica prywatnego liceum Aslan.

REKLAMA

0011513087



Na podstawie § 6 pkt 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2213)

WÓJT GMINY ŻUKOWICE

zamieszcza wyciąg z ogłoszenia o przetargach
na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy Żukowice

I nieruchomość:

Działka nr: 22/22 obręb Nielubia

Pow. działki: 0,0799 ha

KW: LE1G/00025096/1.

Przeznaczenie w MPZP: MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Ze względu na specyficzny kształt oraz niewielką powierzchnię tej działki, faktyczna możliwość realizacji zabudowy może być ograniczona. Przed udziałem w przetargu zaleca się zapoznanie z zapisami MPZP oraz indywidualną ocenę możliwości inwestycyjnych.

Cena wywoławcza: 61.000,00 zł netto + VAT

Wysokość wadium wynosi 3.050,00 zł

Nieruchomość objęta niniejszym ogłoszeniem przeznaczona jest do sprzedaży w formie przetargu ustnego nieograniczonego.

Przetarg odbędzie się w dniu 25 maja 2026 r. o godz. 10.00 w sali narad Urzędu Gminy Żukowice.

II nieruchomość:

Działka zabudowana nr: 332/3 obręb Kromolin

Pow. działki: 0,2081 ha; pow. zabudowy 132 m² (bud. mieszkalny) i 154 m² (bud. gospodarczy)

KW: LE1G/00010585/8

Przeznaczenie w MPZP: Mi – teren zabudowy mieszkaniowej istniejącej.

Cena wywoławcza: 80.000,00 zł

Wysokość wadium wynosi 4.000,00 zł

Nieruchomość objęta niniejszym ogłoszeniem przeznaczona jest do sprzedaży w formie przetargu ustnego nieograniczonego.

Przetarg odbędzie się w dniu 25 maja 2026 r. o godz. 11.00 w sali narad Urzędu Gminy Żukowice.

Pełną informację dotyczącą nieruchomości oraz przetargu zawiera ogłoszenie wywieszona na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Żukowice i na tablicy ogłoszeń w miejscowościach Nielubia i Kromolin. Ogłoszenie o przetargu dostępne jest również w Internecie pod adresem www.zukowice.pl w dziale nieruchomości i opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem <http://bip.zukowice.pl/> w zakładce Gospodarka nieruchomościami.

Dodatkowe informacje uzyskać można w pok. 11a w Urzędzie Gminy Żukowice, pod adresem Żukowice 148, 67-231 Żukowice, tel. 76 836 60 06.

REKLAMA

0011513085



Wójt Gminy Żukowice

działając na podstawie art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 399)

podaje do publicznej wiadomości,

że w siedzibie Urzędu Gminy Żukowice, a także na stronach internetowych urzędu, od dnia 24 kwietnia 2026 r. na okres 21 dni wywieszony został wykaz obejmujący nieruchomości będące własnością Gminy Żukowice przeznaczone do dzierżawy i najmu.

Są bardziej samotni i pozostawieni sami sobie. Badania pokazują, że wciąż nawet 70 proc. osób powyżej 60. roku życia nie korzysta z internetu, jeszcze więcej nie potrafi poruszać się w cyfrowym świecie. Ale jeśli już do niego wejdą, dobrze sobie w nim radzą. Trzeba im tylko ten cyfrowy świat pokazać i wyjaśnić, jak się w nim poruszać

Dorota Kowalska

INTERNETOWE RAFY, CZYLI ZAGUBIENI W CYFROWYM ŚWIECIE

Krystyna, 73 lata, z telefonem ogląda ulubione teleturnieje, czyta, czy po prostu siedzi. Kiedy w teleturnieju „Milionerzy” pada jakieś trudne pytanie, odpowiedź natychmiast sprawdza w telefonie.

- B, b! - odpowiada.

Nie zna jakiegokolwiek polityka - w telefon. Tu czyta serwisy informacyjne, zagląda na Facebooka, wyszukuje prezenty dla dzieci i wnuków. Jej znajomi - podobnie. Kontaktują się ze sobą w mediach społecznościowych, na WhatsAppie wysyłają sobie zdjęcia, jesienią z grzybobrań, w lecie z wakacyjnych wyjazdów.

- Na komputerze robię opłaty i stawiam sobie pasjansa - mówi.

Jest w grupie seniorów, którzy uchodzą za postępowych. W każdym razie - dają radę w wirtualnym świecie, ale nie wszystko jest dla niej „do przejścia”.

- Wielu rzeczy jednak nie potrafię robić, albo po prostu się boję. Nie płacę blikiem, nie robię zakupów w sieci, nie jestem w stanie kupić przez internet biletu na pociąg - przyznaje. Kiedy jedzie do syna, idzie wcześniej na dworzec i kupuje bilet w okienku, chce sobie kupić nową sukienkę - wybiera się do galerii handlowej.

- Jeśli mam jakieś pytania albo problemy z telefonem czy komputerem, dzwonię do syna, on mi wszystko tłumaczy. Dobrze funkcjonuje w cyfrowym świecie - przyznaje. - Te umiejętności, które mam, w zupełności mi wystarczają, chociaż pewnie, że mogłabym więcej rzeczy robić w sieci - wzrusza ramionami. I dodaje, że chętnie poszłaby

na jakiś kurs doszkalający dla seniorów, ale w jej miejscowości takich nie organizują. A przydałyby się, zna osoby, które niczego w sieci nie robią, z każdą drobnostką biegają do swoich dzieci lub wnuków.

Dane niepokoją

Niski poziom umiejętności cyfrowych wśród seniorów to wyzwanie, przed którym stoją rządy niemal wszystkich państw świata. Przyspieszona cyfryzacja, zwłaszcza w okresie pandemii, pokazała, jak ważne jest włączenie wszystkich, bez względu na wiek, w ten proces. Tym bardziej, że w państwach rozwiniętych odsetek osób po 65. roku życia wynosi około 21 proc., w 2060 roku - według szacunków - ma już wynieść 32 proc. Naukowcy z Max Planck Institute for Human Development w Berlinie nie mają wątpliwości: osoby starsze, to jak żyją, jakie decyzje podejmują, będą miały coraz większy wpływ na sytuację gospodarczą i społeczną. Ich przewidywania nie są bezpodstawne, według badania think tanku Age Economy, do 2030 roku osoby po sześćdziesiątce będą odpowiadać za 60 proc. globalnej konsumpcji. W Stanach Zjednoczonych już tak się dzieje. „Młodzi seniorzy”, tzw. pokolenie Young Old, są główną siłą napędzającą gospodarkę. Ale też na całym świecie rośnie liczba osób, o których mówimy - seniorzy.

Może dlatego już dwa lata temu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów odbył się okrągły stół, na którym przedstawiciele różnych organizacji i instytucji omawiali wyzwania, potrzeby i problemy seniorów związane z korzystaniem z nowych technologii.

- Rozwój tych kompetencji jest kluczowy, aby pomóc im w korzystaniu z technologii i ułatwieniu codziennego życia. Brak umiejętności cyfrowych zwiększa podatność na cyberzagrożenia i wykluczenie społeczne, a także ogranicza zdolność do zdobywania nowej wiedzy i dalszego rozwoju - mówił wicepremier i minister cyfryzacji Krzysztof Gawkowski.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), w 2022 roku udział osób starszych w populacji Polski wyniósł 25,9 proc., podczas gdy w 2005 roku było to 17,2 proc.

Tymczasem dane Eurostatu z 2023 roku wskazują, że blisko 56 proc. osób w Polsce, czyli około 14,5 miliona ludzi, nie posiada podstawowych umiejętności cyfrowych. W grupie wiekowej 55-74 lata niski poziom kompetencji cyfrowych dotyczy niemal 82 proc. osób, czyli około 7,2 miliona seniorów, podczas gdy średnia w krajach Unii Europejskiej wynosi około 63 proc. Oznacza to, że prawie połowę osób bez podstawowych umiejętności cyfrowych w Polsce stanowią seniorzy. Wśród tych, którzy nigdy nie korzystali z internetu, największą grupę w 2023 roku stanowiły osoby w wieku 60-74 lata - niemal 2 miliony osób (1 991 700), co stanowi ponad 75 proc. wszystkich osób

w Polsce, które nie buszują w sieci.

- W dobie cyfryzacji, umiejętności te nie są luksusem, a koniecznością. Musimy zapewnić osobom starszym dostęp do wiedzy i narzędzi, które umożliwią im pełne uczestnictwo w społeczeństwie. Przełamanie barier cyfrowych to nie tylko kwestia technologii, ale także poprawy jakości życia, samodzielności i bezpieczeństwa seniorów. Edukacja cyfrowa to inwestycja w przyszłość nas wszystkich - podkreślała minister ds. polityki senioralnej Marzena Okła-Drewnowicz.

Technologia ułatwia utrzymywanie kontaktu z bliskimi, zdobywanie nowej wiedzy i umiejętności, zwiększa świadomość zagrożeń. Umiejętność posługiwania się cyfrowymi usługami publicznymi, takimi jak mObywatel czy Internetowe Konto Pacjenta (IKP), ułatwia codzienne funkcjonowanie wszystkim, także seniorom.

- Zależy nam na zaangażowaniu jak najszerszej grupy organizacji i środowisk, które prowadzą aktywne działania edukacyjne skierowane do osób starszych. Tylko wspólnie możemy zaprojektować programy i konkretne działania, które z jednej strony otworzą tej grupie bezpieczny dostęp do technologii, ale także zbudują wśród nich przekonania,

nie, jak duże korzyści im to może przynieść w codziennym życiu - mówił Paweł Olszewski, wiceminister cyfryzacji.

Osoby starsze zdają sobie sprawę, że muszą iść z duchem czasu. Według „Badania ankietowego senierek i seniorów pod kątem ich oczekiwań i potrzeb edukacyjnych” realizowanego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, respondenci chcą zdobywać nowe umiejętności i kompetencje (75 proc.) i być na bieżąco z dynamicznie zmieniającym się światem (56 proc.).

Za dużo, za szybko

Marian, przed sześćdziesiątką. Jak sam o sobie mówi - cyfrowy analfabeta. Pracuje, śmiga po internecie, ale w sieci wielu rzeczy zrobić nie potrafi.

- Nigdy nie robiłem opłat przez internet, nie kupowałem w sieci biletów, nie robiłem zakupów. Dlaczego? Bo robi to żona - przyznaje z rozbrajającą szczerością. I dodaje, że zaczyna mu to przeszkadzać. Wie, że musi kiedyś usiąść i wszystkiego się po prostu nauczyć.

- Dzisiaj to umiejętności niezbędne. Zrobiłem mały krok do przodu, bo nauczyłem się płacić blikiem. Żona mi pokazała, jak to robić. Wstyd mi już było, czasami w pracy na coś się składały, zawsze słyszałem: „To przelej mi pieniądze blikiem”. I widziałem miny kolegów, kiedy mówiłem, że nie potrafię. Więc to w końcu opanowałem - mówi.

Widzi, że cały świat przechodzi powoli do sieci. Wszystko można w niej zrobić. Ba, czasami nie można inaczej.

Halina, 77 lat, nie ukrywa, że ta cyfryzacja życia mocno ją iry-

tuje. Ona jest tradycjonalistką. Woli się spotkać w cztery oczy niż przed monitorem, woli buty przymierzyć, zanim je kupi, opłaty wciąż robi na poczcie.

- Ale nie da się! Wiele rzeczy można załatwić wyłącznie w sieci. Ostatnio byłam u lekarza, chciałam się umówić na kolejną wizytę. Pani w recepcji kazała mi wejść na ich stronę i tam się zapisać. Kiedy stwierdziłam, że wolę to zrobić teraz, osobiście, wywracała oczami - wzdycha.

I dodaje, że dla niej to wszystko „za szybko i za dużo”. Zawsze była aktywna zawodowo, wciąż biega na spotkania ze znajomymi, regularnie bywa w kinie i teatrze, ale w sieci kiepsko się czuje.

- Wstyd się przyznać, ale nigdy nie odbierałam rzeczy w paczkomacie. Nie wiem nawet, jak się go obsługuje, ale też niczego przez internet nigdy nie zamawiałam - przyznaje.

Czasami czuje, że nie nadąża, że świat pędzi do przodu, a ona została gdzieś daleko z tyłu, ale zna takich, którzy w ogóle nie mają komputera, nie korzystają z internetu i kompletnie niczego nie robią w sieci. Nie dlatego, że nie chcą. Nie umieją, a nie manikogo, kto im wytłumaczy cyfrową rzeczywistość. Badania pokazują, że wciąż nawet 70 proc. osób powyżej 60. roku życia nie korzysta z internetu. I nie zmieniła tego pandemia. To osoby wykluczone cyfrowo, bardziej samotne i pozostawione same sobie. Przesada? Wcale nie. Wystarczy poczytać fora internetowe.

Internauta 1: „Witam Wszystkich Seniorów internautów. To mój debiut na tym forum, dlatego liczę na wyrozumiałość i cierpliwość. Chylę czoła

„NIGDY NIE ROBIŁEM OPŁAT PRZEZ INTERNET, NIE KUPOWAŁEM W SIECI BILETÓW, NIE ROBIŁEM ZAKUPÓW. DLACZEGO? BO ROBI TO ŻONA”

przed umiejętnościami, jakimi niektórzy się szczyją. Dla mnie komputer to ciągle enigma, ale nie tracę nadziei, nie należę do osób, które łatwo się poddają. Jestem autentycznym samoukiem, mozolnie dochodzę małymi krokami do pewnych wiadomości i wierzę, że pewnego dnia odkryję te wszystkie tajemnice, które jeszcze teraz skrywa przede mną ta „piekielna” maszyna”.

Internauta 2: „To nie jest „piekielna” maszyna, tylko cudowny wynalazek. Jeżeli masz jakieś problemy, to po prostu pytaj. Pozdrawiam”.

Internauta 3: „Witam i pozdrawiam wszystkich. To mój pierwszy raz w Senior Cafe i w ogóle na forum grup dyskusyjnych. Komputer mam od miesiąca i jestem trochę onieśmiona, bo z waszych wypowiedzi wynika, że macie ogromną wiedzę o możliwościach komputera. Ja się dopiero uczę. Kupiłam kilka książek i je po kolei przerabiam. Czytam też „Komputer Świat” - to czasopismo też bardzo pomaga. Do pierwszych sukcesów mogę zaliczyć własnoręczną instalację programu antywirusowego i ściągnięcie kilku tapet na pulpit”.

Internauta 4: „Witajcie! Przeczytałam wszystkie posty i czuję się nieco dziwnie, bo coś w tym jest z konkursu „Kto starszy i co jeszcze może”. Dla mnie to, że korzystam z internetu, piszę e-mesy i umiem włączyć pralkę, to żadne osiągnięcie i nie rozumiem, dlaczego miałabym czuć się wyjątkowo. To raczej niezwykli są ci, co nie wykazują chęci używania ułatwień, jakie przynosi cywilizacja. Parę dni temu wróciłam z Bieszczad, gdzie robiłam codzienne piesze i rowerowe wycieczki i też nie czułam się heroicznie, mimo że byłam najstarsza i niekiedy musiałam wspierać o 20 lat młodszych. Wymarzony komputer mam od kilku miesięcy. Fascynuje mnie program Photoshop, którego intensywnie sama się uczę i szukam kontaktu z tymi co bardziej zaawansowani. Mam kilka problemów, których jak na razie nie umiem rozwiązać. Wszystkich pozdrawiam serdecznie”.

Wiele plusów

Naukowcy z Baylor University podkreślają, jak ważne jest korzystanie z nowych technologii przez osoby starsze. Analiza 136 badań z udziałem aż 400 tys. osób pokazała, że na intelekt seniorów cyfrowe technologie działają korzystnie. Regularne korzystanie z nich obniżało ryzyko zaburzeń poznawczych przeciętnie o 58 proc.

Jak zwracają uwagę autorzy raportu, dla niektórych wyniki te mogą być zaskakujące, bo korzystanie z technologii często kojarzone jest z fizyczną i umysłową biernością. Jednak dla obecnego pokolenia starszych dorosłych, które zetknięto się z pierwszymi osiągnięciami technologicznymi



Część seniorów nie wyobraża sobie życia bez internetu. Bo też spora ich grupa chce podążać za światem, załatwiać sprawy, komunikować się ze znajomymi, dziećmi i wnukami

dopiero po okresie dzieciństwa, korzystanie z zaawansowanych technologii stanowi niemałe mentalne wyzwanie.

- Jedną z kwestii najczęściej podnoszonych przez dorosłych w wieku średnim i starszych było: „ten komputer mnie tak frustruje. To trudne do nauczenia się”. To w rzeczywistości odzwierciedlenie wyzwania poznawczego, które może być korzystne dla mózgu, nawet jeśli w danej chwili nie wydaje się przyjemne - wyjaśnia autor analizy, dr Michael K. Scullin.

Ale też technologia wymaga ciągłego przystosowywania się, choćby zrozumienia nowych wersji oprogramowania, rozwiązywania problemów z połączeniem internetowym czy odfiltrowywania reklam.

- Jeśli robisz to przez lata i naprawdę się w to angażujesz, nawet jeśli odczuwasz frustrację, może to być oznaka, że ćwiczysz swój mózg - tłumaczy naukowiec.

To nie wszystko. Technologia ułatwia komunikację. Rozmowy wideo czy aplikacje do przesyłania wiadomości umożliwiają kontakt z innymi. To szczególnie ważne dla tych, których bliscy mieszkają daleko.

- Można łączyć się z innymi pokoleniami. Nie tylko z nimi rozmawiać, ale też ich widzieć.

Można dzielić się zdjęciami, wymieniać e-maile i to wszystko można zrobić w ciągu sekundy lub jeszcze szybciej. To oznacza większą szansę na zmniejszenie poczucia samotności - mówi dr Scullin.

Więzi społeczne są niezwykle ważne, także, a może przede wszystkim, dla osób w starszym wieku.

Naukowcy zwracają uwagę na jeszcze jedną pozytywną stronę nowych technologii używanych w późniejszym wieku. Różne cyfrowe udogodnienia, takie jak bankowość online czy nawigacja GPS, wspierają niezależność. Specjaliści z University of East Anglia wskazują, że związany z wiekiem spadek zdolności nierzadko prowadzi do tego, że starsi kierowcy sami ograniczają korzystanie z samochodów, a tym samym i własną mobilność.

I tu z pomocą może im przyjść na przykład nawigacja, która także wśród seniorów jest coraz popularniejsza. Naukowcy przeprowadzili badanie z udziałem prawie 900 osób w wieku średnio 71 lat i okazało się, że korzystanie z pomocy nawigacji wiąże się ze zwiększoną mobilnością starszych kierowców.

Na inną pozytywną stronę używania cyfrowych technologii w późnym wieku zwrócili

uwagę eksperci z University of Missouri i Baylor University. W swoim badaniu zespół ten sprawdził, jakie znaczenie mogą mieć smartfony dla seniorów, którzy mają ubytki w zdolnościach poznawczych i kłopoty z pamiętaniem o ważnych codziennych czynnościach, takich jak wzięcie leku czy wizyta u lekarza.

W eksperymencie z udziałem ponad 50 osób w wieku średnio 74 lat, uczestnicy z demencją lub łagodnymi zaburzeniami poznawczymi radzili sobie lepiej dzięki korzystaniu z osobistego asystenta działającego w smartfonach - aplikacji, która przypominała o nadchodzących wydarzeniach i aktywnościach.

- Udało nam się skutecznie nauczyć osoby starsze obsługi tej technologii, a ci, którzy najczęściej korzystali z osobistych asystentów, osiągli najlepsze wyniki w testach pamięci - relacjonował prof. Andrew Kiselica, współautor badania. - Niektórzy mogli mieć wątpliwości, czy jesteśmy w stanie nauczyć starsze osoby z zaburzeniami poznawczymi korzystania z tego typu technologii, albo czy uznają ją za przydatną. Wstępne wyniki sugerują jednak, że pomogła im ona w zapamiętywaniu i poprawiła jakość życia - podkreśla ekspert.

Tylko sieć

Anna i Marek są już na emeryturze. Dla nich internet to okno na świat.

Marek od lat marzył o tym, aby podróżować. Tylko wcześniej jakoś nie było czasu. Wiadomo, dzieci, praca, cała masa obowiązków. Nie to, żeby żyli nudno, ale bez szaleństw. Były wakacje nad morzem i ferie zimowe w górach. Od kilku lat razem z żoną przynajmniej trzy razy do roku wyjeżdżają za granicę, chcą coś zobaczyć, poznać innych ludzi, ich mentalność, styl życia, przenieść się w trochę inny świat.

Wszystko załatwiają przez internet, w sieci robią rezerwacje, wyszukują najlepsze wycieczki. On zna język angielski, więc najczęściej wyjeżdżają na własną rękę, rzadko korzystają z ofert biur podróży. Oboje z żoną nie lubią leżeć na plaży, zwiedzają. Zanim wyjadą, robią dokładny plan tego, co chcą zobaczyć, gdzie pojechać - i tu znowu z pomocą przychodzi im internet. Na miejscu wypożyczają samochód albo korzystają z miejscowych środków lokomocji.

- Przez internet robimy opłaty, zakupy, tu czytamy o tym, co dzieje się na świecie - tłumaczy Marek. Anna wchodzi mu w słowo: - No i najważniejsza sprawa: nasze dzieci

mieszkają za granicą, nie widujemy się z nimi zbyt często, ale co drugi dzień rozmawiamy „na kamerkach” - mówi.

Nie wyobrażają sobie życia bez internetu. Bo też spora grupa seniorów chce podążać za światem.

- Z naszych codziennych obserwacji wynika, że coraz więcej starszych osób decyduje się na korzystanie ze smartfona, nie tylko do dzwonienia, ale przede wszystkim do innych form komunikacji ze światem. Aplikacje zakupowe, bankowe, social media, komunikatory już nie stanowią jedynie ciekawostki, stają się narzędziami codziennego użytku. Jako Fundacja SeniorApp prowadzimy szkolenia ze Smartfon Edukacji dla osób wykluczonych cyfrowo i widzimy, jak wielu przedstawicieli pokolenia Silver przełamuje swój strach przed nowymi technologiami - mówił portalowi flexi.pl Igor Marczak z fundacji SeniorApp.

Wszystkie badania pokazują jasno, że seniorzy, którzy weszli już do cyfrowego świata, dobrze sobie w nim radzą. Nie boją się technicznych nowinek i jeśli te ułatwiają im życie, chętnie z nich korzystają. Trzeba im tylko ten cyfrowy świat pokazać i objaśnić, jak się w nim poruszać. PAP

- Péter Magyar wygrał, bo szczególnie mocno zmobilizowało się młode pokolenie Węgrów. W Polsce frekwencja w wyborach 2023 r. też była rekordowo wysoka. Ale w Polsce bardzo szybko doszło do rozczarowania obecnymi rządami właśnie wśród młodych. Rządzącym jest trudno na dłużej utrzymać ich przy sobie. To jest niezwykle istotna lekcja dla Magyara - mówi prof. Wawrzyniec Konarski, politolog, rektor Akademii Finansów i Biznesu Vistula

Agaton Kozłowski

KONARSKI: MAGYAR ZBUNTOWAŁ SIĘ WOBEC ORBÁNA - I WYGRAŁ

Bardziej Péter Magyar wygrał wybory na Węgrzech, czy odwrotnie - to Viktor Orbán bardziej je przegrał? Co przesądziło?

Akurat pana pytanie odbieram jako zabawę retoryczną, bo tego typu kwestie jest trudno rozdzielić. Natomiast warto tu podkreślić, jak skutecznie Magyar odbierał elektorat Orbánowi. Choćby udając się na „pielgrzymkę” do miasta Oradea, które jest częścią historycznego Siedmiogrodu. Wcześniej tam wyborców szukał Orbán, który bardzo dbał o diasporę węgierską w państwach ościennych. Zresztą generalnie Orbán często odwoływał się do retoryki historycznej, zwłaszcza do traumy po traktacie z Trianon z 1920 r., w wyniku którego Węgry straciły dwie trzecie swego terytorium sprzed 1914 r.

Orbán często odwoływał się do mitu „wielkich Węgrów”.

Nie sądzę, aby Péter Magyar chciał całkowicie z tej retoryki zrezygnować. Nie będzie prowokował krajów ościennych - tak jak robił to wcześniej Orbán - ale z pewnością będzie pamiętał o tym, że wielu Węgrów ciągle odczuwa żal za utraconą wielkością, za ziemiami, które ten kraj utracił po I wojnie światowej, i po tym, jak Węgry zostały potraktowane wtedy przez Zachód. Słynne zawołanie Ma-

dzarów „Soha többé Trianon!” (Nigdy więcej Trianon) stało się historycznym wehikułem, do którego odwoływało się wcześniej wielu polityków węgierskich, nie tylko Orbán - choć on to robił w sposób bardzo ciekawy od strony czysto wizualnej. Kilka lat temu sporo jeździłem po Węgrzech i uderzyło mnie, że na małych stacjach kolejowych prezentowano mapę „wielkich Węgrów”, a nie Węgień współczesnych.

W swojej bibliotece Orbán trzymał globus, na którym jego kraj był przedstawiony w granicach sprzed Trianon.

Na tego typu działaniach bardzo długo opierała się jego popularność jako polityka. Konsekwentnie przypominał, jakie ziemie Węgry straciły.

A teraz Magyar go przeliczył w polityce historycznej i dlatego wygrał wybory, osiągnąjąc większość konstytucyjną?

Nie, nie przeliczył. Jego główne ostrze ataku na Orbána dotyczyło tego, że Węgry stały się w istocie zupełnie niewyobrażalnym na skalę europejską przykładem kleptokracji. Już dawno w Europie nikt nie traktował zasobów państwa tak, jak to zrobił Orbán. On de facto sprywatyzował ten kraj - za co był od dawna słusznie krytykowany. To był jego olbrzymi błąd.

Kosztujący go utratę władzy. Doszło do tego także dlatego, że w systemie władzy stworzonym przez Orbána wystąpiły elementy politycznego nepotyzmu. Wystarczy przypomnieć choćby ważną rolę, jaką w świecie medialnym odgrywał jego zięć. Inni członkowie jego rodziny również zajmowali istotne miejsca w strukturach państwa. To były szkolne błędy polityka, który chciał utrzymać władzę. Od zawsze wiadomo doskonale, że nie ma szans na sukces w demokratycznych wyborach przywódca, który szerzy hasłami o narodzie i państwie, a który pozwalała równocześnie, by kabzę nabięły sobie tylko osoby mu najbliższe. To była wewnętrzna sprzeczność w jego publicznej retoryce, na dłuższą metę nie do utrzymania.

I w ten sposób wygrał Magyar - wystarczyło mu powiedzieć Węgrom, że będzie jak Orbán, tylko bez tych elementów kleptokracji?

Tam, gdzie uzna to za przydatne, będzie zapewne mówił i zachowywał się podobnie jak dotychczasowy premier, ale oczywiście nie będzie go naśladować in extenso. Odwrotnie - będzie chciał pokazać, w których obszarach znacząco się od niego różni. Oddzielna sprawa, że tych różnic nie będzie pewnie wiele. Proszę pamiętać, że Magyar nie ma nic

wspólnego z lewicą. Ta zaś uległa na Węgrzech kompletnej fragmentacji (poniekąd na własne życzenie). W tym kraju nie ma żadnej silnej partii socjaldemokratycznej. Magyar to polityk centroprawicowy. Ma zresztą taki rodowód polityczny.

Przez 22 lata był prominentnym członkiem Fideszu. Został tę partię dopiero w 2024 r. - i wtedy rzucił wyzwanie Orbánowi.

Wcześniej Fidesz był partią, która pochłaniała mniejsze przystawki, choćby skrajnie prawicowy Jobbik - część działaczy tej partii dołączyła do Fideszu, natomiast inna część odeszła do TISZA, ugrupowania Magyara. Widać wyraźnie, że Fidesz z czasem przekształcił się w pewnego rodzaju polityczny inkubator, w którym rodziły się nowe pomysły i nowi przywódcy. Péter Magyar okazał się z nich najskuteczniejszy.

W kolejnych wyborach po 2010 r. Orbán rozbijał w proch i w pył kolejnych opozycyjnych rywali. Dlaczego Magyar nie podzielił ich losu?

O błędach popełnionych przez Orbána w kierowaniu Węgrami już powiedziałem. Ale oczywiście polityka ma też silny wymiar personalny.

Gdyby w tych wyborach Orbán walczył - jak wcześniej - z postkomunistą Ferencem Gyurcsánym, pewnie miałby duże szanse na zachowanie władzy.

Z pewnością, natomiast z Magyarem przegrał zdecydowanie, który długo będąc w Fideszu poznał tę partię od środka. Zbuntował się w lutym 2024 roku w sposób ostentacyjny i potem zaczął bardzo szybko zyskiwać popularność - właśnie dlatego, że poznał doskonale coś, co ja bym nazwał roboczo wewnętrznymi sprężynami zarządzania tą partią. Cały proces „robienia” polityki w tej partii był mu znany. Równocześnie trudno go uznać za kogoś diametralnie różnego ideologicznie od Orbána. Odwrotnie. To fideszowski insider, który się zbuntował wobec lidera i na kanwie własnych ambicji zbudował silny ruch wokół siebie.

Jak Pan opisałby ruch TISZA?

On ma charakter amalgamatu politycznego. W jego skład wchodzi różnego rodzaju elementy ideologiczne, także lewicowe - to jeden z powodów praktycznego zaniku dawnych socjalistów. Sam skrót TISZA rozszyfrowuje się jako Partia Szacunku i Wolności. Już ta nazwa to inteligentne odwołanie się do aspiracji Węgrów jako społeczeństwa. Węgrzy po prostu nie chcieli być



Konarski: Tuska i Magyara dzieli różnica wieku, ale ich pomysł na politykę jest bardzo podobny

FOT. PAP/LESZEK SZYMAŃSKI



FOT. PAPIER/ROBERT HEGEDUS

Konarski: Hasła walki z kleptokracją dały Magygarowi potężny sukces wyborczy. Udało mu się doprowadzić do niespotykanej mobilizacji politycznej społeczeństwa

identyfikowani z państwem, które stało się kleptokracją i europejską wyspą nepotyzmu na wielką skalę. Różnice ideologiczne między TISZA i Fideszem mogą się okazać mniejsze, niż można by się spodziewać po intensywności kampanii. Natomiast z pewnością Magygar będzie musiał dotrzymać słowa, jeśli chodzi o stworzenie z Węgier ponownie państwa prawnego.

Viktor Orbán wzbudzał mnóstwo kontrowersji swoim stosunkiem do Rosji, do Chin, ale też relacjami z Donaldem Trumpem. Czego się Pan spodziewa po Péterze Magygarze w kwestii polityki zagranicznej?

Na pewno tego, że będzie wiedział, jak się poruszać w tym obszarze. Jeśli chodzi o politykę międzynarodową, on też ma tu wiedzę insidera - przecież jest obecnie europoseł. On zna ten świat i wie doskonale, że tu musi się wyraźnie odróżnić od Orbána, którego ostatnio pogrzyżył jego własny minister spraw zagranicznych, ostentacyjnie pokazując powiązania rządu z Kremlem. Te wszystkie elementy niechęci pod adresem Ukrainy, bardzo widoczne, które demonstrował Orbán, na dłuższą metę nie były do utrzymania. To Ukraina została zaangażowana przez Rosję, nie na odwrót. Jeśli Węgry - kraj

tak silnie doświadczony przez utratę swoich ziem po pierwszej wojnie światowej - opowiada się w tym momencie za państwem, które chce pozabawić części terytorium inny kraj, to wyborcy mają prawo uznać to za brak logiki politycznej. To również w dużym stopniu pogrzyżyło Orbána. Spodziewam się, że Magygar pójdzie w innym kierunku. Nie będzie miał zresztą z tym problemów, bo zna dobrze przywódców Unii Europejskiej i ich nastawienie do tej kwestii.

Sięga Pan po odwołania historyczne, tymczasem współpraca Orbána z Putinem miała podłoże przede wszystkim pragmatyczne - w ten sposób Węgry mogły kupować od Rosji tanio gaz i ropę. Jak według Pana nowy przywódca węgierski z tym sobie poradzi? Będzie musiał, podobnie jak inne państwa europejskie, szukać alternatywnych źródeł, które będą mogły tę energię dla Węgier generować.

Magygar już zapowiedział, że nie zamierza zrywać kontraktów energetycznych z Rosją. Ale też nie będzie się zachowywał jak rosyjski koń trojański w Europie, które to określenie stosowano wobec Orbána. Można założyć, że jego działania będą też zrozumiane w ramach struktur sa-

mej Unii Europejskiej. Może go inspirować przykład Polski, która w ciągu kilku lat zdołała uwolnić się od dostaw surowców energetycznych z Rosji.

Węgry mogą sprowadzać gaz LNG z USA za pośrednictwem gazoportów w Polsce i w Chorwacji. Tylko czy Péter Magygar dogada się w tej kwestii z Donaldem Trumpem, który tak jednoznacznie wspierał jego rywala?

Ewidentnie, tak jednostronne popieranie jednego tylko kandydata na Węgrzech to był istotny błąd samego Trumpa. Na to jeszcze nałożył się pokaz nieudolności zademonstrowany w czasie przyjazdu na Węgry wiceprezydenta J.D. Vance'a, który w niczym Orbánowi nie pomógł.

Tylko że biorąc pod uwagę tę sekwencję zdarzeń, trudno się spodziewać ciepłych relacji między Magygarzem i Trumpem.

Myślę, że może się stać inaczej, jeśli wrócimy do mental-

ności transakcyjnej, po którą sam Donald Trump bezustannie sięga. Jeśli Trump zobaczy, że istnieją elementy, które będą mogły tworzyć linię porozumienia USA z nowym rządem węgierskim, to amerykański prezydent w kierunku tej transakcyjności pójdzie. Nie spodziewam się, żeby Trump okazał się w tym momencie większym doktrynerem niż pragmatykiem - gdyby tak się stało, byłoby to duże zaskoczenie. Trump, jak wiemy, lubi grać z silnymi i zwycięzcami, a Magygar pasuje do wizerunku polityka silnego.

Donald Tusk od początku podkreśla bardzo bliskie relacje z Péterem Magygarzem, który swoją pierwszą wizytę zagraniczną jako premier ma zresztą złożyć w Warszawie. O co może grać duet Tusk-Magygar?

Co prawda, ich obu dzieli różnica wieku, ale też w wielu miejscach są do siebie podobni, warto to podkreślić.

Proszę zwrócić uwagę choćby na partie, na czele których stoją. Obaj próbują w nich łączyć różnego rodzaju wrażliwości i różne wątki ideologiczne w ramach jednego ugrupowania. Tuskowi to wychodzi gorzej, Magygarowi zdecydowanie lepiej, ale faktem jest, że ich pomysł na uprawianie polityki jest bardzo podobny. Obaj też odwołują się do haseł walki z łamaniem zasad państwa prawa, a także walki z kleptokracją. Te hasła dały Magygarowi potężny sukces wyborczy, gdyż udało mu się doprowadzić do niespotykanej mobilizacji politycznej społeczeństwa.

Frekwencja wyborcza sięgnęła niemal 79 proc. - 10 punktów procentowych więcej niż cztery lata temu.

Szczególnie mocno zmobilizowało się młode pokolenie Węgrów. W Polsce frekwencja w wyborach 2023 r. też była rekordowo wysoka, choć nie tak duża jak teraz na Węgrzech. Wiemy też, że w Polsce bardzo szybko doszło do rozczarowania obecnymi rządami właśnie wśród młodych. To pokolenie jest dzisiaj nastawione w Polsce na maksymalizację własnych zasobów materialnych i intelektualnych, a w mniejszym stopniu jest skłonne do poświęceń w sferze publicznej. Rządzącym jest trudno na dłuższą utrzymać ich przy sobie. To jest niezwykle istotna lekcja z Polski dla Magygara - co robić, by utrzymać ich zaangażowanie. To jest również niezwykle istotny komunikat dla obozu polskiej prawicy, zarówno tej prawicy konserwatywno-mainstreamowej, czyli PiS-u, jak i tej prawicy radykalnej, a więc obu Konfederacji. Walka o to, żeby utrzymać mobilizację ludzi młodych w czasie kampanii wyborczych, stanie się elementem kluczowym, jeśli chodzi o działania w ciągu najbliższych kilkunastu miesięcy. Mówię teraz zarówno o obozie władzy, jak i o opozycji.

Jak ułożą się relacje na linii Kijów-Budapeszt po zmianie władzy na Węgrzech? Wiemy, że teraz było źle, bardzo źle. Obie strony traktowały te relacje narzędziowo, do rozgrywki wewnątrz własnego kraju. Jak teraz to może wyglądać?

Spodziewam się tutaj zmiany, aczkolwiek nie fundamentalnej. Już o tym przed chwilą rozmawialiśmy. Magygar, podobnie jak teraz Orbán, będzie się odwoływał do tęsknoty Węgier związanych z utratą ziem w wyniku traktatu z Trianon. Nie będzie mógł zatem pozostać obojętny, jak jego poprzednik, na los Ukrainy, która jest ofiarą agresji rosyjskiej. Węgry akurat dobrze wiedzą,

co to znaczy mieć poczucie utraty części ziem historycznie związanych z własną ojczyzną. Oczywiście, to będzie bardziej złożony proces, bardziej wielopłaszczyznowy, ale zakładam, że teraz relacje węgiersko-ukraińskie będą oparte na większym zrozumieniu.

Na koniec przenieśmy się do roku 2027. Wtedy czeka nas seria ważnych wyborów w Europie - w Polsce, ale też we Włoszech, Francji, Hiszpanii, wybory lokalne w Niemczech. Czego się spodziewać? Czy wybory na Węgrzech są sygnałem, że marsz prawicy do władzy został zatrzymany? Że wsparcie Donalda Trumpa nie pomaga w Europie, jak to wcześniej miało miejsce w wyborach prezydenckich w Polsce?

Przypadek Węgier pokazuje, że wpływ Trumpa na wynik wyborczy w Europie może być nieznaczący. Notabene tak zdarzyło się nie tylko tam - także w Mołdawii wybory ułożyły się inaczej niż plany Białego Domu. Transakcyjność Trumpa jest bronią, która w pewnym momencie zaczęła się zużywać i dlatego nie można jej stosować skutecznie i bezustannie. Tego typu narzędzia wymagają subtelnej gry, a już z pewnością nie takich zachowań, jakie wielokrotnie demonstrował wiceprezydent Vance.

Po jego wyjeździe do Budapesztu słychać głosy, że jego notowania w oczach Trumpa mocno spadły.

Przed wszystkim sam Vance kompletnie nie rozumie Europy. Nie ma wiedzy o dziejach Europy i mentalności Europejczyków, wielokrotnie pokazując, że jest politykiem doktrynerskim i aroganckim. W dzwiazku z tym Trump się musi zastanowić, jakiego typu działania o charakterze operacyjnym będzie mógł stosować, jeśli wciąż będzie chciał wpływać na wyniki wyborów w państwach europejskich.

O Trumpie w kontekście przyszłorocznych wyborów będzie się szczególnie dużo mówiło w Polsce.

Nasz przypadek jest bardzo istotny. Natomiast faktem jest, że formuła bezpośredniego zaangażowania się Amerykanów w kampanię wyborczą okazała się falstartem na Węgrzech. Zakładam, że teraz Trump będzie sięgał po nią ostrożniej - tym bardziej, że Biały Dom jest mocno obciążony z tytułu wojny, którą zaczął wraz z Izraelem przeciwko Iranowi. Można sformułować prognozę, że za sprawą elekcji na Węgrzech przyszłoroczna seria wyborów w państwach europejskich będzie się rozstrzygać w nich samych.

– Magyar wygrał wybory dlatego, że umiał rozmawiać ze swoimi ludźmi, że nie wymuszał nadmiernie szybkiej zmiany, że akceptował codzienne przyzwyczajenia Węgrów, ich tradycje. Magyar połączył to z demokracją i z szacunkiem dla wspólnoty europejskiej. Droga Magyara, tak jak droga Ruttego w Holandii, to są drogi, którymi trzeba podążać, jeżeli chce się wygrywać w bardziej tradycyjnych krajach Unii Europejskiej – mówi Paweł Kowal, polityk Koalicji Obywatelskiej, historyk i publicysta, szef sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych

Dorota Kowalska

PAWEŁ KOWAL: TRZEBA PÓJŚĆ DROGĄ RUTTEGO I MAGYARA

Ostatnia niedziela na Węgrzech nie przypominała Panu trochę 15 października 2023 roku?

Było to samo, tylko jeszcze bardziej. Frekwencja minimalnie wyższa: u nas 75, tam 78 procent. Atmosfera była podobna dlatego, że na końcu zwycięża lud, a politycy, którym wydaje się, że przechrzątną swoich obywateli, przekupią ich, zrobią w konia, kończą z kwaśną miną jako Viktor Orbán.

Co się stało, że po szesnastu latach Węgrzy nagle się przebudzili?

Wszystko naraz: kryzys gospodarczy, poczucie oszustwa, oligarchia, próba załączenia państwa przez małą grupę polityków i biznesmenów. To wszystko zaważyło. Ale decydująca była chęć sprzedania Węgrów Rosji przez ich własny rząd. Największą tajemnicą ostatnich szesnastu lat na Węgrzech jest to, co się stało z Orbánem, który zaczynał jako polityk liberalny, potem liberalno-konserwatywny, antyimperialny, antysowiecki, a skończył jako ten, który „uprzejmie donosi” Kremlowi.

No właśnie, co się z nim stało?

Myszę, że będą to przez lata analizować politolodzy, a inni będą po prostu przekonani, że Putinowi udało się Orbána uwikłać w uzależnienie energetyczne, a wskutek tego polityczne.

Mysli Pan, że poparcie Donalda Trumpa, wizyta J. D. Vance'a w Budapeszcie to był, jak mówią niektórzy, pocałunek śmierci dla Orbána?

Poparcie od MAGA mogło mu zaszkodzić, bo ludzie nie lubią nachalnego poparcia z zewnątrz. Ale podstawowy problem zgotował sobie sam Orbán.

Tak jawne poparcie polityków PiS-u dla Orbána, wizyta prezydenta Nawrockiego u lidera Fideszu właśnie w czasie trwania kampanii wyborczej to był błąd tych polityków?

To dziadowska strategia, PiS zainwestował w złą, antypolską politykę i to jeszcze taką, która przegrała. Prezydent powinien przepędzić na cztery wiatry doradców, którzy go wysłali do Budapesztu. Polski prezydent nie ma prawa ryzykować interesu narodowego dla polityków, którzy się wysługują Rosji. Zresztą dzisiaj widać, że ludzie w Pałacu Prezydenckim dobrze zdawali sobie z tego sprawę, można to wnioskować po wpisach w internecie. Z wpisów ministra Cenckiewiczca wynika, że wiedział, iż pisowcy popierają na Węgrzech polityka prorosyjskiego. Działania Orbána, szczególnie rewizjonizm w odniesieniu do granic w Europie, stanowił żywotne zagrożenie dla Polski. Prezydent i pisowcy nie powinni byli tego robić tylko dla interesu partyjnego. To jest wielki grzech, który zostanie im zapamiętany. A do tego jeszcze związali się z politycznym przegranym, jakim jest dzisiaj Orbán. Jak to się mówi: kopiejki nie zarobili, a twarz stracili.

Pytanie, co teraz z panem Ziobrą i z panem Romanowskim...

To oczywiste, że byli minister i wiceminister sprawiedli-

ści powinni po prostu oddać się w ręce wymiaru sprawiedliwości w Polsce, którym, przypominam, kierowali przez osiem lat.

To były ważne wybory nie tylko dla Węgrów, ale także dla Unii Europejskiej. Unia będzie teraz bardziej zwarta, będzie częściej mówiła jednym głosem?

To były jedyne takie wybory w historii Węgier, one były ważne dla Unii Europejskiej, dla wielu osób w Stanach Zjednoczonych, dla wielu w Polsce także. Dlatego że ich istotą była odpowiedź na pytanie, czy można w demokratyczny sposób w bardzo niedemokratycznych warunkach – bo powiedzmy sobie szczerze, te warunki nie były już teraz demokratyczne – wygrać wybory przez mobilizację narodu. I to się okazało możliwe. Ale Węgrzy mają tradycję rewolucji i zrywu – ostatnie wybory przypominały mi Wiosnę Ludów z połowy XIX wieku oraz Węgry sprzed siedemdziesięciu lat. Może to największy w tym roku prezent historii, że okrąglą rocznicę 1956 roku będziemy świętować tak jak wtedy – wolni Polacy z wolnymi Węgrami.

Co te wybory znaczą dla Unii Europejskiej?

*CZEŚĆ POPULISTÓW
I REWOLUCJONISTÓW UDAJE
KONSERWATYSTÓW. A CAŁA
SZTUKA POLEGA NA TYM,
ŻEBY SIĘ NA TO NIE NABIERAĆ*

Znaczą, że wartości i demokracja ciągle rządzą umysłami ludzi. Wymaga to tylko uczciwości polityków i wymaga synergii. Ta synergia musi występować między politykami o poglądach od konserwatywnych aż po lewicowe, tak żeby mieć pewność, iż demokraci się łączą.

Mówiło się o tym, że w Europie coraz większe znaczenie mają partie populistyczne, mocno prawicowe, mocno konserwatywne. Przed nami wybory w kolejnych państwach Unii Europejskiej. Mysli Pan, że wybory na Węgrzech mogą zmienić nastroje w Europie?

Po pierwsze – nie sądzę, żeby populisci byli konserwatywnymi. Najczęściej nie są konserwatywnymi, tylko posługują się kilkoma hasłami, które kojarzą się z konserwatywnym, a w istocie dążą do przejęcia państwa. Populisci ogłaszają walkę z elitami, udają, że reprezentują lud – są rewolucjonistami, a nie konserwatywnymi. Dodatkowo są rewolucjonistami fałszywymi. Często populisci są gotowi, jeżeli im to pasuje, atakować Kościół, papieża, wartości tradycyjne. Dzisiejszy populizm to po prostu trend, który jest związany z dostępem do mediów społecznościowych, z możliwością manipulowania

społeczeństwami. To minie, trzeba to przetrwać. A jak to przetrwać, pokazują Polacy, pokazują Węgrzy. Zjednoczyć się wokół najważniejszych wartości i dawać odpór populistycznym hasłom.

Dobrze, ale co ta zmiana władzy na Węgrzech znaczy dla Unii Europejskiej? Wiadomo, że Orbán blokował wiele decyzji unijnych. To się teraz zmieni?

Węgry muszą mieć jakiś czas na dostosowanie się do nowych warunków. Od Petera Magyara nie można oczekiwać, że zmieni wszystko w ciągu jednego tygodnia. Przeciwnie, Magyarowi trzeba będzie pomóc, żeby mu się udało. Unia powinna wesprzeć Magyara, by wyszedł z koziego rogu uzależnienia energetycznego od Rosji, do jakiego zapędził go Orbán.

Magyar musi to przecież jakoś załatwić. I jak załatwi?

Nie wiem, nie jestem Magyarem. Natomiast wiem, że musi mieć na to czas i że Zachód musi rozumieć znaczenie tej sprawy i konieczność dania nowemu rządowi na Węgrzech spokojnego czasu na zmiany.

Mówi się, że Magyar jest konserwatystą, wywodzi się z partii Orbána. Niektórzy boją się, że być może wejdzie w jego buty.

Pani rozmawia z dość konserwatywnym politykiem, nie ma niczego złego w konserwatywnym. Konserwatywny najczęściej jest demokratyczny. Prawdziwy konserwatywny jest otwarty na pluralizm, jest gotowy na to, żeby akceptować inność. Trzeba się

raczej bać rewolucjonistów, nie konserwatystów. Konserwatyści nikomu nie zagrażają. Problem naszych czasów polega na tym, że część populistów i rewolucjonistów udaje konserwatystów. A cała sztuka polega na tym, żeby się na to nie nabierać.

Dobrze, ale nie boi się Pan, że Magyar wejdzie w buty Orbána?

Magyar, żeby wygrać wybory, musiał uwzględnić wrażliwość węgierską. Jestem historykiem, rozumiem historyczny kontekst Węgier. Wątek nacjonalistyczny jest bardzo ważny w tradycji węgierskiej. Magyar wygrał wybory dlatego, że umiał rozmawiać ze swoimi ludźmi, że nie wymuszał nadmiernie szybkiej zmiany, że akceptował codzienne przyzwyczajenia Węgrów, ich tradycje. Magyar połączył to z demokracją i szacunkiem dla wspólnoty europejskiej. Droga Magyara, tak jak droga Ruttego w Holandii, to są drogi, którymi trzeba podążać, jeżeli chce się wygrywać w bardziej tradycyjnych krajach Unii Europejskiej. Dzisiaj poważni politycy poszukują tego połączenia tradycji z proeuropejskim, nowoczesnym podejściem. Także nasz premier jest w tym nurcie.

Do tego wróć, ale wiadomo, że Węgrzy nie są tak entuzjastycznie nastawieni na przykład do Ukraińców i do Ukrainy.

Bo nie wszyscy odczuwają zagrożenie rosyjskie w taki sam sposób, jak Polacy. Musimy jako Polacy być gotowi na to, żeby to tłumaczyć innym, zaakceptować różnice między poszczególnymi krajami, spo-



FOT. DAVID BALOGH/XINHUA NEWS/EAST NEWS

Paweł Kowal: Od Petera Magyara nie można oczekiwać, że zmieni wszystko w ciągu jednego tygodnia. Unia powinna wesprzeć Magyara, by wyszedł z koziego rogu uzależnienia energetycznego Węgier od Rosji

łeczeństwami Unii. Jako Polak doskonale rozumiem strategiczne znaczenie obrony Ukrainy przed atakiem Rosji, bo wiemy, jaki to ma wpływ na Polskę. Przykładowo w poniedziałek w Sejmie zrobiliśmy duże spotkanie, z najwybitniejszymi ekspertami przygotowujemy się do wyliczenia strat państw trzech spowodowanych przez Putina, czyli na przykład strat Polski. Będziemy mieć model tworzenia „rachunku dla Putina” za straty państw, które szanują prawo międzynarodowe, a ich społeczeństwa tracą na działaniach Kremla. My to bardzo dobrze rozumiemy, my to czujemy każdą częścią swojego ciała. Ale żeby skutecznie działać na rzecz pociągnięcia Rosji do odpowiedzialności, trzeba też rozumieć, że nie wszyscy uważają dokładnie tak jak my. Problem w relacji Orbána do Rosji nie polegał na tym, że Orbán miał do niej nieco inne podejście niż na przykład Polska czy Litwa, ale polegał na tym, że się zaczął wysługiwać Putinowi, a jego ministrowie wynosili na zamówienie Ławrowa sprawy z zamkniętych zachodnich gremiów.

Mówi Pan, że trzeba pójść drogą Magyara i drogą Ruttego. Co koalicja rządząca musi zrobić, żeby wygrać wybory za niecałe półtora roku? W czasach strachu, gdy najważniejsze dla ludzi jest bezpieczeństwo, trzeba gęsto tkać wątki tożsamości i nowoczesności. Bez tego nie wygrywa się w naszych stronach i w wielu państwach Unii Europejskiej, na Zachodzie Unii też. I żeby zrozumieć istotę zwycięstwa demokratów

tam, gdzie jest najtrudniej, trzeba dużo nauczyć się od Ruttego, gdy był premierem Holandii, a jeszcze więcej od Magyara.

To znaczy?

To znaczy nie można bać się tradycji, trzeba mieć szacunek dla tego, jak ludzie żyją, a jednocześnie pokazać, że cała tradycja i historia może się dobrze komponować z nowoczesnością i z postępem, ale przede wszystkim z byciem w Unii Europejskiej. Bycie w Unii nie jest wartością lewicową. Unia i jedność europejska wyszły przeciw z chadecji, z prawicy. Pomysły wspólnej armii europejskiej to idee Churchilla. Mówię o tych sprawach często na Podkarpaciu, bo zdecydowałem się wystartować na szefa Koalicji Obywatelskiej w najtrudniejszym dla nas regionie Polski. Mówię tam wyborcom: nie jest żadną przeszkodą, żebyśmy byli jak Lombardia, jak Teksas, żebyśmy byli jak Bawaria, jak Tyrol. Można bez końca mnożyć przykłady zachodniego stylu połączenia tradycji z nowoczesnością. To była droga Magyara. To jest też właściwa droga do postępowania w Polsce, a już na pewno na wschodzie kraju.

Co jeszcze trzeba zrobić oprócz tego?

Być blisko ludzi i mieć dla nich czas. Istota nie w tym, by załatwić każdy ludzki postulat i nawet widzimisię. Ludzie wiedzą, że nie wszystko się da od razu. Istota to szacunek, obecność i zrozumienie.

A nie martwi Pana rosnące poparcie dla Konfederacji Brauna, Konfederacji Bosaka

i Mentzena? I skąd ono się bierze, Pana zdaniem?

Polityka kocha optymizm i pewność siebie. Nienawidzi martwienia się i pesymizmu. Każdy zmartwiony przegra. Każdy radosny optymistą, jeśli to nie jest infantylny optymizm, wygra. I to jest też nauka płynąca z polityki Magyara. Ja się nie zamartwiam, politycznie pracuję na Podkarpaciu, gdzie mamy, jak to mówi premier Tusk, trzy Konfederacje, bo mamy pisowców w skrajnej wersji, mamy konfederatów, mamy braunistów i my tam zrobimy bardzo dobry wynik. Liczę na to, że przejmemy sejmik.

Nie mówię, że Pan się nie zamartwia. Pytam, skąd się bierze poparcie dla Konfederacji?

Z tego, że demokraci popełniali błędy, bo nie tłumaczyli swojej polityki, bo nie byli w stanie znaleźć wspólnego języka z obywatelami. Z tego, że elity zapomniały o swojej misji. Poparcie dla skrajności bierze się z różnych historycznych przyczyn, ale też ze strachu ludzi przed wojną, z nadużywania elektronicznych metod komunikacji, czyli z wojny informacyjnej Rosji. Naprawdę dużą rolę odgrywa w tej grze Rosja, jej interesy ukryte pod płaszczykami różnych partii i różnych ludzi, od Brauna po Millera. To wszystko razem składa się na to, że ludzie nabierają wątpliwości, boją się o swoją przyszłość. Naszą rolą nie jest bać się, tylko pokazać ludziom, że droga do bezpieczeństwa łączy się z demokracją i z jednością europejską.

Nie boi się Pan...

Ja się boję tylko Boga i to mi pomaga też w polityce.

Ludzie patrzą na wiele rzeczy przez pryzmat swoich portfeli i swojej kieszeni. Sytuacja na Bliskim Wschodzie jest jaka jest. Nie boi się pan, że inflacja i sytuacja gospodarcza wam jednak zaszkodzą?

W polityce jest tak, że codziennie coś może nam zaszkodzić: własny błąd, katastrofa naturalna. Piękno i przekleństwo polityki polega na tym, że rządzi nią ludzka psychologia, ludzkie ambicje, nastroje, miłość i nienawiść. Wszystko razem trzeba brać pod uwagę. A co dopiero, kiedy żyjemy w czasach przedwojennych. Ktoś powie, że to są czasy przedwojenne, tak mówi pan premier, ja jako historyk powiedziałbym jeszcze odważniej: jeśli nic się nie zmieni, to początek jakiejś wielkiej, trzeciej wojny już przecież widać.

Dlaczego tak Pan myśli?

Dlatego że każda wojna zaczyna się od nieopanowanych konfliktów. Pierwszy był konflikt Rosji przeciwko Ukrainie, teraz jest konflikt na Bliskim Wschodzie, który nie wiadomo, jak się rozwine. To nie chodzi o to, żeby ludzi straszyc, ale też nie chodzi o to, żeby ich zagłaskiwać. Trzeba mówić, jaki jest stan rzeczy, a stan rzeczy z punktu widzenia naszego bezpieczeństwa jest bardzo trudny. Wielkie wojny zaczynają się od nacjonalizmu, kolonializmu i szybkich zbrojeń. Czyż nie te właśnie zjawiska obserwujemy?

Tylko rządzenie dla koalicji 15 października jest o tyle trudne, że mamy prezydenta,

który życia wam nie ułatwia. Wiele kluczowych ustaw wetuje. Jak w takim razie iść do przodu?

Gdyby prezydent był propaństwowy, byłoby na pewno łatwiej - tyle mogę powiedzieć. Trzeba rządzić w oparciu o to, jakie są możliwości, ale przede wszystkim podstawą do rządzenia jest większość w Sejmie. I nie ma co zrażać się blokadami - trzeba po prostu uchylać ustawy i kłaść je na biurku prezydenta.

Polacy mogą powiedzieć tak: „Tego nie wprowadziliście, tego nie wprowadziliście, tego nie wprowadziliście, a obiecaliście”. I jak tu wygrać wybory?

Wygramy wybory i stworzymy rząd w przyszłym roku. Ludzie docenią determinację we wprowadzaniu takich zmian, jak zmiana prawa pracy czy tak zwane babciowe. Myślę, że można na to popatrzeć też tak: mimo oporu prezydenta, my jednak zmiany wprowadzamy. A myślę, że też ludzie zobaczą, iż są przykłady, gdzie weto prezydenta jest kompletnie destruktcyjne, jak na przykład w kontekście kryptowalut. Realnie wiele osób straciło dlatego, że prezydent zawetował regulacje dotyczące kryptowalut.

A może za mało chwalicie się sukcesami? Może trzeba mówić, że jesteście dwudziestą gospodarką świata? Mam wrażenie, że do wyborców dociera bardzo dużo negatywnych informacji, za mało pozytywnych. Nie ma Pan takiego wrażenia?

Mam. Mówiąc półzartem, taką samą sytuację mam z rodziną

i taką samą wśród znajomych. Jako Polacy mamy wszyscy taki charakter, że wolimy lub lubimy ponarzekać. Ale nawet kiedy słyszę te narzekania, traktuję je raczej jako wyzwanie, żeby mówić o tym, co się udało, i pokazywać też dwie różne perspektywy każdej sprawy. Przecież Donald Tusk stworzył stabilną większość w trudnych czasach, o jakiej może pomarzyć niejeden europejski kraj. Żadna polityka nie jest idealna, nasza też taka nie jest, ale polityka pisowska czy fideszowska to droga ku przepaści.

Jak Pan myśli, co powinniście przez te półtora roku jeszcze zrobić, żeby wygrać wybory?

Robić to, co robimy, tylko bardziej i systematycznie.

Rozwinie Pan tę myśl?

Rozwinął ją premier podczas ostatniego posiedzenia Rady Krajowej KO. Każda polityka zaczyna się we własnej głowie, więc musimy sobie uświadomić stawkę, o jaką gramy. Gramy o to, żeby Polska została w Europie, żeby nikt jej nie próbował z Unii Europejskiej wyprowadzić. Gramy o godność człowieka. Gramy o to, żeby Polska była krajem, gdzie szanse są takie jak w ostatnich trzydziestu latach, jednak równe. Nie trzeba być urodzonym w rodzinie partyjnego oligarchy, żeby mieć szansę na robienie biznesu czy kariery naukowo. Do takiej Polski przywykliśmy. O taką Polskę będziemy walczyć i ludzie to docenią. Byłem ostatnio na zjeździe polskich studentów, którzy studiuja za granicą. W Mediolanie zobaczyłem nową Polskę młodych, ambitnych ludzi, którzy pochodzą z biednych i bogatych rodzin - dla nich warto pracować. Oni mają szansę, jeśli pracują i uczą się. To pierwsze takie pokolenie w Polsce od kilku stuleci. Warto dla nich uchronić Polskę od destabilizacji, dać krajowi jeszcze ze dwie dekady porządnego rozwoju. O błędach też trzeba mówić. Błędy są tam, gdzie nie daliśmy rady zrobić czegoś tak szybko, jak byśmy chcieli. Często nie była to zresztą nasza wina. Często była to wina prezydenta Dudy, a teraz Nawrockiego.

Wybory być może wygracie, problem w tym, z kim stworzycie koalicję...

Jeśli utrzymamy pokorę, wybory wygramy i stworzymy większościową koalicję. Z jednej strony na pewno naszym koalicjantem będzie Lewica. Naszym koalicjantem będzie Polskie Stronnictwo Ludowe. Wszyscy się zmobilizują.

Jest Pan optymistą!

Inaczej nie zajmowałbym się polityką.

CZARZASTY: AMERYKA JEST NASZYM PRZYJACIELEM, A PRZYJACIELE MOGĄ MÓWIĆ SOBIE PRAWDĘ WPROST

– Trump w tym wszystkim, co zrobił, a uważam, że zrobił wiele rzeczy nieprzemyślanych i bardzo chaotycznych, zrobił jedną rzecz dobrą: obudził Europę. I słusznie, bo myśleliśmy, że wszystko za nas zrobi Ameryka - mówi marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty w rozmowie z Marcinem Zasadą i Pawłem Pawlikiem

Odczuwa pan satysfakcję z niedołożenia się do hipotetycznej Nagrody Nobla dla Donalda Trumpa?
Oczywiście, że odczuwam. Dlatego, że ta nagroda po prostu panu prezydentowi Trumpowi się nie należy.

Chociaż może raczej ma Marcin Najman, który powiedział, żeby dać mu Nobla dla świętego spokoju.

Obserwując mentalność pana prezydenta Trumpa, można wnioskować, że to mogłoby nie wystarczyć. Jakby dostał Pokojową Nagrodę Nobla, to później chciałby jeszcze Literacką.

Może za wpisy w serwisie „X”?

Bez wątpienia ta aktywność prezydenta Trumpa zasługuje na uwagę. Ale już zupełnie poważnie, nie byłem jedyny w sprawie tego Nobla. Kontaktowałem się z szefową parlamentu niemieckiego, parlamentu francuskiego, bo w ramach Trójkąta Weimarskiego mamy bliskie kontakty i nie było tam dużego entuzjazmu w tej sprawie. Naród amerykański dla Polaków jest ważny, Ameryka jest ważna. Wiem, że to jest największy gwarant bezpieczeństwa, ale rozmawiamy o prezydencie, po którego działaniach trudno zakładać, że ludzie na świecie czują się bezpieczniej, że świat jest bezpieczniejszy. Ukraina, Grenlandia, Wenezu-

ela, Iran, Cieśnina Ormuz, presje do partnerów z NATO, krytyka papieża, wsparcie dla Orbana, którego wspiera Putin.

Według Donalda Trumpa NATO to papierowy tygrys. Sojusze są po to, by pomagać sobie w różnych sytuacjach, ale tak naprawdę nikt się o to nas nie pytał, a Polacy mają trudne doświadczenia, na przykład związane z działaniami w Iraku. Co wydarzyło się w Wenezueli? Porwano prezydenta. To był zły prezydent, ale po co to zostało zrobione? Żeby rozwalić kartele narkotykowe. Czy słyszeeliśmy, żeby jakkolwiek został rozwalony? To może po to, żeby położyć rękę na ropie naftowej? To, co w sprawie Nobla powiedziałem, powiedziałem świadomie, a miesiąc później mogę dodać, że pan prezydent Donald Trump dał kilka dodatkowych dowodów, żeby moją tezę uzasadnić.

Jaki to wszystko będzie miał skutek dla Unii Europejskiej?

Już ma bardzo duży skutek, bo Trump w tym wszystkim, co zrobił, a uważam, że zrobił wiele rzeczy nieprzemyślanych i bardzo chaotycznych, zrobił jedną rzecz dobrą: obudził Europę. To znaczy, Europa zadała sobie takie pytanie: co będzie, gdy nie będzie Ameryki? W związku z tym doszła do wniosku, że po pierwsze, Europa musi po-

myśleć o własnym wojsku, po drugie, musi się uzbroić, po trzecie, musi rozpatrywać taki wariant, że w momencie, kiedy Rosja na nas napadnie, na państwa europejskie, że będzie sama się bronić. W związku z tym poszły w górę procenty, jeżeli chodzi o przeznaczenie środków budżetowych na obronę. I słusznie, bo myśleliśmy, że wszystko za nas zrobi Ameryka. Przyszłością Polski jest silne polskie społeczeństwo, silna gospodarka, silna armia oraz Unia Europejska. Silna jako region, region bogaty, region, który ma czego bronić i potrafi się bronić.

Najlepsze miejsce do życia prawdopodobnie znajduje się w Unii Europejskiej dzisiaj. Do tej pory najbezpieczniejsze, najbogatsze i najbardziej zasobne. I różnorakie, ale bogate swoją różnorodnością.

Na tym też polega trochę pułapka Unii Europejskiej, bo wszędzie tam, gdzie te nożyce nierówności są najbardziej rozwarte, bardziej oplaca się prowadzić wydobywanie, sprowadzać przemysł, jeżeli mniej ludzi partycypuje w zyskach. Na tym polega sukces też Chin w pewnym sensie. Na tym polega potencjał Indii.

Niesprawiedliwość jest wszędzie, co jako polityk lewicy widzę wyraźnie. Natomiast zostanie przy prostych praw-

dach. Jeżeli jest pięć wielkich ośrodków, które rządzą światem, to tym ośrodkiem jest na pewno bardziej Unia Europejska, a nie każdy kraj oddzielnie. Podobnie, jeżeli chodzi o bezpieczeństwo. Stąd zresztą ci, którym nie zależy na tym, żeby Unia Europejska była silna, wykonują takie ruchy, jak na przykład wizyta wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych w Budapeszcie tuż przed wyborami.

Za te krytyczne oceny Donalda Trumpa ma pan na pieńku z ambasadorem USA w Polsce. Tom Rose na platformie „X” napisał o panu: „Ten człowiek jest zagrożeniem. Celem jego zapalczywej retoryki obrażającej prezydenta Stanów Zjednoczonych może być jedynie uszkodzenie stosunkom amerykańsko-polskim i osłabienie własnego kraju. Być może jako notoryczny aparatczyk skrajnej lewicy i były komunista, nie powinniśmy być zaskoczeni”.

Pan ambasador wyraził swoje zdanie, a ja pozostawiam je bez komentarza. Ameryka jest naszym przyjacielem, a przyjaciele mogą mówić sobie prawdę wprost.

Jak ocenia pan wynik wyborów na Węgrzech? Bardzo się z nich cieszę. Jako Marszałek Sejmu natychmiast wydałem oficjalny komunikat w tej sprawie. Pogra-

tulowałam zwycięzcom, oferując pomoc polskiego Sejmu w wychodzeniu z autorytaryzmu. Nie ma czasu do stracenia. Chcę pomóc w pilnej odbudowie Grupy Wyszehradzkiej, formatu, który bardzo wzmacnia głos regionu, w tym Polski, w UE. Poza współpracą rządową ważna jest współpraca parlamentów. Jesteśmy w trakcie organizowania wizyty na Słowacji w tej sprawie. Jak tylko ukonstytuuje się węgierski parlament, zaczniemy działania na tym kierunku. Węgry, nawet rządzone przez prawicę, ale Węgry europejskie i demokratyczne, to rzecz dla Polski bardzo ważna.

Peter Magyar, lider zwycięskiej TISZY i prawdopodobnie przyszły premier Węgier, jednoznacznie stwierdził, że nie zamierza utrzymać azylu politycznego dla Zbigniewa Ziobro oraz Marcina Romanowskiego. Myśli pan, że poszukają azylu w Rosji, Białorusi?

Chyba już tylko tam jeszcze ich chcą. Na pewno mają wobec nich dług wdzięczności za niszczenie polskiej demokracji. Myślę jednak, że wrócą do Polski, a tu czeka na nich prokurator, niezawisły sąd, a na pana Ziobro - już niebawem - Trybunał Stanu. Gdyby mieli odwagę i honor, o co absolutnie ich nie podejrzewam, już dawno byłiby w Polsce.

Wracając jeszcze do miejsc dobrych do życia. Czy pokochnał pan już Sosnowiec?

Moja ojcowizna to mała wieś pod Przasnyszem. Mam tam serce. I tyle. Nigdy w Zagłębiu nie mówiłem, że jestem stąd. Moja decyzja o starcie z tego miejsca wynikała z tego, że sześć lat temu było dwóch liderów dwóch partii, którzy musieli się rozsądnie dogadać. Adrian Zandberg został w Warszawie. Były dwa ośrodki, które są historycznie związane z Lewicą w Polsce, które uzasadniały obecność drugiego lidera lewicowego. To było Zagłębie i Włocławek. Wybrałem Zagłębie. Dlatego, że po pierwsze, mam tu wielu przyjaciół. Po drugie, ten ośrodek jest dobrze zorganizowany, jeżeli chodzi o polityków lewicowych, są tu wspaniali politycy, z którymi można robić dobre rzeczy dla ludzi, dla regionu. Jest związany z Lewicą Marcin Bazylak, czyli prezydent Dąbrowy Górniczej, jest Łukasz Komoniewski, czyli prezydent Będzina, jest Michał Wcisło, wiceprezydent w Sosnowcu. Poza tym ja naprawdę lubię to miasto. Mieszkają tu fajni ludzie.

Siedem czy sześć lat temu, może się przyznać, że prawie uwierzyłem, jak pan mówił, że jak Czarzasty nie załatwi,

to nikt nie załatwi. Albo umrze, próbując. Przez pierwsze cztery lata w Sejmie nie załatwiłem niczego, będąc w opozycji.

Nie byłem zawiedziony, że pan niczego nie załatwił. Byłem zawiedziony, że pan tymi obiecanymi kajdankami do kaloryfera się nie przykuł, bo ja bym pana trzymał za rękę.

Człowiek całe życie się uczy. Byłem wtedy posłem pierwszy raz i zobaczyłem, że jak się jest w opozycji, to można się po prostu odbić od każdego kaloryfera. Ale nauczyłem się dróg, po których teraz chodzę. I muszę powiedzieć, że w tej chwili, po dwóch latach funkcjonowania tej koalicji, walczę. Po pierwsze, walczę razem z prezydentami, nie sam. Walczę razem z prezydentem Sosnowca, Będzina, Dąbrowy Górniczej. Nie mam kontaktu z prezydentem Jaworzna, uczciwie mówię. W ciągu tych dwóch lat udało się razem z prezydentami, zaznaczam, bo tu muszę wykazać i skromność i rozsądek w tej sprawie, ściągnąć dla regionu 2 miliardy złotych.

Dużo pieniędzy.

Budowa węzła Klimontów oraz rozbudowa drogi ekspresowej, dwa tory kolejowe między Dąbrową Górniczą a Będzinem. Przywożę tutaj co pewien czas właściwego ministra bądź wiceministra, który się spotyka z ludźmi. Lobbuję na rzecz Zagłębia i jestem z tego bardzo zadowolony. W ciągu ostatnich dwóch lat przyniosło to Zagłębiu 327 milionów złotych na budowę i remonty mieszkań, których w tej chwili jest 1375. Mieszkania są ważne. Dalej, jeżeli chodzi o środki dotyczące infrastruktury. Modernizacja siedziby policji w Będzinie i w Sosnowcu oraz budowa nowej siedziby Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Będzinie. Łącznie 40 milionów złotych. Zamek w Będzinie - w tej chwili 700 tys. przekazane. Teatr Zagłębia w Sosnowcu - 4 miliony złotych. Ponad milion na rozwój klubów sportowych. Rozmawialiśmy na temat zmiany formuły Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej. Lobbujemy w sprawach związanych z Centrum Zdrowia Psychicznego w Dąbrowie Górniczej oraz rozbudowę i powstanie nowoczesnego SOR-u w Sosnowcu. Cztery lata temu, to powiem szczerze, nie wiedziałem w ogóle, że są takie potrzeby. Nauczyłem się kilku rzeczy. Po pierwsze: współpraca z samorządowcami na miejscu. Po drugie: skuteczność. Dziś nie mam się czego wstydzić, wobec Zagłębia. A to dopiero połowa kadencji.



FOT. KARINA TROJAK

Włodzimierz Czarzasty: Chcę pomóc w pilnej odbudowie Grupy Wyszehradzkiej, formatu, który bardzo wzmacnia głos regionu, w tym Polski, w UE

Prezydentowi Będzina przyda się trochę dobrych informacji.

Wiem, do czego pan nawiązuje - do referendum. Jest taka moda w tej chwili w Polsce na odwoływanie prezydentów. W jednych miejscach uzasadniona, w drugich nieuzasadniona.

Moda, która wzięła się skąd właściwie?

Z polityki tak jak wszystko. Cała ta fala, która się wiąże z odwoływaniem prezydentów w tej chwili ma na celu głównie to, żeby wybór potencjalnie nowego prezydenta był albo pod koniec tego roku, albo na początku następnego roku. Dlaczego? Bo to jest rok wyborczy. Trzeba patrzeć na to jak na całe życie, z dystansem.

Chorzów, Bytom, Częstochowa, Będzin. W Zabrze w referendum odwołano prezydenta.

Kraków. W Będzinie zbierane są podpisy. Natomiast uważam, że praca, którą wykonuje prezydent Łukasz Komoniewski, zostanie doceniona i nawet jeśli dojdzie do referendum, to nie zostanie odwołany. Ja mam luzik w tej sprawie.

Dwukadencyjność w samorządach. Pańskim zdaniem zostanie zniesiona?

Moim zdaniem nie zostanie zniesiona. Powiem, dlaczego. W Sejmie jest przygotowany projekt w komisji, z tej komisji nie wychodzi. Nie wychodzi, z jakichś względów. Nawet jeśli wyjdzie i założymy, że Sejm przyjmie to, że zostanie zlikwidowana dwukadencyjność, to musi to podpisać prezydent Karol Nawrocki. PiS dwukadencyjność wprowadził. Więc?

Weto. Czyba że głos prezydenta Stalowej Woli czy Chełma ma znaczenie w PiS.

Wątpię, żeby zdanie prezydenta Chełma, szanując wszystkich prezydentów, liczyło się w skali partii. Niezależnie jednak, czy wyjdzie ustawa z Sejmu, to PiS nie jest za tym, żeby to wprowadzić, w związku z tym prezydent Nawrocki nie przyjmie tego.

Czy w związku z tym w wyborach parlamentarnych, które są wcześniej niż samorządowe, czeka nas desant prezydentów, którzy wiedząc, że to koniec kariery w samorządzie, wystartują do Sejmu i Senatu?

Nie wiem, czy desant, ale na pewno będzie dużo samorządowców, którzy będą chcieli startować do Sejmu lub Senatu. Moim zdaniem to tylko dobrze wpłynie na parlament, bo mówimy o ludziach, którzy świetnie znają się na zarządzaniu, samorządności, więc jeżeli wywalczą mandat, to dla demokracji i dla stanu państwa tylko lepiej.

Pod górę lewica ma też w Częstochowie. Prezydent Krzysztof Matyjaszczyk jest jednym z podejrzanych w szerokim śledztwie prowadzonym przez Prokuraturę Krajową, dotyczącym korupcji w mieście.

W Częstochowie wiele się dzieje tej chwili. Jeżeli chodzi o pana prezydenta Krzysztofa Matyjaszczyka, z tego, co wiem, to nie może decyzją sądu pełnić tej funkcji. Pełniąc obowiązek jest pan prezydent Zdzisław Wolski, pierwszy wiceprezydent, bardzo dobry parlamentarzysta, miałem okazję z nim cztery lata współpracować.

To jest wasza ucieczka do przodu z Wolskim w Częstochowie?

Nie, nie myślimy o tym w ten sposób, że to jest ucieczka do przodu. Na pewno nie jestem zadowolony z tej sytuacji, która tam ma miejsce,

dlatego że prezydent Matyjaszczyk, którego znam, po prostu ma postawione zarzuty. Żaden poważny polityk nie będzie się z tego cieszył. Raczej będzie się tym martwił. To jest jedna sprawa. Druga sprawa, te zarzuty są w moim zdaniem mocno naciągane, ale są. Nie dyskutuję, stąd szybkie i twarde decyzje.

Jak wyobraża sobie pan listę wyborczą lewicy w nadchodzących wyborach?

Moje marzenia, tak? Mocna lista Lewicy wystawiona wspólnie przez Unię Pracy, PPS, Nową Lewicę, Partię Razem, stowarzyszenie pani Senyszyn, czyli konsolidacja. Jestem takim politykiem, który doświadczył tego, że jego partia przeżyła śmierć polityczną. Cztery lata byliśmy poza Sejmem, mieliśmy 2 procent poparcia. Ale to też jedyna formacja, która wypadła i wróciła.

Potem był ten moment wielkiego zjednoczenia.

Potem było 14 proc. Za dwa lata mamy wybory i jeżeli chodzi o mnie, będę wszystko robił, żeby powstała wspólna lista. Stąd jestem bardzo zdystansowany co do oceny moich przyjaciół z partii Razem. Nie wypowiadam się w sprawie pani Senyszyn. Chcę zostawić otwarte drzwi do momentu, kiedy będziemy rozmawiali o potencjalnym wspólnym starcie. Ja wiem, że w tej chwili jest tak, że jedni mówią nie, drudzy mówią tak. Ale sześć lat temu też nie było takiej możliwości. Pamiętam jak na 1 maja pani Marcelina Zawisza, w tej chwili moja bliska znajoma, nie podała mi ręki. Nie było takiej możliwości, żeby partia Razem wystartowała z SLD. Skończyło się tak, że startowaliśmy z listy Sojuszu Lewicy Demokratycznej. I dogadaliśmy się. Myślę, że Miller zrobił kiedyś błąd, że kłócił się z Palikotem przez trzy i pół roku, po czym na cztery miesiące przed wyborami się dogadali. A ponieważ się opluwali przez tyle czasu, nikt w to nie wierzył. Więc ja nikogo nie opluwam i mówię: jestem gotowy. Na razie drogi nam się rozeszły. Z Razem nas różni jedna rzecz. My uważamy, że w tym rządzie lewica realizuje bardzo wiele swoich postulatów, a Adrian uważa, że ten rząd, jeżeli chodzi o postulaty lewicy, jest nieskuteczny. Pewne jest, że silna lewica to gwarancja demokratycznych rządów. A im będzie silniejsza, tym więcej naszych postulatów będzie w stanie realizować.

Razem nigdy nie próbowało wziąć tego na siebie.

Po to się jest w polityce, żeby brać władzę, wprowadzać swój program i brać odpowiedzialność za swoje czyny. Razem ma inne w tej sprawie myślenie. Nie krytykuję go. Mamy różne oceny. Czy będziemy mieli różne zdanie za półtora roku? Zobaczymy.

Z takimi osobami jak Marek Balt, który współpracuje z Joanną Senyszyn, też?

Absolutnie cenię Joannę Senyszyn. Bardzo ją cenię za jej poglądy. Głównie w dwóch sferach. Po pierwsze, jeżeli chodzi o państwo świeckie. Robi to z przekonaniem, wierzy w to i robi to całe życie. A po drugie, jeżeli chodzi o sferę praw wolnościowych dla kobiet, w tym prawa do aborcji, jest w tym niesłychanie konsekwentna. Współpracowałem z nią kawał czasu. Ona nie ma łatwego charakteru i ja nie mam łatwego charakteru. Ale nie widzę problemu, byśmy współpracowali i realizowali lewicowe cele.



Butelki z kaucją i puszki aluminiowe nie trafiają już do samorządów. Spółki komunalne nagle straciły dopływ pieniędzy z tego tytułu. Coraz częściej słychać głosy, że skończy się to podwyżką opłat za odbiór odpadów

JAK PRZECHYTRZYĆ AUTOMAT W SYSTEMIE KAUCYJNYM

Klienci w całej Polsce narzekają na działanie systemu kaucyjnego. Ale można ułatwić sobie życie, jeśli zna się zasady. Niektórzy nawet sporo zarabiają.

Matylda Witkowska

Pana Grzegorza z Łodzi system kaucyjny doprowadził niedawno na skraj załamania nerwowego. Początkowo Łodzianin do pomysłu zbierania opakowań był pełen zapału. Przez kilka tygodni pieczołowicie odkładał butelki i puszki, by przy okazji zakupów zawieźć je do najbliższego supermarketu. - Butelki i puszki składowałem w worku na balkonie. Gdy zaczęły się wysypywać, zabrałem worek i pojechałem do osiedlowej Biedronki - opowiada pan Grzegorz.

Niestety automat w supermarkecie z jakiegoś powodu był nieczynny, podobnie jak pozostałe na jego osiedlu. Pan Grzegorz próbował szczęścia w kilku miejscach, ale wszędzie coś było nie tak.

- Mnóstwo osób oddaje na naszym osiedlu butelki, nawet automaty w supermarketach nie są w stanie ich pomieścić. Natomiast w Żabce butelkomat jest chyba wielkości lodówki, miejsce w nim robi się przez chwilę, potem ludzie się rzucają z butelkami i znów jest pełen, i odmawia przyjmowania - opowiada Łodzianin.

W końcu dzień przed świętami automat w Biedronce nagle zadziałał. - Ucieszyłem się jak dziecko, pobiegłem do domu po mój worek z balkonu, wróciłem do sklepu, wrzuciłem butelki i dostałem paragon. Wyszło 19 zł, więc całkiem niemało - opowiada Łodzianin.

Po świętach chciał skorzystać voucher na zakupy, ale okazało się, że kasa zupełnie go nie widzi.

- Na miejsce został wezwany kierownik, okazało się, że automat drukuje paragony z błędem i system kaucyjny w ogóle ich nie widzi. Po debacie pieniądze wypłaciła mi kasjerka. A automat znowu został wyłączony - opowiada pan Grzegorz.

Tu awaria, tam kolejka

Panu Dariuszowi z Łęczycy na myśl o butelkomatach też podnosi się ciśnienie. - Miałem już pełen bagażnik toreb z plastikowymi butelkami, wciąż dochodziły nowe, a nie miałem gdzie oddać. W tym tygodniu oddałem je w jednej z Biedronek, gdzie automat działał. Wcześniej jednak wykonałem po marketach pięć kursów samochodem na diesla, więc nie wiem czy na tym właśnie ma polegać ekologia - mówi.

Problemy z oddaniem butelek miał też pan Andrzej z Pabianic. - W jednym sklepie w Pabianicach automat zamknięty, bo była „awaria”, w drugim okazało się, że „nie przyjmuje butelek”. W trzecim automat działał, ale stało przed nim kilkanaście osób, każda z workiem butelek za kilkadziesiąt złotych. Pojechałem do Dino, w którym nie ma automatu i ekspedientki przyjmują butelki ręcznie, i w końcu się udało - relacjonuje.

Pan Andrzej zwraca uwagę na problemy z czystością: - Przed automatami ciągle coś jest rozlane, pracownicy sklepów nie nadążają ze sprzątnięciem. Problemem są też butelki z resztkami napojów w domach. Już myślę o tym, jak latem do takich butelek będą zlatywać się muchy.

Pracownicy marketów też nie kochają systemu kaucyjnego. Dla nich obsługa automatów to dodatkowy obowiązek i konieczność wysłuchiwanie skarg klientów. Natomiast mniejsze sklepy w większości butelek nie przyjmują.

- Nie mam miejsca na składowanie butelek, nie chce mi się też wbić tych butelek do systemu. Na te kilka oranżad i wód mineralnych, które sprzedają, nie opłaca się tego robić - mówi drobny sklepikarz z Łodzi.

Codzienny absurd życia Polaków

Dystans Polaków wobec systemu kaucyjnego potwierdził opublikowany w marcu sondaż IBRIS dla „Rzeczpospolitej”. Wynika z niego m. in., że ponad połowa Polaków (50,5 proc.) ocenia system źle, a prawie połowa (48,1 proc.) w ogóle z niego nie korzysta.

Na to badanie powołali się działacze Konfederacji, którzy w zeszłym tygodniu do biur Koalicji Obywatelskiej w całej Polsce przynieśli worki pełne zebranych opakowań kaucyjnych. - System kaucyjny stał się codziennym absurdem życia Polaków. Polacy zostali zmuszeni do życia jak śmieciarze, którzy na zakupy udają się z workami butelek - mówiła w Łodzi Paula Poreda z Nowej Nadziei. W biurze KO tak nie myślano - pracownicy odebrali butelki i podziękowali za obywatelską postawę.

System kaucyjny wprowadzono w Polsce w październiku ubiegłego roku, by osiągnąć unijne poziomy recyklingu butelek. Do 2030 roku co najmniej 90 proc. jednorazowych plastikowych puszek na napoje powinno trafiać do recyklingu. Te wymagania nie zostały wprowadzone bez powodu. Z jednej strony mają zmniejszyć ilość śmieci, które trudno się rozkładają, z drugiej - zmniejszyć zużycie surowców. Recykling ma też zmniejszyć ilość groźnego mikroplastiku w środowisku - choć butelki nie stanowią jego głównego źródła.

Operatorzy systemu i sklepy podkreślają, że trzeba uzbroić się w cierpliwość, bo system się „dociera” i z każdym miesiącem będzie łatwiej. Parę pomysłów na ułatwienia podsunął pod koniec lutego na IV Kongresie Miast i Biznesu w Pabianicach. Prelegenci przypomnieli, że istnieją takie rozwiązania jak np. montaż przez gminy butelkomatów przy popularnych deptakach czy plażach obok koszy na śmieci.

- Prosimy o cierpliwość. Ten system jest potężny, dotyczy kilkunastu miliardów opakowań. Te opakowania pojawiły się teraz masowo na półkach, wymagają oddania i odbierania przez operatora. Nie wszystkie urządzenia zostały uruchomione, jest dużo zbiórki manualnej, ale z czasem będzie ona zastępo-

wana przez maszyny - mówiła nam podczas kongresu Magdalena Markiewicz, prezes zarządu spółki PolKa Polska Kaucja, która jest jednym z operatorów systemu.

Wracają zbieracze surowców wtórnych

Tymczasem Polacy powoli przyzwyczajają się do systemu kaucyjnego, a niektórzy nawet się z niego cieszą. Do Łodzi po wielu latach wrócili zbieracze surowców wtórnych ze śmietników, których Polska ćwierć wieku temu poznała za sprawą filmu „Edi”. Osoby grzebiące w śmietnikach - dziś już zwykle w jednorazowych rękawiczkach - można codziennie spotkać na przystanku Piotrkowska Centrum, a także na wielu osiedlach w całej Polsce.

Rekordziści zbierają naprawdę ładne pieniądze. Obecny rekord należy do klienta z Wrocławia, który w marcu przyniósł do tamtejszej Biedronki... 807 opakowań i otrzymał voucher na zakupy za 403,50 zł. To jednak prawdopodobnie nie koniec, bo rekordy zwrótów z miesiąca na miesiąc rosną.

Biedronka, która przekroczyła w marcu liczbę 2000 czynnych butelkomatów, zapewnia, że butelki zwrótne przyjmowane są we wszystkich sklepach, choć okresowo w czasie dużego natężenia ruchu automaty mogą być przeciążone. Wśród powodów są też te powstające z winy klientów, np. wkładanie brudnych lub nieopóźnionych opakowań.

- Wszystkie sklepy Biedronka, w których sprzedawane są produkty objęte systemem kaucyjnym, prowadzą ich zbiórkę - zarówno w sposób automatyczny (recykloboksy), jak i manualny (recykloboksy), w zależności od etapu wdrożenia danego rozwiązania oraz uwarunkowań lokalnych - zapewniał nas kilka tygodni temu Leszek Dąbrowski, młodszy menedżer ds. relacji instytucjonalnych w sieci Biedronka.

Natomiast na problem zapchanych automatów jest proste rozwiązanie, o którym mało klientów wie. Każdy sklep o powierzchni ponad 200 mkw. musi przyjąć butelki, a automat jest tylko jedną z opcji. „Jeśli butelkomat nie działa, nie rezygnuj ze zwrotu. Sklep, który ma ustawowy obowiązek przyjmowania opakowań i zwrotu kaucji, powinien przyjmując je również poza automatem i wypłacić należną kwotę” - radzi rządowy portal gov.pl.

Tą samą radę podpowiedziała nam Biedronka. - W czasie wyłączenia urządzeń z użytku klienci mogą zwrócić opakowania bezpośrednio w sklepie - przy kasach. Obsady sklepów zostały ponownie poinformowane o obowiązku zapewnienia takiej możliwości w przypadku awarii automatu - zapewnia Leszek Dąbrowski.

BRUDY W „CZYSTYM POWIETRZU”. SETKI POKRZYWDZONYCH PRZEZ FIRME Z GOLENIOWA

Setki niezamożnych ludzi w kraju uwierzyło firmie PV Technik z Goleniowa, która w ramach programu „Czyste Powietrze” miała im zrobić termomodernizację domów. Nie zrobiła nic albo mało. A teraz jej klienci – jako beneficjenci umów zawartych z WFOŚiGW – wzywani są do zwrotu prefinansowania. Tyle że pieniądze trafiały na konto firmy...

Małgorzata Oberlan

Sledztwo w tej sprawie wciąż się rozrasta. Początkowo prowadziła je Prokuratura Okręgowa w Szczecinie, bo to z jej rejonu pochodzi spółka PV Technik. Już na wstępnym etapie, we wrześniu ub. roku, śledczy informowali o szokującej skali procederu - pokrzywdzonych wówczas przez spółkę miała być ponad setka, a łączna wartość wyrządzonej szkody opiewać miała na kilkadziesiąt milionów złotych (sic!).

Do przestępstw miało docho- dzić od 2022 r. do grudnia 2024 r. Jak informowała we wrześniu rzeczniczka Prokuratury Okręgowej w Szczecinie, firma z woj. zachodniopomorskiego, jako wykonawca, zawierała umowy z beneficjentami programu na prace termomodernizacyjne budynków mieszkalnych oraz wymianę źródeł ciepła. - W sprawie ustalono, że zachowanie sprawcy polegało przede wszystkim na wyłudzeniu środków pieniężnych na szkodę beneficjentów programu, np. poprzez wprowadzenie w błąd co do możliwości faktycznego zrealizowania inwestycji - przekazała.

Dość szybko jednak nadzór nad tą sprawą przejęła Prokuratura Europejska. Dlaczego? Bo program „Czyste Powietrze” realizowany jest z Krajowego Planu Odbudowy oraz programu Fundusze Europejskie na Infrastruktura, Klimat i Środowisko. Postępowanie o sygnaturze akt 3040-2.Ds.55.2025, dotyczące sprzeniewierzenia środków Unii Europejskiej, trafiło do Biura Delegowanego Prokuratora Europejskiego przy Prokuraturze Regionalnej w Katowicach. Tyle formalności. A co dzieje się w praktyce? Śledczy działają, a setki pokrzywdzonych żyją w strachu. Tak, jak starsi i schorowani rodzice pani Anny z po-



Klienci firmy PV Technik mieli mieć wymienione stare piece, wykonane termomodernizację domów. A mają jedynie wielki problem finansowy/zdjęcie ilustracyjne

wiatu radziejowskiego w Kujawsko-Pomorskiem. - Boją się, że WFOŚiGW w Toruniu nakaże im zwrot prefinansowania termomodernizacji, której firma PV Technik z Goleniowa u nich w domu nie wykonała. Zaliczkę z funduszu jednak dostała. To ponad 60 tys. zł. Moi rodzice na oczy takich pieniędzy w życiu nie widzieli - mówi pani Anna.

Na przykładzie tych seniorów można prześledzić mechanizm, który doprowadził do wielu dramatów w kraju. Historię zrelacjonowała nam ich córka, przedstawiając także do wglądu korespondencję urzędową.

Pan Dawid jak anioł

Rodzice pani Anny mieszkający w pow. radziejowskim przyjęli przedstawiciela firmy PV Technik z Goleniowa w swoich skromnych progach 16.02.2024 r. Udawał przejętego ich niezamożnością i zapewniał, że wymiana starych pieców na pompę ciepła zostanie w ich przypadku w 100 proc. dofinansowana. Mówił, że „państwo polskie wymyśliło ten program specjalnie dla nich, a firma PV Tech-

nik postanowiła wyjść naprzeciw takim ubogim ludziom jak oni”. - Pan Dawid był bardzo miły i przyjazny. Zapewniał, że obchodzi go nasz los. Wielokrotnie powtarzał, że ja i moja żona tylko na tym „Czystym Powietrze” skorzystamy i nie poniesiemy żadnych kosztów. A będziemy mieć założoną pompę ciepła i panele słoneczne, wymienione okna i drzwi, ocieplony dom - tak relacjonuje przebieg tej wizyty ojciec pani Anny.

Mężczyzna ma bardzo skromną emeryturę, a dochodem jego żony ostatnio był tylko zasiłek z miejscowego GOPS-u. Oboje od lat żyją na wsi bardzo skromnie, do tego są schorowani. Sama wizja tego, że na stare lata przestaną dźwigać wiaderka z węglem i palić w piecach - i to wszystko za darmo! - jawiła się jak cud. O wymianie okien i drzwi czy panelach słonecznych nawet nie marzyli. Trudno im zatem było uwierzyć, że teraz w Polsce dzieją się takie rzeczy.

Nieprzekonanych zaletami oferowanej umowy pan Dawid

podchodził zatem z drugiej strony - zmieniając marchewkę na kij. - Powtarzał nam, że jeśli nie skorzystamy z „Czystego Powietrza”, to za chwilę będziemy płacić kary za używanie starych pieców. I że to ostatni moment - relacjonuje senior z powiatu radziejowskiego.

Umowa zawarta

Takich „panów Dawidów” w całym kraju była armia. Przedstawiciele firmy PV Technik z Goleniowa działali od Bałtyku aż po Tatry. Wiadomo to dzięki grupom w Internecie (typu „Oszukani przez PV Technik”), a także reportażom telewizyjnym i prasowym. O ogólnopolskim wymiarze sprawy od początku mówiła też prokuratura.

A co wydarzyło się później w domu rodziców pani Anny? Seniorzy zostali zmanipulowani skutecznie. Podpisali też podsunięty im przez pana Dawida wnioski i tym sposobem stali się beneficjentami umowy zawartej z WFOŚ w Toruniu. Dokładnie 5.08.2024 r. dostali SMS z informacją, że urząd wypłacił PV Technik zaliczkę w wysoko-

ści 60 tys. 350 zł. Co ciekawe - i powtarzalne w tych scenariuszach - pan Dawid założył nawet seniorom pocztę mailową, by mogli dopełnić formalności. Taki był pomocny...

Ciąg dalszy? Niewykonana termomodernizacja (po montażu jedynie wyłożono watą strop domu), wydzwanianie i brak kontaktu z firmą. Wreszcie, po konsultacjach z rodziną, próba wypowiedzenia umowy i zgłoszenie sprawy do miejscowej prokuratury. Ta przekazała ją do Szczecina, informując, że postępowanie ma sygnaturę akt 3040-2.Ds.55.2025 (stąd wiemy, jak i inni, że śledztwo tej właśnie firmy dotyczy - prokuratura w komunikatach nazwy spółki nie wymienia).

- Ja o wszystkim dowiedziałam się od rodziców dopiero po jakichś 3 miesiącach od zawarcia przez nich umowy - mówi pani Anna, mieszkająca w dużym mieście Kujawsko-Pomorskiego. - Gdy okazało się, że obiecanej termomodernizacji nie ma, zaczęłam, oczywiście, działać. Kontakt z firmą praktycznie nie było. Potem pojawiły się informacje, że ogłosiła upadłość. Byłam coraz bardziej przerażona, znajdując w internecie grupy pokrzywdzonych i relacje tych, którzy już w kraju byli wzywani przez WFOŚiGW do zwrotu prefinansowania, czyli tych tysięcy złotych wcześniej trafiających na konto firmy... Nie wszystkie WFOŚiGW tak robią - zależy chyba od regionu, ale to się jednak dzieje.

Narodowy Fundusz: „Nie jesteśmy stroną”

Według dostępnych wszędzie informacji program „Czyste Powietrze” realizowany jest przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Tak też w komunikacie zaznaczyła prokuratura. Pani Anna zatem - w imieniu swojego ojca - do NFOŚiGW skierowała wystąpienie dotyczące nieuczciwych działań firmy PV Technik z Goleniowa. Odpowiedzi udzielił jej ojcu (na piśmie) Witold Retke, zastępca dyrektora Departamentu „Czystego Powietrza” w Funduszu.

Poinformował, że „sprawami związanymi z obsługą wniosków i oraz kontaktem z beneficjentami zajmują się WFOŚiGW”. Stąd kierunek: Toruń. To z tamtejszym oddziałem mężczyzna „utrzymywał kontakt”. Pan wicedyrektor wskazał, że jeśli wykonawca (tu: firma z Goleniowa) nie wykonał umowy, to sprawę trzeba skierować na drogę postępowania cywilnego. A jeśli jest podejrzenie popełnienia przestępstwa, należy zawiadomić śledczych. „Występując do prokuratury, rozpoczął Pan proces zażalenia o swoje interesy” - pochwalił seniora w piśmie urzędnik. - NFOŚiGW nie jest stroną umowy zawartej między beneficjentem a wykonawcą. Dlatego obecnie nie dysponujemy narzędziami

prawnymi, które pozwalałyby nam skutecznie ingerować w sytuacji niewykonania lub nienależytego wykonania takich umów - napisał Witold Retke. Dodając jednocześnie, że Fundusz jako odpowiedzialny za realizację „Czystego Powietrza” - wraz z innymi instytucjami i ministerstwami - pracuje nad zmianami prawnymi, które wesprą poszkodowanych przez nierzetelnych wykonawców. Projekt przewiduje m.in. możliwość zawieszenia ściągania nierozliczonych zaliczek od poszkodowanych beneficjentów. „Podkreślamy, że prace legislacyjne wciąż trwają” - napisał wicedyrektor.

Dramatyczne historie

Pani Anna postanowiła swoich przerażonych i załamanych całą sprawą rodziców sprawdzić ze wsi do siebie. Sama też żyje w strachu - nie wie, skąd miałaby wziąć owe 60 tys. zł zaliczki z Funduszu, jeśli ten wezwie jej ojca do zwrotu pieniędzy w świetle niewykonanej umowy na termomodernizację domu. - W przerażeniu śledzę też historie innych ludzi z całego kraju - podkreśla kobieta.

A tych tylko przybywa. Prezentowane już były w mediach, najczęściej od nich internetowe fora i grupy. Bohaterami tych historii często są ludzie niezamożni, starsi, schorowani, mieszkający w małych miejscowościach. To do tych najmniej zamożnych właśnie kierowali swoją ofertę przedstawiciele firmy PV Technik. Tzw. klienci z grup II i III mogli liczyć na najwyższe dofinansowanie, a co za tym idzie - firma mogła inkasować największe zaliczki (a przynajmniej taki mechanizm wskazują w internetowych opisach wtajemniczeni).

Coraz częściej też pojawia się pytanie o to, „kto na to wszystko pozwolił?”. Mechanizm, w którym to prefinansowanie termomodernizacji z programu dofinansowanego przez UE tak łatwo trafia na konto firmy mającej ją wykonać, a nie do beneficjenta, zaczyna budzić coraz głębsze wątpliwości. Być może jego prawidłowością także zajmie się Prokuratura Europejska.

Bez kontaktu

„Nie odbierają telefonów, nie odpisują na maile, nie odpisują na listy” - skarżą się dziesiątki ludzi w kraju. My również próbowaliśmy skontaktować się z firmą PV Technik Goleniów - telefonicznie, pod numerem dostępnym w internecie. „Wybrany numer jest w tej chwili niedostępny. Po sygnale nagraj wiadomość” - słyszeliśmy wielokrotnie. Przy wizytówce firmy w Google znalazł się natomiast komunikat: „Zamknięte na stałe”. Według relacji ludzi sprzed roku w firmie zmienił się właściciel i prezes (co jednak kontaktu nie poprawiło). Jaki jest jej status obecnie, trudno określić. ©

GŁOS ŁAWNNIKA MOŻE ZDECYDOWAĆ O WYROKU

Przez lata spychano ich na margines, aż wielu uznało, że w sądzie są już tylko ozdobą. To błąd. Ławnicy nadal mogą realnie wpływać na wyroki, a ich obecność mówi coś ważnego nie tylko o sądach, ale też o samej demokracji. O roli obywatela w wymiarze sprawiedliwości rozmawiamy z prof. Piotrem W. Juchaczem, przewodniczącym Rady ds. Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości

Justyna Piasecka-Gabryel

Panie Profesorze, zacznijmy od podstaw. Po co dziś są ławnicy? Wielu ludziom wydaje się, że to już raczej symbol niż realna siła w sądzie.

To błędne wyobrażenie. Ławnicy mają realny wpływ na wyrok. W trzyosobowym składzie orzekającym zasiada jeden sędzia zawodowy i dwóch ławników, więc ci

ostatni mogą nawet sędziego przegłosować. To nie jest funkcja dekoracyjna ani ozdoba systemu, tylko rzeczywisty udział obywateli w wymierzaniu sprawiedliwości. Warto to powiedzieć bardzo jasno, bo wokół tej instytucji narosło mnóstwo nieporozumień. Część osób patrzy na ławników jak na ele-

ment tradycji, który jeszcze się uchował, ale nie ma większego znaczenia. Tymczasem problem nie polega na tym, że ławnicy nic nie znaczą, tylko na tym, że przez lata ograniczono liczbę spraw, w których orzekają, i samą skalę ich obecności w sądach. Ich rola nie została więc unieważniona - została zepchnięta

na margines. Pytanie o sens istnienia ławników jest zresztą pytaniem o to, jak rozumiemy demokrację. Jeżeli przyjmujemy, że obywatel ma być aktywny tylko przy urnie wyborczej, a później być tylko biernym obserwatorem życia publicznego, to rzeczywiście - przy takiej wizji - nie ma dla niego miejsca jako współ-

uczestnika sprawowania wymiaru sprawiedliwości. Ale jeśli uznajemy, że obywatele nie tylko podlegają prawu, ale w ustroju demokratycznym są zarówno jego współtwórcami, jak i biorą udział w jego stosowaniu, to w wymiarze sprawiedliwości jest dla nich miejsce w postaci sędziów społecznych. Wymiar sprawiedli-

wości nie powinien być zamkniętym światem specjalistów. Powinien być również obywatelski.

Czyli zwykły obywatel może jeszcze uważać, że ławnik jest jego głosem w sądzie?

Tak. I nie tylko w sensie symbolicznym. Ławnicy wnoszą do sądu perspektywę zwykłego człowieka: doświadczenie życiowe, poczucie sprawiedliwości, czyli podzielane przez zwykłych obywateli pojmowanie tego co słuszne, oraz zdrowy rozsądek rozumiany jako mądrość praktyczna i roztropność osądu. To ma znaczenie zwłaszcza dziś, gdy wiele osób ma poczucie, że instytucje publiczne się od nich oddaliły i zaczęły mówić własnym, hermetycznym językiem. Badania pokazują zresztą, że ludzie nie oceniają sądu wyłącznie przez pryzmat tego, czy wygrali, czy przegrali sprawę. Nawet po przegranej można wyjść z przekonaniem, że zostało się potraktowanym uczciwie, że człowiek został wysłuchany, a procedura była rzetelna. Obecność obywateli w wymiarze sprawiedliwości taki odbiór wzmacnia. Sąd jest wtedy wyłącznie miejscem, w którym przemawia władza państwowa, ale również miejscem, w którym obecny jest głos wspólnoty.

A jednak dla wielu osób ławnik brzmi jak instytucja z innej epoki.

Ten stereotyp bierze się głównie z niewiedzy i z tego, że przez lata ta instytucja była osłabiana. Paradoks polega na tym, że po 1989 roku, kiedy budowaliśmy demokratyczne państwo, równocześnie zaczęliśmy ograniczać udział obywateli w sądach. W 1989 roku było w Polsce około 50 tysięcy ławników. Dziś jest ich niewiele ponad 7 tysięcy. Sama ta różnica pokazuje skalę zmiany. Największy



FOT. ROBERT WOŹNIAK

- Obywatele w sądzie są gwarancją jego niezależności i elementem społecznej kontroli - mówi prof. Piotr W. Juchacz

zwrot nastąpił po deformie z 2007 roku. Wcześniej zasadą było orzekanie kolegiacyjne, a wyjątkiem jednoosobowe. Później stało się odwrotnie: dominować zaczęły składy jednoosobowe, a udział ławników został mocno ograniczony. To nie była tylko techniczna korekta procedury, ale zmiana filozofii myślenia o wymiarze sprawiedliwości. Z sądu, w którym szeroko obecni byli przedstawiciele społeczeństwa, zaczęliśmy przechodzić do modelu znacznie bardziej zamkniętego.

W jakich sprawach ławnicy dziś jeszcze orzekają?

Przede wszystkim w części spraw karnych, a konkretnie w sprawach o zbrodnie, czyli czyny zabronione zagrożone karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3, a także w wybranych sprawach rodzinnych i z zakresu prawa pracy. Problem polega na tym, że ten zakres jest dziś zbyt wąski. Jako Rada ds. Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości postulujemy, by go stopniowo poszerzać, zaczynając od spraw karnych. Uważamy, że udział obywateli jest szczególnie ważny tam, gdzie w grę wchodzi kwestie bardzo wrażliwe społecznie, a także tam, gdzie potrzebne jest nie tylko literalne stosowanie przepisu, ale również doświadczenie życiowe i społeczne wyczuwanie. Bo prawo nie działa w próżni. Ono zawsze dotyczy konkretnych ludzi, konkretnych historii i bardzo często konkretnych dramatów.

Czyli ławnik nie ma być „małym prawnikiem”, tylko kimś, kto wnosi inną perspektywę.

To bardzo trafne ujęcie, a zarazem bardzo istotne, gdyż w tym kontekście często pojawia się jeden z najczęstszych zarzutów wobec tej instytucji. Ławnik nie ma zastępować sędziego zawodowego ani konkurować z nim w wiedzy prawniczej. W składzie orzekającym wiedza prawnicza już jest: sędzia zawodowy zna przepisy, procedury, orzecznictwo, doktrynę. Ławnik wnosi coś innego: doświadczenie życiowe, społeczne poczucie sprawiedliwości, zakorzenienie w konkretnej społeczności, zdrowy rozsądek. I to wcale nie jest mało. Przeciwnie - właśnie tego bardzo często w instytucjach publicznych brakuje. Sędzia zawodowy ma ogromną wiedzę i kompetencje, ale jest też częścią systemu, w którym codziennie styka się z bardzo dużą liczbą spraw. Ławnik ma przypominać, że za każdą z tych spraw stoi czyjeś życie, czyjs dramat, czyja przyszłość. Proszę pamiętać, że sędziowie są dziś przeciążeni pracą i siłą rzeczy go im ru-

tyna. To nie jest zarzut wobec sędziów, tylko opis rzeczywistości. Obecność ławników ma tę rutynę przełamywać, wprowadzać świeże spojrzenie i przypominać, że nawet sprawa pozornie drobna z punktu widzenia sądu, dla konkretnego człowieka może być sprawą najważniejszą w życiu. W wielu sprawach potrzebna jest przecież nie tylko znajomość litery prawa, ale również umiejętność osadzenia go w rzeczywistości społecznej. Są przepisy, których nie da się stosować mechanicznie. Dobry przykład stanowią tzw. klauzule generalne, czyli świadomie wprowadzone przez ustawodawcę niedookreślone pojęcia normatywne, które należy dookreślić dopiero w kontekście danej konkretnej sprawy. By podać proste przykłady, to dobro dziecka, zasady współżycia społecznego, rażąca niewdzięczność, czy sprawiedliwość społeczna. I właśnie w tych sprawach głos zwykłego obywatela jako sędziego społecznego jest szczególnie ważny.

To skąd bierze się wciąż żywy stereotyp ławnika jako starszej osoby, która siedzi z boku i niewiele robi?

Po części z tego, że ludzie nie widzą najważniejszej części pracy ławnika. Na sali rozpraw jest nie tylko literalne stosowanie przepisu, ale również doświadczenie życiowe i społeczne wyczuwanie. Bo prawo nie działa w próżni. Ono zawsze dotyczy konkretnych ludzi, konkretnych historii i bardzo często konkretnych dramatów. Najważniejsze dzieje się podczas tajnej narady sędziowskiej. To tam zapada decyzja, tam ścierają się argumenty, tam waży się wyrok. Tego opinia publiczna nie widzi, więc łatwo o błędne wnioski. Na sali rozpraw dobry sędzia zawodowy często sam prowadzi postępowanie w taki sposób, że nie ma potrzeby, by ławnik dodatkowo zadawał pytania. To nie jest konkurs na widoczną aktywność. Rolą ławnika nie jest demonstrowanie obecności, tylko rzetelny udział w ocenie sprawy i w samej naradzie. I właśnie tam jego głos ma wagę. Jeśli chodzi o wiek, to rzeczywiście spora część ławników to osoby starsze, ale trzeba pamiętać, że dziś przepisy przewidują możliwość pełnienia tej funkcji między 30. a 70. rokiem życia. To siłą rzeczy wpływa na strukturę tej grupy. My postulujemy obniżenie dolnej granicy do 26 lat i podniesienie górnej do 75, żeby tę funkcję otworzyć szerzej - zarówno na ludzi młodszych, jak i na tych starszych, którzy wciąż są aktywni i w pełni sprawni.

Jak właściwie zostaje się ławnikiem?

Ławników wybierają rady gmin. Wcześniej kandydatów opiniuje specjalna wyznaczona przez nie komisja. Kan-

dydat musi spełniać określone warunki ustawowe: mieć odpowiedni wiek, co najmniej średnie wykształcenie, mieszkać lub pracować od co najmniej roku na terenie danej gminy, być niekarany i posiadać nieskazitelny charakter. Są też grupy wyłączone z możliwości pełnienia tej funkcji, na przykład policjanci, pracownicy sądów, żołnierze zawodowi czy duchowni. Chodzi o to, by ograniczyć ryzyko konfliktu interesów i zachować wiarygodność tej roli.

„Nieskazitelny charakter” brzmi dobrze, ale jak to się sprawdza?

W praktyce oznacza to zwrócenie się do odpowiedniego komendanta policji, który zleca sprawdzenie kandydata w policyjnych rejestrach informacyjnych. Kiedyś częściej, a obecnie rzadziej prowadzony jest tzw. wywiad środowiskowy. I te dane są prezentowane komisji, która opiniuje kandydatów. Kandydaci muszą również dostarczyć informacje z Krajowego Rejestru Karnego. Zdarza się, że komisje biorą pod uwagę wcześniejsze naruszenia porządku publicznego czy liczbę mandatów. Oczywiście nie chodzi o to, że jeden mandat drogowy przekreśla człowieka. Ale jeśli ktoś notorycznie lekceważy przepisy, to trudno uznać, że powinien współdecydować o losach innych. To funkcja bardzo odpowiedzialna. Ławnik nie może być osobą przypadkową ani kimś, kto nie podchodzi do tej roli z należytą powagą.

Czy sędziowie zawodowi rzeczywiście traktują ławników poważnie?

Z mojego doświadczenia wynika, że najbardziej doceniają ławników ci sędziowie, którzy z nimi naprawdę orzekają, zwłaszcza w sprawach karnych. Wielu z nich mówi wprost, że kiedy trzeba zdecydować o wieloletnim pozbawieniu wolności, możliwość przedyskutowania tego z innymi członkami składu orzeczniczego ma ogromne znaczenie. To nie jest wyłącznie kwestia procedury. Chodzi też o ciężar odpowiedzialności. Łatwiej podjąć tak ważną decyzję, kiedy nie spoczywa ona tylko na jednej osobie. Ławnicy wnoszą do tej narady ważny punkt widzenia, a przy tym - wbrew powszechnym opiniom - wcale nie są bardziej surowi niż sędziowie zawodowi. Badania pokazują wręcz, że obecność sędziów społecznych często prowadzi do bardziej wyważonych, czasem nawet łagodniejszych rozstrzygnięć. To bardzo ciekawy i ważny wniosek, bo dość powszechnie zakładano, że „zwykli ludzie” byliby bardziej radykalni, su-

rowsi, bardziej skłonni do karaniania. Tymczasem praktyka pokazuje coś innego: obecność obywateli często wzmacnia element refleksji, proporcji, a czasem również większego zrozumienia dla ludzkich słabości.

A czy Polacy w ogóle wiedzą dziś, kim jest ławnik?

Niestety, wiedza na ten temat jest bardzo mała. Wielu ludziom ławnik kojarzy się z amerykańską ławą przysięgłych, którą znają z filmów, a to przecież zupełnie inny model. U nas ławnicy nie decydują osobno, tylko wspólnie z sędzią zawodowym uczestniczą w całej naradzie nad wyrokiem. Ten brak wiedzy jest jednym z powodów, dla których kandydatów jest za mało. Trudno zgłaszać się do funkcji, której się nie rozumie. Dlatego tak ważną jest promocja tej instytucji i pokazywanie, że to nie jest relikw, tylko odpowiedzialna rola obywatelska. Im mniej ludzi wie, czym naprawdę zajmuje się ławnik, tym łatwiej o stereotypy i lekceważenie tej funkcji.

To również chyba problem prestiżu.

Zdecydowanie. W Polsce ten prestiż trzeba odbudować. My - Rada ds. Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości - postulujemy zmianę nazwy: zamiast „ławnik” - „sędzia społeczny”. To lepiej oddaje rzeczywistą rolę i rangę tej funkcji. Bo trzeba powiedzieć jasno: osoba pełniąca funkcję ławnika jest w sensie ustrojowym sędzią. Tyle że sędzią społecznym. I tak powinna być traktowana. Nazwa ma znaczenie, bo wpływa na to, jak ludzie myślą o tej roli - zarówno ci, którzy ją pełnią, jak i ci, którzy obserwują ją z zewnątrz.

Tymczasem odpowiedzialność jest duża, a pieniądze niewielkie.

To jeden z kluczowych problemów. Ławnicy nie dostają pensji, tylko rekompensatę za dzień orzekania. Dziś to około 230 zł brutto. Dla osoby pracującej zawodowo to często realna strata, bo pracodawca ma obowiązek zwolnić ją na czas rozprawy, ale nie musi płacić za ten dzień wynagrodzenia. W praktyce oznacza to, że wiele aktywnych zawodowo osób zwykajnie nie może sobie pozwolić na pełnienie tej funkcji. A przecież to właśnie ich udział byłby szczególnie cenny, bo chodzi o to, by wśród ławników była możliwie szeroka reprezentacja społeczna. Jeśli rekompensata jest za niska, instytucja zaczyna się zamykać na część obywateli nie dlatego, że nie mają kompetencji czy chęci, lecz dlatego, że ich na to nie stać. Dlatego postulujemy wy-

rażne podniesienie rekompensat. Chcemy też przywrócenia rekompensaty za czytanie akt, bo to również jest realna praca, której dziś w ogóle się nie uwzględnia. A przecież odpowiedzialne orzekanie nie zaczyna się dopiero na sali rozpraw.

Jakie jeszcze zmiany chcemy wprowadzić?

Po pierwsze, chcemy stworzyć powszechny i nowoczesny system szkoleń dla ławników. Dziś w jednych sądach szkolenia są, w innych ich praktycznie nie ma. To trzeba uporządkować. Po drugie, chcemy poszerzenia zakresu spraw, w których ławnicy orzekają. Po trzecie, zabiegamy o realne upodmiotowienie tej grupy: lepsze warunki pracy w sądach, pokoje dla ławników, własne togi na czas kadencji, sprawną komunikację z radami ławniczymi. To mogą się wydawać drobiazgi, ale one pokazują, czy państwo traktuje tych ludzi poważnie. Instytucji nie odbudowuje się tylko ustawą. Odbudowuje się ją także codziennym praktycznym szacunkiem. Prowadzimy też badania empiryczne, które mają pomóc w projektowaniu zmian. Nie chcemy reform opartych na intuicji czy stereotypach, tylko na danych. Dzięki temu można wychwycić bardzo konkretne problemy i proponować konkretne rozwiązania.

Jakie na przykład?

Chociażby problem rad ławniczych. Wiedzieliśmy, że w wielu sądach ich nie było, choć zgodnie z ustawą powinny istnieć. Dopiero analiza wyników badań pokazała, że przyczyną jest zbyt wysoki próg minimalnej liczby członków rady zawarty w akcie wykonawczym. To pozwoliło przygotować konkretną propozycję nowelizacji przepisów. Podobnie było z kontaktem do rad ławniczych. W wielu sądach nie było nawet oficjalnych adresów mailowych, przez co komunikacja praktycznie nie działała. Zaproponowaliśmy znaczną nowelizację rozporządzenia, regulując tę kwestię. To są sprawy techniczne, ale jeśli chcemy nowoczesnej i sprawnej instytucji, to trzeba je uporządkować.

Brzmi to wszystko jak próba odbudowy instytucji, którą przez lata trochę zaniedbano.

Tak właśnie jest. Instytucja ławnika była przez lata zaniedbywana organizacyjnie, finansowo i wizerunkowo. Dziś próbujemy to odwrócić. I co ważne, po stronie Ministerstwa Sprawiedliwości widzę otwartość na te zmiany. To daje nadzieję, że przynajmniej część z nich uda się wprowadzić.

Na koniec: gdyby dziś od nowa budować polski wymiar sprawiedliwości, ławnicy nadal znaleźliby w nim miejsce?

Nie mam co do tego żadnych wątpliwości. Nie ma demokratycznego wymiaru sprawiedliwości bez szerokiego udziału obywateli. Jeśli chcemy mówić „to jest nasz sąd”, a nie „ich sąd”, to po obu stronach sędziego zawodowego powinni zasiadać zwykli obywatele, którzy wspólnie z nim podejmują decyzje orzecznicze. To jest także najlepsza gwarancja, że wymiar sprawiedliwości nie stanie się zamkniętym światem jednej grupy zawodowej czy politycznej. Obywatele w sądzie są gwarancją jego niezależności i niezawisłości sędziów, ale także elementem społecznej kontroli. Dlatego jestem przekonany, że trzeba wracać do kolegialności orzekania i wzmacniać udział sędziów społecznych, a nie go ograniczać. Bo stawka jest w gruncie rzeczy znacznie większa niż sama przyszłość ławników. Chodzi o odpowiedź na pytanie, kim obywatel ma być w państwie: czy tylko petentem, który przychodzi do instytucji po decyzję, czy też ich współuczestnikiem realnie wpływającym na kształt i sposób funkcjonowania tych instytucji. Ja uważam, że proces dojrzewania ustroju demokratycznego za-choodzi wówczas, gdy my, jako obywatele, stajemy się częścią toczących się procesów tworzenia i egzekwowania prawa, a także sądowej kontroli jego przestrzegania. I sąd jest jednym z najważniejszych miejsc, w którym powinno to być szczególnie widoczne.

CV

Prof. UAM dr hab. Piotr Władysław Juchacz - filozof z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, przewodniczący Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości. Jest także Vice-President for Science & Research, European Network of Associations of Lay Judges (ENALJ) oraz dyrektorem Centrum Transdyscyplinarnych Badań nad Sędziami Społecznymi i Sądami DIKASTAI na UAM. Od wielu lat współpracuje jako badacz i doradca ze środowiskiem polskich sędziów społecznych, najpierw ze stowarzyszeniem Krajowa Rada Sędziów Społecznych (funkcjonowało w latach 2013-2024), a obecnie z wywodzącym się z niego Stowarzyszeniem Ławników Polskich.



Michał Sikorski, Kinga Preis i Anna Szymańczyk wypoczywają na planie filmu „Berek”, w przerwie pomiędzy ujęciami przed Kościołem Ewangelicko-Augsburskim św. Mateusza przy ulicy Piotrkowskiej w Łodzi

mieszkałem na Retkini przy krańcówce „dziesiątki” i chodziłem do „Trójki”. Chciałem pokazać Łódź jako nowoczesne miasto, w którym nowoczesność spotyka się z historią. I takim miastem jest właśnie Łódź: trochę Berlin, trochę Kopenhaga, ale tak naprawdę Łódź.

Autorami scenariusza do filmu są Michał Bąk oraz Doman Nowakowski i Anna Wiśniewska (odpowiedzialni za scenariusz filmu „Baby boom, czyli Kogel Mogel 5”). W ich wersji „Berek” to opowieść o tym, że warto ze sobą rozmawiać, wsłuchać się w drugą osobę, pomimo różnic światopoglądowych i obyczajowych. W filmie zostaje rozpętana totalna awantura, ale wszystko się zmienia, gdy Anna łamie nogę, a jedyną osobą, która może jej pomóc, jest... Paweł. Dwójka odwiecznych wrogów musi zawiesić broń i zacząć współpracować.

- Naszym filmem zamierzamy zapewnić widzów, że warto wyjść z własnej strefy komfortu, wsłuchać się w drugiego człowieka, poczuć do niego sympatię - dodaje reżyser obrazu. - Będzie bezkompromisowo zabawnie, ale też mądrze i wzruszająco.

Reżyser nie kryje, że wyzwaniem było przeniesienie kameralnej w sumie opowieści na wymagający większego rozmachu kinowy ekran.

- Kino rządzi się swoimi prawami, jest przede wszystkim obrazem - mówi Bartosz Prokopowicz. - Obklejam więc tekst tkaną filmową, tym co kocham i w czym jestem dobry, czyli obrazem właśnie, światłem, przestrzenią, poezją. Pracujemy językiem filmowym, czyli tym, co jest pomiędzy słowami. Wejściem w scenę, pasażem, chwilą zatrzymania, momentem samotności. Mieszkania naszych bohaterów połączone są wywietrznikami, do którego pani Anna śpiewa swoje pieśni, a Paweł głośno puszcza muzykę. Kamera, ze swoim subiektywnym okiem, może wejść do wywietrznika w jednym mieszkaniu, podążyć za dźwiękiem i wyjść w drugim mieszkaniu. To są elementy, które pozwalają nam zbudować tę opowieść na ekranie. Do tego dochodzi cały wachlarz mocno zarysowanych postaci drugoplanowych, no i oddech uzyskany dzięki łódzkim plenerom.

Wizja reżysera miała przypaść do gustu twórcy książki, Marcinowi Szczygielskiemu. - Autor tekstu przeczytał scenariusz i dał mi błogosławieństwo - uśmiecha się Bartosz Prokopowicz. Łódź jest też bliska Annie Szymańczyk, wcielającej się na ekranie w córkę głównej bohaterki filmu. Aktorka zdawała do łódzkiej Szkoły Filmowej, choć ostatecznie ukończyła Akademię Teatralną w Warszawie (ale w Łodzi, na Festiwalu Szkół Teatralnych w 2010 roku otrzymała nagrodę specjalną).

- Podobają mi się, że moja postać ma silny charakter, zresztą silne są również jej matka i córka - zaznacza. - Realizacja tego filmu to bardzo przyjemna praca. A dzieje się tak dlatego, że spotkaliśmy się w grupie, która bardzo chce zrealizować ten projekt. W dodatku udało nam się wytworzyć na planie chemię pomiędzy aktorami, bo po prostu wszyscy się tu lubimy i szanujemy, a również o szacunku do drugiego człowieka jest ten film. Wnosimy w to przedsięwzięcie swoją energię, co zresztą jest tak bardzo ciekawe w sztuce filmowej czy teatralnej, że pracując na tych samych literach zapisanych w scenariuszu różni aktorzy stworzą odmienne role i powstaną inne dzieła.

Michał Sikorski, który gra Pawła, sąsiada Anny, dał się poznać widzom między innymi rolą księdza Jakuba w popularnym, komediowym też serialu „1670”. - Konflikt między moim bohaterem a Anną jest bardzo barwny i głośny, ale ostatecznie szukamy tego, co ich łączy - zauważa aktor. - Uważam, że najciekawsze jest właśnie poszukiwanie w drugim człowieku tego, co może nas łączyć, bo to, co nas dzieli, widoczne jest gołym okiem. To dla mnie osobiste także niezwykła przygoda, zupełnie inny rodzaj humoru, pracy nad rolą i z reżyserem, niż chociażby w serialu, z którym jestem kojarzony. Jestem bardzo ciekawy efektu, który uzyskamy. Na planie bawimy się znakomicie, pozostają na nim także podczas scen, w których nie gram, by podglądać koleżanki i kolegów. Na długo zapamiętam też scenę, w której jadę na rowerze środkiem Piotrkowskiej i cała ulica była zamknięta tylko dla mnie.

Za realizację filmu odpowiada Figaro Films Production (mającą na koncie takie komediowe przeboje, jak „Porady na zdrady”, „Dzień dobry, Kocham Cię!” oraz „Pech to nie grzech”), a dystrybutorem jest Kino Świat. - Bardzo się cieszę, że możemy zaprosić widzów do kin na film oparty na znakomitej książce i sztuce teatralnej. To piękna historia o zrozumieniu i przyjaźni ponad podziałami i stereotypami - wyznaje Dorothea Eberhardt, CEO Kino Świat.

Bartosz Prokopowicz dodaje, że realizując komedię, chce powiedzieć o sprawach, które są ważne - także dla niego.

- Jestem przekonany, że w dzisiejszych czasach, szczególnie kiedy tuż za naszymi granicami trwa okrutna wojna, trzeba kochać, wybaczać, szukać porozumienia i bliskości. Chciałbym, by z takim budującym przekonaniem wychodzili z kina po projekcji filmu nasi widzowie.

Premiera produkcji planowana jest na początek 2027 roku. Wygląda na to, że warto będzie zaczekać.

„BEREK” ŁÓDZKIMI ULICAMI DO KOMEDII

O dobrą filmową komedię łatwo nie jest. W Łodzi kończą się właśnie zdjęcia do nowej produkcji zatytułowanej „Berek”, która ma bawić swoją bezkompromisowością. Będzie hit?

Dariusz Pawłowski

Dawno w Łodzi filmowej takiej przyjemności nie mieliśmy. To w mieście „Ziemi obiecanej” powstają właśnie wszystkie zdjęcia do nowej rodzimej produkcji - filmu „Berek”. I jak zapowiadają realizatorzy, Łódź pokazuje się na ekranie jako miasto wielce atrakcyjne. W dodatku w towarzystwie ekranowych gwiazd i dobrego humoru.

„Berek” jest ekranizacją bestsellerowej powieści Marcina Szczygielskiego wydanej w 2007 roku i zarazem jednego z najpopularniejszych polskich spektakli komediowych ostatnich lat - „Berek, czyli upiór w moherze”. Książka sprzedała się w nakładzie przekraczającym sto tysięcy egzemplarzy (co dzisiaj jest dużym wyczynem) i doczekała licznych adaptacji scenicznych w kraju i za granicą - od Europy po Amerykę Pół-

nocną i Australię (w premierowej inscenizacji w Teatrze Kwadrat w Warszawie zagrali Ewa Kasprzyk i Paweł Małaszyński). To brawurowo napisana historia dwojga ludzi, których zdaje się wszystko dzielić. Paweł, typowy wielkomiejski gej, który nie stroni od głośnych imprez i wszelkich uroków życia, oraz Anna, toksyczna dewotka, gorliwa katoliczka, mieszkają po sąsiedzku w jednej kamienicy, ale tkwią w swoich własnych światach. Żadne z nich nie jest zdolne do zaakceptowania stylu życia drugiej strony. Im głośniej on słucha muzyki, tym donośniej ona nastawia religijne stacje radiowe i śpiewa kościelne pieśni. Walenie w ściane, trzaskanie drzwiami, podsłuchiwanie i złośliwe komentarze są codziennością. Gdy ich drogi przecinają, wybucha prawdziwa sąsiedzka wojna. Eskalacja ich konfliktu, jak łatwo się

domyślić, prowadzi do dramatycznej konfrontacji... W powieści dosadne opisy towarzyszą bezwzględnej satyrze. Film ma zawierać więcej delikatności, pozostając komedią o ciętym humorze i głębokiej ironii, nie stawiającą sobie granic.

Produkcję realizuje urodzony w Łodzi Bartosz Prokopowicz, operator filmowy i reżyser. Twórca wychowywał się na łódzkiej Retkini. Ukończył III Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Łodzi, a następnie Wydział Operatorki Łódzkiej Szkoły Filmowej. Jest autorem zdjęć do takich głośnych produkcji, jak „Dług” Krzysztofa Krauzego (nagroda Specjalna Złota Kaczka), „Wyrok na Franciszka Kłosa” Andrzeja Wajdy, „Przedwiośnie” Filipa Bajona, „Komornik” Feliksa Falka (nagroda za zdjęcia na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych), czy „Korowód”

Jerzego Stuha. Jako reżyser zrealizował między innymi filmy „Chemia”, „Naręczony na niby”, „Nic na siłę”. W rolach głównych występują Michał Sikorski i Kinga Preis. Na ekranie towarzyszą im Anna Szymańczyk, Emma Gieźno, Kamil Maćkowiak i Maciej Wysocki.

W Łodzi ekipa filmowa realizowała zdjęcia między innymi w okolicach i wnętrzu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego św. Mateusza przy ul. Piotrkowskiej - tu powstała największa sekwencja w filmie, z udziałem głównych aktorów oraz ponad stu statystów, a także w Pasażu Róży, na Placu Wolności, Piotrkowskiej, w III LO, wrotkarni w Ogrodach Geyera.

- Moim pomysłem było realizowanie wszystkich zdjęć do filmu w Łodzi, bo to moje miasto i chciałem pokazać jego magię - zapewnia Bartosz Prokopowicz. - Tutaj się urodziłem,

Po co wracać na Księżyc? Ponad pół wieku temu graliśmy tam już nawet w golfa. Astronomowie, miejcie litość dla podatników!

No właśnie - dziś pytanie brzmi już nie: czy potrafimy tam dolecieć, tylko po co mamy za to płacić. A mówimy rzeczywiście o miliardach dolarów. Tyle że dziś odpowiedź jest dużo bardziej konkretna niż pół wieku temu. Księżyc może nam się po prostu przydać. A nawet, mówiąc brutalnie, może się opłacać.

Zawsze tak mówicie...

W latach 70. chodziło przede wszystkim o demonstrację siły. Amerykanie chcieli pokazać światu, że są lepsi od Związku Radzieckiego, że mają najlepszą technikę i potrafią wysłać człowieka na Księżyc oraz bezpiecznie sprowadzić go z powrotem. Stąd te symboliczne obrazy: ślady butów, flaga, wielki triumf techniki. Dzisiaj wracamy już z innym nastawieniem. Skoro to wszystko tyle kosztuje, to wszyscy chcieliby wiedzieć, jaki będzie z tego zwrot. I od dawna te inwestycje w kosmos zwracają się wielokrotnie. Technologie opracowane dla misji kosmicznych potem pracują na Ziemi. Ale w przypadku Księżyca chodzi także o coś jeszcze większego. Pojawia się temat helu 3. To izotop, który jest nanoszony przez wiatr słoneczny. Na Ziemi nie zbieramy go w taki sposób, bo chroni nas atmosfera, ale księżycowy grunt jest nim nasiąknięty. Gdyby kiedyś udało się go wydobywać, transportować i wykorzystać, moglibyśmy mówić o bardzo wysokoenergetycznym paliwie przyszłości.

Pół wieku temu ludzie polecieli na Księżyc z komputerami słabszymi od dzisiejszego kalkulatora. Więc w zasadzie o co tyle hałasu w sprawie Artemisa?

Mowa o zupełnie innych technologiach i zupełnie innych celach. Mamy nową rakietę, nowe systemy, nową kapsułę załogową, nowe procedury bezpieczeństwa. To nie jest powtórka z Apollo. Trzeba sprawdzić, czy - wprowadzając zupełnie nowy program - potrafimy bezpiecznie wysłać ludzi tak daleko i bezpiecznie ich sprowadzić. Potem dochodzi lądownik, dłuższy pobyt, nowe skafandry, komunikacja, nowe spacery kosmiczne, całe zaplecze pod przyszłą bazę. Bo mowa już nie o krótkiej wizycie, ale o tym, żeby przygotować grunt pod regularną obecność człowieka.

Czyli bazę. Gdzie miałaby stać?

Tam, gdzie jest woda. I to jest jedna z najciekawszych zmian w naszym myśleniu o Księżycu. Kiedyś wielu uważało, że tam jest absolutna pustynia.

Dziś wiemy, że w okolicach biegunów, zwłaszcza południowego, w zacienionych kraterach znajdują się zasoby zamrożonej wody czy raczej szronu. To miejsca, do których nie zagląda Słońce, więc taka woda może się tam utrzymać. Jeżeli mamy budować bazy, to właśnie w tych rejonach. Wody oczywiście nie opłaca się wozić z Ziemi, bo wynoszenie każdego kilograma kosztuje fortunę.

Najpierw baza, potem kopalnia, a na końcu hotel?

Hotel brzmi atrakcyjnie i pewnie kiedyś też będzie. Ale wcześniej trzeba przejść całą drogę technologiczną. Najpierw nauczyć się tam żyć, potem zbudować habitaty, stworzyć osłony przed promieniowaniem, zabezpieczenia przed mikrometeoritami, systemy odzyskiwania wody i produkcji żywności. Dopiero później możemy sobie wyobrazić turystykę.

Co dla astroturysty będzie największym zaskoczeniem na Księżycu?

Przed wszystkim grawitacja - to, że wszystko mniej waży i że człowiek odruchowo zaczyna się bawić jak dziecko. Można wyżej podskoczyć, dalej rzucić, wszystko ma inny ciężar. Astronaucci z Apollo też się tym cieszyli, pamiętamy ich zabawę piłeczką golfową.

Budzimy się rano (jeśli na Księżycu można mówić o poranku), odsłaniamy okno i...

Widok mamy oszałamiający! Wyobraźmy sobie hotel z oknem na Ziemię. Księżyc jest zwrócony do nas cały czas tą samą stroną, więc jeśli mamy odpowiednio ustawione okno, Ziemia nie wschodzi i nie zachodzi nad horyzontem tak jak u nas Księżyc. Ona po prostu wisi sobie w jednym miejscu. Słońce wschodzi i zachodzi, gwiazdy się przesuwają, a Ziemia trwa. Sam ten widok byłby przeżyciem nie do podrobienia. Człowiek będzie oczywiście cały czas zamknięty w habitacie z właściwym ciśnieniem, temperaturą i powietrzem. Nie będzie musiał martwić się o to, że na zewnątrz jest minus dwadzieścia albo plus sto pięćdziesiąt.

Do jakiego stopnia światło na Księżycu przypomina ziemskie kolory?

Na kolory raczej nie ma co się nastawiać. Tam dominują szarości. To krajobraz surowy, oszczędny, bez błękitnego nieba, bez zieleni, bez naszej ziemskiej feerii barw. Słońce też wygląda inaczej, bo bez atmosfery pozostaje białe. Nawet przy zachodzie nie robi się czerwone tak jak u nas. Ale ciekawe jest to, że z bliska można dostrzec subtelne odcienie, których z Ziemi nie widać. Astronaucci relacjonowali, że



Jerzy Rafalski o widoku z wymyślanego okna na Księżycu: (...) Ziemia nie wschodzi i nie zachodzi nad horyzontem tak jak u nas Księżyc. Ona po prostu wisi sobie w jednym miejscu. Słońce wschodzi i zachodzi, gwiazdy się przesuwają, a Ziemia trwa

PO CO NAM ZNOWU KSIĘŻYC?

Wracamy na Księżyc. Ale tym razem w tle są wielkie pieniądze, technologia, energia i hotel z widokiem na Ziemię. O co chodzi w programie Artemis i dlaczego „ciemna strona Księżyca” wcale nie jest ciemna, opowiada Jerzy Rafalski, popularyzator astronomii z toruńskiego Planetarium

Adam Willma

widzieli miejscami brązowawe tony. Więc to nie jest całkiem martwa, jednolita szarość, choć oczywiście nie lecimy tam dla kolorów. Kolory to jednak specjalność Ziemi.

A co z zaopatrzeniem w tym hotelu? Przed laty badania nad uprawą kosmicznej sałaty prowadził w Toruniu prof. Gorgolewski. Mamy już patent na księżycowe rolnictwo?

Czemu nie? Skoro mamy wodę, to już połowa sukcesu. Światło daje Słońce. Do tego nawożenie (tu „ludzki materiał” będzie nieoceniony) i można próbować. Oczywiście nie mówię, że od razu otworzymy księżycowe gospodarstwo rolne, ale krótkoterminowe zabezpieczenie życia ludzi na miejscu jak najbardziej można sobie wyobrazić. Człowiek będzie odzyskiwał wodę, produkował żywność i próbował uniezależnić się od dostaw z Ziemi. Ze schabowym będzie trudniej, ale kuchnię warzywną jak najbardziej sobie na Księżycu wyobrażam. Oczywiście

wszystko pod „szkłem”. Na Księżycu nie ma atmosfery ani pola ochronnego takiego jak u nas, więc człowiek jest narażony na promieniowanie kosmiczne i słoneczne. Do tego dochodzą mikrometeority. U nas wiele takich drobin spala się w atmosferze, a tam po prostu uderzają w grunt. Dlatego mówi się o budowaniu baz częściowo osłoniętych, w zagłębieniach, szczelinach, może pod warstwą gruntu. Taka naturalna albo sztucznie usypana osłona mogłaby chronić zarówno przed promieniowaniem, jak i przed drobnymi uderzeniami.

Czyli bogaci czmychną do księżycowych hoteli, a nas zostawią tu z całym bałaganem.

Od dawna mówi się, że ludzkość powinna stworzyć dodatkowe ośrodki cywilizacji poza Ziemią. Nie po to, żeby masowo się wyprowadzić, tylko po to, żeby kiedyś nie okazało się, że jedna katastrofa, wojna czy wielki kryzys niszczą

wszystko naraz. Księżyc albo Mars mogłyby być w odległej przyszłości takimi zapasowymi przyczółkami cywilizacji. Nie teraz, nie za chwilę, ale to jest jeden z poważnych argumentów.

Wróćmy do Artemisa, który zmapował „ciemną” stronę Księżyca.

To określenie jest mylące. Nie ma żadnej wiecznej ciemnej strony Księżyca. Każda jego część jest oświetlana przez Słońce. Chodzi raczej o stronę niewidoczną z Ziemi, nieznaną, ukrytą przed naszym codziennym spojrzeniem. To bardziej „dark” w sensie „tajemnicza” niż „ciemna”. Tak naprawdę bezzałogowe sondy już dawno bardzo dobrze ją sfotografowały i zmapowały. Lot za Księżyc ma sens grawitacyjny i techniczny. Skoro jednak astronauta z Artemisa polecieli za Księżyc, to oczywiście robią zdjęcia, bo medialnie wygląda to świetnie. Znaczenie ważniejsze było jednak testowanie systemu, komunikacji,

skafandrów, nawet toalety. Takie rzeczy też trzeba dopracować. Lot wokół Księżyca to nie wycieczka krajoznawcza, tylko generalna próba przed czymś większym.

Padło chwytliwe hasło, że człowiek nigdy nie był tak daleko od Ziemi. Ale 400 tys. km to tylko 400 razy dalej niż ze Świnoujścia do Wołoszyc w Bieszczadach.

A jednak to jest ogromna różnica. Warto pamiętać, że Sławosz Uznański-Wiśniewski znalazł się w odległości „zaledwie” 400 km od Ziemi. Gdy lecimy prawie 400 tysięcy kilometrów od Ziemi, wchodzimy w zupełnie inną skalę. Potrzeba większej prędkości, potężniejszej rakiety, bardziej zaawansowanych systemów i później także dużo trudniejszego powrotu. Nie wystarczy dolecieć, trzeba jeszcze wrócić i wytracić ogromną prędkość przy wejściu w atmosferę. To oznacza większe przeciążenia, większe temperatury, większe ryzyko. Dlatego takie loty są dużo trudniejsze niż misje na orbitę okołozemską.

Jeśli w tej księżycowej misji chodzi o zasoby i energię, to od razu pojawia się nieprzyjemne skojarzenie. Tam, gdzie są surowce, tam szybko pojawiają się konflikty.

Niestety, tak może być. Jeżeli zaczynamy myśleć o Księżycu jak o miejscu, gdzie są cenne zasoby energetyczne, od razu pojawia się pytanie o rywalizację. Trzeba o tym myśleć już teraz.

No właśnie. Do kogo właściwie należy Księżyc?

Do nikogo. Państwa umówiły się w XX w., że to, co jest poza Ziemią, nie należy do żadnego kraju. Trochę jak z Antarktydą. Ale od razu pojawia się pytanie praktyczne. Jeżeli ktoś opracuje technologię wydobycia i zainwestuje w nią gigantyczne pieniądze, to czy naprawdę będzie chciał się tym dzielić z całym światem? No właśnie. I dlatego przed czy później trzeba będzie stworzyć nowe prawo kosmiczne, bardziej szczegółowe niż dotąd.

Dożyjemy czasów, w których w księżycowej bazie znajdzie się polski pokoik?

Tu byłbym ostrożny. Gdy byłem dzieckiem, oglądałem „Kosmos 1999” i byłem przekonany, że skoro akcja dzieje się w tak niedalekiej przyszłości, to ja jako dorosły człowiek będę już żył w czasach księżycowych baz. Jak widać, czasem technika szybciej podąża w marzeniach niż w rzeczywistości. Możemy więc umówić się na spotkanie w tym pokoiku za jakieś sto lat. Dlatego już teraz warto poeksperymentować z uprawą chmielu na orbicie. ©©

TRIBBS: JEŚLI CHCĘ COŚ OSIĄGNAĆ, TO MUSZĘ SIĘ ZA TO ZABRAĆ TU I TERAZ

Naprawdę nazywa Mikołaj Trybulec. Oglądamy go właśnie co sobotę wieczór w telewizyjnej Dwójce jako trenera „The Voice Kids”. Nic dziwnego: od lat jest cenionym didżejem, producentem i twórcą eurowizyjnych hitów w kraju i za granicą. Nam zdradza, jaka jest cena tego sukcesu

Parwot Gzyl

Wraz z wkroczeniem do „The Voice Kids” twoja popularność wskoczyła na wyższy poziom. Czujesz się trochę celebrytą?
Nie. Na pewno nie celebrytą. W ogóle nie lubię tego słowa. Na pewno jednak ta większa popularność jest obecnie przeze mnie bardziej odczuwalna. To ciekawe doświadczenie. Cały czas staram się jednak mocno stać obiema nogami na ziemi i cieszyć się, że ciągle jestem sobą.

Jak sobie radzisz z tą rosnącą sławą?

Już od dawna byłem rozpoznawalny na ulicy. Ale teraz zdarza się to częściej. Ostatnio byłem na poczcie i rozpoznała mnie tam pani w wieku moich rodziców. To mnie dosyć mocno zaskoczyło. Byłem też u dentysty i siedząca tam naprawdę starsza pani spytała mnie: „Pan z The Voice Kids?”. Rozpoznaje mnie więc inny krąg odbiorców niż do tej pory – nie tylko użytkownicy TikToka, ale też widzowie telewizyjnej Dwójki. To bardzo przyjemne.

Co sprawiło, że zdecydowałeś się zasiąść w fotelu trenera „The Voice Kids”?

Dostałem zaproszenie do pełnienia tej funkcji. Nigdy bym nie odmówił takiej propozycji, bo zawsze było moim marzeniem, aby zostać trenerem w „The Voice”. Kiedy więc usłyszałem, że to może się stać, robiłem wszystko, aby to się stało. I bardzo się cieszę, że do tego doszło.

Po ogłoszeniu twojego nazwiska, było w necie trochę głosów oburzenia w stylu: „Jak ktoś, kto nie śpiewa, ma być trenerem śpiewu?”. Jak byś im odpowiedział?

Płacę wtedy z przykrości i ludzie przestają mnie hejtować. (śmiej) A tak na poważnie: myślę, że to idealnie odnosi się do funkcji trenera. Bo jak pomy-

ślisz o trenerze, to nie musi być osoba, która była mistrzem świata w danej dyscyplinie, tylko powinna znać się na niej. Nagrałem w swym życiu tysiące wokali i często musiałem być wokalnym coachem, który podpowiada, jaką barwą zaśpiewać, w jaki sposób, czy co poprawić, żeby brzmiało to lepiej. Mam więc bardzo dużą wiedzę na ten temat. Zwłaszcza że świat studia i produkcji to inna kategoria niż świat estrady i występów na scenie. Tu i tu stosuje się zupełnie inne techniki wokalne. Dlatego uważam, że posiadam duże doświadczenie i mam się czym podzielić.

Jak się odnalazłeś między Cleo i Blanką w roli oceniającego dziecięce występy?

Bardzo fajnie. Obie znałem wcześniej, choć Cleo nie tak dobrze jak Blankę. Bardzo mnie zaskoczyła otwartość Cleo, to, że była dla nas tak przyjazna i wspierająca. Podczas któregoś spotkania opowiedziała nam, jak to ona została ciepło przyjęta przez Tomsona i Barona, którzy przywitani ją i pokazali jej drogę, kiedy po raz pierwszy pojawiła się w programie. Dlatego potem postanowiła dalej przekazać tę pozytywną energię. To było bardzo miłe i cieszę się, że właśnie takie osoby, a nie inne zasiadają ze mną na tych fotelach.

Momentami mam wrażenie, że twoje koleżanki trenerki trochę cię zdominowały i zakrzyczyły. Nie masz takiego poczucia?

Nie. Lubię odnajdywać swoją przestrzeń w momentach, w których sam chcę ją odnaleźć. Imyślę, że to fajnie zagrało w programie. Kiedy czasem nie mam nic do powiedzenia, to wolę nic nie mówić. Dlatego cieszę się, że dziewczyny mają mocną energię i dużo z siebie dają. Również wsparcie tym

dzieciakom. Myślę, że to fajnie wypadło i dobrze odnalazłem się w roli tego spokojniejszego trenera.

Na pewno wyróżniasz się wyrazistym wizerunkiem: wyglądasz trochę jak postać z kreśkówki dla dzieci. Skąd pomysł na taki image?

W show-biznesie mówi się, że „co się nie dośpiewa, to się do wygłada”. (śmiej) To jest mój sposób na to, by czasem na niektórych imprezach błyszczeć, nie musząc wygłaszać żadnych kontrowersyjnych opinii czy nie mówić o kimś źle, bo nie lubię tego robić. Wystarczy, że ubiorę się w garnitur w różę, a już jest mnóstwo newsów na mój temat w internecie.

Jakie znalazłeś porozumienie z dziećmi ze swojej drużyny?

Doskonale. Skumaliśmy się tak ze sobą, że mamy teraz wspólną grupę na Messengerze i komentujemy sobie każdy odcinek programu. Finaliści dostali zaproszenie do mojego studia, gdzie każdy z nich będzie więc mógł zrobić sobie swoją piosenkę. To wspaniałe dzieciaki i co bardzo zaskakujące, bardzo mądre i dojrzałe jak na swój wiek. Do tego naprawdę dobrze znoszące presję i stres. Bo przecież nie wszystkie wygrywają, a rozumieją, że to dla nich wspaniała przygoda i są za to bardzo wdzięczne.

W dziecięcych programach typu talent-show trzeba mieć wyjątkowo delikatne podejście do uczestników. Jak sobie z tym poradziłeś?

Akurat z tym nie mam problemu. Raczej odwrotnie: moim problemem bywa to, że jestem zbyt delikatny czy zdystansowany. Zawsze jestem dla dzieciaków w pełni wspierający. Dlatego tak dobrze czuję się w tej roli.

Gdybyś sam był dzisiaj dzieckiem, zgłosiłbyś się do takiego programu?

Nie zgłosiłbym się, bo nie mam nawet jednego procenta talentu, jaki mają te wszystkie dzieciaki. Moja droga była zupełnie inna i dużo bardziej wyboista. Ale przez to może być dla nich inspiracją, że przy odpowiednio ciężkiej pracy i samozaparciu, można dojść nawet do pozycji fotela trenera w „The Voice Kids”. (śmiej)

Jesteś słusznego wzrostu i za młodu trenowałeś siatkówkę. Dlaczego nie poszedłeś dalej tym torem, tylko zwróciłeś się w stronę muzyki?

Dla mnie sport i muzyka były zawsze na równym poziomie aż do szesnastego roku życia. Wtedy zdałem sobie sprawę, że w siatkówce raczej nie będę mistrzem świata. Postawiłem więc w stu procentach na muzykę. Początkowo byłem basistą, a dopiero mając dziewiętnaście lat zacząłem produkować nagrania. Następne siedem lat zajęło mi osiągnięcie odpowiednich umiejętności i powołanie do życia projektu o nazwie „Tribbs”. To była więc długa, ale ciekawa droga. Ale sport bardzo mnie ukształtował i nauczył dyscypliny. To był wspaniały czas, którego nawet momentami mi dzisiaj brakuje.

Jako nastolatek grałeś na gitarze basowej jako muzyk sesyjny. To była dobra szkoła muzycznego rzemiosła?

Świetna. Doceniam ten czas. Cieszę się, że mimo iż nie mam szkoły muzycznej, jestem sprawnym instrumentalistą. Znam jednak wielu producentów, którzy nie są muzykami i też sobie świetnie radzą. Wydaje mi się więc, że jest dużo różnych dróg. Ja sobie cenię mój warsztat. Niektóre rzeczy przychodzą łatwiej, kiedy zna się teorię mu-

zyczną i gra się na jakimś instrumencie.

Co sprawiło, że zainteresowałeś się produkcją muzyki?

Kiedy kończyłem liceum, zastanawiałem się nad kierunkiem studiów. Mogłem iść na Akademię Muzyczną, by kształcić się w grze na gitarze basowej, ale stwierdziłem, że chyba bym się tam nudził. Pomyślałem więc, że zrobię coś zupełnie innego. Dostałem się na studia produkcji muzycznej w Londynie – ale ostatecznie tam nie pojechałem. Jedną z rzeczy, które były niezbędne, aby dostać się do tej szkoły, było przygotowanie i wysłanie dwóch nagrań demo. Tak powstały dwie moje pierwsze produkcje muzyczne, stworzone po to, by dostać się na studia.

Sam opanowałeś wszystkie potrzebne programy i narzędzia do produkcji muzyki na komputerze?

Tak. W stu procentach. Uczylem się od zera tylko i wyłącznie z YouTube’a i z innych dostępnych źródeł w internecie. Dzisiaj jest tam wszystko. Wystarczy tylko odpowiednia motywacja.

Czyli każdy może zostać producentem muzycznym?

Oczywiście. Teraz to już nawet nie trzeba się tego wszystkiego uczyć, bo jest sztuczna inteligencja, która wykona za nas taką pracę. (śmiej)

Pierwsze sukcesy w solowej działalności pod szyldem Tribbs przyniosły ci taneczne wersje klasycznych polskich przebojów Budki Suflera, Maanam czy Krzysztofa Krawczyka. Jak wpadłeś na ten pomysł?

To miało być początkowo muzycznym żartem. Zrobiłem to tylko i wyłącznie w tym celu. Pomyślałem, że będzie to absurdalne i śmieszne. Kiedy udostępniłem pierwszy taki teledysk do „Balu wszystkich świętych”, okazało się, że nie każdego to śmieszy, tylko większość ludzi się tym jara. To było dla mnie bardzo duże zaskoczenie. Społeczność internetowa chciała mnie wypromować i sprawić, żebym robił więcej tych przeróbek. Poszedłem więc za ciosem i zrobiłem kolejne. Natomiast zawsze miałem do tego duży dystans, bo był to śmieszny pomysł, który niespodziewanie wypalił. Ale myślę, że to nic wyjątkowego: w historii muzyki popularnej było wiele zespołów, które powstały dla żartu, a odniosły poważny sukces.

To powodzenie tych remiksów sprawiło, że postanowiłeś pokazać ludziom własną twórczość?

Właściwie zacząłem produkowanie muzyki od autorskich nagrań. To te przeróbki były dla

mnie czymś, co przyszło później. Ale to one sprawiły, że stałem się rozpoznawalny i dla ludzi to było coś nowego, kiedy zacząłem wydawać swoje numery. Miałem jednak ochotę je opublikować, aby coś się zmieniło. Tak pojawiły się piosenki „Dzięki, że jesteś” z Lanberry, „Close Your Eyes” z Stephenem Puthem czy Halo” z Quentinem Moismannem.

Kiedy zacząłeś tworzyć własne utwory, od razu była to muzyka taneczna w stylu Calvina Harris czy Avicii.

Co cię fascynuje w takiej stylistyce?
Kiedy zabrałem się za tworzenie muzyki, zainteresowało mnie również kreowanie własnej marki i wizerunku. Zrobiłem bowiem kilkanaście numerów i zacząłem zastanawiać się, co z tym dalej począć. Rozkminiłem co wpływa na to, że ludzie chętnie słuchają jednego rodzaju muzyki, a drugiego – nie. I tak doszedłem do wniosku, że jeśli chcę robić własne nagrania, to muszę najpierw zostać didżejem. Bo tak się kojarzy ktoś, kto sam produkuje swoją muzykę. Uznałem, że to będzie najprostsze i najklarowniejsze. Bo określenie „producent muzyczny” jest dla wielu ciągle zagadką. Ja musiałem mojemu tacie że trzydzieste razy tłumaczyć, czym się zajmuję taka osoba. (śmiej) Zostałem więc didżejem – a że lubię bardzo różną muzykę i słuchałem również tej tanecznej, nie miałem z tym problemu.

Ale z drugiej strony twoje nagrania zawsze mają chwytliwą melodię, którą niesie głos wokalisty lub wokalistki. Czyli pop też cię pociąga?

Naturalnie. Zawsze marzyłem, aby moje nagrania leciały w radiu. Dlatego pop był dla mnie ciekawy.

Działasz dalej jako didżej?

Oczywiście. Zapraszam na moje występy, będzie ich bardzo dużo w tym roku. Gram zarówno swoje znane, jak i zupełnie nowe numery, a do tego remiksy i mash-upy, czyli połączenia kilku utworów naraz w niekonwencjonalnych podejściach. Tworzę również wizualne, właściwie z występu na występ dodaję co najmniej jeden nowy. Sięgam też po instrumenty – gitarę czy bas. Dzieje się więc dużo fajnych rzeczy.

Podobno dużo mówisz do publiczności w czasie swego setu.

Na pewno mniej niż kiedyś. Czasami odpalam się i gadam coś głupiego. (śmiej) Kiedy indziej nic nie mówię, jak widzę, że ludzie chcą bardzo tańczyć – na przykład o pierwszej w nocy na Juwenaliach. Wtedy po prostu gram, bo tego wszyscy oczekują.

Od razu zacząłeś działać nie tylko w Polsce, ale i za granicą.

Od początku często zastanawiam się nad swoją karierą zagraniczną. Można ją zdefiniować na wiele różnych sposobów. Dla każdego sukces oznacza bowiem coś innego. Miałem już przeboje, które były grane w radiu w Czechach, w Szwecji czy w Niemczech. Ale nie odczuwam za bardzo, abym był rozpoznawalny za granicą. Kiedy w Polsce radio gra czyjąś piosenkę, to można powiedzieć, że robi on karierę. Za granicą to tak nie wygląda. W jakimś stopniu na pewno jednak osiągnąłem już sukces poza Polską.

To takie nowoczesne narzędzia dystrybucji i promocji muzyki jak Spotify czy YouTube umożliwiają ci globalną ekspansję?

Najbardziej przydają się social media - TikTok, Instagram i Facebook. Spotify jest dobrym dystrybutorem muzyki, ale w ich interesie jest nie twórca czy wykonawca, a raczej słuchacz. Procent zysku od odtworzenia utworu, jaki oferują, jest bowiem nazbyt znikomy. Ja akurat nie mam z tym problemu, bo mam w dzisiejszym Spotify ponad cztery i pół miliona słuchaczy miesięcznie. Ale artyści, którzy mają dwieście czy sto tysięcy odtworzeń, nie odczuwają, że w ten sposób w jakiś sensowny sposób zarabiają. Kiedyś sprzedaliby tysiąc płyt i mieliby z tego konkretny zysk. A od Spotify dostają jakieś grosze. Ostatnio rozmawiałem o tym z jedną z koleżanek po fachu, która ma węższą grupę słuchaczy i dla niej przychody z digitalu praktycznie nie istnieją.

Ty łączysz to wszystko, bo korzystając z cyfrowej dystrybucji swych nagrań, wydałeś też trzy lata temu swą debiutancką płytę na kompaktce.

Teraz mieszkam w Londynie i zauważyłem, że ludzie dużo słuchają tam muzyki z winyli. Dlatego jest mnóstwo sklepów z takimi płytami. Dzięki temu odkryłem sens wydawania muzyki w tej postaci. Dlatego moim kiedyś coś opublikuję na winyli. Generalnie jednak sprzedaż muzyki to kwestia, która jest dla mnie nieodgadnioną zagadką. Ciężko mi się nad wszystkim skupić na raz, dlatego za dużo o tym teraz nie myślę.

Ta przeprowadzka do Londynu to kolejny etap twojego podboju światowych rynków?

Staram się tu poznać jak najwięcej wpływowych ludzi. I już mi się to udaje: współpracuję obecnie ze znaną piosenkarką Cheryl Lloyd i raperem Profesorem Greenem. Jest tam mnóstwo wspaniałych artystów i oni są właściwie na wyciągnięcie ręki. Natomiast problem jest taki, że skontaktowanie się z nimi trwa bardzo długo. Dużo czasu czekam nieraz na odpisanie na maila czy umówienie se-



Tribbs: Zawsze jestem dla dzieciaków w pełni wspierający. Dlatego tak dobrze czuję się w tej roli

sji. Jakby jakoś wolniej tam ludzie żyli. (śmiech) Generalnie to rynek wielu możliwości. Nie chcę jednak zaniebijać tego, co robię w Polsce. Tym bardziej że tutaj więcej mogę i ludzie szybciej odpisują na maile. (śmiech)

Sam inwestujesz w te zabiegi o karierę za granicą?

Tak. Sam opłacam sobie teraz mieszkanie w Londynie. Staram się mądrze inwestować pieniądze, które zarobiłem w Polsce, żeby potencjalnie mogło się to kiedyś opłacić.

W międzyczasie zacząłeś tworzyć piosenki na Eurowizję - najpierw dla zagranicznych wykonawców, a potem dla polskich. Co cię pociągnęło w tę stronę?

To był łut szczęścia. Kilka lat temu pojechałem na obóz twórczy dla songwriter'ów i producentów, gdzie łączyliśmy się w pokoje i tworzyliśmy od zera nowe piosenki. I właściwie już pierwszego dnia napisałem utwór, który dostał się na czeskie preselekcje do Euro-

wizji w 2019 roku. Po prostu wokalista Lake Malawi zdecydował się startować właśnie z tym numerem. I kiedy okazało się, że wygrał te preselekcje i jedzie z „Friend Of A Friend” na Eurowizję, w kolejnych latach pojawiły się propozycje napisania utworów dla wykonawców z innych krajów - najpierw z Hiszpanii, a potem z Austrii i Szwajcarii. Ciekawostką jest, że miałem swój udział również w ubiegłorocznej edycji konkursu. Trzymam się bowiem blisko ze szwajcarską ekipą, która go organizowała, dzięki czemu pomagałem przy stworzeniu akompaniamentu do parady flag podczas finału w Bazylei. Można więc było i wtedy usłyszeć moją muzykę na Eurowizji.

Jaka jest twoja recepta na eurowizyjny przebój?

Szczerze? Nie mam żadnej. W tym roku zrobiłem piosenkę po polsku i nawet nie dostałem się do naszych preselekcji. (śmiech) Jak więc widać, nie ma zasad. To chyba kwestia poświęconego na to czasu, a ja go

poświęciłem bardzo mało. Może dlatego się nie dostałem. Tak naprawdę ciężko powiedzieć - zawsze wygrywa coś innego. Choć są pewne utarte schematy, które dają większe szanse: ballady czy kontrowersyjne tematy. To może pomóc, na pewno liczy się nie tylko muzyka, ale też wykonanie, wizerunek i scenografia.

Z którą swoją piosenką na Eurowizję wiązałeś największe nadzieje?

Chyba z tą dla Czechów. To była moja pierwsza przygoda z tym konkursem, było to więc dla mnie bardzo ciekawe. Mam też duży sentyment do utworu „Watergun”, który zaśpiewał w 2023 roku Remo Forrer, reprezentujący Szwajcarię. Co ciekawe - singiel z tym utworem pokrył się tam platyną. Niedawno chciałem odebrać przyznaną mi za to nagrodę z poczty, ale okazało się, że przesyłkę zatrzymał Urząd Celný, każąc się tłumaczyć, co to jest i ile jest to warte. Musi więc ładnie wyglądać. (śmiech) Na razie więc jej nie mam.

A którą ze swoich polskich piosenek na Eurowizję cenisz najbardziej?

Napisałem dwie: „River” Ochmana i „Solo” Bianki. Oba te utwory wygrały polskie preselekcje zupełnie przypadkowo. „Solo” nie pisaliśmy pod kątem Eurowizji, Blanka zgłosiła się z tym utworem sama. Z kolei na napisanie „River” mieliśmy bardzo mało czasu, więc potem zdziwiliśmy się, jak bardzo się on ludziom spodobał. No ale Krystian jest wyjątkowym wokalistą i ta jego operowa barwa głosu zachwycała wiele osób. Blanka też wykonała kawał dobre roboty, zrobiła gigantyczny progres w tak krótkim czasie i udowodniła Polakom, że jak się chce, to można i ma naprawdę kawał charakteru.

Nie masz ochoty sam wystąpić na Eurowizji jak choćby inny polski producent i didżej - Gro-mee?

Raczej nie. To konkurs wokalny i powinni na nim występować wokaliści. Nie mam więc takiej ochoty i ambicji. Nie podoba mi się to, że tam wszystkie instrumenty leżą z playbacku. Jak długo tak będzie, to nie ma sensu. Jakby mógł zagrać na żywo chociaż trzy akordy, to może bym się skusił. Ale na razie nie.

Przygotowałeś już piosenkę na tegoroczną Eurowizję Junior dla zwycięzcy „The Voice Kids”?

Nie. Jeszcze nie wiemy przecież kto wygra.

Czyli siądziesz do tego, kiedy poznamy zwycięzcę?

Nie jest powiedziane, że to ja mam ją przygotować. Ale jeśli TVP zaprosi mnie do współpracy, to na pewno chętnie wezmę w tym udział.

Nie ukrywasz, że są ciemne strony pracy w show-biznesie: od 10 lat cierpisz na zespół jelita drażliwego. To efekt nieustannego stresu?

Tak. Coraz bardziej jestem pewny, że to właśnie reakcja na stres. Niektórzy mają inne - jedni atopowe zapalenie skóry, drudzy problemy z tarczycą, a u mnie objawia się to problemami jelitowymi. Stosuję więc różne diety i leki i generalnie jest super, ale kiedy pojawia się stres, to zaczynają się od razu wszystkie dolegliwości. To sposób, w jaki moje ciało reaguje na to, że żyjemy w nieustannym napięciu. Nie tylko artyści, ale wszyscy ludzie. W każdej pracy odczuwa się dziś bardzo duży stres.

Gdyby nie te zdrowotne problemy, osiągnąłbyś więcej?

Paradoksalnie może mniej? Te ciężkie chwile motywują cię do działania i mówią ci, że jesteś tylko chwilę tutaj na Ziemi i nie masz nic do stracenia. Pamiętam, że miałem czasem ta-

kie kryzysy, iż myślałem, że nie dam rady tego dalej ciągnąć. Ale ostatecznie bardziej mnie to motywowało, niż demotywowało, żeby udowodnić sobie i innym, że się poddam. Podobnie zresztą problemy psychiczne związane z depresją sprawiają, że stąmam twardo po ziemi i wiem, że jeśli chcę coś osiągnąć, to muszę się za to zabrać tu i teraz.

A jak odpoczywasz od muzyki?

Mój kolega złożył mi nowy komputer i dużo gram na nim w gry. Uprawiam też pickleball - czyli tenis na hali. Jeśli ktoś tego nie zna, to gorąco polecam, bo to pręźnie rozwijający się sport.

Masz w tym wszystkim na pewno wsparcie żony Zannety, która jest z tobą od dziecięcych lat. Jej obecność jest dla ciebie ważna?

Kluczowa. Zawsze idziemy razem przez to wszystko. Ona była ze mną długo, zanim narodził się Tribbs. I bardzo się do tego przyczyniła zakulisowo, bo ma naprawdę fajne pomysły. Wiele z tego, co pokazuję, to właśnie ona wymyśliła, tylko nie chce się tym chwalić. Choćby te bluzy z uszkami na kapturach, które rozdaje w „The Voice Kids” dzieciakom z mojej drużyny. Dużo jej pomysłów jest w moich teledyskach czy na scenie. Często konsultuję z nią, jak ktoś powinien tańczyć, ruszać się czy mówić. Jest poza tym dla mnie wielkim wsparciem psychicznym, tylko ona rozumie, jak to wszystko nie jest dla mnie łatwe.

Jak się poznaliście?

Na planie teledysku do piosenki mojego duetu Linia Nocna, który powstał, jeszcze zanim zacząłem działać jako Tribbs. Potrzebowaliśmy fajnej dziewczyny, która zagra w klipie i nasza wokalistka Mimi Wydrzyńska zaprosiła swoją koleżankę, która pochodzi z tego samego miasta co ona. I to była właśnie Zanneta.

W tym roku stuknęła ci trzydziestka. To dobry czas na założenie rodziny. Masz takie plany?

Tak. Powoli dojrzewamy do tej decyzji. Myślę, że to będzie ważny moment w moim życiu.

Nie boisz się, że będziesz miał mniej czasu na robienie muzyki?

Szczerze powiedziałem do niedawna nie wyobrażałem sobie mieć dziecka. Ale też nigdy nie wyobrażałem sobie mieć żony - a mam ją od dwóch lat i jest fajnie. Działa to więc chyba na tej samej zasadzie. Podobno mam zadatki na dobrego ojca, ale dopóki to się nie stanie, będzie dla mnie jakąś abstrakcją. Na razie więc sobie tego w ogóle nie wyobrażam.

WŁADEK SIEMIRUNNIJ: WYBRAŁEM POLSKĘ, BYŁA DLA MNIE NAJLEPSZĄ OPCJĄ

Przyjechałem najpierw do Królewca. Jechałem busem i gdy tylko przekroczyłem granicę z Polską, to wszystko inaczej wyglądało. To był inny świat – opowiada Władek Siemirunnij. -- Tomaszów Mazowieckim przypomina mi Kamieńsk Uralski, miasto gdzie mieszka moja babcia. Nie przeszkadza mi, że Tomaszów nie jest wielką metropolią. Lubię małe miasta, sam przecież mieszkałem u babci w Kamieńsku Uralskim. Przypomina te małe, rosyjskie miasta.

Anna Gronczerowska

Czy pomyślał pan kiedyś, że dziś będzie mieszkał w Polsce, w Tomaszowie Mazowieckim?

Nie, nawet gdy znalazłem się w kadrze Rosji, to o tym nie myślałem.

Bywał pan wcześniej w Polsce?

Nie, choć Tomaszów Mazowiecki znałem ze słyszenia, bo odbywały się tam mistrzostwa świata juniorów. Ja wtedy nie startowałem, ale brałem udział w takich mistrzostwach organizowanych w innych krajach.

W takim razie skąd wziął się pomysł, by tu się przeprowadzić i występować w biało-czerwonych barwach?

Mówi się, że do tej przeprowadzki przyczynił się trener Paweł Abratkiewicz. On rzeczywiście też pomógł mi po przeprowadzce do Polski. Ale Polskę wybrałem dzięki Konradowi Niedźwieckiemu, medalistcie olimpijskiemu i prezesowi Polskiego Związku Łyżwiarskiego. On złożył mi konkretną propozycję. Czekał na mnie jeszcze jak potwierdzi to ministerstwo. Wybrałem Polskę, bo zaproponowała mi najlepsze warunki, z możliwością startu na olimpiadzie.

Polscy działacze i trenerzy wiedzieli, że gdzieś w Rosji istnieje taki Władimir?

Kiedy wysłałem pierwszego e-maila do Konrada Niedźwieckiego, nie wiem czy wiedział kim jestem. Ale napisałem, że byłem mistrzem Rosji, medalistą mistrzostw świata

juniorów. Myślę, że moje osiągnięcia mu się spodobały.

Pan pochodzi z Jekaterynburga, znajdującego się we wschodniej części Rosji. Jakie to miasto?

Takie jak Warszawa. Warszawa ma chyba 1,9 miliona mieszkańców, w Jekaterynburgu mieszka 1,5 miliona ludzi. To wielkie rosyjskie miasto, czwarte co do wielkości. Leży na granicy między Europą a Azją, po wschodniej stronie Uralu. Nie ma w nim za dużo zabytków, Starego Miasta jak w Warszawie. To bardziej przemysłowe miasto. Jest pałac, wybrukowane ulice, którymi nie pojedzie się szybciej niż 30 kilometrów na godzinę. Ale generalnie takiej starej części miasta nie ma.

Jakie było pana dzieciństwo?

Do szóstego roku życia mieszkałem w Kamieńsku Uralskim. To takie miasto jak Tomaszów Mazowiecki. Mieszkałem tam z babcią i dziadkiem. Babcia żyje, dziadek, niestety, już nie. Ta sytuacja wynikała z tego, że mama miała problemy z mężem, czyli moim biologicznym ojcem. Nie mogłem z nią

mieszkać. W Kamieńsku Uralskim chodziłem do żłobka, przedszkola. Mama przyjeżdżała do mnie co tydzień, ale nie miała warunków finansowych, byśmy mogli mieszkać razem. Kiedy miałem sześć lat, sytuacja zmieniła się na tyle, że wróciłem do mamy i zamieszkałem z nią w Jekaterynburgu. Biologiczny ojciec pewnie też tam mieszka, ale nie mamy kontaktu. Mimo tego wszystkiego miałem dobre dzieciństwo.

Czym zajmuje się pana mama?

Jest nauczycielką, uczy matematyki. Myślę, że dziś, po medalu olimpijskim, jest zadowolona, że postawiłem na sport. Już po tym jak zdobyłem medal na mistrzostwach Rosji, powiedziała: Dobry jesteś w tym sporcie! Wcześniej chciała, bym poszedł na studia.

W pana rodzinie były tradycje sportowe?

Nie, w mojej rodzinie nie było sportowców. Babcia pracowała w banku, dziadek był inżynierem, pradziadek, tak jak mama, nauczycielem. Taka inteligentna rodzina, w której

znalazł się jeden sportowiec, czyli ja.

A pana ojczym czym się zajmuje?

Pracuje w branży IT. Nie pamiętam kiedy zaczęliśmy mieszkać w trójkę. Miałem 10 czy 12 lat. Zacząłem do niego mówić „tata”, gdy przeprowadziłem się do Polski.

A jak pan do niego mówił?

Po prostu Paweł. Jest dla mnie jak ojciec.

Skoro nie było w pana rodzinie tradycji sportowych, to jak to się stało, że zaczął pan uprawiać łyżwiarstwo?

Mama zapisała mnie na karate, ale nie za bardzo mi się podobało. Wtedy powiedziała, że albo będę chodził na karate, albo poszuka mi innego sportu. A jeśli nie będę chciał dalej trenować, to mam się bardzo mocno uczyć. W dodatku wstrzymała mi pieniądze na bułeczki w szkole i ograniczyła oglądanie telewizji. Przez pół roku tylko się uczyłem. Ale pewnego dnia przyszedł do naszej szkoły, jak się potem okazało, mój pierwszy trener, Piotr Liwtajew. Zapytał kto chce uprawiać łyżwiarstwo szybkie. Pomyślałem, że jak się zgłoszę, to mama zwróci mi pieniądze na bułeczki. Nie wiedziałem, co mnie tam czeka. Na początku na treningach było bardzo fajnie. Graliśmy w hokeja, w piłkę, jeździliśmy na rolkach.

A na łyżwach?

Na łyżwach też, ale to była bardziej zabawa. Miałem 9 czy

10 lat, gdy pierwszy raz założyłem łyżwy. Mówiono na nie „żelazko”, bo naprawdę wyglądały jak żelazko.

Mama była zadowolona, że uprawia pan sport?

Mamie zależało, bym miał co robić po lekcjach, by nie przychodziły mi do głowy żadne głupoty. Dziś dziękuję jej za to. Teraz nawet nie gram w gry na komputerze. Z czasem przyszedł sukcesy w łyżwiarstwie szybkim. Miałem 15 lat, gdy zdobyłem medal na juniorskich mistrzostwach Rosji. Potem w młodzieżowych mistrzostwach byłem drugi w „mastersie”, czyli biegu masowym. Byłem bardzo szczęśliwy, myślałem, że nie będę musiał już chodzić do szkoły, bo przecież jestem gwiazdą. Wtedy tata powiedział mi: Patrz, tutaj chłopak wygrał od razu trzy dystanse, a ty byłeś tylko drugi, jeszcze w jakimś „mastersie”. Byłem wtedy w dziewiątej klasie, dwa lata przed maturą. Słowa taty dotarły do mnie, wziąłem się mocno za książki, za naukę.

Co miało decydujący wpływ na to, że przyjechał pan do Polski. Wszyscy mówią dziś, że powodem był wybuch wojny Rosji z Ukrainą.

To było jeszcze dwa miesiące przed wybuchem wojny, w 2022 roku. Miałem już medal mistrzostw świata juniorów. W Rosji nie było problemu z przebicciem się, a ja lubię konkurencję. Źle wyglądały za to przygotowania, szukałem innego wyjścia, jeśli dalej miałem startować. Chcia-

łem, by konkurencja była jeszcze większa. Napisałem do jednego holenderskiego klubu. Oni odpisali mi, że biorą Holendrów, ewentualnie jakichś młodych chłopaków. A ja miałem już 19 lat. Potem wybuchła wojna Rosji z Ukrainą. Strasznie to wyglądało. Tata tłumaczył mi, że jeśli wyjadę z kraju, to będzie bilet w jedną stronę i muszę dobrze przemyśleć decyzję.

Rozmawiał pan o tym z rodzicami?

Bardzo dużo. Miałem propozycję z Kazachstanu, ale tata poradził mi, bym tam nie jechał. Nie odpowiedzieli mi konkretnie na żadne pytanie. Na przykład jak wyglądałaby sprawa z obywatelstwem, przygotowaniem, obozami. A jak napisałem do Konrada Niedźwieckiego, dostałem konkretne odpowiedzi na wszystkie pytania. Wybrałem Polskę. Była dla mnie najlepszą opcją.

Nie było panu przykro, że zostawia rodziców i nie wiadomo kiedy ich zobaczy?

Na pewno mnie i rodzicom było przykro. Ale z drugiej strony byli zadowoleni, że mam szansę na lepsze życie. Rodzice mi zawsze pomagali, wspierali mnie. Już wcześniej mówili, bym szukał szczęścia gdzieś bliżej Europy, bo tam jest lepsze życie.

Gdyby pan został w Rosji, to pewnie nie wystartowałby na mistrzostwach świata, igrzyskach, nie byłoby olimpijskiego medalu...

W MOJEJ RODZINIE NIE BYŁO SPORTOWCÓW. BABCIA PRACOWAŁA W BANKU, DZIADEK BYŁ INŻYNIEREM, PRADZIADK, TAK JAK MAMA, NAUCZYCIELEM.



FOT. MAREK OBSZARNY

Wladek Siemirunnij po zdobyciu srebrnego medalu olimpijskiego marzy o Pucharze Świata

Zgadza się. Na sto procent nie byłoby tego srebrnego medalu olimpijskiego.

Pamięta pan swój pierwszy dzień w Tomaszowie Mazowieckim?

Przyjechałem najpierw do Królewca. Jechałem bussem i gdy tylko przekroczyłem granicę z Polską, to wszystko inaczej wyglądało. To był inny świat. Fajne budynki. Tomaszów Mazowiecki przypominał mi Kamieńsk Uralski, miasto, gdzie mieszka moja babcia. Nie przeszkadza mi to, że Tomaszów nie jest wielką metropolią. Lubię małe miasta, sam przecież mieszkałem u babci w Kamieńsku Uralskim. Przypomina te małe, rosyjskie miasta. Też są takie pięciopiętrowe budynki, bloki.

W Tomaszowie Mazowieckim nie ma pan swojego mieszkania. Mówił pan, że chce wybrać polskie miasto, w którym zamieszka na stałe. Dokonał pan wyboru?

Nie wybrałem miasta. Na razie się rozglądam. A w Tomaszowie dobrze się czuję. Mieszkam w wynajmowanym

mieszkanu. Najpierw zamieszkałem w pokoju, który wynajął mi związek, który za wszystko płacił. Mieszkałem wtedy przy restauracji „Janosik”. Ale się stamtąd wprowadziłem i sam wynajmuję mieszkanie.

Ma pan w Tomaszowie wielu znajomych, przyjaciół?

Moimi przyjaciółmi są koledzy z kadry, z klubu Pilica Tomaszów Mazowiecki. Z nimi spędzam najwięcej czasu. Ostatnio byłem na wakacjach w Elblągu u mojego przyjaciela z kadry Marcina Bachanka.

A skąd pochodzi pana dziewczyna Klaudia?

Z Tomaszowa, ale teraz mieszka w Łodzi, bo tam studiuje. Poznaliśmy się w Tomaszowie. Jest siostrą mojego przyjaciela Mikołaja Bielasa, który jest w kadrze młodzieżowej polskich panczenistów. Poszedłem na „domówkę” i tam ją poznałem. Zaczęliśmy się spotykać.

Nie mieszka pan długo w Polsce, ale dobrze mówi po polsku...

Żałuję, że wcześniej nie zacząłem się uczyć, bo mój polski brzmiałby jeszcze lepiej. We wrześniu miną trzy lata jak przyjechałem do Polski.

Pana rodzice byli u pana w Polsce?

Nie, bo nie mogą dostać wizy. Polska daje ją obywatelom Rosji tylko w wyjątkowych przypadkach.

Czyli nie widział pan rodziny od trzech lat?

Spotkałem się z mamą w Rzymie, bo Włosi dają wizy Rosjanom. Było to półtora roku temu. Ja do Rosji nie mogę wrócić, bo tam czeka na mnie bilet do wojska. Taty nie widziałem, ale obiecał, że wyrobi sobie paszport. Razem z mamą zwiedziłem Rzym, robiliśmy po 40 tysięcy kroków dziennie. Było bardzo gorąco, 35-40 stopni Celsjusza.

Po zdobyciu srebrnego medalu olimpijskiego zaraz zadzwonił pan do rodziców..

Mama nie odebrała, telefon był zajęty, bo dzwoniłi do niej znajomi z gratulacjami. Zadzwoniłem do taty i on ode-

tam czekało na mnie wezwanie do wojska. Drugą opcją było to, że dokumenty na kartę pobytu załatwię online, ale nie mogłem opuszczać terytorium Polski. Kadra wyjeżdżała na zagraniczne obozy, a ja siedziałem sam w Tomaszowie. Wtedy bardzo pomógł mi trener Roland Cieślak i klub Pilica Tomaszów Mazowiecki. Skorygowali mój plan treningów, ale był to ciężki czas.

Polska usłyszała o Władymirze Siemirunnym, gdy zdobył pan srebrny i brązowy medal w mistrzostwach świata. Startował pan w polskich barwach, ale jeszcze nie miał obywatelstwa...

Pokazałem, że można dla Polski zdobywać medale nie tylko w biegach sprinterskich, ale też długodystansowych. Ludzie zaczęli emocjonować się tymi biegami. Kiedy dostałem polskie obywatelstwo, kamień spadł mi z serca, wiedziałem, że mam szansę wystąpić na olimpiadzie. Trochę żałuję, że nie zdobyłem kwalifikacji w biegu na 5 tysięcy metrów. Na tym dystansie zdobyłem brązowy medal na mistrzostwach świata. Stało się tak, bo bardzo źle pojechałem w pierwszym Pucharze Świata. Zrobimy z trenerem korekty w treningu i od początku powinno być dobrze. Jeszcze nigdy nie wygrałem biegu w Pucharze Świata, chciałbym to zmienić.

Oprócz łyżwiarstwa pana pasją jest jazda na rowerze.

Tak, ale jest to element pomagający w treningu. Myślę, by wystartować w kolarskich „czasówkach”, nawet w Mistrzostwach Polski. Czech Metoděj Jilek, który na olimpiadzie zdobył złoto w biegu na 10 tysięcy metrów, latem jeździ na rolkach, startuje w zawodach. Ja nie umiem dobrze jeździć po wrotkarsku. Wolę rower. Jazda na nim jest dla mnie znakomitą formą przygotowań do sezonu.

Podobno medalu na igrzyskach mogło nie być, bo komuś nie spodobał się pana kask?

Było to dziwne. Startowałem w nim przez cały sezon i nikomu ten kask nie przeszkadzał. Dwa dni przed startem Holendrzy chodzili i robili zdjęcia mojego kasku. Podszedł do mnie trener Metoděj

Jilka i mi o tym powiedział. Bardzo za to dziękuję Czechowi. Holendrzy generalnie są fajni, rozmawiają przed zawodami, ale czasem robią dziwne rzeczy. Może chodzi o urażoną dumę, o to, że zawsze chcą wygrać? Ja w dzień startu nie lubię jak wokół mnie jest wielu ludzi. Wolę być sam, ze słuchawkami na uszach. Dlatego przed startem na 10 kilometrów zamieszkałem w hotelu, w którym mieszkała Agata Jabłońska, menadżerka naszej drużyny. Stamtąd do hali miałem tylko pół godziny jazdy. I nagle Agata Jabłońska prosi, bym wysłał jej rozmiar kasku, w którym startuję. Okazało się, że Holendrzy zrobili zamieszanie. Nie znałem rozmiaru, ale mam małą głowę, a kaski były produkowane w dwóch: S i M. Wybrałem S. Całą tą sytuacją byłem bardzo zestresowany. Jak masz dobrą nogę, to nie ma znaczenia czy startujesz w kasku czy bez. Przyjechał do mnie trener Roland, menadżerka Agata i prezes Konrad. Zabrali kask i pokazali sędziemu. Okazało się, że wszystko jest ok. Dziękuję im, że szybko rozwiązali sprawę.

Co pan jeszcze lubi oprócz łyżew i roweru?

Słucham dużo muzyki. Nie tylko przed startem. Jest to głównie techno. Czasem włączę polski rap. Gdy idziemy na siłownię, to biorę głośnik i wybieram muzykę. Koledzy śmieją się, by nie było to tylko techno.

Nie nudzi się pan w Tomaszowie?

Jest spoko. Blisko mam Warszawę, Łódź, gdzie studiuje Klaudia. Jak mam jeden wolny dzień w tygodniu, a zwykle jest to niedziela, to leżę na kanapie lub jadę gdzieś napić się kawki. Od poniedziałku znów trenuję.

Smakuje panu polskie jedzenie?

Jest super! Lubię czerwony barszczyk, kotlet schabowy. Ostatnio próbowałem zupę ogórkową. Była bardzo dobra. Kuchnia polska jest trochę podobna do rosyjskiej, ale ta jest mniej tłusta. W Rosji je się też naleśniki, pielmieni, czyli pierogi.

Medal olimpijski sprawił, że stał się pan znaną osobą. Nie męczy pana popularność?

Nie męczy, a nawet mi się podoba. Nie ma problemu, gdy ktoś chce zrobić sobie ze mną zdjęcie, wziąć autograf.

Jakie ma pan plany?

To przede wszystkim udział w mistrzostwach świata w Chinach. Jak już wspomniałem, chciałem zdobyć Puchar Świata.

POJAWIŁO SIĘ ZAGROŻENIE, ŻE BĘDĘ MUSIAŁ WRACAĆ DO ROSJI PO WIZĘ. BARDZO SIĘ TEGO BAŁEM, BO TAM CZEKAŁO NA MNIE WEZWANIE DO WOJSKA.



Prezydent miasta nagroził zawodników i trenerów z wielu dziedzin, w tym piłki nożnej, ręcznej, siatkówki, pływania, sztuk walki, kolarstwa, boksu, tenisa, crossu, a nawet pływania synchronicznego

Gala sportu. Wyróżnienia dla 154 zawodników oraz trenerów z 20 klubów



Rocznie z budżetu miasta na sport przeznaczanych jest około 10 mln zł

Gala z wyróżnieniami głogowskich sportowców została zorganizowana w Miejskim Centrum Integracji „Jubilat”

PIŁKA NOŻNA W SOBOTĘ GŁOGOWIANIE ZMIERZĄ SIĘ Z POLONIĄ W WARSZAWIE

Chrobry powrócił na zwycięską ścieżkę

RED
Głogów

Znów mogliśmy cieszyć się z kompletem punktów. Pomarańczowo-Czarni pokonali Stal Mielec 2:1 w meczu, w którym wszystkie gole padły jeszcze przed przerwą.

Chrobry świetnie wszedł w mecz i już w 2. minucie prowadził. Gol dla głogowian był trafieniem samobójczym rywala, ale gospodarze poniekąd je wymusili. Nie dopuścili, aby piłka oddaliła się od pola karnego Stali, przejmując ją blisko „szesnastki”. Szymon Bartlewicz odegrał do Michała Kozajdy, który strzałem z ostrego kąta spowodował, że futbolówkę do własnej bramki skierował Yegor Tsykalo.

W 29. minucie było już 2:0, a premierowe trafienie w pomarańczowo-czarnych barwach zaliczył Radosław Bąk. Po wrzutce z prawej strony i wybiciu gości, gracze Chrobrego znów szybko przechwycili piłkę i składnie ją rozegrali:



W ostatniej kolejce głogowianie znów mogli cieszyć się ze zwycięstwa

Jakub Grič, Robert Mandrysz i w końcu pokonujący golkipera Stali Radek Bąk.

Mimo przewagi MZKS-u takiego wyniku nie udało się

jednak utrzymać do samego końca pierwszej połowy. W 39. minucie przyjezdni zdobyli kontaktową bramkę. Piłkę wzdłuż bramki wstrzelił Ka-

mil Cybulski - była to sytuacja podobna do tej wcześniejszej Michała Kozajdy - a pechowo do własnej bramki trafił próbujący interweniować Jakub

Co ciekawe, aż dwie bramki - na ogółem trzy zdobyte w tym meczu - zostały zakwalifikowane jako gole samobójcze

Grič. Po 45 minutach Chrobry prowadził więc 2:1.

Po przerwie było widać, że gościom zależy na wyrównaniu. Stworzyli więcej okazji niż w pierwszej połowie - próbowali Jost Pisek, Kamil Cybulski, Jakub Kowalski czy Kristian Fucak. Dawid Arndt, jeśli już musiał interweniować, robił to bardzo pewnie, potwierdzając opinię o jednym z czołowych bramkarzy Betclia 1 Ligi.

Chrobry dowiódł korzystny dla siebie rezultat do końca. Tym samym, po dwóch meczach, wraca na zwycięską ścieżkę i spycha z niej Stal, która do spotkania w Głogowie przystępowała po serii trzech zwycięstw.

W następnej kolejce piłkarzy Chrobrego czeka wyjazd

do Warszawy. Mecz z Polonią zaplanowano na w sobotę, 25 kwietnia, początek o godz. 19.30.

Chrobry Głogów zajmuje trzecią lokatę w tabeli pierwszej ligi z dorobkiem: 48 pkt, bramki 41-28. Ich najbliższy rywal, Polonia, jest na piątym miejscu (44 pkt, 45-43).

CHROBRY GŁOGÓW

- STAL MIELEC 2:1 (2:1)

BRAMKI: 1:0 Jechor Cykało 2 (s), 2:0 Radosław Bąk 28, 2:1 Jakub Grič 39 (s).

CHROBRY: 99. Dawid Arndt - 21. Michał Kozajda, 18. Myrosław Mazur, 8. Jakub Grič, 28. Jakub Lis - 27. Kacper Laskowski, 7. Sebastian Bonecki (67, 23. Szymon Lewkot), 5. Radosław Bąk (90, 44. Albert Zarówny), 16. Robert Mandrysz, 30. Szymon Bartlewicz (60, 72. Kuba Szablowski) - 11. Sebastian Strózik (67, 9. Mateusz Ozimek).

STAL: 99. Maciej Gostomski - 27. Ale Dzię (89, 11. Kamil Odolak), 70. Jechor Cykało, 15. Marvin Senger, 5. Hubert Matynia (46, 22. Matija Kavčič) - 90. Paweł Kruszelnicki, 24. Chema Núñez, 18. Piotr Wlazło, 6. Jošt Pišek, 78. Kamil Cybulski (73, 71. Jakub Kowalski) - 25. Kristian Fucak.

ŻÓLTE KARTKI: Mazur - Matynia.

SEDZIOWAŁ: Sebastian Krasny (Kraków).

WIDZÓW: 1318.

Kacper Tomasiak zrobił furorę w minionym sezonie. Wielkiej presji się nie boi. Musiał szybko dojrzeć, ale stara się być taki sam

Artur Bogacki
Warszawa

Był objawieniem minionego sezonu w skokach narciarskich. Młody zawodnik nie tylko wdarł się przebojem do światowej czołówki, ale też zapisał się w historii polskiego sportu.

Intensywność sezonu była duża i męcząca, ale Tomasiak sobie z tym poradził. Młodzian stał się bohaterem sportowej Polski. Jak mówi, dobrze radzi sobie z zamieszaniem wokół swojej osoby i rosnącą popularnością.

- Raczej staram się dalej być taki sam. Nie miałem dużych przemyśleń na temat tego sezonu, po zakończeniu można powiedzieć, że wszystko szło samo. Dużych refleksji nie miałem - przyznał. - Jeżeli jestem w domu, to nie ma problemu, żeby gdzieś wyjść, do sklepu. Trochę więcej jest wyjazdów medialnych, które zabierają wolny czas.

Tomasiak jako zawodnik musiał bardzo szybko dojrzeć. Rok temu był skoczkiem, który walczył w „drugoligowym” Pucharze Kontynentalnym o punkty.



Kacper Tomasiak

Teraz na koncie ma debiut w Pucharze Świata, nieformalną, ale niekwestionowaną pozycję lidera reprezentacji Polski i trzy medale olimpijskie. A nawet nie skończył 20 lat!

- Może rzeczywiście trochę szybko moja dyspozycja się poprawiała, więc nie mam już czasu, żeby na spokojnie te wszystkie poziomy przechodzić małymi krokami. Mam wrażenie, że intensywność tego sezonu była trochę męcząca, było to dla mnie nowym doświadcze-

niem, ale raczej poradziłem sobie w miarę dobrze. Na pewno nie narzekam na to - ocenił.

Wprawdzie już nie raz pokazał, że z presją potrafi się uporać, ale teraz musi liczyć się z tym, że w nowym rozdaniu oczekiwania względem niego będą znacznie większe.

- W zasadzie nie zastanawiałem się jeszcze aż tak bardzo nad tym. Na pewno będzie łatwiej pod tym względem, że po prostu nie będzie aż tak dużo tych nowych doświadczeń, jakie

były podczas debiutu w Pucharze Świata i w tym pierwszym sezonie. Już będę więcej wiedział, co i kiedy robić. A co do presji, to myślę, że dopiero się okaże już trakcie sezonu - powiedział.

Czy od początku kolejnego sezonu będziemy świadkami odliczania do pierwszego indywidualnego podium w Pucharze Świata?

- W mediach pewnie gdzieś tam się pojawi, ale akurat ja się tym aż tak bardzo nie będę przejmował. Po prostu - jeżeli będę skakał bardzo dobrze, to podium i tak przyjdzie. Nie muszę więc odliczać do niego nie wiadomo jak, tylko bardziej skupić się na swojej dyspozycji i na tym, co mogę przypilnować, poprawić. Wtedy ta reszta sama przyjdzie - zauważył.

Na pewno zmienią się przygotowania, teraz już od początku nowego cyklu będzie trenował z główną kadrą (wcześniej pracował z drugą grupą). Jak przyznał, są już m.in. pomysły, by potrenować w tunelu aerodynamicznym. Reprezentacja wcześniej takie atrakcje miała w Sztokholmie, ale możliwe, że inną opcją będzie nowy obiekt, który ma powstać w Słowenii.

- Nowy okres przygotowawczy zacznę z innego poziomu, łatwiej będzie wyeliminować błędy w locie. Liczę, że uda się to poprawić - mówi Tomasiak. - Nie mam jakiegos głodu skakania, żeby już najchętniej na skocznię przyszedł, ale też nie potrzebuję nie wiadomo ile czasu, żeby jak najbardziej odkładać ten powrót do treningów.

Ta kwestia jest o tyle ważna, że debiutancki sezon w Pucharze Świata Tomasiak musiał zakończyć nieco wcześniej, w przykrych okolicznościach. Powodem był groźny wyglądający upadek na skoczni do lotów w Vikersund. Na szczęście poważnych obrażeń nie było, ani fizycznych, ani w psychice. Niemniej na skocznię w poprzednim sezonie już nie wrócił, choć gdyby się uparł, to mógł jeszcze wystąpić w PŚ.

- Trochę krzywo wylądowałem, narta zakantowała i odjechała. To się zdarza. Na „mamucie” przy większej prędkości to nie jest tak, że można wstać i iść na następny skok. Trzeba było odpocząć, ale nie było to nie wiadomo jak straszne - wspomina. - Nie mam złego wrażenia na temat upadku i pesymistycznych

myśli. Nie czułem potrzeby, by oddawać później skoki. Odpocząłem tydzień, dwa, a potem były święta. Wolałem poczekać do sezonu letniego.

Kacper dodał: - Na pewno będziemy ustalać z trenerami, jeśli chodzi o te starty letnie. Później zimowe będą już zależeć tylko od dyspozycji, więc też ważne jest to, aby to lato bardziej pracować na treningach niż na zawodach, nie startować we wszystkich.

Skoczek zaznaczył, że ewentualne zmiany w sztabie szkoleniowym reprezentacji Polski - mówi się, że dołączyć mają zagraniczni fachowcy, wymienia się m.in. Stefana Horngachera - nie będą dla niego problemem.

- Jeśli są nowości, to raczej pozytywnie na to patrzę. Na pewno nie będę z tego powodu niezadowolony - przyznał. - Z tego, co wiem, jest jeszcze dopinanie wszystkiego na ostatni guzik. Większość sztabu zostanie, więc nie będą to jakieś wielkie zmiany. Jeżeli dojdą nowe osoby, to na pewno będzie to z korzyścią dla nas. Bo im więcej jest tych ludzi, tym może być szersze spojrzenie na nasze skoki czy innego rodzaju treningi.

SOLIDNY DEWELOPER

RODIS
Myślimy inaczej



Gazeta
WROCŁAWSKA

NOWY TREND CUDZOZIEMCY CHĘTNIE OSIEDLAJĄ SIĘ W POLSCE DOCENIAJĄC STABILNE WARUNKI ŻYCIA

Kupują coraz więcej mieszkań

Katarzyna Laszczak
regiodom@polskypress.pl

Rynek mieszkaniowy w Polsce w coraz większym stopniu przyciąga cudzoziemców, a ich znaczenie systematycznie rośnie.

Z danych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA) wynika, że w 2025 roku obcokrajowcy kupili w Polsce ponad 17,7 tys. mieszkań, czyli o 2% więcej niż rok wcześniej. Zainteresowanie cudzoziemców polskim rynkiem mieszkań systematycznie rośnie.

- O skali zjawiska lepiej świadczyć może jednak nie sama liczba kupowanych mieszkań, ale udział cudzoziemców w rodzimym rynku mieszkaniowym. Bazując na dostępnych danych można szacować, że na przestrzeni ostatnich lat udział ten wyraźnie rośnie. Jeszcze w latach 2019-2021 wynosił on około 4%. To znaczy, że cudzoziemcy kupowali w Polsce około 1 mieszkania na 25. Teraz udział ten wzrósł do około 7%. To znaczy, że cudzoziemcy kupują około 1 na 14 mieszkań - zauważa Bartosz Turek, analityk rynku nieruchomości.

Ukraińcy i Białorusini na czele

Zarówno dane MSWiA, jak eksperci wskazują na wyraźną dominację obywateli Ukrainy. Z danych MSWiA wynika, że w 2025 roku Ukraińcy kupili blisko 9,3 tys. mieszkań (na które nie było potrzebne zezwolenie). Łączna powierzchnia tych lokali wyniosła prawie 560 tys. mkw., a skala zakupów była o ponad 13% większa niż rok wcześniej.

- Choć w Polsce wciąż przebywa ogromna liczba uchodźców z Ukrainy, to obecna skala ich zakupów nie dziwi. To natu-



FOT. ALEKSANDER GACIARZ

W latach 2019-2021 cudzoziemcy kupowali 1 na 25 mieszkań teraz jest to już około 1 na 14 sprzedanych lokali

ralne, że osoby zamierzające zostać na dłużej chcą inwestować we własne lokum - komentuje Marek Wielgo, ekspert portalu GetHome.pl.

Na drugim miejscu są Białorusini. Według MSWiA nabyli oni ponad 2,7 tys. mieszkań (nie wymagających zezwolenia), przy czym - oznacza to spadek o około 7% rok do roku. Jednocześnie w dłuższej perspektywie ich aktywność znacząco wzrosła, bo w ciągu pięciu lat liczba kupowanych przez nich mieszkań się podwoiła. Bartosz Turek wskazuje, że w ujęciu powierzchniowym ich zakupy przekroczyły 190 tys. mkw., co nadal plasuje ich na drugim miejscu.

Coraz większe znaczenie mają także inne nacje. Z danych MSWiA wynika, że rośnie aktywność obywateli Indii -

w 2025 roku - kupili oni mieszkania o łącznej powierzchni 16 tys. mkw., co oznacza wzrost o 22% rok do roku i miejsce w pierwszej piątce nabywców.

Z kolei wyraźne spadki widać w przypadku Niemców.

- Na drugim biegunie znajdziemy natomiast Niemców, którzy w ostatnich latach coraz rzadziej decydują się na zakup mieszkań w Polsce. W 2025 roku ich zakupy można ocenić na około 800-900 lokali, bo ministerstwo odnotowało zakupy mieszkań o łącznej powierzchni poniżej 49 tys. mkw. To o prawie 15% mniej niż rok wcześniej i o ponad 1/3 mniej niż w 2023 roku - wskazuje Bartosz Turek.

- Po 2021 roku lawinowo spadły też zakupy realizowane przez Rosjan. W 2025 roku mogły one opiewać na około 300

mieszkań o łącznej powierzchni niecałych 16 tys. mkw. To nie tylko mniej niż rok czy dwa lata temu, ale też ponad 4 razy mniej niż przed agresją Rosji na Ukrainę - dodaje Bartosz Turek.

Niektóre nieruchomości wymagają zezwolenia

W niektórych przypadkach cudzoziemcy potrzebują zgody na zakup nieruchomości.

- W praktyce zgoda ministra spraw wewnętrznych i administracji jest wymagana przede wszystkim przy zakupie nieruchomości gruntowych oraz mieszkań położonych w strefie przygranicznej. Ograniczenie to obejmuje między innymi część obszaru Trójmiasta oraz Szczecin, Świnoujście i Zakopane - wyjaśnia Marek Wielgo, ekspert portalu GetHome.pl.

Z najnowszej raportu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA) wynika, że w 2025 r. wydano takie zgody na zakup przeszło 2,1 tys. nieruchomości gruntowych (w tym zabudowanych domami jednorodzinnymi) oraz 669 lokali mieszkalnych i użytkowych, głównie w strefie przygranicznej. Przeszło 1,4 tys. nieruchomości mogli kupić w 2025 r. na podstawie zezwolenia obywatele Ukrainy, a 475 - Białorusi. Wśród nabywców nie było Rosjan.

Poza tymi obszarami rynek mieszkaniowy jest w dużej mierze otwarty dla cudzoziemców.

Co istotne, obywatele państw Unii Europejskiej nie potrzebują zezwoleń, co - jak zauważa Wielgo - może być wykorzystywane przez osoby posiadające podwójne obywatelstwo, w tym rosyjskie.

Duże miasta przyciągają cudzoziemców

Z danych MSWiA oraz analiz przytaczanych przez Bartosza Turka wynika, że cudzoziemcy koncentrują się przede wszystkim na największych miastach, gdzie jest praca i wyższe zarobki.

Bartosz Turek podaje konkretne dane: w Warszawie cudzoziemcy kupili ponad 3,1 tys. mieszkań (nawet około 12% rynku), a we Wrocławiu ponad 1,5 tys., co odpowiada około 1 na 9 transakcji. Wyróżniają się także miasta przygraniczne - np. Gorzów Wielkopolski (ok. 12% udziału cudzoziemców) czy Świnoujście (ok. 10%), gdzie znacznie mają zarówno bliskość granicy, jak i zakupy o charakterze inwestycyjno-wakacyjnym.

Jednocześnie w części dużych miast udział cudzoziemców jest niższy - w Gdańsku, Szczecinie, Gdyni czy Poznaniu wynosi od około 2% do 6%.

Dominują mieszkania średniej wielkości

Z danych MSWiA wynika, że przeciętne mieszkanie kupowane przez cudzoziemca ma nieco ponad 58 mkw. W większości miast dominują lokale o powierzchni 50-60 mkw., choć są wyjątki - w Łodzi średnia to około 45 mkw., a w Gdyni około 65 mkw. Szczególnym przypadkiem jest Zakopane, gdzie średnia powierzchnia mieszkań kupowanych przez cudzoziemców wynosi ok. 38 mkw. Wynika to z wysokich cen - lokale mają często charakter inwestycyjny lub wakacyjny.

Zmienia się także motywacja zakupów - coraz częściej jest to efekt decyzji o długoterminowym osiedleniu się w Polsce. Sprzyjają temu stabilny rynek pracy, dostęp do edukacji i relatywnie niższe koszty życia niż w Europie Zachodniej.



Spółdzielnia Mieszkaniowa
„OSADA”
biuro: ul Ołowiana 5
www.smosada.pl
tel. +48 607 744 844



W SPRZEDAŻY:
Domy KMINKOWA
pow. 113 do 135 m²

- gruntowa pompa ciepła
- fotowoltaika



RYNEK NIERUCHOMOŚCI CO TRZEBA SPRAWDZIĆ PRZED TRANSAKCJĄ, O CO WARTO ZAPYTAĆ

Jeśli w tym lub przyszłym roku planujesz kupno mieszkania

Bożena Kończal
bozena.konczal@polskapress.pl

Mieszkania gotowe lub prawie gotowe - z odbiorami planowanymi na przełomie 2026/2027 - kuszą obietnicą: mniej ryzyka, mniej czekania, szybsza przeprowadzka albo start najmu.

Dlaczego „prawie gotowe” jest dziś tak pożądane przez planujących zakup mieszkania. To proste- na finiszu inwestycji znikają dwa największe powody do stresu: opóźnienia i niepewność standardu.

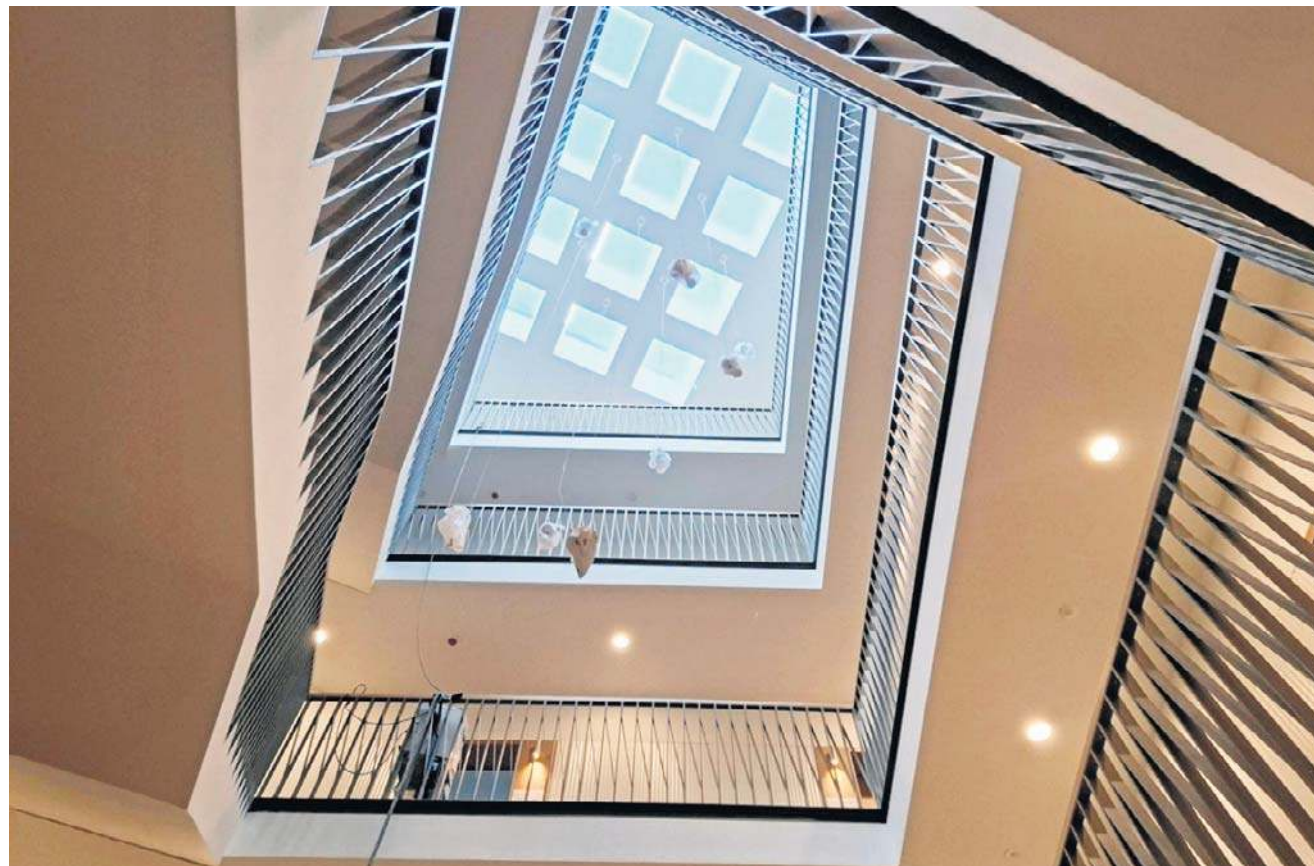
Można wejść do budynku, zobaczyć części wspólne, sprawdzić odległość do przystanku i... ocenić widok z własnego balkonu, a nie na wizualizacji. Przy odbiorze w kilka miesięcy szybciej zorganizujemy remont i przestaniemy płacić „za życie w zawieszaniu” - to argument szczególnie ważny dla rodzin i inwestorów.

Jakich promocji cen i pakietów szukać

Najwięcej zachęt dla klienta pojawia się, gdy w ofercie zostały pojedyncze lokale w etapie (często mniej typowe układy) albo gdy deweloper chce zamknąć pulę mieszkań przed kolejnym startem sprzedaży.

W ofertach mieszkań do odbioru najczęściej spotkamy:

- rabat na wybrane lokale (kwotowy lub procentowy) pod hasłem „ostatnie mieszkania”



FOT. ANETA KOLESIŃSKA

Coraz więcej osób planujących zakup mieszkania ceni sobie możliwość obejrzenia istniejących już budynków.

- wykończenie pod klucz w cenie lub z dopłatą - atrakcyjne, jeśli chcemy wprowadzić się szybko
- gratisy twarde: miejsce postojowe, komórka lokatorska, pakiet smart home, lepsza stolarka
- wsparcie finansowe: dopłaty do rat na start, czasem „wakacje od rat” lub elastyczne harmonogramy płatności.

Warto patrzeć na sumę korzyści, nie tylko na cenę za metr kwadratowy. Czasem zamiast

wziąć niewielki rabat, lepiej zdecydować się na parking lub komórkę.

Na finiszu budowy szczególnie liczą się rozwiązania, które zdejmują z klienta logistykę i stres. Najczęściej są to:

- gwarancja ceny od umowy do aktu (przy krótkim horyzoncie odbioru to mocny argument)
- programy „zamiany” lub wsparcie sprzedaży dotychczasowego mieszkania, by spaść terminy

- oferta inwestycyjna: pakiet najmu (operator, obsługa, czasem aranżacja) dla tych, którzy chcą ruszyć od 2027 roku.

Gdzie szukać mieszkań „na finiszu” we Wrocławiu

Wrocławskie osiedla budowane są etapami w różnych kierunkach. Końcówki inwestycji często trafiają się w dzielnicach z dużą podażą nowych osiedli: na południu i wschodzie

(Krzyki, okolice Jagodna i Brochowa), na zachodzie (Maślice, Stabłowice) oraz na północy (Psie Pole). To rejon, w którym infrastruktura rośnie razem

Jeśli polujesz na mieszkanie „na już”, szukaj inwestycji z odbiorem w kilka miesięcy i negocjuj: dodatki, wykończenie, harmonogram

z zabudową: handel i usługi pojawiają się szybko, ale „plac budowy” w sąsiedztwie bywa jeszcze codziennością.

Formalności na ostatniej prostej

Przy mieszkaniach „prawie gotowych” harmonogram jest krótki, ale formalności sporo. Po pierwsze: dokumenty inwestycji (pozwolenie na użytkowanie dla budynku/etapu, zaświadczenia, gotowość do przeniesienia własności).

Po drugie: kredyt - banki lubią pewność, ale potrafią przeciągać decyzję, jeśli brakuje jednego załącznika. Dlatego warto od razu ustalić z deweloperem, kiedy realnie będzie możliwy odbiór techniczny, a kiedy podpisanie aktu.

W praktyce kupujący najczęściej przechodzą przez trzy kroki: odbiór i protokół usterek, ich usunięcie, a potem finalne przeniesienie własności. W gotowych inwestycjach łatwiej też zweryfikować to, co bywa pomijane w emocjach: regulamin wspólnoty, stawki zaliczek, standard wykończenia części wspólnych czy realną dostępność miejsc postojowych. To są detale, które robią różnicę w codziennym komforcie - i w przyszłej odsprzedaży.

Jak negocjować

W gotowych mieszkaniach deweloperzy częściej proponują jakieś dodatki niż zetną cenę. Najlepiej działają: gotowość do szybkiej decyzji (komplet dokumentów), pytanie o pakiet (parking + komórka + wykończenie) i elastyczność co do układu mieszkania.

Zainteresowanie kredytami rośnie, ale mieszkań mniej niż rok temu

oprac. Katarzyna Zawada
katarzyna.zawada@polskapress.pl

Pierwszy kwartał 2026 roku to wyjątkowy okres dla rynku kredytów hipotecznych w Polsce wynika z podsumowania ekspertów Otodom.

Widać wzrost zainteresowania kredytami hipotecznymi o 47 proc. rok do roku i spadek liczby mieszkań wprowadzonych na rynek przez deweloperów o 29 proc.

Wnioski o finansowanie złożyło aż 144 tysiące osób, co

oznacza wzrost o 83 proc. w porównaniu z 2024 rokiem.

Średnia wartość kredytu także poszybowała w górę, przekraczając pułap pół miliona złotych. W pierwszych trzech miesiącach 2026 roku udzielono aż 70 tysięcy kredytów o łącznej wartości 31 miliardów złotych.

Ciekawe jest to, że aż 56 proc. wartości tych kredytów trafiło do największych polskich aglomeracji.

Taki wzrost popytu na kredyty hipoteczne jest wynikiem kilku czynników. Jak po-

dano, odpowiadają za to przede wszystkim:

- kontynuacja cyklu obniżek stóp procentowych NBP (do 3,75 proc. dla stopy referencyjnej w marcu)
- dynamika wynagrodzeń (8-10 proc. rok do roku).

- Decyzje nabywców przyspieszała też niepewność związana z konfliktem na Bliższym Wschodzie i rosnącymi cenami surowców - wskazał portal, powołując się na analizy dra hab. Waldemara Rogowskiego, głównego analityka Grupy BIK.

Spadek liczby nowych mieszkań na rynku

Podczas gdy popyt na kredyty hipoteczne nie słabnie, sytuacja na rynku deweloperskim wygląda inaczej.

Ekspert podają, że „w tym samym czasie deweloperzy wprowadzili do sprzedaży o 29 proc. mniej mieszkań niż przed rokiem, co jest najgorszym wynikiem kwartalnym od trzech lat”.

Oznacza to, że chociaż coraz więcej osób jest zainteresowanych kupnem mieszkań, oferta nowych lokali maleje.

W pierwszym kwartale bieżącego roku na rynek trafiło jedynie 8,8 tysiąca mieszkań w siedmiu głównych ośrodkach miejskich. Największy spadek liczby wprowadzonych na rynek nowych lokali zanotowano we Wrocławiu i Katowicach, gdzie wyniósł on odpowiednio 48 i 44 proc. Najlepszą sytuację odnotowano w Trójmieście, gdzie redukcja podaży była najmniejsza, sięgając 11 proc.

Wzrost cen mieszkań na rynku pierwotnym i wtórnym

Ceny mieszkań na obu rynkach - zarówno pierwotnym, jak i wtórnym - rosną. Na rynku pierwotnym zanotowano wzrost cen o 6,4 proc. rok do roku, natomiast na rynku wtórnym ceny wzrosły średnio o 2 proc. Najwięcej za mieszkania na rynku pierwotnym trzeba zapłacić w Warszawie, gdzie ceny osiągają 19 tys. 261 zł za metr kwadratowy. Najniższe ceny za nieruchomości są natomiast w Łodzi, gdzie za metr kwadratowy na rynku pierwotnym płaci się 11 tys. 388 zł. ©

EMaya
BY RODIS

JAKOŚĆ, KTÓRA DOJRZEWA Z CZASEM.

Emaya to nie kolejny adres — to przemyślana
przestrzeń, która naprawdę oddycha.



Znajdź apartament dla
siebie i poczuj różnicę!



WUWA 2
Nowe Żerniki

ul. Ernsta Maya
Wrocław

emaya.com.pl

RODIS

Myślimy Inaczej

rodiss.pl

RODZINNY DEWELOPER,
KTÓRY TWORZY MIEJSCA, NIE PROJEKTY.

Od początku patrzymy na architekturę przez pryzmat życia, które będzie się w niej toczyć. Każdą inwestycję tworzymy w oparciu o te same wartości — jakość, trwałość i odpowiedzialność za otoczenie.

Emaya to nasza wizytówka. Miejsce, które najlepiej pokazuje, jak rozumiemy architekturę — cicha, dopracowana, pełna sensu. Wystarczy w niej zamieszkać, by to poczuć.

Dział sprzedaży:

Izabela Żeleszkiewicz

ul. Zaolziańska 4,
53-334 Wrocław

T: +48 694 515 474

E: izabela@emaya.com.pl

RYNEK JEDYNIE 18,2 PROC. WŁAŚCICIELI MIESZKAŃ I DOMÓW KORZYSTA Z USŁUG PROJEKTANTÓW WNĘTRZ

Remont, ale bez architekta?

opr. Katarzyna Laszczak
katarzyna.laszczak@polskapress.pl

Tylko niewielka część właścicieli mieszkań i domów w Polsce decyduje się na wsparcie architekta wnętrz podczas remontu.

Z najnowszych badania opinii publicznej przeprowadzonego przez platformę analityczno-badawczą UCE Research wynika, że jedynie 18,2 proc. właścicieli mieszkań lub domów korzysta z usług architekta albo projektanta wnętrz podczas remontu. Zdecydowana większość - 77,3 proc. - realizuje tego typu przedsięwzięcia bez profesjonalnego wsparcia. Z kolei 4,5 proc. badanych nie pamięta, czy kiedykolwiek korzystało z takich usług.

- Zdecydowana większość osób wciąż urządza swoje wnętrza samodzielnie, często bez profesjonalnego wsparcia. W mojej ocenie, wynika to z niewystarczającej świadomości, na czym realnie polega praca architekta wnętrz i jak duży ma ona wpływ na komfort życia po zakończeniu remontu - komentuje inż. Paulina Trzaska, architekt i konsultantka merytoryczna badania.

Eksperti zwracają uwagę, że problemem jest nie tylko brak wiedzy o zakresie usług, ale także niedocenywanie potencjalnych oszczędności czasu, nerwów i pieniędzy.

- Patrz tylko na to, ile architekt sobie życzy za metr kwadra-

towy i wówczas w wielu przypadkach rozmowa się urywa. I tu trzeba też uczciwie powiedzieć, że te wynagrodzenia są naprawdę wysokie. Dlatego duża część inwestorów szuka alternatywnych rozwiązań - dodaje specjalista.

Rynek rośnie, ale jest mocno rozdrobniony

Według analityków UCE Research wartość rynku projektowania wnętrz w Polsce wynosi obecnie około 2-4 mld zł. Sektor rozwija się w umiarkowanym tempie, notując wzrost na poziomie kilku proc. rocznie. Prognozy na lata 2026-2030 pozostają pozytywne, choć wskazują na nierównomierny rozwój. Coraz wyraźniejszym trendem jest rosnące zainteresowanie kompleksową obsługą inwestycji - obejmującą nie tylko projekt, ale także nadzór i koordynację prac wykonawczych. To sygnał stopniowej profesjonalizacji branży.

Cyfryzacja i AI zmienia zasady gry

Eksperti przewidują, że w najbliższych latach istotny wpływ na rynek będzie miała digitalizacja oraz rozwój narzędzi opartych na sztucznej inteligencji. Już teraz automatyzują one część prostych zadań projektowych, takich jak przygotowywanie wizualizacji czy układów funkcjonalnych.

- Dodatkowo coraz większy wpływ na strukturę rynku ma di-



Architekt czy projektant wnętrz dostosowuje mieszkanie do wymagań i potrzeb konkretnej rodziny, co pozwala to uniknąć kosztownych pomyłek.

gitalizacja oraz rozwój narzędzi opartych o sztuczną inteligencję, które automatyzują część prostych prac projektowych, np. szybkie wizualizacje czy układy funkcjonalne. To w perspektywie kilku lat może obniżyć wartość podstawowych usług projektowych, jednocześnie zwiększając znaczenie ofert eksperckich i premium. W konsekwencji rynek będzie ulegał polaryzacji. Rosnąć będzie segment wysokomarżowych, kompleksowych usług projektowych oraz realizacji pod klucz. Jednocześnie presja cenowa oraz automatyzacja będą wypierać najprost-

sze, niskobudżetowe usługi projektowe - prognozują analitycy z UCE Research.

Jednocześnie specjaliści podkreślają, że nowe technologie nie zastąpią kluczowych kompetencji projektantów, takich jak analiza potrzeb użytkownika czy łączenie estetyki z funkcjonalnością.

Osoby, które nie korzystają z usług architektów, najczęściej sięgają po inspiracje dostępne w sieci lub gotowe projekty. Taką odpowiedź wskazało 67,5 proc. respondentów. Eksperti ostrzegają jednak, że takie rozwiązania mają charakter wyłącznie poglą-

dowy i nie uwzględniają indywidualnych warunków - takich jak wymiary pomieszczeń, instalacje czy styl życia domowników.

- Internet oraz gotowe projekty są łatwo dostępne i atrakcyjne wizualnie, dlatego stanowią naturalne źródło inspiracji. Kłopot polega jednak na tym, że nie rozwiązują one indywidualnych problemów. Nie uwzględniają konkretnych wymiarów, instalacji ani realnych potrzeb domowników. Są tworzone dla ogółu, a nie dla danej rodziny, trybu życia czy budżetu, nie wspominając już o konkretnych warunkach technicznych.

W praktyce użytkownik próbuje dopasować się do gotowego projektu, zamiast mieć lokal dostosowany do siebie - przekonuje architekt inż. Paulina Trzaska.

Koszty i chęć samodzielności główna bariera

Wśród najczęściej wskazywanych powodów rezygnacji z usług projektantów pojawiają się przede wszystkim: zbyt wysokie koszty - 46,8 proc., chęć samodzielnego zaprojektowania wnętrza - 29,6 proc., obawa przed niezrozumieniem potrzeb - 23,6 proc., przekonanie, że remont jest zbyt mały - 21,6 proc.

Obawy dotyczące kosztów nie zawsze są uzasadnione, ponieważ dobrze przygotowany projekt może pomóc w optymalizacji wydatków i uniknięciu kosztownych błędów.

- Architekt pomaga optymalizować koszty i stara się zapobiec błędom, które zdarzają się przy samodzielnym projektowaniu. Poprawki, przeróbki czy niefortalne zakupy mogą znacząco podnieść finalny budżet. Obawy o niezrozumienie potrzeb wynikają zwykle z braku wiedzy o procesie projektowym, który opiera się na współpracy i analizie oczekiwań inwestora. Z kolei przekonanie, że mały remont nie wymaga specjalisty, bywa często mylące, bo właśnie przy ograniczonym zakresie najłatwiej o kosztowne błędy - stwierdza Adam Skłodowski.

Radzimy, jak szybko, skutecznie i bez wysiłku wyczyścić piekarnik

Małgorzata Czuba-Skarzyńska
m.czuba-skarzynska@polskapress.pl

Czyszczenie piekarnika to jedno z tych domowych zadań, które najczęściej odkładamy na później. Jest czasochłonne i zwykle kojarzy się z długim szorowaniem zaschniętego tłuszczu.

Jeśli urządzenie nie jest czyszczone regularnie, w jego wnętrzu gromadzą się przypalone resztki jedzenia i tłuszcz, które trudno usunąć zwykłymi metodami. Na szczęście istnieje prosty i skuteczny trik, który pozwala pozbyć się zabrudzeń niemal bez wysiłku. Wystarczy jedna tabletką do zmywarki, aby piekarnik odzyskał czystość i blask. Ta sprytna metoda jest nie tylko skuteczna, ale też szybka i wygodna - idealna na czas przedświątecznych porządków. Pamiętajmy jednak o bezpieczeństwie - przed rozpoczęciem



Sprawdź, jak szybko i skutecznie wyczyścić piekarnik bez szorowania. Wystarczy do tego tabletką do zmywarki.

czyszczenia piekarnika elektrycznego należy koniecznie odłączyć go od zasilania, aby uniknąć ryzyka porażenia prądem.

Jak wyczyścić piekarnik tabletką do zmywarki? Do przeprowadzenia tego czyszczenia

wystarczy jedna tabletką do zmywarki oraz kilka podstawowych akcesoriów, które znajdziemy w każdej kuchni. Najlepiej zaplanować tę czynność rano lub wieczorem, gdy piekarnik nie będzie potrzebny przez dłuższy czas.

Oto jak wykonać czyszczenie krok po kroku:

Wymij z piekarnika wszystkie ruszty, kratki oraz blachy do pieczenia.

Przygotuj jedną tabletkę do zmywarki, naczynie żaroodporne oraz około 600-900 ml wody.

Umieść tabletkę w naczyniu i zalej ją wodą mniej więcej do połowy wysokości.

Nagrzej piekarnik do temperatury około 100°C.

Wstaw naczynie z tabletką na środkową półkę piekarnika.

Po chwili woda zacznie wrzeć, a tabletką się rozpuści, wytwarzając parę wodną.

Para osiądzie na ściankach piekarnika i zacznie rozpuszczać przypalony tłuszcz oraz zabrudzenia.

Po godzinie wyłącz piekarnik i pozostaw go do wystygnięcia.

Założ gumową lub silikonową rękawicę i usuń zabrudzenia wilgotną ściereczką.

W razie potrzeby namocz szmatkę w wodzie z rozpuszczoną tabletką i przetrzyj trudniejsze miejsca.

Nakoniec dokładnie przemyj wnętrze piekarnika czystą wodą i wytrzyj je suchą ściereczką z mikrofibry.

Po wykonaniu tych czynności większość przypaleń i trudnych zabrudzeń powinna zniknąć bez konieczności intensywnego szorowania.

Czego nie używać do czyszczenia piekarnika?

Choć piekarnik jest urządzeniem wytrzymałym, jego wnętrze można łatwo uszkodzić niewłaściwymi narzędziami. Dlatego warto pamiętać, aby podczas czyszczenia unikać ostrych i twardych akcesoriów.

Do czyszczenia piekarnika nie należy używać: druciaków i szorstkich gąbek, szcetek z twardym włosiem, myjek z pu-

meksem, noży i innych ostrych narzędzi, tzw. magicznych gąbek o silnych właściwościach ściernych. Zamiast tego najlepiej sięgnąć po miękkie ściereczki z mikrofibry lub delikatne gąbki, które skutecznie usuną zabrudzenia, nie niszcząc powierzchni piekarnika.

Jak utrzymać piekarnik w czystości na co dzień?

Warto wprowadzić nawyk regularnego czyszczenia piekarnika raz w tygodniu. Dobrym rozwiązaniem jest przetarcie wnętrza piekarnika ściereczką nasączoną: wodą z dodatkiem płynu do mycia naczyń, sokiem z cytryny i niewielką ilością octu.

Usuwanie świeżych zabrudzeń zapobiega ich przypalaniu i sprawia, że gruntowne czyszczenie zajmuje znacznie mniej czasu. Nie trzeba też obawiać się zapachu środków czyszczących - ulatnia się on bardzo szybko i nie wpływa na smak potraw.

REKLAMA

0011512282



OSIEDLE SIELANKOWE, TYLKO 3 MINUTY OD WROCŁAWIA



Dom już od
629.000 zł

RABAT
- 26.000 zł
na każdy
dom!

Osiedle Sielankowe

to idealne miejsce dla osób poszukujących spokoju w bliskim sąsiedztwie natury, zlokalizowane w malowniczym Parku Krajobrazowym Doliny Bystrzycy.

Każdy dom na tym ekologicznym osiedlu posiada własny ogród zapewniający prywatność i przestrzeń do wypoczynku. Mieszkańcy docenią dostępność nowoczesnych technologii, takich jak ogrzewanie za pomocą pompy ciepła oraz instalacje fotowoltaiczne, które znacząco obniżą koszty utrzymania domu przy jednoczesnym minimalizowaniu jego śladu węglowego. To doskonałe rozwiązanie dla tych, którzy pragną żyć w harmonii z naturą, nie rezygnując z nowoczesnego komfortu i bliskości miasta.

- BLISKOŚĆ NATURY
- WIDOWISKOWE PRZESZKLENIA
- POMPA CIEPŁA W CENIE
- OGRZEWANIE PODŁOGOWE
- PODŁĄCZENIE POD PANELE SŁONECZNE
- PODŁĄCZENIE POD ŁADOWARKI EV
- ZBIORNIKI NA DESZCZÓWKĘ
- 3, 4 LUB 5 POKOI

- WYMIANA GRUNTU NA URODZAJNY
- DODATKOWA PRZESTRZEŃ STRYCHOWA
- GARDEROBA W SYPIALNI
- LED NA ELEWACJI

Osiedle deweloperskie zlokalizowane w malowniczym Parku Krajobrazowym Doliny Bystrzycy oferuje unikatową możliwość zamieszkania w sercu natury, z dala od miejskiego zgiełku. Tuż obok znajduje się stadnina koni, co jest dodatkowym atutem dla miłośników jeździectwa oraz spędzania czasu na świeżym powietrzu.

Otoczenie bogate w zielone tereny, lasy i rzekę Bystrzycę stanowi idealne miejsce do życia dla tych, którzy cenią sobie spokój oraz bliskość przyrody. Wspaniałe krajobrazy, czyste powietrze oraz rozbudowana infrastruktura rekreacyjna zapewniają mieszkańcom doskonałe warunki do życia i wypoczynku.

WIĘCEJ INFORMACJI
W BIURZE SPRZEDAŻY:

☎ **695 427 876**

✉ kontakt@pewnedevopment.pl

<https://pewnedevopment.pl>



Jako deweloper z Wrocławia, koncentrujemy się na tworzeniu wyjątkowych przestrzeni mieszkalnych, które łączą nowoczesne technologie z wygodą użytkownika. Nasze projekty charakteryzują się innowacyjnymi rozwiązaniami, które zwiększają efektywność energetyczną i komfort życia. Każde mieszkanie jest zaprojektowane z dbałością o detal, oferując funkcjonalność oraz estetyczne doznania, spełniające oczekiwania nawet najbardziej wymagających klientów. **Zapraszamy do zapoznania się z naszą ofertą i wybrania miejsca, które stanie się Twoim idealnym domem.**

PRZEPISY JEŚLI BUDOWA ZOSTAJE WSTRZYMANA NA DŁUŻEJ, TRZEBA LICZYĆ SIĘ Z RYZYKIEM UTRATY POZWOLENIA

Pozwolenie na budowę nie jest bezterminowe. Można je stracić

Katarzyna Laszczak
redakcja@regiodom.pl

Wielu inwestorów zakłada, że pozwolenie na budowę pozostaje ważne bez ograniczeń czasowych. Tymczasem przepisy prawa budowlanego wskazują, że decyzja może wygasnąć z mocy prawa.

Jak długo ważne jest pozwolenie na budowę?

Zasady dotyczące terminowości pozwolenia na budowę reguluje ustawa Prawo budowlane. Zgodnie z przepisami, decyzja o pozwoleniu na budowę nie jest bezterminowa i może stracić ważność w dwóch podstawowych przypadkach:

1. Brak rozpoczęcia budowy przez 3 lata

Jeżeli inwestor nie rozpocznie robót budowlanych w ciągu 3 lat od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, pozwolenie na budowę wygasa z mocy prawa.

2. Przerwa w budowie dłuższa niż 3 lata

Pozwolenie traci ważność również wtedy, gdy inwestor przerwie budowę na okres dłuższy niż 3 lata.

Co istotne, w obu przypadkach wygaśnięcie następuje automatycznie, na podstawie samej ustawy. Organ administracji jedynie stwierdza ten fakt w drodze decyzji, ale nie decyduje o nim uznaniowo.

Co oznacza „rozpoczęcie robót budowlanych”?

Prawo budowlane precyzuje, że rozpoczęcie budowy to



Pozwolenie na budowę nie jest bezterminowe, a może wygasnąć, np. na skutek przerwania prac

podjęcie prac przygotowawczych, takich jak:

- wytyczenie geodezyjne obiektu w terenie,
- wykonanie niwelacji terenu,
- zagospodarowanie terenu budowy wraz z budową obiektów tymczasowych,
- wykonanie przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy.

Samo uzyskanie dziennika budowy czy ogrodzenie działki nie zawsze wystarczy. Kluczowe jest to, czy faktycznie doszło do rozpoczęcia procesu budowlanego w rozumieniu przepisów.

Kiedy przerwa w budowie jest „zbyt długa”?

Równie istotna jest kwestia przerwy w realizacji inwestycji. Jeżeli roboty budowlane zostały rozpoczęte, ale następnie nie były kontynuowane przez okres dłuższy niż 3 lata, pozwolenie również wygasa.

Przy ocenie, czy doszło do przerwy, organy administracji nie opierają się wyłącznie na wpisach w dzienniku budowy. Kluczowe znaczenie ma rzeczywisty stan zaawansowania robót w terenie.

Pozorne prace nie uratowały pozwolenia

Ciekawy przykład praktycznego zastosowania tych przepisów opisał Główny Urząd Nadzoru Budowlanego w jednym z artykułów z cyklu „Ciekawe interpretacje GUNB”.

Prezydent Miasta Poznania stwierdził wygaśnięcie z mocy prawa pozwolenia na budowę z sierpnia 2007 roku, dotyczącego budowy sześciu segmentów w zabudowie szeregowej. Podstawą decyzji były kontrole przeprowadzone przez powiatowego

inspektora nadzoru budowlanego.

Kontrole wykazały, że w kwietniu 2010 r. inwestor wykonał jedynie fundamenty pod obiekty. Ponad 3 lata później, w październiku 2013 r., na placu budowy nadal były widoczne tylko fundamenty. Jednak w listopadzie tego samego roku inwestor wykonał prace porządkowe, takie jak uporządkowanie terenu, wykoszenie trawy, nawiezienie dwóch świeżych mas piasku oraz odłożenie fragmentów ziemi przy fundamentach, natomiast nie podjął prac budowlanych.

Wpisy w dzienniku budowy roku 2010 mówią o zabetonowaniu ław i stóp fundamentowych, a kolejne z lat 2011-13 - o nasadzeniu krzewów, robotach porządkowych i konserwacyjnych fundamentów, pewnych pracach geodezyjnych oraz naprawie i wymianie ogrodzenia placu budowy.

W tej sytuacji uznano, że w okresie od marca 2010 roku do października 2013 roku na budowie nie były prowadzone roboty budowlane. Wojewoda utrzymał tę decyzję w mocy, wskazując, że wpisy w dzienniku budowy świadczą tylko o pozorach aktywności inwestora.

Wyrok sądu w sprawie wygaśnięcia pozwolenia

Inwestor zaskarżył decyzję, jednak zarówno Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu, jak i Naczelny Sąd Admini-

stracyjny nie podzieliły jego argumentów. Wyrokiem z 19 listopada 2014 roku WSA oddalił skargę, a NSA wyrokiem z 2 grudnia 2016 roku oddalił skargę kasacyjną.

Naczelny Sąd Administracyjny potwierdził, że wpisy w dzienniku budowy „same przez się nie świadczą o kontynuowaniu budowy”. Sąd uznał, że o przerwaniu procesu budowlanego świadczy niezmienny stan techniczny inwestycji pomiędzy kwietniem 2010 roku a październikiem 2013 roku.

Zdaniem NSA wpisy stanowiły jedynie „dowód pozornej aktywności inwestora” i były nieadekwatne do faktycznego zaawansowania robót.

Nie budujesz, tracisz pozwolenie

Przypadek z Poznania pokazuje jasno, że do utrzymania pozwolenia na budowę:

- nie wystarczy „utrzymywać pozorów” prowadzenia robót,
- kluczowy jest realny postęp prac w terenie, a nie same wpisy w dokumentacji w dodatku niezwiązane bezpośrednio z prowadzeniem prac budowlanych.

Dla inwestorów oznacza to jedno: jeśli budowa zostaje wstrzymana na dłużej, trzeba liczyć się z ryzykiem utraty pozwolenia i koniecznością ponownego przechożenia całej procedury administracyjnej. W praktyce może to oznaczać nie tylko dodatkowy czas, konieczny dla przeprowadzenia formalności, ale też poważne koszty.

Mat wchodzi do kuchni. Tak zadbaj o meble

Małgorzata Czuba-Skarżyńska
redakcja@regiodom.pl

Matowe powierzchnie w aranżacji wnętrza są modne i zdobywają coraz większą popularność. Ale czy sprawdzą się w kuchni? I jak o nie zadbać, żeby uniknąć smug i zarysowań?

Matowe fronty od kilku sezonów utrzymują się wśród najczęściej wybieranych rozwiązań w aranżacji kuchni. Coraz częściej zastępują połysk - zamiast odbijać światło, delikatnie je rozpraszają,

nadając zabudowie spokojny, bardziej stonowany charakter. Pojawia się jednak pytanie, które zadają sobie zarówno projektanci, jak i inwestorzy: czy matowa kuchnia jest praktyczna i jak właściwie o nią dbać?

Łatwość utrzymania czystości to jeden z kluczowych aspektów przy wyborze materiału na meble kuchenne. Liczy się odporność na zabrudzenia, ślady palców oraz codzienne użytkowanie. Na rynku dostępne są rozwiązania łączące estetykę głębokiego matu z technologiami poprawiającymi trwałość powierzchni.

Jednym z takich rozwiązań są powierzchnie typu deep matt, które charakteryzują się jednolitą, gładką strukturą i wyraźnie ograniczonym odbiciem światła. Dzięki temu dobrze komponują się z innymi materiałami stosowanymi w kuchni - kamieniem, drewnem czy metalem. Matowe fronty często stanowią tło dla wyrazistych blatów, formirów czy dekoracyjnych ścian przyblatowych.

Czystość i odporność

Kuchnia to przestrzeń narażona na wilgoć, podwyższoną

temperaturę i kontakt z różnego rodzaju akcesoriami. Dlatego istotna jest odporność materiału na zarysowania i mikrozarzysowania. W przypadku niektórych laminatów HPL stosuje się technologie pozwalające ograniczyć widoczność drobnych uszkodzeń powierzchni. To ważne zarówno z perspektywy projektowej, jak i użytkowej - szczególnie w przypadku dużych, jednolitych płaszczyzn.

Jedną z najczęstszych obaw związanych z matem są ślady dotyku. W praktyce wiele nowoczesnych powierzchni wy-

posażonych jest w powłoki ograniczające widoczność odcisków palców (anti-fingerprint). Takie rozwiązania zmniejszają osadzanie się zabrudzeń i ułatwiają utrzymanie estetycznego wyglądu frontów, nawet przy intensywnym użytkowaniu.

Jak czyścić matowe fronty?

Pielęgnacja matowych powierzchni nie jest skomplikowana, wymaga jednak stosowania odpowiednich środków. Zaleca się:

- używanie miękkich, nieścieranych ściereczek z mikrofibry;
- czyszczenie ciepłą wodą (do ok. 40°C);
- stosowanie delikatnych odłuszczaczy do powierzchni kuchennych lub preparatów przeznaczonych do laminatów supermatowych;
- unikanie środków ściernych, wafny stalowej oraz gąbek z warstwą abrazyjną.

Regularna, delikatna pielęgnacja pozwala zachować jednolitą strukturę powierzchni bez ryzyka jej uszkodzenia.



Nowe
Żerniki
Bieńskiego

ODBIERZ W 2026!



ETAP 2

Wybierz mieszkanie na **modelowym osiedlu**
zyskaj **komfort nowoczesnego miasta**



szeroki wybór mieszkań
od **25** do **100** m²



sąsiedztwo **terenów**
rekreacyjnych



kameralne, nowoczesne
osiedle mieszkaniowe



daj się zaskoczyć
warunkami zakupu

www.bienkowskiego.pl | 71 729 79 79

GRUPO
ROSMARINO



Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego - to prawdziwy ogród na dachu i jedno z pierwszych oraz najbardziej spektakularnych założeń w Polsce.



Na Centrum Nauki Kopernik w Warszawie stworzono rozległy zielony dach.

Zielone dachy podbijają miasta. Najpiękniejsze podniebne ogrody

Katarzyna Laszczak
katarzyna.laszczak@polskapress.pl

Coraz więcej miast inwestuje w zielone dachy, które nie tylko poprawiają estetykę zabudowy, ale też realnie wpływają na klimat i komfort życia mieszkańców. Niektóre to wręcz prawdziwe ogrody, inne - to atrakcyjne zielone powierzchnie.

Powstają coraz ciekawsze zielone realizacje w Polsce i na świecie.

Miasto, które oddycha

Zielone dachy przestają być architektoniczną ciekawostką, a stają się jednym z ważnych elementów nowoczesnego planowania miast. Pokryte roślinnością powierzchnie na budynkach pomagają ograniczać negatywne skutki urbanizacji - przede wszystkim zjawisko miejskiej wyspy ciepła.

Rośliny pochłaniają promieniowanie słoneczne, magazynują wodę opadową i poprawiają jakość powietrza. Dzięki temu w gęsto zabudowanych obszarach spada temperatura, a przestrzeń staje się bardziej przyjazna dla mieszkańców. Zielone dachy pełnią też funkcję izolacyjną budynków - zimą ograniczają straty ciepła, a latem chronią wnętrza przed przegrzewaniem.

Zielony dach to więcej niż estetyka

Choć zielone dachy często przyciągają uwagę swoim wyglądem, ich znaczenie wykracza da-

leko poza estetykę. To rozwiązanie wspiera retencję wody, co ma szczególne znaczenie w miastach narażonych na podtopienia po intensywnych opadach.

Dodatkowo tworzą nowe przestrzenie rekreacyjne - od ogólnodostępnych ogrodów po kameralne tarasy dla użytkowników budynków. W wielu przypadkach pełnią też funkcję siedlisk dla owadów i ptaków, zwiększając bioróżnorodność w środowisku miejskim.

Gdzie najczęściej powstają dachy zielone?

Najwięcej zielonych dachów można dziś spotkać na budynkach użyteczności publicznej - muzeach, centrach kongresowych czy obiektach edukacyjnych. To właśnie tam łatwiej zaplanować większe, dostępne dla ludzi przestrzenie.



ACROS Fukuoka Prefectural International Hall, Japonia. Na budynku użyteczności publicznej jest tarasowy ogród.

Coraz częściej pojawiają się także na biurowcach i inwestycjach mieszkaniowych, gdzie stanowią dodatkową wartość dla użytkowników. W przypadku domów jednorodzinnych pełnią zwykle funkcję prywatnych ogrodów lub tarasów.

W zależności od konstrukcji wyróżnia się dachy ekstensywne - z niewymagającą roślinnością, taką jak trawy czy rozchodniki - oraz intensywne, które mogą przypominać tradycyjne ogrody z drzewami, krzewami i ścieżkami.

Pionierska realizacja w Polsce

Jednym z najbardziej rozpoznawalnych przykładów zielonego dachu w Polsce jest ogród na dachu Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego. To jedna z pierwszych

tak dużych realizacji tego typu w kraju.

Ogród został otwarty w 2002 roku i zaprojektowany przez architektkę krajobrazu Irenę Bajerską we współpracy z architektami budynku. Zajmuje powierzchnię ponad 1 ha i składa się z kilku części o zróżnicowanej roślinności - od trawników po bardziej złożone kompozycje ogrodowe, łącznie z krzewami i pnąciami.

Dach jest dostępny dla odwiedzających i szybko stał się jedną z popularniejszych przestrzeni rekreacyjnych w Warszawie. To przykład, jak infrastruktura techniczna może zostać przekształcona w atrakcyjne miejsce spotkań i wypoczynku.

Obecnie w jego sąsiedztwie znajduje się także ogród na dachu Centrum Nauki Kopernik oraz na budynku Wydziału Neofilologii UW.

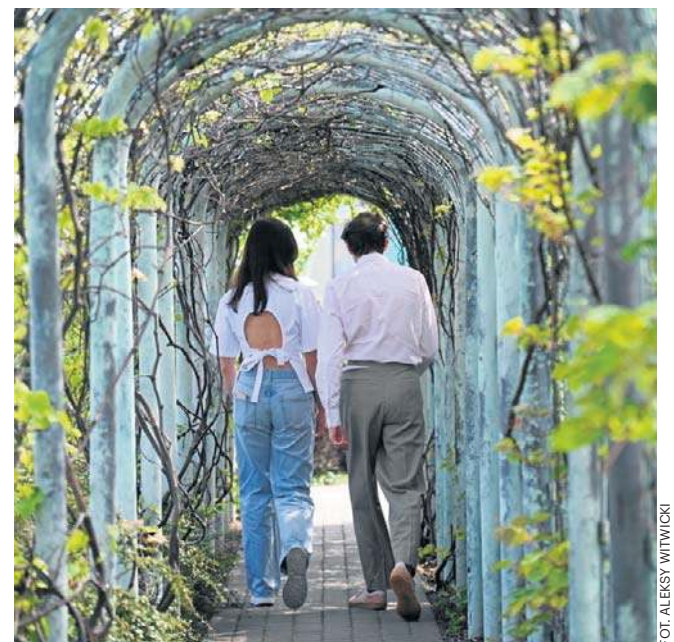
Zielony kierunek rozwoju

Rosnące zainteresowanie zielonymi dachami wynika nie tylko z trendów architektonicznych, ale przede wszystkim z realnych potrzeb miast. W obliczu zmian klimatycznych i rosnącej urbanizacji takie rozwiązania stają się ważnym narzędziem poprawy jakości życia.

Wszystko wskazuje na to, że w kolejnych latach zielone dachy będą pojawiać się coraz częściej - nie tylko jako element prestiżowych inwestycji, ale także standard w nowoczesnym budownictwie.



Gdyńskie Centrum Filmowe. Na budynku o funkcji kulturalnej w Gdyni zaprojektowano zielony dach.



Ogród na dachu BUW otwarty. To obowiązkowy punkt na spacerowej mapie Warszawy.

REKLAMA

 **nowe**
centrum
południowe



Nowe Centrum Południowe to prestiżowa lokalizacja w sercu miasta, oferująca wyjątkowy styl życia.

W naszej ofercie znajdują się mieszkania dopasowane do różnych potrzeb: **1-pokojowe** z szerokimi możliwościami aranżacyjnymi, idealne dla singli i inwestorów, komfortowe **2- i 3-pokojowe**, zapewniające wygodną przestrzeń dla par i młodych rodzin oraz przestronne **4-pokojowe** mieszkania gwarantujące swobodę i komfort najbardziej wymagającym klientom.

Osiedle oferuje również przestrzenie sprzyjające relaksowi i spotkaniom oraz rozbudowaną infrastrukturę zapewniającą **codzienną wygodę**. W pobliżu znajdują się galerie handlowe, restauracje, kina i teatry, a doskonała komunikacja miejska umożliwia szybki dostęp do wszystkich kluczowych punktów miasta.

Gotowe już w 2026

Nie przegap szansy, by zamieszkać w tym **wyjątkowym miejscu**



metraże mieszkań
od **28** do **100** m²



idealne
pod wynajem



usługi
w parterze



wartość
w adresie



centrumpoludniowe.com.pl | 71 729 79 79

GRUPO
ROSMARINO

WNĘTRZA W ŚWIECIE PEŁNYM BODŹCÓW STYL SOFT LIVING ZAPEWNI LUKSUS SPOKOJU, MIĘKKOŚCI I UWAGAŃNOŚCI

Postaw na komfort i spokój. Najmodniejszy trend w aranżacji

Katarzyna Laszczak
redakcja@regiodom.pl

Soft living to odpowiedź na tempo współczesnego życia. To styl, w którym aranżacja nie jest na pokaz, a dom rzeczywiście staje się miejscem regeneracji i wyciszenia.

Na czym polega styl soft living?

Soft living można określić jako filozofię urządzania wnętrza opartą na miękkości, zmysłowości i poczuciu bezpieczeństwa. W centrum tego trendu nie stoi już spektakularny efekt wizualny, ale komfort użytkownika - zarówno fizyczny, jak i psychiczny.

To wnętrza, które nie przytłaczają formą ani kolorem. Zamiast kontrastów i ostrych linii pojawiają się łagodne kształty, przyjemne faktury i stonowana paleta barw. Soft living jest blisko idei bardziej uważnego życia w wolniejszym tempie, a także otwarcia na naturę.

Dlaczego soft living jest tak modny?

Popularność soft living to bezpośrednia reakcja na styl życia ostatnich lat. Przebudowanie, praca zdalna, stres oraz niepokój związany z sytuacją międzynarodową sprawiły, że dom stał się nie tylko miejscem do życia, ale też przestrzenią regeneracji.

Soft living odpowiada na kilka kluczowych potrzeb:

- potrzebę spokoju i wyciszenia,
- potrzebę bezpiecznej, przyjaznej przestrzeni,

- potrzebę ucieczki od nadmiaru bodźców wizualnych.

To trend, w którym ważne są emocje - mniejsze znaczenie ma to, jak wnętrze wygląda na zdjęciu, ważniejsze jest to, jak się w nim czujemy.

Kolory, które uspokajają

Paleta barw jest jednym z fundamentów soft living. Dominują kolory, które uwielbiamy, nawet jeśli nie mamy świadomości, że to właśnie wyraz modnego trendu. Do podstawowych należą: beże, écru, wanilia, piaskowe, złamane biele i kość słoniowa, ciepłe szarości, pastele: pudrowy róż, szalwia, błękit, lawenda, odcienie kawy z mlekiem, karmelu, gliny.

Unika się czystej bieli i mocnych kontrastów. Kolory mają być rozmyte, przygaszone i naturalne, jakby delikatnie „przefiltrowane światłem”.

Meble zapraszają do odpoczynku

W soft living meble nie dominują przestrzeni i mają wyglądać, jakby zapraszały do odpoczynku. Powinny być wręcz „przytulne wizualnie”. Charakterystyczne są:

- sofy o obłych kształtach,
- fotele typu lounge i cloud,
- niskie, miękkie bryły, zaokrąglone narożniki,
- brak ostrych krawędzi.

W wyborze materiałów i rodzaju powierzchni postaw na naturę i spokojną przytulność. Na topie są: welur, boucle, szenil, len, bawełna, wełna, jasne drewno, matowe powierzchnie.



Wnętrza w stylu soft living stawiają na poczucie komfortu i bezpieczeństwa.

Tekstylia i dodatki – klucz do efektu miękkości

To właśnie tekstylia budują klimat soft living. Im więcej warstw miękkości, tym lepiej. Dlatego we wnętrzach powinny się znaleźć: poduszki w różnych rozmiarach, pledy i koce, zasłony z lekkich tkanin, dywany typu plush lub shaggy, narzuty, bieżniki, maty.

Ważne są też dekoracyjne dodatki. Pamiętaj, żeby unikać nadmiaru, postaw na kilka fajnie dobranych przedmiotów,

które rzeczywiście ci się podobają. Wazony, osłonki na doniczki, misy na owoce, świeczniki czy postawy lamp powinny być wykonane z naturalnych materiałów, takich jak ceramika, szkło, kamień, i mieć nieregularne, organiczne kształty.

Unika się połysku, plastiku i dekoracji „na pokaz”. Zamiast tego królują faktury, naturalność i subtelność. Coraz większego znaczenia nabiera rzemiosło, zapewniające unikalność przedmiotów, dlatego te

robione ręcznie nabierają nowej wartości.

Oświetlenie w stylu w soft living

Warto też zwrócić uwagę na oświetlenie, które ma budować nastrój, a nie dominować wewnątrz. Dobierając oświetlenie, postaw na:

- ciepłe temperatury światła,
- kilka punktów świetlnych zamiast jednej lampy (kinkiety, lampki stołowe, lampy podłogowe),

- lampy z tkanin, papieru, mlecznego szkła.

Światło ma być rozproszone, miękkie i „otulające”, jak wieczorne światło świec.

Jak wprowadzić soft living do gotowego wnętrza?

Nie trzeba robić generalnego remontu. Ten styl można wdrażać etapami:

1. Zmień tekstylia: nowe zasłony, poduszki, dywan i pled potrafią zmienić całe wnętrze.
2. Zmień światło: dodaj lampę stołową, wymień żarówki na cieplejsze, zrezygnuj z ostrego światła sufitowego.
3. Uprość przestrzeń: usuń nadmiar dekoracji, zostaw tylko te, które coś dla Ciebie znaczą.
4. Dodaj miękkie faktury: boucle, len, wełna, ceramika, drewno - im więcej naturalnych materiałów, tym lepiej.
5. Postaw na neutralne kolory: nawet jedna ściana w ciepłym beżu lub szalwii zmieni charakter wnętrza.

To nie tylko styl aranżacji, to sposób myślenia

Soft living nie jest kolejną estetyczną modą. To nowe podejście do projektowania wnętrza, w którym priorytetem jest dobrostan mieszkańców, poczucie wygody i bezpieczeństwa, a nie efekt wizualny. To styl dla tych, którzy chcą odpocząć w domu, cenią ciszę i harmonię, szukają wewnątrz „do życia”, a nie do zdjęć, i potrzebują przestrzeni, która kołuje, a nie stymuluje. W świecie pełnym bodźców soft living zapewnia luksus spokoju, miękkości i uważności.

Więcej mieszkań na wynajem, a czynsze zaskakują

oprac. Dorota Mariańska
redakcja@regiodom.pl

Jak wynika z danych portalu GetHome.pl, w lutym dostępnych było około 81,5 tys. unikalnych ofert wynajmu mieszkań. To więcej niż w styczniu, ale mniej niż rok wcześniej.

Więcej nowych ogłoszeń niż wynajętych lokali

Ekspert portalu GetHome.pl, bazując na danych przeszukiwarki portalu

nieruchomości Adradar wskazali, że w lutym na rynek trafiło ok. 43 tys. ofert wynajmu mieszkań - o 4 proc. mniej niż w styczniu i o 7 proc. mniej niż rok wcześniej.

Choć luty przyniósł sezonowe ożywienie popytu - z portali ogłoszeniowych zniknęło 38,5 tys. ofert, czyli o 17 proc. więcej niż w styczniu - liczba dostępnych mieszkań wzrosła, ponieważ nowych ogłoszeń było więcej niż lokali wynajętych w tym czasie - zauważyli autorzy raportu.

Poinformowali, że liczba dostępnych mieszkań na wynajem wzrosła w lutym zarówno w skali całego kraju, jak i we wszystkich największych miastach. W Warszawie oferta zwiększyła się z 14,2 tys. do 15,3 tys. ogłoszeń, czyli o 8 proc. miesiąc do miesiąca, a w Krakowie z 6,8 tys. do 7,2 tys. (o 6 proc. mdm).

We Wrocławiu było o 9 proc. więcej ofert mdm - z 5,3 tys. do 5,8 tys., a w Gdańsku - z 3,7 tys. do 3,9 tys. (o 5 proc. mdm). W Poznaniu - z 3 tys. do 3,1 tys. (3 proc. mdm), w Ło-

dzi - z 2,4 tys. do 2,6 tys. (8 proc. mdm), a w Katowicach - z 2 tys. do 2,1 tys. (5 proc.).

Jest mniej mieszkań, które można wynająć

Ekspert portalu zwrócił jednak uwagę, że mimo miesięcznego wzrostu podaży w większości metropolii oferta mieszkań na wynajem pozostaje mniejsza niż przed rokiem. Największy spadek liczby dostępnych lokali odnotowano w Łodzi - o 16 proc. - oraz w Warszawie - o 13 proc. Mniej ofert niż rok wcześniej

jest również w Krakowie (o 8 proc.), Poznaniu (o 11 proc.) i Katowicach (o 5 proc.). Wyjątkiem są Gdańsk i Wrocław, gdzie oferta wzrosła odpowiednio o 11 proc. i 4 proc. - poinformowali. Zmiany te - jak zauważyli - nie przełożyły się jednak na wzrost czynszów.

W większości metropolii mediana stawek najmu pozostaje stabilna. W Warszawie wynosi obecnie 4,2 tys. zł i jest o 7 proc. niższa niż rok temu, a w Krakowie ok. 3 tys. zł, czyli o 6 proc. mniej rok do roku. Z kolei we Wrocławiu

mediana wynosi 2,8 tys. zł, spadając o 7 proc. rdr. W Gdańsku i Poznaniu poziom mediany czynszu utrzymał się natomiast na zbliżonym poziomie jak rok wcześniej.

Łódź i Katowice pozostają jedynymi dużymi rynkami, w których najem podrozał zarówno w skali miesiąca, jak i roku. W Łodzi czynsze wzrosły o 1 proc. miesiąc do miesiąca i o 1 proc. rok do roku, natomiast w Katowicach odpowiednio o 5 proc. i aż o 15 proc. - dodali autorzy raportu.

PRZEPISY KUPUJĄCY NIE NABYWA GOTOWEGO LOKALU, LECZ PRAWO DO MIESZKANIA, KTÓRE DOPIERO POWSTANIE

Mieszkanie od dewelopera bez nerwów. Na to zwróć uwagę

Katarzyna Laszczak
redakcja@regiodom.pl

Przy zakupie mieszkania od dewelopera kluczowe znaczenie mają zapisy umowy, stan prawny gruntu oraz sposób zabezpieczenia pieniędzy kupującego. Wyjaśniamy, na co zwrócić uwagę.

- Zakup mieszkania od dewelopera różni się zasadniczo od zakupu lokalu z rynku wtórnego, ponieważ przedmiotem umowy jest zobowiązanie do wybudowania i przeniesienia własności lokalu w przyszłości - wyjaśnia mecenas Joanna Zdanowska, właścicielka kancelarii ZdanLegal.

W praktyce oznacza to, że kupujący nie nabywa gotowego lokalu, lecz prawo do mieszkania, które dopiero powstanie. Choć coraz częściej są dostępne gotowe mieszkania, kupujący powinien mieć świadomość, że do momentu zakończenia budowy i przeniesienia własności pozostaje stroną zobowiązania, a nie właścicielem nieruchomości.

Stan prawny gruntu

- Przed podpisaniem umowy deweloperskiej należy sprawdzić, czy deweloper posiada tytuł prawny do gruntu, na którym realizowana jest inwestycja, oraz czy grunt ten nie jest obciążony hipoteką lub innymi prawami mogącymi zagrozić przeniesieniu własności lokalu - mówi Joanna Zdanowska.

Weryfikacja stanu prawnego działki to jeden z najważniejszych etapów przed podpisaniem umowy. Informacje te



Szczególną uwagę należy zwrócić na precyzyjne określenie przedmiotu umowy, standardu wykończenia lokalu, terminów realizacji inwestycji oraz zasad odbioru mieszkania - podpowiada adwokat Joanna Zdanowska. / zdjęcie ilustracyjne

można znaleźć w księdze wieczystej gruntu. Szczególną ostrożność należy zachować w sytuacji, gdy nieruchomość jest obciążona hipoteką. Samo istnienie hipoteki nie przekreśla transakcji, ale wymaga dodatkowych zabezpieczeń. Wtedy kluczowe jest ustalenie, czy bank wyrazi zgodę na bezobciążeniowe wyodrębnienie lokalu.

Umowa deweloperska to nie tylko formalność

- Umowa deweloperska musi być zawarta w formie aktu

notarialnego i spełniać wymogi ustawy deweloperskiej - podkreśla J. Zdanowska.

Forma aktu notarialnego nie jest tu wyborem, lecz obowiązkiem wynikającym z przepisów. Ma ona chronić nabywcę i zapewnić transparentność transakcji. Sama forma jednak nie wystarczy - kluczowa jest treść dokumentu.

Im bardziej szczegółowe zapisy, tym mniejsze pole do sporów. Standard wykończenia powinien być opisany konkretnie, a nie ogólnikowo. Terminy reali-

zacji muszą być jasno wskazane, wraz z konsekwencjami ich niedotrzymania. Zbyt ogólne klauzule często działają na korzyść dewelopera. W razie sporu utrudniają one wykazanie, że doszło do naruszenia umowy.

Ochrona pieniędzy kupującego

Przy zakupie mieszkania ważny jest sposób finansowania.

- Środki wpłacane przez kupującego powinny trafiać na mieszkaniowy rachunek powierniczy (otwarty lub za-

mknięty), a dodatkową formą zabezpieczenia jest Deweloperski Fundusz Gwarancyjny - informuje mecenas Zdanowska.

Rachunek powierniczy oddziela środki nabywców od finansów dewelopera, co znacząco zwiększa bezpieczeństwo transakcji. W przypadku rachunku zamkniętego pieniądze trafiają do dewelopera dopiero po przeniesieniu własności, natomiast przy rachunku otwartym - po zakończeniu kolejnych etapów budowy.

- Mechanizmy te mają na celu ochronę nabywcy w przypadku niewypłacalności dewelopera, jednak ich skuteczność zależy od prawidłowego ukształtowania umowy i faktycznego stosowania przepisów przez dewelopera - mówi adwokat.

Dlatego warto sprawdzić nie tylko sam fakt istnienia rachunku powierniczego, ale również jego rodzaj oraz sposób rozliczeń.

Kary umowne i odpowiedzialność dewelopera

- Przy analizie umowy deweloperskiej szczególną uwagę należy zwrócić na postanowienia dotyczące kar umownych oraz odpowiedzialności dewelopera za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązań.

Kary umowne powinny być realnym narzędziem ochrony interesów kupującego, a nie jedynie symbolicznym zapisem.

- Często praktyką jest wprowadzanie do umów deweloperskich kar umownych przy jednoczesnym wyłączeniu prawa kupującego do dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych

w sytuacji, gdy kara umowna nie pokrywa w pełni poniesionej szkody. W takim przypadku, jeżeli umowa nie przewiduje wprost możliwości dochodzenia dalszego odszkodowania, kupujący może zostać ograniczony wyłącznie do symbolicznej kary umownej, nawet gdy faktyczne straty są znacznie wyższe.

Aby możliwe było dochodzenie pełnego odszkodowania, uprawnienie to musi zostać wyraźnie zapisane w treści umowy deweloperskiej. Brak takiego postanowienia istotnie osłabia pozycję prawną nabywcy w przypadku opóźnień w realizacji inwestycji lub innych naruszeń umowy przez dewelopera.

Odbiór mieszkania i moment przeniesienia własności

To jeden z najważniejszych etapów całego procesu. Warto przygotować się do niego rzetelnie, najlepiej z udziałem fachowca, który pomoże zidentyfikować wady techniczne i wykonać.

- Odbiór mieszkania od dewelopera nie jest wyłącznie formalnością - to moment, w którym nabywca może zgłaszać wady i usterki lokalu. Dopiero zawarcie odrębnego aktu notarialnego przenoszącego własność sprawia, że kupujący staje się właścicielem mieszkania - informuje adwokat.

Do tego momentu nabywca nie ma pełnych praw do lokalu, nawet jeśli zapłacił całą cenę. Dlatego tak istotne jest dopilnowanie wszystkich formalności i terminów przewidzianych w umowie.

Żonkile w wazonie ozdobią dom wczesną wiosną

Katarzyna Laszczak
redakcja@regiodom.pl

Żonkile to jedne z najtańszych i najłatwiej dostępnych wiosennych kwiatów - kupisz je nawet podczas codziennych zakupów. Ich intensywnie żółty kolor natychmiast ożywia wnętrze.

Żonkile to jedne z najpopularniejszych wiosennych kwiatów. Są odmianą narcyzów i wyróżniają się charakterystyczną „trąbką” oraz intensywnie żółtą barwą. Trwałość kwiatów zaczyna się już

w sklepie. Jeśli chcesz cieszyć się nimi jak najdłużej, zwróć uwagę na kilka rzeczy:

- wybieraj żonkile, które nie są jeszcze w pełni rozwinięte,
- nie bój się pąków - szybko rozkwitną w domu,
- unikaj egzemplarzy z zaschniętymi pąkami,
- uważaj, żeby nie zgnieść kwiatów podczas transportu.

To drobiazgi, ale mają duży wpływ na to, jak długo kwiaty zachowają świeżość.

Gdy tylko przyniesiesz żonkile do domu, zadбай o ich odpowiednią przygotowanie. Na początek podetnij końcówki

łodyg - najlepiej pod kątem. Dzięki temu zwiększysz powierzchnię, przez którą kwiaty pobierają wodę. Następnie od razu włóż je do wazonu z zimną, odstanną wodą. Nie zwlekaj - świeżo przycięte łodygi szybko tracą zdolność pobierania wody. Ważny jest też sam wazon. Wybierz naczynie na tyle szerokie, żeby kwiaty nie były ściśnięte i miały swobodę zarówno u dołu, jak i u góry.

To zrób, żeby żonkile stały dłużej

Żonkile lubią chłód - to kwiaty, które dobrze znoszą

nawet przymrozki. Dlatego w domu znajdź dla nich możliwe chłodne miejsce. Unikaj stawiania wazonu:

- na nasłonecznionym parapacie,
 - w pobliżu grzejącego kaloryfera.
- Kluczowa jest też pielęgnacja na co dzień:
- wymieniał wodę regularnie, nawet codziennie,
 - używaj chłodnej, odstanej wody,
 - przy każdej wymianie ponownie podcinaj łodygi,
 - przepłukuj wazon, aby ograniczyć rozwój bakterii.

Pamiętaj też, żeby nie nalewać wody do pełna - wystarczy, że zanurzysz kilka centymetrów łodyg. Jednocześnie kontroluj poziom wody, bo żonkile potrafią ją szybko „wypić”.

Chcesz jeszcze bardziej przedłużyć trwałość bukietu? Dodaj do wazonu kostki lodu. Dzięki temu obniżysz temperaturę wody, co sprzyja dłuższej świeżości kwiatów. Jeśli jednak kupiłeś żonkile w pąkach, pamiętaj, że w chłodniejszej wodzie będą rozwijać się nieco wolniej.

Uwaga: kusi cię bukiet z żonkili i innych kwiatów? Le-

piej tego nie rób. Żonkile wydzielają sok, który może szkodzić innym kwiatom i przyspieszać ich więdnienie.

Uwaga przy dekoracji stołu

Choć żonkile pięknie wyglądają jako ozdoba, nie kładź ich bezpośrednio na talerzach ani nie używaj do dekorowania potraw. Sok tych roślin jest szkodliwy i może powodować zatrucia. Bez obaw możesz natomiast postawić wazon z żonkilami na stole - w tej formie są całkowicie bezpieczne.

THE
UPPER HOUSE
BY ANGEL

SAVE THE DATE
25/04/26

Walońska 12, 50-413 Wrocław | g. 10-16



Przyjdź na **DZIEŃ OTWARTY** i skorzystaj z limitowanej oferty na gotowe apartamenty

- Pula apartamentów z **rabatem 10%**
- **Wykończenie pod klucz** w specjalnych cenach
- Roczne **zarządzanie najmem** w cenie

ZIMNA WOJNA
PIĄTEK, TVP 1 22:40

SHREK FOREVER
PIĄTEK, TVN 20:00

HERBATKA U STALINA
PONIEDZIAEK, TVP 1 20:30

RZĘKA TAJEMNIC
ŚRODA, TV PULS 23:00

TELEMAGAZYN



DOKUMENT
**35 DNI
W CZARNOBYLU**
SOBOTA, TVP DOKUMENT 21:55

**SŁYNNY FRANZ MAURER WYCHODZI
Z WIĘZIENIA. NA WOLNOŚCI NIC JUŻ
NIE JEST TAKIE, JAK DAWNIEJ**
PONIEDZIAEK, POLSAT 21:40

Psy 3 W imię zasad



VOD

FRANZ KAFKA. Holland przedstawia nieco inaczej losy znanego pisarza, *FILM, CANAL+*
WIĘZY PRZESZŁOŚCI. Projektantka mody mierzy się z przeszłością, *SERIAL, TVP VOD*
PÓŁBRAT. Nie są spokrewnieni, ale przez lata żyli jak bracia, *SERIAL, HBO MAX*



PROGRAMY OD 24 DO 30 KWIETNIA 2026

w internecie i aplikacji [TELEMAGAZYN.PL](https://telemagazyn.pl)



DOKUMENT

35 dni w Czarnobylu

Strefa Czarnobylska drugi raz jest świadkiem dramatu

SOBOTA TVP DOKUMENT 21:55

Dokument ukazujący oblicze wojny w Ukrainie z perspektywy Czarnobylskiej Strefy Wykluczenia. Opowiada o życiu pracowników elektrowni, żołnierzy i okolicznych mieszkańców, którzy znaleźli się w epicentrum rosyjskiej okupacji 24 lutego 2022 roku. Ukazuje, jak cienka linia dzieli ludzkość od kolejnej katastrofy nuklearnej.

Czarnobyl: chronologia katastrofy

40 lat temu - 26 kwietnia 1986 roku Europa i świat zamaryły

NIEDZIELA POLSAT VIASAT HISTORY 21:00

Wybuch reaktora w Czarnobylu zapoczątkował najpoważniejszą katastrofę nuklearną w historii. Spowodowała ona skażenie ogromnych obszarów Europy i zmusiła setki tysięcy ludzi do ewakuacji. Sowieckie władze próbowały zatuszować prawdę o niszczycielskich skutkach wybuchu.



DOKUMENT

Teatr TV: Deprawator

Spektakl w gwiazdorskiej obsadzie, opowiadający o trzech wielkich Polakach

NIEDZIELA TVP KULTURA 18:05

Akcja sztuki rozgrywa się na południu Francji w 1966 roku. Głównymi bohaterami są filary polskiej literatury dwudziestego wieku: Witold Gombrowicz, Czesław Miłosz i Zbigniew Herbert. Spotykamy naszych trzech literatów w willi Gombrowicza w Vence pod Niceą, gdzie przysłuchujemy się ich dysputom na temat literatury i sztuki, jak również na temat Polski i Polaków. Spektakl to nie tylko dzieło biograficzne, lecz przede wszystkim błyskotliwa i kąśliwa refleksja na temat polskości, która stanowi doskonałą rozrywkę dla każdego widza, nie tylko dla znawców literatury.

Spektakl Polska 2024, reż. Maciej Wojtyczko, występują: Andrzej Seweryn, Wojciech Malajkat, Paweł Krucz, Magdalena Zawadzka



ROZRYWKA

Teatr TV: Herbatka u Stalina

Jak intelektualści zafascynowali się komunizmem

PONIEDZIAŁEK TVP1 20:30



ROZRYWKA

Spektakl przedstawia wizytę Georga Bernarda Shawa, angielskiego pisarza, laureata nagrody Nobla, w Moskwie w 1931 r. i jego spotkanie ze Stalinem na Kremlu. Widz śledzi przygotowania gospodarzy, odkrywając kulisy propagandowych gier, które Kreml prowadził z zachodnimi intelektualistami.



ROZRYWKA

Szansa na sukces. Opole 2026

Final muzycznego talent show. Zwycięzca wystąpi podczas 63. KFPP w Opolu!

NIEDZIELA TVP2 15:15

„Szansa na sukces. Opole” to kultowy muzyczny talent show, który wyłania nowe gwiazdy polskiej sceny muzycznej, od lat bawiący werną publiczność telewizyjnej Dwójki. W programie amatorzy śpiewają w formie karaoke piosenki znanych wykonawców, którzy są jurorami danego odcinka. Utwory dla uczestników losuje prowadzący, a juror odczytuje tytuł. Uczestnik przed występem musi wybrać podkład muzyczny do wykonania, z dodatkowo nagrany linią melodyczną lub bez niej. Nagrodą dla zwycięzcy odcinka jest awans do finału edycji. Zwycięzca finału otrzymuje prawo do występu w Koncercie Debiutów podczas 63. Krajowego Festiwalu Polskiej Piosenki w Opolu. Program prowadzi Artur Orzech.

Czterej pancerni i pies

Pełne niebezpieczeństw frontowe życie czwórki czołgistów i psa Szarika

NIEDZIELA ZOOM TV 13:00

Janek Kos porzuca Syberię, wstępuje do wojska, żeby odnaleźć ojca. Zgłasza się do polskiej Brygady Pancerniej. Tam razem z psem Szarikiem zostają członkami załogi czołgu numer 102 „Rudy”. Czterej pancerni ruszają szlakiem bojowym, prowadzącym na Berlin.



SERIAL

Polskie drogi

Jeden z najpopularniejszych polskich seriali, który oglądały całe rodziny

PONIEDZIAŁEK TVP HISTORIA 14:00

Wielowątkowa opowieść o losach Polaków w czasie drugiej wojny światowej. W 11 odcinkach twórcy pokazują okupacyjną codzienność, dając przekrój przez wszystkie ówczesne warstwy społeczne. Bohaterowie to ludzie, którzy uczą się złowrogiej logiki okupacji.



SERIAL

SERIALE ZAGRANICZNE

Złoty chłopak

TVP1 14:00



Diyar zdaje sobie sprawę, że musi usunąć przeszkoody stojące na drodze do ślubu. Suna ma dość agresywnego zachowania Abidina i stawia mężowi ultimatum. Seyran i Ferit uznają, że ich związek nie ma przyszłości. Czy aby na pewno?

La Promesa - pałac tajemnic

TVP2 15:05

Problemy Curro nie kończą się, zaś wsparcie otoczenia zdaje się być coraz słabsze. Pia również boryka się z kłopotami. Markiza nie przestaje knuć, byleby osiągnąć zamierzony cel...

Dziedzictwo

TVP1 16:05



Ayse jest przybita myślą, że Ferita i Leylę łączy coś więcej niż relacja zawodowa. Nese próbuje skłonić siostrę do wyznania Feritowi uczuć. Czy Ayse da się uwieść na to namówić? Nana i Yusuf wracają do domu Poyraza.

Panna młoda

TVP2 17:20

Cihan zrywa umowy biznesowe z Nusretem. Lekarz potwierdza, że Cemil jest już zdrowy. Yonca decyduje się na aborcję. Beyza oznajmia jej szalony pomysł związany z ciążą. Cemil nachodzi Cihana, by podziękować za pomoc.

Akacja 38

TVP1 18:55

Samuel usiłuje wziąć żonę siłą, ale nie jest w stanie przełamać jej oporu, za co Ursula wyzywa go od tchórzy i proponuje zabicie Diega. Silvia wymyśla preteksty, by odwiec ślub z generałem Zawalą. Leonor wciąż uważa, że to Blanca zdradziła, gdzie ukrywają się górniczy. Libertto zapewnienia, że prawda zawsze wychodzi na jaw.



FILM

Psy 3. W imię zasad

Franz Maurer wraca i wkracza w nową Polskę, w której nic nie jest już takie, jakie było dawniej

PONIEDZIAŁEK POLSAT 21:40 ★★★

Franz Maurer (Bogusław Linda), były esbek, a po upadku komuny policjant, wychodzi z więzienia po odsiedzeniu 25 lat wyroku. Nic nie jest takie, jak zapamiętał, nikt nie czeka na niego na wolności, dawni znajomi nie pracują w policji. Wkrótce jego losy znów łączą go z Nowym (Cezary Pazura). Były stróż prawa, obecnie prezes rady działkowców, prosi go o pomoc

w prywatnej sprawie. Dzięki komisarzowi Witkowskiemu (Marcin Dorociński) dawni partnerzy wpadają na trop intrygi, w którą uwikłana jest policja. Maurer chce udowodnić, że stare zasady nie umarły i nie planuje odejść w zapomnienie. To kontynuacja kultowego filmu z lat 90. XX w.

Film sensacyjny Polska 2020, reż. Władysław Pasikowski, występują: Bogusław Linda, Marcin Dorociński, Cezary Pazura, Jan Frycz



FILM

ABC miłości

Wspaniały i niezapomniany Adolf Dymśza w roli nieszczęśliwego Wincentego Poziomki

NIEDZIELA TVP POLONIA 12:55 ★★★

Wincenty Poziomka z trudem zarabia na życie, prowadząc szkołę rewiowo-filmową i pisząc listy dla narzeczonych. Pewnego dnia dostaje zawiadomienie o spadku, którym jest połowa sklepu. Zastaje w nim śliczną pannę Helenkę i zakochuje się w niej. Ale współwłaścicielką jest kilkuletnia Basia. Wincenty prowadzi sklep z artystycznym polotem, doprowadzając go do bankructwa. Cierpi z powodu miłości do pięknej sekretarki. Jednocześnie Wincenty nie rezygnuje ze swych marzeń i usilnie zabiega o pracę w teatrze, którą w końcu dostaje. Ale sceniczny debiut okazuje się całkowitą kłapą.

Komedia Polska 1935, reż. Michał Waszyński, występują: Adolf Dymśza, Maria Bogda, Kazimierz Krukowski

Koniec świata, czyli Kogel Mogel 4

Kolejna już część kultowej komedii

NIEDZIELA TVN 21:25 ★★

Miłość Agnieszki i Marcina rozkwita, podobnie jak Kasi i prof. Wolańskiego. Marzeniem babci Solskiej jest ślub jedyne wnuka. Jednak na drodze do szczęścia staje Bożenka. Wolańska wprowadza zmiany i stawia na celibat oraz medytację. Spokój Piotrusia i Marlenki burzy nieoczekiwana wizyta mamusi z Ameryki.



FILM

Zimna wojna

Film nagrodzony Złotą Palmą w Cannes

PIĄTEK TVP 1 22:40 ★★★★★

Polska Ludowa, lata 50. XX w. W kraju, który po wojnie znalazł się w radzieckiej strefie wpływów, trwa mroczny stalinizm. Pianista Wiktor (Tomasz Kot) i choreografka Irena (Agata Kulesza) szukają kandydatów do zespołu ludowego. Podczas przesłuchania mężczyźni wpada w oko tancerka Zula (Joanna Kulig), która potrafi także



FILM

śpiewać. Oboje wkrótce połączy namiętność, uwikłają się też w polityczną intrygę. Świetny film nagrodzonego Oscarem Pawła Pawlikowskiego („Ida”).

Nie czas umierać

Piosenka z tej części przygód Bonda dostała Oscara

SOBOTA TVP 1 21:25 ★★★★★

James Bond planuje zakończyć służbę i cieszyć się szczęśliwym i spokojnym życiem na Jamajce. Jego emerytura nie trwa jednak długo, ponieważ po pomoc przychodzi do niego Felix Leiter, dawny kolega z CIA. Chodzi o odbicie porwanego naukowca. Misja okazuje się trudniejsza, niż mogłoby się wydawać. Bond wpada



FILM

na trop tajemniczego przestępcy, który dysponuje śmiercionośną technologią. To piąty i ostatni występ Daniela Craiga w roli Jamesa Bonda, słynnego agenta 007.

plus
VOD

FRANZ KAFKA
CANAL+, Film,



„Franz Kafka” Agnieszki Holland to biograficzna wariacja na temat jednego z najważniejszych pisarzy XX wieku. Autor znany ze szkolnej lektury, prekursor żydowskiego pochodzenia, prekursor literackiego egzystencjalizmu, dzięki dziełom takim jak „Proces” czy „Metamorfozy” trwale zapisał się w europejskiej kulturze. Holland przedstawia losy pisarza inaczej. W jej ujęciu życiorys autora również jest najważniejszy, ale stanowi też punkt wyjścia do szerszej refleksji nad dzisiejszym światem. Film porusza m.in. temat wegetarianizmu, niemożności poznania drugiego człowieka czy problemów kapitalizmu. Film dostępny od 25.04.

WIĘZY PRZESZŁOŚCI

TVP VOD, Serial

Carolina Guillén jest cenioną projektantką mody i kobietą, której życie rodzinne wydaje się perfekcyjne. Z biegni

jaw wychodzi jednak sekret sprzed lat. W młodości Carolina zaszła w ciążę z mężczyzną, który wstąpił do seminarium, nie wiedząc, że zostanie ojcem. Nie mając środków, by wychować dziecko, była zmuszona porzucić córkę, zostawiając ją pod drzwiami zamożnego domu. To dramatyczne wydarzenie na zawsze odcisnęło piętno na jej życiu. Serial dostępny jest za darmo. Nowe odcinki ukazują się co piątek.

PÓLBRAĆ

HBO Max, Serial,

Niall i Ruben są braćmi z wyboru, nie z krwi. Różni ich wszystko: temperament, sposób bycia, podejście do życia. Kiedyś nierozłączni, dziś oddzieleni latami milczenia i niewypowiedzianych pretensji. Gdy po trzech dekadach Ruben pojawia się bez zaproszenia na ślub Nialla, napięcie wisi w powietrzu. Coś jest nie tak – jego zachowanie zdradza, że przeszłość jeszcze się o nich upomni. Eksplozja przemocy staje się punktem wyjścia do historii prowadzącej widzów od lat 80. aż do dziś. Premiera 24.04.



TVP 1

DV3 IT



Powrót

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (116) **8.45** Ranczo (12): Honor gminy **9.45** Komisarz Alex (21): Zapach zbrodni **10.40** Ojciec Mateusz (125): Zielony żakątek **11.30** Okrasa łamie przepisy **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** To się optacza **12.55** Przybywsze wśród zwierząt **14.00** Złoty chłopak (276) (s.2)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (899) (s.2)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
18.00 Klan (4702)
18.20 Zaraz wracam (117)
18.55 Akacjaowa 38 (854) (s.2)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Powrót (1)

– dramat Polska 2021
Reż. Adrian Panek, wyk. Sylwia Achu, Katarzyna Bargielowska
Zapracowany Jan umiera na zawal serca, a następnie zmartwychwstaje. Odkrywa, że jego życie było niewiele warte i nikt nie przejął się jego śmiercią.

21.35 Sekielski wieczorową porą – magazyn

22.40 Zimna wojna – dramat
**** sensacyjny USA/W. Bryt./Fr./Belgia/Indie 2018 (s.3)
Reż. Paweł Pawlikowski, wyk. Joanna Kulig, Tomasz Kot, Borys Szczygłowski

0.20 Wojna zastępcza (8)
1.20 Nieobliczalny – film
*** sensacyjny USA 2020

TVP Polonia

7.00 Makłowicz w podróży **7.30** Pytanie na śniadanie **11.35** Kresowe grody i rody **11.50** Przepis dnia **12.00** Serwis Info **12.10** M jak miłość (1916, 1917) **13.50** Polonia 24. Tygodnik **15.00** Serwis Info **15.10** Wszystko przed nami (83) **15.40** Turystyczna jazda **16.00** Tischerz **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Górna półka smaku **18.45** Panorama **19.20** Polacy światu **19.30** 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.25** Na dobre i na złe (985) **21.15** Na sygnale (631, 632) **22.15** Szansa na sukces. Opole 2026 **23.15** Panorama **23.45** Matki, żony i kochanki (7) **0.40** Rodzinka.pl (247) **1.10** Polskie opowiesci **1.30** 19.30

TVP 2

DV3 IT



Sprzymierzeni

5.30 M jak miłość (1742) **6.20** Anna Dymna – spotkajmy się **6.55** Barwy szczęścia (3365) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Operacja zdrowie **12.15** Kolekcja **12.20** WTEM **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (78) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (887): Porwanie rodzicielskie – serial obycz. Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (377) (s.2)
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (79)
– serial obycz. Turcja (s.2)
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3365)
19.50 Domowe patenty – felieton
20.05 Barwy szczęścia (3366)
– serial Polska 2025 (s.7)

20.45 Kocham Cię, Polsko!
22.20 Postaw na milion
23.20 To jest grane
23.50 Sprzymierzeni
**** – thriller USA 2016
Reż. Robert Zemeckis, wyk. Brad Pitt, Marion Cotillard, Jared Harris
Oficer wywiadu Max i działaczka francuskiego ruchu oporu Marianne mają zabić niemieckiego ambasadora. Ale na Marianne padają podejrzenia, że jest niemieckim szpiegiem.

2.05 A psa biorę ja
*** – komedia USA 2016
Reż. Huck Botko, wyk. Alicia Silverstone, Ryan Kwanten, Randall Batinkoff

3.55 Akacjaowa 38

TV Trwam

DV3 IT

10.15 Rozmowy niedokończone
11.25 Głos Polski **11.35** Wilamowice – Kult św. arcybiskupa Józefa Bilczewskiego **12.20** Głos serca (114) **13.05** Śladami s. Heleny Majewskiej **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Drzwi do lasu **15.00** Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia **15.20** Mocni w wierze **16.10** Natura obiektywnie **16.40** Zniewolenie **17.00** Największy dar **17.30** Łączący nas historia **18.15** Westerplatte młodych **19.00** Warto zauważyć... w mijającym tygodniu **19.30** Brat Franciszek **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** O pani Zofii Sz. **23.25** Rega! **0.10** Informacje **0.30** Łączy nas historia

Polsat

DV3 IT



Stan obłączenia

5.40 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn inform. **8.00** Halo tu Polsat – program informacyjno-publicystyczny **11.30** Gliniarze (736-738): Gładkie kłamstwa / Las po zmroku / Bez przedawnienia – serial fab.-dokumentalny Polska 2022 **14.40** Dlaczego ja? (1554): Serjany uwodziciel – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1151)
Matka odkrywa romans 18-letniego syna ze starszą korepetytorką. Chłopak wprowadza się do kochanki. Wkrótce dziewczyna żąda pieniędzy za zerwanie relacji.
17.00 Gliniarze (1191)
18.00 Pierwsza miłość (4203)
– serial Polska 2026 (s.7)

18.50 Wydarzenia
19.20 Gość „Wydarzeń”
19.55 Wojna – reality show
21.00 Must Be The Music
23.05 Stan obłączenia
*** – thriller USA 1998
Reż. Edward Zwick, wyk. Denzel Washington, Annette Bening, Bruce Willis
Życie Nowego Jorku zostaje sparaliżowane po zamachach terrorystycznych. Miło śledztwa prowadzonego przez FBI ataki nie ustają. Do akcji wkracza armia.

1.30 Elizjum – film sf USA 2013
*** Reż. Neill Blomkamp, wyk. Matt Damon, Jodie Foster, Sharlto Copley

4.00 Kabaretowa Ekstraklasa

TVN

DV3 IT



Wojna domowa

5.05 Kto was tak urządził? **5.40** Uwaga! – magazyn publicyst. **5.55** Ukryta prawda (1617) **6.50** Kuchenne rewolucje: Boryslawice, restauracja „Schab w Panierce” **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.25** Kuchenne rewolucje: Restauracja „James Bombalina”, Białystok / Kępnio – „Kulinarna Warszawka” **13.40** Ukryta prawda (1740, 1741)

15.45 Młode gliny (50)
16.50 Szpital św. Anny (114)
– serial obycz. Polska (s.7)
17.55 Detektywi (308)
19.00 Fakty
19.25 Galacticos Show – Pojedynek Legend – zapowiedź programu
19.50 Uwaga! – magazyn
20.00 Shrek Forever – film animowany USA/Francja 2010 (s.7)
Reż. Mike Mitchell, dub. Zbigniew Zamachowski, Jerzy Stuhr, Cezary Pazura

22.10 Wojna domowa – film
**** sensacyjny USA/W. Bryt./Finlandia 2024
Reż. Alex Garland, wyk. Kirsten Dunst, Wagner Moura, Cailee Spaeny
USA są bliskie upadku. Lee próbuje dostać się do Waszyngtonu. Chce przeprowadzić ostatni wywiad z prezydentem. Towarzyszy jej ambitna Jessie.

0.20 Kuba Wojewódzki
1.40 Książę Andrzej i seksafera Epsteina – film dok. W. Bryt. 2020

2.30 Szpital św. Anny (76)
3.20 Uwaga! – magazyn

TVN 7

DV3 IT



Larry Crowne. Uśmiech losu

6.50 Szkoła (600, 601) **8.45** Ukryta prawda (1282, 1190, 1191) **11.55** W-11 Wydział Śledczy (936-938) **14.00** Detektywi (67) **15.00** Szpital św. Anny (105) **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (605, 606) **18.00** Sekrety życia (5) **19.00** Ukryta prawda (1476) **20.00** *** Larry Crowne. Uśmiech losu – komediodramat USA/Fr. 2011, reż. Tom Hanks, wyk. Tom Hanks, Julia Roberts, Pam Grier **22.10** Królowa przetrwania (8) **23.30** **** Mroczny Rycerz – film sens. USA/W. Bryt. 2008, reż. Christopher Nolan, wyk. Christian Bale, Heath Ledger **2.30** Hotel Paradise (32) **3.15** SOS. Ekipy w akcji (36) **4.00** Usterka (19)

TV Puls

DV3 IT

8.00 Kobra – oddział specjalny (6, 7) **10.00** Triumf miłości (121, 122) **12.00** Nie igraj z aniołem (61) **13.00** Wspaniałe stulecie (86) **14.00** Przepis na zbrodnię (24) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (699) **16.00** Ranczo (128) **17.00** Dzielnica strachu (459) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (989, 990) **20.00** *** Jeden strzał – thriller USA/W. Bryt. 2021 **22.00** *** Freelance – kom. USA/W. Bryt. 2023 **0.05** *** Huragan – sens. W. Bryt./USA 2018 **2.00** Lombard. Życie pod zastaw (985)

Puls 2

DV3 IT

7.00 Seriale anim. dla dzieci **13.00** Gumisie **14.00** Kacze opowieści **15.00** Miraculous **16.00** Superthings: Kazoom Power **16.15** Fineasz i Ferb **16.50** Marta mówi! **17.10** Superkoty **17.45** Swinka Peppa **17.55** Bing **18.10** Masza i niedźwiedź **18.25** Myszka Miki **18.55** Don Matteo: Boski detektyw (14) **20.00** *** Last Vegas – komedia USA 2013, wyk. Morgan Freeman, Robert De Niro, Michael Douglas **22.05** Przepis na zbrodnię (24-27) **2.10** Lombard. Życie pod zastaw (98, 99)

fielmann
twój optyk



ZBADAJ SWÓJ WZROK **ZA DARMO**

Znajdź najbliższy salon Fielmann i umów się
na bezpłatne badanie wzroku

www.fielmann.pl

To jest wyrób medyczny. Używaj go
zgodnie z instrukcją używania lub etykietą.

Okulary korekcyjne są wyrobem medycznym służącym do korygowania wad wzroku. Podmiotem prowadzącym reklamę jest Fielmann Sp. z o.o. Producentem okularów przedstawionych na grafice jest Fielmann Group AG. Lista producentów produktów objętych ofertą znajduje się pod adresem www.fielmann.pl/info-producenci

Ale Kino+

7.40 *** Benek – komediobr Polska/Austria 2007 **9.45** Astra **10.15** Grantchester (1, 2) **12.20** Vera (1) **14.10** **** Zła nie ma – dram. Jap. 2023 **16.15** *** Makroańskie wakacje – kom. Hiszp. 2023 **18.20** Vera (2) **20.10** **** Źródło nadziei – dramat Australia/USA 2014 **22.25** **** Walden – thriller USA 2023 **0.30** *** Sezon na zabijanie – thriller USA/Belg./Bulg. 2013 **2.15** Sortownia (4) **3.05** **** Masz na imię Justine – thriller Polska/Luksemburg 2005

Kino Polska

8.05 Zwierzęta Wajraka **8.40** PKF 14A/61 **8.50** **** Krzyż Walecznych – dramat Polska 1958 **10.25** *** Komedia małżeńska – komedia Polska 1993 **12.50** **** Podróż za jeden uśmiech – film przyg. Polska 1972 **14.50** *** Mała matura 1947 – dramat Polska 2010 **17.15** Pogranicze w ogniu (23, 24) **20.00** *** Mistrz – film biograf. Polska 2020, **22.40** *** Lokatorka – dramat Polska 2021 **(s.7)** **1.00** *** Ziarno prawdy – thriller Polska 2015

Polsat Film

7.30 Doktor Martin (63) **8.30** Przyjaciółki (221, 222) **10.25** Świat według Kiepskich (164-165, 191-192, 207-208, 214) **15.20** Shrek II – film anim. **17.05** *** Imperium robotów. Bunt czerwika – film sensacyjny W. Bryt./Kanada 2014 **18.55** *** Niepostrzyżony – film sens. USA 2010 **21.00** *** Królowa wojownik – dramat USA/RPA/Irl. 2022 **23.45** *** Transporter II – film sens. USA/Fr./Niemcy 2005, rez. Louis Leterrier, wyk. Jason Statham **1.35** Ślad (76-79)

Stopklatka

6.50 Wielkie wynalazki **7.55** Wojciech Cejrowski – bosó przez świat **9.00** Robert Makłowicz **10.50** Wojny magazynowe: Kanada **11.55** Wojny kontenerowe **13.00** Katastrofy w przestworzach **16.30** MacGyver (20, 21) **18.00** Wojny magazynowe: Kanada **19.05** Wojny kontenerowe **20.00** *** Nawiedzony – horror USA/W. Bryt. 1999 **22.25** *** Stan zagrożenia – film sens. USA/Meksyk 1994 **1.25** **** Meludje posłusznie! – komedia CSSR 1958

Canal+ Premium

10.35 Naturalna dzikość serca **12.00** *** Masz ci los! – kom. Polska 2023 **13.35** The Office PL (5, 6) **14.30** Szpieg, który współczuł **16.15** Czarna woda **16.30** *** Battleship: Bitwa o Ziemię – film przygod. USA/Jap. 2012 **18.50** *** Saga „Zmierzczeni” – Księżyc w nowiu – melodr. USA 2009 **21.00** Emigracja XD (21) **21.55** *** Nie mów zła – horror USA/Chorwacja/Kan. 2024 **23.45** *** Barry Seal: Król przemytu – film sens. USA/Jap./Kolumb. 2017

HBO

9.45 *** Saga „Zmierzczeni”: Przed świtem. Część 2 – film fantasy USA 2012 **11.40** Na planie **12.10** *** Oszukana przez męża: Historia Morgan Metzler – dr. USA 2024 **13.40** **** Władca Piersi: Dwie wieże – film fantasy 2002 **16.35** *** Azył – thriller USA/Fr./Rosja 2022 **18.10** *** Makbet – dramat W. Bryt./Fr. 2015 **20.00** *** Eileen – thriller USA/W. Bryt. 2023 **21.35** *** Holland – thriller USA 2025 **23.20** *** Mroczny fajter – film sens. USA 2023

Polsat 2

6.30 Nasz nowy dom **7.30** Na ratunek 112 **8.30** Sekrety rodziny **11.30** Przyjaciółki (298) **12.30** Dlaczego ja? **14.30** Świat według Kiepskich (256-260) **17.00** 48 h. Zaginiony (249, 250) **19.00** Gliniarze **20.00** Ślad (18) **21.00** Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 **22.00** *** Po katastrofie – thriller USA/W. Bryt. 2017, rez. Elliott Lester, wyk. Arnold Schwarzenegger **23.55** *** Rok pierwszy – kom. USA 2009, rez. Harold Ramis **2.00** Wydarzenia

TVP Seriale

6.20 Na sygnale (431, 432) **7.30** Ojciec Mateusz (427) **8.30** Komisarz Alex (279) **9.20** Rodzinka.pl (50) **9.55** Klan (1400) **10.25** Ranczo (49) **11.20** Rodzinka.pl (311, 312) **12.20** Pan Mama (34) **13.00** Zaraz wracam (114) **13.35** Ojciec Mateusz (332, 333) **15.30** Komisarz Alex (280) **16.20** Na sygnale (433, 434) **17.30** Ranczo (50, 51) **19.35** Ojciec Mateusz (334, 428) **21.30** Ranczo (52, 53) **23.30** Ojciec Mateusz (335) **0.25** **** Miś – komedia Polska 1980

AXN

6.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (5, 6) **7.30** Dr House (7, 8) **9.25** Castle (21, 22) **11.20** Detektyw Monk (12, 13) **13.15** Dr House (9, 10): Oszustwo / Trudności z komunikacją **15.10** Agenci NCIS (9, 10): Dzień w sądzie / Bracia krwi **17.10** Castle (23, 24): Czynniki ludzki / Dział wodny **19.10** FBI (18, 19) **21.05** *** Faceci w czerni 3 – film sf USA 2012 **23.15** *** Snajper II – film sens. USA/Węgry 2002 **0.55** FBI (18, 19) **2.50** Castle (23, 24)

13 Ulica

6.00 Astrid i Raphaëlle (3, 4) **8.10** Kapitan Marleau (2) **10.10** Mentalista (10, 11) **12.00** Bez śladu (21, 22) **13.50** Astrid i Raphaëlle (5, 6) **16.15** Kapitan Marleau (3) **18.20** Mentalista (12, 13) – serial krym. USA **20.10** Bez śladu (23, 24) – serial sens. USA **22.00** ** Widok, za który można zabić – thriller USA 2023, rez. Brytany Underwood **23.55** *** Podróż z diabłem – film akcji USA/Kolumbia 2019, rez. Jason Cabell, wyk. Nicolas Cage **1.55** Kapitan Marleau (3)

FX

7.20 Kości (1, 2) **9.10** CSI: Kryminalne zagadki Miami (7, 8) **11.00** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (16) **11.55** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (3, 4) **13.45** Agenci NCIS (6, 7) **15.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (17) **16.30** CSI: Kryminalne zagadki Miami (9, 10) **18.20** FBI (10, 11) **20.10** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (5, 6) **22.00** Grey's Anatomy: Chirurgia (8) **22.55** *** Bad Boys – kom. sens. USA 1995 **1.20** Zabójcze umysły (3-6)

BBC First

6.55 My Life is Murder (5, 6) **8.30** Lewis (6) **9.35** Ojciec Brown (10) **10.35** Śmierć pod palmami (8) **11.40** Zagadki doktora Blake'a (10) **12.50** Detektyw z Chelsea (7, 8) **14.50** Ojciec Brown (4) **15.50** Lewis (6) **16.55** My Life is Murder (6) **17.50** Morderstwa w Midsomer (9, 10) **19.55** Śmierć pod palmami (1) **21.00** Ojciec Brown (2) **22.00** Śmierć pod palmami (6) **23.05** Detektyw z Chelsea (7, 8) **1.10** Śmierć pod palmami (1) **2.20** Morderstwa w Midsomer (9, 10)

Eurosport 1

8.30 Kolarstwo górskie: Race Bikes **9.00** Kolarstwo: Wyścig dookoła Alp **10.00** Snooker: MŚ w Sheffield **11.00** (L) Snooker: MŚ w Sheffield **14.00** Tenis: Australian Open: Aryna Sabalenka – Jelena Rybakina **15.15** (L) Snooker: MŚ w Sheffield **18.30** Snooker: MŚ w Sheffield **19.30** (L) Snooker: MŚ w Sheffield **23.00** Snooker: MŚ w Sheffield **0.00** Kolarstwo: Wyścig dookoła Alp **1.30** Kolarstwo: Paryż-Roubaix **3.00** Snooker: MŚ w Sheffield

Eurosport 2

10.00 Wyścigi Endurance: MŚ FIA – 6 godzin Imoli **12.00** Kolarstwo górskie: Race Bikes **12.30** Kolarstwo: Wyścig dookoła Alp **13.35** (L) Kolarstwo: Wyścig dookoła Alp **15.30** Kolarstwo górskie: Race Bikes **16.00** Kolarstwo: Strzała Walońska kobiet **16.30** Maraton Bostoński **18.30** Kolarstwo: Wyścig dookoła Alp **20.00** Kolarstwo: Strzała Walońska **21.00** (L) Golf: PGA Tour – Zurich Classic of New Orleans **0.00** Wyścigi Endurance: MŚ FIM – 24 Heures Motos

Polsat Sport 1

9.00 Kosa na Kosę **10.00** Siatkówka: PlusLiga **11.00** (L) Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open **13.00** (L) Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open **15.00** (L) Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open **17.00** (L) Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open **20.10** (L) Koszykówka: Arriva LOTTO Twarde Pierniki Toruń – Górnik Zamek Książ Wałbrzych **23.00** Siatkówka: PlusLiga **1.00** Boks: Gala boksu zawodowego

TVP Sport

9.05 Pływanie na basenie 50-m.: MP w kategorii open w Olsztynie: 3. dzień **10.45** Boks: Kamil Kuździeń – Ante Bilic **11.45** Ring TVP Sport – mag. **12.45** Piłka nożna: FC Porto – Sporting CP **14.55** Reportaż **15.25** Koszykówka: NBA: 1. rund **17.25** (L) Pływanie na basenie 50-m.: MP w kategorii open w Olsztynie: 4. dzień **20.00** Studio **20.25** (L) Piłka nożna: Wisła Kraków – Puszcza Niepolomice **23.00** Sportowy wieczór **23.30** Hokej na lodzie (tow.): Polska – Słowenia

Canal+ Sport

9.00 Piłka nożna: Real Oviedo – Villarreal CF **11.15** Piłka nożna: GKS Katowice – Motor Lublin **13.30** Premier League Stories **14.10** PL: The Big Interview **14.45** Piłka nożna: Levante UD – Sevilla FC **16.55** Speedway+ **17.30** (L) Żużel: Krono-Plast Włókniarz Częstochowa – PRES Grupa Deweloperska Toruń; ORLEN Oil Motor Lublin – Stelmet Falubaz Zielona Góra **22.45** Magazyn LM UEFA **23.15** Premier League Preview **23.45** Piłka nożna: Jagiellonia Bia. – Górnik Zabrze

Canal+ Sport 5

9.00 Żużel: Stelmet Falubaz Zielona Góra – Bayersystem GKM Grudziądz **11.45** Premier League: The Big Interview **12.20** Speedway+ **13.00** Piłka nożna: Elche CF – Atlético Madryt **15.15** Sporty ekstremalne: MŚ Stihl Timbertekstrial **17.30** (L) Żużel: Krono-Plast Włókniarz Częstochowa – PRES Grupa Deweloperska Toruń **20.30** MMA: Gala ONE Friday Fights w Bangkoku **23.45** Boks: Haze Hepi – Krzysztof Wiśniewski **0.55** Premier League Preview

Eleven Sports 1

10.00 Piłka nożna: FC Barcelona – RC Celta **12.20** Piłka nożna: SSC Napoli – SS Lazio **14.00** Piłka nożna: VfB Stuttgart – SC Freiburg **16.00** Piłka nożna: Juventus FC – Bologna FC 1909 **18.00** Piłka nożna: Real Sociedad – Getafe CF **20.00** Bundesliga Clubs: 1. FC Union Berlin **20.15** Inside Serie A **20.55** (L) Piłka nożna: Real Betis – Real Madryt **23.10** Ligue 1 Preview **23.45** Bundesliga Clubs: SV Werder Brema **0.00** Piłka nożna: RB Lipsk – 1. FC Union Berlin

Polsat Sport 3

6.00 Koszykówka: ORLEN Basket Liga – transmisja **8.30** Piłka nożna z archiwum – magazyn **11.00** Piłka ręczna: ORLEN Puchar Polski mężczyzn – transmisja **13.30** Piłka nożna z archiwum – magazyn **15.30** Piłka nożna z archiwum – magazyn **18.00** Piłka nożna z archiwum – magazyn **20.40** (L) Piłka nożna: RB Lipsk – 1. FC Union Berlin **22.45** Sześć Superligi **23.00** Handball Arena – magazyn **0.00** Tenis: ATP 500 – Barcelona Open **2.00** MMA: Babilon MMA

TVN 24

8.00 Serwis informacyjny, pogoda **9.55** Biznes 10.00 Serwis informacyjny, pogoda **10.55** Biznes 11.00 Serwis informacyjny, pogoda **11.55** Biznes 12.00 Serwis informacyjny, pogoda **13.55** Biznes 14.00 Serwis informacyjny, pogoda **14.55** Biznes 15.00 15 na żywo **16.55** Fakty po południu **18.00** Tak jest **19.15** Serwis informacyjny **19.25** Fakty po Faktach **20.00** Bez Kitu **21.00** Polska i świat **22.00** Szko kontaktowe **23.00** Dzień po dniu **23.40** Biznes **0.00** Fakty po Faktach **0.45** Bez Kitu

Polsat News

10.00 W rytmie dnia **12.50** Wydarzenia **13.30** W rytmie dnia **13.55** Pogoda **14.00** W rytmie dnia **14.55** Pogoda **15.00** W rytmie dnia **15.40** Pogoda **15.50** Wydarzenia **16.10** Więcej „Wydarzeń” **16.30** Punkt widzenia Jankowskiego **18.10** Najważniejsze pytania **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.50** Debaty Goździry **21.50** Wydarzenia wieczorne **22.30** Dzień na świecie **23.30** Obraz dnia **0.00** Najważniejsze pytania **1.25** Punkt widzenia Jankowskiego

TVP Info

10.00 Serwis info dzień **11.55** Za pięć dwunasto **13.00** Serwis info dzień **14.30** **14.30** **15.00** Serwis info dzień **15.45** Panorama **16.00** Dzień w godzinie **17.00** Telexpress **17.15** Telexpress Extra **17.35** Panorama **17.42** Wykrywać kłamstw **18.00** Panorama **18.30** Forum **19.10** Serwis info wieczór **19.30** **19.30** **19.58** Pytanie dnia **20.18** Kłamstwo nie przejdzie **20.57** Serwis info wieczór **21.00** Kwiatki polskie **21.45** Panorama **22.10** Oko na świat

TVP 3

9.05 Szlachetne zdrowie **11.30** Prywatne życie zwierząt **12.00** Teletur **12.30** Rosół polski **13.00** Agrobiznes **13.20** Agropogoda **13.30** Niebezpieczne związki **14.20** Niezwykłe miejsca **14.30** Program informacyjny **15.00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **15.20** Serwis Info **19.30** Dlaczego krowa... **19.45** Kryminalna siódemka **20.00** Dziennik regionów **20.13** Gość regionów **20.30** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **22.00** Dziennik regionów **22.20** Pierwsza Druga w Trójce

TVP Rozrywka

8.15 Familiada **8.50** Va banque **9.25** Kolo fortuny **10.05** Makłowicz w podróży **10.45** Postaw na milion **12.35** Familiada **13.15** Zmiennicy **14.20** Pan Mama **14.55** Program rozrywkowy **15.30** Kabaretomania **17.25** Va banque **18.00** Kolo fortuny **18.40** Okrasa łamie przepisy **19.45** Makłowicz w podróży **20.20** Postaw na milion **22.15** Tygodnik Moralnego Niepokoju **22.50** Do śmiechu! **23.45** Kabaret. Super Show Dwójki **0.55** Kolo fortuny

Planete+

9.20 Polska z góry **10.20** Afryka z góry **11.20** Dokąd dzisiaj? **12.35** Najpiękniejsze rzeki świata **13.45** Lukusowe podróże brytyjską koleją **14.50** Aborygeni – pierwsi wynalazcy **15.50** Niezwykłe podróże koleją **16.55** Dokąd dzisiaj? **18.15** Świat z góry **18.45** Rolnictwo przyszłości **19.45** Śmieci na orbicie **20.50** Niezwykłe podróże koleją **22.00** Premiera: Jimmy Sommerville. I Feel Love **23.10** Morderca i jego pisarz **0.20** Niezwykłe podróże koleją **1.25** Polska z góry

BBC Earth

8.10 Planeta Ziemia **9.15** W okowach mrozu **11.15** Skarby przeszłości i ich tajemnice **12.20** Planeta Ziemia **13.25** James Webb: teleskop kosmiczny za miliardy **14.30** W okowach mrozu **15.30** Życie na pustkowiach **16.35** Wyspy. Laboratoria natury **17.35** Skarby przeszłości i ich tajemnice **18.40** Planeta Ziemia II **19.45** Alaska z Sue Perkins **20.55** Życie na pustkowiach **21.55** W okowach mrozu **22.55** Zabójcza pogoda **23.55** Brutalna planeta

Discovery Channel

6.00 Fani czterech kółek **7.00** Kuznie legend **7.30** Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge **9.00** Gorączka złota: rzeka skarbow **10.00** Klan z Alaski **11.00** Ed Stafford: inicjacja **12.00** Fani czterech kółek **13.00** Nagi instykt przetrwania **15.00** Złomowisko PL **16.00** Złoto drwali **17.00** Porty: Hiszpania **18.00** Truckery **19.00** Złomowisko PL **21.00** Specjalistki **22.00** Bimbrownicy **23.00** Nagi instykt przetrwania **1.00** Zoom na architekturę **2.00** Militaria na warsztat

TVN Turbo

9.15 Fani czterech kółek **10.15** Złomowisko PL **12.15** Naprawy nie do naprawy **13.00** Zawodowi handlarze **14.30** Wojny samochodowe **16.30** Jeździć, obserwować **18.00** Raport Turbo **18.15** Jeździć, obserwować **19.00** Prawko na świecie. Jazda bez zasad **19.45** Moto kombat **20.30** Mobilni mechanicy **21.15** Duda kontra Szarański **22.00** Raport Turbo **22.20** Z drugiej reki **23.05** Zawodowi handlarze **23.50** Moto **Fachury** **0.35** Wojny samochodowe

TVN Style

8.35 Zgłoś remont **9.40** I nie opuszczę Cię aż do ślubu **10.25** Bez kompleksów **11.25** Ugotowani **13.30** Kuchenne rewolucje: Bar „Agata”, Gorzów Wielkopolski / Grodzisk Mazowiecki – Orient X-press/Pelen Rondel **15.35** Babski biznes **16.40** Jestem z Polski **17.45** Kuchenne rewolucje: Łódź – „Szwirskie sprawki” / Białystok – Zielony Nosoróżec / Tarnów – Pizzerka Bujani **20.50** Bitwa o gości **21.50** Jestem z Polski **23.45** Niezwykłe Stany Prokopa

Romance TV

9.30 Górski lekarz (82) **10.30** ★★ Rosamunde Pilcher: Zagłębie miłości – film obyczaj. Niemcy/Austria 2004 **12.25** ★★★ Wiza do miłości – kom. USA 2024 **14.15** ★★★ Inga Lindström: Motyle w brzuchu – dramat Niemcy/Szwecja 2022 **16.05** ★★★ Familie Bundschuh – film obyczaj. Niemcy 2018 **18.00** Śledztwo prowadzą Watzmann (32) **19.00** Górski lekarz (83) **20.00** Statek marzeń **21.55** ★★ Katie Fforde: Milczenie mężczyzny – dramat Niemcy 2016 **23.50** Górski lekarz (83)

TTV

DVB 3

6.50 Diabelnie boskie **7.20** Ukryta prawda **8.20** Kartoteka **10.30** Detektywi **12.30** Zakup w ciemno **14.30** Kartoteka **16.45** Express **17.00** Sport **17.05** Życie na kredycie **18.05** Damy i wieśniaczki. PL **19.05** Zakup w ciemno Extra **19.45** Express **20.05** Idź na całość **21.45** Zakup w ciemno Extra **21.55** Express **22.00** Damy i wieśniaczki. PL **23.00** 99 – Gra o wszystko **0.00** Gogglebox **1.00** Diabelnie boskie **1.55** Damy i wieśniaczki. Za granicą

National Geographic

10.00 Lotnisko: biuro rzeczy znalezionych **11.00** Lotnisko w Toronto **12.00** Wcielenia zła **14.00** Złapać przemytnika **15.00** Morski patrol: Hiszpania **16.00** Egipt: miejsce pełne tajemnic **17.00** Imperium Mongołów: historia Czngis-chana **18.00** Czarnobyl: świadkowie tragedii **19.00** Wielkie konstrukcje III Rzeczy – best of **20.00** Ikony lotnictwa **21.00** II wojna światowa: historia przed trybunałem **22.00** Hitler i okultyzm **22.40** Przywódca III Rzeczy **23.45** Złoto Hitlera

TVP Historia

DVB 3

6.25 Był taki dzień **6.30** Zakochaj się w Polsce **8.05** Flesz historii **8.40** Czwere pancerni i pies (20) **9.45** Saga prastarej puszczy **10.50** Historia kuchni polskiej **11.45** Rezydenturę królewską **12.40** Tutanchamon **14.00** Królowie (1) **14.35** Czwere pancerni i pies (21) **15.50** Sensacje XX w. **17.45** Czas honoru (40) **18.40** Encyklopedia II wojny światowej **19.45** Królowie (40) **20.25** ★★★ Mecz w piekle – dramat Węgry 1961 **22.35** Historia w postaciach zapisana **0.30** Sensacje XX w.

TLC

10.00 Wiza na miłość: pościelowe rozmowy **11.00** Rodzina 10+ **12.00** Wiza na miłość: znów do wzięcia **13.00** Bawić się jak Amisze **15.00** Wiza na miłość: pościelowe rozmowy **16.00** Historia wielkiej wagi – dalsze losy **18.00** Kilogramy zbędnej skóry **19.00** Wiza na miłość – oczami bohaterów **20.00** Miłość za granicą **21.00** Wiza na miłość: Wielka Brytania **22.30** Wiza na miłość: single na polowaniu. Między sporami **23.30** Twarz od nowa

TVN Fabuła

6.35 Lekarze (5) **7.35** Kryminalni (5) **8.45** Detektywi **9.50** Przepis na życie (13) **10.50** Szpital św. Anny (39) **11.50** Magda M. (5, 6) **13.55** Teraz albo nigdy! (7) **14.55** Detektywi **15.55** Seriale: Rozmowy **16.40** Najpiękniejsza muzyka filmowa **16.55** ★★★ Dom nad jeziorem – melodramat USA 2006 **(s.7)** **19.00** Szpital św. Anny (19) **20.00** ★★★ Wyspa – film sens. USA 2005 **22.55** ★★★ To – horror USA/Kan. 2017 **1.40** ★★★ To: Rozdział II – horror USA/Kan. 2019

Fokus TV

DVB 3

6.00 Wehikuł czasu **6.05** 48 h. Zaginieni (9) **7.10** Byli sobie podróżnicy **8.50** Wehikuł czasu **9.00** Starożytni kosmici **10.00** Gwiazdy lombardu **12.00** Niezwykle osiągnięcia starożytności **13.00** Poszukiwacze historii **14.00** Ostatni bastion Hitlera **16.00** Dorwać tuńczyka **18.00** Rolnicy. Podlasie **20.00** Starożytni kosmici: ostateczny dowód **21.00** Niezwykle osiągnięcia starożytności **22.00** Polowanie na nazistów **0.00** Miłość i seks w Rosji

Nat Geo Wild

11.00 Przedziwna planeta Ziemia **12.00** Królestwo drapieżników **13.00** Inwazja pytonów **14.00** Królestwo białego wilka **15.00** Najdziwniejsze zwierzęta świata **16.00** Dzikie miejsca Europy **17.00** Planeta wielkich kotów **18.00** Miodożery: mistrzowie przetrwania **19.00** Walki zwierząt **20.00** Niszczycielskie żywioły **21.00** Niezwykły dr Pol: Wspaniałości okropności / Wszystkie ręce na pokład! / Niesforny szczeniak/ Króliczku, pokaz się! / Wielkie obżarstwo

TVP Dokument

DVB 3

9.35 Podróżnicy – odkrywcy **10.35** Wykrywacz kłamstw **11.05** Słazkiem Kolberga **11.40** Szlak snów **12.35** Podniebni mechanicy **13.40** Królestwo mokradła **14.40** Król łąk **15.30** Niedźwiedzie, niebezpieczne sąsiedztwo **16.40** Podróżnicy – odkrywcy **17.40** Kim Novak – burtowniczka z Hollywood **18.45** Londyn – stolica kontrastów **20.00** Hotel Ukraina **21.00** Historia bomby neutronowej **22.10** Barbara Włodarczyk zaprasza **22.20** Komputery kontra przestępczość **23.25** Królowe mafii

TVS

10.05 Dzisiaj w regionie **10.20** Ekowizja **10.50** Wochenblatt TV **11.10** Dzisiaj w regionie **11.15** Pogoda **11.20** Muzyczne dzieje dobry **12.55** Klacy i Lachy **14.35** Przy muzyce po śląsku **15.10** Muzyczne podróże **16.15** Śląska karuzela **18.00** Koncert zyczeń **19.05** Koncert w TVS **21.05** ★ Rosamunde Pilcher – Chop moich marzeń – wersja śląska – film obycz. Niemcy/Austria 2007 **22.55** Szlagierowa lista **0.55** Program kulinarny **3.00** Pasma ciekawostek

AMC

10.40 ★★★ Dziewczyny z farmy – film obyczaj. W. Bryt./Fr. 1998 **12.55** Nowy świat (1-4) **15.55** ★★★ Lara Croft: Tomb Raider – film przygod. USA/W. Bryt./Jap./Niemcy 2001 **17.50** ★★★ Ip Man 3 – film biograf. Chiny/Hongk. 2015 **20.00** ★★★ Equilibrium – film sf USA 2002 **22.00** ★★★ W mgnieniu oka – film sf W. Bryt. 1992 **23.50** ★★ Niebezpieczny związek – thriller Kan./USA 2000 **1.45** ★★★ Teksarska masakra pił mechaniczną – hor. USA 2003

Nowa TV

DVB 3

6.00 Wehikuł czasu **6.20** TV Okazje **6.55** Wehikuł czasu **7.00** Disco Landia – nutki do pobudki **7.30** Świat według Kiepskich (486-489) **9.30** Całkiem nowe lata miodowe (15) **10.00** Miodowe lata **10.30** Więzienie **12.00** Poirot (4, 5) **14.00** Świat według Kiepskich (552, 553) **15.00** Świat według Bundych (214-219) **18.00** Całkiem nowe lata miodowe (12) **18.30** Miodowe lata **21.00** Zdrady (78) **22.00** Ślad (73-74, 106) **1.00** Łowca pedofilów **3.00** TV Okazje

Metro

7.45 Anatomia piękna **8.40** Szpital (678, 679) **10.40** Sędzia Anna Maria Wesołowska (623, 624) **12.40** Anatomia piękna **13.40** Przepis na życie (11) **14.40** Zapukaj do moich drzwi (124) **15.40** The Floor **17.00** Ciężarówka przez Indonezję **18.00** Prawo Agaty (3) **19.00** Kartoteka (30) **20.00** ★★★ 36 – film sens. Fr. 2004 **22.15** The Traitors. Zdrący **0.00** ★★★ Annabelle: Narodziny zła – horror USA 2017 **2.15** Szpital (676) **3.00** Pani Gadździ **3.25** Szkoła (785, 779)

Zoom TV

6.00 Bliżej! Magazyn reporterów **6.25** Gadździ show **7.25** Tomasz Pagowski. Remont u ciebie **7.55** To leci w sieci **9.15** Bolek i Lolek **9.55** Reksio **10.45** To leci w sieci **11.40** Pułapki umysłu **12.20** Zoologia ekstremalna **13.25** Niewyjaśnione tajemnice świata **14.25** Sensacje XX w. **16.45** Wojciech Cejrowski – boso **19.00** Strażnik Teksasu (12, 13) **21.05** ★★ Czas zemsty – film sens. USA/Aruba 2003 **23.00** Magia nagości. Norwegia

Dom nad jeziorem

Miłość poza czasem. Historia romansu, który zaczął się od listu

TVN FABUŁA 16:55 ★★★

Doktor Kate Forster podjęła decyzję o przeprowadzce do Chicago i z żalem opuszcza piękny dom nad jeziorem. W skrzynce pocztowej zostawia adresowany do kolejnego lokatora list z prośbą o przesyłanie ewentualnej korespondencji pod wskazany adres. Nowym lokatorem jest architekt Alex Wyler, który pewnego dnia odpisuje nieznanemu. Wraz z upływem czasu listowna znajomość przekształca się w przyjaźń, a następnie w romans.



FILM

Melodramat USA 2006, reż. Alejandro Agresti, występują: Keanu Reeves, Sandra Bullock, Christopher Plummer, Ebon Mos-Bachrach

Shrek Forever

Czwarta część słynnej animowanej sagi o przygodach Shreka i jego przyjaciół

TVN 20:00

Życie Shreka i Fiony upływa w spokoju i szczęściu. Ogr tęskni jednak do wypełnionych przygodami dni. Gdy w okolicy pojawia się karzeł Rumpelnicki, potrafiący spełniać życzenia, Shrek decyduje się zawrzeć z nim niezwykły układ. Sęk jednak w tym, że wszystkie dary skrzata mają swoje mniej przyjemne oblicze.



FILM

Shrek łąduje w alternatywnej rzeczywistości, gdzie nigdy nie spotkał się ani z Osłem, ani ze swoją ukochaną, a kraj jest rządzony właśnie przez niegodziwego skrzata. Shrek wraz z przyjaciółmi mają załedwie dobę, by odwrócić zaklęcie i przywrócić światu dawną postać.

Lokatorka

Dramat sensacyjny inspirowany śmiercią aktywistki Jolanty Brzeskiej

KINO POLSKA 22:40 ★★★

Spokój mieszkańców kamienicy na warszawskim Mokotowie burzy pojawienie się nowego właściciela budynku. Narastającymi represjami mężczyzna zaczyna zmuszać kolejne rodziny do wyprowadzki. Ostatnia, najbardziej uparta lokatorka znika. Prowadząca dochodzenie policjantka trafia na ślad układu.



FILM

SERIALE

Pierwsza miłość

POLSAT 18:00



Podczas gdy Hubert z zapalem planuje wesele, Paulina w tajemnicy podejmuje drugą pracę, aby nie narazić go na wysokie koszty. Oskar próbuje zaimponować Karolowi, licząc na spółkę po odejściu Artura. Jego udane spotkanie biznesowe przerywa przerwający telefon. Do Alana docierają wieści o tragedii na budowie, a w jego drzwiach staje Kostek.

Barwy szczęścia

TVP 2 20:05

Łukasz próbuje porozmawiać z Ksawerym o e-papierosie znalezionym u Kasi. Sytuacja eskaluje, gdy Sadowski wdaje się w uliczną bójkę z mężczyzną dostarczającym używków nieletnim. Artykuł Weroniki o opioidach zdobywa nominację do prestiżowej nagrody.



SERIAL

Szpital św. Anny

Perypetie lekarek ze szpitala w Krakowie, które codziennie ratują ludzkie życie

TVN 16:50

W mieszkaniu Kai poranne spięcie z Grzeskiem, który wyrzuca siostrze, że zajęta swoim sturturem zaniedbuje nie tylko jego, ale i Wojtkę. W złym nastroju Kaja pojawia się w pracy i trafia na pierwszego pacjenta, profesora kardiologii. Profesor sam się diagnozuje i nie ukrywa, że nie ufa młodej kardiolożce.

KolaStaw

Dobre wchłanianie, szybkie działanie!



Nowoczesny krem kolagenowo-hialuronowy z Apteki! | Zawarte jest **PONAD 250 SUBSTANCJI** biologicznie aktywnych!

KolaStaw jest dostępny w Aptekach i Zielarniach. Możesz go także zamówić telefonicznie

+48 123 510 818 z dostawą do domu lub przez stronę internetową www.novafarm.com.pl



TVP 1 DV3 IT

7.00 Msza święta na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie **8.05** Rok w ogrodzie extra **8.20** Pełnosprawni **8.55** Ranczo (13): Wielkie wybory **9.55** Komisarz Alex (22): Śmierć w masce **10.55** Ojciec Mateusz (126): Słowo faceta **11.55** *** Nevada Smith – western USA 1966 **14.15** Domowe patenty **14.25** Okrasa łamie przepisy: Bliny żmudzkie inaczej

15.00 Sanatorium miłości **16.05** Dziedzictwo (900) **17.00** Telexpress **17.35** Omnibus – szybcy i mądrzy – teleturniej **18.40** Jaka to melodia? **19.30** 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.25** Komisarz Alex (314) **21.25** Nie czas umierać

*** – film sensacyjny W. Bryt./USA 2011 (s.3) Reż. Cary Joji Fukunaga, wyk. Daniel Craig, Ana de Armas, Rami Malek

0.20 Mechanik: Czas zemsty *** – film sensacyjny Niemcy/USA 2005 Reż. Dolph Lundgren, wyk. Dolph Lundgren, Ben Cross Żona i syn Nikołaja giną w walce gangów. Bohater zabija ludzi odpowiedzialnych za ich śmierć, jedynie szef mafii uchodzi z życiem. Ale nadarza się okazja, by dopaść gangstera.

2.05 Zimna wojna – dramat *** obyczaj. Polska/W. Bryt./Francja/Belgia/Indie 2018 Reż. Paweł Pawlikowski, wyk. Joanna Kulig, Tomasz Kot, Borys Szyz

TVP Polonia

7.30 Pytanie na śniadanie **11.25** Podróże z historią **11.55** Dlaczego krowa... **12.05** Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (3, 4) **13.10** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka **13.45** Na dobre i na złe **14.40** Na sygnale (631, 632) **15.40** Okrasa łamie przepisy **16.10** Tajemnice kulturowych seriali **17.00** Telexpress **17.25** M jak miłość (1918) **18.20** Grali i śpiewali najgłośniej w Polsce, czyli jak to z Czerwonymi Gitarami było **19.05** Do śmiechu! **19.30** 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.20** Dewajtis (5) **21.15** Sanatorium miłości **22.10** Daję słowo – Maciej Orłoś **23.00** Tajemnica Enigmy (3) **23.50** Laskowik & Malicki – niedziela wieczór **0.40** M jak miłość (1918)

TVP 2 DV3 IT

5.10 Barwy szczęścia (3362, 3363) **6.25** M jak miłość (1926) – serial Polska 2026 **7.30** Pytanie na śniadanie – program inform.-publicystyczny **11.35** Super Gary. Gotuj z Bosacką! – magazyn kulinarny **12.15** Andrzej Seweryn – skazany na scenę **13.05** Panna młoda (79) – serial obycz. Turcja 2024 **14.00** Familiada – teleturniej **14.35** Koło fortuny – teleturniej

15.15 „Sanah na stadionach” – kulisy koncertu na PGE Narodowym 2025 **16.20** Na dobre i na złe (990) – serial obyczaj. Polska **17.20** Panna młoda (80) **18.15** Va banque – teleturniej **18.45** Słowo na niedzielę **19.00** Informacje kulturalne **19.25** Rodzinka.pl (312, 313): W kręgu szaleństwa / Babie Doly – serial kom. Polska 2026

20.30 The Voice Kids: Bitwa **22.50** Gabi Drzewiecka zaprasza – talk show

23.45 Szpieg, który mnie rzucił – komedia sensac. Kanada/USA/Niemcy 2018 Reż. Susanna Fogel, wyk. Mila Kunis, Kate McKinnon, Justin Theroux Audrey i Morgan udowadniają, że to kobiety rządzą światem. Gdy okazuje się, że chłopak jednej z nich jest superagentem, kobiety wpadają w epocentrum międzynarodowej afery.

1.55 Sprzymierzeni *** – thriller USA 2016 Reż. Robert Zemeckis, wyk. Brad Pitt, Marion Cotillard

TV Trwam DV3 IT

12.03 Informacje **12.20** Warto zauważyć... w mijającym tygodniu **12.50** Natura obiektywnie **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.45** Jak wygrać małżeństwo? **15.00** Dzielnia niewiasta **15.15** Matcezniki polskości **15.30** Wierze w Boga **16.10** Historia PL **17.00** Największy dar **17.30** Przelamując bariery **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Manna z nieba **19.45** Modlitwa z telefonycznym udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Warto być ojcem **22.15** Głos serca (115) **23.00** Odpowiedzialni za Kościół **23.30** Burza w okręgu krakowskim **0.10** Informacje **0.30** Przelamując bariery

Polsat DV3 IT

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – magazyn informacyjny **8.00** Halo tu Polsat – program informacyjno-publicystyczny **11.55** Ewa gotuje – magazyn kulinarny **12.35** Kung Fu Panda: Sekrety Potężnej Piątki – film animowany USA 2008, reż. Raman Hui, dub. Marcin Hycnar, Jan Peszek **13.00** Kung Fu Panda 3 – film animowany USA/Chiny 2016

15.15 Zanim się pojawiłeś *** – dramat obyczajowy W. Bryt./USA 2016 Reż. Thea Sharrock, wyk. Emilia Clarke, Sam Claflin, Janet McTeer **17.30** Awantura o kasę **18.50** Wydarzenia **19.15** Prezydenci i premierzy **19.55** Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf

22.00 Fuks 2 – komedia *** kryminalna Polska 2024 Reż. Maciej Dutkiewicz, wyk. Maciej Musiał, Paulina Gałazka, Katarzyna Sawczuk

0.05 Wanted. Ścigani *** – film sensacyjny USA/Niemcy 2008 Reż. Timur Bekmambetov, wyk. James McAvoy, Angelina Jolie, Morgan Freeman Nieudacznik Wesley dowiadyje się, że jest potomkiem egzekutora tajnego stowarzyszenia. Okazuje się także, że chłopak odziedziczył nadprzyrodzone zdolności.

2.40 Cicha noc – komedia *** USA/W. Bryt. 2021 Reż. Camille Griffin, wyk. Keira Knightley, Matthew Goode, Roman Griffin Davis

TVP Kultura DV3 IT

9.00 Co nam w duszy gra **10.05** Kolekcja **10.25** Niepokorny Alain Resnais **11.30** Droga (1) **12.45** Dzień z życia artysty **13.25** Turandot **15.25** Wydarzenia aktualne **16.05** Stolica muzyki, Nowy Orlean **18.05** Andrzej Seweryn – skazany na scenę **19.00** Fryderyki 2026 – Gala Muzyki Klasycznej **20.45** *** Liczba doskonała – dramat Polska/izrael/Wł. 2022, reż. Krzysztof Zanussi, wyk. Andrzej Seweryn **22.20** Klub Jazzowy **23.40** *** Boccaccio '70 (2) – film obyczaj. Francja/Włochy 1962, reż. Vittorio De Sica, Federico Fellini **1.35** *** Tato – dramat Polska 1995, reż. Maciej Ślesicki, wyk. Bogusław Linda, Dorota Segda

TVN DV3 IT

5.40 Uwaga! **5.55** Ukryta prawda (1618) **6.50** Kuchenne rewolucje: Świdnica – Restauracja Baszta – reality show Polska 2025 **7.45** Dzień Dobry TVN – program inform.-publicystyczny **11.25** Na Wspólnej (4197-4200) **13.15** Shrek Forever – film animowany USA/Francja 2010, reż. Mike Mitchell, dub. Zbigniew Zamachowski, Jerzy Stuhr, Cezary Pazura

15.15 Galacticos Show – Pojedynek Legend – zapowiedź programu **15.20** Kuchenne rewolucje: Koszalin – karczma Tymianek – reality show **16.30** Studio Galacticos Show **16.50** (L) Piłka nożna – Galacticos Show – Pojedynek Legend: 1. połowa **17.45** Studio Galacticos Show **17.55** (L) Piłka nożna – Galacticos Show – Pojedynek Legend: 2. połowa **18.50** Studio Galacticos Show **19.00** Fakty **19.45** Mam Talent! **22.25** Co wiecie o swoich dziadkach? – komedia USA 2017 Reż. Sean Anders, wyk. Will Ferrell, Mel Gibson

0.25 Żołnierz przyszłości *** – film sf USA/W. Bryt. 1998 Reż. Paul W.S. Anderson, wyk. Kurt Russell, Jason Scott Lee, Jason Isaacs Todd należy do przestarzałej generacji wojowników. Zostaje porzucony na odległej planecie, spełniającej funkcję wysypiska odpadów.

2.30 Szpital św. Anny (77)

TVN 7 DV3 IT

6.10 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie (4) **7.05** Bugs Bunny Builders (27-29) **7.50** *** Goonies – film przygod. USA 1985 **10.15** Ukryta prawda (1183) **11.20** Mówię Wam (11) **12.30** Ukryta prawda (1191) **15.35** Detektywi (291) **16.35** The Floor (19) **17.45** *** Nowe przygody Aladyna – komedia Fr./Belg. 2015 **20.00** *** Lara Croft: Tomb Raider – film przyg. USA/W. Bryt./Jap./Niemcy 2001, reż. Simon West, wyk. Angelina Jolie **22.15** *** Ciche miejsce II – hor. USA 2020, reż. John Krasinski, wyk. Emily Blunt **0.10** *** Super 8 – film sf USA 2011, reż. J.J. Abrams **2.25** Żyjąc z potworem (11)

15.15 Galacticos Show – Pojedynek Legend – zapowiedź programu **15.20** Kuchenne rewolucje: Koszalin – karczma Tymianek – reality show **16.30** Studio Galacticos Show **16.50** (L) Piłka nożna – Galacticos Show – Pojedynek Legend: 1. połowa **17.45** Studio Galacticos Show **17.55** (L) Piłka nożna – Galacticos Show – Pojedynek Legend: 2. połowa **18.50** Studio Galacticos Show **19.00** Fakty **19.45** Mam Talent! **22.25** Co wiecie o swoich dziadkach? – komedia USA 2017 Reż. Sean Anders, wyk. Will Ferrell, Mel Gibson

0.25 Żołnierz przyszłości *** – film sf USA/W. Bryt. 1998 Reż. Paul W.S. Anderson, wyk. Kurt Russell, Jason Scott Lee, Jason Isaacs Todd należy do przestarzałej generacji wojowników. Zostaje porzucony na odległej planecie, spełniającej funkcję wysypiska odpadów.

2.30 Szpital św. Anny (77)

TV Puls DV3 IT

5.00 Dyżur (36, 37) **6.00** Kobra – oddział specjalny (3-5) **9.00** Taki jest świat **9.25** Wojciech Cejrowski. Boso – Etiopia **10.00** Lombard. Życie pod zastaw (695-699, 986-990) **20.00** *** Murarz. Na granicy spisku – film sens. USA/Bulg./Grecja 2023 **22.05** *** Świat w ogniu – thriller USA/W. Bryt./Portugalia/Kan./Bulg. 2019, wyk. Gerard Butler, Morgan Freeman, Nick Nolte **0.20** *** Lwie serce – film sens. USA 1990, wyk. Jean-Claude Van Damme **2.25** Taki jest świat **3.00** Menu na miarę

15.15 Galacticos Show – Pojedynek Legend: 1. połowa **17.45** Studio Galacticos Show **17.55** (L) Piłka nożna – Galacticos Show – Pojedynek Legend: 2. połowa **18.50** Studio Galacticos Show **19.00** Fakty **19.45** Mam Talent! **22.25** Co wiecie o swoich dziadkach? – komedia USA 2017 Reż. Sean Anders, wyk. Will Ferrell, Mel Gibson

0.25 Żołnierz przyszłości *** – film sf USA/W. Bryt. 1998 Reż. Paul W.S. Anderson, wyk. Kurt Russell, Jason Scott Lee, Jason Isaacs Todd należy do przestarzałej generacji wojowników. Zostaje porzucony na odległej planecie, spełniającej funkcję wysypiska odpadów.

2.30 Szpital św. Anny (77)

Puls 2 DV3 IT

7.00 Serial anim. dla dzieci **8.40** Uprawdżona księżniczka **10.30** Balerina **12.05** Wojciech Cejrowski. Boso **13.50** Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej **15.50** *** Księżniczka i gąski – film fant. Niemcy 2022 **17.20** *** O trzech złotych dukatach – film fant. Słowacja/Czechy 2023 **19.00** Niezgaszony – film anim. **20.55** *** Co ty wiesz o swoim dziadku? – kom. USA/W. Bryt. 2016 **23.30** *** Polowanie na „Czerwony Październik” – film sens. USA 1990 **1.35** Wstydlive choroby: XXL

Czy wiesz, że przez czopy woskowinowe MOŻESZ GORZEJ SŁYSZEĆ?

Specjaliści wyjaśniają, jaka może być przyczyna problemów ze słyszeniem lub uczuciem zatkanego ucha. Sprawdź, czy nie popełniasz tego błędu!

Czy wiesz, czym są czopy woskowinowe? W naszych uszach nieustannie produkowana jest specjalna substancja, która ma za zadanie chronić przewód słuchowy zewnętrzny i ułatwiać oczyszczanie ucha. W niektórych sytuacjach dochodzi do jej nadmiernego nagromadzenia. Właśnie wtedy tworzy się czop woskowinowy, który może być przyczyną dyskomfortu i nieprzyjemnych objawów związanych ze słuchem. Zanim jednak sięgniesz po patyczki higieniczne, zapoznaj się z opinią ekspertów. Badania wskazują, że stosowanie patyczków higienicznych było odpowiedzialne za uformowanie czopów woskowinowych u 75% badanych!*

ZATKANE UCHO MOŻE WPŁYWAĆ NA TWÓJ SŁUCH

„Czyszczenie uszu patyczkiem jest bardzo złą metodą, ze względu na to, że może ona powodować wiele różnych skutków ubocznych” – mówi Katarzyna Kasperk-Mosoń, laryngolog z Wrocław Medical Center (artykuł pt. „Czyszczenie uszu patyczkiem może być niebezpieczne dla zdrowia – ostrzega laryngolog” z portalu Medonet.pl).

JĘŚLI NIE PATYCZKIEM, TO CZYM?

Specjaliści zalecają usuwanie woskowiny za pomocą płukania lub metod mechanicznych. Płukanie uszu może jednak narażać przewód słuchowy na wilgoć; nieumiejętnie wykonane może także zwiększać ryzyko urazów². Możesz zgłaszać się na regularne usuwanie woskowiny do gabinetu lub też... sprawić sobie wysokiej jakości urządzenie do czyszczenia uszu. Takie, które będzie delikatnie wysysało z uszu nadmiar wydzieliny i zanieczyszczenia, pozostawiając Twoje uszy czyste, suche i – co najważniejsze – wolne do czopów woskowinowych.

CO TO ZA URZĄDZENIE?

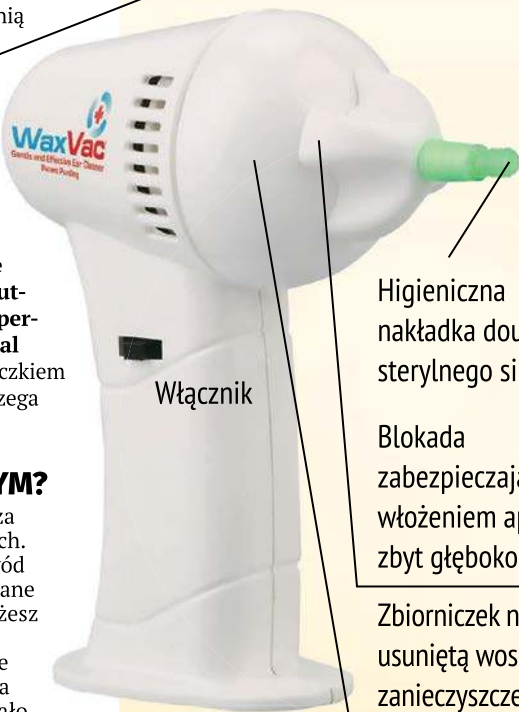
WaxVac to rozwiązanie zaprojektowane z myślą o Twoim komforcie i bezpieczeństwie. Jego zadaniem jest wspieranie naturalnego procesu oczyszczania ucha w łagodny i możliwie bezpieczny sposób. Dzięki przemyślanej konstrukcji usuwa nagromadzoną woskowinę poprzez delikatne zasysanie. To nowoczesne rozwiązanie i wsparcie w codziennej pielęgnacji. **WaxVac nie przepycha woskowiny w głąb przewodu słuchowego. Zamiast tego „wysysa”** wszystko to, czego nie powinno być w naszym uchu, czyli nadmiar woskowiny, nagromadzone zanieczyszczenia i wodę.



URZĄDZENIE DO CZYSZCZENIA USZU DLA CAŁEJ RODZINY!

WaxVac

Lampka ułatwiająca kontrolę stanu uszu



Włącznik

Higieniczna nakładka douszna ze sterylnej silikonu

Blokada zabezpieczająca przed włożeniem aparatu zbyt głęboko do ucha

Zbiorniczek na usuniętą woskowinę, zanieczyszczenia i wodę

Działa na baterie



JAK UŻYWAĆ?

Nałóż na końcówkę miękką nakładkę z silikonu i włącz urządzenie. Potem przyłóż aparat do ucha. Poczujesz, jak urządzenie delikatnie wysysa wodę oraz zanieczyszczenia.

Aparat wyposażony jest w **6 wymiennych nakładek** – tym samym może korzystać z niego cała rodzina. Nakładki są wykonane z zaawansowanego technologicznie silikonu.



Tak! Tylko za 87 ZŁOTYCH (plus koszty przesyłki)!

ZADZWOŃ DZIŚ I ZAMÓW WaxVac!

Mamy dla Państwa ofertę. Tylko teraz możecie otrzymać urządzenie do czyszczenia uszu za **87 zł!** (plus koszty przesyłki).

Oferta ważna do wyczerpania zapasów.

91 300 36 17

Pon-pt 8-20 sb-ndz 9-20
(Standardowy koszt połączenia telefonicznego dla operatora.)

1. D. Kurpas, A. Mastalerz-Migas, Czopy woskowinowe w praktyce lekarza rodzinnego – postępowanie i prewencja, „Świat Medycyny i Farmacji” 2021, s. 62-65.

2. Jak wyżej.

Ale Kino+

7.00 Astra 7.30 ★★★ Fuks – kom. sens. Polska 1999 **9.20** ★★ Makroańska wakacje – kom. Hiszp. 2023 **11.25** The Office PL (7-9) **13.10** ★★★★★ Pod Starým Dębem – dram. W. Bryt./Fr./Belg. 2023 **15.25** Sprawa nierozwiązana (1-5) **17.50** ★★★★★ Czwarła władza – film biograf. USA 2017 **20.10** ★★★★★ Boss – film krym. W. Bryt./USA 2016 **22.40** ★★★★★ Prawnik z Lincoln – film sens. USA 2011 **1.05** ★★★★★ Dig – thriller USA 2022 **2.45** Sortownia (5)

Kino Polska

8.05 PKF 45A/72 **8.20** Miś Kudłatek **8.55** Przygody Myszi **9.15** Ranking Naj Polskiego Kina **9.55** ★★★ Trędowata – melodr. Polska 1976 **12.00** ★★★★★ Wierna rzeka – melodr. Polska 1983 **15.10** ★★ Stara baśń – film hist. Polska 2003 **17.40** ★★★★★ Mała wielka miłość – kom. rom. Polska/USA 2008 **20.00** ★★★★★ Bo we mnie jest seks – film biograficzny Polska 2021 **22.10** ★★★★★ Skrzydlate świnię – film obyczaj. Polska 2010 **0.10** ★★★★★ Konsul – kom. sens. Polska 1989

Polsat Film

8.10 Byli sobie odkrywcy **10.30** Garfield – film anim. **12.35** ★★ Podróże Guliwera – film przygod. USA 2010 **14.10** ★★★★★ Zanim się pojawił – dram. W. Bryt./USA 2016 **16.35** Pingwiny z Madagaskaru – film anim. **18.30** ★★ Niepamięć – film sf USA 2013 **21.00** ★★★★★ Bez litości 3. Ostatni rozdział – film sens. USA/W./Australia 2023, rez. Antoine Fuqua, wyk. Denzel Washington **23.10** Lista dźwięków – film obyczaj. USA 2021 **1.25** Ślad (100-101, 80-81)

Stopklatka DV3 IT

10.00 Hudson i Rex (15, 16) **12.00** ★★★★★ Niekonńcząca się opowieść – film fantasy Niemcy/USA 1984 **14.00** ★★★★★ Co mi zrobisz, jak mnie złapiesz – kom. Polska 1978 **16.10** ★★★★★ Flintstonowie – kom. USA 1994 **18.00** ★★★★★ Brunet wieczorową porą – kom. Polska 1976 **20.00** ★★★★★ Złap mnie, jeśli potrafisz – film biograf. USA/Kan. 2002 **23.00** ★★★★★ Dzień świra – komediodr. Polska 2002 **0.55** ★★★★★ Papierowe małżeństwo – kom. rom. Polska/W. Bryt. 1992

Canal+ Premium

10.05 Kung Fu Panda 3 – film anim. USA/Chiny 2016 **11.40** ★★★★★ Azył – film biograf. USA/W. Bryt./Czechy 2017 **13.45** ★★★★★ Warcraft: Początek – film fantasy USA 2016 **15.45** ★★★★★ Zmierzch – film fantasy USA/W. Bryt. 2008 **17.45** ★★★★★ Inwazja – film sens. Hol. 2024 **19.15** ★★★★★ Krucjata Boume'a – thriller USA/Niemcy 2004 **21.00** ★★★★★ Franz Kafka – film biograf. Czechy/Polska/Niemcy/Turcja/Fr. 2025 **23.05** ★★★★★ The Beast Within – horror W. Bryt. 2024

HBO

11.45 ★★★★★ Wciąż tu jestem – dram. Brazylia/Fr. 2024 **14.00** ★★★★★ Władca Pierszcieni: Powrót Króla – film fantasy USA/Nowa Zel. 2003 **17.15** Olwiva i niewiedzialne trzęsienie ziemi – film anim. Hiszp./Fr./Belg./Chile/Szwajc. 2025 **18.25** Happy Feet: Tupot małych stóp II – film anim. USA/Nowa Zel. 2011 **20.00** ★★★★★ Millerowie – kom. USA/W. Bryt. 2013 **21.50** ★★★★★ Blue Moon – film bio. USA/Irl. 2025 **23.30** ★★★★★ Ostatni pojedynek – thriller USA/W. Bryt. 2021

Polsat 2

6.30 Nasz nowy dom (237) **7.30** Ewa gotuje (566, 567) **8.30** Z klimatem i z pasją (240) **9.00** Dlaczego ja? (1338-1342) **14.00** Sekrety rodziny (112) **15.05** Więzienie kobiet (81-84) **17.00** Nasz nowy dom (354) **18.10** ★★★★★ Mocne uderzenie – kom. sens. USA 2012, rez. Frank Coraci, wyk. Salma Hayek **20.15** ★★ Rok pierwszy – komedia USA 2009 **22.30** ★★ Jutro będzie futuro II – komedia USA 2015 **0.25** ★★★★★ Sisu – film wojenny Finlandia/W. Bryt./USA 2022

TVP Seriale

6.30 Janosik (10) **7.25** Na sygnale (879-883) **10.20** Na dobre i na złe (989) **11.20** Komisarz Alex (313) **12.10** Rodzinka.pl (311, 312) **13.20** Ojciec Mateusz (327, 328) **15.10** U Pana Boga w Królowym Moście (6) **16.10** Ranczo (47) **17.15** Czerdziestolatek (6) **18.10** Na sygnale (884-886) **19.40** U Pana Boga w Królowym Moście (7) **20.40** Ojciec Mateusz (329, 330) **22.35** Ranczo (48, 49) **0.35** Głina. Nowy rozdział (6) **1.25** Gra z Cieniem (1) **2.25** Pitbull (8)

AXN

6.00 ★★ Legenda Zorro – film przygod. USA 2005 **8.15** FBI: International (1) **9.15** FBI: Most Wanted (4) **10.10** Detektyw Monk (4-8) **15.10** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (7-11) **20.00** ★★★★★ Men in Black: International – film sf USA/Chiny 2019 **22.25** ★★★★★ Zabójca – film sensacyjny USA/Kan. 2007 **0.20** ★★ Snajper: Kolejne starcie – film sensacyjny USA/Niemcy/RPA 2011 **2.20** ★★ Legion – horror USA 2010 **4.15** Walker: Strażnik Teksasu (11)

13 Ulica

5.05 Falszerstwo (3) **6.45** Kapitan Marleau (3) **8.45** Bez śladu (15-24) **17.55** Blue Ridge (5, 6) **19.55** Chicago P.D. (16) – serial krym. USA **20.55** Blanca (9) – serial krym. Wł. **22.00** ★★ Dopóki śmierć nas nie rozłączy: Aurora Teagarden na tropie – film krym. USA/Kan. 2021 **23.50** ★★ Kontrabanda – film sens. USA/W. Bryt./Fr. 2012, rez. Baltasar Kormákur, wyk. Mark Wahlberg **2.05** ★★ Widok, za który można zabić – thriller USA 2023 **4.00** Falszerstwo (3)

FX

8.30 CSI: Kryminalne zagadki Miami (1-3) **11.15** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (20-22) **14.00** Agenci NCIS (3, 4) **15.50** Tropiciele (10) **16.45** Matlock (3) **17.40** ★★★★★ Karmazynowy przybytek – film sens. USA 1995 **20.05** ★★★★★ W pogoni za zemstą – film sensacyjny USA 2010 **22.05** ★★★★★ Pociąg z forsą – komedia sens. USA 1995 **0.25** ★★ Rambo II – film sens. USA/Meksyk 1985 **2.25** Tropiciele (10) **3.20** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (3, 4)

BBC First

5.10 Ojciec Brown (4) **6.00** Z pamiętnika położnej (3, 4) **7.50** Duchy (6-7, 1-2) **10.30** Morderstwa w Midsomer (4) **12.25** Ojciec Brown (3-5): Niewiedzialny człowiek / Złamana szabla / Ostatni grzech **15.25** Powrót do raj (3, 4) **17.45** Z pamiętnika położnej (5) **18.50** Śmierć pod palmami (6, 2) **21.00** Dyplomatkę (2) **22.00** Miłczycki świadek (5, 6) **0.10** Ojciec Brown (2) **1.15** Śmierć pod palmami (2) **2.20** Miłczycki świadek (5, 6) **4.25** Morderstwa w Midsomer (4)

Eurosport 1

8.30 Kolarstwo: Wyścig dookoła Alp **10.00** Snooker: MŚ w Sheffield **11.00** (L) Snooker: MŚ w Sheffield **14.00** Triathlon: T100 Triathlon World Tour w Singapurze **15.15** (L) Snooker: MŚ w Sheffield: **18.30** Snooker: MŚ w Sheffield **19.30** (L) Snooker: MŚ w Sheffield **23.00** Snooker: MŚ w Sheffield **0.00** Kolarstwo: Strzała Walońska: UCI World Tour **1.00** Kolarstwo: Strzała Walońska kobiet **2.00** Kolarstwo: Wyścig dookoła Alp **3.00** Snooker: MŚ w Sheffield

Eurosport 2

8.00 (L) Triathlon: T100 Triathlon World Tour w Singapurze **12.00** Kolarstwo: Wyścig dookoła Alp **13.00** (L) Biegi narciarskie: By-sprinten w Mosjøen **15.00** Kolarstwo: Strzała Walońska **16.00** Cycling Show **16.30** Triathlon: T100 Triathlon World Tour w Singapurze **17.30** Kolarstwo górskie: Race Bikes **18.00** Jeździectwo: Finał PS w Fort Worth **19.00** (L) Golf: PGA Tour – Zurich Classic of New Orleans **0.00** Triathlon: T100 Triathlon World Tour w Singapurze

Polsat Sport 1

8.00 Siatkówka: PlusLiga **10.00** Magazyn polskiego sportu **11.00** 7. strefa **12.30** (L) Siatkówka: TAURON Liga: Mecze o 3. miejsce – ewentualny 4. mecz: BKS BOSTIK ZGO Bielsko-Biała – UNI Opole **14.45** (L) Siatkówka: PlusLiga: Finał – 1. mecz; Mecze o 3. miejsce – 1. mecz **17.30** (L) Siatkówka: PlusLiga: Mecze o 3. miejsce – 1. mecz **21.00** Siatkówka: PlusLiga **1.00** Boks: Gala boksu zawodowego **2.00** (L) MMA: Sean Brady – Joaquin Buckley

TVP Sport DV3 IT

8.35 Pływanie na basenie 50-m.: MP w kategorii open w Olsztynie: Podsumowanie **10.20** NBA Action **10.55** (L) Piłka nożna: ORLEN Ekstraliga kobiet: GKS Katowice – Pogoń Szczecin **13.10** (L) Piłka nożna: Śląsk II Wrocław – Sandeja Nowy Sącz **15.25** Hokej na lodzie: NHL: 1. runda **16.30** Mundial **20.16** (L) Piłka nożna: Puchar Anglii: Manchester City – Southampton FC **21.00** (L) MMA: Oktagon MMA: Gala 87 w Liberku

Canal+ Sport

9.00 Piłka nożna: Real Madryt – Deportivo Alavés **11.15** Premier League Review **12.30** Premier League Preview **13.10** Premier League Stories **13.55** (L) Piłka nożna: Deportivo Alavés – RCD Mallorca; Getafe CF – FC Barcelona; Valencia CF – Girona **20.35** Żużel: ORLEN Oil Motor Lublin – Stelmet Falubaz Zielona Góra **21.15** Boks: Jared Warren – Conor Cooke **1.25** Premier League: The Big Interview **2.00** Piłka nożna: Jagiellonia Białystok – Górnik Zabrze

Canal+ Sport 5

9.40 Żużel: ORLEN Oil Motor Lublin – Stelmet Falubaz Zielona Góra **12.30** Premier League Preview **13.00** Sporty ekstremalne: MŚ Stihl Timbersports **15.00** Żużel: Krono-Plast Włókniarz Częstochowa – PRES Grupa Deweloperka Toruń; ORLEN Oil Motor Lublin – Stelmet Falubaz Zielona Góra **20.35** Magazyn LM UEFA **21.15** MMA: Gala w Bangkoku **23.30** Liga+ **1.00** Piłka nożna: Cracovia – Pogoń Szczecin **3.15** Boks: Jared Warren – Conor Cooke

Eleven Sports 1

8.00 Piłka nożna: RB Lipsk – 1. FC Union Berlin **10.00** Piłka nożna: Real Betis – Real Madryt **12.00** Piłka nożna: SSC Napoli – US Cremonese **14.00** Magazyn sportowy **15.20** (L) Piłka nożna: 1. FSV Mainz 05 – Bayern Monachium **17.55** (L) Piłka nożna: Bologna FC 1909 – AS Roma **20.55** (L) Piłka nożna: Atlético Madryt – Athletic Club **23.15** Eleven Got Live **0.25** Piłka nożna: Hamburger SV – TSG 1899 Hoffenheim **2.00** Piłka nożna: Bologna FC 1909 – AS Roma

Polsat Sport 3

6.00 Koszykówka: ORLEN Basket Liga – transmisja **8.30** Piłka nożna z archiwum – magazyn **11.00** Piłka nożna z archiwum – magazyn **13.00** Piłka nożna z archiwum – magazyn **15.00** Piłka nożna z archiwum – magazyn **17.25** (L) Koszykówka: ORLEN Basket Liga: Anwil Włocławek – WKS Śląsk Wrocław – transmisja **20.00** Tenis: ATP 500 – Barcelona Open – transmisja **22.30** Tenis: ATP 500 – Barcelona Open – transmisja **1.00** MMA: Babilon MMA

TVN 24

10.00 Serwis informacyjny **10.55** Polska na weekend **10.30** Serwis informacyjny, pogoda **10.35** Polska na weekend **11.00** Serwis informacyjny, pogoda **15.30** Ranking Mazura **16.00** Fakty po południu **18.00** Dwie Strony **19.00** Kadr na kino **19.15** Serwis informacyjny **19.25** Fakty po Faktach **20.00** Superwizjer **21.00** Ranking Mazura **21.30** Serwis informacyjny, pogoda **22.00** Szko kontaktowe **23.00** Dzień po dniu **0.00** Fakty po Faktach **0.40** Superwizjer **1.45** Ranking Mazura

Polsat News

9.55 Cztery strony mediów Kutny **11.00** W rytmie dnia **12.50** Wydarzenia **13.30** W rytmie dnia **13.55** Pogoda **14.00** W rytmie dnia **14.55** Pogoda **15.00** W rytmie dnia **15.40** Pogoda **15.50** Wydarzenia **16.30** Czysta Polska **17.10** Interwencja **18.00** W rytmie dnia **18.35** Debatą polityczną **19.15** Prezydenci i premierzy **19.50** Dobry Wieczerz Polski **21.50** Wydarzenia wieczorne **22.30** Dzień na świecie **23.30** Obraz dnia **0.00** Interwencja **0.55** Wydarzenia

TVP Info DV3 IT

10.30 Serwis info dzień **11.00** Kolegium **11.45** Serwis info dzień **15.30** Trochę kultury **16.00** Dzień w godzinie **17.00** Telexpress **17.15** Telexpress Extra **17.35** Panorama **17.42** Sprawdzamy **18.00** Panorama **18.20** Teleplotki **18.30** Kiedyś to było **19.30** Serwis info wieczór **19.30** 19.30 **19.58** Pytanie dnia **20.18** Co luździe powiedzą? **21.00** Serwis info wieczór **21.15** Kod bezpieczeństwa **21.45** Panorama **22.10** Oko na Wschód **22.30** Stan wyborczy

TVP 3 DV3 IT

9.00 Rozmowa z kard. Grzegorzem Rysiem **9.25** Telekurier **9.50** Korona Gór Polski **10.25** Gwiazdorska kuchnia Ani **11.00** Daję słowo – Maciej Orłoś **11.55** Królestwo mrówek **15.00** Pierwsza Druga w Trójce **13.00** Calkiem niezła historia **13.25** Wiosna na RODOS **14.00** 0 milimetr **15.00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **19.25** (L) Piłka nożna: FKS Stal Mielec – Śląsk Wrocław **22.00** Dzienniki regionów **23.30** Kryminalna Siódemka Extra **23.00** 0 milimetr **23.30** Regiony na TAK

TVP Rozrywka

9.30 Kolo fortuny **10.10** Tańcząca ze światem **10.40** Szansa na sukces. Opole **20.26** **11.45** To jest grane **12.20** Prywatne życie zwierząt **12.45** Progr. rozrywkowy **13.00** Daję słowo – Maciej Orłoś **13.55** Postaw na milion **15.50** Va banque **17.00** Kolo fortuny **17.35** Domowe patenty **17.45** Szansa na sukces. Opole **20.26** **18.50** Do śmiechu! **19.50** Lubig to – kabaret Hrabci **21.55** Postaw na milion **23.55** Kolo fortuny **1.25** Kabaret. Super Show Dwójki

Planete+

10.20 360° – świat bez granic **12.30** Świat z góry **13.40** Najmniejsze cuda świata **14.40** Motyle. Superbohaterowie przyrody **15.50** Portugalia na dziko **16.55** Planeta Kalifornia **18.00** Świat z góry **18.40** Polska z góry. Zamki, dworki, pałace **19.45** Céline Dion. Tak rodzi się gwiazda **20.50** Premiera: Jimmy Sommerville. I Feel Love **22.00** Tajemnice Picassa **22.55** Catherine Deneuve. W centrum kadru **0.00** Henry Ford. XX-wieczny zyciorys

BBC Earth

8.10 W okowach mrozu **10.10** Wyspy. Laboratoria natury **11.10** Malownicze trasy kolejowe **12.00** W okowach mrozu **13.00** Pewnego razu w kosmosie **14.10** Attenborough i jurajski potwór morski **15.15** Imperium brytyjskie **16.30** David Attenborough i cuda natury **16.55** Alaska z Sue Perkins **17.55** Planeta doskonała **19.55** Planeta doskonała: kulisy **21.00** Pewnego razu w kosmosie **22.15** W okowach mrozu **23.15** Wyspy. Laboratoria natury **0.15** Zabójcza pogoda

Discovery Channel

8.00 Bimbrownicy **9.00** Gorączka złota **10.00** Łowcy opali **11.00** Od samochodu do domu **12.00** Celnicy na straży Turcji **13.00** Złomowisko PL **15.00** Nic do zgłoszenia **16.00** Lotnisko **17.00** Nagi instykt przetrwania **18.55** Celnicy na straży Turcji **20.00** Bimbrownicy **21.00** Mike Brewer: przerobić i sprzedać **22.00** Łowcy opali **23.00** Morze złota (1) **0.00** Skok na Luwr; jak skradziono klejnoty za 102 miliony dolarów **1.00** Potwór z Alaski **2.00** Łowcy staroci

TVN Turbo

5.50 Wyburzacz **6.30** Sport **6.35** Fani czterech kółek **7.30** Fani czterech kółek. Francja **8.45** Samochód marzeń – kup i zrób **9.45** Naprawy nie do naprawy **10.30** Moto kombi **11.15** Ciężarówką przez Chile **12.15** Moto Fachury **13.00** Z drugiej ręki **16.00** Wojny samochodowe **18.00** Ciężarówką przez Malezję **23.00** Jeździć, obserwować **1.15** Zawodowi handlarze **2.00** Wypad z kraju **2.35** Co Ty wiesz o broni? **3.00** Będzie pan zadowolony

TVN Style

6.20 Co za tydzień **6.50** Niezwykłe Stany Prokopa **7.45** Dzień Dobry TVN **11.25** Dzieci świata **12.00** Jestem z Polski **15.05** Babski biznes **16.05** Ostre cięcie **17.05** Zgłosz remont **18.05** Bitwa o gości **19.05** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Cafe Filizanka”, Żyrardów / Czelaźd – Dobre Jadlo **21.05** Królowa przetrwania **22.25** Skok na głęboką wodę **23.30** Słub od pierwszego wejścia **1.35** Zawodowa Anka **2.15** Stylowe taxi **3.05** Wiem, co kupuję

Romance TV

12.25 ★★★ Karla, Rosalie i dziura w ścianie – kom. Niemcy 2021
14.20 Rejs ku szczęściu **16.15** ★★★ Lato nad jeziorem Garda – romans Niemcy 2022 **18.05** ★★★ Rosamunde Pilcher: Zakochana w kamerdynerze – film obyczaj. Niemcy 2024 **20.00** Kryminalne zagadki Mazur **21.50** Krawcowa z Madrytu (7, 8) **23.50** ★★★ Rzeka życia – dramat Niemcy 2014
1.45 Kryminalne zagadki Mazur **3.40** ★★ Inga Lindström: Weekend w Söderholm – film obycz. Niemcy

TVN Fabuła

6.00 Seriale **7.05** Kryminalni (9-11) **10.10** ★★★ Igrając z ogniem – komedia USA 2019 **12.15** ★★★ Bella i Sebastian II – film przygod. Fr. 2015 **14.25** ★★★★★ Książę w Nowym Jorku – kom. USA 1988 **16.55** ★★★ Wonder Woman 1984 – film fant. USA 2020 **20.00** Starcie Tytanów **22.25** ★★ Coś jest nie tak z dziećmiakami – horror USA 2023 **0.20** ★★★ Smetarż dla zwierzków – horror USA/Kan. 2019 **2.20** Szkoła (698) **3.10** Ukryta prawda (1272, 1273)

AMC

8.35 ★★ Wymarzony facet – kom. rom. USA 2002 **10.35** ★★★ Kopalnie króla Salomona (1) – film przygod. Niemcy/USA/RPA 2004 **14.10** ★★★ Strażnik – thriller USA 2006 **16.15** ★★ Nasza niania jest agentem – kom. USA 2010 **18.00** ★★★ Sekcja 8. – film sens. USA/Niemcy 2003 **20.00** ★★★ Mistrz Z: W cieniu Ip mana – film sensacyjny Hongk./Chiny 2018 **22.15** ★★ Nieśmiertelny IV: Ostatnia rozgrywka – film fantasy USA/W. Bryt./Luksemburg 2000

TTV

DVB 3

8.45 Gogglebox. Przed telewizorem **9.45** Express **10.05** Nic do zgłoszenia **12.05** Zakup w ciemno Extra **12.35** Zakup w ciemno **15.45** Express **16.05** Idź na całość **17.05** Zakup w ciemno Extra **17.45** Express **18.05** Kanałowiczynie **19.05** Zakup w ciemno Extra **19.45** Express **20.00** Idź na całość **21.00** Gogglebox. Przed telewizorem **22.00** 99 – Gra o wszystko **23.00** Gogglebox. Przed telewizorem **1.00** Diablinie boskie **1.55** Zapukaj do moich drzwi

Fokus TV

DVB 3

6.00 Wehikuł czasu **6.05** 48 h. Zaginieni (15) **7.00** Rolnicy. Podlasie **9.00** Niezwykłe pociągi **11.00** Świat z góry. Jedwabny Szlak **13.00** Rolnicy. Podlasie **16.00** Wioski wiosieczki **17.00** Wielkie wycieczkowie **18.00** Najbardziej niebezpieczne drogi do szkoły **19.00** Jak to wyjaśnić **19.25** TOP 10 Największe tajemnice świata **20.00** Sekrety Biblii **21.00** Ścisłe tajne akta UFO **23.00** Poza kontrolą **0.00** Przepięczone podziemie **1.00** Rolnicy. Podlasie

Nowa TV

DVB 3

6.00 Wehikuł czasu (425, 426) **6.20** TV Okazje (64, 65) **6.55** Wehikuł czasu (425, 426) **7.30** Interwencja – taka jest Polska (564) **8.20** Frieren. U kresu drogi (25, 26) **9.30** Dragon Ball Z Kai (80-86) **13.00** One-Punch Man 7, 8) **14.00** Co ludzie powiedzą? (19-21) **16.00** Miodowe lata **19.45** Poirrot (5-8) **0.00** Ślad (64) **1.00** Łowca pedofilów (151-154) **3.00** TV Okazje (65, 66) **3.50** Wehikuł czasu (425, 424) **4.00** Sala operacyjna (4, 6) **5.00** Pod lupą (10, 11)

National Geographic

6.00 Najniebezpieczniejsze drogi Europy **7.55** Inżynieryjne tragedie **10.10** Katastrofa w przestworzach **12.00** Czarnobyl: świadkowie tragedii (1-4): Pierwsze 24 godziny / Próba tuszowania / Poświęcenie / Prawda – serial dok. W. Brytania/USA 2025 **16.00** Euroinżynieria **18.00** Złapać przemytnika **20.00** Megametro **21.05** Bitwa o Księżyć: od Sputnika po Apollo **23.15** Państwa Osi: droga ku porażce: Bunt pokonanych **0.20** Strzegąc granic **1.15** Alarm na lotnisku

Nat Geo Wild

10.00 Olsniewająca Ameryka **11.00** Królowe świata zwierząt **12.00** Critter Fixers – zwierzęcy cudotwórcy **14.00** Dzika Północ Europy **15.00** Sekretne życie pingwinów **16.00** Sekretne życie ośmiornic **17.00** Wilki z Yellowstone: dziedzictwo **18.30** Dzikie oblicza Ameryki **19.00** Drapieżcy z raf koralowych **20.00** Europa z powietrza **21.00** Najgroźniejsze zwierzęta Afryki **22.00** Węże w mieście **23.00** Europa z powietrza: Wyspy Brytyjskie

Metro

6.00 Gorączka złota **7.50** Klan z Alaski **9.50** The Floor **11.00** Złomowisko PL **13.00** Gwiazdy lumpeksów **13.50** Kryminalni (8, 7) **16.00** Niezwykłe Stany Prokopa **17.00** Mam Talent! **19.25** Magda gotuje Internet **20.00** ★★★ Dusza towarzysza – komedia USA 2018 **22.10** ★★★ Zabójcza broń III – kom. sens. USA 1992, reż. Richard Donner, wyk. Mel Gibson **0.25** Kuba Wojewódzki **1.35** Szpital (677) **2.30** Pani Gadżet **3.00** Dieta czy cud? **3.35** Szkoła (786, 780)

TVP Historia

DVB 3

8.25 Było, nie minęło... **9.00** Crimen (5) **10.10** Odnaleźć zaginione **10.40** Skarb Jagiellonów. Polskie dzieje arrasami tkane **11.45** Wszystkie kolory świata **12.50** Skarb przeszłości i ich tajemnice **14.00** Ex libris **14.30** ★★★★★ Miś – kom. Polska 1980 **16.30** Święte miejsca pięciu religii **17.35** Lalka (9) **19.05** Starożytność mocarstwa **20.05** Największe tajemnice monarchii **21.10** ★★★ Peggy Sue wyszła za mąż – kom. USA 1986 **23.00** ★★★ Mecz w piekle – dramat Węgry 1961

TVP Dokument

DVB 3

11.05 Stolarz **11.30** Szlakiem Kolberga **12.00** FilMOTEKA Małopolska **12.50** Podróże Małej i Dużej **13.20** Tacy byliśmy **13.50** Ukryte piękno Europy **14.50** Hawaje – zrodzone z ognia **15.50** Ziemia i jej sąsiedzi **16.55** Tajemnice królewskiej posiadłości **17.45** Jim Carrey. Ameryka bez maski **18.50** Zbyt ciasny system **20.00** Dni wrzawy – droga Rolling Stonesów do Altamont **21.55** 35 dni w Czarnobylu (s.2) **23.05** Zderzenie czołowe **23.15** Sprawdzamy **23.45** Isaac Asimov. List do przyszłości

Zoom TV

6.00 Bliżej! Magazyn reporterów **7.50** Bolek i Lolek **8.15** To leci w sieci **9.35** Kabaretowe przeboje **10.45** Wojciech Cejrowski – boso przez świat **14.15** Stawka większa niż życie (11, 12) **17.00** Strażnik Teksasu (4, 5) **19.00** Jaś Fasola (13, 14) **20.05** Jaś Fasola w najlepszym wydaniu **21.10** ★★★ Zaginiona – thriller USA 2012, reż. Heitor Dhalia, wyk. Amanda Seyfried, Daniel Sunjata **23.10** Adam szuka Ewy. Niemcy **0.10** Magia nagości. Finlandia

TLC

8.00 AmeryGhana **9.00** Włoski salon piękności **10.00** Mój chłopak jest maminsynkiem **11.00** Kiedy dzieci mają dzieci **12.00** Schudnąć i zmienić pleć **13.00** Siostry wielkiej wagi **14.00** Klinika bez tajemnic **16.00** Wiza na miłość: Wielka Brytania **17.00** Wiza na miłość: pierwsze spotkanie **20.00** Niepokonani **21.00** Twarz od nowa **22.00** Skórze na ratunek **23.00** Pogromcy guzów **0.00** Dr Pryszyła **1.00** Niepokonani **2.00** Twarz od nowa

TVS

5.00 Telesprzedaj **7.00** Pogoda **7.05** Klachy i Lachy **7.40** Koncert życzeń – magazyn muzyczny **9.25** Muzyczne dzień dobry **10.05** Przy muzyce po śląsku **10.45** Klachy i Lachy – program rozrywkowy **11.10** Spotkanie z balladą **12.25** Przy muzyce po śląsku **13.30** Klachy i Lachy **14.00** Szlagierowa lista **16.00** Koncert życzeń – magazyn **17.45** Przy muzyce po śląsku **18.25** Śląska karuzela **20.00** Koncert w TVS **23.45** Szlagierowa lista **1.20** Pasma ciekawostek

WP

DVB 3

6.00 Makłowicz w podróży **7.05** Morderstwa w Midsomer (5) **9.00** II wojna światowa: wyjść do zwycięstwa **11.00** Porzucone budowle **11.55** Pokochaj lub sprzedaj – Vancouver **13.00** Pokochaj lub sprzedaj – Quebec **14.00** Pokochaj lub sprzedaj – Vancouver **14.55** Policjanci w akcji **17.00** Policjanci z sąsiedztwa **18.00** Strażacy z sąsiedztwa **18.55** Policjanci z sąsiedztwa **21.45** Mam Talent Ameryka: Drużyna Marzeń **23.35** Mistrzowie kabaretu: Kabaret Zachodni

TOLEK®

Rehabilitacyjne Rowery Trójkołowe



Napęd
nożny

Najtańszy polski
rower elektryczny



Rowery mogą być z napędem elektrycznym

Rower jako wyrób medyczny
jest częściowo refundowany przez Centrum Pomocy Rodzinie
oraz serwis gwarancyjny i pogwarancyjny

ROWERY POLECANE SĄ:

- ▶ Osobom z niedowładem nóg z napędem ręcznym
- ▶ Nieumiejącym jeździć na rowerze dwukołowym
- ▶ Osobom Starszym mniej sprawnym ruchowo
- ▶ Dzieciom
- ▶ Osobom z zachwianiem równowagi

Więcej informacji: www.rowertolek.pl

e-mail: biuro@rowertolek.pl

adres: ul. 3 Maja 2A, 87-850 Choceń k. Włocławka

tel. 54 284 65 40 Emilia | kom. 723 881 675 Michał
kom. 600 790 138 Teofil | kom. 600 467 513 Anna

To jest wyrób medyczny.
Używaj go zgodnie z instrukcją używania lub etykietą



Wojna zastępcza
7.00 Msza św. w Krakowie Łągowiankach **8.00** Tydzień **8.30** Życie po „Sanatorium miłości” **8.55** Alternatywy 4 (3): Pierwsza noc **10.00** Ojciec Mateusz (446) **10.55** Komisarz Alex (314) **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Regina Coeli **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Nowe życie **13.05** Ssaki (5) **14.05** Cis. Historia zapisana w drzewie **14.35** Dom (13)

16.05 Dziedzictwo (901) – serial obyczaj. Turcja
17.00 Telexpress
17.35 Daję słowo – Maciej Orłoś: Tomasz Stockinger
18.40 Jako to melodia?
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.25 Wojna zastępcza (9)
 Nastia odnajduje głowice w warszawskim kościele i przekazuje Arturowi tajne dokumenty, które mają zacząć aferę Ołina. W Kijowie misja Zuzy i „Budynia” kończy się powodzeniem.
21.25 Sanatorium miłości
22.15 „Sanatorium miłości” – kulisy programu
22.25 Życie po „Sanatorium miłości” – cykl reportaży
22.50 Tulipanowa gorączka
 *** – melodramat
 W. Bryt./USA 2017
 Reż. Justin Chadwick, wyk. Alicia Vikander, Dane DeHaan, Christoph Waltz
0.45 Nie czas umierać
 **** – film sensacyjny
 W. Bryt./USA 2021
3.30 Mechanik: Czas zemsty
 *** – film sensacyjny
 Niemcy/USA 2005

TVP Polonia
7.30 Makłowicz w podróży **8.00** Życie lasu. Ptaki **8.50** 30. Festiwal Kultury Kresowej w Mrągowie **9.50** Słowo na niedzielę **10.00** Msza św. z bazyliki prymasowskiej pw. Wniebowzięcia NMP w Gnieźnie **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Regina Coeli **12.15** Między ziemią a niebem **12.55** *** ABC miłości – kom. Polska 1935 (s.3) **14.15** Studio Betclic 1. Ligi **14.25** (L) Piłka nożna: Wiczyzsta Kraków – GKS Tychy **17.00** Telexpress **17.25** M jak miłość (1919) **18.15** Kabaletomaniacy **19.05** Muzyczne naj **19.30** 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.20** Komisarz Alex (274) **21.15** Gabi Drzewiecka zaprasza **22.10** *** Kurier – film sens. Polska 2019 (s.13) **0.05** Młoda kultura



Hit Man
5.10 Barwy szczęścia (3365, 3366) – serial Polska 2025 **6.25** M jak miłość (1927) – serial Polska 2026 **7.30** Pytanie na śniadanie – prog. informacyjno-publicystyczny **11.10** Domowe patenty **11.15** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka – prog. edukacyjny **11.50** The Voice Kids (14): Bitwa – program rozrywkowy **14.00** Famiłada **14.35** Koło fortuny – teleturniej

15.15 Szansa na sukces. Opole 2026: Finał – show (s.2)
17.05 Wstęp do meczu
17.25 (L) Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa: Lech Poznań – Legia Warszawa
19.25 Studio po meczu
19.50 Pan Mama (52)
 – serial komediowy
 Polska 2026
20.20 Postaw na milion
21.20 Kwiatki polskie duże
22.25 Hit Man – komedia
 *** sensacyjna USA 2023
 Reż. Richard Linklater, wyk. Glen Powell, Adria Arjona, Austin Amelio
 Współpracujący z nowo-orleańską policją profesor Johnson podszywa się pod płatnego zabójcę. Zakończy się w kobiecie, którą ma pomóc aresztować.
0.30 Krucjata. Prawo serii (6) – serial krym. Polska 2024
1.30 Szpieg, który mnie rzucił – komedia sens. Kanada/USA/Niemcy 2018
 Reż. Susanna Fogel, wyk. Mila Kunis, Kate McKinnon, Justin Theroux
3.40 Rodzinka.pl – serial kom. Polska 2026

TV Trwam
9.30 Msza święta z Jasnej Góry **10.30** Sokolnik **11.00** Głos serca (115) **11.45** Muzyczne chwile **12.00** XXV Ogólnopolska Pielgrzymka NSZZ Solidarność **14.00** Papież Polak do rodaków **14.30** Zapiski ze świętości Prymasa Tysiąclecia **15.00** Wiesz to też Polska **16.10** Koncert zyczeń **17.00** Żyłem blisko świętego **17.30** Sól Ziemi **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Baśniowy teatr lalek **20.00** Informacja **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **22.00** Mocni Jego mocą **22.30** Muzyczne chwile **22.45** Jak wygrać małżeństwo? **23.00** Jak my to widzimy... **23.30** Tam, gdzie Bóg płacze **0.10** Informacje **0.30** Sól Ziemi **1.00** Msza święta z Jasnej Góry



Jeszcze dłuższe zaręczyny
5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – magazyn inf. **8.00** Halo Polsat – program informacyjno-publicystyczny **11.45** Księga smoków – film animowany USA 2011 **12.10** Shrek – film animowany USA 2001, reż. Andrew Adamson, Vicky Jensen, dub. Zbigniew Zamachowski, Agnieszka Kunikowska, Jerzy Stuhr **14.00** Must Be The Music – show

16.10 Nasz nowy dom
17.30 Awantura o kasę
18.50 Wydarzenia
19.35 Państwo w państwie
19.55 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami
22.45 Jeszcze dłuższe zaręczyny – komedia rom. USA/Japonia 2012
 Reż. Nicholas Stoller, wyk. Emily Blunt, Jason Segel
 Tom i Violet zaręczają się w pierwszą rocznicę znajomości. Przygotowania do ślubu się przeciągają. Violet otrzymuje wymarzoną propozycję stażu na uniwersytecie w Michigan.
1.20 Sąsiedzi
 **** – komedia USA 2014
 Reż. Nicholas Stoller, wyk. Seth Rogen, Zac Efron
 Dom w sąsiedztwie Maca i Kelly zajmuje bractwo studentek. Wydaje się, że para będzie mogła połączyć rodzicielstwo z imprezowaniem. Wkrótce okazuje się, że nie jest to możliwe.
3.35 Świat według Kiepskich (559, 560): Wewnętrzny ogród / Ciasteczka wujka Booble'a – serial kom.

TVP Kultura
8.00 Liturgia prawosławna **9.15** Wspólny Przystań nad Biblią **9.15** Wspólny dom **9.50** Krawiec Niteczka **11.10** Pan wyzwał, Milordzie? (3) **12.10** Niepokorny Alain Resnais **13.20** W poszukiwaniu dobrego filmu **14.00** *** Respect – film biograf. USA/Kan. 2021 **16.30** Dobry tytuł **17.15** Studio Kultura – niedziela z... **18.05** Teatr TV: Deprawator – Polska 2024, reż. Maciej Wojtyczko, wyk. Andrzej Seweryn (s.2) **20.00** *** Trzej muskietierowie: D'Artagnan – film przygod. Fr./Niemcy/Hiszp./Belg. 2023, reż. Martin Bourboulon, wyk. François Civil, Vincent Cassel (s.13) **22.10** Kulturalni **23.05** Jurassic Punkt **0.40** I coś jeszcze **0.45** Uderzenie **1.20** Klub Jazzowy (8): Strjyo



John Wick 2
5.15 Jak to jest zrobione? **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda (1619) – serial fabularno-dokum. Polska 2024 **6.50** Kuchenne rewolucje: Koronowo – Nasze smaki **7.45** Dzień Dobry TVN – magazyn informacyjno-publicystyczny **11.30** Niezwykłe Stany Prokopa (8) – serial dok. Polska 2026 **12.35** Co za tydzień **13.15** Mam Talent! – prog. rozrywkowy Polska 2026

15.45 Bitwa o gości
16.50 Galimatias, czyli kogel-mogel II – komedia
 Polska 1988
 Reż. Roman Zaluski, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Dariusz Siatkowski
19.00 Fakty
19.45 The Traitors. Zdrajcy
21.25 Koniec świata, czyli Kogel Mogel 4
 – komedia Polska 2022 (s.3)
 Reż. Anna Wieczur-Bluszcz, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Katarzyna Łaniewska, Paweł Nowisz
23.30 John Wick 2
 **** – thriller USA 2017
 Reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves, Riccardo Scamarcio, Ian McShane
 John Wick musiał porzucić emeryturę. Dawny wspólnik potrzebuje pomocy w walce z organizacją włoskich zabójców. Jego pojawienie się będzie dla mafii wydarzeniem o dramatycznych skutkach.
2.00 Superwizjer
2.40 Szpital św. Anny (78)
3.30 Uwaga! – magazyn
3.45 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (7): Ostra jazda

TVN
FILM 23:30
5.15 Jak to jest zrobione? **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda (1619) – serial fabularno-dokum. Polska 2024 **6.50** Kuchenne rewolucje: Koronowo – Nasze smaki **7.45** Dzień Dobry TVN – magazyn informacyjno-publicystyczny **11.30** Niezwykłe Stany Prokopa (8) – serial dok. Polska 2026 **12.35** Co za tydzień **13.15** Mam Talent! – prog. rozrywkowy Polska 2026
15.45 Bitwa o gości
16.50 Galimatias, czyli kogel-mogel II – komedia
 Polska 1988
 Reż. Roman Zaluski, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Dariusz Siatkowski
19.00 Fakty
19.45 The Traitors. Zdrajcy
21.25 Koniec świata, czyli Kogel Mogel 4
 – komedia Polska 2022 (s.3)
 Reż. Anna Wieczur-Bluszcz, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Katarzyna Łaniewska, Paweł Nowisz
23.30 John Wick 2
 **** – thriller USA 2017
 Reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves, Riccardo Scamarcio, Ian McShane
 John Wick musiał porzucić emeryturę. Dawny wspólnik potrzebuje pomocy w walce z organizacją włoskich zabójców. Jego pojawienie się będzie dla mafii wydarzeniem o dramatycznych skutkach.
2.00 Superwizjer
2.40 Szpital św. Anny (78)
3.30 Uwaga! – magazyn
3.45 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (7): Ostra jazda



Lara Croft: Tomb Raider
6.00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie (5) **6.55** Bugs Bunny Builders (30-32) **7.40** *** Pimi z Krainy Tygrysów – film przygod. Wł. 2022 **9.35** Ukryta prawda (1190, 1186, 1187) **14.50** Detektywi (293, 294) **17.50** *** Lara Croft: Tomb Raider – film przygod. USA/Wł./Jap./Niemcy 2001, reż. Simon West, wyk. Angelina Jolie **20.00** **** Tenet – film akcji USA/Wł. Bryt. 2020, reż. Christopher Nolan, wyk. John David Washington (s.13) **23.15** *** Zabójcza broń IV – komedia sens. USA 1998, reż. Richard Donner, wyk. Mel Gibson **1.55** *** Małe rzeczy – thriller USA 2021, reż. John Lee Hancock

TV Puls
5.30 Dyzur (39) **6.05** Taki jest świat **6.40** Nash Bridges (119, 120) **8.30** Don Matteo: Boski detektyw (12-14) **11.45** Ranczo (129, 130) **13.50** **** Robin Hood: Facceti w rajstwach – komedia USA/Fr. 1993 **16.20** ** Pies i kot – komedia Fr./Kan. 2024 **18.00** *** Pies – komedia USA 2022 **20.00** **** Człowiek w ogniu – thriller Szwajc./Wł. Bryt./USA 2004 **23.05** ** Mob Land – film sens. USA/Kan. 2023 **1.20** ** Agent MR-9 – film sens. USA/Bangladesz 2023 **3.50** Taki jest świat

Puls 2
7.00 Taki jest świat **7.25** Aukcja w ciemno **8.55** Wojciech Cejrowski. Boso – Etiopia **10.45** *** Żandarm się żeni – komedia Fr./Wł. 1968 **12.40** *** Żandarm na emeryturze – komedia Fr./Wł. 1970 **14.45** *** Zakłęte jabłko – film fantasy Słowacja/Czechy 2024 **16.45** *** Zaczarowany nos – film fantasy Niemcy/Czechy 2021 **18.45** *** Dwie siostry i pies – film fantasy Niemcy 2022 **20.00** *** Towarzystwo broni – dramat USA 2022 **22.55** Dzielnica strachu (461-464)

TV 4
6.00 Katakizmy, które wstrząsnęły światem (1, 2) **8.15** Ewa gotuje **8.50** Galileo **10.50** *** Wielki błękit – dramat Fr./Wł./USA 1988, reż. Luc Besson, wyk. Jean-Marc Barr, Jean Reno, Rosanna Arquette **14.15** *** Dywizjon 303: Historia prawdziwa – dramat Polska/Wł. Bryt. 2018, reż. Denis Delić, wyk. Piotr Adamczyk, Maciej Zakosiński, Antoni Królikowski **16.35** *** U-571 – dramat USA/Fr./Wł. 2000, reż. Jonathan Mostow, wyk. Matthew McConaughey, Bill Paxton, Harvey Keitel **18.55** Uroczysko (237, 238) **20.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto (133-136) **0.00** STOP Drogówka (344) **1.05** Naciżni na prochach. Hitler i blitzkrieg – film dok. USA 2019 **2.55** Interwencja



FILM

Volta

Komedia z sensacyjnymi zwrotami akcji i doskonale poprowadzoną intrygą

SUPER POLSAT 22:55 ★★★

Bruno Volta nie ma sobie równych w rozwiązywaniu zagadek i odgadywaniu motywacji ludzi. Pewnego dnia jego zmysł kombinowania i robienia interesów zostaje postawiony w stan gotowości. Jego młodsza partnerka Aga poznaje dziewczynę o imieniu Wiki. W ścianie starej kamienicy nowa znajoma znajduje tajemniczy, drogocenny przedmiot. Volta nie może przepuścić okazji. Razem z ochroniarzem Dychą postanawiają wejść w posiadanie niezwyklej rzeczy. Niewinnie wyglądająca Wiki okazuje się jednak trudnym rywalem. A Volta do tej pory zadzierał tylko z facetami.

Komedia kryminalna Polska 2017, reż. Juliusz Machulski, występują: Andrzej Zieliński, Olga Bołądź, Aleksandra Domańska

Tenet

W świecie szpiegów toczy się walka o olbrzymią stawkę

TVN 7 20:00 ★★★★★

Uzbrojony tylko w jedno słowo – Tenet – bohater (John David Washington) wkracza w świat szpiegów i toczy walkę o ocalenie ludzkości. Jego zadanie, jak się okazuje, nie mieści się w czasie rzeczywistym i konieczne jest skorzystanie ze zjawiska inwersji... Reżyserem jest wizjoner współczesnej kinematografii, Christopher Nolan. Film dostała Oscara za efekty specjalne.



FILM

Trzej muszkietierowie: D'Artagnan

Ekranizacja słynnej trylogii Aleksandra Dumasa

TVP KULTURA 20:00 ★★★

Akcja filmu dzieje się od Luwru po Pałac Buckingham, od slumsów Paryża po obłężenie La Rochelle. W królestwie podzielonym wojnami religijnymi i zagrożonym inwazją Anglii, garstka mężczyzn i kobiet skrzyżuje miecze, by ratować Francję. Głównym bohaterem jest D'Artagnan, który marzy



FILM

o tym, by zostać muszkietierem. W realizacji tego pragnienia będą próbowali mu pomóc jego nowi przyjaciele: Atos, Portos i Aramis. To u ich boku będzie toczył walki.

Kurier

Misja, która miała zadecydować o losach Polski

TVP POLONIA 22:10 ★★★

Latем 1944 roku, gdy ważą się losy wojny, Jan Nowak-Jeziorański zmierza z tajną misją z Londynu do Warszawy, by przekazać informacje o walkach AK i dowiedzieć się, czy Brytyjczycy udzielą pomocy walczącej Warszawie. Jednak problemy zaczynają się już w brytyjskiej stolicy. Alianci nie kwapią się do spełnienia obietnic



FILM

i wysłania do Polski posiłków, dzięki którym powstanie miałyby realne szanse powodzenia. Na dodatek Nowak otrzymuje sprzeczne rozkazy od Polaków...

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

mięso na kotlety	modlitwa islamska pułapka, potrzask	nadzorca w firmie	turecka metropolia	tymczasowy dla podejrzanego	widł-szek udziela kredytów	parów, wążów kolejność	7
ciężka, złe płatna praca							
wiszące łóżko front budynku	9		12	wykrywa obiekty pod wodą	6	kuzyn karpia	
							kuzyn bielaka
plac targowy		5	4	koncentracja myśli	2	erozja skał wapiennych	
trawa dla ptaszków	czarna choroba	jeden u dro-madera	np. Fiat Panda		pasza dla koni ssak z Andów	Małysz lub Ferency	weże i krokodyle
				biblijny statek	pospo-lite kiam-stwo		
pre-tensja zażalenia			11		„broń” dro-gówki		3
Tatrzań-ski ...Narodowy				liczna grupa ludzi			
	sze-f juha-sów		8		oczko w pierś-cionku		1
							10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 12 utworzą rozwiązanie

SUDOKU

		4				3		
3	5				2			
6	7	8	4					1
1		9						
5	8		1	6		9	2	
						5		7
4				7	2	8	3	
			3			5	9	
		6				1		

SUDOKU

	6	5						9
2				9				
			5	4	6			8
	7		3	6	2	1		
	1						2	
		9	7	1	8		3	
7		4	5	3				
			9					4
6						5	1	

Ale Kino+

7.30 ★★★ Panie Dułskie – komediodr. Polska 2015 **9.25** ★★★ Horuria – dramat Fr./Belg. 2022 **11.25** The Office PL (10-12) **13.15** ★★★ W 80 dni dookoła świata – film przygod. USA/Irl./W. Bryt. 2004 **15.35** Sprawa nierozwiązana (6-10) **18.00** ★★★ Sekret Madeleine Collins – thriller Fr./Belg./Szwajc. 2021 **20.10** Nora Sand: Fatalna pomyłka (5, 6) **22.10** ★★★ Bracia ze stali – film biograf. USA/W. Bryt. 2023 **0.40** ★★★ Wszystkie imiona Boga – film sens. Hiszp. 2023

Kino Polska

9.00 Tego się nie robi kotu **9.10** Ranking Naj Polskiego Kina **9.55** ★★★ Złoty pociąg (1) – film sens. Polska/Rum. 1986 **13.15** ★★★ Rozmowy kontrolowane – komedia **15.35** ★★★ Hallo Szpicbródka, czyli ostatni występ króla kasiarzy – kom. Polska 1978 **17.45** ★★★ 1920 Bitwa Warszawska – dramat Polska 2011 **20.00** ★★★ Waleśa. Człowiek z nadziei – film biograf. Polska 2013 **22.45** ★★★ Zabawa, zabawa – dramat Polska **0.20** ★★★ Kroll – film sen. Polska 1991

Polsat Film

8.05 Byli sobie odkrywcy **9.45** Była sobie Ziemia **10.20** Jeżdźcy smoków: Na końcu świata **11.20** Pingwiny z Madagaskaru – film anim. **13.15** ★★ Gruby Albert – komedia USA 2004 **15.00** ★★★ Rodzina na wakacjach – komedia USA 2004 **17.05** ★★★ Niepostrzyżymy – film sens. USA 2010 **19.15** ★★★ Park Jurajski III – film sf USA 2001 **21.00** ★★★ Transporter II – film sens. USA/Fr./Niemcy 2005 **22.50** ★★★ Ted – kom. USA 2012 **1.00** Ślad (102, 103)

Stopklatka

6.00 Komisarz Rex (6-9) **10.00** Hudson i Rex (17-19) **13.00** ★★ Flintstonowie: Niech żyje Rock Vegas! – kom. USA 2000 **14.55** ★★★ Jutro będziemy szczęśliwi – komediodramat Fr./W. Bryt. 2016 **17.30** ★★★ Seksmisja – kom. Polska 1984 **20.00** ★★★ Suma wszystkich strachów – film sens. USA/Kan. 2002 **22.40** ★★★ Gliniarz z metropolii – film akcji USA 1997 **1.00** ★★★ Kamienie na szaniec – dramat Polska 2014 **3.40** ★★★ Wielka wyspa – kom.

Canal+ Premium

10.00 Mikołaj i ekipa – film anim. Hiszp./Kan. 2024 **11.30** Bałtyk **12.35** ★★★ Mamma Mia! Here We Go Again – musical W. Bryt./USA 2018 **14.25** Premierowa jazda **14.40** ★★★ Kaskader – film sens. USA/Kan./Australia 2024 **16.45** Making of C+ **17.25** (L) Piłka nożna: Lech Poznań – Legia Warszawa **19.35** Liga+ Extra **21.30** ★★★ Najpierw strzelaj, potem zwiedzaj – komedia sens. W. Bryt./USA 2008 **23.20** ★★★ Kill Bill – film sens. USA 2003

HBO

9.55 ★★★ Żegnaj Christopher Robin – film biograf. W. Bryt./USA 2017 **11.40** ★★★ Eddie zwany Orłem – film biograf. W. Bryt./Niemcy/USA 2016 **13.25** ★★★ W ogniu pasji – film biograf. USA 2025 **15.15** ★★★ Królowa ringu – film biograf. USA 2024 **17.20** ★★★ Diuna: Część druga – film przygod. USA/Kan. 2023 **20.00** ★★★ Anakonda – horror USA 2025 **21.40** ★★★ Rodzaje zyciowości – kom. Irl./W. Bryt./USA 2024 **0.25** ★★★ Le Mans '66 – film biograf.

Polsat 2

6.30 Sekrety rodziny **7.30** Z klimatem i z pasją **8.00** Sekrety rodziny **9.00** Trudne sprawy **14.00** Sekrety rodziny **15.05** Więzienie kobiet **17.00** Nasz nowy dom **18.10** ★★★ Alfa – film przygod. USA/Chiny/Kan. 2018 **20.20** ★★★ Sisu – film woj. Finlandia/W. Bryt./USA 2022, reż. Jalmari Helander **22.05** ★ Cudzoziemiec – film sens. USA/Polska 2003, reż. Michael Oblowitz, wyk. Steven Seagal **0.05** Komisarz mama (32) **1.10** Wydarzenia **1.50** Interwencja

TVP Seriale

5.10 Rodzinka.pl (127) **5.55** Czwartdziestolatek (5, 6) **8.00** Janosik (9, 10) **10.00** Ranczo (49) **11.05** ★★★ Miś – kom. Polska 1980 **13.10** Ojciec Mateusz (329, 330) **15.10** Komisarz Alex (314) **16.10** Ranczo (50) **17.15** Janosik (11) **18.05** Na sygnale (886-888) **19.40** Ojciec Mateusz (446, 331-332) **22.30** Ranczo (51, 52) **0.30** Rodzinka.pl (312, 313) **1.40** Korona królów (389, 390) **2.40** Falszerze. Powrót sfory (10) **3.40** Ratownicy (5) **4.35** Matylda (7)

AXN

6.20 ★★★ Duże Dzieci – kom. USA 2010 **8.05** Zabójcza broń (14, 15) **10.05** Detektyw Monk (9-13) **15.05** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (12-16) **20.00** ★★★ John Wick 4 – film sensacyjny USA/Niemcy 2023, reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves **23.30** ★★★ W 80 dni dookoła świata – film przygodowy USA/Niemcy/Irl./W. Bryt. 2004 **1.55** ★★★ Snajper: Niewiadzialny zabójca – thriller USA 2016 **3.55** ★★★ Zabójca – film sensacyjny USA/Kanada 2007

13 Ulica

5.00 Falszerstwo (4, 5) **6.50** Kapitan Marleau (4) **8.50** Mentalista (4-13) **18.00** Metoda Wagnera (12) – serial krym. Fr. **20.00** ★★★ Zabójstwo w Meaux – film krym. Fr. 2023, reż. Adeline Darraux, wyk. Carole Bianchi, Julie Debazac **22.00** ★★★ Zabójstwo w Chateau-Thierry – film krym. Fr. 2024, reż. Delphine Lemoine, wyk. Elsa Lunghini **0.00** ★★★ Morderstwo w Kermadec – film krym. Fr. 2022, reż. Bruno Garcia, wyk. Claire Keim **2.00** Falszerstwo (3-5)

FX

6.10 FBI (10, 11) **8.00** CSI: Kryminalne zagadki Miami (4-6) **10.45** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (23, 1-2) **13.30** Agenci NCIS (5-7) **16.15** Grey's Anatomy: Chirurgi (8) **17.10** 9-1-1 (7) **18.05** ★★★ Spider-Man – film sf USA 2002 **20.25** ★ Anakonda – thriller USA/Brazylia/Peru 1997, reż. Luis Llosa, wyk. Jennifer Lopez **22.05** ★★★ Uciec, ale dokąd? – film sens. USA 1993, reż. Robert Harmon, wyk. Jean-Claude Van Damme **0.15** ★★★ Rambo III

BBC First

6.00 Ojciec Brown (11, 12) **7.35** Zabójcze arcydzieła (6) **8.40** Śmierć pod palmami (6) **9.45** Lewis (5, 6) **11.45** Co ludzie powiedzą? (7, 1-2) **13.45** Śmierć pod palmami (2) **14.55** Ojciec Brown (2) **15.50** Tajemnice Brokenwood (3) **17.50** Z pamiętnika poźnój (6) **18.55** Zabójcze arcydzieła (6) **19.55** Śmierć pod palmami (3) **21.00** Tajemnice Brokenwood (4) **22.55** Dyplomaci (2) **23.55** Milczący świadok (5, 6) **2.10** Tajemnice Brokenwood (4)

Eurosport 1

6.30 Snooker: MŚ w Sheffield **8.30** Triathlon: T100 Triathlon WT w Singapurze **9.30** Cycling Show **10.00** Snooker: MŚ w Sheffield **11.00** (L) Snooker: MŚ w Sheffield **14.00** Maraton Bostoński **15.15** (L) Snooker: MŚ w Sheffield **18.30** Snooker: MŚ w Sheffield **19.30** (L) Snooker: MŚ w Sheffield **23.00** Maraton Londyński **1.00** Kolarstwo: Liège-Bastogne-Liège **1.30** Snooker: MŚ w Sheffield **2.30** Kolarstwo: Liège-Bastogne-Liège **4.30** Snooker: MŚ w Sheffield

Eurosport 2

8.30 Snooker: MŚ w Sheffield **10.00** Kolarstwo górskie: Race Bikes **10.30** Kolarstwo: Strzała Walońska kobiet **11.00** Kolarstwo: Strzała Walońska **11.30** (L) Kolarstwo: Wyścig dookoła Turcji **13.30** (L) Kolarstwo: Liège-Bastogne-Liège **16.30** Cycling Show **16.40** (L) Kolarstwo: Liège-Bastogne-Liège kobiet **18.15** Kolarstwo: Wyścig dookoła Turcji **19.00** (L) Golf: PGA Tour – Zurich Classic of New Orleans **0.00** Wyścigi Endurance: MS Endurance FIA – 6 godz. Imoli

Polsat Sport 1

6.00 Siatkówka: PlusLiga **8.00** Siatkówka: PlusLiga **11.00** Cafe Futbol **12.30** (L) Koszykówka: ORLEN Basket Liga: Legia Warszawa – AMW Arka Gdynia **14.45** (L) Siatkówka: TAURON Liga: Finał – ewentualny 4. mecz: PGE Budowlani Łódź – KS Gwardia Rzeszów – transmisja **17.30** (L) Siatkówka: PLS 1. Liga: Półfinał – ewentualny 3. mecz: GKS Katowice – KKS Mickiewicz Kluczbork **20.00** Siatkówka: PlusLiga **1.00** Boks: Gala boksu zawodowego

TVP Sport

8.35 Piłka nożna: Betclig 1. Liga: Multi1liga: FKS Stal Mielec – Śląsk Wrocław **10.45** Futbol totalny **11.55** (L) Piłka nożna: Betclig 2. Liga: Podhale Nowy Targ – Świt Szczecin **14.10** Hokej na lodzie NHL: 1. runda **15.55** (L) Piłka nożna: Puchar Anglii: Chelsea FC – Leeds United **17.55** Studio **20.15** NBA Action **20.45** Sportowy wieczór **21.30** (L) Koszykówka NBA: ortland Trail Blazers – San Antonio Spurs **0.15** Piłka nożna: Lech Poznań – Legia Warszawa

Canal+ Sport

8.05 Liga+ **9.30** Wysoki pressing **11.00** The Big Pete – dyskusja W. Bryt. 2026 **11.45** Piłka nożna: Getafe CF – FC Barcelona; Valencia CF – Girona FC **16.10** Premier League Stories **16.45** (L) Żużel: FOGO Liga Leszno – Gezet Stal Gorzów; Bayersystem GKM Grudziądz – Betard Sparta Wrocław **21.30** Magazyn PGE Ekstraliga **23.00** Sport+ **0.15** Wysoki pressing **2.00** Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa: Lech Poznań – Legia Warszawa **4.20** Magazyn PGE Ekstraliga

Canal+ Sport 5

8.20 Premier League Stories **8.55** Premier League: The Big Interview **9.30** Wysoki pressing **11.15** Sporty ekstremalne: MS Stihl Timbersports **13.30** Ligomistrzowe historie **14.45** (L) Żużel: Pronergy Polonia Piła – Moonfin Magnus Ostrow Wielkopolski **17.30** Sporty ekstremalne: MS Stihl Timbersports **19.45** Piłka nożna: Real Oviedo – Elche CF **22.00** Boks: Jared Warren – Conor Cooke **23.15** Magazyn PGE Ekstraliga **0.55** Ligomistrzowe historie

Eleven Sports 1

8.00 Piłka nożna: 1. FSV Mainz 05 – Bayern Monachium **10.00** Piłka nożna: Atlético Madryt – Athletic Club **12.00** Udinese – najbardziej polski klub we Włoszech **12.25** (L) Piłka nożna: ACF Fiorentina – US Sassuolo Calcio **14.30** Magazyn **14.55** (L) Piłka nożna: Genoa CFC – Como 1907 **17.00** Magazyn **17.55** (L) Piłka nożna: Torino FC – Inter Mediolan **20.40** (L) Piłka nożna: AC Milan – Juventus FC **23.00** Eleven Gol Live **0.10** Piłka nożna: Borussia Dortmund – SC Freiburg

Polsat Sport 3

6.00 Koszykówka: ORLEN Basket Liga **8.30** Piłka nożna z archiwum **11.00** Piłka nożna z archiwum **12.30** (L) Piłka ręczna: ORLEN Superliga – transmisja **15.00** Piłka nożna z archiwum **17.25** (L) Koszykówka: ORLEN Basket Liga: PGE Start Lublin – Tauron GTK Gliwice – transmisja **20.00** Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open – transmisja **22.30** Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open – transmisja **1.00** MMA: Babilon MMA

TVN 24

8.00 Serwis informacyjny, pogoda **10.45** Kawa na lawę **11.55** Łola prasowa **12.50** Ewa Ewart poleca – dokument w TVN24 **14.00** Serwis informacyjny, pogoda **15.45** Kadri na kino **16.00** Fakty po południu **18.00** Serwis informacyjny, pogoda **18.35** Ranking Mazura **19.10** Serwis informacyjny **19.25** Fakty po Faktach **20.00** W kuluarach **21.30** Serwis informacyjny, pogoda **22.00** Szkło kontaktowe **23.00** Dzień po dniu **0.00** Fakty po Faktach **0.50** Kawa na lawę **2.05** Nowa Mają w ogrodzie

Polsat News

9.00 Msza święta ze Świątyni Opatrzności Bożej **9.55** Śniadanie Rymanowskiego **11.00** Polityczny wf z gościem **12.00** W rytmie dnia **12.50** Wydarzenia **13.30** W rytmie dnia **13.55** Pogoda **14.00** W rytmie dnia **14.55** Pogoda **15.00** W rytmie dnia **15.40** Pogoda **15.50** Wydarzenia **16.30** W rytmie dnia **17.30** Z drugiej strony **18.35** Debaty polityczne **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.30** Państwo w państwie **21.00** Polsat News ujawnia **21.50** Wydarzenia

TVP Info

11.00 Wydarzy się **12.00** Serwis info dzień **14.30** Reportery extra **15.00** Serwis info dzień **15.05** Polska. Co dalej? **16.00** Dzień w godzinę **17.00** Teleexpress **17.15** Teleexpress Extra **17.35** Panorama **17.42** Sprawdzamy **18.30** Panorama **18.20** Teleplotki **19.00** Portfel Kowalskiego **19.00** Serwis info wieczór **19.30** 19.30 **19.58** Pytanie dnia **20.15** Raport specjalny **21.00** Serwis info **21.15** Rozmowy (nie)wygodne **21.45** Panorama **22.10** Oko na świat

TVP 3

9.25 Rok w ogrodzie **9.55** Wiosna na RODOS **10.30** Tydzień **11.50** Msza święta na Jasnej Górze **11.55** Cakkiem niezła historia **12.20** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **12.55** Posenka dla Ciebie **14.00** Rączka gotuje **15.00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **19.25** (L) Piłka nożna: Olimpia Grudziądz – Warta Poznań **22.00** Dziennik regionów **22.30** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **23.00** Kościół z bliska **23.30** Cakkiem niezła historia **23.55** Panorama **0.25** Serwis info

TVP Rozrywka

8.50 Kiedyś to było **9.30** Kolo fortuny **10.10** Tańcząca ze światem **10.40** Szansa na sukces. Opole 2026 **11.50** Postaw na milion **13.40** Sprywatne życie zwierząt **14.10** Super Gary. Gotuj z Bosacką! **14.40** Program rozrywkowy **14.50** Tak to leciało! **15.45** Va banque **17.00** Kolo fortuny **17.45** Szansa na sukces. Opole 2026 **18.50** Do śmiechu! **19.50** Moje przeboje **20.30** Kocham Cię, Polsko! **22.00** Postaw na milion **0.00** Kolo fortuny **1.30** Kabaret. Super Show Dwójki

Planete+

8.10 Niezwykłe podróże kolejną **10.20** 360° – świat bez granic **12.30** Złoty lód biegunów **13.35** Najmniejsze cuda świata **14.40** Motyle. Superbohaterowie przyrody **15.50** Portugalia na dziko **16.55** Planeta Kalifornia **18.00** Świat z góry **18.40** Polska z góry. Zamki, dworki, pałace **19.45** Catherine Deneuve. W centrum kadru **20.50** Tajemnice Picassa **22.00** Życia i śmierci Christophera Lee **0.00** Morderca zostawia kartę **2.00** Polska z góry. Zamki, dworki, pałace

BBC Earth

8.55 W okowach mrozu **9.55** Życie na pustkowiu: powroty **11.00** Wyspy. Laboratoria natury **11.55** David Attenborough i cuda natury **12.25** W okowach mrozu **13.25** Alaska z Sue Perkins **14.25** Wielka kanadyjska przygoda **15.25** Fenomeny współczesnego życia **16.30** Pewnego razu w kosmosie **17.50** W okowach mrozu: Kanada **18.50** Malownicze trasy kolejowe **19.55** Wyspy Atlantyku **21.00** Wyspy. Laboratoria natury **22.00** W okowach mrozu **23.00** Planeta zmian

Discovery Channel

7.00 Morze złota (1) **8.00** Ciężarówka przez Indonezję **9.00** Złomowisko PL **11.00** Czarnobyl – wstęp wzbroniony **12.15** Powrót do Czarnobyla **13.30** Porty: Hiszpania **14.00** Gorączka złota **15.00** Kowcy opali **16.00** Specjalistki **17.00** Nic do zgłoszenia **18.00** Od samochodu do domu **19.00** Brudne skarby **20.00** Morze złota (2) **21.00** Gorączka złota **22.00** Czarnobyl: dni, które wstrząsnęły światem (1) **0.00** Nagi instykt przetrwania **2.00** Królowie asfaltu

TVN Turbo

10.45 Wojny samochodowe **11.45** Z drugiej ręki **12.30** Jeździć, obserwować **13.15** Moto kombat **14.00** Zawodowcy handlarze **14.45** Duda kontra Szafranski **15.30** Naprawy nie do naprawy **16.15** Prawko na świecie. Jazda bez zasad **17.00** Ciężarówką przez Chile **18.00** Mobilni mechanicy **18.45** Raport końcowy **19.15** Nic do ukrycia **21.15** Jeździć, obserwować **22.00** Moto kombat **22.45** Uwaga! Oszust: Siemia z ogłoszenia **23.15** Moto Farchy

TVN Style

5.45 Skąd pochodzę? **6.50** Złoty remont **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Ostre cięcie **12.30** Babski biznes **13.30** Jestem z Polski **16.35** Do zobaczenia **17.10** Bitwa o gości **18.10** Niezwykłe Stany Prokopa **19.10** Kuchenne rewolucje: Wrocław – American Dream / Opole – Caverna Cafe **21.05** Ostre cięcie **22.05** Skąd pochodzę? **23.15** Jestem z Polski **0.15** Polacy z wyboru **1.20** Jak siostry **1.50** Zrób coś z tym dzieckiem **2.20** Stylowe taxi Agaty **3.10** Wiem, co jem

Romance TV

8.40 Górski lekarz (80-83) **12.25** ******* Bella Casa – kom. Niemcy 2014 **14.20** ******* Lost w Fuscie – Ślad cieni (2) – krym. Niemcy 2024 **16.15** ******* Inga Lindström: Szalone czasy – film obyczaj. Niemcy/Szwecja 2021 **18.05** Rejs ku szczęściu **20.00** ******* Szkoła nad morzem – dr. Niemcy 2025 **21.55** ******* Mężczyzna robi, co może – kom. Niemcy 2012 **0.05** ******* Pokój ze stajni – kom. Niemcy 2022 **2.00** ******* Szkoła nad morzem – dramat Niemcy 2025

TVN Fabuła

7.25 Kryminalni (12, 26, 1) **10.35** Absolwenci **11.10** ******* Akademia policyjna III: Ponowne szkolenie – kom. USA/Kan. 1986 **13.00** ******** Glupi i głupszy – kom. USA 1994 **15.25** ******* Córka prezydenta – kom. rom. USA/W. Bryt./Czechy/Wł. 2004 **17.45** ******** Super 8 – film sf USA 2011 **20.00** ******* Gniew Tytaniów – film przygod. USA/Hiszp. 2012 **22.10** ******* Człowiek demokla – film sens. USA 1993 **0.40** ******* Wcielenie – horror USA/Chiny 2021 **2.45** Szkoła

AMC

13.35 ******* Mistrz Z: W cieniu Impa – film sens. Hongk./Chiny 2018 **15.40** ******** Star Trek: W nieznanie – film sf USA/Chiny/Kan. 2016 **17.55** ******* Lara Croft: Tomb Raider – film przygod. USA/W. Bryt./Jap./Niemcy 2001 **19.50** ******** Włoska robota – film sens. USA/Fr./Wł./W. Bryt. 2003 **22.00** ******* Protektor – film sens. USA/Hongk. 1985 **23.55** ******* Savage Hunt – film przyg. USA 2025 **1.45** ******* Tragedia na przełęczy Diatowa – horror Rosja/Fin./USA 2013

TTV

DVB

9.45 Express **10.05** Idź na całość **11.05** Zakup w ciemno **12.05** Zakup w ciemno Extra **12.35** Gogglebox. Przed telewizorem **13.35** 99 – Gra o wszystko **14.35** Kanapowczyni **15.45** Express **16.05** Idź na całość **17.05** Życie na kredytcie **17.45** Express **18.05** Życie na kredytcie **18.40** Damy i wieśniaczki. PL **19.45** Express **20.00** Zakup w ciemno **21.00** Gogglebox **22.00** Żony Podlasia **23.00** Nic do zgłoszenia **0.00** Damy i wieśniaczki. PL **1.00** Back to school. Prawdziwi...

Fokus TV

DVB

6.00 Wehikuł czasu **6.05** 48 h. Zaginieni (16) **7.00** Rolnicy. Podlasie **9.00** Wioski wioszczki **10.00** Podglądacz przyrody **11.00** Z klimatem i z pasją – magazyn **11.30** Wojny magazynowe **14.00** Gwiazdy lombardu **15.00** Megakonstrukcje przeszłości **16.00** Architektura z odzysku **17.00** Rolnicy. Podlasie **21.00** Wioski wioszczki **21.30** Górale **22.00** Miłość i seks w Ameryce **23.00** Największe śledztwa CBSP **0.00** Pogromcy mafii **1.00** Rolnicy. Podlasie

Nowa TV

DVB

6.00 Wehikuł czasu **6.20** TV Okazje **6.55** Wehikuł czasu **7.30** Interwencja – taka jest Polska **8.20** Frieren. U kresu drogi **9.30** Dragon Ball Z Kai **13.00** One-Punch Man **14.00** Kabaret na żywo – Klinika Skeczów Męczących **16.00** Kabaretowa Dynastia **18.00** Kabaret na żywo. Przystanek Radość **20.00** Nowa rewia kabaretowa **21.00** Zdrady (40-43) **1.00** Łowca pedofili (155-158) **3.00** TV Okazje **3.50** Wehikuł czasu **4.00** Sala operacyjna **5.00** Pod lupą

National Geographic

5.15 Car S.O.S. **6.00** Niszczycielskie żywioły **8.00** Największe katastrofy budowlane **10.00** Pogodowe anomalie **11.00** Porzucone konstrukcje **12.00** Ikony lotnictwa **13.00** Megametro **14.00** Kosmiczne horyzonty **15.00** Zaginionie skarby Biblii **16.00** Koloseum **17.00** Zakazana historia **18.00** Czarnobyl: świadkowie tragedii **22.00** Logistyka na wielką skalę **23.00** Kosmiczne horyzonty **0.00** Katastrofa w przestworzach **2.00** Alaska: następne pokolenie

Nat Geo Wild

10.00 Olsniewająca Ameryka **11.00** Ratownicy z Alaski **12.00** Nadciągająca wielka woda **14.00** Kalahari: podziemne życie pustyni **15.00** Pustynne lwy z Wybrzeża Szkieletowego **16.00** Zimowe królestwo **17.00** Zwierzęcy geniusze **17.30** Stworzone, by przetrwać **18.00** Geniusze afrykańskiej dziczy **19.00** Weterynarze z Nebraski **20.00** Europa z powietrza **21.00** Mashatu: ziemia lampartów **22.00** Olsniewająca Ameryka: Tajemnica Kaskadia: W cieniu wulkanów

Metro

6.00 Gorączka złota **7.50** Klan z Alaski **9.55** The Floor **11.20** ******** Goonies – film przygodowy USA 1985, reż. Richard Donner **13.45** Magda gotuje Internet **14.20** Milionery **15.30** Kryminalni (1, 5-6) **18.55** Milionery **20.00** ****** Nowy Jork, czwarta rano – komedia Polska 1988, reż. Krzysztof Krauze, wyk. Anna Wójcik, Janusz Józefowicz **21.55** Spartakus: Zemsta (2, 3) **0.00** Zbrodnie z pierwszych stron gazet **1.05** Szpital (678) **2.00** Pani Gadżet

TVP Historia

DVB

9.15 Crimen (6) **10.20** Historia kuchni polskiej **11.10** Rezydencje królewskie **12.05** Wszystkie kolory świata **13.05** Góry: życie nad chmurami **14.05** Fleisz historii **14.30** ******* Peggy Sue wyszła za mąż – kom. USA 1986 **16.20** Tutanchamon **17.15** Rodzina Połanieckich (1) **19.00** Kroniki Hitlera **20.00** II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa **20.55** 35 dni w Czarnobylu **21.55** ******* Śmuga cienia – dramat Polska/W. Bryt. 1976 **23.50** ******** Miś – komedia Polska 1980

TVP Dokument

DVB

11.15 Nowe życie **11.50** Zbyt ciasny system **13.00** Podróż Malej i Dużej **13.25** Tacy byliśmy **14.00** Ukryte piękno Europy **14.55** Hawaje – zrodzone z ognia **16.00** Ziemia i jej sąsiedzi **17.00** Tajemnice królewskiej posiadłości **17.50** Cegła i inne nagrody filmowe. Opowiada Andrzej Wajda **18.55** Jordania – niezwykle królestwo **20.00** Był sobie Luwr **21.45** Mel Brooks, genialny komik – film dok. **22.55** Tamte lata, tamte dni **23.30** Dni wrzawy – droga Rolling Stonesów do Altamont – film dok.

Zoom TV

7.55 To leci w sieci **9.15** Pułapki umysłu **10.45** Wojciech Cejrowski – boso przez świat **13.00** Cztery pancerni i pies (1, 2) **(s.2)** **15.40** Strażnik Teksasu (6, 7) **17.45** ******** Gang Olsena (1) – komedia Dania 1968, reż. Erik Balling, wyk. Ove Sprogøe, Morten Grunwald **19.25** I love kabaret Extra **20.00** Hity polskiego kabaretu **21.00** ******* Książę i ja – kom. rom. USA/Czechy 2004 **23.10** Magia negocjacji. Polska **0.20** Adam szuka Ewy. Niemcy **1.25** I love kabaret

TLC

7.00 Salon sukien ślubnych Goka **8.00** Ameryka/Ghana **9.00** Włoski salon piękności **10.00** Wiza na miłość: Romans na Karaibach **11.00** Nałogowe panny młode **12.00** Wiza na miłość: znnowu do wzięcia **14.00** Historie wielkiej wagi – dalšie losy **18.00** Ciało obce **19.00** Młodość na zamówienie **19.30** Wiza na miłość: Wielka Brytania **21.00** Wiza na miłość: pierwsze spotkanie **23.00** Kilogramy zbędnej skóry **0.00** Dr Pryszczylła **1.00** Wiza na miłość: Wielka Brytania

TVS

5.00 Telesprzedaż **7.05** Pogoda **7.15** Klachy i Lachy **8.05** Przy muzyce po śląsku **8.30** Muzyce dzień dobry **9.35** Przy muzyce po śląsku **11.00** Klachy i Lachy **11.30** Spotkanie z balladą **12.35** Kino TVS – film fabularny Polska 2026 **14.30** Śląska karuzela **16.00** Koncert życzeń **17.50** Szlagierowa lista **19.45** Koncert w TVS **21.45** Kino TVS – film fabularny Polska 2026 **23.35** Śląska karuzela **1.20** Program kulinarny **2.50** Pasma ciekawostek

WP

DVB

6.00 Makłowicz w podróży **7.05** Morderstwa w Midsomer (1, 2) **11.00** II wojna światowa: wyścig do zwycięstwa **13.00** Pokochaj lub sprzedaj – Vancouver **14.00** Pokochaj lub sprzedaj – Quebec **15.00** Strażacy z sąsiedztwa **16.00** Policjanci z sąsiedztwa – serial dok. **18.00** Policjanci w akcji – serial dok. Polska 2026 **20.00** Policjanci z sąsiedztwa **21.55** Mistrzowie kabaretu: Kabaret Moralnego Niepokoju **22.55** Przebojowe kabarety **0.00** Mistrzowie kabaretu



LECZENIE I REHABILITACJA

- Zdrowy Kręgosłup • Neurologiczny
- Dla Aktywnych • Biodra • Kolana • Bark
- Antystresowy • Kardiologiczny z diagnostyką

15 albo 20 zabiegów na 7 dni pobytu

- Wstęp na basen do 90 minut dziennie
- Oferujemy z możliwością dopłaty:
- Diagnostykę fizjoterapeutyczną i laboratoryjną
- Specjalistyczne konsultacje lekarskie

Pobyty w terminach 26.04 - 28.06.2026 r.
oraz 28.06 - 27.09.2026 r.

tel. 54 416 70 00
www.podtezniami.pl

Klinika Uzdrowiskowa „Pod Tężniami” im. Jana Pawła II,
ul. Warzelniana 7, 87-720 Ciechocinek

TVP 1 DV3

SERIAL 18:20



Zaraz wracam
7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Studio Raban **8.00** Serwis Info
8.25 Zaraz wracam (117) **9.00** Ran-
 czo (14): Sztuka i władza **12.10** Komisarz Alex (23): Zabójcza dawka **11.00**
 Ojciec Mateusz (127): Dzień papieski
12.00 Serwis Info **12.10** Agrobiznes
12.35 Rok w ogrodzie extra **12.50**
 Ssaki (5): Upał – serial dok. W. Bryt.
 2024 **14.00** Złoty chłopak (277)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (902)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4703)
18.20 Zaraz wracam (118)
 Wyjazd Anny sprawia, że opieka nad Julką spada na zapracowaną Marię, co prowadzi do konfliktu. Filar przekracza granice w relacji z Karoliną, a Walczak wyprasza Eligiusza z domu.
18.55 Akacja 38 (855)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Teatr TV: Herbatka u Stalina – Polska 1999 (s.2)
 Reż. Janusz Morgenstern, wyk. Gustaw Holoubek, Janusz Gajos, Jan Englert
22.05 Życie i śmierci Maxa Linder’a – film dok. Polska/Francja 2024, wyk. Rémi Bichet, Paulo Anid
23.55 Balans bieli – magazyn
0.40 Kto ratuje jedno życie.
 *** Cudak
 – dramat Polska 2021
2.25 Tulipanowa gorączka
 *** – melodr. W. Bryt./USA 2017

TVP Polonia
7.30 Pytanie na śniadanie **11.35** Polskie opowieści **11.50** Przepis dnia **12.00** Serwis Info **12.10** Blondynka (31, 32) **13.50** Ci cholery Polacy. Lotnictwo polskie 1939-45
14.10 Kulturalni **15.00** Serwis Info **15.10** Kiedyś to było **15.40** Zaraz wracam (75) **16.30** Barwy szczęścia (3297) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Słownik polsko@polski **18.45** Panorama **19.20** Polacy światu **19.30** **19.55** Pytanie dnia **20.25** Czas honoru (76) **21.20** Stawka większa niż życie (12) **22.25** Muzyka na dobry wieczór **23.15** Panorama **23.45** Kod bezpieczeństwa **0.15** Moda na język polski

TVP 2 DV3

SERIAL 22:25



Na sygnale
5.30 M jak miłość (1743) **6.25** Rodzina (nie od) święta – program religijny
6.55 Barwy szczęścia (3366) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Okrasa tamie przepisy **12.15** Kolekcja **12.30** Koło fortuny **13.15** Panna młoda (80) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.05**
 Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (888): Wszystko z miłości – serial obyczaj. Polska 2026

15.00 Koło fortuny – extra
15.05 La Promesa – pałac tajemnic (378)
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (81)
 Melih urządza dla Mine biwak. Derya jest zaniepokojona znikaniem Cemila na całe dni. Cihan znajduje w torebce Hancer środek przeciwciażowy. Mukadder próbuje zastraszyć Hancer.
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3366)
19.50 Domowe patenty – felieton
20.05 Barwy szczęścia (3367)
 – serial Polska 2026 (s.18)
20.40 Kulisy „M jak miłość”
20.55 M jak miłość (1928) (s.18)
21.55 Na sygnale (889, 890-opis)
 Piotr z Martyną próbują ocalić mężczyznę potrąconego przez auto. Gdy Strzelecki podaje rannemu lek przeciwkrwotoczny, stan pacjenta się pogarsza.
22.55 Na przekór losowi (8)
0.05 Komedianci debiutanci
 **** – komediodr. Francja 2020
2.00 Cztery pory roku w Hawanie (3) – serial krym.

TV Trzaski DV3
10.15 Rozmowy niedokończono **11.20** Stan bezpieczeństwa państwa **11.30** Warto być ojcem **11.45** Muzyczne chwile **12.20** Skazani na Sybir **13.00** Spór o Morskie Oko **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Ukryci w łonie Matki **15.00** Wygrana **16.10** Sanktuarium polskie **16.30** Porady medyczne bonifratrów **17.00** Świądowie **17.30** Moja parafia **18.15** Rozmowy niedokończono **19.30** Poznajemy Polskę **19.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Z wędką nad wodę w Polskę i świat **22.30** Starowiejski Profesor Józef Bielawski **0.10** Informacje

Polsat DV3

SERIAL 16:30



Na ratunek 112
5.40 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – magazyn informacyjny
8.30 Malanowski i Partnerzy (240, 241): Niebezpieczna matka / Upiór w hotelu **9.30** Trudne sprawy (1046, 1047) **11.35** Gliniarze (739-741): Szalona miłość / Lekcja dojrzwania / Nieodwracalne **14.40** Dlaczego ja? (1555): Tajemnice mojego ojca – serial fabularno-dokumentalny Polska

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1152)
 Karolina jest wdową po Krzysztofie, który lata temu zaginął w Afryce. Związuje się z Mateuszem, przyjacielem Krzyśka. Ale okazuje się, że jej mąż żyje i niebawem wróci do domu.
17.00 Gliniarze (1192)
 – serial fab. -dokumentalny
18.00 Pierwsza miłość (4204)
 – serial Polska 2026 (s.18)
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Farma – reality show
21.40 Psy 3. W imię zasad
 *** – film sensacyjny Polska 2020 (s.3)
 Reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Marcin Dorociński, Cezary Pazura
0.15 Góra Dantego – film
 *** katastroficzny USA 1997
 Reż. Roger Donaldson, wyk. Pierce Brosnan, Linda Hamilton, Charles Hallahan
2.30 Escape room
 *** – horror USA/RPA 2019

TVP Kultura DV3
8.55 Dobre strony **9.50** Tamte lata, tamte dni **9.55** Na kłopoty Bednarski (3) **10.55** **** Pu-
 stelnia parmeńska – dramat Fr./Wł. 1948 **13.55** Stolica muzyki, Nowy Orlean **15.50** Kwiaty i jaszczurki. Historia majoliki nieborowskiej **16.20** Dlaczego nie Evans? (1)
17.20 Na kłopoty Bednarski (4)
18.25 Tygodnik kulturalny **19.20** Poszukiwacze zaginionych arcydzieł **20.00** **** Moonraker – film sens. W. Bryt./Fr. 1979 **22.15** Porozmawiajmy szczerze **22.55** *** Trzej muskietierowie: D'Artagnan – film przygod. Fr./Niemcy/Hiszp./Belg. 2023 **1.05** Dzień z życia artysty **1.45** *** Niepamięć – komediodramat Grecja/Polska/Słowenia/Australia 2020

TVN DV3

FILM 22:40



John Wick 3
5.05 Kto was tak urządził? **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda (1620)
6.50 Kuchenne rewolucje: Sierpów – Bistro Zalewajka **7.45** Dzień Dobry TVN – magazyn informacyjny **11.20** Doradca smaku **11.25** Kuchenne rewolucje: Koszalin – karczmia Ty-
 mianek / Kraków, restauracja „Voila”
13.40 Ukryta prawda (1742-1743, 1672) – serial fab.-dokumentalny

16.50 Szpital św. Anny (115)
 – serial obycz. Polska 2026
17.55 Detektywi (309)
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4201)
 – serial Polska 2026 (s.18)
20.50 The Floor – teleturniej
21.30 Bitwa o gości – reality show
22.40 John Wick 3 – film
 **** ensacyjny USA 2019
 Reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves, Halle Berry, Ian McShane
 John Wick złamał zasady obowiązujące płatnych zabójców. Musi uciekać, ponieważ Rada Najwyższa wyznaczyła za jego głowę nagrodę w wysokości 14 milionów dolarów.
1.15 Wojna domowa
 **** – film sensacyjny USA/W. Bryt./Finlandia 2024
 Reż. Alex Garland, wyk. Kirsten Dunst, Wagner Moura, Cailee Spaeny
3.20 Co za tydzień – magazyn
3.50 Uwaga! – magazyn
4.05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (8): Zatrute źródło – serial kryminalny USA/Kanada 2010

Super Polsat DV3
6.05 Wydarzenia 21:50 **6.45** SuperLudzie Extra **6.55** Na ratunek 112 (607, 608) **7.55** Doktor Martin (31, 32) **10.00** Wydarzenia **10.30** SuperLudzie **11.30** Świat według Kiepskich (363-366) **13.30** Bitwa o palety (24) **14.30** Hell's Kitchen – piekielna kuchnia (29)
16.00 Top chef (17) **17.30** Świat według Kiepskich (455-457, 544-545) **20.00** Złomiarze **21.00** **** Volta – komedia krym. Polska 2017, reż. Juliusz Machulski, wyk. Andrzej Zieliński, Olga Bołądź **23.10** **** Siedmiu wspaniałych – western USA/Australia 2016, reż. Antoine Fuqua, wyk. Denzel Washington, Ethan Hawke **2.00** Świat według Kiepskich (330-333) **4.00** Nasz nowy dom (229, 230)

TVN 7 DV3

FILM 21:00



Mroczny rycerz powstaje
6.50 Szkoła (605, 606) **8.45** Ukryta prawda (1283, 1192, 1193) **11.55** W-11 Wydział Śledczy (939, 940) **14.00** Detektywi (68) **15.00** Szpital św. Anny (106) **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (607, 608)
18.00 Sekrety życia (6) **19.00** Ukryta prawda (1477) **20.00** Hotel Paradise (33)
21.00 **** Mroczny rycerz powstaje – film sensacyjny W. Bryt./USA 2012, reż. Christopher Nolan, wyk. Christian Bale, Gary Oldman, Tom Hardy **0.25** **** Ci-
 che miejsce II – horror USA 2020, reż. John Krasinski, wyk. Emily Blunt, John Krasinski **2.25** Skok na głęboką wodę (7) **3.15** Mówię Wam (11) **4.10** Usterka (22)

TV Puls DV3
8.00 Kobra – oddział specjalny (7, 8)
10.00 Triumf miłości (123, 124) **12.00** Nie igraj z aniołem (62) **13.00** Wspaniałe stulecie (87) **14.00** Przepis na zbrodnię (25) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (699, 700) **17.00** Dzielnica strachu (460)
18.00 Lombard. Życie pod zastaw (990, 991) **20.00** *** Osaczony – film akcji USA/Niemcy 2005 **22.20** *** Jeden strzał – thriller USA/W. Bryt. 2021 **0.35** **
 Król zabójców – film sens. USA/Kan. 2023
2.20 Lombard. Życie pod zastaw (986)
Puls 2 DV3
6.35 Żyjek i przyjaciele **7.00** Seriale anim. dla dzieci **13.00** Gumisie **14.00** Kacze opowieści **15.00** Miraculous: Biedronka i Czarny Kot **16.00** Superthings: Kazoom Power **16.15** Fineasz i Ferb **16.50** Marta mówi! **17.10** Superkoty **17.45** Świnka Peppa **17.50** Bing **18.20** Maszja i niedźwiedź **18.35** Myszka Miki **19.00** Don Matteo: Boski detektyw (15) **20.00** Przepis na zbrodnię (28) **21.00** Dzielnica strachu (464, 465) **23.00** Wstydliwe choroby: XXL **1.00** Dzielnica strachu (462)

TV 6 DV3
6.00 Więzienie (169, 170) **6.55** Po-
 licjantki i policjanci (604, 605) **8.55**
 Kobra – oddział specjalny (147, 148) **10.55** 48h. Zaginięni (192-194) **13.55** Policjantki i policjanci (1146) **14.55** Kobra – oddział specjalny (149, 150): Bez odwrotu / Retrospekcja – serial sens. Niemcy 2006 **17.00** Magnum: Detektyw z Hawajów (91): Odkrycie – serial sens. USA 2023 **18.00** Strażnik Teksasu (7, 8): Triumf sprawiedliwości / Lincz – serial sens. **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (125-127): Kukulcze gniazdo / Manhattańskie przesilenie / Dom śmierci – serial krym. USA/Kanada 2009 **22.55** Łowca pedofilów (145-148) **0.55** Więzienie (179, 180) **1.55** Septagon (8-10)
TV 4 DV3
6.00 Strażnik Teksasu (5, 6) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (99)
8.55 Policjantki i policjanci (406, 407) **10.55** Na ratunek 112 (1153, 452) **11.55** Dlaczego ja? (1557)
12.55 Trudne sprawy (1055-1057) **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej (72) **18.00** Policjantki i policjanci (1410, 1411) **20.00** Uroczysko (241) **20.30** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1020) **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto (137) **22.40** ** Artur i Merlin: rycerz Kamelot – film przygod. W. Bryt. 2020, reż. Giles Alderson, wyk. Richard Short, Richard Brake, Stella Stocker **0.25** Love Island. Wypła miłości (29) **1.30** Hardcore-
 rowy Lombard (145) **2.40** Inter-
 wencja (5882) **2.50** SuperLudzie

Ale Kino+

9.40 Wyrzaj – film krótkometr.
10.15 Grantchester (3, 4) **12.20** Vera (2) **14.10** *** Porwanie Heinekena – film sens. Hol./Belg./W. Bryt./USA 2015 **16.05** *** Czarna wdowa – film biograf. USA 2017 **18.20** Vera (3) – serial krym.
20.10 *** Kamdesh. Afgański piekło – film sens. USA/Bulg. 2019
22.40 *** Kochanica króla Jeanne du Barry – film biograf. Fr./W. Bryt./Belg./USA/Rosja/Arab. Saud. 2023 **0.55** *** Na własnych warunkach – dramat Fr./Tajwan 2025

Kino Polska

8.45 PKF 52AB/68 **9.05** **** Podróż za jeden uśmiech – film przygod. Polska 1972 **11.00** *** Basia sama w domu – kom. Polska 2021 **13.00** *** Komedia małżeńska – kom. Polska 1993 **15.10** *** Paragon, gola – kom. Polska 1969 **17.50** Pogranicze w ogniu (24) **18.20** Cztery pancerni i pies (1) **20.00** **** Kamienie na szaniec – dramat Polska 2014 **22.25** *** W nich cała nadzieja – film sf Polska 2023 **0.00** **** Drogówka – film krym. Polska 2012

Polsat Film

7.05 Rolnicy – tak się żyje u nas na wsi **7.30** Doktor Martin (64) **8.30** Przyjaciółki (223, 224) **10.25** Świat według Kiepskich (166-167, 193-194, 77, 83, 50) **14.25** *** Rodzina na wakacjach – kom. USA 2004 **16.30** *** Niepamięć – film sf USA 2013 **19.00** *** Mroczna Wieża – film fantasy USA 2017 **21.00** Lista dźwięków – film obyczajowy USA 2021 **23.05** *** Wszystkie stare noże – thriller USA/Kanada 2022 **1.10** Thrillerze **3.10** Fala zbrodni (34, 35)

Stopklatka

DV3 II

6.50 Wielkie wynalazki **7.55** Wojciech Cejrowski – bosko przez świat **9.00** Robert Makłowicz **10.50** Wojny magazynowe: Kanada **11.55** Wojny kontenerowe **13.00** Katastrofy w przestworzach **16.00** MacGyver (21, 22) **18.00** Wojny magazynowe: Kanada **19.15** Wojny kontenerowe **20.00** *** Prawo do zemsty – film sens. USA 2019 **21.50** Bez łości (3) **23.40** *** Predator 2 – film sf USA 1990 **1.55** *** Zamknąć za sobą drzwi – film kryminalny Polska 1987

Canal+ Premium

10.35 Balony **11.05** Riefenstahl **13.00** Making of C+ **13.10** *** W kogo ja się wrodziłem? – film obyczaj. Polska 2001 **14.10** The Office PL (6, 7) **15.05** Hannah Arendt: Myślenie jest niebezpieczne **16.25** **** Ida – dramat Polska/Dania/Fr./W. Bryt. 2013 **17.50** *** Saga „Zmierzc” – Księżyc w nowiu – melodramat USA 2009 **20.00** Emigracja XD **20.55** Making of C+ **21.00** Czarnowice Mayfair (5, 6) **22.30** *** Polowanie – film sens. USA 2025

HBO

9.20 Noc przed Świętami w Krainie Czarów – film anim. W. Bryt. 2024 **10.45** Księga życia – film anim. USA/Meksyk/Kan. 2014 **12.20** **** Alita: Battle Angel – film sens. USA/Jap./Kan. 2019 **14.20** *** Lista – kom. USA 2023 **15.55** **** Spider-Man: Homecoming – film sf USA 2017 **18.05** **** Na rauszu – komediodramat Dania 2020 **20.00** Euforia (3) **21.05** Rooster (8) **21.40** Wielki powrót (6) **22.15** *** Vinci 2 – kom. krym. Polska 2025

Polsat 2

6.30 Nasz nowy dom **7.30** Na ratunek 112 **8.30** Sekrety rodziny **11.30** Przyjaciółki (299) **12.30** Dlaczego ja? **14.30** Świat według Kiepskich (261-265) **17.00** 48 h. Zaginię (251, 252) **19.00** Gliniarze **20.00** Ślad (19) – serial krym. Polska 2018 **21.00** Gliniarze (1048) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 **22.05** Rolnicy – tak się żyje u nas na wsi **23.00** Świat według Kiepskich (273, 274) **0.00** Ślad (103) **1.00** Zdrady II **2.00** Wydarzenia

TVP Seriele

6.20 Na sygnale (432, 433) **7.30** Ojciec Mateusz (428) **8.30** Komisarz Alex (280) **9.20** Rodzinka.pl (51) **9.55** Klan (1401) **10.30** Ranczo (50) **11.25** M jak miłość (1927) **12.25** Komisarz Alex (314) **13.25** Kulisy „Ojciec Mateusz” **13.35** Ojciec Mateusz (333, 334) **15.30** Komisarz Alex (281) **16.15** Na sygnale (434, 435) **17.25** Ranczo (51, 52) **19.30** Ojciec Mateusz (335, 429) **21.30** Ranczo (53, 54) **23.25** Ojciec Mateusz (336) **0.20** Na sygnale (884-888)

AXN

6.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (7, 8) **7.30** Dr House (9, 10) **9.25** Castle (23, 24) **11.20** Detektyw Monk (14, 15) **13.20** Dr House (11, 12) **15.20** Agenci NCIS (11, 12): Kolowrotek / Miasto partnerskie, część 1. **17.20** Castle (1, 2): Walkiria / Kryptonim „Dreamworld” **19.10** FBI (20, 21) **21.05** FBI: International (2): Ta druga trudna część **21.55** FBI: Most Wanted (5) **22.55** Castle (1, 2) **0.40** FBI (20, 21) **2.25** FBI: International (2) **3.20** FBI: Most Wanted (5)

13 Ulica

5.00 Falszerstwo (6) **6.00** Astrid i Raphaëlle (5, 6) **8.15** Kapitan Marleau (3) **10.15** Mentalista (12, 13) **12.05** Bez śladu (23, 24) **13.55** Astrid i Raphaëlle (7, 8) **16.15** Kapitan Marleau (4) **18.20** Agenci NCIS: Los Angeles (1, 2) – serial krym. USA **20.10** Motyw (1, 2): Przyczajony / Zbrodnie namietności – serial kryminalny Kanada 2013 **22.00** Blanca (10) – serial krym. Wł. **23.05** Metoda Wagnera (12) **1.05** Kapitan Marleau (4) **3.10** Astrid i Raphaëlle (5, 6)

FX

7.20 Kości (3, 4) **9.10** CSI: Kryminalne zagadki Miami (9, 10) **11.00** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (17) **11.55** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (5, 6) **13.45** Agenci NCIS (7, 8) **15.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (18) **16.30** CSI: Kryminalne zagadki Miami (11, 12) **18.20** FBI (11, 12) **20.10** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (7, 8) **22.00** Tropiciele (11) **22.55** *** Londyn w ogniu – film sens. USA/W. Bryt./Bulg. 2016 **0.55** 9-1-1 (7)

BBC First

6.00 Zagadki doktora Blake'a (1) **6.55** My Life is Murder (6, 7) **8.40** Lewis (7) **9.40** Ojciec Brown (11) **10.40** Śmierć pod palmami (6) **11.45** Zagadki doktora Blake'a (1) **12.55** Koroner (1, 2) **14.55** Ojciec Brown (5) **15.50** Lewis (7) **16.55** My Life is Murder (7) **17.50** Morderstwa w Midsomer (11, 12) **19.50** Śmierć pod palmami (4, 7) **22.05** *** Komisarz Magiret (1/2) – dramat W. Bryt. 2017 **0.00** Zabójcze arcydzieła (6) **1.05** Śmierć pod palmami (5)

Eurosport 1

8.30 Maraton Londyński **10.00** Kolarstwo: Liège-Bastogne-Liège **11.00** Snooker: MS w Sheffield **14.00** (L) Snooker: MS w Sheffield **17.00** Snooker: MS w Sheffield **18.45** Kolarstwo: Wyciąg dookoła Turcji **19.30** (L) Snooker: MS w Sheffield **23.00** Snooker: MS w Sheffield **0.00** Kolarstwo: Wyciąg dookoła Turcji **1.30** Snooker: MS w Sheffield **2.30** Kolarstwo: Liège-Bastogne-Liège **3.30** Kolarstwo: Wyciąg dookoła Turcji **4.30** Snooker: MS w Sheffield

Eurosport 2

8.30 Kolarstwo: Liège-Bastogne-Liège **10.00** Snooker: MS w Sheffield **11.00** Maraton Londyński **12.30** Kolarstwo: Wyciąg dookoła Turcji **13.30** (L) Kolarstwo: Wyciąg dookoła Turcji **15.30** Kolarstwo: Liège-Bastogne-Liège **17.00** Maraton Londyński **19.00** Kolarstwo górskie: Podsumowanie sezonu PS **21.00** Kolarstwo: Liège-Bastogne-Liège **22.00** Kolarstwo: Liège-Bastogne-Liège **23.00** Kolarstwo: Wyciąg dookoła Turcji **0.00** Wyciągi Endurance: MS Endurance FIM – 24 Hours Motos

Polsat Sport 1

6.00 Siatkówka: PlusLiga **9.00** Polsat Sport Talk **10.00** Siatkówka: PlusLiga **11.00** (L) Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open – transmisja **13.00** (L) Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open **15.00** (L) Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open **17.00** (L) Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open **20.00** Siatkówka: PlusLiga – transmisja **23.00** Siatkówka: PlusLiga – transmisja **1.00** Boks: Gala boksu zawodowego

TVP Sport

DV3 II

10.30 Hokej na lodzie (tow): Polska – Słowenia **11.30** Hokej na lodzie: NHL **12.45** NBA: Portland Trail Blazers – San Antonio Spurs **14.15** Piłka nożna: Olimpia Grudziądz – Warta Poznań **16.45** Magazyn Betlic 2. Ligi **17.25** Magazyn Betlic 1. Ligi **17.55** (L) Piłka nożna: Ruch Chorzów – Pogoń Grodzisk Mazowiecki **20.05** Magazyn Betlic 1. Ligi **21.30** Gol **22.55** Sportowy wieczór **23.20** Piłka nożna (k): RCD Espanyol Femeni – FC Barcelona Femeni

Canal+ Sport

6.00 Liga+ Extra – magazyn **8.00** Sport+ **9.00** Piłka nożna: Villarreal CF – RC Celta; Real Oviedo – Elche CF **13.30** Sport+ **14.40** Liga+ Extra – magazyn **16.45** Wysoki pressing – magazyn **18.30** Sport+ **19.30** Jej Wysokość Premier League – magazyn piłkarski **20.55** Piłka nożna: LaLiga EA Sports: Getafe CF – FC Barcelona **23.05** Ekstraklasa po godzinach – magazyn **0.15** Sport+ **1.30** Piłka nożna: Cracovia – Pogoń Szczecin; Jagiellonia Białystok – Górnik Zabrze

Canal+ Sport 5

8.30 Żużel: Pronerger Polonia Piła – Moonfin Magnus Ostrów Wielkopolski **11.15** Żużel: Bayersystem GKM Grudziądz – Betard Sparta Wrocław; FOGO Unia Leszno – Gezet Stal Gorzów **16.45** Magazyn PGE Ekstraliga **18.25** Studio **18.55** (L) Piłka nożna: Piast Gliwice – Arka Gdynia **21.00** Ekstraklasa po godzinach **22.05** Magazyn Metalaks 2. Ekstraliga **22.35** Boks: Jared Warren – Conor Cooke **0.45** Ekstraklasa **2.00** Piłka nożna: Lech Poznań – Legia Warszawa

Eleven Sports 1

8.00 Piłka nożna: Bundesliga **10.00** Piłka nożna: LaLiga EA Sports **12.00** Piłka nożna: Serie A Enilive **14.00** Piłka nożna: Bundesliga **16.00** Magazyn sportowy **17.00** Magazyn sportowy **17.30** Magazyn sportowy **18.00** Magazyn sportowy **18.40** Magazyn sportowy **19.20** Magazyn sportowy **20.00** Magazyn sportowy **20.40** (L) Piłka nożna: Serie A Enilive **22.40** Magazyn sportowy **23.20** Magazyn sportowy **0.00** Piłka nożna: Bundesliga

Polsat Sport 3

6.00 Koszykówka: ORLEN Basket Liga – transmisja **8.30** Piłka nożna z archiwum – magazyn **11.00** Koszykówka: ORLEN Basket Liga – transmisja **13.30** Piłka nożna z archiwum – magazyn **15.00** Koszykówka: ORLEN Basket Liga – transmisja **18.00** Piłka nożna z archiwum – magazyn **20.00** Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open – transmisja **22.30** Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open – transmisja **1.00** MMA: Babilon MMA

TVN 24

8.00 Serwis informacyjny, pogoda **9.55** Biznes **10.00** Serwis informacyjny, pogoda **10.55** Biznes **11.00** Serwis informacyjny, pogoda **11.55** Biznes **12.00** Serwis informacyjny, pogoda **13.55** Biznes **14.00** Serwis informacyjny, pogoda **14.55** Biznes **15.00** 15 na żywo **16.00** Fakty po południu **18.00** Tak jest **19.15** Serwis informacyjny **19.30** Fakty po Faktach **20.00** Kropka nad i **20.30** Czarno na białym **21.00** Polska i świat **22.00** Szkło kontaktowe **23.00** Dzień po dniu **0.25** Biznes

Polsat News

10.00 W rytmie dnia **12.50** Wydarzenia **13.30** W rytmie dnia **13.55** Pogoda **14.00** W rytmie dnia **14.55** Pogoda **15.00** W rytmie dnia **15.40** Pogoda **15.50** Wydarzenia **16.10** Więcej „Wydarzeń” **16.30** Punkt widzenia Jankowskiego **18.15** Najważniejsze pytania **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.50** Debata Gozdyry **21.50** Wydarzenia wieczorne **22.30** Dzień na świecie **23.30** Obraz dnia **0.00** Najważniejsze pytania **1.25** Punkt widzenia Jankowskiego

TVP Info

DV3 II

10.00 Serwis info dzień **11.55** Za pięć dwunasta **13.00** Serwis info dzień **14.30** **14.30** Serwis info dzień **15.45** Panorama **16.00** Dzień w godzinę **17.00** Teleexpress **17.15** Teleexpress Extra **17.35** Panorama **17.42** Wykrywacz kłamstw **18.00** Panorama **18.30** Kontrapunkt **18.55** Serwis info wieczór **19.00** Kontrapunkt – Ring wolny **19.30** **19.30** **19.58** Pytanie dnia **20.18** Bez retuszu **20.57** Serwis info wieczór **21.00** Kwiatki polskie **21.45** Panorama

TVP 3

DV3 II

11.30 Wiosna na RODOS **12.00** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **12.30** Okrasa łamie przepisy **13.00** Agrobiznes **13.20** Agropogoda **13.30** Rozmowy (nie)wygodne **14.15** Szkoła Mistrzów **14.30** Program informacyjny **15.00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **15.20** Serwis Info **19.30** Dłaczego krowa... **19.45** Kryminalna siódemka **20.00** Dziennik regionów **20.13** Gość regionów **20.30** Kryminalna Siódemka Extra **22.00** Dziennik regionów **22.30** Złoty chłopak (138)

TVP Rozrywka

7.10 Okrasa łamie przepisy **8.15** Familiada **8.50** Va banque **9.25** Kolo fortuny **10.05** Makłowicz w podróży **10.45** Postaw na milion **12.35** Familiada **13.15** Zmiennicy **14.20** Rodzinka.pl **15.25** Program rozrywkowy **15.50** Kocham Cię, Polsko! **17.25** Va banque **18.00** Kolo fortuny **18.40** Okrasa łamie przepisy **19.45** Makłowicz w podróży **20.25** Postaw na milion **22.10** Rodzinka.pl **22.50** The Voice Kids **1.10** Kolo fortuny **2.35** Kabaret. Super Show Dwójki

Planete+

9.20 Polska z góry **10.20** Afryka z góry **11.20** Dokąd dzisiaj? **12.35** Najpiękniejsze rzeki świata **13.40** Materiały przyszłości **14.50** Stormborn – Zrodzone w burzy **15.50** Niezwykłe podróże koleją **16.55** Dokąd dzisiaj? **18.15** Mam zamek **19.10** Na targach świata **19.45** Prywatne życie nazistów **20.50** Niezwykłe podróże koleją **22.00** Komenski. Edukacja tworzy człowieka **23.10** Męczyźni nienawidzący kobit **0.20** Niezwykłe podróże koleją

BBC Earth

9.20 W okowach mrozu **11.15** Skarby przeszłości i ich tajemnice **12.20** Planeta Ziemia **13.25** Układ Słoneczny **14.30** W okowach mrozu **15.30** Życie na pustkowiu **16.35** Alaska z Sue Perkins **17.35** Skarby przeszłości i ich tajemnice **18.35** Planeta Ziemia II **19.45** Pewnego razu w kosmosie **20.55** Życie na pustkowiu **21.55** W okowach mrozu **22.55** Amerykańskie Południe **23.55** Wielka kanadyjska przygoda **1.00** Skarby przeszłości i ich tajemnice

Discovery Channel

7.30 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge **9.00** Gorączka złota **10.00** Klan z Alaski **11.00** Ed Stalford: Inicjacja **12.00** Od samochodu do domu **13.00** Nagi instykt przetrwania **15.00** Złomowisko PL **16.00** Złoto drwali **17.00** Włoska kontrola celna **18.00** Truckery **19.00** Złomowisko PL **21.00** Nic do zgłoszenia **22.00** Od samochodu do domu **23.00** Celniczy na strazy Turcji **0.00** Gorączka złota **1.00** Zoom na architekturę **2.00** Militaria na warsztatach

TVN Turbo

8.20 DeFacto **9.15** Fani czterech kółek **10.15** Złomowisko PL **12.15** Naprawy nie do naprawy **13.00** Zawodowi handlarze **14.30** Wojny samochodowe **16.30** Jeździć, obserwować **18.00** Raport Turbo **18.15** Wojny samochodowe **19.15** Gadżet 4.0 **19.45** Ciężarówka przez Chile **20.45** Naprawy nie do naprawy **21.30** Uwaga! Oszust: Sziema z ogłoszenia **22.00** Raport Turbo **22.20** Zawodowi handlarze **23.05** Z drugiej ręki **23.50** Jeździć, obserwować

TVN Style

7.45 Złoty remont **8.45** Gwiazdy lumpesków **9.50** I nie opuszczę Cię aż do ślubu **11.25** Ugotowani **13.30** Kuchenne rewolucje: Bartoszyce – Gościnną/Piwem Podlane / Restauracja „Ajax”, Janki **15.35** Jestem z Polski **17.45** Kuchenne rewolucje: Myszczyca – „Gościnnie” / Restauracja-pizzeria „Irlandia”, Czechowice-Dziedzice / Szczecin – „Cafe Elegancko” **20.50** Polski biznes **21.50** Jestem z Polski **23.45** Hotel Paradise **0.45** 40 kontra **2.30** Wiem, co jem

SERIALE

Pierwsza miłość
POLSAT 18:00

Julitę dręczą wyrzuty sumienia z powodu sytuacji z Florianem, a on celowo ją prowokuje. Gdy Julita ostro się mu stawia, nieświadomie ściga na siebie jego zemstę. Po przypadkowym spotkaniu z Szymonem Marta odkrywa, że mogłaby się otworzyć na nową relację. Na budowie Kaliny trwa dramatyczna walka z czasem. Życie zaspanych jest zagrożone, a ich szanse maleją z każdą chwilą.

Na Wspólnej
TVN 20:15



Ola odwiedza Alana, a Czereś lądzuje... na komisariacie! Mariusz jest kompletnie bezradny w sprawie pozwu Nowińskiego, który żąda 5 mln odszkodowania. Ola podpowiada, by przekonał klienta, że to przecież przez córkę stracił firmę.

Barwy szczęścia

Lukasz posuwa się do śledzenia Ksawerego. Czy to zwykły bunt nastolatka?

TVP 2 20:05

Brak pierścionka zaręczynowego na palcu Ewy budzi wyraźny niepokój Romeo. Problemy wychowawcze sprawiają, że zdesperowany Łukasz zaczyna śledzić Ksawerego. Jego zachowanie wywołuje sprzeczkę z Celiną, która normalnie traktuje bunt nastolatka.



M jak miłość

Czy konflikt Mateusza i Tomka przerodzi się w bójkę?

TVP 2 20:55

Konflikt Mateusza z Tomkiem przybiera na siłę do tego stopnia, że Janek musi powstrzymywać kolegów przed bójką w akademiku. Później studenci WAT-u biorą udział w poszukiwaniach chłopca, który zaginął w lesie. Podczas akcji poważnie ranna zostaje Majka.



JOLKA

K	O	T																		

Litery w polach z kropką, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

Ujawniono niektóre litery.
W kolejności przypadkowej:

- część taśmy filmowej
- ostry wiraż górskiej drogi
- makatka na ścianie
- łódź z jednego pnia drzewa
- np. Buster Keaton
- polskie auto elektryczne
- gwarancja pieniężna
- hormon emocji
- biegnie pod kanałem La Manche
- „... na Bounty”, film USA
- pracuje w rozrywce

- parzona w ekspresie
- egzotyczny owoc
- maszyna burząca mury
- kraj z New Delhi
- przynęta na haczyku
- spokrewniona z kuną
- maszyna do wbijania pali
- Ryszard, grał Mariana Paździocha
- cyranka lub krzyżówka
- klub sportowy z miasta „nafiarczy”
- gruby, sztywny papier
- instrument strunowy szarpany
- skrócony podpis
- sejmowa dyskusja
- odtwarzacz płyt winylowych

Romance TV

12.25 ★★ Rosamunde Pilcher: Letnie marzenie – romans Austria/ Niemcy 2004 **14.15** ★★★ Szkoła nad morzem – dr. Niemcy 2025 **16.05** ★★★ Rosamunde Pilcher: Ścieżki miłości – romans Austria/ Niemcy 2004 **18.00** Sledztwo prowadzi Watzmann (33) **19.00** Górski lekarz (84) **20.00** ★★ Dwa osły na Sardynii – kom. Niemcy 2015 **21.50** ★★ Kto nakarmi królika? – kom. Niemcy 2023 **23.45** Górski lekarz (84) **0.45** ★★ Dwa osły na Sardynii – kom. Niemcy

TVN Fabuła

8.45 Detektywi (424, 425) **9.50** Przepis na życie (1) **10.50** Szpital św. Anny (40) **11.50** Magda M. (7, 8) **13.55** Układ warszawski (1) **14.55** Detektywi **15.55** Serieale: Rozmowy **16.45** Magia kina **17.20** ★★ Akademia policyjna III: Ponowne szkolenie – kom. USA/ Kanada 1986 **19.00** Szpital św. Anny (20) **20.00** ★★ Droga powrotna – film sport. USA/Kan. 2020 **22.30** ★★ Gran Torino – dramat USA 2008 **0.45** ★★ Wyspa – film sens. USA 2005

AMC

6.15 Bliziej gwiazd **6.50** ★★ Wy-marzony facet – kom. rom. USA 2002 **8.45** ★★ Czarnobrody (1) – film przygod. USA 2006 **12.15** ★★ Pałacy problem – kom. krym. W. Bryt. 2011 **14.15** ★★ Kopalnie króla Salomona (1) – film przygod. Niemcy/USA/RPA 2004 **17.45** ★★ Equilibrium – film sf USA 2002 **19.50** ★★ Lara Croft: Tomb Raider: Kolebka życia – film przygod. USA/Niemcy/Jap./W. Bryt./Hongk. 2003 **22.00** ★★ Gorączka – film sens. USA 1995

TTV

DVB

6.20 DeFacto **6.50** Diabelnie boskie **7.20** Ukryta prawda **8.20** Kartoteka **10.30** Detektywi **12.30** Zakup w ciemno **14.30** Kartoteka **16.45** Express **17.00** Sport **17.05** Idź na całość **18.05** Damy i wieśniaczki. PL **19.05** Zakup w ciemno Extra **19.45** Express **20.05** Zakup w ciemno **21.05** Zakup w ciemno Extra **21.45** Express **22.00** Gogglebox. Przed telewizorem **0.20** Kanapowczynie **1.20** 99 – Gra o wszystko **2.20** Sędzia Anna Maria Wesołowska

Fokus TV

DVB

6.00 Wehikuł czasu **6.05** 48 h. Zaginięni (10) **7.10** Byli sobie podróżnicy **8.50** Wehikuł czasu **9.00** Starożytni kosmici **10.00** Gwiazdy lombardu **12.00** Niezwykłe osiągnięcia starożytności **13.00** Poszukiwacze historii **14.00** Ostatni bastion Hitlera: Plan Himmlera / Łowcy czołgów **16.00** Dorwać tureczyka **18.00** Rolnicy. Podlasie **20.00** Galileo **21.00** Maszyny bojowe: Nowoczesna broń **22.00** Połowanie na Hitlera **0.00** Starożytni kosmici **1.00** Rolnicy. Podlasie

Nowa TV

6.00 Wehikuł czasu **6.20** TV Okazje **6.55** Wehikuł czasu **7.00** Disco Landia – nutki do podbudki **7.30** Świat według Kiepskich (490-493) **9.30** Calkiem nowe lata miodowe (16) **10.00** Miodowe lata **10.30** Wznieście **12.00** Poirot (5, 6) **14.00** Świat według Kiepskich (554, 555) **15.00** Świat według Bundych (217-222) **18.00** Calkiem nowe lata miodowe (13) **18.30** Miodowe lata **21.00** Zdrady (79) **22.00** Ślad (74-75, 107) **1.00** Łowca pedofilów **3.00** TV Okazje

National Geographic

9.00 Tajemnicze wyspy **10.00** Lotnisko: biuro rzeczy znalezionych **11.00** Lotnisko w Toronto **12.00** Wcielenia dla **14.00** Złapać przemytnika **15.00** Morski patrol: Hiszpania **16.00** Egipt: miejsce pełne tajemnic **17.00** Imperium Mongołów: historia Czngis-chana **18.00** Żelazna kurtyna: życie pod radziecką okupacją **19.00** Wielkie konstrukcje III Rzeszy – best of **20.00** Katastrofa w przestworzach **0.00** Katastrofa w przestworzach: raport specjalny

Nat Geo Wild

11.00 Przedziwna planeta Ziemia **12.00** Królestwo drapieżników **13.00** Humorzaste zwierzaki **14.00** Królestwo białego wilka **15.00** Najdziwniejsze cuda ewolucji **16.00** Dzikie miejsca Europy **17.00** Niezwykłe wędrówki zwierząt **18.00** Katavi – utracony raj Afryki **19.00** Walki zwierząt **20.00** Niszczycielskie żywioły **21.00** Niezwykły dr Pol: Rzyko zawodowe / Mali weterynarze / Zaufajcie ekspertom / Szybka reakcja / Niesamowita doktor Brenda

Metro

6.50 J.A.G. – Wojskowe Biuro Śledcze (21) **7.45** Sekrety życia (23) **8.40** Szpital (680, 681) **10.40** Sędzia Anna Maria Wesołowska (625) **11.40** Magda gotuje Internet **12.10** Szkoła (674) **13.41** Anatomia piękna **14.40** Zapukaj do moich drzwi (125) **15.40** The Floor **17.00** Ciężarówka przez Indonezję **18.00** Prawo Agaty **19.00** Kartoteka (1, 2) **21.05** Kryminalni (9, 10) **23.15** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (21) **0.15** The Traitors. UK **1.35** Szpital (679)

TVP Historia

DVB

6.45 Było, nie minęło... **8.20** Czterej pancerni i pies (21) **9.45** Jaszowiec. Zapomniana nowoczesność **10.45** Fake czy historia? **11.30** Skarby przeszłości i ich tajemnice **12.25** Starożytne mocarstwa **13.25** Królowie (2) **14.00** Polskie drogi (1) (s.2) **15.40** Sensacje XX w. **17.30** Czas honoru (41) **18.30** Kapitan Myszowski **19.40** Królowie (41) **20.20** Zatoka szpiegów (11) **21.15** Upadek nazizmu – oblawa **22.15** Kroniki Hitlera **23.25** Sensacje XX w. **1.30** Encyklopedia II wojny światowej

TVP Dokument

DVB

11.40 Londyn – stolica kontrastów **12.50** Dzikie życie poza szlakiem **13.50** Krainy cudów natury **14.50** Camargue. Raj delty Rodanu **15.55** Przyszłość z góry (1) **16.55** Podróżnicy – odkrywcy **18.00** Gregory Peck – aktor dzentelmen – film dok. **18.55** Arktyczna przyroda Laponii **19.05** Magia irańskiego jedwabiu **19.55** Arktyczna przyroda Laponii **20.10** Belize: Raj w sercu Karaibów **21.15** Pakistan, nasz najlepszy wróg **22.15** Barbara Wodarczyk zaprasza **22.20** Wiadomość od Saszy

Zoom TV

6.00 Bliziej! Magazyn reporterów **6.55** Gadzet show **7.25** Tomasz Pagowski. Remont u ciebie **7.55** To leci w sieci **9.15** Bolek i Lolek **9.55** Reksio **10.45** To leci w sieci **11.40** Pułapki umysłu **12.20** Zoologia ekstremalna **13.25** Niewyjaśnione tajemnice świata **14.25** Sensacje XX w. **16.45** Wojciech Cejrowski – boso przez świat **19.00** Strażnik Teksasu (14, 15) **21.00** Hity polskiego kabaretu **23.00** Magia nagości **0.05** Striptiz – tak to się robi w Vegas

TLC

9.00 Rodzice na szóstkę **10.00** Wiza na miłość: pościelowe rozmowy **11.00** Mój mąż jest w ciąży **12.00** Kiedy dzieci mają dzieci **13.00** Wiza na miłość: znowu do wzięcia **15.00** Wiza na miłość: dalsze losy, pościelowe rozmowy **16.00** Historie wielkiej wagi – dalsze losy **18.00** Kilogramy zbędnej skóry **19.00** Wiza na miłość – oczami bohaterów **20.00** Wiza na miłość: Wielka Brytania **21.00** Wiza na miłość: pierwsze spotkanie **23.00** Toksyczne związki

TVS

10.00 Dzisiaj w regionie **10.15** Muzyczne dzień dobry **12.05** Dzisiaj w regionie **12.25** Muzyczne dzień dobry **13.30** Emeryci na tropie **14.40** Doktor Kleist – lekarz rodzinny **15.45** Doktor z alpejskiej wioski **16.50** Wydział kryminalny Kitzbühel **17.50** Doktor z alpejskiej wioski **18.50** Doktor Kleist – lekarz rodzinny **19.50** Kino TVS **23.35** Doktor z alpejskiej wioski **0.30** Doktor Kleist – lekarz rodzinny **1.35** Wydział kryminalny Kitzbühel **2.35** Emeryci na tropie

WP

9.00 WP News **9.20** Tłit **10.00** W bunkrze Hitlera: ostatnie dokumenty **11.00** Mityczne bestie **12.00** Wariaci za kierownicą **13.00** Makłowicz w podróży **14.05** Pokochaj lub sprzedaj – Vancouver **17.00** Komisarz Cassandre: Zbrodnie w Alpach (1) – serial krym. Fr. **19.00** Policjanci z sąsiedztwa **20.00** Il wojna światowa: wyścig do zwycięstwa **22.00** Mistrzowie kabaretu: Paraniernormalni, Łukasz Rybarski, KMN/ Zdolni i skromni / Kabaret Chyba

TVP 1 DV3**FILM 23.50**

7.00 Msza święta na Jasnej Górze
7.30 Kościół z bliska **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam (118) **9.00** Ranczo (15): Gmina to ja **10.05** Komisarz Alex (24): Prawdziwa śmierć **11.05** Ojciec Mateusz (128): Celebryta **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Program rolny **12.55** Dziką Argentyną (1): Niebezpieczne wody **14.00** Złoty chłopak (278)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (903)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4704)
18.20 Zaraz wracam (119)
18.55 Akcyjowa 38 (856)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Omnibus – szybcy i mądrzy – teleturniej
21.20 System – film krym. USA/**** W. Bryt./Czechy/Rum. 2014 Reż. Daniel Espinosa, wyk. Tom Hardy, Gary Oldman
23.50 Oddział Delta
*** – film akcji USA/Izrael 1986 Reż. Menahem Golan, wyk. Chuck Norris, Lee Marvin, Martin Balsam
Pięć lat po tym, gdy oddział Delta uwolnił zakładników w Teheranie, palestyńscy terroryści porwają samolot pasażerski lecący z Aten do Nowego Jorku. Na pokładzie jest 144 Amerykanów.
2.05 Kto ratuje jedno życie.
*** Cudak – dram. Polska 2021
3.50 To działa. Polskie innowacje bez granic

TVP Polonia

7.00 Rączka gotuje **7.30** Pytanie na śniadanie **11.35** Opowieści z Greenpointu **11.50** Przepis dnia **12.00** Serwis Info **12.10** Komisarz Alex (274) **13.05** Ranczo (16) **14.00** Kod bezpieczeństwa **14.30** Moda na język polski **15.00** Serwis Info **15.10** Fajna Polska **16.00** Zaraz wracam (76) **16.30** Barwy szczęścia (3298) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Oko na Wschód **18.45** Panorama **19.20** Polacy świata **19.30** 19.30 **19.55** Pytanie dnia **20.25** Strażacy (16) **21.20** Ojciec Mateusz (16) **22.20** Karolina Lanckorońska. Polka z wyboru **23.15** Panorama **23.45** Sekielski wieczorową porą **0.40** Zaraz wracam (76)

TVP 2 DV3**TELETURNIEJ 16.35****Familiada**

5.30 M jak miłość (1744) **6.20** Przysiągła nad Biblią **6.55** Barwy szczęścia (3367) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn informacyjno-publicystyczny **11.40** Rosół polski **12.15** Którędy po sztukę **12.30** Koło fortuny **13.15** Panna młoda (81) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (889): Demolka – serial obyczaj. Polska 2026
15.05 La Promesa – pałac tajemnic (379)
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (82)
Yasemin wyjawia Cihanowi, że Beyza jest w ciąży. Derya znajduje klucze do sklepu i zaczyna podejrzewać Cemila. Cihan nadal nie wyjaśnia Hancer swojej przeszłości z Beyzą.
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3367)
19.55 Domowe patenty – felieton
20.05 Barwy szczęścia (3368) – serial Polska 2026 (s.21)
20.40 Kulisy „M jak miłość”
20.55 M jak miłość (1929) (s.21)
21.55 Na sygnale (891)
22.25 Magazyn Ekspresu Reporterów
23.25 Fucking Bornholm
*** – dramat obyczajowy Polska 2022 (s.21)
Reż. Anna Kazejak, wyk. Agnieszka Grochowska, Maciej Stuh, Poul Storm
1.15 Hit Man – komedia
*** sensacyjna USA 2023
3.20 Wydojeni – film dokumentalny Nowa Zelandia 2021

TV Trwam DV3

12.03 Informacje **12.20** Sumienie Hioba – rzeź o ks. Bolesławie Stefańskim **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Gdy kwitną kasztany. Nasz Nazaret **15.25** Świat widziany sercem **16.10** Jestem mamą **16.25** Przyroda w obiektywie **17.00** Wierzę w Boga **17.30** Burza w okręgu krakowskim **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** z Ewangelią w Krainie Rajskego Ptaka **23.00** Kto ratuje jedno życie **0.10** Informacje **0.30** Burza w okręgu krakowskim

Polsat DV3**FILM 23.30****Everest**

5.40 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień **8.30** Malanowski i Partnerzy (242, 243): Zły zięć / Chłopak z sieci **9.30** Trudne sprawy (1048, 1049) – serial fabularno-dokumentalny **11.35** Gliniarze (742-744): Kodeks / Złecenie / Podnośnik – serial fabularno-dokumentalny **14.40** Dlaczego ja? (1556): Niefatfona miłość – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1153)
17.00 Gliniarze (1193)
Osłepiony podczas napaści właścicieli sklepu sportowego oskarża o atak swojego konkurenta. Śledztwo ujawnia, że podejrzany handluje sterydami.
18.00 Pierwsza miłość (4205) – serial Polska 2026 (s.21)
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Farma – reality show
21.30 Ninja vs Ninja – show
23.30 Everest – thriller USA/Islandia/W. Bryt. 2015 Reż. Baltasar Kormákur, wyk. Jason Clarke, Josh Brooklyn, Jake Gyllenhaal
Historia tragicznej wyprawy, która pod przewodnictwem doświadczonego wspinacza próbowała w 1996 roku dotrzeć na szczyt Everestu.
2.10 Plan lotu
*** – thriller USA 2005 Reż. Robert Schwentke, wyk. Jodie Foster, Peter Sarsgaard, Sean Bean

TVP Kultura DV3

8.15 WTEM **8.25** Dobry tytuł **9.00** Hala odlotów **10.00** Na kłopoty Bednarski (4) **11.05** *** Złote koło – film krym. Polska 1971
12.45 *** Zenic – komedia Polska 1983 **14.05** Poszukiwacze zaginionych arcydzieł **14.45** *** Dom moich synów – dramat Polska 1975 **15.50** Dlaczego nie Evans? (2) **16.40** Na kłopoty Bednarski (5) **17.50** Mody Polki **18.35** Pastor. Cztery akty **20.00** Teatr Tv.: „Symfonia tańca / Ssss...” – spektakl Polska 2026, reż. Edward Clug **20.25** Rozmowa po teatrze **21.10** *** Sześć roku – komedia Hiszp. 2021 **23.20** Film noir **0.20** W poszukiwaniu dobrego filmu **1.00** *** Moonraker – film sens. W. Bryt./Fr. 1979

TVN DV3**FILM 00.20****Operacja „Deszcz”**

5.00 Jak to jest zrobione? **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda (1621) **6.50** Kuchenne rewolucje: Gdynia – Worek mąki **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Doradca smaku **11.25** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Karuzela smaku”, Warszawa / Biedrusko, Restauracja „Cztery Pancerni” **13.40** Ukryta prawda (1744-1745, 1673) – serial fab.-dokumentalny Polska
16.50 Szpital św. Anny (116) – serial obyczaj. Polska
17.55 Detektywi (310) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4202) – serial Polska 2026 (s.21)
20.50 The Floor – teleturniej
21.30 Skok na głęboką wodę – reality show Polska 2026
22.40 Kuba Wojewódzki – talk show Polska 2025
23.40 Superwizjer – magazyn
0.20 Operacja „Deszcz”
*** – film sf Australia 2020 Reż. Luke Sparke, wyk. Dan Ewing, Temuera Morrison, Lawrence Makoare
Dwa lata po inwazji obcych na Ziemię, ocaleni prowadzą desperacką wojnę. Ruch oporu z kilkoma sojusznikami odkrywa spisek, który może doprowadzić do zakończenia wojny.
2.55 The Traitors. Zdrajcy – reality show Polska 2026
4.10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (9): Życie na krawędzi – serial krym. USA/Kanada 2010

Super Polsat DV3

6.00 SuperLudzie Extra (55) **7.00** Na ratunek 112 (609, 610) **7.55** Doktor Martin (33, 34) **10.00** Wydarzenia **10.30** SuperLudzie (15, 16) **11.30** Świat według Kiepskich (367-370) **13.25** Bitwa o palety (1) **14.25** Hell's Kitchen – piekielna kuchnia (30) **16.05** Top chef (1) **17.35** Świat według Kiepskich (458-460, 546-547) **20.05** Złomiarze (14) **21.10** *** Salon piękności – komedia USA 2005, reż. Bille Woodruff, wyk. Queen Latifah, Alicia Silverstone, Andie MacDowell **23.25** *** Zła kobieta – komedia USA 2011, reż. Jake Kasdan, wyk. Cameron Diaz, Justin Timberlake **1.05** Świat według Kiepskich (38, 41, 337-340) **4.05** Nasz nowy dom (231, 232)

TVN 7 DV3**FILM 21.00****Zabójcza broń IV**

6.50 Szkoła (608, 609) **8.45** Ukryta prawda (1284, 1194, 1195) **11.55** W-11 Wydział Śledczy (942, 943) **14.00** Detektywi (69) **15.00** Szpital św. Anny (107) **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (609, 610) **18.00** Sekrety życia (7) **19.00** Ukryta prawda (1478) **20.00** Hotel Paradise (34) **21.00** *** Zabójcza broń IV – komedia sens. USA 1998, reż. Richard Donner, wyk. Mel Gibson, Danny Glover, Rene Russo **23.40** **** Tenet – film akcji USA/W. Bryt. 2020, reż. Christopher Nolan, wyk. John David Washington, Michael Caine
2.40 Hotel Paradise (33) **3.25** SOS. Ekipy w akcji (37) **4.15** Usterka (23)

TV 6 DV3

6.00 Więzienie (171, 172) **6.55** Policjanci i policjanci (606, 607) **8.55** Kobra – oddział specjalny (149, 150) **10.55** 48h. Zaginięni (195-197) **13.55** Policjantki i policjanci (1147) **14.55** Kobra – oddział specjalny (151, 152) **17.00** Magnum: Detektywy z Hawajów (92): Cierpiące dzieci – serial sens. USA 2023 **18.00** Strażnik Teksasu (9, 10): Whitewater, część 1-2 – serial sens. US 1995A **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (128-130): Drugie szanse / Wymiar niesprawiedliwości / Niebrzydki faul – serial krym. USA/Kan. 2010 **21.30** Sprawiedliwi – trylogia (128) **22.40** *** Niesmiertelny – film fantasy W. Bryt./USA 1986, reż. Russell Mulcahy, wyk. Christopher Lambert, Sean Connery, Roxanne Hart **1.00** Love Island. WySPA miłości (30) **2.05** Hardcorowy Lombard (146) **2.40** Interwencja

TV Puls DV3

6.00 Policjanci z Miami (1, 2) **8.00** Kobra – oddział specjalny (8, 9) **10.00** Triumf miłości (125, 126) **12.00** Nie igraj z aniołem (63) **13.00** Wspaniałe stulecie (88) **14.00** Przepis na zbrodnię (26) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (700, 701) **17.00** Dzielnica strachu (461) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (991, 992) **20.00** Badh – film sens. Fr. 2025 **21.55** *** Bronx – film sens. Fr. 2020 **0.10** *** Płonąca pulapka – dramat USA 2004 **2.25** Lombard. Życie pod zastaw (987) **3.25** Dyzur (41, 42)

Puls 2 DV3

7.00 Seriale anim. dla dzieci **13.00** Gumisie **14.00** Kacze opowieści **15.00** Miraculous: Biedronka i Czarny Kot **16.00** Superheroes: Kazoom Power **16.15** Fineasz i Ferb **16.50** Marta mówi! **17.10** Superkoty **17.45** Świnka Peppa **17.55** Bing **18.10** Maska i niedźwiedź **18.25** Boski **18.10** Maszja **18.55** Don Matteo: Moskita detektywy (16) **20.00** Przepis na zbrodnię (29) **21.00** Dzielnica strachu (465, 466) **23.00** *** Intruz – film sens. Kan./USA 2010 **1.00** Dzielnica strachu (463)

Ale Kino+

6.30 Polska z góry **7.00** Wyraj – film krótkometr. **7.35** *** Pieniądże to nie wszystko – kom. Polska 2001 **9.45** Problem **10.15** Grantchester (5, 6) **12.20** Vera (3) **14.10** *** Moi synowie – dramat Fr./Belg. 2024 **16.30** *** Storm – dramat Norwegia 2022 **18.20** Vera (4) **20.10** *** Godzina prawdy – thriller USA 2020 **22.35** *** Niesłusznie oskarżony – dramat USA 2013 **0.25** **** Porwany – film historyczny W./Fr./Niemcy 2023 **2.50** Sortownia (8)

Kino Polska

9.00 Syn szczęścia **9.35** *** W pustyni i w puszczy – film przyg. Polska 2001 **12.00** *** Mała wielka miłość – kom. Polska/USA 2008 **14.40** *** Janosik – film przyg. Polska 1974 **17.20** Cztery pancerni i pies (1, 2) **20.00** *** Na układy nie ma rady – kom. Polska 2017 **21.50** *** Kochanie, chyba Cię zabiłem – film akcji Polska 2014, reż. Jakub Niescierow, wyk. Zbigniew Zamachowski, Arkadiusz Jakubik **(s.21)** **23.40** *** Enen – thriller Polska 2009

Polsat Film

6.05 Rolnicy – tak się żyje u nas na wsi **7.30** Doktor Martin (65) **8.30** Przyjaciółki (225, 226) **10.25** Świat według Kiepskich (168-169, 195-196, 28, 81, 83) **14.25** *** Wygrać marzenia – dramat Polska/Węgry 2022 **17.00** *** Park Jurajski III – film sf USA 2001 **18.55** ** Jeszcze większe dzieci – kom. USA 2013 **21.00** **** Ted – kom. USA 2012 **23.05** *** Wyjdź za mnie – kom. rom. USA/Chiny/Jap. 2022, wyk. Jennifer Lopez **1.30** Fala zbrodni (34-37)

Stopklatka

6.00 Kabaretowe hity **6.50** Wielkie wynalazki **7.55** Wojciech Cejrowski – bosso przez świat **9.00** Robert Makłowicz **10.50** Wojny magazynowe: Kanada **11.55** Wojny kontenerowe **13.00** Katastrofy w przestworzach **16.00** MacGyver (22, 1) **18.00** Wojny magazynowe: Kanada **19.05** Wojny kontenerowe **20.00** *** Sędzia Dredd – film sf USA/Holandia/W. Brytania 1995 **21.55** *** Więzień Brubaker – dramat USA 1980 **0.40** *** Kret – thriller Polska/Francja 2010

Canal+ Premium

9.15 *** Nadzieja – dramat Niemcy/Polska 2006 **11.00** Piesni wielorybów **12.20** Hollywood Buzz **12.50** Larp **14.25** The Office PL (7, 8) **15.20** Ostatni bój. Legenda 300 Spartan **16.15** Premierowa jazda **16.20** *** Peacock – dramat USA 2010 **17.50** Łapu-Capu **18.00** *** Saga „Zmierzczy” – Zaćmienie – film fant. USA 2010 **20.00** Spartakus: Dom Aszura (5) **21.00** *** Stiller. Oblicza prawdy – dramat Niemcy 2025 **22.40** **** Dirty Dancing – film muz.

HBO

10.55 *** Okiem Oscara – dramat USA 2024 **12.45** Przegląd tygodnia: Wieczór z Johnem Olive-rem **13.50** **** Czarne bractwo – film biograf. USA/Chiny 2018 **16.05** **** Spider-Man: Daleko od domu – film sens. USA 2019 **18.15** *** Focus – kom. USA/Argent. 2015 **20.50** Gorąca rywalizacja (5) **20.55** Póbrat (1) **21.45** Ród smoka (1) **22.45** *** Babygirl – thriller USA/Hol. 2024 **0.35** *** The Order: Ciche braterstwo – thriller USA/W. Bryt./Kan. 2024

Polsat 2

6.30 Nasz nowy dom **7.30** Na ratunek 112 **8.30** Sekrety rodziny **11.30** Przyjaciółki (300) **12.30** Dlaczego ja? **14.30** Świat według Kiepskich (266-270) **17.00** 48 h. Zaginię (253, 254) **19.00** Gliniarze **20.00** Ślad (20) – serial kryminalny Polska 2018 **21.00** Gliniarze (1049) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 **22.05** Łowca pedofilów (173, 174) **23.00** Świat według Kiepskich (275, 276) **0.00** Ślad (104) **1.00** Zdrady II (32) **2.05** Wydarzenia

TVP Seriale

6.25 Na sygnale (433, 434) **7.35** Ojciec Mateusz (429) **8.35** Komisarz Alex (281) **9.25** Rodzinka. pl (52) **10.00** Klan (1402) **10.35** Ranczo (51) **11.25** M jak miłość (1928) **12.20** Pan Mama (35) **13.00** Zaraz wracam (115) **13.35** Ojciec Mateusz (334, 335) **15.30** Komisarz Alex (282) **16.20** Na sygnale (435, 436) **17.30** Ranczo (52, 53) **19.30** Ojciec Mateusz (336, 430) **21.30** Ranczo (54, 55) **23.30** Ojciec Mateusz (337) **0.25** Na dobre i na złe (990)

AXN

5.05 Agenci NCIS (11) **6.00** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (9, 10) **7.30** Dr House (11, 12) **9.25** Castle (1, 2) **11.20** Detektyw Monk (16, 1) **13.15** Dr House (13, 14) **15.10** Agenci NCIS (13, 14): Déjà Vu / Dekompresja **17.05** Castle (3, 4): Dziecięca gwiazda / Największy fan **19.05** FBI (22, 1) **21.05** Rekrut (22, 1) **2.40** Rekrut (1) **3.35** Walker: Strażnik Teksasu (12) **4.25** Zaginiony symbol (10)

13 Ulica

6.00 Astrid i Raphaëlle (7, 8) **8.20** Kapitan Marleau (4) **10.25** Agenci NCIS: Los Angeles (1, 2) **12.15** Motyw (1, 2) **14.05** Astrid i Raphaëlle (1, 2) **16.20** Kapitan Marleau (5) **18.20** Agenci NCIS: Los Angeles (3, 4): Wredne babosko / Przepływ – serial krym. USA 2020 **2 0.10** Motyw (3, 4): Falszywy krok / Bez szans – serial krym. Kan. 2019 **22.00** Chicago P.D. (17) – serial krym. USA **23.00** Blue Ridge (5, 6) **1.00** Kapitan Marleau (5) **3.00** Astrid i Raphaëlle (7, 8)

FX

5.30 Dr House (12, 13) **7.20** Koci (5, 6) **9.10** CSI: Kryminalne zagadki Miami (11, 12) **11.00** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (18) **11.55** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (7, 8) **13.45** Agenci NCIS (8, 9) **15.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (19) **16.30** CSI: Kryminalne zagadki Miami (13, 14) **18.20** FBI (12, 13) **20.10** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (9, 10) **22.00** 9-1-1 (8) **22.55** *** Rambo III – film sens. USA 1988 **1.00** Matlock (3) **1.55** FBI (13)

BBC First

5.10 Ojciec Brown (5) **6.00** Zagadki doktora Blake'a (2) **6.55** My Life is Murder (7, 8) **8.40** Lewis (8) **9.40** Ojciec Brown (2) **10.40** Śmierć pod palmami (4) **11.45** Zagadki doktora Blake'a (2) **12.55** Koroner (3, 4) **14.55** Ojciec Brown (6) **15.55** Lewis (8) **16.55** My Life is Murder (8) **17.50** Morderstwa w Midsomer (13, 14) **19.55** Śmierć pod palmami (5) **21.00** Ludwigi (1) **22.10** Komisarz Maigret (2) **0.00** My Life is Murder (4) **0.55** Śmierć pod palmami (6)

Eurosport 1

8.30 Kolarstwo: Wyścig dookoła Turcji **10.00** Snooker: MŚ w Sheffield. **11.00** (L) Snooker: MŚ w Sheffield; Czwierćfinały **14.00** Snooker: MŚ w Sheffield **15.15** (L) Snooker: MŚ w Sheffield; Czwierćfinały **18.30** Snooker: MŚ w Sheffield **19.30** (L) Snooker: MŚ w Sheffield; Czwierćfinały **23.00** Snooker: MŚ w Sheffield **0.00** Cycling Show **0.30** Kolarstwo: Wyścig dookoła Turcji **1.30** Snooker: MŚ w Sheffield **2.30** Kolarstwo: Wyścig dookoła Romandii

Eurosport 2

13.30 (L) Kolarstwo: Wyścig dookoła Turcji **15.30** (L) Kolarstwo: Wyścig dookoła Romandii **17.45** Kolarstwo górskie: Race Bikes **18.15** Cycling Show **18.45** Podsumowanie wyścigu T100 Triathlon World Tour **19.15** Kolarstwo: Wyścig dookoła Turcji **20.00** Kolarstwo: Wyścig dookoła Romandii **20.30** Maraton Londyński **22.30** Kolarstwo: Wyścig dookoła Turcji **23.30** Kolarstwo górskie: Race Bikes **0.00** Motocross: MŚ w Pietramuracie w Trydencie

Polsat Sport 1

6.00 Siatkówka: PlusLiga **9.00** Polsat SiatCast **10.00** Siatkówka: PlusLiga **11.00** (L) Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open – transmisja **13.00** (L) Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open – transmisja **15.00** (L) Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open – transmisja **17.00** (L) Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open – transmisja **20.00** Siatkówka: PlusLiga **23.00** Siatkówka: PlusLiga **1.00** Gala boksu zawodowego

TVP Sport

8.15 Piłka nożna: Ruch Chorzów – Pogoń Grodzisk Mazowiecki **10.15** Magazyn Betolic 1. Ligi **11.35** Piłka nożna: Lech Poznań – Legia Warszawa **13.40** Gol **15.00** Podsumowanie Pucharu Anglii: Półfinały **16.30** Piłka kobiet **17.25** (L) Boks: Imperium Boxing Wabrzych – CKB Potężni **20.20** Podsumowanie Pucharu Portugalii: Półfinały **21.05** Retransmisja sportowa **23.00** Sportowy wieczór **23.30** MMA: Gala w Libercu **1.45** Boks: Xander Zayas – Jorge Garcia

Canal+ Sport

9.00 Piłka nożna: Getafe CF – FC Barcelona **11.15** Piłka nożna: Lech Poznań – Legia Warszawa **13.30** Ekstrapaka **14.40** Sport+ **15.45** Piłka nożna: Valencia CF – Girona FC **18.00** Turbokozak **19.00** Premier League Stories **19.30** Premier League Netbusters **20.00** Premier League Review **21.00** Sporty ekstremalne: MŚ Stihl Timbersports **1.30** Premier League Netbusters **2.00** Piłka nożna: Lech Poznań – Legia Warszawa **4.20** Magazyn Ligi Mistrzów UEFA

Canal+ Sport 5

8.00 Magazyn Metalgas 2. Ekstraliga **8.45** Żużel: Bayersystem GKM Grudziądz – Betard Sparta Wrocław **11.45** Żużel: Pronergy Polonia Pila – Moonfin Magnus Ostrów Wielkopolski; Texom Stal Rzeszów – Cellfast Wilki Krosno **17.15** Magazyn LM UEFA **17.50** Magazyn Metalgas 2. Ekstraliga **18.30** (L) Żużel: Hunters PSZ Poznań – ZKS Stal Rzeszów **21.00** Żużel: FOGO Unia Leszno – Gezet Stal Gorzów **23.45** Piłka nożna: Jagiellonia Białystok – Górnik Zabrze

Eleven Sports 1

6.00 Magazyn sportowy **8.00** Piłka nożna: Bundesliga **10.00** Piłka nożna: LaLiga EA Sports **12.00** Piłka nożna: Serie A Enilive **14.00** Piłka nożna: Bundesliga – transmisja **16.00** Piłka nożna: Serie A Enilive – transmisja **18.00** Piłka nożna: LaLiga EA Sports – transmisja **20.00** Magazyn sportowy **20.40** (L) Piłka nożna: Serie A Enilive – transmisja **22.40** Magazyn sportowy **0.00** Piłka nożna: Bundesliga **2.00** Piłka nożna: Serie A Enilive **4.00** Magazyn sportowy

Polsat Sport 3

6.00 Koszykówka: ORLEN Basket Liga – transmisja **8.30** Piłka nożna z archiwum – magazyn **11.00** Piłka nożna z archiwum – magazyn **13.00** Piłka ręczna: ORLEN Superliga – transmisja **15.00** Cafe Futbol – magazyn **17.00** Piłka nożna z archiwum – magazyn **19.00** Magazyn sportowy **20.00** Tenis: ATP 1000 – Monte-Carlo Masters – transmisja **23.00** Magazyn koszykarski **0.00** Tenis: ATP 1000 – Monte-Carlo Masters – transmisja **2.00** MMA: Babilon MMA

TVN 24

8.00 Serwis informacyjny, pogoda **9.55** Biznes **10.00** Serwis informacyjny, pogoda **10.55** Biznes **11.00** Serwis informacyjny, pogoda **11.55** Biznes **12.00** Serwis informacyjny, pogoda **13.55** Biznes **14.00** Serwis informacyjny, pogoda **14.55** Biznes **15.00** 15 na żywo **16.00** Fakty po południu **18.00** Tak jest **19.15** Serwis informacyjny **19.30** Fakty po Faktach **20.00** Kropka nad i **20.30** Czarno na białym **21.00** Polska i świat **22.00** Szkło kontaktowe **23.00** Dzień po dniu **0.25** Biznes

Polsat News

8.00 Nowy dzień **10.00** W rytmie dnia **12.50** Wydarzenia **13.30** W rytmie dnia **13.55** Pogoda **14.00** W rytmie dnia **14.55** Pogoda **15.00** W rytmie dnia **15.40** Pogoda **15.50** Wydarzenia **16.10** Więcej „Wydarzeń” **16.30** Punkt widzenia Jankowskiego **18.00** Punkt widzenia Szubartowicza **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.50** Debata Gozdry **21.50** Wydarzenia wieczorne **22.30** Dzień na świecie **23.30** Obraz dnia **0.00** Punkt widzenia Jankowskiego

TVP Info

13.00 Serwis info dzień **14.30** 14.30 **15.00** Serwis info dzień **15.45** Panorama **16.00** Dzień w godzinę **17.00** Telexpress **17.15** Telexpress Extra **17.35** Panorama **17.42** Wykrzywacz kłamstw **18.00** Panorama **18.30** Kontrapunkt **18.55** Serwis info wieczór **19.00** Kontrapunkt **19.30** 19.30 **19.58** Pytanie dnia **20.18** Trójkąt polityczny **20.57** Serwis info wieczór **21.00** Kwiatki polskie **21.45** Panorama **22.10** Oko na świat **22.30** Prog. informacyjny

TVP 3

9.30 Kobiety wywiadu **9.50** Antenowe rewanże **10.00** Złoty chłopak (138) **11.00** Rok w ogrodzie **11.30** Wiek to tylko liczba **12.00** O milimetrze **12.30** Rączka gotuje **13.00** Agrobiznes **13.30** Bez retuzu **14.20** Poznaj region **14.30** Prog. inform. **15.00** Koronka do Miłosierdzia Bozego **15.20** Serwis info **19.30** Calkiem niezła historia **19.45** Kryminalna siódemka **20.00** Dziennik regionowy **20.13** Gość regionów **20.30** Telekurier **22.00** Dziennik regionów **22.30** Złoty chłopak (139)

TVP Rozrywka

8.20 Familiada **8.55** Va banque **9.25** Kolo fortuny **10.05** Makłowicz w podróży **10.45** Postaw na milion **12.35** Familiada **13.15** Zmienicy **14.25** Rodzinka. pl **15.05** Program rozrywkowy **15.30** Sanatorium miłości **16.35** Do śmiechu! **17.25** Va banque **18.00** Kolo fortuny **18.40** Okrasa łamie przepisy **19.45** Makłowicz w podróży **20.25** Postaw na milion **22.10** Rodzinka. pl **22.50** Tak to leciało! **23.45** Kabaretomania-cy **0.50** Kolo fortuny

Planete+

8.10 Niezwykłe podróże koleją **9.20** Polska z góry **10.20** Afrika z góry **11.20** Dokąd dzisiaj? **12.35** Najpiękniejsze rzeki świata **13.40** Materiały przyszłości **14.50** Stormborn – Zrodzone w burzy **15.50** Niezwykłe podróże koleją **16.55** Dokąd dzisiaj? **18.15** Świat z góry **18.50** Czego nam nie mówią o odchudzaniu **(s.21)** **20.50** Niezwykłe podróże koleją **22.00** CERN. Podróż w głąb atomu **23.10** TikTok. Chińska superbroń **0.20** Niezwykłe podróże koleją

BBC Earth

9.00 W okowach mrozu **10.55** Skarby przeszłości i ich tajemnice **12.00** Planeta Ziemia II **13.10** Układ Słoneczny **14.15** W okowach mrozu **15.15** Życie na pustkowiu **16.15** Imperium brytyjskie **17.30** Skarby przeszłości i ich tajemnice **18.30** Planeta Ziemia II **19.45** Wyspy. Laboratoria natury **20.55** Życie na pustkowiu **21.55** W okowach mrozu **22.55** Chirurg-dy: kwestia życia i śmierci **23.55** Ciało w 24 godziny **1.00** Skarby przeszłości i ich tajemnice

Discovery Channel

8.00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge **9.00** Gorączka złota: rzeka skarbów **10.00** Klan z Alaski **11.00** Ed Stafford: inicjacja **12.00** Fani czterech kółek **13.00** Nagi instykt przetrwania **15.00** Złomowisko PL **16.00** Złoto drwali **17.00** Porty: Hiszpania **18.00** Truckerki **19.00** Złomowisko PL **20.00** Czarnobyl: dni, które wstrząsnęły światem (1) **22.00** Brudne skarby **23.00** Bimbrownicy **0.00** Fani czterech kółek: w trasie **1.00** Zoom na architekturę

TVN Turbo

9.15 Fani czterech kółek **10.15** Złomowisko PL **12.15** Naprawy nie do naprawy **13.00** Zawodowi handlarze **14.30** Wojny samochodowe **16.30** Jeździć, obserwować **18.00** Raport Turbo **18.15** Z drugiej ręki **19.00** Duda kontra Szafranski **19.45** Motocykl Fachury **20.30** Prawko na świecie. Jazda bez zasad **21.15** Jeździć, obserwować **22.00** Raport Turbo **22.20** Zawodowi handlarze **23.50** Uwaga! Oszust: Siema z ogłoszenia **0.20** Naprawy nie do naprawy

TVN Style

8.45 Gwiazdy lumpeksów **9.50** I nie opuszczę Cię aż do ślubu **11.25** Ugotowani **13.30** Kuchenne rewolucje: Racibórz – Imperia / Kudowa-Zdrój – Szmargłowa/Ghivno i Śpiew **15.55** Jestem z Polski **17.45** Kuchenne rewolucje: Kalinowiec – „Schabowy i spółka” / Smacznie...go” w Tomaszowie Mazowieckim / Puławy, Restauracja „Cudnie” **20.50** Ostre cięcie **21.50** Jestem z Polski **23.45** Hotel Paradise **0.45** 40 kontra **20.30** Wiem, co jem

Romance TV

10.25 ★★ Lato w Amalfi – film obyczaj. Niemcy 2013 **12.20** ★★ Tajne komando „Rodzina” – kom. Niemcy 2022 **14.15** ★★★ Wiele krów i czarna owca – kom. Niemcy 2019 **16.05** Rodzina Andersów **18.00** Śledztwo prowadzi Watzmann (34) **19.00** Górski lekarz (85) **20.00** ★★★ Rosamunde Pilcher: Kimkolwiek jesteś – film obyczaj. Niemcy 2025 **21.55** ★★★ Rosamunde Pilcher: Decyzja z miłości – film obyczaj. Niemcy 2010 **23.50** Górski lekarz (85)

TTV

DVB 3

6.50 Diabelnie boskie **7.20** Ukryta prawda **8.20** Kartoteka **10.30** Detektywi **12.30** Zakup w ciemno **14.30** Kartoteka **16.45** Express **17.00** Sport **17.05** Idź na całość **18.05** Damy i wieśniaczki. PL **19.05** Zakup w ciemno Extra **19.45** Express **20.05** Zakup w ciemno **21.05** Zakup w ciemno Extra **21.45** Express **22.00** Kanapowczyńce **23.00** Gogglebox. Przed telewizorem **0.00** 99 – Gra o wszystko **1.00** Żony Podlasia **2.00** Niebezpieczne dzielnice

National Geographic

10.00 Lotnisko w Melbourne 24/7 **11.00** Lotnisko w Toronto **12.00** Wcielenia zła **14.00** Złapać przemytnika **15.00** Morski patrol: Hiszpania **16.00** Egipt: miejsce pełne tajemnic **17.00** Rzym: początki imperium **18.00** Żelazna kurtyna: życie pod radziecką okupacją **19.00** Wielkie konstrukcje III Rzeczy – best of **20.00** Katastrofy w przestworzach **21.00** Kosmiczne horyzonty **22.00** Czarnobyl: świadkowie tragedii (3, 4) **0.00** Ostatni lot: anatomia katastrofy

TVP Historia

DVB 3

8.10 Polskie drogi (1) **9.50** Święte miejsca pięciu religii **10.50** Kapitan Myszowski **11.55** Góry: życie nad chmurami **12.55** Upadek nazizmu – obława **13.55** Królowie (3) **14.25** Polskie drogi (2) **16.00** Sensacje XX w. **18.05** Czas honoru (42) **19.00** W cieniu Czarnobyla **19.30** Czerep **20.00** Królowie (42) **20.40** Złotka szpiegów (12) **21.35** II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa **22.40** Nieznana wojna na Północy **23.40** Sensacje XX w. **1.55** Encyklopedia II wojny światowej

TLC

8.00 Kupić sobie plażę **9.00** Rodzice na szóstkę **10.00** Wiza na miłość: pościelowe rozmowy **11.00** Wiza na miłość: pierwsze spotkanie **13.00** Chiropraktyka – chrupnięcia kontrolowane **15.00** Wiza na miłość: dalsze losy, pościelowe rozmowy **16.00** Historie wielkiej wagi – dalsze losy **18.00** Kilogramy zbędnej skóry **19.00** Wiza na miłość – oczami bohaterów **21.00** Rodzina 10+ **22.00** Kiedy dzieci mają dzieci **23.00** Twarz od nowa **0.00** Dr Przyszczyla

TVN Fabuła

6.30 Po pierwsze kino **6.35** Le-karze (7) **7.35** Kryminalni (7) **8.45** Detektywi **9.50** Przepis na życie (2) **10.50** Szpital św. Anny (41) **11.50** Magda M. (9, 10) **13.55** Układ warszawski (2) **14.55** Detektywi **15.55** Artystki – talk show Polska 2025 **16.55** ★★★ Igrając z ogniem – kom. USA 2019 **19.00** Szpital św. Anny (21) **20.00** ★★★★★ Strażnicy – film akcji USA 2009 **23.25** ★★★ Ocaleni – film sens. Tajland./Ir. 2019 **1.40** ★★★★★ Super 8 – film sf USA 2011

Fokus TV

DVB 3

5.30 Kolowrotek **6.00** Wehikuł czasu **6.05** 48 h. Zaginieni (11) **7.10** Byli sobie podróżnicy **8.50** Wehikuł czasu **9.00** Starożytni kosmici **10.00** Gwiazdy lombardu **12.00** Niezwykłe osiągnięcia starożytności **13.00** Poszukiwacze historii **14.00** Ostatni bastion Hitlera: Odwet / Pojedynek artyleryjski **16.00** Dorwać tuńczyka **18.00** Rolnicy. Podlasie **20.00** Galileo **21.00** Maszyny bojowe **22.00** Polowanie na Hitlera **0.00** Starożytni kosmici **1.00** Rolnicy. Podlasie

Nat Geo Wild

11.00 Przedziwna planeta Ziemia **12.00** Królestwo drapieżników **13.00** Humorzyste zwierzęta **14.00** Królestwo białego wilka **15.00** Najdziwniejsze cuda ewolucji **16.00** Dzikie miejsca Europy **17.00** Niezwykłe wędrowki zwierząt **18.00** Katawi – utraczony raj Afryki **19.00** Walki zwierząt **20.00** Niszczycielskie żywioły **21.00** Niezwykły dr Pol: Wbrew przeciwnościom / Psy w potrzebie / Szczenięca miłość **2.00** Tajemnice dzikiej Azji

TVP Dokument

DVB 3

11.15 Szlakiem Kolberga **11.50** Magia irańskiego jedwabiu **12.40** Belize: Raj w sercu Karaibów **13.45** Krainy cudów natury **14.45** Camargue. Raj dęby Rodanu **15.50** Przyszłość z góry (2) **16.50** Podróżnicy – odkrywcy **17.55** Anna Karina, ikona Nowej Fali **19.00** Gwałtowna pogoda. Jak ją przetrwać? **20.05** Niezwykłe pojazdy ratownictwa i ochrony **21.10** Pakistan, nasz najlepszy wróg **22.10** Barbara Włodarczyk zaprasza **22.20** Sagrada Familia – wyzwanie dla Gaudiego (s.21)

TVS

10.00 Dzisiaj w regionie **10.15** Muzyczne dzień dobry **12.05** Dzisiaj w regionie **12.10** Pogoda **12.25** Muzyczne dzień dobry **13.30** Emeryci na tropie **14.40** Doktor Kleist – lekarz rodzinny **15.45** Doktor z alpejskiej wioski **16.50** Wydział kryminalny Kit-zbühel **17.50** Doktor z alpejskiej wioski **18.50** Doktor Kleist – lekarz rodzinny **19.50** Kino TVS **23.35** Doktor z alpejskiej wioski **0.30** Doktor Kleist – lekarz rodzinny **1.35** Wydział kryminalny Kitzbühel

AMC

9.20 ★★ Mead – kom. 2022 **11.20** ★★ Globalna zagłada – film sens. Kan. 2017 **13.05** ★★★ Mistrz Z: W cieniu Ip mana – film sens. Hongk./Chiny 2018 **15.00** Nowy świat (1-4) **18.05** ★★ I uderzył grom – film sens. USA/Czechy/W. Bryt./Niemcy 2005 **20.00** ★★★ Policja – film krym. W. Bryt./Niemcy/USA 2002 **22.20** ★★ Pod ciśnieniem – thriller USA/Kan. 1997 **0.15** ★★★ Tragedia na przełęczy Diatłowa – horror Rosja/Finlandia/W. Bryt./USA 2013

Nowa TV

DVB 3

6.00 Wehikuł czasu **6.20** TV Okazje **6.55** Wehikuł czasu **7.00** Disco Landia – nutki do podbudki **7.30** Świat według Kiepskich (494-497) **9.30** Całkiem nowe lata miodowe (17) **10.00** Miodowe lata **10.30** Więzienie **12.00** Poirot (6, 7) **14.00** Świat według Kiepskich (556, 557) **15.00** Świat według Bundy'ch (220-225) **18.00** Całkiem nowe lata miodowe (14) **18.30** Miodowe lata **21.00** Zdrady (80) **22.00** Ślad (75-76, 108) **1.00** Łowca pedofilów **3.00** TV Okazje

Metro

6.50 J.A.G. – Wojskowe Biuro Śledcze (1) **7.45** Sekrety życia (24) **8.40** Szpital (683, 684) **10.40** Sędzia Anna Maria Wesołowska (626, 627) **12.40** Szkoła (675) **13.40** Przepis na życie (12) **14.40** Zapukaj do moich drzwi (126) **15.40** The Floor **17.00** Cieżarówka przez Indonezję **18.00** Prawo Agaty (5) **19.00** Kartoteka (3, 4) **21.05** Kryminalni (11, 12) **23.15** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (22) **0.10** The Traitors. UK (11) **1.30** Szpital (684) **2.25** Pani Gadzet (2)

Zoom TV

7.25 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie **7.55** To leci w sieci **9.15** Bolek i Lolek **10.00** Reksio **10.45** To leci w sieci **11.40** Pułapki umysłu **12.20** Zoologia ekstremalna **13.25** Nowyjasione tajemnice świata **14.25** Sensacje XX w. **16.50** Wojciech Cejrowski – boso przez świat **19.05** Strażnik Teksasu (16, 17) **21.05** Hity polskiego kabaretu **22.00** Kabaretowe przeboje **23.00** Magia nagości. Polska **0.05** Magia nagości **1.10** Striptiz – tak to się robi w Vegas

Kochanie, chyba Cię zabiłem

Pechowy zabójca niewiernej żony i jej kochanka jest szantażowany

KINO POLSKA 21:50 ★★

Księgowy Jan Pokojski przytłupa małżonkę z kochankiem. W wyniku szamotaniny, Pokoj-ski staje się podwójnym mordercą. Zajście zostaje sfilmowane. Nagranie trafia w ręce pracownika wypożyczalni filmów, który zaczyna szantażować księgowego.



FILM

Fucking Bornholm

Dwie pary sprawiają wrażenie szczęśliwych. Czy to prawda, czy może tylko pozory?

TVP 2 23:25 ★★★

Kemping na duńskiej wyspie Bornholm. To właśnie w tym miejscu, wśród wspaniałej przyrody, majówkę spędzają dwie pary z dziećmi. Każda z par sprawia wrażenie szczęśliwej. Jeden incydent między dziećmi uruchomi prawdziwą lawinę nieoczekiwanych zdarzeń.



FILM

Czego nam nie mówią o odchudzaniu

Jakie produkty wybierać, żeby rzeczywiście gubić zbędne kilogramy?

PLANETE+ 18:50

Ten dokument pokazuje, w jaki sposób branża spożywcza, farmaceutyczna i medyczna oszukują klientów, proponując im artykuły, które wbrew etykietkom wcale nie wspomagają odchudzania, a jedynie uszczuplają portfele.



DOKUMENT

Sagrada Familia – wyzwanie dla Gaudiego

Bazylika w Barcelonie miała być spełnieniem marzenia Antoniego Gaudiego

TVP DOKUMENT 22:20

Bazylika Sagrada Familia stanowi architektoniczny wyjątek, porównywalny do średnio-wiecznych katedr. Od wstępnych szkiców do trwającej do dziś budowy – dzieje bazyliki są opowieścią o upartym wpa-daniu do ukończenia budowy, która przeczy prawom architektury.



DOKUMENT

SERIALE

Pierwsza miłość
POLSAT 18:00



Olek wciąga Różę w prace koła gospodyń, by zyskać czas z Wiktorią. Dęczone wyrzutami sumienia Julita wyznaje Radkowi prawdę. Gdy matka Kostka pojawia się, by go zabrać, Alan jest gotowy na walkę o dziecko.

Barwy szczęścia
TVP 2 20:05



W szpitalu dochodzi do ataku na Szczepkę. Na szczęście, dzięki błyskawicznej interwencji Daniela, lekarka unika niebezpieczeństwa. Bohaterska postawa ochroniarza robi ogromne wrażenie na rejestratorce Julii i przyciąga uwagę Weroniki.

Na Wspólnej
TVN 20:15



Eliza chce znowu spotkać się z Bartkiem – jednak nie dociera na randkę, bo dopada ją Sylwia. Rozsierdzona partnerka Wichrowskiego ostro uświadamia Elizie, że jej romans z Bartkiem zniszczy szczęście Juniora i Hani! Bergowa się załamuje...

M jak miłość
TVP 2 20:55



Anka w obecności Anety wypowiada się dwuznacznie o Kasi. Chodakowska podejrzewa, że jej przyjaciółka ma poważny sekret. Marcin w nowym miejscu pracy wdaje w oko szefowej. Elżbieta składa mu atrakcyjną ofertę.



TV P1 DV3 IT
FILM 23:10
Bez znieczulenia
7.00 Msza św. na Jasnej Górze 7.30 Rodzina (nie od) święta 8.00 Serwis Info 8.25 Zaraz wracam (119) 9.05 Ranczo (16): Lokalna rewolucja 10.05 Komisarz Alex (25): Trzy sekundy 11.05 Ojciec Mateusz (129): Układ 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, 12.40 Magazyn rolniczy 12.55 Dzika Argentyna (2): Kraina mistrzów przetrwania 14.00 Złoty chłopak (279)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (904)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4705)
18.20 Zaraz wracam (120)
18.55 Akacjaowa 38 (857)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Studio Ligi Mistrzów UEFA – magazyn
20.55 (L) Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA: Atlético Madryt – Arsenal FC
23.10 Bez znieczulenia

– dramat psychologiczny
Francja/Polska 1978
Reż. Andrzej Wajda,
wyk. Zbigniew Zapasiewicz, Ewa Dalkowska,
Andrzej Seweryn
Kariera zawodowa Jerzego to pasmo sukcesów. Życie rodzinne układa się bez zarzutu. Ale pewnego dnia przestaje mu się wiesić.
1.15 Oddział Delta – film akcji

USA/Izrael 1986
Reż. Menahem Golan,
wyk. Chuck Norris, Lee Marvin, Martin Balsam

TV P1 DV3 IT
TV P1 DV3 IT
11.10 Miecznik polski 11.25 Jestem mamą 12.20 Władysław hr. Zamojski. Pan z Wielkopolski. Władca Tatr 13.30 Msza święta z Jasnej Góry 14.30 Ona nigdy nie była sama – Czcigodna Sługa Boża Matka Teresa Kierocińska 15.00 Na kółko podbiegunym – reportaż o pracy misjonarzy Świętej Rodziny w Norwegii 16.10 Na zdrowie 16.30 Poznań bez serca 17.00 Po stronie prawdy 18.15 Rozmowy niedokończono 19.30 Bóg z nami 20.00 Informacja 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Punkt widzenia 22.00 Przetrawiliśmy 22.30 Weiss 23.25 Nabejga – kawalek Polski w Ugandzie 0.10 Informacja 0.30 Sanktuarium polskie



TV P2 DV3 IT
SERIAL 22:55
Lina
5.30 M jak miłość (1745) 6.25 Pozyteczni.pl 6.55 Barwy szczęścia (3368) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.40 Gwiazdorska kuchnia Ani 12.10 Rzecznik 12.30 Kolo fortuny – teleturniej 13.15 Panna młoda (82) – serial obyczajowy Turcja 2024 14.00 Va banque – teleturniej 14.35 Na sygnale (890): Czytajcie ulotki – serial obyczajowy Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (380)
15.50 Domowe patenty – felieton
16.00 Kolo fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (83)
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3368, 3369) – serial Polska (s.24)
20.40 Przepis dnia – magazyn
20.55 Na dobre i na złe (991) – serial obycz. Polska (s.24)
21.55 Na sygnale (892, 893)
22.55 Lina (3) – miniserial
W trakcie wędrówki ekipa dokonuje makabrycznego odkrycia. Dochodzi do starcia, a liczba uczestników zaczyna się zmniejszać. Pozostali podążają za liną.
23.55 Szansa na miłość

– komedia romantyczna USA 2023
Reż. Brittany Goodwin,
wyk. Francesca Barker McCormick, Michael Joseph Nelson, Lucy Capri
1.35 Na przekór losowi (8)
2.40 Znakomity rocznik – film dokumentalny USA/Francja 2021
4.30 Na dobre i na złe

TV Trwam DV3 IT
11.10 WTEM 8.20 Porozmawiajmy szczerze 8.55 Tygodnik kulturalny 9.50 Na kłopoty Bednarski (5) 11.00 ***
Dom moich synów – dramat Polska 1975 12.10 ***
Zawrócono – film obyczaj. Polska 1994 13.45 Pastor. Cztery akty 15.05 Emil Karewicz – portret aktora 16.00 Dlaczego nie Evans? 17.00 Na kłopoty Bednarski (6) 18.00 Dobre strony 18.30 Informacja kulturalna 18.50 Reżyserzy 19.35 WTEM 19.42 Andrzej Wajda – Notatki 20.00 ***
Filip – dramat Polska 2022, reż. Michał Kwieciński, wyk. Eryk Kulm 22.15 Przypadki Sherlocka Holmesa (9) 23.20 Hala odłotów 0.25 Scena muzyczna 1.20 ***
Sześć roku – komedia Hiszpania 2021



Polsat DV3 IT
FILM 22:50
Nie zadzieraj z fryzjerem
5.25 Telezakupy TV Okazje 6.00 Nowy dzień 8.30 Malanowski i Partnerzy (244, 245): 17.11 / Zarazony 9.30 Trudne sprawy (1050, 1051) 11.35 Gliniarze (745-747): Ostatnie śledztwo / Naga prawda / Przemoc domowa – serial fabularno-dokumentalny Polska 2022 14.40 Dlaczego ja? (1557): To wszystko z miłości – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1154)
17.00 Gliniarze (1194) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
18.00 Pierwsza miłość (4206) – serial Polska 2026 (s.24)
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Farma – reality show
21.30 Bez pudru, czyli Kabaret plus... – prog. rozrywkowy
22.50 Nie zadzieraj z fryzjerem

– komedia USA 2008
Reż. Dennis Dugan, wyk. Adam Sandler, John Turturro, Emmanuelle Chriqui
Izraelski komandos Zohan marzy, by zostać fryzjerem. Upozorowawszy własną śmierć, ucieka do Nowego Jorku, by tam oddać się profesji, która ma przynieść mu satysfakcję.
1.10 Ostrożnie z dziewczynami

– komedia rom. USA 2002
Reż. Roger Kumble, wyk. Cameron Diaz, Thomas Jane, Christina Applegate
3.00 Nasz nowy dom (344)

TV P2 DV3 IT
11.10 WTEM 8.20 Porozmawiajmy szczerze 8.55 Tygodnik kulturalny 9.50 Na kłopoty Bednarski (5) 11.00 ***
Dom moich synów – dramat Polska 1975 12.10 ***
Zawrócono – film obyczaj. Polska 1994 13.45 Pastor. Cztery akty 15.05 Emil Karewicz – portret aktora 16.00 Dlaczego nie Evans? 17.00 Na kłopoty Bednarski (6) 18.00 Dobre strony 18.30 Informacja kulturalna 18.50 Reżyserzy 19.35 WTEM 19.42 Andrzej Wajda – Notatki 20.00 ***
Filip – dramat Polska 2022, reż. Michał Kwieciński, wyk. Eryk Kulm 22.15 Przypadki Sherlocka Holmesa (9) 23.20 Hala odłotów 0.25 Scena muzyczna 1.20 ***
Sześć roku – komedia Hiszpania 2021



TVN DV3 IT
FILM 22:55
Jak boss
5.00 Uwaga! 5.15 Jak to jest zrobione? (1) 5.40 Uwaga! 5.55 Ukryta prawda (1622) 6.50 Kuchenne rewolucje: Magnuszew – Stara Kuchnia 7.45 Dzień Dobry TVN 11.20 Doradca smaku 11.25 Kuchenne rewolucje: Tychy, Restauracja „Zorba” / Mielec, Restauracja „Vis a Vis” 13.40 Ukryta prawda (1746-1747, 1674) – serial fab.-dokumentalny Polska 2025

16.50 Szpital św. Anny (117)
17.55 Detektywi (311)
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4203) – serial Polska 2026 (s.24)
20.50 The Floor – teleturniej
21.30 Królowa przetrwania
22.55 Jak boss

– komedia USA 2020
Reż. Miguel Arteta,
wyk. Tiffany Haddish,
Rose Byrne, Salma Hayek
Dwie przyjaciółki, prowadzące własną firmę kosmetyczną, mają problem finansowy. Gdy dostają ofertę od królowej branży, ich przyjaźń zostaje wystawiona na poważną próbę.
0.35 Co wiecie o swoich dziadkach?

– komedia USA 2017
Reż. Sean Anders,
wyk. Will Ferrell, Mark Wahlberg, Mel Gibson
2.35 Uwaga! – magazyn
2.50 Największe polskie katastrofy: Zawałenie się dachu hali w Katowicach – serial dok. Polska 2020
3.40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (10)

TVN DV3 IT
FILM 21:00
Sekcja rytmiczna
6.50 Szkoła (611, 612) 8.45 Ukryta prawda (1285, 1196, 1197) 11.55 W-11 Wydział Śledczy (946, 947) 14.00 Detektywi (70) 15.00 Szpital św. Anny (108) 16.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (611, 612) 18.00 Sekrety życia (8) 19.00 Ukryta prawda (1479) 20.00 Hotel Paradise (35) 21.00 ***
Seksja rytmiczna – thriller W. Bryt./Hiszp./Irl./USA 2020, reż. Reed Morano, wyk. Blake Lively, Jude Law 23.25 ***
Male rzeczy – thriller USA 2021, reż. John Lee Hancock, wyk. Denzel Washington 2.05 Hotel Paradise (34) 2.55 Żyjąc z potworem (12) 3.45 SOS. Ekipy w akcji (38) 4.30 Dorota was urządzi (2)



TVN7 DV3 IT
FILM 21:00
Seksja rytmiczna
6.50 Szkoła (611, 612) 8.45 Ukryta prawda (1285, 1196, 1197) 11.55 W-11 Wydział Śledczy (946, 947) 14.00 Detektywi (70) 15.00 Szpital św. Anny (108) 16.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (611, 612) 18.00 Sekrety życia (8) 19.00 Ukryta prawda (1479) 20.00 Hotel Paradise (35) 21.00 ***
Seksja rytmiczna – thriller W. Bryt./Hiszp./Irl./USA 2020, reż. Reed Morano, wyk. Blake Lively, Jude Law 23.25 ***
Male rzeczy – thriller USA 2021, reż. John Lee Hancock, wyk. Denzel Washington 2.05 Hotel Paradise (34) 2.55 Żyjąc z potworem (12) 3.45 SOS. Ekipy w akcji (38) 4.30 Dorota was urządzi (2)

TV Puls DV3 IT
6.00 Policjanci z Miami (2, 3) 8.00 Kobra – oddział specjalny (9, 10) 10.00 Triumf miłości (127, 128) 12.00 Nie igraj z aniołem (64) 13.00 Wspaniałe stulecie (89) 14.00 Przepis na zbrodnię 17.15 Lombard. Życie pod zastaw (701, 702) 17.00 Dzielnica strachu (462) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw (992, 993) 20.00 ***
Raport Pelikana – thriller USA 1993 23.00 ***
Rzeka tajemnic – dramat USA/Australia 2003 (s.24) 1.50 Lombard. Życie pod zastaw (988)

Puls 2 DV3 IT
7.00 Seriale anim. dla dzieci 13.00 Gumisie 14.00 Kacze opowieści 15.00 Miraculous: Biedronka i Czarny Kot 16.00 Superthings: Kazoom Power 16.15 Fineasz i Ferb 16.50 Marta mówi! 17.10 Superkoty 17.45 Świnka Peppa 17.55 Bing 18.10 Masza i niedźwiedź 18.25 Myszka Miki 18.55 Don Matteo: Boski detektyw (17) 20.00 Przepis na zbrodnię (30) 21.00 Dzielnica strachu (466, 467) 23.00 ***
Różowa Pantera 2 – komedia krym. USA 2009 1.00 Dzielnica strachu (464)

Ale Kino+

6.30 Polska z góry (2) **7.00** Wolna krowa **7.45** ★★★ Bracia – dramat Polska 2021 **9.35** The Hero **10.15** Grantchester (1, 2) **12.20** Vera (4) **14.00** ★★★ W imię dziecka – dramat USA/W. Bryt. 2017, reż. Richard Eyre, wyk. Emma Thompson, Stanley Tucci, Ben Chaplin **16.10** ★★★ Ziemia ma – dramat Jap. 2023 **18.20** Vera (1) **20.10** Crossfire (3, 4) **22.10** Nora Sand: Fatalna pomyłka (5, 6) **0.00** Icebreaker. Każdy ma swój sekret (1, 6) **2.00** Kryptonim Polska (1)

Kino Polska

7.15 Och! Kabaret **8.05** Zwierzęta Wajraka **8.40** PKF 02A/68 **8.50** Falenicka Atlantyda **10.00** ★ Stara baśń – film historyczny Polska 2003 **12.25** ★★ Potop (1) – film hist. Polska 1974 **15.00** ★★★ Pan Anatol szuka miliona – kom. Polska 1959 (s.24) **17.20** Cztery pancerni i pies (2, 3) **20.00** ★★★ Rozmowy kontrolowane – komedia Polska 1991 **22.00** ★★ Zgorszenie publiczne – kom. rom. Polska 2009 **23.50** ★★ Wałęsa. Człowiek z nadziei – film biograf. Polska 2013

Polsat Film

7.05 Rolnicy – tak się żyje u nas na wsi **7.30** Doktor Martin (66) **8.30** Przyjaciółki (227, 228) **10.25** Świat według Kiepskich (170-171, 197-198, 92) **13.20** ★★★ Niepamięć – film sf USA 2013 **15.55** ★★★ Mroczna Wieża – film fanstasy USA 2017 **17.55** ★★ Spider-Man: Bez drogi do domu – film sf USA 2021 **21.00** ★★ Wszystkie stare noże – thriller USA/Kan. 2022 (s.24) **23.15** ★★ Pitbull. Niebezpieczne kobiety – film sens. Polska 2016 **1.55** Fala zbrodni (37)

Stopklatka

DV3 III

6.50 Wielkie wynalazki **7.55** Wojciech Cejrowski – bosko przez świat **9.00** Robert Makłowicz **10.50** Wojny magazynowe: Kanada **11.55** Wojny kontenerowe **13.00** Katastrofy w przestworzach **16.00** MacGyver (1, 2) **18.00** Wojny magazynowe: Kanada **19.05** Wojny kontenerowe **20.00** ★★ Alex Cross – thriller USA/Fr. 2012 **22.05** ★★ Nawiedzony – horror USA/W. Bryt. 1999, reż. Jan de Bont, wyk. Liam Neeson **0.30** ★★ Lokatorka – dramat Polska 2021

Canal+ Premium

10.50 ★★ Jutro będzie nasze – komediodr. Wł. 2023 **12.45** ★★ Benek – komediodr. Polska/Austria 2007 **14.25** The Office PL (8, 9) **15.20** Joseph i jego dzieci **16.15** Dalajlama. Przez mądrość do szczęścia **17.55** ★★ Franz Kafka – film biograf. Czecho/Pol-ska/Niemcy/Turcja/Fr. 2025 **20.00** Para z sąsiedztwa (1) **20.50** Making of C+ **21.00** Projekt Fighter **21.50** ★★ Afterburn – kom. USA 2025 **23.35** ★★ Syn przynajmniej – horror W. Bryt./Fr. 2025

HBO

11.15 Spider-Man Uniwersum – film anim. USA 2018 **13.10** ★★ Człowiek z bieguna – komediodramat USA 2014 **14.40** ★★ Letnia szkoła, 2001 – dramat Czecho/Wietnam 2025 **16.25** ★★ W skrócie – komediodramat Niemcy 2024 **18.10** ★★ Wielka Odważna Piętna Podróż – film przygod. USA/Irl. 2025 **20.00** ★★ Anakonda – horror USA 2025 **21.40** Euforia (3) **22.45** Peacemaker (5) **23.25** ★★ Twój potwór – komedia W. Bryt./USA 2024

Polsat 2

6.30 Nasz nowy dom (240) **7.30** Na ratunek 112 (825, 826) **8.30** Sekrety rodziny (231-233) **11.30** Przyjaciółki (301) **12.30** Dlaczego ja? (1428, 1429) **14.30** Świat według Kiepskich (271-275) **17.00** 48 h. Zaginięci (255, 256) **19.00** Gliniarze (1118) **20.00** Ślad (21) – serial kryminalny Polska 2018 **21.00** Gliniarze (1050) **22.00** Tajemnicze zaginięcia kobiet (1) **23.00** Świat według Kiepskich (277, 278) **0.00** Ślad (105) **1.00** Zdrady II (33) **2.00** Wydarzenia

TVP Seriele

7.30 Ojciec Mateusz (430) **8.30** Komisarz Alex (282) **9.25** Rodzinka.pl (53) **9.55** Klan (1403) **10.30** Ranczo (52) **11.25** Na dobre i na złe (990) **12.25** Pan Mama (36) **13.00** Zaraz wracam (116) **13.35** Ojciec Mateusz (335, 336) **15.35** Komisarz Alex (283) **16.25** Na sygnale (436, 437) **17.35** Ranczo (53, 54) **19.30** Ojciec Mateusz (337, 431) **21.30** Ranczo (55, 56) **23.25** Ojciec Mateusz (338) **0.20** Pan Mama (51, 52) **1.30** Falszerze. Powrót sfory (10, 11)

AXN

6.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (11, 12) **7.30** Dr House (13, 14) **9.25** Castle (3, 4) **11.20** Detektyw Monk (2, 3): Pan Monk i kryjówka / Pan Monk i przerwa w dostawie prądu **13.20** Dr House (15, 16): W kropce / Pod dobrą opieką **15.20** Agenci NCIS (15, 16): Reakcja / Kule w plot **17.10** Castle (5, 6): Wehikuł czasu / Kó śmierci **19.10** FBI (2, 3): Miłość jest ślepa / Ofiara **21.05** Zabójcza broń (16, 17) **23.00** Castle (5, 6) **0.45** FBI (2, 3) **2.40** Zabójcza broń (16, 17)

13 Ulica

6.10 Astrid i Raphaëlle (1, 2) **8.25** Kapitan Marleau (5) **10.25** Agenci NCIS: Los Angeles (3, 4) **12.15** Motyw (3, 4) **14.05** Astrid i Raphaëlle (3, 4) **16.20** Kapitan Marleau (1) **18.20** Agenci NCIS: Los Angeles (5, 6): Zmarłych wstawanie / Jak Bóg da – serial krym. USA 2020 **20.10** Motyw (5, 6): Wróg publiczny / Bezdroże – serial krym. Kan. **22.00** Metoda Wagnera (13): Do końca – serial krym. Fr. 2025 **0.00** Blanca (10) **1.05** Kapitan Marleau (1) **3.05** Astrid i Raphaëlle (1, 2)

FX

9.10 CSI: Kryminalne zagadki Miami (13, 14) **11.00** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (19) **11.55** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (9, 10) **13.45** Agenci NCIS (9, 10) **15.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (20) **16.30** CSI: Kryminalne zagadki Miami (15, 16) **18.20** FBI (13, 14) **20.10** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (11, 12) **22.00** Matlock (4) **22.55** ★★ Rambo II – film sens. USA/Meksyk 1985 **1.00** The Hunting Party (6) **1.55** FBI (14)

BBC First

5.15 Ojciec Brown (6) **6.00** Zagadki doktora Blake'a (3) **6.55** My Life is Murder (8, 9) **8.35** Lewis (1) **9.35** Ojciec Brown (3) **10.35** Śmierć pod palmami (5) **11.45** Zagadki doktora Blake'a (3) **12.55** Koroner (5, 6) **14.55** Ojciec Brown (7) **15.55** Lewis (1) **16.55** My Life is Murder (9) **17.50** Morderstwa w Midsomer (15, 16) **19.50** Śmierć pod palmami (6) **21.00** My Life is Murder (5) **22.00** Milczący świadek (5, 6) **0.10** Koroner (5) **1.10** Śmierć pod palmami (6)

Eurosport 1

8.00 Cycling Show **8.30** Kolarstwo: Wyścig dookoła Romandii **9.30** Snooker: MŚ w Sheffield **11.00** (L) Snooker: MŚ w Sheffield **14.00** Tenis: Australian Open: Aryna Sabalenka – Jelena Rybakina **15.15** (L) Snooker: MŚ w Sheffield **18.30** Tenis: Australian Open: Carlos Alcaraz – Novak Đoković **19.30** (L) Snooker: MŚ w Sheffield **23.00** Snooker: MŚ w Sheffield **0.00** Kolarstwo: Wyścig d. Romandii **1.30** Snooker: MŚ w Sheffield **2.30** Kolarstwo: Wyścig dookoła Turcji

Eurosport 2

10.30 Kolarstwo: Wyścig d. Romandii **11.30** Kolarstwo: Wyścig d. Turcji **13.00** Kolarstwo górskie: Race Bikes **13.30** (L) Kolarstwo: Wyścig d. Turcji **15.30** (L) Kolarstwo: Wyścig d. Romandii **17.45** Cycling Show **18.15** Kolarstwo: Wyścig d. Turcji **19.30** Kolarstwo: Wyścig d. Romandii **20.30** Wyścigi Endurance: MŚ Endurance FIM – 24 Heures Motos **22.00** Discovery Golf **22.30** Kolarstwo: Wyścig d. Romandii **0.00** Sziemiarka: GP Series w Budapeszcie

Polsat Sport 1

6.00 Siatkówka: PlusLiga – transmisja meczu **9.00** Polsat Futbol Cast – magazyn piłkarski **10.00** Siatkówka: PlusLiga – transmisja meczu **13.00** Siatkówka: PlusLiga – transmisja meczu **15.00** Siatkówka: PlusLiga – transmisja meczu **17.30** (L) Siatkówka: PlusLiga: Finał – 2. mecz – transmisja meczu **20.00** (L) Siatkówka: PlusLiga: Mecz o 3. miejsce – 2. mecz – transmisja meczu **23.00** Siatkówka: PlusLiga – transmisja **1.00** Boks: Gala boksu zawodowego

TVP Sport

DV3 III

8.15 Piłka nożna: Lech Poznań – Legia Warszawa **10.15** Piłka nożna (K): GKS Katowice – Pogoń Szczecin **12.15** Reportaż **12.45** Żużel: Finał Turnieju o Złoty Kask w Opolu **14.45** Retransmisja sportowa **16.45** Pełnosprawni **17.15** Studio **17.40** (L) Hokej na lodzie (tow.): Polska – Francja **20.55** (L) Piłka nożna: LM UEFA: Atlético Madryt – Arsenal FC **23.20** Magazyn skrótów LM UEFA: Półfinały – 1. mecze **0.40** Boks: Imperium Boxing Wałbrzych – CKB Potężni

Canal+ Sport

9.00 Piłka nożna: Villarreal CF – RC Celta **11.15** Piłka nożna: Jagiellonia Biał. – Górnik Zabrze **13.30** Ekstraklasa po godzinach **14.40** Premier League Review **15.45** Sporty ekstremalne: MŚ Stihl Timbersports **18.00** Premier League Netbusters **18.30** Jej Wysokość: Premier League **20.00** Premier League Stories **20.35** Wysoki pressing **22.15** MMA: Gala w Bangkoku **23.20** Premier League Netbusters **0.00** Premier League Stories **0.30** Piłka nożna: Piast Gliwice – Arka Gdynia

Canal+ Sport 5

9.30 Liga+ Extra **11.30** Żużel: Metalgas 2. Ekstraliga: Hunters PSZ Poznań – ZKS Stal Rzeszów **14.20** Premier League: The Big Interview **15.00** Ekstraklasa: 30. kolejka **16.15** Magazyn PGE Ekstraliga **18.00** Żużel: Krono-Plast Włókniarz Częstochowa – PRES Grupa Deweloperska Toruń; ORLEN Oil Motor Lublin – Stelmet Falubaz Zielona Góra **23.30** Boks: Jared Warren – Conor Cooke **0.50** Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa: Lech Poznań – Legia Warszawa

Eleven Sports 1

7.00 Magazyn sportowy **8.00** Piłka nożna: Bundesliga **10.00** Piłka nożna: LaLiga EA Sports – transmisja **12.00** Piłka nożna: Serie A Enilive – transmisja meczu **14.00** Piłka nożna: Bundesliga – transmisja **16.00** Piłka nożna: Serie A Enilive – transmisja **18.00** Piłka nożna: LaLiga EA Sports – transmisja **20.00** Magazyn sportowy **20.40** Formula 1: Wyścig **22.40** Magazyn sportowy **0.00** Piłka nożna: Bundesliga **2.00** Piłka nożna: Serie A Enilive **4.00** Magazyn sportowy

Polsat Sport 3

6.00 Piłka nożna z archiwum – magazyn piłkarski **8.30** Koszykówka: ORLEN Basket Liga – transmisja meczu **11.00** Piłka ręczna: ORLEN Superliga – transmisja **13.30** Piłka nożna z archiwum – magazyn **16.00** Piłka nożna z archiwum – magazyn **18.00** Piłka nożna z archiwum – magazyn **20.30** (L) Piłka ręczna: ORLEN Superliga – transmisja **22.30** Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open – transmisja **1.00** MMA: Babilon MMA – transmisja

TVN 24

8.00 Serwis informacyjny, pogoda **9.55** Biznes **10.00** Serwis informacyjny, pogoda **10.55** Biznes **11.00** Serwis informacyjny, pogoda **11.55** Biznes **12.00** Serwis informacyjny, pogoda **13.55** Biznes **14.00** Serwis informacyjny, pogoda **14.55** Biznes **15.00** 15 na żywo **16.00** Fakty po południu **18.00** Tak jest **19.15** Serwis informacyjny **19.30** Fakty po fakcie **20.00** Kropka nad i **20.30** Czarno na białym **21.00** Polska i świat **22.00** Szkło kontaktowe **23.00** Dzień po dniu **0.25** Biznes

Polsat News

8.00 Nowy dzień **10.00** W rytmie dnia **12.50** Wydarzenia **13.30** W rytmie dnia **13.55** Pogoda **14.00** W rytmie dnia **14.55** Pogoda **15.00** W rytmie dnia **15.40** Pogoda **15.50** Wydarzenia **16.10** Więcej „Wydarzeń” **16.30** Punkt widzenia Jankowskiego **18.00** Punkt widzenia Szubartowicza **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.50** Debata Gozdry **21.50** Wydarzenia wieczorne **22.30** Dzień na świecie **23.30** Obraz dnia **0.00** Punkt widzenia Jankowskiego

TVP Info

DV3 III

11.55 Za pięć dwunasta **13.00** Serwis info dzień **14.30** **14.30** **15.00** Serwis info dzień **15.45** Panorama **16.00** Dzień w godzinie **17.00** Teleexpress **17.15** Teleexpress Extra **17.35** Panorama **17.42** Wykrywacz kłamstw **18.00** Panorama **18.30** Kontrapunkt **18.55** Serwis info wieczór **19.00** Kontrapunkt – Ring wolny **19.30** Panorama **19.30** Pytanie dnia **20.18** Bez trybu Justyna Dobrosz-Oracz **20.57** Serwis info wieczór **21.00** Kwiatki polskie **21.45** Panorama

TVP 3

DV3 III

9.30 Prywatne życie zwierząt **10.00** Złoty chłopak (139) **11.00** Zielnik regionalny **11.30** Wiosna na RODOS **12.00** Telekurier **12.30** Górną półką smaku **13.00** Agrobiznes **13.20** Agropogoda **13.30** Daję słowo – Maciej Orłowski **14.30** Program informacyjny **15.00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **15.20** Serwis Info **19.30** Calkiem niezła historia **19.45** Kryminalna siódemka **20.00** Dziennik regionalny **20.13** Gość regionów **20.30** Telekurier **22.00** Dziennik regionów **22.30** Złoty chłopak (140)

TVP Rozrywka

6.40 Gra słów. Krzyżówka **7.10** Okrasa łamie przepisy **8.20** Familiada **8.55** Va banque **9.25** Kolo fortuny **10.05** Makłowicz w podróży **10.45** Postaw na milion **12.35** Familiada **13.15** Zmienienny **14.20** Rodzinka.pl **14.55** Program rozrywkowy **15.15** The Voice Kids **17.25** Va banque **18.00** Kolo fortuny **18.40** Okrasa łamie przepisy **19.45** Makłowicz w podróży **20.25** Postaw na milion **22.10** Rodzinka.pl **22.50** Sanatorium miłości **23.50** Kabaretomania **0.50** Kolo fortuny

Planete+

10.20 Afryka z góry **11.20** Dokąd dzisiaj? **12.35** Najpiękniejsze rzeki świata **13.40** Materiały przyszłości **14.50** Stormborn – Zrodzone w burzy **15.50** Niezwykłe podróże koleją **16.55** Dokąd dzisiaj? **18.15** Świat z góry **18.50** Eksplozja w Lac Megantic. To nie był wypadek **19.45** Ernst Degner. Motocyklem po wolność **20.50** Niezwykłe podróże koleją **22.00** Seks chrzęszczący chityną **23.10** Sterylizacja po amerykańsku **0.20** Niezwykłe podróże koleją

BBC Earth

8.10 Planeta Ziemia II **9.15** W okowach mrozu **11.15** Skarby przeszłości i ich tajemnice **12.15** Planeta Ziemia II **13.20** Układ Słoneczny **14.25** W okowach mrozu **15.25** Życie na pustkowiu **16.25** Brytyjskie fabryki **17.30** Skarby przeszłości i ich tajemnice **18.30** Planeta Ziemia II **19.45** Imperium brytyjskie **20.55** Życie na pustkowiu **21.55** W okowach mrozu **22.55** Brytyjskie fabryki **0.05** Jak budowano imperia **1.10** Skarby przeszłości i ich tajemnice

Discovery Channel

6.00 Fani czterech kólek **7.00** Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge **9.00** Gorączka złota: rzeka skarbow **10.00** Klan z Alaski **11.00** Złoto drwali **12.00** Fani czterech kólek **13.00** Nagi instylnk przetwarzania **14.30** Strażacy **15.00** Złomowisko PL (1) **16.00** Złoto drwali **17.00** Porty: Hiszpania **18.00** Truckerk **19.00** Złomowisko PL (1) **22.00** Nagi instylnk przetwarzania **0.00** Czarnobyl: dni, które wstrząsnęły światem (1, 2) **2.00** Militaria na warształ

TVN Turbo

9.15 Fani czterech kólek **10.15** Złomowisko PL **12.15** Naprawy nie do naprawy **13.00** Zawodowi handlarze **14.30** Wojny samochodowe **16.30** Jeździć, obserwować **18.00** Raport Turbo **18.15** Zawodowi handlarze **19.00** Naprawy nie do naprawy **19.45** Uwaga! Oszust: Sciema z ogłoszenia **20.15** Jeździć, obserwować **21.00** Wojny samochodowe **22.00** Raport Turbo **23.05** Zawodowi handlarze **23.05** Duda kontra Szafrański **23.50** Z drugiej ręki **0.35** Moto kombat

TVN Style

5.45 Damy i wieśniaczki. Litwa **7.45** Złoty remont **8.45** Gwiazdy lumpeksów **9.50** I nie opuszczę Cię aż do ślubu **11.25** Ugotowani **13.30** Kuchenne rewolucje: Restauracja „Staropolska”, Szczecin / „Calabria”, Olsztyn **15.35** Jestem z Polski **17.45** Kuchenne rewolucje: Tamowskie Góry – „Art-smaku” / Zakręt – „Sakartvelo” / Kamionki – „Fyrtel Smaków” **20.50** Do zobaczenia **21.50** Jestem z Polski **23.45** Hotel Paradise **0.45** 40 kontra 20 **2.30** Wiem, co jem

SERIALE

Pierwsza miłość

POLSAT 18:00



Paweł dąży do odzyskania Marysi. Bartek staje w obronie Emilki podczas jej sprzeczki z Fryderykiem, co prowadzi do bójki. Załamaną ostatnimi wydarzeniami Kalina dostaje wezwanie do prokuratury.

Barwy szczęścia

TVP 2 20:05



Kolejne incydenty z udziałem Krystyny skłaniają Jaworskiego do rozważenia umieszczenia żony w specjalistycznym ośrodku. Ewa z pomocą Eweliny i Madzi szuka kreacji na studniówkę.

Na Wspólnej

TVN 20:15



Junior świadkiem zdrady Elizy! Eliza chce rzucić Bartka i uratować swoją rodzinę! Wyznaje Jarkowi, że się pogubiła i zainteresowała kimś – ale kłamie, że nie spała z tym facetem... Kiedy Bergowa przywozi syna na trening, chce ostatecznie rozmówić się z Bartkiem.

Na dobre i na złe

TVP 2 20:55



Na SOR trafia wokalistka, która zasłabła po ciężkim dniu w studiu nagrań i rozbiła sobie głowę. Oliwia diagnozuje u niej poważną chorobę autoimmunologiczną i przy okazji poznaje jej największy zawodowy sekret. Iga nadal ma poważne problemy z mówieniem.

Pan Anatol szuka miliona

Dalszy ciąg zabawnych losów poczciwego pana Anatola

KINO POLSKA 15:50 ★★★★★

Iwona, śliczna studentka ASP, wygrywa milion złotych na loterii. Uradowana dziewczyna nieopatrznie dzieli się szczęśliwą wiadomością z ludźmi na ulicy i akonto przyszłej fortuny postanawia zrobić pierwsze zakupy. Za „millionerką” ruszają tłumy ciekawskich, którzy na jej rachunek pustoszą sklepy. Wygranym przez Iwonę milionem bardzo interesuje się też zorganizowana w wzór amerykański szajka złodziei-dżentelmenów. Ale do akcji wkracza pan Anatol.



FILM

Komedia Polska 1959, reż. Jan Rybkowski, występują: Tadeusz Fijewski, Barbara Lass, Helena Makowska

Wszystkie stare noże

Romantyczne spotkanie byłych kochanków czy wyrafinowana gra pozorów?

POLSAT FILM 21:00 ★★★★★

Lot 127 Turkish Alliance w 2012 roku na wiedeńskim lotnisku został przejęty przez islamskich terrorystów. Niepowodzenie akcji ratunkowej mogło być spowodowane wyciekaniem tajnych informacji. CIA deleguje agenta Pelhama do zbadania tej sprawy. Henry spotyka się z byłą współpracowniczką i zarazem kochanką Celią Harrison, podejrzaną o współpracę z wrogiem. Podczas kolacji w restauracji Henry i Celia wydają się szukać odpowiedzi na pytanie: Kto zdradził?

Thriller USA/Kanada 2022, reż. Janus Metz, występują: Chris Pine, Thandiwe Newton, Laurence Fishburne



FILM

Rzeka tajemnic

Reżyserowany przez Clintę Eastwooda mroczny i niezwykle emocjonalny dramat

TVPULS 23:00 ★★★★★

Jimmy, Sean i Dave znają się od dzieciństwa. Ich przyjaźń została nagle przerwana przez tragiczne wydarzenie. Dave został porwany. Był przez kilka dni więziony i wykorzystywany seksualnie. To doświadczenie zaważyło na jego życiu. Przyjaciele spotykają się po 25 latach, znowu w tragicznych okolicznościach.



FILM

Romance TV

10.20 ★★★★★ Jak wygrać wojnę rozwodową – film obyczaj. Niemcy 2015 12.15 Rejs ku szczęściu 14.15 ★★★ Rosamunde Pilcher: Niechciana miłość – film obyczaj. Niemcy 2025 16.05 Rodzina Andersów 18.00 Śledztwo prowadzi Watzmann (35) 19.00 Górski lekarz (86) 20.00 ★★★ Terapia pod palmami – romans USA 2020 21.50 ★★★ Ojcowskie radości – kom. Niemcy 2022 23.45 Górski lekarz (86) 0.40 ★★★ Terapia pod palmami – romans USA 2020

TTV

DV3

6.00 Express 6.20 DeFacto 6.50 Diablenie boskie 7.20 Ukryta prawda 8.20 Kartoteka 10.30 Detektywi 12.30 Zakup w ciemno 14.30 Kartoteka 16.45 Express 17.00 Sport 17.05 Idź na całość 18.05 Damy i wieśniaczki. PL 19.05 Zakup w ciemno Extra 19.45 Express 20.05 Zakup w ciemno 21.05 Zakup w ciemno Extra 21.45 Express 22.00 Idź na całość 23.00 Gogglebox. Przed telewizorem 0.00 Nic do zgłoszenia 1.00 Życie na kredycie

National Geographic

10.00 Lotnisko w Melbourne 24/7 11.00 Lotnisko w Toronto 12.00 Wcielenia zła 14.00 Złapać przemytnika 15.00 Morski patrol: Hiszpania 16.00 Egipt: miejsce pełne tajemnic 17.00 Rzym: początki imperium 18.00 II wojna światowa: ukryta prawda 19.00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy – best of 20.00 Katastrofa w przestworzach 21.00 Uwaga, katastrofa! 22.00 Porzucone konstrukcje 23.00 Tajemnice rzymskich podziemi 0.00 Katastrofa w przestworzach

TVP Historia

DV3

8.05 Polskie drogi (2) 9.35 My trzymamy z Bogiem (2) 10.40 Było, nie minęło... 11.15 Wszystkie kolory świata 12.15 Nieznana wojna na Północy 13.15 Królowie (4) 13.50 Polskie drogi (3) 15.30 Sensacje XX w. 17.30 Czas honoru (43) 18.25 Encyklopedia II wojny światowej 19.00 Faka czy fishbort? 19.40 Królowie (43) 20.15 Zatoka szpiegów (13) 21.10 Islandia: na granicy zimnej wojny 22.10 Pakistan, nasz najlepszy wróg 23.15 Sensacje XX w. 1.15 Encyklopedia II wojny św.

TLC

9.00 Rodzice na szóstkę 10.00 Wiza na miłość: pościelowe rozmowy 11.00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie 12.00 Wiza na miłość: znowu do wzięcia 13.00 Dr Pryszczyla 15.00 Wiza na miłość: dalsze losy, pościelowe rozmowy 16.00 Historie wielkiej wagi – dalsze losy 18.00 Kilogramy zbędnej skóry 19.00 Wiza na miłość – oczami bohaterów 20.00 Skórze na ratunek 21.00 Twarz od nowa 22.00 Transplantacja: drugie życie 23.00 Klinika koszarnej stopy

TVN Fabuła

6.35 Lekarze (8) 7.35 Kryminalni (8) 8.45 Detektywi 9.50 Przepis na życie (3) 10.50 Szpital św. Anny (42) 11.50 Druga szansa (1, 2) 13.55 Układ warszawski (3) 14.55 Detektywi 15.55 Superbohaterowie 16.30 Motywy filmowe 16.45 ★★★★★ Glupi i głupszy – kom. USA 1994 19.00 Szpital św. Anny (22) 20.00 ★★★★★ Dom nad jeziorem – melodramat 0.20 ★★★★★ Starcie Tytanów 0.20 ★★★★★ Droga powrotna – film sportowy USA/Kan. 2020

Fokus TV

DV3

6.05 48 h. Zaginieni (12) 7.10 Byli sobie podróżnicy 8.50 Wehikuł czasu 9.00 Starożytni kosmici 10.00 Gwiazdy lombardu 20.00 Niezwykłe osiągnięcia starożytności 13.00 Poszukiwacze historii 14.00 Ostatni bastion Hitlera: Zdobycie fortu / Walki nad Renem 16.00 Dorwać tuńczyka 18.00 Rolnicy. Podlasie 20.00 Galileo 21.00 Maszyny bojowe: Pojazdy, które wyzwoliły Europę 22.00 Polewanie na Hitlera 0.00 Starożytni kosmici 1.00 Rolnicy. Podlasie

Nat Geo Wild

11.00 Przedziwna planeta Ziemia 12.00 Królestwo drapieżników: Rebella 13.00 Humorzyste zwierzę 14.00 Wilki z Yellowstone 15.00 Najdziwniejsze cuda ewolucji 16.00 Olsniewająca Ameryka 17.00 Niezwykłe wędrowki zwierząt 18.00 Katavi – utracony raj Afryki 19.00 Walki zwierząt 20.00 Niszczycielskie żywioły 21.00 Niezwykły dr Pol: Kochane łobuzy / Trudne przypadki / Owczy pęd / Nowy członek rodziny / Wizyta wujka z Holandii 2.00 Dzikie Wietnam

TVP Dokument

DV3

11.40 Gwałtowna pogoda. Jak ją przetrwać? 12.40 Niezwykłe pojazdy ratownictwa i ochrony 13.40 Krainy cudów natury 14.40 Karpaty – królestwo niedźwiedzia 15.45 Przyszłość z góry (3) 16.45 Podróżnicy – odkrywcy 17.45 Marian Dziędziel – aktor odnaleziony 18.55 Gwałtowna pogoda. Jak ją przetrwać? 20.05 Prawdziwa historia piratów 21.10 Mosty, drogi i tory – Stany Zjednoczone w ruinie 22.15 Barbara Włodarczyk zaprasza 22.25 Wanda. Ostatnia z oddziału

TVS

6.00 Telesprzedaj 10.00 Dzisiaj w regionie 10.15 Muzyczne dzień dobry 12.05 Dzisiaj w regionie 12.25 Muzyczne dzień dobry 13.30 Emeryci na tropie 14.40 Doktor Kleist – lekarz rodzinny 15.45 Doktor z alpejskiej wioski 16.50 Wydział kryminalny Kitzbühel 17.50 Doktor z alpejskiej wioski 18.50 Doktor z alpejskiej wioski 19.50 Kino TVS 23.35 Doktor z alpejskiej wioski 0.30 Doktor Kleist – lekarz rodzinny 1.35 Wydział kryminalny Kitzbühel

AMC

9.55 ★★ Wymarzony facet – kom. USA 2002 11.50 ★★★★★ Kopalnie króla Salomona (1) – film przygod. Niemcy/USA/RPA 2004 15.25 ★★★★★ Lara Croft: Tomb Raider: Kolebka życia – film przygod. USA/Niemcy/Jap./Hongk. 2003 17.40 ★★★★★ Star Trek: W nieznanie – film sf USA/Chiny/Emir. Arab./Kan. 2016 20.00 ★★★★★ Miasto śmierci – thriller Meksyk/USA 2007 22.10 ★★★★★ Sekslista 101 – kom. USA 2007 0.35 ★★★★★ Droga smoka – film sens. Hongk. 1972

Nowa TV

6.00 Wehikuł czasu 6.20 TV Okazje 6.55 Wehikuł czasu 7.00 Disco Landia – nutki do podbudy 7.30 Świat według Kiepskich (498-501) 9.30 Calkiem nowe lata miodowe (1) 10.00 Miodowe lata 10.30 Węzienie 12.00 Poirot (7, 8) 14.00 Świat według Kiepskich (558, 559) 15.00 Świat według Bundy (223-228) 18.00 Calkiem nowe lata miodowe (15) 18.30 Miodowe lata 21.00 Zdrady (81) 22.00 Ślad (76-77, 109) 1.00 łowca pedofilów 3.00 TV Okazje

Metro

6.50 J.A.G. – Wojskowe Biuro Śledcze (3) 7.45 Sekrety życia (25) 8.40 Szpital (685, 686) 10.40 Szędzia Anna Maria Wesołowska (628, 629) 12.40 Szkoła (676) 13.40 Przepis na życie (13) 14.40 Zapukaj do moich drzwi (127) 15.40 The Floor 17.00 Ciężarówka przez Indonezję 18.00 Prawo Agaty (6) 19.00 Kartoteka (5, 6) 21.05 Kryminalni (13, 1) 23.15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (1) 0.10 The Traitors. UK 1.35 Szpital (681) 2.25 Dieta czy cud?

Zoom TV

6.00 Bliziej! Magazyn reporterów 6.55 Gadzet show 7.25 Tomasz Pagowski. Remont u ciebie 7.55 To leci w sieci 9.15 Bolek i Lolek 9.55 Reksio 10.45 To leci w sieci 11.40 Pułapki umysłu 12.20 Zoologia ekstremalna 13.25 Niewyjaśnione tajemnice świata 13.55 Sensacje XX w. 16.45 Wojciech Cejrowski – boso przez świat 19.00 Strażnik Teksasu (18, 19) 21.00 Hity polskiego kabaretu 23.00 Adam szuka Ewy VIP. Holandia 0.05 Magia nagości. Polska

WP

6.00 Kabaretowy śmiech grupowy 7.00 Mistrzowie kabaretu 9.00 WP News 9.20 Tłit 10.00 11 wrzesnia: kontrolerzy nieba 11.00 Mityczne bestie 12.00 Wariaci za kierownicą 13.00 Makłowicz w podróży 14.00 Pokochaj lub sprzedaj – Vancouver 17.00 Komisarz Cassandra: Zbrodnie w Alpach (3) 19.00 Strażnicy z sąsiedztwa 20.00 Policjanci z sąsiedztwa 21.00 Policjanci w akcji 22.00 Mistrzowie kabaretu: Czesu! / Kabaret Smile 0.00 Kabaret na żądanie

TVP 1

DVB-T

SERIAL 21:20**Ojciec Mateusz**

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.30** Dobre historie **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam (120) **9.05** Ranczo (17): Honor parafii **10.05** Komisarz Alex (26): Ostatnia sprawa Lucyny **11.00** Ojciec Mateusz (130): Zakładniczka **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Dziką Argentyną (3): Kraina wód **14.00** Złoty chłopak (280)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.15 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.05 Dziedzictwo (905)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
17.55 Klan (4706)
18.20 Zaraz wracam (121)
18.55 Akacjaowa 38 (858)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia

20.30 Omnibus – szybcy i mądzy – teleturniej
21.20 Ojciec Mateusz (447) Dwóch nastoletków wrusza na poszukiwanie meteoritu w okolicach Sandomierza. Chłopców zaciekawia obecność niezidentyfikowanych osób w skafandrach ochronnych.

22.20 Sprawa dla reportera
23.20 Księżę William. Życie w fotografiach – film dok. W. Bryt. 2025

0.20 Powrót (1) – dramat Polska 2021
1.25 System – film kryminalny
**** USA/W. Bryt./Czechy/Rumunia 2014

3.50 Sprawa dla reportera
4.45 Notacja: Dorota Sumińska. Chciałam być jak mój ojciec

TVP Polonia

7.30 Pytanie na śniadanie **11.35** Stacja innowacja **11.50** Przepis dnia **12.00** Serwis Info **12.10** U Pana Boga w Królowym Moście (11, 12) **13.50** Giganci nauki **14.45** Słowo daje! **15.00** Serwis Info **15.10** Dzień z życia artysty **15.40** Słownik polsko16.10 Życie po „Sanatorium miłości” **16.30** Barwy szczęścia **17.20** (300) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Gwiazdorska kuchnia Ani **18.45** Panorama **19.20** Polacy światu **19.30** **19.55** Pytanie dnia **20.25** Ranczo (17) **21.20** By coś zostało z tych dni. Irena Jarocka **22.25** Profilakcja (2) **23.15** Panorama **23.45** Polska w Unii Europejskiej – film dok.

TVP 2

DVB-T

SERIAL 22:15**Syn**

5.30 M jak miłość (1746) **6.20** Operacja zdrowie **6.55** Barwy szczęścia (3369) **7.30** Pytanie na śniadanie – magazyn informacyjny **11.40** Dzień z życia artysty **12.15** Którędy po sztuce **12.30** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (83) – serial obycz. Turcja 2024 **14.05** Va banque **14.35** Na sygnale (891): Druga twarz – serial obyczajowy Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (381)
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (84) – serial obyczaj. Turcja
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3369)
19.55 Domowe patenty – felieton
20.05 Barwy szczęścia (3370) – serial Polska 2026 (s.27)
20.40 Tak to leciało! – teleturniej

21.40 Niepewne sytuacje – program rozrywkowy
22.15 Syn (17, 18) – serial USA Rok 1852. Przyparci do muru Komancze postanawiają ruszyć na wojnę. Rok 1916. W rozgrywce między rodziną McCulloughów a koncernem Standard Oil dochodzi do przelomu.

23.55 Rodzinka.pl (313) – serial kom. Polska 2026

0.30 Fucking Bornholm *** – dramat obyczaj. Polska 2022
Reż. Anna Kazejak, wyk. Agnieszka Grochowska, Maciej Stuhr, Poul Storm

2.20 Akacjaowa 38 – serial obyczaj. Hiszpania

TV Trwam

DVB-T

11.35 Przyroda i ludzie **12.20** Wykłady z kongresu **13.00** Poronin – Parafia Św. Marii Magdaleny **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Wszystkim i wszędzie **15.00** Po stronie prawdy **16.10** Z wędką nad wodę w Polsce i świat **16.35** Sól Ziemi **17.15** Muzyczne chwile **17.30** Odpowiedzialni za Kościół **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci **20.00** Informacja **20.20** Różaniec **21.00** Apel Jasnogórski **21.40** Polski punkt widzenia **22.00** Głos serca (116) **22.45** Zniewolenie **23.00** Telewizyjny Uniwersytet Biblijny **0.10** Informacje **0.30** Odpowiedzialni za Kościół

TVP Kultura

DVB-T

8.15 WTEM **8.20** Przystań nad Biblią **8.35** Informacje kulturalne **9.00** Kolekcja **9.15** Studio Kultura – niedziela z... **10.10** Na kłopoty Bednarski (6) **11.10** *** Respect – film biograf. USA/Kan. 2021
13.40 Reżyserzy **14.35** *** Klucznik – film obyczaj. Polska 1980 **16.10** Dlaczego nie Evans? (4) **17.05** Na kłopoty Bednarski (7) **18.10** Wydarzenie aktualne **18.40** Którędy po sztuce **18.50** Enzo Ferrari. Czerwoncy i czarny **20.00** Wstęp do filmu **20.10** *** Popioły (2) – dramat Polska 1965 **22.25** Hala odlotów **23.25** Dzień, w którym umarła gwiazda rocka **0.00** Video Killed the Radio Star **0.40** *** Filip – dramat Polska 2022 **2.40** Scena muzyczna

Polsat

DVB-T

FILM 22:55**Miasto aniołów**

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień **8.30** Malanowski i Partnerzy (246, 247): Przyjaciółki na dobre i na złe / Kobieta w czarnych okularach **9.30** Trudne sprawy (1052, 1053) – serial fab.-dokument. Polska 2021 **11.35** Gliniarze (748-750): Pomysł na życie / Sekrety parafii / Lepsze jutro **14.40** Dlaczego ja? (1558): Lepszy start – serial fab.-dok. Polska

15.50 Wydarzenia
16.15 Pogoda
16.20 Interwencja – magazyn
16.30 Na ratunek 112 (1155)
17.00 Gliniarze (1195)

Odnalaziony plecak z narkotykami prowadzi detektywów do 13-latkę, który zeznaje, że wpłatał go w to kolega przetrzymywany teraz przez gangsterów. Policja rozpoczyna akcję.
18.00 Pierwsza miłość (4207) – serial Polska 2026 (s.27)

18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Farma – reality show

21.30 Nasz nowy dom (368)
22.55 Miasto aniołów – dramat *** obyczaj. USA/Niemcy 1998
Reż. Brad Silberling, wyk. Nicolas Cage, Meg Ryan, Dennis Franz
Po nieudanej operacji kardiolog Maggie Rice traci wiarę w sens pracy. Anioł Seth, który jest świadkiem zajścia, zakochuje się w pragmatycznej kobiecie.

1.25 Sortownia (8)
2.30 Zostań, jeśli kochasz *** – melodramat USA 2014

TVN

DVB-T

FILM 22:40**Ocean's 8**

5.00 Nauka jazdy **5.40** Uwaga! **5.55** Ukryta prawda (1623) **6.50** Kuchenne rewolucje: Turek – Piwnica Smaku **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Doradca smaku **11.25** Kuchenne rewolucje: Trzebinia, Restauracja „Porto di mare” / Wrocław. „Centrum Gastronomiczne Margaret” **13.40** Ukryta prawda (1748, 1584, 1675) – serial fab.-dokument. Polska 2025

16.50 Szpital św. Anny (118) – serial obycz. Polska 2026
17.55 Detektywi (312) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026

19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4204) – serial Polska 2026 (s.27)

20.50 The Floor – teleturniej
21.30 Kuchenne rewolucje: Poznań – Bistro Brejk

22.40 Ocean's 8 – komedia *** sensacyjna USA 2018
Reż. Gary Ross, wyk. Sandra Bullock, Cate Blanchett, Anne Hathaway
Debbie Ocean pięć lat planowała kradzież wartego 150 mln dolarów naszyjnika, który podczas Gali Met będzie miała na sobie aktorka Daphne Kluger. Ale będzie potrzebna pomoc.
0.50 Skok na głęboką wodę
1.55 Szpital św. Anny (79) – serial obycz. Polska 2026

2.45 Uwaga! – magazyn
3.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (11, 12): Obława / Pocałunek śmierci

4.45 Jak to jest zrobione? – serial dok. Kanada 2014

TVN 7

DVB-T

FILM 21:00**Grunt to rodzinka**

6.50 Szkoła (614, 615) **8.45** Ukryta prawda (1286, 1198, 1199) **11.55** W-11 Wydział Śledczy (948-950) **14.00** Detektywi (71) **15.00** Szpital św. Anny (109) **16.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (613, 614) **18.00** Sekrety życia (9) **19.00** Ukryta prawda (1400) **20.00** Hotel Paradise (36) **21.00** *** Grunt to rodzinka – komedia Fr. 2004, reż. Alain Berberian, wyk. Christian Clavier, Jean Reno **23.00** *** Larry Crowne. Uśmiech losu – komediodramat USA/Fr. 2011, reż. Tom Hanks, wyk. Tom Hanks, Julia Roberts, Pam Grier **1.15** Hotel Paradise (35) **2.10** Żyjąc z potworem (13) **3.00** SOS. Ekipy w akcji (39)

TV Puls

DVB-T

6.00 Policjanci z Miami (3, 4) **8.00** Kobra – oddział specjalny (10, 11) **10.00** Triumf miłości (129, 130) **12.00** Nie igraj z aniołami (65) **13.00** Wspaniałe stulecie (90) **14.00** Przepis na zbrodnię (28) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (702, 703) **17.00** Dzielnica strachu (463) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (993, 994) **20.00** *** Planeta singli 3 – komedia rom. Polska 2019 **22.05** * Ślub doskonały – komedia Polska 2023 **0.00** * Nasze małe wielkie wesele – komedia Fr. 2023

Puls 2

DVB-T

7.00 Serial anim. dla dzieci **13.00** Gumisie **14.00** Kacze opowieści **15.00** Miraculous: Biedronka i Czarny Kot **16.00** Superthings: Kazoom Power **16.15** Fineasz i Ferb **16.50** Marta mówi! **17.10** Superkoty **17.45** Świnka Peppa **17.50** Bing **18.20** Masza i niedźwiedź **18.35** Myszka Miki: Frajdomek **19.00** Don Matteo: Boski detektyw (18) **20.00** Przepis na zbrodnię (31) **21.00** Dzielnica strachu (467, 468) **23.00** *** Zawód gangster 4 – thriller W. Bryt. 2019 **1.00** Dzielnica strachu (465)

SuperPolsat

DVB-T

6.05 Wydarzenia 21:50 **6.45** SuperLudzie Extra (57) **6.55** Na ratunek 112 (613, 614) **7.55** Doktor Martin (37, 38) **10.00** Wydarzenia **10.30** SuperMocni (9, 10) **11.30** Świat według Kiepskich (375-378) **13.30** Bitwa o palety (3) **14.30** Hell's Kitchen – piekielna kuchnia (32) **15.55** Top chef (3) **17.30** Świat według Kiepskich (464-466, 550-551) **20.00** Złomiarze (16) **21.00** *** Patriota – dramat USA/Niemcy 2000, reż. Roland Emmerich, wyk. Mel Gibson, Heath Ledger **0.20** *** Searching – thriller USA/Rosja 2018, reż. Aneesh Chaganty, wyk. John Cho, Debra Messing **2.35** Świat według Kiepskich (106, 344-345) **4.05** Nasz nowy dom (235, 236)

TV 6

DVB-T

6.00 Więzienie (175, 176) **6.55** Policjanci i policjanci (610, 611) **8.55** Kobra – oddział specjalny (153, 154) **10.55** 48h. Zaginięni (201-203) **13.55** Policjantki i policjanci (1149) **14.55** Kobra – oddział specjalny (155, 156) **17.00** Magnum: Detektyw z Hawajów (94): Zajęcia pozalekcyjne – serial sens. USA 2023 **18.00** Strażnik Teksasu (13, 14): Punkt zapalny / Za murami – serial sens. USA 1996 **20.00** Agenci NCIS: Los Angeles (6-8): Zachód słońca / Ostatni żołnierz / Kraina wilków – serial kryminalny USA 2022 **22.55** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (651, 652) – serial krym. Polska 2023 **0.55** Kości (49, 50): Stażysta w piecu / Chłopak w kapsule czasu

TV 4

DVB-T

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Strażnik Teksasu (11, 12) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (102) **8.55** Policjantki i policjanci (412, 413) **10.55** Na ratunek 112 (1156, 455) **11.55** Dlaczego ja? (1560) **12.55** Trudne sprawy (1064, 1065) **15.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej (36, 37) **18.00** Policjantki i policjanci (1413, 1414) **20.00** Uroczysko (244) **20.30** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1023) **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto (140) **22.40** *** Purpurowe rzeki (1) **23.00** Aniołowie apokalipsy – thriller Francja/Włochy/W. Bryt. 2004, reż. Olivier Dahan, wyk. Jean Reno **0.45** Interwencja (5885) **1.10** Love Island. Wyspa miłości (32) **2.15** Hardcorowy Lombard (148)

Ale Kino+

7.00 Pogrzeb panienstwa **7.50** ★★★ Ciotka Hitlera – dramat Polska 2021 **9.35** The Hero **10.15** Grantchester (3, 4) **12.20** Vera (1) **14.10** ★★★ Szare sniegi Syberii – dramat USA/Litwa 2018 **16.10** ★★★ Strefa interesów – dramat W. Bryt./Polska/USA 2023 **18.20** Vera (2) **20.10** ★★★ Perfect Days – kom. Niemcy/Jap. 2023 **22.35** ★★★ Na fali ryzyka – thriller USA 2023 **0.40** ★★★ Morderstwo na basenie – thriller USA 2024 **2.20** Kryptonim Polska (2)

Kino Polska

7.10 Och! Kabaret **8.05** Zwierzęta Wajraka **8.40** Polska Kronika Filmowa 01/55 **9.30** ★★★ Paragon, gola – kom. Polska 1969 **11.05** Ranking Naj Polskiego Kina **11.55** Diabeł **12.30** ★★★ Potop (2) – film hist. Polska 1974 **15.35** ★★★ Krzyż Walecznych – dramat Polska 1958 **17.15** Czterej pancerni i pies (3, 4) **20.00** ★★★ Lokatorka – dramat Polska 2021 **22.20** ★★★ Skrzydlate świnię – film obycz. Polska 2010 **0.40** ★★★ IO – film przyg. Polska/Wł. 2022

Polsat Film

7.30 Doktor Martin (67) **8.30** Przyjaciółki (229, 230) **10.25** Świat według Kiepskich (172-173, 199-200, 93-94, 215) **14.45** ★★★ Park Jurajski III – film sf USA 2001 **16.40** ★★★ Jeszcze większe dzieci – kom. USA 2013 **18.45** ★★★ Zanim się pojawiłeś – dramat W. Bryt./USA 2016 **21.00** ★★★ Wyjźdź za mnie – kom. rom. USA/Chiny/Jap. 2022, rez. Kat Coiro, wyk. Jennifer Lopez **23.25** ★★★ Znachor – melodramat Polska 2023, rez. Michał Gaźdzka, wyk. Leszek Lichota

Stopklatka

DV3 IT

6.50 Wielkie wynalazki **7.55** Wojciech Cejrowski – bosko przez świat **9.00** Robert Makłowicz **10.50** Wojny magazynowe: Kanada **11.55** Wojny kontenerowe **13.00** Katastrofy w przestworzach **16.00** MacGyver (2, 3) **18.00** Wojny magazynowe: Kanada **19.05** Wojny kontenerowe **20.00** ★★★ Seksmisja – kom. Polska 1984 **22.35** ★★★ Złap mnie, jeśli potrafisz – film biograf. USA/Kan. 2002 **1.35** ★★★ Ostatnia rodzina – film biograficzny Polska 2016

Canal+ Premium

12.25 ★★★ Kiler-ów 2-óch – kom. krym. Polska 1999 **14.20** The Office PL (9, 10) **15.20** Iran: Pokolenie Z – między wolnością a represją **16.15** Hollywood Buzz **16.40** ★★★ Mamma Mia! Here We Go Again – musical W. Bryt./USA 2018 **18.35** ★★★ Morderstwo w ambasadzie – film sens. W. Bryt. 2025 **20.00** Król i zdobywca (4) **20.50** Making of C+ **21.00** ★★★ Balkkańska vendetta 2 – film sens. USA/Wł. 2024 **22.25** ★★★ Skarbek – film sens. Polska/Wł. Bryt./USA 2024

HBO

11.10 ★★★ Eddie zwany Orłem – film biograf. W. Bryt./Niemcy/USA 2016 **12.55** ★★★ Tripped Up – kom. USA 2023 **14.30** ★★★ Twój potwór – kom. W. Bryt./USA 2024 **16.10** ★★★ Lato w grudniu – dramat Hiszp. 2024 **17.45** ★★★ Wciąż tu jestem – dramat Brazylia/Fr. 2024 **20.00** ★★★ Boska Sarah Bernhardt – film biograf. Fr./Belg. 2024 **(s.27)** **21.35** Między mrokiem a geniuszem **22.40** ★★★ Rodzaje zyczliwości – komedia Irlandia/Wł. Bryt./USA/Grecja 2024

Polsat 2

6.30 Nasz nowy dom **7.30** Na ratunek 112 **8.30** Sekrety rodziny **11.30** Przyjaciółki (302) **12.30** Dlaczego ja? **14.30** Świat według Kiepskich (276-278, 280-281) **17.00** 48 h. Zaginięci (257, 258) **19.00** Gliniarze **20.00** Ślad (22) – serial krym. Polska 2018 **21.00** Gliniarze (1051) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 **22.00** Komisarz mama (33) **23.00** Świat według Kiepskich (280, 281) **0.00** Ślad (106) **1.00** Zdrady **1.20.05** Wydarzenia **2.45** Ewa gotuje

TVP Seriale

6.25 Na sygnale (435, 436) **7.35** Ojciec Mateusz (431) **8.35** Komisarz Alex (283) **9.25** Rodzinka pl (54) **9.55** Klan (1404) **10.30** Ranczo (53) **11.20** Ojciec Mateusz (446) **12.15** Pan Mama (37) **12.55** Zaraz wracam (117) **13.30** Ojciec Mateusz (336, 337) **15.25** Komisarz Alex (284) **16.20** Na sygnale (437, 438) **17.25** Ranczo (54, 55) **19.25** Ojciec Mateusz (338) **20.25** Komisarz Alex (314) **21.25** Ranczo (56, 57) **23.20** Ojciec Mateusz (339) **0.15** Wojna zastępcza (9)

AXN

6.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (13, 14) **7.30** Dr House (15, 16) **9.25** Castle (5, 6) **11.20** Detektyw Monk (4, 5) **13.20** Dr House (17, 18): Na całość / Sen sprawiedliwej **15.15** Agenci NCIS (17, 18): Po godzinach / Zakres operacji **17.10** Castle (7, 8): Jaki ojciec, taka córka / Żądza pieniądza **19.10** FBI (4, 5): Upadły glina / Dwukrotnie ślepi **21.05** Agenci NCIS (11) **22.05** Agenci NCIS: Hawaje (22) **23.00** Castle (7, 8) **0.45** FBI (4, 5) **2.40** Agenci NCIS (11)

13 Ulica

6.05 Astrid i Raphaëlle (3, 4) **8.20** Kapitan Marleau (1) **10.20** Agenci NCIS: Los Angeles (5, 6) **12.10** Motyw (5, 6) **14.00** Astrid i Raphaëlle (5, 6) **16.20** Kapitan Marleau (2): Nigdy więcej nie umrze **18.20** Agenci NCIS: Los Angeles (7, 8) – serial krym. USA **20.10** Motyw (7, 8): Człowiek z przeszłości / Mroczne dziedzictwo – serial krym. Kan. 2013 **22.00** Blue Ridge (7, 8) – serial krym. USA **0.00** Chicago P.D. (17) **1.00** Kapitan Marleau (2) **3.00** Astrid i Raphaëlle (3, 4)

FX

7.20 Kości (9, 10) **9.10** CSI: Kryminalne zagadki Miami (15, 16) **11.00** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (20) **11.55** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (11, 12) **13.45** Agenci NCIS (10, 11) **15.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (21) **16.30** CSI: Kryminalne zagadki Miami (17, 18) **18.20** FBI (14, 15) **20.10** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (13, 14) **22.00** ★★★ Kolekcjoner kości – thriller USA/Kanada 1999 **(s.27)** **0.25** Tropiciele (11) **1.25** FBI (15)

BBC First

6.00 Zagadki doktora Blake'a (4) **6.55** My Life is Murder (9, 10) **8.35** Lewis (2) **9.35** Ojciec Brown (4) **10.35** Śmierć pod palmami (6) **11.45** Zagadki doktora Blake'a (4) **12.55** Koroner (7, 8) **14.50** Ojciec Brown (8) **15.50** Lewis (2) **16.50** My Life is Murder (10) **17.50** Morderstwa w Midsomer (1, 2) **19.50** Śmierć pod palmami (7) **21.50** Miłczący świadek (7, 8) **23.10** Ojciec Brown (2) **0.15** Koroner (7) **1.15** Śmierć pod palmami (7) **2.20** Morderstwa w Midsomer (1, 2)

Eurosport 1

8.30 Discovery Golf **9.00** Snooker: MŚ w Sheffield **10.00** Kolarstwo: Wyścig dookoła Turcji **11.00** Triathlon: T100 Triathlon World Tour w Singapurze **11.30** Snooker: MŚ w Sheffield **13.45** (L) Snooker: MŚ w Sheffield **17.00** Wyścigi Endurance: MŚ Endurance FIM – 24 Heures Motos **18.30** Snooker: MŚ w Sheffield **19.30** (L) Snooker: MŚ w Sheffield **23.00** Snooker: MŚ w Sheffield **0.00** Kolarstwo: Wyścig dookoła Romandii **1.30** Snooker: MŚ w Sheffield

Eurosport 2

11.00 Maraton Londyński **12.00** Kolarstwo: Wyścig d. Turcji **13.00** Cycling Show **13.30** (L) Kolarstwo: Wyścig dook. Turcji **15.30** (L) Kolarstwo: Wyścig dook. Romandii **17.30** Kolarstwo górskie: Race Bikes **18.00** Podsumowanie wyścigu T100 Triathlon World Tour: Singapur **18.30** Kolarstwo: Wyścig d. Turcji **19.30** Kolarstwo: Wyścig d. Romandii **20.30** Discovery Golf **21.00** (L) Golf: PGA Tour – Miami Championship **1.00** Maraton Bostoński **2.30** Snooker

Polsat Sport 1

7.00 Siatkówka: PlusLiga **9.00** Polsat Futbol Cast **10.00** Siatkówka: PlusLiga – transmisja **13.00** (L) Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open: Ćwierćfinał – transmisja meczu **15.00** Siatkówka: PlusLiga – transmisja meczu **17.30** (L) Siatkówka (ew.): UNI Opole – BKS BOSTIK ZGÓ Bielsko-Biała **20.00** (L) Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open: Ćwierćfinał **23.00** Siatkówka: PlusLiga – transmisja **1.00** Boks: Gala boksu zawodowego

TVP Sport

DV3 IT

8.15 Magazyn skrótów LM UEFA **9.35** Podsumowanie Pucharu Portugalii **10.10** Reportaż **10.50** Podsumowanie STS Pucharu Polski **14.10** Hokej na lodzie (tow.): Polska – Francja **16.00** Boks: Imperium Boxing Walbrzych – CKB Potężni **18.35** Piłka nożna: LM UEFA: Atlético Madryt – Arsenal FC **20.45** Ring TVP Sport **21.45** Magazyn skrótów LM UEFA **23.00** Sportowy wieczór **23.35** Podsumowanie Pucharu Anglii: Półfinały **1.00** Boks: Xander Zayas – Abass Barau

Canal+ Sport

9.00 Piłka nożna: Valencia CF – Girona FC **11.15** Piłka nożna: Cragovia – Pogór Szczecin **13.30** Jej Wysokość Premier League **15.10** Premier League Netbusters **15.45** Piłka nożna: Getafé CF – FC Barcelona **18.00** Premier League Stories **18.30** Ekstraklasa po godzinach **19.30** Premier League Netbusters **20.00** Premier League: The Big Interview **20.30** Speedway+ **21.15** Sporty ekstremalne: MŚ Stihl Timbersports **23.30** Premier League: The Big Interview **0.10** Liga+ Extra

Canal+ Sport 5

8.15 Żużel: FOGO Unia Leszno – Gezet Stal Gorzów **11.00** Magazyn PGE Ekstraliga **12.45** Piłka nożna: Widzew Łódź – Motor Lublin **15.00** Sporty ekstremalne: MŚ Stihl Timbersports **17.15** Żużel: Metalaks 2. Ekstraliga: Hunters PSZ Poznań – ZKS Stal Zielonogóra **20.00** (L) Rzutki: BetMGM Premier League Darts w Aberdeen **23.45** Speedway+ **0.20** Piłka nożna: Lechia Gdańsk – Raków Częstochowa **2.35** Premier League: The Big Interview

Elevensports 1

8.00 Piłka nożna: Bundesliga **10.00** Piłka nożna: LaLiga EA Sports **12.00** Piłka nożna: Serie A Enliva – transmisja meczu **14.00** Piłka nożna: Bundesliga – transmisja meczu **16.00** Piłka nożna: Serie A Enliva – transmisja **18.00** Piłka nożna: LaLiga EA Sports – transmisja **20.00** Magazyn sportowy **20.40** Formuła 1: Wyścig **22.40** Magazyn sportowy **0.00** Piłka nożna: Bundesliga – transmisja **2.00** Piłka nożna: Serie A Enliva – transmisja **4.00** Magazyn sportowy

Polsat Sport 3

6.00 Piłka ręczna: ORLEN Superliga – transmisja **8.30** Piłka nożna z archiwum – magazyn piłkarski **11.00** Koszykówka: ORLEN Basket Liga – transmisja **13.30** Piłka nożna z archiwum – magazyn **16.00** Piłka nożna z archiwum – magazyn **18.00** Piłka nożna z archiwum – magazyn **20.00** Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open – transmisja **22.30** Tenis: ATP Tour Masters 1000 – Mutua Madrid Open – transmisja **1.00** MMA: Babylon MMA – transmisja

TVN 24

8.00 Serwis informacyjny, pogoda **9.55** Biznes **10.00** Serwis informacyjny, pogoda **10.55** Biznes **11.00** Serwis informacyjny, pogoda **11.55** Biznes **12.00** Serwis informacyjny, pogoda **13.55** Biznes **14.00** Serwis informacyjny, pogoda **14.55** Biznes **15.00** 15 na żywo **16.00** Fakty po południu **18.00** Tak jest **19.15** Serwis informacyjny **19.30** Fakty po fakcie **20.00** Kropka nad i **20.30** Czarno na białym **21.00** Polska i świat **22.00** Szkoła kontaktowe **23.00** Dzień po dniu **0.25** Biznes

Polsat News

8.00 Nowy dzień **10.00** W rytmie dnia **12.50** Wydarzenia **13.30** W rytmie dnia **13.55** Pogoda **14.00** W rytmie dnia **14.55** Pogoda **15.00** W rytmie dnia **15.40** Pogoda **15.50** Wydarzenia **16.10** Więcej „Wydarzeń” **16.30** Punkt widzenia Jankowskiego **18.00** Punkt widzenia Szubartowicza **19.15** Gość „Wydarzeń” **19.50** Debata Gozdry **21.50** Wydarzenia wieczorne **22.30** Dzień na świecie **23.30** Obraz dnia **0.00** Punkt widzenia Jankowskiego

TVP Info

DV3 IT

11.55 Za pięć dwunasta **13.00** Serwis info dzień **14.30** **14.30** **15.00** Serwis info dzień **15.45** Panorama **16.00** Dzień w godzinie **17.00** Teleexpress **17.15** Teleexpress Extra **17.35** Panorama **17.42** Wykrywacz kłamstw **18.00** Panorama **18.30** Kontrapunkt **18.55** Serwis info wieczór **19.00** Kontrapunkt – Ring wolny **19.30** **19.30** **19.58** Pytanie dnia **20.18** Niebezpieczne związki **20.57** Serwis info wieczór **21.00** Kwiatki polskie **21.45** Panorama

TVP 3

DV3 IT

11.00 Działka na balkon **11.30** Szkoła Mistrzów **11.45** Turystyczna jazda **12.00** Telekurier **12.30** Okrasa lamie przepisy **13.00** Agrobiznes **13.20** Agropodgoda **13.30** Bez trybu Justyna Dobrosz-Oracz **14.20** Poznaj region **14.30** Program informacyjny **15.00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **15.20** Serwis Info **19.30** Calkiem niezła historia **19.45** Kryminalna siódemka **20.00** Dziennik regionów **20.13** Gość regionów **20.30** Telekurier **22.00** Dziennik regionów **22.30** Złoty chłopak (141)

TVP Rozrywka

8.20 Familiada **8.50** Va banque **9.25** Kolo fortuny **10.05** Makłowicz w podróży **10.45** Postaw na milion **12.35** Familiada **13.15** Noce i dnie (1) **14.15** Pan Mama **15.20** Program rozrywkowy **15.30** Tak to leciało! **16.30** Do śmiechu! **17.25** Va banque **18.00** Kolo fortuny **18.40** Okrasa lamie przepisy **19.45** Makłowicz w podróży **20.20** Postaw na milion **22.15** Historia literatury według Kabaretu Moralnego Niepokoju **0.20** Kabaret. Super Show Dwójki

Planete+

8.10 Niezwykłe podróże koleją **9.20** Polska z góry **10.20** Afryka z góry **11.20** Dokąd dzisiaj? **12.35** Czego nam nie mówią o odchudzaniu **14.35** Czy warto pościć? **15.50** Niezwykłe podróże koleją **16.55** Dokąd dzisiaj? **18.15** Świat z góry **19.00** Nelly i Nadine. Zakazana miłość **20.50** Niezwykłe podróże koleją **22.00** Ludwik XIV, król tajnych agentów **0.20** Niezwykłe podróże koleją **1.25** Polska z góry. Zamki, dworki, pałace **2.00** Zwierzęta Wajraka

BBC Earth

8.20 Planeta Ziemia II **9.25** W okowach mrozu **11.20** Skarby przeszłości i ich tajemnice **12.20** Planeta Ziemia II **13.25** Układ Słoneczny **14.30** W okowach mrozu **15.25** Życie na pustkowi **16.25** Pewnego razu w kosmosie **17.40** Skarby przeszłości i ich tajemnice **18.35** Planeta Ziemia II **19.45** Planeta zmian **20.55** Życie na pustkowi **21.55** W okowach mrozu **22.55** Bezsenna: australijska rewolucja Michaela Mosleya **0.00** Chirurgi: kwestia życia i śmierci

Discovery Channel

7.00 Na krańcu Alaski **8.00** Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge **9.00** Gorączka złota: rzeka skarobów **10.00** Klan z Alaski **11.00** Złoto drwali **12.00** Fani czterech kółek **13.00** Naggi instynkt przetrwania **14.30** Strażacy **15.00** Złomowisko PL **16.00** Złoto drwali **17.00** Porty: Hiszpania **18.00** Truckerki **19.00** Złomowisko PL **21.00** Gorączka złota **22.00** Łowcy opali **23.00** Morze złota **0.00** Fani czterech kółek: w trasie **1.00** Zoom na architekturę

TVN Turbo

8.15 Nic do ukrycia **9.15** Fani czterech kółek **10.15** Złomowisko PL **12.15** Naprawy nie do naprawy **13.00** Zawodowy handlarz **14.30** Wojny samochodowe **16.30** Jeździec, obserwacja **18.00** Raport Turbo **18.15** Duda kontra Szarafranski **19.00** Mobilni mechanicy **19.45** Prawko na świecie. Jazda bez zasad **20.30** Zawodowy handlarz **21.15** Z drugiej ręki **22.00** Raport Turbo **22.20** Zawodowy handlarz **23.05** Wojny samochodowe **0.05** Ciężarówką przez Chile

TVN Style

7.45 Złoty remont **8.45** Gwiazdy lumpesków **9.50** I nie opuszczaj Cię aż do ślubu **11.25** Ugotowani **13.30** Kuchenne rewolucje: Krzeszycze – Pizzeria Davioli/Bar Wurst / Restauracja „Polski Nie-Rząd”, Sosnowiec **15.35** Jestem z Polski **17.45** Kuchenne rewolucje: Suwalki – „Fresco” / Barlinek – „Lim-ba” / Chorzów – bistro „Aę” **20.50** Złoty remont **21.50** Jestem z Polski **23.45** Hotel Paradise **0.45** 40 kontra **20** **1.45** 40 kontra **20** **2.30** Wiem, co jem

Romance TV

10.20 Statek marzeń **12.20** ★★ Pulchna jak ja – kom. rom. Niemcy 2007 **14.15** ★★★ Piękna i millarder – komediodramat USA/Kan. 2022 **16.05** ★★★ Dora Heldt: Ani słowa tacie! – kom. Niemcy 2012 **18.00** Sledztwo prowadzi Wat-zmann (36) **19.00** Górski lekarz (87) **20.00** ★★ Inga Lindström: Emma Svensson i miłość – film obyczaj. Niemcy 2007 **21.55** ★★ Lilly Schönauer: Na zawsze i jeden dzień – dramat Austria/Niemcy 2008 **23.50** Górski lekarz (87)

TVN Fabuła

8.45 Detektywi **9.50** Przepis na życie (4) **10.50** Szpital św. Anny (43) **11.50** Druga szansa (3, 4) **13.55** Układ warszawski (4) **14.55** Detektywi **15.55** Absolwenci **16.35** Seriale Top 5 **16.45** ★★★ Córka prezydenta – kom. rom. USA-NW. Bryt./Czechy/Wł. 2004 (s.27) **19.00** Szpital św. Anny (23) **20.00** ★★★ xXx: Reaktywacja – film sens. USA 2017 **22.25** ★★★ Gniew Tytanów – film przyg. USA/Hiszp. 2012 **0.30** ★★★ Strażnicy – film akcji USA 2009 **3.25** Szkoła (703)

AMC

7.20 ★★★ Kobieta muszkietier (1) – film przyg. Niemcy/USA/Chorwacja 2004 **10.50** ★★ I uderzył grom – film sens. USA/Czechy/W. Bryt./Niemcy 2005 **12.45** Nowy świat (1-4) **15.50** ★★ Equilibrium – film sf USA 2002 **17.50** ★★ Włoska robota – film sens. USA/Fr./Wł./W. Bryt./Niemcy 2003 **20.00** ★★ Transformers 3 – film sf USA 2011 **23.00** ★★ Resident Evil: Wtajacanie w Raccoon City – horror USA/Kan./Niemcy 2011 **0.55** ★★ Pod ciśnieniem – thriller USA/Kan. 1997

TTV

DVB 3

6.00 Express **6.20** DeFacto **6.50** Diabelnie boskie **7.20** Ukryta prawda **8.20** Kartoteka **10.30** Detektywi **12.30** Zakup w ciemno **14.30** Kartoteka **16.45** Express **17.00** Sport **17.05** Idź na całość **18.05** Damy i wieśniaczki. PL **19.05** Zakup w ciemno Extra **19.45** Express **20.05** Zakup w ciemno **21.05** Zakup w ciemno Extra **21.45** Express **22.00** Życie na kredycie **23.05** Kanapowczyźnie **0.05** Zony Podlasia **1.05** Wakacje dla bogaczy **2.15** Dobra robota

Fokus TV

DVB 3

6.00 Wehikuł czasu **6.05** 48 h. Zaginieni (13) **7.10** Byli sobie podróżnicy **8.50** Wehikuł czasu **9.00** Starożytni kosmici **10.00** Gwiazdy lombardu **12.00** Niezwykle osiągnięcia starożytności **13.00** Poszukiwacze historii **14.00** Ostatni bastion Hitlera: Piekło w lesie / Odwaga Murphy'ego **16.00** Dorwać tuńczyka **18.00** Rolnicy. Podlasie **20.00** Galileo **21.00** Poszukiwacze historii **23.00** Bitwa o Okinawę – film dok. Fr. 2021 **0.00** Starożytni kosmici **1.00** Rolnicy. Podlasie

Nowa TV

DVB 3

6.00 Wehikuł czasu **6.20** TV Okazje **6.55** Wehikuł czasu **7.00** Disco Landia – nutki do pobudki **7.30** Świat według Kiepskich (502-505) **9.30** Całkiem nowe lata miodowe (2) **10.00** Miodowe lata **10.30** Wziętynie (32-34) **12.00** Poirot (8) **14.00** Świat według Kiepskich (560, 561) **15.00** Świat według Bundy'ch (226-231) **18.00** Całkiem nowe lata miodowe (16) **18.30** Miodowe lata **21.00** Zdrady (82) **22.00** Ślad (77-78, 110) **1.00** Łowca pedofilów **3.00** TV Okazje

National Geographic

10.00 Lotnisko w Melbourne 24/7 **11.00** Podniebne cargo **12.00** Otcłani: powstanie i upadek nazizmu **14.00** Złapać przemytnika **15.00** Morski patrol: Hiszpania **16.00** Egipt: miejsce pełne tajemnic **17.00** Rzym: początki imperium **18.00** II wojna światowa: ukryta prawda **19.00** Wielkie konstrukcje III Rzeszy **20.00** Katastrofa w przestworzach **21.00** Euroinżynieria **22.00** Megametro **23.00** Uwaga, katastrofa! **0.00** Katastrofa w przestworzach

Nat Geo Wild

10.00 Weterynarz do zadań specjalnych **11.00** Przedziwna planeta Ziemia **12.00** Królestwo drapieżników: Rebelia **13.00** Rzeki Afryki: życie lub śmierć **14.00** Wilki z Yellowstone **15.00** Zabójcze szerszenie Azji **16.00** Olsniwiająca Ameryka **17.00** Niezwykle wędrowki zwierząt **19.00** Walki zwierząt **20.00** Niszczycielskie żywioły **21.00** Niezwykły dr Pol: Nocna zmiana / Nasze zwierzaki / Z chirurgiczną precyzją / Szczęście nowicjuski / Krowie sprawy

Metro

6.50 J.A.G. – Wojskowe Biuro Śledcze (5) **7.45** Sekrety życia (26) **8.40** Szpital (687, 688) **10.40** Sędzia Anna Maria Wesołowska (630, 631) **12.41** Anatomia piękna **13.40** Przepis na życie (1) **14.40** Zapukaj do moich drzwi (128) **15.40** The Floor **17.00** Ciężarówka przez Afrykę **18.00** Prawo Agaty (7) **19.00** Kartoteka (7, 8) **21.05** Kryminalni (2, 3) **23.15** Kuba Wojewódzki **0.30** Zbrodnie z pierwszych stron gazet **1.30** Szpital (683) **2.25** Dieta czy cud?

TVP Historia

DVB 3

8.15 Polskie drogi (3) **9.50** „Polskie drogi” – jak powstawał serial **10.10** Odnaleźć zaginięte **10.45** Pakistan, nasz najlepszy wróg **11.40** Islandia: na granicy zimnej wojny **12.40** Amerygo Vespucci, zapomniany odkrywca **13.40** Królowie (5) **14.15** Polskie drogi (4) **15.40** Sensacje XX w. **17.35** Czas honoru (44) **18.30** Encyklopedia II wojny światowej **19.10** Flesz historii **19.35** Królowie (44) **20.10** Zatką śpiewogó (14) **21.00** Lucy Worsley i zagadki historii **22.05** Białe Autobusy **23.05** Sensacje XX w.

TVP Dokument

DVB 3

11.00 Szlakiem Kolberga **11.30** Gwałtowna pogoda. Jak ją przetrwać? **12.35** Prawdziwa historia piratów **13.40** Zwierzęta miejskie **14.40** Król sawanny **15.50** Przyśrość z góry (4) **16.50** Podróżnicy – odkrywcy **17.50** Król Karol III **19.00** Gwałtowna pogoda. Jak ją przetrwać? **20.10** Sadeck – gwiazda choreografii, choreograf gwiazd **21.20** Salaryman – japoński pracownik **22.25** Barbara Włodarczyk zaprasza **22.35** Rakka, cień ISIS **23.40** Królowie mafii **0.35** Notacje

Zoom TV

6.00 Bliżej! Magazyn reporterów **6.25** Gadżet show **7.30** Tomasz Pagowski. Remont u ciebie **8.00** To leci w sieci **9.15** Bolek i Lolek **9.55** Reksio **10.45** To leci w sieci **11.40** Pułapki umysłu **12.20** Zoologia ekstremalna **13.25** Niewyjaśnione tajemnice świata **14.25** Sensacje XX w. **16.45** Wojciech Cejrowski – bosko przez świat **19.00** Strażnik Teksasu (19, 20) **21.00** Hity polskiego kabaretu **23.00** Magia nagości. Norwegia **23.50** Magia nagości

TLC

10.00 Wiza na miłość: pościelowe rozmowy **11.00** Wiza na miłość: Wielka Brytania **12.00** Miłość bez tłumaczenia **13.00** Wspólne życie XXL **15.00** Wiza na miłość: dalsze losy, pościelowe rozmowy **16.00** Historie wielkiej wagi – dalsze losy **18.00** Kilogramy zbędnej skóry **19.00** Wiza na miłość – oczami bohaterów **20.00** Rodzina 10+ **21.00** Wiza na miłość: znowu do wzięcia **22.00** Wiza na miłość: single na polowaniu **23.00** Skórze na ratunek **0.00** Dr Pryszczylla

TVS

10.00 Dzisiaj w regionie **10.15** Muzyczne dzień dobry **12.05** Dzisiaj w regionie **12.25** Muzyczne dzień dobry **13.30** Emeryci na tropie **14.40** Doktor Kleist – lekarz rodzinny **15.45** Doktor z alpejskiej wioski **16.50** Wydział kryminalny Kitzbühel **17.50** Doktor z alpejskiej wioski **18.50** Doktor Kleist – lekarz rodzinny **19.50** Kino TVS **23.35** Doktor z alpejskiej wioski **0.30** Doktor Kleist – lekarz rodzinny **1.35** Wydział kryminalny Kitzbühel **2.35** Emeryci na tropie

WP

DVB 3

8.00 1, 2, 3... Kabaret! **9.00** WP News **9.20** Tit **10.00** Hiszpańska grypa: niewidzialny zabójca **11.00** Mityczne bestie **12.00** Wariaci za kierownicą **13.00** Makłowicz w podróży **14.00** Pokochaj lub sprzedaj – Vancouver (7) **17.00** Komisarz Cassandra: Zbrodnie w Alpach (4) **19.00** Policjanci z sąsiedztwa **20.00** Policjanci w akcji – serial dokumentalny Polska **20.26** **21.00** Strażacy z sąsiedztwa **22.00** Kabaretowa noc pod gwiazdami **0.00** Mistrzowie kabaretu

Córka prezydenta

Twórców scenariusza zainspirowała córka Clintona, próbująca normalnego życia

TVN FABUŁA 16:45 ★★★

Anna Foster wieździe w Białym Domu życie w luksusie. Być córką prezydenta łączy się jednak z ciągłym towarzystwem agentów służb specjalnych. Anna postanawia zakosztować niezależności. Na własną rękę rusza na podbój Europy. Kiedy poznaje przystojnego Brytyjczyka Bena, nie zdradza mu prawdziwej tożsamości, bojąc się, że wtedy pryśnie czar zwykłej znajomości. Nie przypuszcza tylko, że i on skrywa pewną tajemnicę...



FILM

Komedia romantyczna USA/W. Bryt./Czechy/Włochy 2004, reż. Andy Cadiff, występują: Mandy Moore, Matthew Goode, Mark Harmon

Boska Sarah Bernhardt

Film opowiada o dwóch kluczowych, choć mało znanych epizodach z życia aktorki

HBO 20:00 ★★★

Sarah Bernhardt (w tej roli Sandrine Kiberlain) uchodziła za jedną z najważniejszych artystek swoich czasów. Nazwana była Boską Sarah, królową teatru, świętym potworem. W równej mierze podziw wzbudzała jej talent i niezwykła charyzma, co niecodzienne upodobania.



FILM

Kolekcjoner kości

Angelina Jolie i Denzel Washington w rolach policjantów, szukających seryjnego mordercy

FX 22:00 ★★★

Sparalizowany policjant chce popełnić samobójstwo, ale zmienia decyzję, gdy dowiaduje się o serii okrutnych morderstw. Postanawia zająć się sprawą. Pomaga mu policjantka, która odwiedza miejsca zbrodni i szuka wskazówek, mogących doprowadzić do zabójcy.



FILM

TELEMAGAZYN

Redakcja: Ingrid Hintz-Nowosad, Magdalena Bohdanowicz **Dyrektor artystyczny:** Tomasz Bocheński **Grafik i fotoodbity:** Jacek Mosiński **Foto:** Sylwia Dąbrowa **Wydawca:** Polska Press Sp. z o.o. **Redakcja:** ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa, tel. 451 172 430, telemagazyn@polskapress.pl **Reklama:** Luiza Zimna, tel. +48 514 800 822, luiza.zimna@polskapress.pl

Menedżer produktu: Izabela Marciniak, tel. 502 499 380, izabela.marciniak@polskapress.pl **Druk:** Eurodruk Poznań; **Serwis tv i foto:** media-press.tv **Reklama:** strony 5, 8, 9, 11, 15, 28 **Zdjęcie na okładce:** Materiały prasowe

Telefony dla widzów: **TVP** 22 547 44 50; **Polsat** 22 514 52 50; **TVN** 22 856 61 61

**SERIALE**

Pierwsza miłość
POLSAT 18:00



Ignorując ostrzeżenia Janka, Paweł umawia się z Marysią. Oskar ryzykuje utratę pracy, by wspierać Kalinę podczas przesłuchania w prokuraturze. Jego nieobecność w firmie wykorzystuje Ewa, która knuje za jego plecami. Sytuacja Kaliny staje się poważna, gdyż nikt jej nie wierzy, że to Sandra bez jej wiedzy i zgody przyspieszała prace na budowie, a potem zniknęła.

Barwy szczęścia
TVP 2 20:05



Przepraszy Lucy'ny nie łagodzą napięcia w jej relacjach z Asią. Kością niezgody staje się pomysł zakupu broni jako świątecznego prezentu dla ojca. Kornel proponuje Sokalskiemu prowadzenie podcastu. Jaworski zmagają się z bólem kręgosłupa, a Krystyna zaskakuje rodzinę, zarabiając spore pieniądze na grach online. Romeo, obawiając się Aleksa, namawia Ewę na potajemną randkę.

Na Wspólnej
TVN 20:15



Po tym jak Czarski pobit na cmentarzu Alana, Ola nie wraca do domu. Zostaje z synkiem u rodziców. Niespodziewanie pojawia się Novak. Prosi, by chronić ich synka przed Mariuszem! Wkrótce Czarski pojawia się u Zimińskich. Błaga żonę, żeby wróciła do niego. Obiecuje, że się zmieni. Ola odmawia. Boi się go tak, jak kiedyś bała się Alana! Kalina zdaje egzamin adwokacki. Z kwiatami czeka na nią Łukasz! Kobieta przegania kochanka w ostatniej chwili, bo pojawia się przejęty Tadeusz.

JUŻ TERAZ ZRÓB **ZAPASY OPAŁU NA ZIMĘ!**

TANIEJ O 20ZŁ Z KODEM:
BARTEX2026

www.BARTEX-WEGIEL.pl

ZADZWOŃ! **666 102 222**

ORYGINALNE PRODUKTY



Z DOSTAWĄ PROSTO DO TWOJEGO DOMU!

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

DO WSPÓŁPRACY HURTOWEJ OD 24 TON!

W OFERCIE:

GROSZKI, MIAŁY, ORZECHY, KOSTKI

ZADZWOŃ! **795 437 619**